ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

PANTEION UNIVERSITY OF SOCIAL AND POLITICAL SCIENCES

ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η μη-απόκριση στις δειγματοληπτικές έρευνες μεγάλης-κλίμακας

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

Εύα Σ. Τσουπαροπούλου

Αθήνα, 2021

Τριμελής Επιτροπή

Αικατερίνη Μιχαλοπούλου, Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου (Επιβλέπουσα)

Μαρία Συμεωνάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου

Στέφανος-Κλάιβ Ρίτσαρντσον, Ομότιμος Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου

Copyright © Εύα Σ. Τσουπαροπούλου, 2021

All rights reserved. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας διδακτορικής διατριβής εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της διδακτορικής διατριβής για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Η έγκριση της διδακτορικής διατριβής από το Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών δεν δηλώνει αποδοχή των γνωμών του συγγραφέα.

Στη Στεφανία και τον Ιωάννη

Αντί ευχαριστιών

Νομίζω πως οι άνθρωποι που με κάθε τρόπο συνέβαλαν είτε έμπρακτα είτε απλά με την σιωπηλή στήριξη και υπομονή τους στο διάστημα συγγραφής της παρούσας διδακτορικής διατριβής ξέρουν ποιοι είναι και το ευχαριστώ είναι το λιγότερο που τους χρωστώ για αυτό. Ωστόσο, η πορεία μου θα ήταν πολύ διαφορετική εάν στο δρόμο μου δεν είχαν βρεθεί συγκεκριμένοι άνθρωποι που μου μετέδωσαν την αγάπη για την έρευνα και την στατιστική επιστήμη. Είναι τιμή μου που με δίδαξαν, είμαι περήφανη που εκτός άλλων με ώθησαν να μην συμπορεύομαι με τις πιθανότητές μου. Νιώθοντας τεράστια ευγνωμοσύνη για όλα αυτά, αλλά και για το κάθε μικρό πράγμα σε αυτή τη ζωή καθώς με έμαθε τίποτα να μην το θεωρώ δεδομένο, θέλω αυτή την ευγνωμοσύνη να εκφράσω μέσα από τα παρακάτω λόγια του Oscar Wilde:

[…] Κάποτε νόμιζα πως η ευγνωμοσύνη ήταν βαρύ φορτίο.
Τώρα ξέρω πως δίνει φτερά στην καρδιά.
Νομίζω πως οι αχάριστοι έχουν καρδιά και πόδια βαριά σαν μολύβι.
Μα, όταν δεις και νιώσεις,
έστω λίγο,
έστω μόνο για μια στιγμή,
πόσο ωραίο πράγμα είναι η ευγνωμοσύνη,
τα πόδια σου δεν βουλιάζουν πια στην άμμο της θαλάσσης,
μια άγνωστη μέχρι τότε χαρά σού αποκαλύπτεται,
η χαρά να μετράς και να βρίσκεις πολλά˙
όχι όσα κατέχεις
αλλά όσα οφείλεις […]

[Oscar Wilde (μτφ. Γ. Μπλάνας) (2005). *Μια ζωή επιστολές*. Ηλέκτρα.]

Περιεχόμενα

Περίληψη 1

Abstract 3

Εισαγωγή 5

Ο αναλυτικός ορισμός των κατηγοριών της μη-απόκρισης 9

Η μεροληψία της μη-απόκρισης 11

Η μελέτη των Rydell και Stanton (1981) 12

Η ντετερμινιστική και η στοχαστική προσέγγιση της μη-απόκρισης 13

Η Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα (European Social Survey, ESS) και τα δεδομένα για τη μη-απόκριση 15

Οι φόρμες επικοινωνίας συνεντευκτών/τριών της ESS 19

Ενδείξεις μεροληψίας της μη-απόκρισης: Σύγκριση των χαρακτηριστικών των αποκρινόμενων και των αρνούμενων 20

Αποκρινόμενοι διαφορετικών «ταχυτήτων» 23

Οι απρόθυμοι αποκρινόμενοι (reluctant respondents) 24

Οι επαναληπτικές επισκέψεις και ένας προτεινόμενος δείκτης μεταστροφής της άρνησης 27

Ένας προτεινόμενος δείκτης μεταστροφής της άρνησης 30

Οι δείκτες απόκρισης 30

Ο επίσημος δείκτης της ESS 34

Ο δείκτης απόκρισης της ESS σύμφωνα με τον Kish 37

Ορισμοί βασικών εννοιών 38

Το σχεδιασμένο και το πραγματοποιημένο δείγμα 38

Οι αποκρινόμενοι 39

Οι αρνούμενοι 39

Ο μέγιστος αριθμός αρνήσεων 39

Οι απρόθυμοι αποκρινόμενοι 40

Οι επαναληπτικές επισκέψεις 40

Τα ερευνητικά ερωτήματα 41

Πρώτο ερευνητικό ερώτημα 41

Δεύτερο ερευνητικό ερώτημα 41

Τρίτο ερευνητικό ερώτημα 42

Μεθοδολογία 43

Τα δεδομένα 45
Το σχεδιασμένο και το πραγματοποιημένο δείγμα 45
Οι αποκρινόμενοι 45
Οι αρνούμενοι 45
Η διαδικασία ανάδειξης των αρνούμενων 46
Οι απρόθυμοι αποκρινόμενοι 49
Η διαδικασία ανάδειξης των απρόθυμων αποκρινόμενων 49
Η μεταβλητή του τύπου των ερωτωμένων 51
Οι συμμετέχουσες χώρες 52
Οι μετρήσεις 55
Τυπική εκπαίδευση 55
Βαθμός αστικότητας 55
Βαθμός αισθήματος θρησκευτικής πίστης 55
Το οικογενειακό εισόδημα 55
Η συμμετοχή στις τελευταίες εκλογές 56
Η ενεργή συμμετοχή σε εθελοντικούς οργανισμούς και συλλόγους 56
Το ενδιαφέρον για την πολιτική 57
Η κοινωνική εμπιστοσύνη 57
Η πολιτική εμπιστοσύνη 57
Οι στατιστικές αναλύσεις 58
Έλεγχοι στατιστικών υποθέσεων 59
Ο ακριβής έλεγχος του Fisher 59
Ο έλεγχος t του Student 60
Ο έλεγχος ανεξαρτησίας γραμμών-στηλών χ^2 60
Ο μη-παραμετρικός ακριβής έλεγχος του McNemar 60
Ο προσημικός έλεγχος (sign-test) 62
Ο προσημικός βαθμολογικός έλεγχος του Wilcoxon (Wilcoxon signed-rank test) 63
Στατιστικές μέθοδοι, διορθώσεις και τεχνικές 63
Η διόρθωση Bonferroni 63
Η ακριβής μέθοδος (vs η ασυμπτωτική προσέγγιση) 64
Η μέθοδος προσομοίωσης Monte Carlo 65
Η διόρθωση των Freeman και Halton 65

Οι πίνακες συνάφειας 66
Αποτελέσματα 70
Οι αποκρινόμενοι, οι αρνούμενοι και οι απρόθυμοι αποκρινόμενοι της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 70
Το δημογραφικό «προφίλ» των αποκρινόμενων, των αρνούμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας ……. 75
Το δημογραφικό και κοινωνικό «προφίλ» και οι κοινωνικοπολιτικές αντιλήψεις των αποκρινόμενων και των απρόθυμων 92
Οι επαναληπτικές επισκέψεις 119
Ο προτεινόμενος δείκτης μεταστροφής της άρνησης (Converted refusals rate-CRR) 135
Οι απρόθυμοι αποκρινόμενοι από τα αρχεία δεδομένων επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριων και του βασικού ερωτηματολογίου 140
Ο επίσημος δείκτης απόκρισης της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας και ο αντίστοιχος σύμφωνα με τον Kish 145
Συζήτηση-Συμπεράσματα 149
Βιβλιογραφία 157
Παράρτημα Α 181
I. Η φόρμα επικοινωνίας συνεντευκτών/τριών για τον 1ο γύρο συμμετοχής της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα 182
II. Η φόρμα επικοινωνίας συνεντευκτών/τριών για τον 5ο γύρο συμμετοχής της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα 194
Παράρτημα Β 202
I. Υπόδειγμα τμήματος του ερωτηματολογίου από την συμμετοχή της Ελλάδας στον 5ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας που περιλαμβάνει τις ερωτήσεις που αντιστοιχούν στον έλεγχο των συγκρίσεων μεταξύ αποκρινόμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων 203
II. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος για τις 11 συμμετέχουσες χώρες υπό μελέτη (Βέλγιο, Γερμανία, Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Νορβηγία, Ολλανδία, Πολωνία, Σλοβενία, Σουηδία και Φινλανδία) 210
Παράρτημα Γ 237

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1 Οι φορείς που συνέβαλαν στη δημιουργία ενός καταλόγου στοιχείων επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών..... 20
Πίνακας 2 Υπόδειγμα της ανάλυσης των επιμέρους κατηγοριών της απόκρισης και της μη-απόκρισης από τη δημοσιοποιημένη έκθεση του Βελγίου για τον 1ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 36
Πίνακας 3 Υπόδειγμα της ανάλυσης των επιμέρους κατηγοριών της απόκρισης και της μη-απόκρισης από τη δημοσιοποιημένη έκθεση του Βελγίου για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 36
Πίνακας 4. Η αντιστοιχία της κατηγοριοποίησης της μη-απόκρισης και της μη-κάλυψης σύμφωνα με τον Kish και τον επίσημο δείκτη απόκρισης της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας (ESS) 37
Πίνακας 5 Οι μεταβλητές «αποτέλεσμα [της επαφής] σε περίπτωση μη συνέντευξης» (outnoi) από τη φόρμα επικοινωνίας των συνεντευκτών του 1ου γύρου διεξαγωγής της Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα: Ελλάδα 46
Πίνακας 6 Παρουσίαση των μεταβλητών τύπου *outnoi* που μετασχηματίστηκαν προκειμένου να «απομονωθούν» οι αρνούμενοι και τα δημογραφικά τους χαρακτηριστικά ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας (ESS) 47
Πίνακας 7 Οι χώρες που συμμετείχαν στην Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα ανά γύρο διεξαγωγής της 53
Πίνακας 8 Παρουσίαση των ζητημάτων που προέκυψαν στο στάδιο της επεξεργασίας και διαχείρισης των δεδομένων ανά χώρα και γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας (ESS) 54
Πίνακας 9 Το σχεδιασμένο και το πραγματοποιημένο δείγμα ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 70
Πίνακας 10 Οι ερωτώμενοι που αρνήθηκαν τουλάχιστον μια φορά σύμφωνα με τις δημοσιευμένες εκθέσεις (Αρνούμενοι Ι) και σύμφωνα με τη στατιστική επεξεργασία των επίσημων αρχείων των δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου και των δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών (Αρνούμενοι ΙΙ) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 73
Πίνακας 11 Το ποσοστό (%) των αρνούμενων ερωτώμενων κατά τη στατιστική

επεξεργασία των δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου και των αρχείων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών επί του συνόλου του σχεδιασμένου δείγματος ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 74
Πίνακας 12 Οι απρόθυμοι ερωτώμενοι που ενώ αρνήθηκαν έστω μια φορά να αποκριθούν εντέλει συμμετείχαν στην έρευνα ανά χώρα για τους 8 γύρους της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 74
Πίνακας 13 Η σχετική συχνότητα (%) των αποκρινόμενων (ΔΑ), των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) σύμφωνα με το φύλο ανά χώρα για τους 4 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 76
Πίνακας 14 Η σχετική συχνότητα (%) των αποκρινόμενων (ΔΑ), των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) σύμφωνα με το φύλο ανά χώρα για τους 4 τελευταίους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 78
Πίνακας 15 Η σχετική συχνότητα (%) των αποκρινόμενων (ΔΑ), των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) σύμφωνα με την ηλικία ανά χώρα για τους 4 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 80
Πίνακας 16 Η σχετική συχνότητα (%) των αποκρινόμενων (ΔΑ), των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) σύμφωνα με την ηλικία ανά χώρα για τους 4 τελευταίους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 83
Πίνακας 17 Οι τιμές των ελέγχων στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τους ακριβείς ελέγχους ανεξαρτησίας του Fisher με τη διόρθωση των Freeman και Halton στους 2x3 πίνακες για τη μεταβλητή του φύλου και τον τύπο ερωτώμενου (αποκρινόμενοι, αρνούμενοι, απρόθυμοι) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 87
Πίνακας 18 Οι τιμές των ελέγχων στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τους ακριβείς ελέγχους ανεξαρτησίας του Fisher με τη διόρθωση των Freeman και Halton και χρήση προσομοίωσης Monte Carlo σε 500.000 δείγματα για τη μεταβλητή της ηλικίας και την μεταβλητή του τύπου του ερωτώμενου (αποκρινόμενοι, αρνούμενοι, απρόθυμοι) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους

διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 87
Πίνακας 19 Οι προσαρμοσμένες τιμές των ελέγχων στατιστικής σημασίας (*p*-values) με τη διόρθωση Bonferroni για πολλαπλές συγκρίσεις για τους ακριβείς ελέγχους ανεξαρτησίας (exact) του Fisher σε πίνακες 2x2 για τη μεταβλητή του φύλου και τις κατηγορίες της κατασκευασμένης μεταβλητής τύπος ερωτώμενου για όλους τους ανά δύο συνδυασμούς των κατηγοριών της (αρνούμενοι (ΜΑ)-αποκρινόμενοι (ΔΑ), αρνούμενοι (ΜΑ)-απρόθυμοι αποκρινόμενοι (ΑΑ) και αποκρινόμενοι (ΔΑ)-απρόθυμοι αποκρινόμενοι (ΑΑ)) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 88
Πίνακας 20 Οι τιμές της στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τους ακριβείς ελέγχους ανεξαρτησίας του Fisher με τη διόρθωση των Freeman και Halton με προσομοίωση Monte Carlo σε 500.000 δείγματα για τη μεταβλητή της ηλικίας και την μεταβλητή τύπος ερωτώμενου για όλους τους ανά δύο συνδυασμούς των κατηγοριών της (αρνούμενοι (ΜΑ)-αποκρινόμενοι (ΔΑ), αρνούμενοι (ΜΑ)-απρόθυμοι αποκρινόμενοι (ΑΑ) και αποκρινόμενοι (ΔΑ)-απρόθυμοι αποκρινόμενοι (ΑΑ)) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 89
Πίνακας 21 Τα δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά (%) των πρόθυμων (Π) και των απρόθυμων (Α) αποκρινόμενων και τα αποτελέσματα των ελέγχων Student's t του Gosset και των ακριβών ελέγχων του Fisher (με διόρθωση των Freeman-Halton όπου απαιτείται για μεγαλύτερους από 2x2 πίνακες) για 11 χώρες που συμμετείχαν στους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 94
Πίνακας 22 Οι κοινωνικοπολιτικές αντιλήψεις (%) των πρόθυμων (Π) και των απρόθυμων (Α) αποκρινόμενων και τα αποτελέσματα των ελέγχων Student's t του Gosset και των ακριβών ελέγχων του Fisher (με διόρθωση των Freeman-Halton όπου απαιτείται για μεγαλύτερους από 2x2 πίνακες) για 11 χώρες που συμμετείχαν στους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 104
Πίνακας 23 Ο ελάχιστος συνολικός αριθμός επισκέψεων (Ε) και τηλεφωνικών κλήσεων (Τ) σύμφωνα με τις οδηγίες ανά χώρα και ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 120
Πίνακας 24 Ο μέγιστος αριθμός αρνήσεων κατ' άτομο των αρνούμενων (ΜΑ)

και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) ανά χώρα και ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 121
Πίνακας 25 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Βέλγιο 122
Πίνακας 26 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Γερμανία 123
Πίνακας 27 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ελβετία 124
Πίνακας 28 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ηνωμένο Βασίλειο 125
Πίνακας 29 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους συμμετοχής της Ισπανίας στην Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα: Ισπανία 126
Πίνακας 30 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Νορβηγία 127
Πίνακας 31 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ολλανδία 128
Πίνακας 32 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας:

Πολωνία 129
Πίνακας 33 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Σλοβενία 130
Πίνακας 34 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Σουηδία 131
Πίνακας 35 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Φινλανδία 132
Πίνακας 36 Τιμές του προτεινόμενου δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) (%) ανά χώρα και γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 135
Πίνακας 37 Η συμφωνία και διαφωνία για τη μεταβλητή του φύλου μεταξύ των δεδομένων των αρχείων συνεντευκτών/τριών και των αρχείων του βασικού ερωτηματολογίου και τα αποτελέσματα του ελέγχου στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τον ακριβή μη-παραμετρικό έλεγχο McNemar για δύο εξαρτημένα δείγματα ανά χώρα και ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 142
Πίνακας 38 Η συμφωνία και διαφωνία για τη μεταβλητή της ηλικίας μεταξύ των δεδομένων των αρχείων συνεντευκτών/τριών και των αρχείων του βασικού ερωτηματολογίου και τα αποτελέσματα του ελέγχου στατιστικής σημασίας (*p*-values) του μη-παραμετρικού ακριβούς ελέγχου Sign-Test για δύο εξαρτημένα δείγματα ανά χώρα και ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 143
Πίνακας 39 Ο επίσημος δείκτης απόκρισης της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας (ΔΑ1%), ο δείκτης απόκρισης κατά Kish (ΔΑ2%) και η ποσοστιαία διαφορά μεταξύ των δύο δεικτών (ΔΑ1-ΔΑ2) για τις συμμετέχουσες χώρες από τον 1^{ο} έως και τον 4^{ο} γύρο διεξαγωγής της έρευνας 146
Πίνακας 40 Ο επίσημος δείκτης απόκρισης της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας (ΔΑ1%), ο δείκτης απόκρισης της ESS κατά Kish (ΔΑ2%) και η

ποσοστιαία διαφορά των δύο δεικτών (ΔΑ1-ΔΑ2) για τις συμμετέχουσες χώρες από τον 5ο έως και τον 8ο γύρο διεξαγωγής της έρευνας 147
Πίνακας 41 Τα αποτελέσματα του ελέγχου Wilcoxon signed-ranks test για εξαρτημένα ζεύγη για τη σύγκριση των τιμών του επίσημου δείκτη απόκρισης της ESS (ΔΑ1) και του δείκτη απόκρισης σύμφωνα με τον Kish (ΔΑ2) για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας με χρήση προσομοίωσης Monte Carlo σε 500.000 δείγματα για την εκτίμηση του μέσου όρου των αποτελεσμάτων του ελέγχου στατιστικής σημασίας σε διάστημα εμπιστοσύνης 95% 148
Πίνακας Β1 Ο τρόπος υπολογισμού των διαστημάτων της εισοδηματικής κλίμακας για τη μεταβλητή του οικογενειακού εισοδήματος για τις συμμετέχουσες χώρες από τον 4ο μέχρι τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……. 210
Πίνακας Β2 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Βελγίου, της Γερμανίας, της Ελβετίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ισπανίας, της Νορβηγίας, της Ολλανδίας, της Πολωνίας, της Σλοβενίας, της Σουηδίας και της Φινλανδίας για τον 1ο έως και τον 3ο γύρο διεξαγωγής της ESS …….. 210
Πίνακας Β3 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Βελγίου για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……. 211
Πίνακας Β4 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Βελγίου για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……. 211
Πίνακας Β5 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Βελγίου για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……. 212
Πίνακας Β6 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Βελγίου για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……. 212
Πίνακας Β7 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Βελγίου για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……. 213
Πίνακας Β8 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Γερμανίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……. 213
Πίνακας Β9 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Γερμανίας για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……. 214
Πίνακας Β10 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Γερμανίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……. 214

Πίνακας Β11 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Γερμανίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……. 215
Πίνακας Β12 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Γερμανίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……. 215
Πίνακας Β13 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ελβετίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……... 216
Πίνακας Β14 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ελβετίας για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……... 216
Πίνακας Β15 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ελβετίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……... 217
Πίνακας Β16 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ελβετίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……... 217
Πίνακας Β17 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ελβετίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……... 218
Πίνακας Β18 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS 218
Πίνακας Β19 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS ….. 219
Πίνακας Β20 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS ….. 219
Πίνακας Β21 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS ….. 220
Πίνακας Β22 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS ….. 220
Πίνακας Β23 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ισπανίας για τον 4ο και 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……. 221
Πίνακας Β24 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ισπανίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……... 221
Πίνακας Β25 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ισπανίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……... 222
Πίνακας Β26 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ισπανίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS ……... 222
Πίνακας Β27 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην

περίπτωση της Νορβηγίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS 223
Πίνακας Β28 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Νορβηγίας για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS 223
Πίνακας Β29 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Νορβηγίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS 224
Πίνακας Β30 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Νορβηγίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS 224
Πίνακας Β31 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Νορβηγίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS 225
Πίνακας Β32 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ολλανδίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS 225
Πίνακας Β33 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ολλανδίας για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS 226
Πίνακας Β34 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ολλανδίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS 226
Πίνακας Β35 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ολλανδίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS 227
Πίνακας Β36 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ολλανδίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS 227
Πίνακας Β37 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Πολωνίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS 228
Πίνακας Β38 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Πολωνίας για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS 228
Πίνακας Β39 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Πολωνίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS 229
Πίνακας Β40 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Πολωνίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS 229
Πίνακας Β41 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Πολωνίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS 230
Πίνακας Β42 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Σλοβενίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS 230
Πίνακας Β43 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Σλοβενίας για τον 5ο έως και τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS . 231

Πίνακας Β44 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Σουηδίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS 231
Πίνακας Β45 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Σουηδίας για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS 232
Πίνακας Β46 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Σουηδίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS 232
Πίνακας Β47 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Σουηδίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS 233
Πίνακας Β48 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Σουηδίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS 233
Πίνακας Β49 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Φινλανδίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS 234
Πίνακας Β50 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Φινλανδίας για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS 234
Πίνακας Β51 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Φινλανδίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS 235
Πίνακας Β52 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Φινλανδίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS 235
Πίνακας Β53 Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Φινλανδίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS 236
Πίνακας Γ1 Το σχεδιασμένο και το πραγματοποιημένο δείγμα ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας …… 238
Πίνακας Γ2 Οι ερωτώμενοι που αρνήθηκαν τουλάχιστον μια φορά σύμφωνα με τις δημοσιευμένες εκθέσεις (Αρνούμενοι Ι) και σύμφωνα με τη στατιστική επεξεργασία των επίσημων αρχείων των δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου και των δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών (Αρνούμενοι ΙΙ) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας …….. 240
Πίνακας Γ3 Το ποσοστό (%) των αρνούμενων ερωτώμενων κατά τη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου και των αρχείων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών επί του συνόλου του σχεδιασμένου δείγματος ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας …… 242

Πίνακας Γ4 Οι απρόθυμοι ερωτώμενοι που ενώ αρνήθηκαν έστω μια φορά να αποκριθούν εντέλει συμμετείχαν στην έρευνα ανά χώρα για τους 8 γύρους της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας …… 243
Πίνακας Γ5 Η σχετική συχνότητα (%) των αποκρινόμενων (ΔΑ), των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) σύμφωνα με το φύλο ανά χώρα για τους 4 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας …… 244
Πίνακας Γ6 Η σχετική συχνότητα (%) των αποκρινόμενων (ΔΑ), των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) σύμφωνα με το φύλο ανά χώρα για τους 4 τελευταίους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας …… 248
Πίνακας Γ7 Η σχετική συχνότητα (%) των αποκρινόμενων (ΔΑ), των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) σύμφωνα με την ηλικία ανά χώρα για τους 4 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας …… 252
Πίνακας Γ8 Η σχετική συχνότητα (%) των αποκρινόμενων (ΔΑ), των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) σύμφωνα με την ηλικία ανά χώρα για τους 4 τελευταίους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 258
Πίνακας Γ9 Οι τιμές των ελέγχων στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τους ακριβείς ελέγχους ανεξαρτησίας του Fisher με τη διόρθωση των Freeman και Halton στους 2x3 πίνακες για τη μεταβλητή του φύλου και τον τύπο ερωτώμενου (αποκρινόμενοι, αρνούμενοι, απρόθυμοι) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 264
Πίνακας Γ10 Οι τιμές των ελέγχων στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τους ακριβείς ελέγχους ανεξαρτησίας του Fisher με τη διόρθωση των Freeman και Halton και χρήση προσομοίωσης Monte Carlo σε 500.000 δείγματα για τη μεταβλητή της ηλικίας και την μεταβλητή του τύπου του ερωτώμενου (αποκρινόμενοι, αρνούμενοι, απρόθυμοι) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 265
Πίνακας Γ11 Οι προσαρμοσμένες τιμές των ελέγχων στατιστικής σημασίας (*p*-values) με τη διόρθωση Bonferroni για πολλαπλές συγκρίσεις για τους ακριβείς ελέγχους ανεξαρτησίας (exact) του Fisher σε πίνακες 2x2 για τη μεταβλητή του

φύλου και τις κατηγορίες της κατασκευασμένης μεταβλητής τύπος ερωτώμενου για όλους τους ανά δύο συνδυασμούς των κατηγοριών της (αρνούμενοι (ΜΑ)-αποκρινόμενοι (ΔΑ), αρνούμενοι (ΜΑ)-απρόθυμοι αποκρινόμενοι (ΑΑ) και αποκρινόμενοι (ΔΑ)-απρόθυμοι αποκρινόμενοι (ΑΑ)) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 266
Πίνακας Γ12 Οι τιμές της στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τους ακριβείς ελέγχους ανεξαρτησίας του Fisher με τη διόρθωση των Freeman και Halton με προσομοίωση Monte Carlo σε 500.000 δείγματα για τη μεταβλητή της ηλικίας και την μεταβλητή τύπος ερωτώμενου για όλους τους ανά δύο συνδυασμούς των κατηγοριών της (αρνούμενοι (ΜΑ)-αποκρινόμενοι (ΔΑ), αρνούμενοι (ΜΑ)-απρόθυμοι αποκρινόμενοι (ΑΑ) και αποκρινόμενοι (ΔΑ)-απρόθυμοι αποκρινόμενοι (ΑΑ)) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 268
Πίνακας Γ13 Ο ελάχιστος συνολικός αριθμός επισκέψεων (Ε) και τηλεφωνικών κλήσεων (Τ) σύμφωνα με τις οδηγίες ανά χώρα και ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 270
Πίνακας Γ14 Ο μέγιστος αριθμός αρνήσεων κατ' άτομο των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) ανά χώρα και ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 271
Πίνακας Γ15 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Αλβανία 272
Πίνακας Γ16 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Αυστρία 272
Πίνακας Γ17 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Βουλγαρία 273
Πίνακας Γ18 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων

αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Γαλλία 273
Πίνακας Γ19 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Δανία 274
Πίνακας Γ20 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ελλάδα 274
Πίνακας Γ21 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Εσθονία 275
Πίνακας Γ22 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ιρλανδία 276
Πίνακας Γ23 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ισλανδία 276
Πίνακας Γ24 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ισραήλ 277
Πίνακας Γ25 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ιταλία 277
Πίνακας Γ26 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής

Κοινωνικής Έρευνας: Κόσοβο 278
Πίνακας Γ27 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Κροατία 278
Πίνακας Γ28 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Κύπρος 278
Πίνακας Γ29 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Λετονία 279
Πίνακας Γ30 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Λιθουανία 279
Πίνακας Γ31 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Λουξεμβούργο 279
Πίνακας Γ32 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ουγγαρία 280
Πίνακας Γ33 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ουκρανία 280
Πίνακας Γ34 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Πορτογαλία 281

Πίνακας Γ35 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ρουμανία 281
Πίνακας Γ36 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ρωσία 282
Πίνακας Γ37 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Σλοβακία 282
Πίνακας Γ38 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Τουρκία 283
Πίνακας Γ39 Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Τσεχική Δημοκρατία 283
Πίνακας Γ40 Ο συνολικός αριθμός των ερωτώμενων που αρνήθηκαν έστω μια φορά να αποκριθούν ανεξαρτήτως τελικής έκβασης σύμφωνα με τη χώρα για τους 8 πρώτους γύρους της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 284
Πίνακας Γ41 Τιμές του προτεινόμενου δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) (%) ανά χώρα και γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 285
Πίνακας Γ42 Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Βέλγιο 286
Πίνακας Γ43 Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Γερμανία 286

Πίνακας Γ44 Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Ελβετία 287
Πίνακας Γ45 Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Ηνωμένο Βασίλειο 288
Πίνακας Γ46 Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Ισπανία 289
Πίνακας Γ47 Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Νορβηγία 290
Πίνακας Γ48 Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Ολλανδία 291
Πίνακας Γ49 Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Πολωνία 292
Πίνακας Γ50 Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Σλοβενία 293
Πίνακας Γ51 Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Σουηδία 293
Πίνακας Γ52 Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες

επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Φινλανδία 294
Πίνακας Γ53 Αποτελέσματα του ελέγχου στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τον μη-παραμετρικό έλεγχο mid-p McNemar για 2 εξαρτημένα δείγματα για τη μεταβλητή του φύλου από τα αρχεία των δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου και από τα δεδομένων των αρχείων των συνεντευκτών/τριών για τους απρόθυμους αποκρινόμενους ανά χώρα και ανά γύρο για τους 8 πρώτους γύρους της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 295
Πίνακας Γ54 Η συμφωνία και διαφωνία για τη μεταβλητή του φύλου μεταξύ των δεδομένων των αρχείων συνεντευκτών/τριών και των αρχείων του βασικού ερωτηματολογίου και τα αποτελέσματα του ελέγχου στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τον ακριβή μη-παραμετρικό έλεγχο McNemar για δύο εξαρτημένα δείγματα ανά χώρα και ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 296
Πίνακας Γ55 Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Βέλγιο 299
Πίνακας Γ56 Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Γερμανία 300
Πίνακας Γ57 Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Ελβετία 301
Πίνακας Γ58 Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Ηνωμένο Βασίλειο 302
Πίνακας Γ59 Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού

ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Ισπανία 303
Πίνακας Γ60 Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Νορβηγία 304
Πίνακας Γ61 Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Ολλανδία 305
Πίνακας Γ62 Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Πολωνία 306
Πίνακας Γ63 Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Σλοβενία 307
Πίνακας Γ64 Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Σουηδία 308
Πίνακας Γ65 Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Φινλανδία 308
Πίνακας Γ66 Η συμφωνία και διαφωνία για τη μεταβλητή της ηλικίας μεταξύ των δεδομένων των αρχείων συνεντευκτών/τριών και των αρχείων του βασικού ερωτηματολογίου και τα αποτελέσματα του ελέγχου στατιστικής σημασίας (*p*-values) του μη-παραμετρικού ακριβούς ελέγχου Sign-Test για δύο εξαρτημένα δείγματα ανά χώρα και ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας 309
Πίνακας Γ67 Ο επίσημος δείκτης απόκρισης της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής

Έρευνας (ΔΑ1%), ο δείκτης απόκρισης κατά Kish (ΔΑ2%) και η ποσοστιαία διαφορά μεταξύ των δύο δεικτών (ΔΑ1-ΔΑ2) για τις συμμετέχουσες χώρες από τον 1ο έως και τον 4ο γύρο διεξαγωγής της έρευνας 312
Πίνακας Γ68 Ο επίσημος δείκτης απόκρισης της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας (ΔΑ1%), ο δείκτης απόκρισης κατά Kish (ΔΑ2%) και η ποσοστιαία διαφορά μεταξύ των δύο δεικτών (ΔΑ1-ΔΑ2) για τις συμμετέχουσες χώρες από τον 5ο έως και τον 8ο γύρο διεξαγωγής της έρευνας 313
Πίνακας Γ69 Τα αποτελέσματα του ελέγχου Wilcoxon signed-ranks test για εξαρτημένα ζεύγη για τη σύγκριση των τιμών του επίσημου δείκτη απόκρισης της ESS (ΔΑ1) και του δείκτη απόκρισης σύμφωνα με τον Kish (ΔΑ2) για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας με χρήση προσομοίωσης Monte Carlo σε 500.000 δείγματα για την εκτίμηση του μέσου όρου των αποτελεσμάτων του ελέγχου στατιστικής σημασίας σε διάστημα εμπιστοσύνης 95% 314

Κατάλογος Γραφημάτων

Διάγραμμα 1 Η εξέλιξη των κατηγοριών της μη-απόκρισης της θεωρίας του Kish από τους Moser και Kalton ……..……. 9

Διάγραμμα 2 Αφαιρετική αναπαράσταση της διαφοράς μεταξύ των μεγεθών του σχεδιασμένου και πραγματοποιημένου δείγματος ……. 39

Διάγραμμα 3 Η διαδικασία της παραγωγής των κυριότερων αποτελεσμάτων της διατριβής μέσα από τους διαφορετικούς τύπους δεδομένων της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνα ……. 44

Διάγραμμα 4 Διάγραμμα ροής που απεικονίζει αφαιρετικά τη διαδικασία ανάδειξης των ερωτώμενων που αρνήθηκαν να αποκριθούν στον 1ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας …….. 48

Διάγραμμα 5 Παράδειγμα μορφής αρχείων των δεδομένων επικοινωνίας συνεντευκτών/τριών της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας όπου φαίνεται η «ταυτότητα» των ερωτώμενων (idno) που έχουν επιλεγεί αλλά αρνήθηκαν να συμμετάσχουν ……... 50

Διάγραμμα 6 Παράδειγμα μορφής αρχείων των δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας όπου φαίνεται η «ταυτότητα» των αποκρινόμενων (idno) και όσων αρνήθηκαν τουλάχιστον μια φορά πριν συμμετάσχουν στην έρευνα ……. 51

Διάγραμμα 7 Υπόδειγμα τους πίνακα συνάφειας 2x2 ……. 67

Διάγραμμα 8 Υπόδειγμα ενός πίνακα συνάφειας 4x4 ……. 69

Διάγραμμα 9 Γραμμική απεικόνιση του ποσοστού επί τοις εκατό του πραγματοποιημένου δείγματος επί του συνόλου του σχεδιασμένου δείγματος ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας ……. 71

Διάγραμμα 10 Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Βέλγιο ……. 136

Διάγραμμα 11 Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Γερμανία ……. 137

Διάγραμμα 12 Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους

διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ελβετία ……... 137
Διάγραμμα 13 Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ηνωμένο Βασίλειο ……. 137
Διάγραμμα 14 Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ισπανία ……... 138
Διάγραμμα 15 Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Νορβηγία …… 138
Διάγραμμα 16 Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ολλανδία …… 138
Διάγραμμα 17 Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Πολωνία …….. 139
Διάγραμμα 18 Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Σλοβενία …… 139
Διάγραμμα 19 Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Σουηδία …….. 139
Διάγραμμα 20 Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Φινλανδία ……... 140

Περίληψη

Η ανάγκη για διαρκώς καλύτερης ποιότητας συγκρίσιμα διεθνή δειγματοληπτικά κοινωνικά δεδομένα είναι χωρίς τέλος. Όσο οι δείκτες απόκρισης μειώνονται διαχρονικά, ο κίνδυνος η μεροληψία της μη-απόκρισης να επηρεάζει τις εκτιμήσεις της εκάστοτε έρευνας είναι υπαρκτός. Οι συνηθέστεροι τρόποι προσέγγισης στη βιβλιογραφία της μη-απόκρισης είναι: η σύγκριση των χαρακτηριστικών διαφορετικών τύπων ερωτώμενων, οι επαναληπτικές επισκέψεις ως πρακτική αύξησης της απόκρισης και οι δείκτες απόκρισης. Όμως, η μελέτη της μη-απόκρισης προϋποθέτει τη συλλογή σχετικών δεδομένων κάτι που λίγες έρευνες πραγματοποιούν με μια από αυτές να είναι η Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα (European Social Survey, εφεξής ESS).

Προκειμένου να αποτιμηθεί η σημασία του ζητήματος της μη-απόκρισης στα δεδομένα δειγματοληπτικών ερευνών μεγάλης-κλίμακας, η πρωτοτυπία της παρούσας διατριβής έγκειται στο ότι διερευνάται, για πρώτη φορά στη βιβλιογραφία, η ύπαρξη (ή μη) διαφορών στο δημογραφικό «προφίλ» αποκρινόμενων, αρνούμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων. Επιπλέον, μελετάται και το κοινωνικοπολιτικό «προφίλ» των αποκρινόμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων. Αποτιμάται η μέθοδος των επαναληπτικών επισκέψεων, προτείνεται ένας δείκτης μέτρησης της μεταστροφής της άρνησης (Converted Refusals Rate, εφεξής CRR) και διερευνάται η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων στον εν λόγω δείκτη. Τέλος, ο δείκτης απόκρισης που εφαρμόζεται από την ESS αξιολογείται βάσει των ορισμών του Kish. Η ανάλυση βασίστηκε στα δεδομένα των οκτώ πρώτων γύρων (2002-2016) διεξαγωγής της ESS για τις εξής 11 χώρες: Βέλγιο, Γερμανία, Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Νορβηγία, Ολλανδία, Πολωνία, Σλοβενία, Σουηδία, Φινλανδία.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, διαπιστώθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές για το φύλο και την ηλικία μεταξύ αποκρινόμενων, αρνούμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων σε όλες τις χώρες για τουλάχιστον έναν γύρο. Οι απρόθυμοι αποκρινόμενοι διαφέρουν στατιστικά σημαντικά από τους αποκρινόμενους και είναι κυρίως γυναίκες, μεγαλύτερης κατά μέσο όρο ηλικίας, με λιγότερα συμπληρωμένα έτη τυπικής εκπαίδευσης, υψηλότερο αίσθημα θρησκευτικής πίστης, μικρότερο μέσο οικογενειακό εισόδημα, διαφορετικού βαθμού αστικότητας της μόνιμης κατοικίας τους, με μικρότερη κοινωνική και πολιτική εμπιστοσύνη, λιγότερο ενδιαφέρον για την πολιτική, οι οποίες δεν προσφέρουν στον ίδιο βαθμό

ενεργή εθελοντική εργασία αλλά απέχουν σε μικρότερο ποσοστό από την άσκηση των εκλογικών τους δικαιωμάτων. Όσον αφορά τον αριθμό των επαναληπτικών επισκέψεων, οι περισσότερες χώρες υιοθετούν τις 4 ή 5 ως ελάχιστο αριθμό επισκέψεων. Οι τιμές του δείκτη CRR κυμαίνονται από 8,72% έως 25,73% ενώ η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων στους αρνούμενους μετά τις δύο επαναληπτικές επισκέψεις δεν ξεπερνά στην πλειονότητα των χωρών το 1%. Τέλος, η σύγκριση του επίσημου δείκτη απόκρισης της ESS με τον κατασκευασμένο δείκτη σύμφωνα με τον Kish ανέδειξε την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών για το σύνολο των 11 χωρών με τις Γερμανία, Ισπανία, Πολωνία, Σλοβενία να έχουν συστηματικά τις μεγαλύτερες αποκλίσεις (1,01- 7,91%).

Παρά τις όποιες προσπάθειες γίνονται για την αντιμετώπιση του ζητήματος της μη-απόκρισης από την ESS που αποτελεί παράδειγμα αξιόπιστης δειγματοληπτικής έρευνας μεγάλης κλίμακας με αυστηρά πρωτόκολλα συγκρισιμότητας, στα δεδομένα της διαπιστώνονται ενδείξεις για την ύπαρξη μεροληψίας. Γεγονός που υποδεικνύει πως το πρόβλημα της μη-απόκρισης θα συνεχίσει να απασχολεί τη διεθνή βιβλιογραφία.

Αυτή η μεθοδολογική μελέτη ευελπιστεί να συμβάλει στο διαρκώς αναπτυσσόμενο πεδίο των δειγματοληπτικών ερευνών μεγάλης-κλίμακας συζητώντας ζητήματα περαιτέρω διασφάλισης της ποιότητας συλλογής διεθνών συγκρίσιμων δεδομένων. Τα αποτελέσματά της μπορεί να αποδειχθούν χρήσιμα στην επιστημονική κοινότητα καθώς επιβεβαιώνουν τη σημασία του προβλήματος της μη-απόκρισης στην σύγχρονη κοινωνική έρευνα και των πρακτικών που υιοθετούνται στο πεδίο να την αντιμετωπίσουν επαρκώς. Ενώ επιπλέον το νέο επιστημονικό εργαλείο που προτείνεται μπορεί να χρησιμοποιηθεί και από άλλους επιστήμονες σε οποιαδήποτε δειγματοληπτική έρευνα που καταγράφει τις αρνήσεις της.

Λέξεις-κλειδιά: μη-απόκριση, μεροληψία της μη-απόκρισης, Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα, απρόθυμοι αποκρινόμενοι, δείκτης μεταστροφής της άρνησης.

Non-response in large-scale sample surveys
Eva Tsouparopoulou

Abstract

There is a never ending need for better quality and comparable international social sample survey data. The risk of non-response bias affecting research estimates is real as response rates decline over time. The most common ways to approach non-response in literature are the comparison of the characteristics of different types of respondents, call-backs as a practice to increase responses and response rates. However, the study of non-response presupposes the collection of relevant data and there are only a few surveys that they are doing so as is the European Social Survey (ESS).

To assess the importance of non-response in large-scale sample survey data, the originality of this dissertation lies in the investigation for the first time in the literature of the existence (or not) of differences in the demographic "profile" of respondents, refusals, and reluctant respondents. The socio-political "profile" of respondents and reluctant respondents is also examined. The method of call-backs is evaluated, a rate for measuring refusals conversion (Converted Refusals Rate-CRR) is proposed, and the contribution of call-backs to this rate is assessed. Finally, the response rate applied by ESS is evaluated according to Kish's definitions. The analysis is based on the first eight rounds (2002-2016) of the ESS for the following 11 countries: Belgium, Germany, Switzerland, United Kingdom, Spain, Norway, the Netherlands, Poland, Slovenia, Sweden, Finland.

The findings showed that there were statistically significant differences for gender and age between respondents, refusals, and reluctant respondents in all countries for at least one round. The reluctant respondents differ significantly from the respondents and are mainly women, older on average, having completed fewer years of compulsory education, higher feeling of religiousness, lower family income, varying degrees of urbanization of their permanent residence, less social and political trust, less interest in politics, are not actively offering to volunteer at the same degree, but they abstain less from their voting rights. The analysis showed that four or five visits is adopted as a minimum number of call-backs in most countries. The CRR values range from 8.72% to 25.73%, while the contribution of call-backs to refusals

after two call-backs does not exceed 1% in most countries. Finally, the comparison of the official ESS response rate index to that based on Kish's definitions resulted in statistically significant differences for all 11 countries, with Germany, Spain, Poland and Slovenia having the largest systematic deviations (1.01- 7.91%). In spite of ESS's efforts to address non-response, which is an example of a reliable large-scale sampling survey with strict comparability protocols, evidence of bias is found in the data. This indicates that the problem of non-response will continue to be of concern in the international literature.

This methodological study aims to contribute to the continually growing field of large-scale sample surveys by discussing issues of further ensuring the quality of international comparable data collection. The findings are useful to the scientific community as they confirm the magnitude of the non-response problem in modern social research and the practices adopted in the field to address it adequately. Moreover, the new scientific tool that is proposed may be used by scientists in any sample survey collecting data for refusals.

Keywords: non-response, non-response bias, European Social Survey (ESS), reluctant respondents, Converted Refusals Rate (CRR).

Εισαγωγή

Η μη-απόκριση, δηλαδή η «αποτυχία λήψης παρατηρήσεων από ορισμένα επιλεχθέντα στοιχεία ή μονάδες του δείγματος» (Kish, 1965, σ. 532), εμφανίζεται στη διεθνή βιβλιογραφία ως πρόβλημα για πρώτη φορά το 1946 στο ομώνυμο άρθρο των Hansen και Hurwitz «The problem of non-response in sample surveys» και έκτοτε συνεχίζει να είναι ένα σύνθετο και σημαντικό πρόβλημα (Reuss, 1943˙ Rogelberg & Luong, 1998˙ Groves, Dillman, Elinge & Little, 2002). Είναι μια «σκόπελος» (Ellis, Endo & Armer, 1970, σ. 103) που θα συναντήσει στην πορεία του κάθε ερευνητής/τρια (Moser & Kalton, 1979, σ. 166) και που σαν φαινόμενο τείνει να αυξάνεται με ραγδαίο ρυθμό στις δειγματοληπτικές έρευνες στις περισσότερες βιομηχανοποιημένες χώρες (Groves, Couper, Presser, Singer, Tourangeau, Piani & Nelson, 2006).[1]

Η μη-απόκριση μπορεί να «είναι το αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων λόγων, όπως μια αποφασιστική άρνηση, η αποτυχία συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου, ή αποτυχία του ερωτηματολογίου να ενεργοποιήσει τον αποκρινόμενο» (Kalton, 1983, σ. 65). Διακρίνεται σύμφωνα με τον Kish (1965, σ. 532-534) στις εξής πέντε κατηγορίες: τις αρνήσεις, την προσωρινή απουσία, την ακαταλληλότητα ή την αδυναμία συμμετοχής στην έρευνα, την διαμονή εκτός μόνιμης κατοικίας και την κατεστραμμένη ή χαμένη πληροφορία. Με την κατηγορία των αρνήσεων να καταλαμβάνει έναντι των υπολοίπων το μεγαλύτερο ποσοστό (βλ. ενδεικτικά, Kalton, 1983, σ. 68˙ Stoop, 2012, σ. 121). Για αυτό και συνιστά πρόβλημα, αφού κατά τον Kalton (1983, σ. 63) σε μετάφραση Μιχαλοπούλου (2004, σ. 38):

> Η «αποτυχία να συλλέξουμε ερευνητικά δεδομένα από κάποια μέλη του δείγματος, άλλως μη απόκριση, είναι ένα μείζον ερευνητικό πρόβλημα που φαίνεται να αυξάνει τα τελευταία χρόνια, καθώς το κοινό επιθυμεί όλο και λιγότερο να συμμετέχει στις έρευνες. Ο λόγος που μας ανησυχεί η μη απόκριση είναι ο κίνδυνος [που διατρέχουμε] ότι οι μη αποκρινόμενοι θα διαφέρουν από τους αποκριθέντες όσον αφορά τις υπό διερεύνηση μεταβλητές, οπότε οι εκτιμήσεις που βασίζονται μόνο στους απαντώντες θα είναι μεροληπτικές εκτιμήσεις για τις [αντίστοιχες] συνολικές παραμέτρους του πληθυσμού».

Την ίδια ανησυχία έχουν εκφράσει πολλοί συγγραφείς στη διεθνή βιβλιογραφία (Cochran, 1977, σ. 144, 343˙ Deming, 1944, 1953, 1950, σ. 26˙ Moser

[1] Η μετάφραση των στατιστικών όρων και των όρων της δειγματοληπτικής θεωρίας και πρακτικής στις κοινωνικές δειγματοληπτικές έρευνες έγινε σύμφωνα με τους Κοκολάκη και Χρυσαφίνου (1988) και Μιχαλοπούλου (2012), αντίστοιχα.

& Kalton, 1979, σ. 166-169˙ Richardson, Ampt & Meyburg, 1995˙ Dillman, 2000˙ Dillman, Smyth & Christian 2009˙ Ζαχαρίου, 2002, σ. 24) ενώ οι Viswesvaran, Barrick και Ones (1993, σ. 551) την περιγράφουν χαρακτηριστικά ως «απειλή για την εξωτερική εγκυρότητα των συμπερασμάτων της έρευνας».[2]

Το ζήτημα της μη-απόκρισης γίνεται ακόμη πιο δύσκολο όταν αφορά τις σύνθετες, επαναλαμβανόμενες έρευνες μεγάλης-κλίμακας στις οποίες συμμετέχουν πολλές χώρες, γεγονός που υποδηλώνει ποικιλομορφία στις διαφορετικές κουλτούρες (Stoop, Billiet, Koch & Fitzgerald, 2010, σ. 6-7) λόγω των αυξημένων ενεργειών που απαιτούνται για την κατοχύρωση της συγκρισιμότητας αυτών των διεθνών δεδομένων τόσο διαχρονικά (overtime) όσο και μεταξύ των χωρών (cross-national) (Kish, 1994). Ο Kish (1994, σ. 174) υπογράμμιζε σχετικά ότι:

> «Υπάρχουν δύο πτυχές του σχεδίου που εμπλέκονται στη δειγματοληψία, και για αυτό μπορεί να είναι ευέλικτες, αλλά επίσης ανήκουν σε ουσιώδης συνθήκες της έρευνας που θα πρέπει με κάποιο τρόπο να ελέγχονται για ομοιότητες μεταξύ των συγκρίσεων. Η πρώτη [πτυχή] αφορά τις μη-αποκρίσεις, τις επαναληπτικές επισκέψεις (call-backs), τις μεθόδους μεταβιβάσεως τιμών για την αντικατάσταση των ελλειπουσών τιμών (imputations) και τις αντικαταστάσεις (substitution) [οι οποίες δεν επιτρέπονται]˙ κάποια ευελιξία είναι επιθυμητή, αλλά διαφορετικές ερευνητικές συνθήκες και πόροι θα πρέπει να την περιορίσουν».

Στην πράξη, από τις γνωστές διεθνείς κοινωνικές έρευνες μεγάλης-κλίμακας όπως είναι η European Union Household Budget Survey (EU-HBS), η European Union Labour Force Survey (EU-LFS), η International Adult Literacy Survey (IALS), η Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα (European Social Survey, εφεξής ESS), η European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC), η World Values Study (WVS), η European Values Study (EVS), η International Social Survey Programme (ISSP) και το Eurobarometer, μόνο οι IALS και ESS σχεδιάζονται κεντρικά ώστε να πληρούνται οι εξαιρετικά αυστηρές απαιτήσεις για τη διαχρονική και τη μεταξύ των χωρών συγκρισιμότητα (Blasius, 2006). Η Michalopoulou (2016) αναφέρει την ESS ως ένα παράδειγμα έρευνας μεγάλης-κλίμακας πολλαπλών γύρων, η οποία έχει ως σκοπό της να παρέχει επίσημα κοινωνικά δεδομένα, που εξασφαλίζουν τη συγκρισιμότητα τόσο διαχρονικά σε επίπεδο χώρας, όσο και μεταξύ των χωρών. Επίσης, η ESS είναι η μόνη διεθνής επαναλαμβανόμενη σύνθετη δειγματοληπτική

[2] Οι Campbell και Stanley (1963, σ. 5) σημειώνουν ότι στα πειραματικά σχέδια η εξωτερική εγκυρότητα «θέτει το ερώτημα της γενίκευσης» των αποτελεσμάτων όσον αφορά πληθυσμούς, πειραματικές καταστάσεις, μεταβλητές που χρησιμοποιούνται για πειραματικούς χειρισμούς και μετρήσεις.

έρευνα μεγάλης-κλίμακας που παρέχει ελεύθερα και δεδομένα για τη μη-απόκριση (Kreuter, 2013, σ. 8).

Για τα ζητήματα της μη-απόκρισης κατά τη διεξαγωγή σύνθετων δειγματοληπτικών ερευνών μεγάλης-κλίμακας, ο Carey (2000, σ. 251-253, Πίνακες 14.1 και 14.2) προτείνει αναλυτικές κοινές οδηγίες για στρατηγικές μείωσης της μη-απόκρισης και υπογραμμίζει ότι «πρέπει να συλλέγονται πληροφορίες για τη μη απόκριση […] πρέπει να προσφέρονται και να ακολουθούνται οδηγίες και διαδικασίες για τη μείωση της μη απόκρισης, συμπεριλαμβανομένης της μεταστροφής των αρνήσεων».[3] Στο πλαίσιο αυτό, η ESS από τον πρώτο γύρο διεξαγωγής της θέσπισε το 70% ως κατώτατο όριο απόκρισης (βλ. ενδεικτικά European Social Survey, n.d.a, σ. 3, 2005, σ. 3, 2001, σ. 5, 2002b, σ. 1, 2016b, σ. 6, 2016c-2016g, 2018b, σ. 5). Επίσης, οι Billiet, Koch, Philippens (2007a) και οι Couper και de Leeuw (2003) κρίνουν απαραίτητη την ανάγκη διασφάλισης συγκρίσιμων υψηλών δεικτών απόκρισης.

Ο πιο συνηθισμένος τρόπος ποσοτικοποίησης της μη απόκρισης είναι οι δείκτες απόκρισης, η συνεχής πτωτική τάση των οποίων επιβεβαιώνεται από τη δεκαετία του 1950 μέχρι σήμερα σε διεθνές επίπεδο από πολλές μελέτες, αυτή η τάση ελλοχεύει κινδύνους για το μέλλον γεγονός που υποδεικνύει και τη βαρύτητα του ζητήματος (Steeh, 1981˙ Curtin, Presser & Singer, 2000˙ de Leeuw & de Heer, 2002˙ Rogers, Murtaugh, Edwards & Slattery 2004˙ Bethlehem, Coben, Schouten, 2011˙ Brick & Williams, 2013˙ Kreuter, 2013˙ Williams & Brick, 2017˙ Beullens, Loosveldt, Vandenplas & Stoop, 2018). Ως πρακτική για την αντιμετώπιση του ζητήματος της μη-απόκρισης χρησιμοποιούνται διεθνώς οι επαναληπτικές επισκέψεις (call-backs ή re-calls) που αποτελούν μια τακτική εντατικοποίησης της προσπάθειας για την αύξηση του δείκτη απόκρισης (βλ. ενδεικτικά Smith, 2007). Σε αυτό το σημείο να επισημανθεί ότι οι δειγματοληπτικές έρευνες που διενεργούνται διά του ταχυδρομείου (mail-questionnaire, βλ. ενδεικτικά Dillman, 2000˙ Dillman κ.ά., 2009) ή μέσω τηλεφώνου και διαδικτύου βάλλονται σε μεγαλύτερο βαθμό από το πρόβλημα της μη-απόκρισης (Kaplowitz, Hadlock & Levine, 2004) και ιδιαίτερα για τις πρώτες έχει αναπτυχθεί η Συνολική Μέθοδος του Σχεδίου (Total Design Method, TDM) για

[3] Βλ. επιπλέον Μιχαλοπούλου, 2004, σ. 453-467.

την αντιμετώπισή του (Frankfort-Nachmias & Nachmias, 1992, σ. 219).[4] Στο πλαίσιο της παρούσας διατριβής επικεντρωνόμαστε στις σύνθετες δειγματοληπτικές έρευνες μεγάλης-κλίμακας που χρησιμοποιούν τις συνεντεύξεις πρόσωπο-με-πρόσωπο για τη συλλογή των πληροφοριών.

Επιπλέον, την τελευταία εικοσαετία στην βιβλιογραφία εντοπίζονται πολλές μελέτες που προσπαθούν να συγκρίνουν τα χαρακτηριστικά διαφορετικών τύπων ερωτώμενων προσεγγίζοντας το ζήτημα της μη-απόκρισης είτε μέσω του παράγοντα της προθυμίας ή απροθυμίας συμμετοχής είτε μέσω του χρόνου με τη μορφή των προσπαθειών που μεσολάβησαν για τη λήψη ολοκληρωμένης συνέντευξης (βλ. ενδεικτικά Billiet, Matsuo, Beullens & Vehovar, 2009˙ Curtin κ.ά., 2000). Απώτερος βέβαια στόχος κάθε προσπάθειας αντιμετώπισης του προβλήματος είναι η διαρκής ανάγκη για εξασφάλιση της ίδιας της ποιότητας των δεδομένων (Osier, 2016, σ. 3).[5] Στην βιβλιογραφία, ωστόσο, εντοπίζεται κενό στην ύπαρξη κάποιας μελέτης που να συγκρίνει τα χαρακτηριστικά των αποκρινόμενων και των αρνούμενων ─ που όπως προαναφέραμε αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία της μη-απόκρισης ─ μιας σύνθετης δειγματοληπτικής έρευνας μεγάλης-κλίμακας επειδή πολλές έρευνες δεν συλλέγουν δεδομένα για τη μη-απόκριση. Επίσης, απουσιάζει και ένα εργαλείο που να μετρά στην περίπτωση των αρνήσεων το ποσοστό μεταστροφής τους μετά από επαναληπτικές επισκέψεις (απρόθυμοι αποκρινόμενοι).

Στο πλαίσιο της διατριβής για να αποτιμηθεί η σημασία του ζητήματος της μη-απόκρισης στα δεδομένα των δειγματοληπτικών ερευνών θα διερευνηθεί εάν το δημογραφικό «προφίλ» των αποκρινόμενων, αρνούμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων διαφέρει ή όχι βάσει των δεδομένων που παρέχονται από την ESS. Στο πλαίσιο αυτό, θα ελεγχθεί επίσης το εάν διαφέρει ή όχι και το κοινωνικοπολιτικό «προφίλ» των αποκρινόμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων. Επίσης, θα αξιολογηθεί η εφαρμογή στο πεδίο της μεθόδου των επαναληπτικών επισκέψεων, θα προταθεί ένας δείκτης μέτρησης της μεταστροφής των αρνούμενων και θα διερευνηθεί η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μέτρησης της μεταστροφής των αρνούμενων. Τέλος, ο δείκτης απόκρισης που

[4] Οι Stedman, Connelly, Heberlein, Decker και Allred (2019) αναρωτιούνται για το πρόβλημα της μη-απόκρισης στην περίπτωση ερευνών διά του ταχυδρομείου εάν γλαφυρά όπως χαρακτηριστικά τιτλοφορούν το άρθρο τους αποτελεί «το τέλος του κόσμου» στην έρευνα.

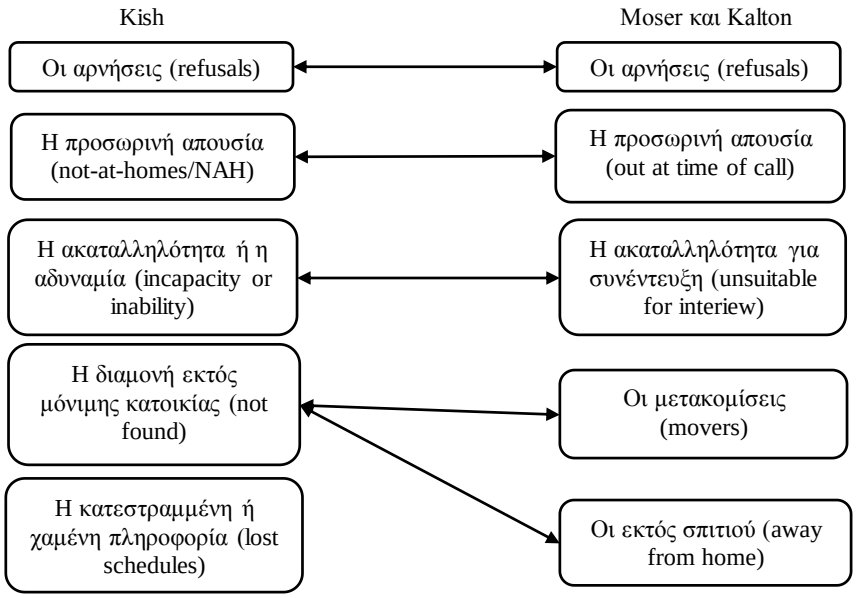
[5] Οι Richardson και Βασίλαινας (1999, σ. 197) αναφέρουν στο ίδιο πλαίσιο πως «η καλύτερη ποιότητα δουλειάς σε μια δειγματοληπτική έρευνα μπορεί να εξασφαλίσει μεγαλύτερη ακρίβεια αποτελεσμάτων».

εφαρμόζεται από την ESS θα αξιολογηθεί βάσει των ορισμών του Kish (1965). Η ανάλυση βασίστηκε στην ESS από τον 1ο γύρο (2002) έως τον 8ο γύρο (2016) διεξαγωγής της για τις εξής 11 χώρες που συμμετείχαν στο σύνολο των γύρων: Βέλγιο, Γερμανία, Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Νορβηγία, Ολλανδία, Πολωνία, Σλοβενία, Σουηδία, Φινλανδία.

Ο αναλυτικός ορισμός των κατηγοριών της μη-απόκρισης

Στο Διάγραμμα 1 παρουσιάζονται οι πέντε κατηγορίες της μη-απόκρισης σύμφωνα με τον Kish (1965, σ. 532-534) και η εξέλιξη των ορισμών από τους Moser και Kalton (1979, σ. 169-170).

Διάγραμμα 1. Η εξέλιξη των κατηγοριών της μη-απόκρισης της θεωρίας του Kish από τους Moser και Kalton

Προσαρμογή από το βιβλίο *Survey sampling* του L. Kish, 1965, σ. 532-534. © John Wiley˙ και το βιβλίο *Survey methods in social investigation* των C.A. Moser και G. Kalton, 1979, σ. 169-170. © Heinemann Educational Books.

Όπως διαπιστώνεται, οι Moser και Kalton υιοθετούν τις τέσσερις από τις πέντε κατηγορίες της τυπολογίας της μη-απόκρισης του Kish, εξαιρώντας την κατηγορία της κατεστραμμένης ή χαμένης πληροφορίας και απομονώνοντας από την κατηγορία της διαμονής εκτός μόνιμης κατοικίας τις μετακομίσεις ως ανεξάρτητη κατηγορία.

Αναλυτικότερα, οι πέντε κατηγορίες της μη-απόκρισης ορίζονται ως εξής:

1. *Οι αρνήσεις (refusals).* Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν οι ερωτώμενοι που για διάφορους λόγους αρνούνται να συμμετάσχουν στην έρευνα. Οι Moser και

Kalton (1979, σ. 170) γράφουν ότι συνήθως αυτοί που αρνούνται είναι πολύ λίγοι λόγω του ότι δεν ήταν τόσο διογκωμένο στην εποχή τους το πρόβλημα, ωστόσο, η εν λόγω κατηγορία αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό των μη αποκρίσεων (βλ. ενδεικτικά, Stoop, 2012, σ. 121). Συνήθεις αιτίες άρνησης είναι ο φόβος συνομιλίας με ξένους για ζητήματα που αφορούν τους ερωτώμενους, η άγνοια για την σημασίας της έρευνας ή η αμφισβήτηση και η άσκηση κριτικής σε αυτή, ο ακατάλληλος χρόνος και άλλα. Αυτό που υπογραμμίζει ο Kish είναι ότι συνήθως οι λόγοι της άρνησης αλληλεπιδρούν και αυτή δεν οφείλεται μόνο σε έναν παράγοντα. Εξαρτάται επιπλέον από το πόσο ενθουσιώδης και καταρτισμένος είναι ο/η συνεντευκτής/τρια, από την κουλτούρα, την κοινωνική τάξη και διάφορα δημογραφικά χαρακτηριστικά των ερωτώμενων, από ανταποδοτικά κίνητρα που μπορεί να δίνονται στον ερωτώμενο μέσω αμοιβών και δώρων για τη συμμετοχή του αλλά και από το ίδιο το αντικείμενο της έρευνας. Ωστόσο, αξίζει να αναφερθεί ότι από την οπτική του Kish ακόμη και εάν σε όσους αρνούνται λόγω αδιαθεσίας ή «κακής στιγμής», πραγματοποιήσει ο/η συνεντευκτής/τρια επαναληπτική επίσκεψη, ένα μεγάλο μέρος αυτών των αρνήσεων θα παραμείνει ως τέτοιο. Και για το λόγο αυτό ο Kish (1965, σ. 533) αναφέρει χαρακτηριστικά ότι «από αυτή την οπτική, οι ερωτώμενοι που είναι γνωστό ότι απουσιάζουν μακριά κατά ολόκληρη τη διάρκεια της ερευνητικής περιόδου ανήκουν σε αυτή την κατηγορία και όχι μεταξύ των προσωρινά απόντων (not-at-home/NAH)».

2. *Η προσωρινή απουσία (not-at-home/NAH)*. Αφορά σε απουσία (όχι μόνιμη) των ερωτώμενων τη χρονική στιγμή επίσκεψης του/της συνεντευκτή/τριας στην κατοικία τους. Σε αυτή την κατηγορία ο Kish συμπεριλαμβάνει τα ραντεβού χωρίς αποτέλεσμα λήψης ολοκληρωμένης συνέντευξης αλλά και περιπτώσεις που ο χρόνος της συνέντευξης κρίθηκε ακατάλληλος από τους ερωτώμενους.
3. *Η ακαταλληλότητα ή αδυναμία*. Είναι πιθανό στο επιλεχθέν δείγμα να εμπεριέχονται ερωτώμενοι που δεν είναι σε θέση παρά τη θέλησή τους να συμμετάσχουν να είναι μέρος του δείγματος, επειδή είναι άτομα που χρήζουν διαφορετικής προσέγγισης (ειδικών αναγκών). Σε αυτή την κατηγορία οι Moser και Kalton (1979, σ. 169) αναφέρουν την ασθένεια και την δυσκολία ακοής αλλά επισημαίνουν ότι προσωρινά προβλήματα υγείας, όπως παραδείγματος χάριν ένα ισχυρός πονοκέφαλος είναι αιτία για επαναληπτική

επίσκεψη και όχι κατηγοριοποίηση αυτής της περίπτωσης μεταξύ των «μη δυνάμενων να δώσουν συνέντευξη» (uninterviewable).

4. *Η διαμονή εκτός μόνιμης κατοικίας ή οι εκτός σπιτιού*. Γίνεται λόγος για ερωτώμενους που απουσιάζουν από την κατοικία τους καθ' όλο το διάστημα της συλλογής των δεδομένων. Τέτοια παραδείγματα μπορεί να είναι παραδείγματος χάριν φοιτητές/τριες, στρατεύσιμοι, ναυτικοί κ.ά. Όπως αναφέρουν οι Moser και Kalton (1979, σ. 170) σε αυτές τις περιπτώσεις μια επαναληπτική επίσκεψη δεν θα είχε και νόημα. Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνει ο Kish τις περιπτώσεις ερωτώμενων που έχουν αλλάξει διεύθυνση κατοικίας (*μετακομίσεις, movers)* κατηγορία που οι Moser και Kalton τοποθετούν όπως είδαμε ως αυτόνομη.
5. *Η κατεστραμμένη ή χαμένη πληροφορία (lost schedules)*. Η κατηγορία αυτή ανήκει αποκλειστικά στην τυπολογία του Kish αφορά σε πληροφορία που χάθηκε μετά τη συλλογή συνήθως των δεδομένων ή καταστράφηκε εξαιτίας απροσεξίας ενώ συμπεριλαμβάνει σε αυτή και την περίπτωση μη χρήσιμων δεδομένων εξαιτίας κακής ποιότητας ή αντιγραφής (cheating).

Η μεροληψία της μη-απόκρισης

Ο κύριος λόγος που η μη-απόκριση αποτελεί σημαντικό πρόβλημα είναι η μεροληψία που προκύπτει από αυτή. Ενδεικτικά, όπως αναφέρει χαρακτηριστικά ο Kalton (1983, σ. 63-64˙ βλ. ακόμη Moser & Kalton, 1979, σ. 167-168˙ Rydell & Stanton, 1981, σ. vi), «ας υποθέσουμε ότι σκοπός της δειγματοληπτικής έρευνας είναι ο υπολογισμός του $\overline{Y}$ που συμβολίζει τον ολικό πληθυσμιακό μέσο και δίνεται από τη σχέση:

$$\overline{Y} = W_r\overline{Y}_r + W_m\overline{Y}_m$$

όπου $\overline{Y}_r$ και $\overline{Y}_m$ συμβολίζουν τους μέσους για τα στρώματα αποκρινόμενων [respondents, *r*] και μη αποκρινόμενων [non respondents as missing, *m*], αντίστοιχα και W_r και W_m την αναλογία του πληθυσμού στα δύο αυτά στρώματα ($W_r + W_m = 1$)» (Kalton, 1983, σ. 64).

«Εφόσον η έρευνα αποτυγχάνει να συλλέξει δεδομένα για τους μη αποκρινόμενους τότε προσφέρει την εκτίμηση για τους αποκρινόμενους $\overline{Y}_r$. Η διαφορά μεταξύ του $\overline{Y}_r$ και της αντίστοιχης εκτίμησης για την παράμετρο του πληθυσμού $\bar{Y}$ δίνεται από τον τύπο» (Kalton, 1983, σ. 64):

$$\begin{aligned}\overline{Y}_r - \overline{Y} &= \overline{Y}_r - (W_r\overline{Y}_r + W_m\overline{Y}_m) \\ &= \overline{Y}_r(1-W_r) - W_m\overline{Y}_m \\ &= W_m(\overline{Y}_r - \overline{Y}_m)\end{aligned}$$

Όπως υποδεικνύει η παραπάνω σχέση, η μεροληψία φαίνεται να εξαρτάται από δύο παράγοντες: πρώτον από την αναλογία των μη αποκρινόμενων στον πληθυσμό και δεύτερον από τη διαφορά μεταξύ των εκτιμώμενων μέσων τιμών αποκρινόμενων και μη αποκρινόμενων. Το ζητούμενο λοιπόν είναι το στρώμα των μη αποκρινόμενων να παραμείνει μικρό ώστε ο πολλαπλασιασμός της αναλογίας τους με την ποσότητα $\overline{Y_r} - \overline{Y}_m$ να μην δώσει μεγάλο αποτέλεσμα (Kalton, 1983, σ. 64).

Το παράδοξο στην μέτρηση της μεροληψίας της μη-απόκρισης έγκειται στο γεγονός, ότι οι μεταβλητές που είναι απαραίτητες για την ανάλυση απαιτούν δεδομένα που υπάρχουν διαθέσιμα (Ellis κ.ά., 1970). Όπως εύκολα μπορεί να γίνει κατανοητό η μη ύπαρξη καθόλου διαφορών και μεταξύ των δύο υπό-πληθυσμών, αποκρινόμενων και αρνούμενων, θα καθιστούσε το ζήτημα της μη-απόκρισης ήσσονος σημασίας για την κοινωνική έρευνα εν γένει. Ακόμη και όταν, δεν επιβεβαιώνεται η ύπαρξη διαφορών μεταξύ αποκρινόμενων και μη ως προς κάποια από αυτά τα χαρακτηριστικά όπως αυτά προκύπτουν από την ανάλυση συγκεκριμένων μεταβλητών αυτό σαν γεγονός, όπως υπογραμμίζουν οι Ellis κ.ά. (1970, σ. 103) δεν εξαλείφει την πιθανότητα ύπαρξης μεροληψίας σε άλλους παράγοντες πιο σχετικούς με τους σκοπούς της εκάστοτε έρευνας. Εν γένει, θα μπορούσε να ειπωθεί, ότι η μεροληψία της μη-απόκρισης είναι μια συνάρτηση αφενός του ποσοστού των αρνούμενων στο δείγμα και αφετέρου του βαθμού στον οποίο υπάρχει μια συστηματική απόκλιση μεταξύ των αποκρινόμενων και των αρνούμενων σε μεταβλητές σχετικές με την έρευνα (Ellis κ.ά., 1970, σ. 103).

Η μελέτη των Rydell και Stanton (1981). Μια πρωτότυπη για την εποχή της μελέτη, η οποία προετοιμάστηκε για το Office of Policy Development and Research, U.S. Department of Housing and Urban Development το 1975. Το ενδιαφέρον στην εν λόγω μελέτη είναι η προσπάθεια διάκρισης της μεροληψίας της μη-απόκρισης σε δύο κατηγορίες (Rydell & Stanton, 1981, σ. vi): στη *στατιστικά σημαντική μεροληψία* (statistically significant bias) και στη *με σημασία μεροληψία* (meaningful bias).

Αναλυτικότερα για τη *στατιστικά σημαντική μεροληψία* της μη-απόκρισης, χαρακτηριστικά αναφέρουν πως η μεροληψία της μη-απόκρισης είναι στατιστικά σημαντική εφόσον οι παράμετροι της κατανομής απόκρισης για κάποιες μεταβλητές

διαφέρουν από τις αντίστοιχες παραμέτρους της κατανομής του πληθυσμού. Ο έλεγχος γίνεται μέσω του υπολογισμού της τιμής του t του Student για τη διαφορά μεταξύ των μέσων των δύο κατανομών. Αν η τιμή του t υπερβαίνει μια προκαθορισμένη τιμή συνομολογείται η ύπαρξη μεροληψίας της μη-απόκρισης.

Τη *με σημασία μεροληψία* της μη-απόκρισης, ορίζουν ως εκείνη που εξασθενεί σημαντικά την ικανότητα του ερευνητή να εκτιμήσει τα χαρακτηριστικά του πληθυσμού μόνο από τα δεδομένα των αποκρινόμενων. Οι Rydell και Stanton (1981), λοιπόν, προτείνουν τη μέτρηση της σημασίας της εν λόγω μεροληψίας μέσω της επίδρασης στην τυπική απόκλιση της εκτιμήτριας του μέσου του πληθυσμού από τη μεταβλητή της ερώτησης. Εάν ο δειγματικός μέσος των αποκρινόμενων είναι μεροληπτική εκτιμήτρια του πληθυσμιακού μέσου, η τυπική απόκλιση των στοιχείων του πληθυσμού θα είναι μεγαλύτερη απ' ότι γύρω από την αμερόληπτη εκτιμήτρια του πληθυσμιακού μέσου. «Αν ο μέσος των αποκρινόμενων είναι μεροληπτική εκτιμήτρια του πληθυσμιακού μέσου, η τυπική απόκλιση (standard deviation) των στοιχείων του πληθυσμού γύρω από την εκτίμηση θα είναι μεγαλύτερη απ' ότι γύρω από μια αμερόληπτη εκτιμήτρια του πληθυσμιακού μέσου. Το ποσοστό αύξησης της τυπικής απόκλισης αποτελεί κατ' επιλογήν μας μέτρο από τις αναλυτικές συνέπειες της μεροληψίας της μη-απόκρισης, και εκφράζεται κατά συμφωνία στην παρακάτω μορφή:

$$[1+\frac{q}{100}]^2 = \frac{1+[1-c]d^2}{1+c[1-c]d^2}$$

Όπου q είναι το ποσοστό αύξησης της τυπικής απόκλισης, c είναι ο δειγματικός δείκτης απόκρισης, και d είναι η τυποποιημένη διαφορά στους μέσους αποκρινόμενων και αρνούμενων» (Rydell & Stanton, 1981, σ. vi). Χαρακτηριστικά, επίσης, αναφέρουν ότι «μια ενδιάμεση τιμή 5% μοιάζει ως ένα ικανοποιητικό σημείο τομής που να διαχωρίζει την με σημασία μεροληψία μη-απόκρισης από την τετριμμένη» (Rydell & Stanton, 1981, vi).

Η ντετερμινιστική και η στοχαστική προσέγγιση της μη-απόκρισης. Οι Lessler και Kalsbeek (1992, σ. 130-138) είναι οι μοναδικοί που ανέδειξαν πως το ζήτημα της μη-απόκρισης στη βιβλιογραφία προσεγγίζεται από δύο θεωρήσεις, τη ντετερμινιστική και τη στοχαστική.

Αναλυτικότερα, έστω ένας πεπερασμένος πληθυσμός, που συνίσταται από N μονάδες και συμβολίζεται από το διάνυσμα

$$U = (U_1, U_2, \dots, U_N)'$$

για τον οποίο γνωρίζουμε ότι χαρακτηρίζεται: το διάνυσμα

$$Y = (Y_1, Y_2, \dots, Y_N)'$$

που αποτελεί το σύνολο των κεντρικών μετρήσεων της έρευνας, όπου Y_i είναι η τιμή για κάθε U_i.

Το διάνυσμα:

$$D = (D_1, D_2, \dots, D_N)',$$

κάθε D_i είναι δίτιμη μεταβλητή $\left(D_i = \begin{matrix}1\\0\end{matrix}\right)$ η οποία λαμβάνει τιμή ίση με 1, εάν η συγκεκριμένη U_i μονάδα επιλεγεί στο δείγμα και ίση με 0 εάν δεν επιλεγεί. Μέσω κάποιας μορφής τυχαιοποιημένης επιλογής κάθε i-στό στοιχείο που λαμβάνει η D αποτελεί τυχαία μεταβλητή με πιθανότητα επιλογής για τις U_i μονάδες ίση με $Pr(D_i = 1) = p_i$.

Το διάνυσμα των

$$R = (R_1, R_2, \dots, R_N)'$$

η οποία είναι επίσης δίτιμη μεταβλητή που δηλώνει επιτυχία-αποτυχία $\left(R_i = \begin{matrix}1\\0\end{matrix}\right)$ και η οποία λαμβάνει τιμή ίση με 1, εάν η U_i μονάδα (δοθέντος ότι έχει λάβει την τιμή $D_i = 1$) αποκριθεί στην έρευνα και δώσει τις απαραίτητες χρήσιμες πληροφορίες, καταστεί εν ολίγοις αποκρινόμενη μονάδα και τιμή ίση με το 0 (δοθέντος ότι έχει λάβει την τιμή $D_i = 1$) όταν δεν αποκριθεί στην έρευνα. Η πιθανότητα απόκρισης για κάθε U_i είναι ίση με

$$p_i = Pr(R_i = 1).$$

Και τέλος κάθε μονάδα του συνόλου U σχετίζεται με ένα διάνυσμα

$$X_i = (X_{i0}, X_{i1}, \dots, X_{iK})'$$

επικουρικών μεταβλητών με διάσταση K+1, το οποίο θεωρείται ότι δεν υπόκεινται στη μη-απόκριση και διαμέσου του οποίου ορίζεται ο πίνακας

$$X = (X_1, X_2, \dots, X_N)'$$

διαστάσεων $N \times (K + 1)$. Ένα τέτοιο διάνυσμα K θα μπορούσε για παράδειγμα να είναι κάποιο δημογραφικό χαρακτηριστικό των μονάδων όπως το φύλο, η ηλικία, η οικογενειακή κατάσταση κ.ά.

Η αποκαλούμενη ως ντετερμινιστική θεώρηση της μη-απόκρισης υποθέτει για όλα τα μέλη του πληθυσμού, ότι η πιθανότητα απόκρισης είναι είτε

$$p_i = 0,$$

είτε

$$p_i = 1,$$

μην λαμβάνοντας υπόψη, εφόσον η οποιαδήποτε μονάδα επιλεγεί και αποκριθεί το κατά πόσον οι πληροφορίες, που θα ληφθούν, θα είναι χρήσιμες για τους σκοπούς της έρευνας.

Η συγκεκριμένη προσέγγιση, εν ολίγοις, δομεί την ίδια τη βάση του πληθυσμού διχοτομικά, λαμβάνοντας σαν προϋπόθεση, την ύπαρξη εντός αυτού μόνο αποκρινόμενων και μη-αποκρινόμενων ερωτώμενων. Η μη-απόκριση, λοιπόν, στην συγκεκριμένη θεώρηση, φαίνεται να παρουσιάζεται σαν τη στιγμιαία αντίδραση στη διαδικασία της πρόσκλησης συμμετοχής στην έρευνα. Ενώ παράλληλα εκ των προτέρων, φαίνεται να έχει πλαισιωθεί το σύνολο εκείνων των χαρακτηριστικών, που διαθέτουν οι αρνούμενοι ως το αποτέλεσμα μιας αφαιρετικής σύγκρισης μεταξύ του πληθυσμού και των αποκρινόμενων.

Η στοχαστική προσέγγιση (βλ. Lessler & Kalsbeek, 1992, σ. 130-138) από την άλλη πλευρά λειτουργεί ως εποικοδόμημα της ντετερμινιστικής. Οι τιμές, που λαμβάνουν, οι πιθανότητες απόκρισης p_i οι οποίες συνδέονται με κάθε R_i, που αποτελεί τυχαία μεταβλητή, μπορεί να ποικίλουν μεταξύ των μονάδων του πληθυσμού. Τα p_i λοιπόν δεν λαμβάνουν τιμές μόνο ίσες με το 0 ή το 1 αλλά τιμές εντός του διαστήματος $0 \leq p_i \leq 1$. Στο εσωτερικό της στοχαστικής θεώρησης συναντώνται δύο προσεγγίσεις, που σε τελική ανάλυση βασίζονται στην παραπάνω παραδοχή. Η πρώτη, η κλασσική άποψη, σύμφωνα με την οποία, η τυχαιοποίηση, ως αποτέλεσμα της μεθόδου επιλογής του δείγματος συνιστά τη βάση για την πραγματοποίηση δηλώσεων, που αφορούν τον πληθυσμό και πηγάζουν από το δείγμα. Την ίδια στιγμή, που ο πληθυσμός, ως δομή αποτελείται από ένα προκαθορισμένο σύνολο μέτρησης της μεταβλητής Y. Σε αντιδιαστολή, σύμφωνα με την προσέγγιση που βασίζεται σε υποδείγματα (model-based approach) ο πληθυσμός αντιμετωπίζεται ως τυχαίο δείγμα κάποιου υπερπληθυσμού και ως εκ τούτου η μεταβλητή Y έχει τα χαρακτηριστικά κάποιου στοχαστικού τρόπου θεώρησης, όπως για παράδειγμα, όταν ακολουθεί κάποια γνωστή κατανομή (κανονική κατανομή, κλπ.).

Η Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα (European Social Survey, ESS) και τα δεδομένα για τη μη-απόκριση

Η ESS αποτελείται από εθνικές ανεξάρτητες έρευνες που διεξάγονται ανά διετία και μόνο στους οκτώ πρώτους γύρους έχουν διεξαχθεί σε συνολικά 36 διαφορετικές

χώρες χωρίς όμως η συμμετοχή της κάθε χώρας να είναι σταθερή σε όλους τους γύρους.[6] Πρόκειται για μια κεντρικά σχεδιασμένη σύνθετη δειγματοληπτική έρευνα μεγάλης-κλίμακας που παρέχει ελεύθερα τους εξής τρεις διαφορετικούς τύπους δεδομένων (Kreuter, 2013, σ. 8): πρωταρχικά δεδομένα (primary data) από το βασικό ερωτηματολόγιο της έρευνας· παραδεδομένα (paradata) από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών, που ο Kreuter (2013, σ. xv) ορίζει ως δεδομένα που παράγονται κατά τη διαδικασία διεξαγωγής της έρευνας· και δευτερεύοντα δεδομένα (secondary data) από τις εκθέσεις των συμμετεχουσών χωρών, τα οποία οι Hox και Boeije (2005) περιγράφουν ως ήδη επεξεργασμένα δεδομένα που παρέχουν τη δυνατότητα να επαναχρησιμοποιηθούν από την ερευνητική κοινότητα ενώ συνήθως έχουν συλλεχθεί από άλλους ερευνητές για διαφορετικούς σκοπούς (Frankfort-Nachmias & Nachmias, 1992).

Το εγχείρημα οφείλεται στους Sir Roger Mark Jowell και Max Kaase, που ανέπτυξαν την προσπάθεια για μια συγκριτική ευρωπαϊκή κοινωνική έρευνα στο Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επιστημών (European Science Foundation, ESF) το 1995.[7] Υπό την ηγεσία των Jowell και Kaase, δημιουργήθηκαν επιτροπές για την παραγωγή ενός πρώτου σχεδίου της ESS (ESS Blueprint[8]). Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επιστημών ζήτησε τελικά από τον Jowell να συγκεντρώσει μια βασική ομάδα και να υποβάλει αίτηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κεντρική χρηματοδότηση, που θα συνδυαζόταν από ιδίους πόρους των συμμετεχουσών χωρών.

Οι Stoop, Jowell και Mohler (2002) υπογράμμιζαν για τον 1ο γύρο διεξαγωγής της ESS ότι αποτελεί μια νέα έρευνα με καλή εννοιολογική στερέωση και αυστηρή μεθοδολογία, που ως στόχο έχει να πρωτοπορήσει αποτελώντας ένα πρότυπο για τις έρευνες μεγάλης-κλίμακας. Για την εξασφάλιση δεδομένων υψηλής ποιότητας, που συλλέγονται με τρόπο συγκρίσιμο σε κάθε χώρα, που συμμετέχει στην έρευνα, η κεντρική ερευνητική της επιτροπή έχει θεσπίσει μια σειρά προδιαγραφών (European Social Survey, n.d.a, 2001, 2005, 2007, 2009, 2011, 2013, 2015) τις οποίες οι συμμετέχουσες χώρες οφείλουν να υιοθετήσουν. Αναλυτικότερα σε αυτές συμπυκνώνεται η απαίτηση για: «τη συγκέντρωση, την ερμηνεία και τη διάδοση μέσω της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας ή με άλλον σχολαστικό τρόπο

[6] Αλβανία, Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελβετία, Ελλάδα, Εσθονία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ισλανδία, Ισπανία, Ισραήλ, Ιταλία, Κόσοβο, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Νορβηγία, Ολλανδία, Ουγγαρία, Ουκρανία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Ρωσία, Σλοβακία, Σλοβενία, Σουηδία, Τουρκία, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία.
[7] Βλ. https://www.europeansocialsurvey.org/about/history.html
[8] Βλ. https://www.europeansocialsurvey.org/docs/about/ESS_blueprint.pdf

δεδομένων σχετικών με την κοινωνική κατάσταση της Ευρώπης, συμπεριλαμβάνοντας μεταβαλλόμενες στάσεις, αξίες, αντιλήψεις και συμπεριφορές μεταξύ των πολιτών των διαφορετικών χωρών˙ παρέχοντας δωρεάν και έγκαιρη πρόσβαση στα συγκεντρωτικά δεδομένα της σε επαγγελματίες χρήστες και στο κοινό˙ προωθώντας την πρόοδο στις μεθόδους ποσοτικών κοινωνικών μετρήσεων και ανάλυσης στην Ευρώπη και εκτός αυτής»[9].

Όσον αφορά τη δειγματοληψία, στόχος της ESS είναι η εφαρμογή αποκλειστικά δειγματοληπτικών σχεδίων πιθανοτήτων για το σύνολο των συμμετεχουσών χωρών. Αυτό δεν συνεπάγεται, ωστόσο, ότι το δειγματοληπτικό σχέδιο είναι το ίδιο για όλες τις χώρες, αλλά ακολουθώντας την προσέγγιση του Kish (1994, σ. 173) περί «ελαστικότητας» στην επιλογή των δειγματοληπτικών σχεδίων λόγω των αποκλίσεων στους δειγματοληπτικούς πόρους (sampling resources) μεταξύ των χωρών στην περίπτωση πολυεθνικών ερευνών, η ESS αποσκοπεί στη χρήση δειγματοληπτικών πλαισίων/μεθόδων, που θα αποδώσουν τη μέγιστη δυνατή κάλυψη του υπό διερεύνηση πληθυσμού κάθε χώρας και ενός δειγματοληπτικού σχεδίου που είναι ικανό να παράσχει ένα προδιαγεγραμμένο επίπεδο στατιστικής αποτελεσματικότητας (The Sampling Expert Panel of the ESS, n.d, 2008, 2010, 2012˙ The ESS Sampling Expert Panel, 2014, 2016). Ο υπό διερεύνηση πληθυσμός ορίζεται κεντρικά ως όλα τα άτομα ηλικίας 15 και άνω (χωρίς ανώτατο όριο ηλικίας), που διαμένουν σε νοικοκυριά ανεξαρτήτως εθνικότητας, υπηκοότητας ή γλώσσας με στόχο ένα βέλτιστο μέγεθος του πραγματοποιημένου δείγματος λαμβάνοντας υπόψη κυρίως από τις εθνικές απογραφές το μέγεθος του πληθυσμού κάθε χώρας (The ESS Sampling Expert Panel, 2014, 2016˙ The Sampling Expert Panel of the ESS, 2008, 2010, 2012).[10]

Στις βασικές προϋποθέσεις της ESS συμπεριλαμβάνεται η θέση πως τα υψηλά ποσοστά απόκρισης αποτελούν δείκτη της ποιότητας μιας καλής έρευνας (The ESS Sampling and Weighting Expert Panel, 2018). Εξ' ου και η ESS στις προδιαγραφές της, όπως προαναφέραμε, έχει θέσει ως ελάχιστο αποδεκτό ποσοστό απόκρισης το 70% (βλ. ενδεικτικά European Social Survey, n.d.a, σ. 3, 2005, σ. 3, 2001, σ. 5,

[9] https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/ess_methodology/survey_specifications.html

[10] Στην περίπτωση της Ελλάδας επί παραδείγματι τα άτομα επιλέγονται με στρωματοποιημένη τυχαία δειγματοληψία τριών σταδίων (μονάδες επιφανείας, νοικοκυριά, άτομα) έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα βέλτιστο μέγεθος δείγματος 1500 ατόμων κατ' ελάχιστο ─ ισχύει κυρίως για τις χώρες που έχουν πληθυσμό κάτω από 2 εκατομμύρια κατοίκους European Social Survey (n.d.b). Το δειγματοληπτικό σχέδιο για το συνολικό πληθυσμό της χώρας έχει βασισθεί στα στοιχεία των απογραφών πληθυσμού. Βλ. https://www.europeansocialsurvey.org/about/country/greece/methods.html

2002b, σ. 1, 2016b, σ. 6, 2016c-2016g, 2018b, σ. 5˙ The Sampling Expert Panel of the ESS, n.d, 2008, 2010, 2012˙ The ESS Sampling Expert Panel, 2014, 2016˙ βλ. επίσης Beullens, Billiett & Loosveldt, 2010˙ Beullens κ.ά., 2018˙ Billiet, Philippens, Fitzgerald & Stoop, 2007b). Ωστόσο, η αδυναμία πολλών χωρών να αγγίξουν το εν λόγω στόχο (European Social Survey, 2004) έβαλε την ESS στη διαδικασία να το θεωρεί ως στόχο-κατώφλι σε γενικό πλαίσιο θεωρώντας πλέον και επίσημα ότι από τον 9ο γύρο και μετά και, ενώ ο μεθοδολογικός κανόνας του κατ' ελάχιστον 70% απόκριση και 3% για τους μη-ανευρεθέντες (non-contacts) εξακολουθεί να ισχύει που σημαίνει ότι γενικά το μέγιστο ποσοστό μη-απόκρισης κυμαίνεται στο 30%, πως οι χώρες που τον θεωρούν ανέφικτο θα πρέπει να θέτουν υψηλότερο στόχο από αυτόν που πέτυχαν στον προηγούμενο γύρο διεξαγωγής της έρευνας.[11] Αξίζει να επισημανθεί ότι, οι υπεύθυνοι της ερευνητικής ομάδας της κάθε χώρας μεταξύ άλλων πληροφοριών που καλούνται να συμπληρώνουν σε μια φόρμα πρέπει να θέτουν και έναν ρεαλιστικό στόχο για τον δείκτη απόκρισης κατά τον εκάστοτε γύρο συμμετοχής τους στην ESS.

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται αποκλειστικά με τη μέθοδο της συνέντευξης πρόσωπο-με-πρόσωπο. Στην ESS υπάρχει μια κεντρική σταθερή θεματολογία που σε κάθε γύρο συγκροτεί το κύριο ερωτηματολόγιο και μια σειρά θεματικών που κυλιόμενα συμπεριλαμβάνονται σε κάποιους γύρους. Στο κύριο ερωτηματολόγιο της έρευνας σε κάθε γύρο περιλαμβάνονται ερωτήσεις που αφορούν συνοπτικά στις εξής θεματικές: μέσα μαζικής ενημέρωσης, κοινωνική εμπιστοσύνη (social trust), πολιτική, ευημερία, κοινωνικός αποκλεισμός, θρησκεία, εθνική ταυτότητα και τα δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά και σε συμπληρωματικό ερωτηματολόγιο οι ανθρώπινες αξίες.

Η διαδικασία της μετάφρασης του ερωτηματολογίου στις επίσημες γλώσσες των συμμετεχουσών ανά γύρο χωρών διενεργείται σε πολλά στάδια (μεταξύ άλλων βλ. το σύστημα Translation, Review, Adjudication, Pre-testing and Documentation, TRAPD) από τις εθνικές επιτροπές έρευνας, το επίσημο τμήμα μετάφρασης των κεντρικών της ESS και σε κάποιους γύρους εξωτερικούς συνεργαζόμενους φορείς. Αυτά είναι μέρος αυστηρών πρακτικών και στρατηγικών (Dorer, 2012˙ Harkness, 2002, 2004, 2006, 2008˙ European Social Survey, 2010, 2014, 2016) που ως στόχο έχουν την κατοχύρωση ενός τυποποιημένου εργαλείου που δύναται να μετρά την ίδια

[11] Βλ. στην επίσημη ιστοσελίδα της έρευνας τη σχετική αναφορά: https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/ess_methodology/data_collection.html

έννοια και με τον ίδιο ακριβώς τρόπο σε όλη των έκταση των ποικίλων υποομάδων στις οποίες ανήκουν οι ερωτώμενοι. Ωστόσο, όπως έχει επισημάνει η Harkness και οι συνεργάτες της, κάθε εργαλείο μέτρησης οφείλει να μεταφράζεται και στις γλώσσες των κυρίαρχων μειονοτικών ομάδων αφού σε διαφορετική περίπτωση αποκλείονται τμήματα του πληθυσμού, που ξεπερνούν το 5% (Harkness 2003˙ Harkness, Braun, Edwards, Johnson, Lyberg, Mohler, Pennell, & Smith, 2010, σ. 257 και βλ. ενδεικτικά για τον 9ο υπό διεξαγωγή γύρο της ESS, European Social Survey, 2018a, σ. 21).[12]

Το σημαντικότερο όμως εγχείρημα της ESS σε ό,τι μας αφορά εδώ είναι πως κάλυψε το κενό σε ευρωπαϊκό επίπεδο ενός κοινά αποδεκτού τρόπου υπολογισμού του δείκτη απόκρισης, κενό που δεν επέτρεπε τη συγκριτική ανάλυση διαχρονικά. Δεκαοκτώ χρόνια μετά τον πρώτο γύρο διεξαγωγής της ESS, θα μπορούσε να πει κανείς πως σε επίπεδο Ευρώπης αποτελεί μια εξαιρετικά σημαντική πηγή ελεύθερων δεδομένων για κάθε εν δυνάμει ενδιαφερόμενο/η επιστήμονα, ερευνητή/τρια και φοιτητή/τρια καθώς τα δεδομένα της διατίθεται ελεύθερα προς τη διερεύνηση υποθέσεων και εξαγωγή συμπερασμάτων.[13]

Οι φόρμες επικοινωνίας συνεντευκτών/τριών της ESS. Η σημασία που έχουν οι φόρμες επικοινωνίας είναι πολυδιάστατη καθώς πέρα από τη χρήση τους στον υπολογισμό των δεικτών απόκρισης και μη-απόκρισης παρέχουν εξαιρετικά αναλυτικά στοιχεία για τη διαδικασία της συλλογής των δεδομένων στο πεδίο που αξιοποιούνται στην βελτίωση της διαδικασίας (Matsuo, Billiet, Loosveldt, & Malnar, 2010). Οι Stoop, Devacht, Billiet, Loosveldt και Philippens (2003) σημειώνουν ότι οι φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών της ESS δημιουργήθηκαν σε τρεις φάσεις. Στην πρώτη φάση έγινε η προσπάθεια δημιουργίας ενός καταλόγου στοιχείων επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών από ερευνητικούς παράγοντες και οργανισμούς της Ευρώπης με την καθοδήγηση μελών του International Workshop on Household Survey Response με τη χρήση διαθέσιμου υλικού από τους εξής φορείς (Πίνακας 1).

[12] Όπως αναφέρουν οι Koch, Halbherr, Stoop, και Kappelhof, (2014) το ποσοστό των «non-nationals» χωρών στην ESS αγγίζει το 4%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό αυτών των χωρών σύμφωνα με την έρευνα του EU-LFS αγγίζει το 18.3% (η Κύπρος για παράδειγμα φαίνεται να είχε πάνω 6% επί των επιλεγμένων δειγματοληπτικών της μονάδων στον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS (2010) «αδύναμων» να συμμετάσχουν λόγω δυσχερούς γλωσσικής επικοινωνίας).

[13] Ενδεικτικά να αναφερθεί πως σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία για τους χρήστες των δεδομένων της που δημοσιεύονται στην επίσημη ιστοσελίδα[13] της ESS, μέχρι τις 20 Νοεμβρίου 2020, οι εγγεγραμμένοι χρήστες της ιστοσελίδας ανέρχονται στις 169.955 από τους οποίους η πλειονότητα τους 116.153 δήλωσαν πως ήταν φοιτητές/τριες.[13] Από το σύνολο αυτών των χρηστών ο συνολικός αριθμός ηλεκτρονικής διάθεσης των δεδομένων ανήλθε στις 120.298 χιλιάδες. Βλ. σχετικά http://www.europeansocialsurvey.org/docs/data_users/ESS_data_user_stats_nov_2020.pdf

Πίνακας 1. Οι φορείς που συνέβαλαν στη δημιουργία ενός καταλόγου στοιχείων επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών

-National Health Interview Survey (NHIS, Trena Ezzatti-Rice, US)
-Household Surveys (Centers for Disease Control/NCHS, Franklin Winters), General Household Survey (ONS, Dave Elliot, screen dump Blaise)
-Household surveys (ONS, Mark McConaghy), British Household Panel Survey (NatCen, Peter Lynn)
-University of Michigan (Ann Arbor, Mick Couper), Danish Household Budget Survey (Statistics Denmark, Bo Møller)
-Household surveys (Statistics Finland, Paavo Väisänen), Leefsituatie Onderzoek Vlaamse Ouderen (CBSG, Marc Callens)
-Departement Sociologie, Leuven (Jaak Billiet, Geert Loosveldt, Ann Carton)
-Aanvullend Voorzieningengebruikonderzoek GfK Nederland (SCP, Ineke Stoop)

Στις φόρμες επικοινωνίας οι βασικές πληροφορίες που αναγράφονται από τους/τις συνεντευκτές/τριες είναι εκτός από τα σχετικά με την τυχαία επιλογή των ατόμων τα εξής: η χώρα, ο αριθμός ταυτοποίησης του ερωτώμενου (id), η διεύθυνση, ο αριθμός ταυτοποίησης του/της συνεντευκτή/τριας, το όνομα του ερωτώμενου, ο αριθμός τηλεφωνικής επικοινωνίας του ερωτώμενου, το αρχείο των επισκέψεων που περιλαμβάνει τον αύξοντα αριθμό της προσπάθειας επικοινωνίας, την ημέρα, την ώρα, τον τρόπο επικοινωνίας (συνάντηση, τηλεφωνική επικοινωνία κλπ.), εάν η επίσκεψη στο νοικοκυριό είχε ανατεθεί σε πρώτη φάση σε άλλο συνεντευκτή/τρια, εάν έχει επιλεγεί με επιτυχία ο ερωτώμενος και τέλος ποια ήταν η έκβαση της επικοινωνίας (επιτυχής συνέντευξη ολική ή μερική, επιτυχής επικοινωνία αλλά αδυναμία λήψης συνέντευξης κλπ.). Στο Παράρτημα Α και τις ενότητες Ι και ΙΙ παρατίθενται οι φόρμες επικοινωνίας συνεντευκτών/τριών για τον 1ο και τον 5ο γύρο συμμετοχής της Ελλάδας στην ESS, αντίστοιχα.[14]

Ενδείξεις μεροληψίας της μη-απόκρισης: Σύγκριση των χαρακτηριστικών των αποκρινόμενων και των αρνούμενων

Στη βιβλιογραφία έχουν μελετηθεί οι διαφορές μεταξύ αρνούμενων και αποκρινόμενων σύμφωνα με δημογραφικά, κοινωνικά, οικονομικά τους χαρακτηριστικά αλλά και τις στάσεις, συμπεριφορές και αντιλήψεις τους (Bebbington, 1970˙ Hochstim & Athanasopoulos, 1970˙ Vincent, 1964) και πολλές

[14] Ας σημειωθεί ότι, από τον 1ο μέχρι τον 8ο γύρο υπάρχουν αρκετές διαφοροποιήσεις στις πληροφορίες, που ζητείται από τους συνεντευκτές/τριες να παράσχουν μέσω της συμπλήρωσης της φόρμας επικοινωνίας. Ωστόσο, ως προς τον βασικό κορμό που παρουσιάστηκε παραπάνω η σημαντικότερη διαφοροποίηση είναι η κατάργηση από τον 2ο γύρο και μετά των στοιχείων που αφορούσαν στο εάν η επίσκεψη είχε αρχικά ανατεθεί σε άλλο συνεντευκτή/τρια ή όχι.

μελέτες έχουν διαπιστώσει ότι οι αρνούμενοι τείνουν συχνά να διαφέρουν από τους αποκρινόμενους (Groves κ.ά., 2002˙ West, 1991).

Ειδικότερα, ως προς τους παράγοντες, που φαίνεται να επηρεάζουν τη συμμετοχή στις δειγματοληπτικές έρευνες κάθε βιβλιογραφική αναφορά επικεντρώνει το ενδιαφέρον της σε διαφορετικούς παράγοντες. Οι Groves, Cialdini και Couper (1992) αναφέρουν ενδεικτικά τους παρακάτω: παράγοντες που αφορούν στο κοινωνικό επίπεδο, χαρακτηριστικά που αφορούν στον σχεδιασμό της ίδιας της έρευνας (κυρίως όπως το θέμα της, το πόσο μεγάλο είναι το διάστημα συλλογής των δεδομένων και η επιλογή του κατάλληλου δείγματος), χαρακτηριστικά του/της συνεντευκτή/τριας καθώς και την αλληλεπίδραση των τελευταίων με τους ερωτώμενους. Από την άλλη, οι Johnson, O'Rourke, Burris και Owens (2002, σ. 55-70) επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους σε παράγοντες, όπως η κουλτούρα αλλά και το κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο ως χαρακτηριστικά των ερωτώμενων που θα μπορούσαν να συγκαταλέγονται στην προαναφερόμενη λίστα παραγόντων.

Αναλυτικότερα γίνεται λόγος για τους εξής παράγοντες που διαχωρίζουν τα χαρακτηριστικά αποκρινόμενων και αρνούμενων: φύλο, ηλικία, επίπεδο τυπικής εκπαίδευσης, φυλή, γλώσσα.

Το φύλο, με τις γυναίκες να συμμετέχουν περισσότερο από τους άνδρες στις μελέτες των Comstock και Helsing, (1973), του Porter (2004) και των Sax, Gilmartin και Bryant (2003).

Η ηλικία, εφόσον οι Kaldenberg, Koenig και Becker (1994) και Goyder, Warriner και Miller (2002), διαπίστωσαν πως οι νεότεροι σε ηλικία ερωτώμενοι αποκρίνονταν περισσότερο από τους ηλικιωμένους. Πιο συγκεκριμένα, ο Goyder (1987) σε πρωθύστερη μελέτη του διαπίστωσε ότι τα υποκείμενα μεγαλύτερης ηλικίας φάνηκαν να ανθίστανται έντονα σε οποιαδήποτε προσπάθεια άσκησης πίεσης για συμμετοχή. Στο ίδιο πλαίσιο οι Groves και Couper (1998) ανάγουν το ζήτημα της μη-απόκρισης σε ζήτημα γενεών, συσχετίζοντας τους υψηλούς δείκτες απόκρισης σε νεαρά υποκείμενα με ένα γενικότερο αίσθημα συμμετοχικότητας των νέων στα κοινά συγκριτικά με υψηλούς δείκτες απόκρισης στα ηλικιωμένα άτομα, που αποδίδουν σε ισχυρό αίσθημα του καθήκοντος, στο πλαίσιο μιας μεταπολεμικής κοινωνίας πολιτών. Στο ίδιο πλαίσιο ο Speak (1964) αποδίδει τη μη-απόκριση των μεγαλύτερων ηλικιών σε μη «υψηλού-επιπέδου» εργασιακή ενασχόληση (prestige).

Το υψηλό επίπεδο τυπικής εκπαίδευσης φαίνεται να δρα θετικά στην πιθανότητα απόκρισης (Ellis κ.ά., 1970˙ Filion, 1975-1976˙ Rogelberg & Luong,

1998˙ Suchman, 1962) αλλά και σε συνδυασμό με βασική τουλάχιστον εκπαίδευση (Curtin κ.ά., 2000˙ Goyder κ.ά., 2002˙ Groves, Singer & Corning, 2000). Από την άλλη πλευρά οι Groves και Couper (1998) παρατήρησαν ότι υποκείμενα χαμηλού μορφωτικού και χαμηλού κοινωνικού και οικονομικού επίπεδου είχαν αυξημένα επίπεδα απόκρισης.

Η φυλή είναι άλλος ένας παράγοντας, οι Groves κ.ά. (2000) και οι Curtin κ.ά. (2000) διαπίστωσαν πως οι λευκοί φαίνονταν να μην αποκρίνονται λιγότερο συχνά απ' ότι οι έγχρωμοι.

Η χρήση της γλώσσας φάνηκε να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο συνδυαστικά και με άλλους παράγοντες κατά τον Bradburn (1992), όπου επί παραδείγματι η μη-απόκριση παρουσιάστηκε υψηλότερη για υποκείμενα προχωρημένης ηλικίας με πολύ υψηλό ή πολύ χαμηλό εισόδημα, δηλαδή στα άκρα της κατανομής και με περιορισμένη ευελιξία στη χρήση της αγγλικής γλώσσας. Παρενθετικά εδώ αξίζει να αναφερθεί πως οι Ozan, Pollock, Goswami & Lynn (2018, σ. 119) αναφέρουν ως το πιο κοινό εμπόδιο αυτό των «γλωσσικών ιδιοσυγκρασιών» αφού και η πιο απλή μετάφραση μιας λέξης ενός ερωτηματολογίου μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα που πηγάζουν από τις διαφορετικές πολιτισμικές εννοιολογήσεις. Ειδικά όταν το όποιο εργαλείο μέτρησης οφείλει να μεταφράζεται και στην γλώσσας της κυρίαρχης μειονοτικής ομάδας (Harkness, 2003) αφού σε διαφορετική περίπτωση αποκλείεις τμήματα του πληθυσμού που ξεπερνούν το 5% (βλ. παραδειγματικά για τον 9ο υπό διεξαγωγή γύρο της ESS), European Social Survey (2018a, σ. 21).[15]

Η έλλειψη χρόνου λόγω επαγγελματικής απασχόλησης έχει διαπιστωθεί ότι είναι ακόμη ένας ανασταλτικός παράγοντας για την ανάπτυξη από το υποκείμενο υψηλού δείκτη απόκρισης (Groves και Couper, 1998).

Άλλες πρόσφατες μελέτες φαίνεται να διερευνούν ακόμη και τη σχέση μεταξύ αισθήματος «ικανοποίησης» και του ρυθμού απόκρισης των ερωτώμενων ή του βαθμού εν γένει προθυμίας συμμετοχής τους στην έρευνα (Kaminska, McCutcheon & Billiet, 2010˙ Wenemark, Hollman-Frisman, Svensson & Kristenson, 2010).

[15] Εδώ υπεισέρχεται γενικά στις δειγματοληπτικές έρευνες μεγάλης-κλίμακας με συμμετοχή πολλών χωρών και το ζήτημα συμμετοχής των λεγόμενων «non-nationals» χωρών, που αλληλοσυνδέεται με το γλωσσικό ζήτημα. Όπως αναφέρουν οι Koch κ.ά. (2014) το ποσοστό αυτών των χωρών στην ΕΚΕ αγγίζει το 4% , ενώ το αντίστοιχο ποσοστό αυτών των χωρών σύμφωνα με την έρευνα του LFS αγγίζει το 18.3% (η Κύπρος για παράδειγμα φαίνεται να είχε ποσοστό πάνω από 6% επί των επιλεγμένων δειγματοληπτικών της μονάδων, στον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS (2010), «αδύναμων» να συμμετάσχουν λόγω δυσχερούς γλωσσικής επικοινωνίας).

Ένας «μοντέρνος» τρόπος διεξαγωγής ποιοτικού ελέγχου του δείγματος και κατ' επέκταση προσέγγισης του ποσοστού της μεροληψίας της μη-απόκρισης είναι η διαδικασία σύγκρισης των αποτελεσμάτων της έρευνας με διαθέσιμα δεδομένα των πληθυσμιακών παραμέτρων από άλλες έγκυρες και αξιόπιστες έρευνες (Groves, 2006) ή μέσω επαναληπτικών ερευνών (follow-up) στους μη αποκρινόμενους της αρχικής δειγματοληψίας, προκειμένου να συγκρίνουν τα αποτελέσματα των δύο ερευνών για τη σύγκριση των χαρακτηριστικών αποκρινόμενων και αρνούμενων ελπίζοντας στην εξαγωγή συμπερασμάτων, όσον αφορά στις επιδράσεις της μεροληψίας της μη-απόκρισης (Hansen & Hurwitz, 1946˙ Lahaut, Jansen, van de Mheen & Garretsen, 2002˙ Stoop, 2005˙ Triplett, Safir, Wang, Steinbach & Pratt, 2002). Ένα παράδειγμα της πρώτης περίπτωσης είναι η ανάλυση των Koch κ.ά. (2014), που για τον 5ο γύρο της ESS χρησιμοποιούν τα δεδομένα του 2012 του EU-LFS διαπιστώνοντας θετική συσχέτιση δεικτών απόκρισης και μεροληψίας.[16]

Αποκρινόμενοι διαφορετικών «ταχυτήτων». Ένας δημοφιλής την τελευταία εικοσαετία τρόπος προσέγγισης της μη-απόκρισης είναι η σύγκριση των ερωτώμενων βάσει του ποσοστού απροθυμίας τους να συμμετάσχουν στην έρευνα. Βάσει μας νοητής έτσι ουράς αναμονής είναι εφικτή η διάκριση των ερωτώμενων σε πρώιμους και «αργοπορημένους» αποκρινόμενους (late respondents) (Curtin κ.ά., 2000˙ Dalecki, Whitehead & Blomquist, 1993˙ Friedman, Clusen & Hartzell, 2003˙ Hébert, Bravo, Korner-Bitensky & Voyer, 1996˙ Lin & Schaeffer, 1995˙ Ullman & Newcomb, 1998).

Ας σημειωθεί ότι, η προσέγγιση αυτή έχει την απαρχή της σε μελέτες που επικεντρώνονται στις έρευνες διά του ταχυδρομείου (βλ. αναλυτικότερα Dickenson & Kirzner, 2015˙ Houston & Ford 1976), στις οποίες τις διαφορετικές κατηγορίες αποκρινόμενων προσέγγιζαν είτε μέσω των διαφορετικών χρόνων απόκρισης (Green, 1991˙ Huxley, 1980˙ Newman, 1962) είτε τους συνέκριναν με τους αρνούμενους διαχωρίζοντάς τους σε «αργοπορημένους» και μη «αργοπορημένους» αποκρινόμενους (Herbert, 1974). Η εξέλιξη αυτής της προσέγγισης οδήγησε σε μια επίκαιρη συζήτηση για το εάν οι «αργοπορημένοι» ερωτώμενοι είναι κατάλληλοι

[16] Μια παρόμοια προσέγγιση του ζητήματος είναι η περίπτωση διερευνήσεων σε διαφορετικά κύματα προκειμένου να γίνουν συγκρίσεις των διαφορετικών κατηγοριών ερωτώμενων σε διαφορετικές χρονικές περιόδους (Ellis κ.ά., 1970˙ Lahaut, Jansen, van de Mheen, Garretsen, Verdurmen & van Dijk, 2003).

αντιπρόσωποι (proxies) των αρνούμενων (Hébert κ.ά., 1996˙ Studer, Baggio, Mohler-Kuo, Dermota, Gaume, Bertholet, Dappen & Gmel, 2013).

Αξίζει να επισημανθεί πως ο πυρήνας της προσέγγισης που δίνει μια κάποια βαρύτητα στους διαφορετικούς «χρόνους» (αριθμό επισκέψεων μέχρι τη συλλογή του συνόλου των δεδομένων) στους οποίους απαντούν οι ερωτώμενοι ή στην διαφορετική προσπάθεια που καταβάλλεται από τους/τις συνεντευκτές/τριες (περισσότερες επισκέψεις, αποστολή πιο έμπειρων συνεντευκτών/τριών σε πιο «απρόθυμους» ερωτώμενους κλπ.) βασίζεται στο λεγόμενο μοντέλο της «συνέχειας της αντίστασης» (continuum-of-resistance) (βλ. σχετικά, Gregory, Cole, Wilson, Flight, Zajac, Turnbull & Young, 2013) βάσει του οποίου οι ερωτώμενοι που δίνουν ολοκληρωμένη συνέντευξη από την πρώτη κιόλας επίσκεψη του/της συνεντευκτή/τριας βρίσκονται στην άκρη μιας ευθείας γραμμής που στο άλλο άκρο της έχει τους μη αποκρινόμενους (Filion, 1976˙ Fitzgerald & Fuller, 1982).

Οι απρόθυμοι αποκρινόμενοι (reluctant respondents). Στο πλαίσιο αύξησης της απόκρισης, είναι σύνηθες να γίνονται προσπάθειες μεταστροφής των αρνούμενων μέσω διαφόρων τακτικών (αύξηση των επαναληπτικών επισκέψεων, αποστολή ενημερωτικών εντύπων, παροχή συμβολικής αξίας μικροαντικειμένων ως ευχαριστήριων «δώρων» για τη συμμετοχή, οργάνωση επισκέψεων μέσω τηλεφώνου κ.ά.). Ένας άλλος, λοιπόν, τρόπος προσέγγισης του ζητήματος είναι η μελέτη των διαφορετικών κατηγοριών ερωτώμενων διαχωρίζοντάς τους σε αποκρινόμενους και απρόθυμους αποκρινόμενους (βλ. ενδεικτικά, Kaminska κ.ά., 2010). Όπως αναφέρουν οι Fitzgerald και Fuller (1982, σ. 4), ο όρος «απρόθυμοι» (reluctant) ή «απρόσιτοι» (difficult-to-reach) ερωτώμενοι χρησιμοποιείται για τους κατάλληλους από το σχεδιασμό για τη συλλογή δεδομένων ερωτώμενους που απαιτούν ένα μεγάλο αριθμό επαναληπτικών επισκέψεων προτού συμφωνήσουν να συμμετάσχουν στην έρευνα.

Στην κατηγορία των απρόθυμων ανήκουν εκείνοι οι ερωτώμενοι, που ενώ αρνήθηκαν τουλάχιστον μια φορά να συμμετάσχουν εντέλει η στάση τους μεταστράφηκε συμμετέχοντας εντέλει στην έρευνα. Όσο μπορούμε να γνωρίζουμε, στη διεθνή βιβλιογραφία αναφέρονται ως reluctant respondents για πρώτη φορά στους Chamberlin (1963), Pomeroy (1963) και Robins (1963) ενώ γενικά ο όρος reluctant συναντάται με αυτή την έννοια για πρώτη φορά στον Stanton (1939). Δεν είναι λίγες οι προσπάθειες διερεύνησης της ύπαρξης ή μη στατιστικά σημαντικών διαφοροποιήσεων ως προς ποικίλες μεταβλητές μεταξύ των αποκρινόμενων και των

απρόθυμων αποκρινόμενων αφού τα χαρακτηριστικά τους θεωρούνται «εγγύτερα» σε εκείνα των μη-αποκρινόμενων (Studer κ.ά., 2013˙ Hébert κ.ά., 1996).

Η πρώτη προσπάθεια με χρήση δεδομένων της ESS έγινε από τους Billiet κ.ά. (2007b), οι οποίοι διερεύνησαν διαφορές μεταξύ αποκρινόμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων για πέντε χώρες (Αυστρία, Γερμανία, Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ολλανδία) που έλαβαν μέρος στον 1ο γύρο διεξαγωγής της ESS και για τις οποίες ήταν ικανοποιητικό το μέγεθος δείγματος των απρόθυμων (>100), διαπιστώνοντας «ίχνη», όπως αναφέρουν χαρακτηριστικά, μεροληψίας λόγω ανίχνευσης διαφορών μεταξύ των δύο διαφορετικών αυτών τύπων ερωτώμενων. Όπως αναφέρουν χαρακτηριστικά (Billiet κ.ά., 2007b, σ. 149-150) βάσισαν το πρώτο στάδιο της μελέτης τους σε πέντε μεταβλητές που είχαν υπόψη τους από πρωθύστερες μελέτες ότι σχετίζονται με τη μεροληψία της μη-απόκρισης. Πιο συγκεκριμένα, στη μέχρι τότε βιβλιογραφία χαρακτηριστικά που είχαν διαπιστωθεί πως επηρέαζαν τη στάση των ερωτώμενων απέναντι στην έρευνα (απροθυμία απόκρισης) ήταν ο μικρός βαθμός κοινωνικής ενσωμάτωσης και το μεγαλύτερο αίσθημα ανεξαρτησίας απ' ότι κοινωνικής συνοχής (Groves & Couper, 1998, σ. 32, 131-144) και το λιγότερο ενδιαφέρον για την πολιτική και η μικρότερη συμμετοχή σε αυτή (Granberg & Holmberg 1992˙Traugutt & Katosh, 1979˙ Vooght, 2004).

Ενώ παράλληλα η συσχέτιση του κοινωνικο-οικονομικού επιπέδου των ερωτώμενων με την προθυμία τους να αποκριθούν (response propensity) στην έρευνα ήταν γνωστή τόσο από τους Groves και Couper (1998, σ. 126–131) που διαπίστωσαν αρνητική συσχέτιση όσο και από άλλους θεωρητικούς, που κατέληξαν στην ύπαρξη θετικής συσχέτισης (Goyder, 1987˙ Goyder κ.ά., 2002). Και τέλος, η αρνητικότητα απέναντι στους/στις μετανάστες/στριες αποτελούσε άλλο ένα χαρακτηριστικό των λιγότερο πρόθυμων ερωτώμενων κατά τους Brehm (1993), Groves και Couper (1998), Voogt και Saris (2003).

Οι Billiet κ.ά. (2007b) για το δημογραφικό «προφίλ» χρησιμοποιήσαν από την ESS τις μεταβλητές του φύλου, της ηλικίας, του επιπέδου εκπαίδευσης και του βαθμού αστικότητας. Ενώ για το κοινωνικοπολιτικό επίπεδο χρησιμοποιήσαν τις μεταβλητές της ενεργούς συμμετοχής σε εθελοντικούς οργανισμούς και συλλόγους, της συμμετοχής στις τελευταίες εκλογές αλλά και μεταβλητές για την μέτρηση των οποίων χρησιμοποιήθηκαν περισσότερα από ένα ερωτήματα: το ενδιαφέρον για την πολιτική, την πολιτική εμπιστοσύνη, την κοινωνική εμπιστοσύνη, την πρόσληψη απειλών από τους/τις μετανάστες/στριες και την πολιτική συμμετοχή.

Στην ανάλυση τους, λοιπόν, δεν χρησιμοποιούν μόνο ερωτήσεις (μεμονωμένες μεταβλητές) αλλά κατασκεύασαν και μεταβλητές από περισσότερες από μια ερωτήσεις. Ο λόγος για αυτό, όπως υπογραμμίζουν οι Billiet κ.ά. (2007b) είναι πως η συγκριτική ανάλυση μεταξύ των χωρών απαιτεί πιο περίπλοκα εργαλεία τα οποία δεν είναι, όπως οι ερωτήσεις επιρρεπή ως εργαλεία σε επιδράσεις που οφείλονται στο κείμενο καθεαυτό και στα νοήματα που αυτό λαμβάνει στις διαφορετικές κουλτούρες λόγω της μετάφρασης. Αυτό θυμίζει πολύ την αναφορά των Harkness και Schoua-Glusberg (1998) και Harkness, Villar και Edwards (2010) που υποστήριξαν ότι οι επακριβώς μεταφρασμένες ερωτήσεις είναι δείγμα του πόσο «καλή» είναι μια έρευνα. Λογικά οι Billiet κ.ά. (2007b) εννοούν πως όσο καλά και εάν είναι «μεταφρασμένες» οι ερωτήσεις το σημαινόμενο της ίδιας ακριβώς λέξης σε διαφορετικές κουλτούρες μπορεί και πάλι να διαφέρει.

Στα αποτελέσματά τους συγκαταλέγονται η ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών για το φύλο (Αυστρία, Ηνωμένο Βασίλειο), το επίπεδο τυπικής εκπαίδευσης (Ελβετία, Ολλανδία), το βαθμό αστικότητας (Αυστρία, Γερμανία) και την ενεργό συμμετοχή σε εθελοντικούς οργανισμούς και συλλόγους (Αυστρία). Επίσης, τα αποτελέσματά τους κατέδειξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών στις μέσες τιμές για την ηλικία (Γερμανία), την πολιτική συμμετοχή (Αυστρία, Γερμανία, Ολλανδία), την πολιτική εμπιστοσύνη (Γερμανία, Ολλανδία), την κοινωνική εμπιστοσύνη (Γερμανία) και την πρόσληψη απειλών από τους/τις μετανάστες/στριες (Γερμανία, Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ολλανδία).

Λίγα χρόνια μετά από αυτή τη μελέτη, η μελέτη των Billiet κ.ά. (2009) προσπάθησε να ανιχνεύσει διαφορές μεταξύ των αποκρινόμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων της Γερμανίας, Εσθονίας, Ελβετίας, Ολλανδίας και Σλοβακίας με χρήση των δεδομένων του 2^{ου} γύρου διεξαγωγής της ESS εφαρμόζοντας λογιστική παλινδρόμηση. Πέρα από τις μεταβλητές των Billiet κ.ά. (2007b) ─ με εξαίρεση το πολιτικό ενδιαφέρον, την κοινωνική εμπιστοσύνη, τη συμμετοχή στις τελευταίες εκλογές και την ενεργό συμμετοχή σε εθελοντικούς οργανισμούς και συλλόγους ─ έκαναν χρήση επιπλέον των εξής μεταβλητών: την εργασιακή κατάσταση με χρήση τριών ερωτήσεων μονάδων, την καλή υγεία, την ικανοποιητική διαβίωση, το βαθμό του αισθήματος της θρησκευτικής πίστης, το βαθμό της πολιτικής υπακοής (civil obedience), το βαθμό ικανοποίησης από τη ζωή, το βαθμό κοινωνικής απομόνωσης, την ασφάλειας κυκλοφορίας τη νύχτα, το χρόνου παρακολούθησης τηλεόρασης και το διάστημα χρήσης του ίντερνετ-παγκόσμιου ιστού-email. Στα αποτελέσματα, που

μας ενδιαφέρουν συγκαταλέγονται στατιστικά σημαντικές διαφορές στο μοντέλο για τη μεταβλητή του φύλου (Γερμανία, Εσθονία, Ολλανδία), της ηλικίας (Γερμανία, Σλοβακία), του βαθμού αστικότητας (Γερμανία, Εσθονία), του εκπαιδευτικού επιπέδου (Ολλανδία, Σλοβακία), του βαθμού του αισθήματος της θρησκευτικής πίστης (Σλοβακία), της πολιτικής εμπιστοσύνης (Ολλανδία) και της πολιτικής συμμετοχής (Γερμανία, Ολλανδία).

Υπάρχουν, ωστόσο, και μελέτες, όπως, των Bach, Eckman και Daikeler (2020) οι οποίοι συνδέουν την αύξηση των προσπαθειών μεταστροφής μεγαλύτερου ποσοστού των αρνούμενων με το ζήτημα αναφοράς λανθασμένων πληροφοριών (misreporting) συμπεραίνοντας ότι η επιπλέον προσπάθεια μεταστροφής των αρνούμενων έχει μικρή έως αμελητέα αύξηση στο συνολικό σφάλμα της μέτρησης λόγω των λανθασμένων πληροφοριών που δίνουν οι απρόθυμοι αποκρινόμενοι.

Στο πλαίσιο της παρούσας διατριβής θα αναπαραχθεί η μεθοδολογία του πρώτου μέρους της εργασίας των Billiet κ.ά. (2007b) χρησιμοποιώντας και κάποιες μεταβλητές από την μελέτη των Billiet κ.ά. (2009). Η επιλογή έγινε με γνώμονα να υπάρχουν για όλους τους υπό μελέτη γύρους της ESS κοινές μεταβλητές. Για αυτό και παρά τις αναφορές και στις δύο μελέτες για τις αρνητικές αντιλήψεις των ερωτώμενων για τους μετανάστες ως παράγοντα που επηρεάζει την άρνηση συμμετοχής στην έρευνα δεν έγινε επιλογή τέτοιων μεταβλητών.

Οι επαναληπτικές επισκέψεις και ένας προτεινόμενος δείκτης μεταστροφής της άρνησης

Οι επαναληπτικές επισκέψεις αποτελούν ευρέως διαδεδομένη προσπάθεια εντατικοποίησης των προσπαθειών αύξησης της μη-απόκρισης. Ο Stewart (1948) πολύ λιτά αλλά εξαιρετικά στοχευμένα ορίζει τις επαναληπτικές επισκέψεις ως το εγχείρημα του να «πάρει [κανείς] συνεντεύξεις από εκείνους που δεν ήταν διαθέσιμοι (not available) στην πρώτη επίσκεψη του συνεντευκτή». Βεβαίως, την εποχή εκείνη το κοινό συμμετείχε στις έρευνες και συνεπώς αναπτύχθηκαν στρατηγικές για τις άλλες κατηγορίες της μη-απόκρισης (βλ. την παρουσίασή τους στο Διάγραμμα 1). Στο πλαίσιο αυτό, ο Kish (1965, σ. 537) χαρακτηριστικά αναφέρει ότι «οι αρνήσεις πρέπει να λαμβάνονται υπόψη χωριστά από τις προσωρινές απουσίες (NAH), επειδή είναι λιγότερο επιρρεπείς σε μειώσεις με επαναληπτικές επισκέψεις και λιγότερο

ευπαθείς σε γενικεύσεις»[17] συμπεριλαμβάνοντας τους αρνούμενους σε μια κατηγορία «απέλπιδων» περιπτώσεων (Kish, 1965, σ. 552). Ο Deming (1953) προτείνει εκτεταμένη χρήση επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση και δημιουργεί ένα μοντέλο που διαχωρίζει τους αρνούμενους σε μόνιμα (permanent) και σε προσωρινά (temporary) αρνούμενους, πιστεύοντας στην ύπαρξη ενός σκληρού πυρήνα της άρνησης, που περιλαμβάνει ερωτώμενους που με καμία διαφορετική μεταχείριση δεν πρόκειται να δώσουν συνέντευξη. Αυτή η θεώρησή του περί «σκληρού» πυρήνα της άρνησης δεν είναι και πολύ μακριά από την αντίστοιχη θεώρηση του Kish.

Ο μεθοδολογικός κανόνας των 2 επαναληπτικών επισκέψεων συναντάται στη βιβλιογραφία από τη δεκαετία του 1940 από θεωρητικούς που συνέβαλαν στη θεμελίωση της ερευνητικής μεθοδολογίας, όπως οι Lazarsfeld (1941), Likert (1947) και Moser (1949). Στους Moser και Kalton (1979, σ. 177, υποσημείωση 1) αναφέρεται ως συνηθισμένη η πρακτική των 2 μόνο επαναληπτικών επισκέψεων ενώ αναφέρουν και το ελάχιστο των 3 επαναληπτικών επισκέψεων που είχε υιοθετήσει η Government Social Survey επισημαίνοντας, ωστόσο ότι άλλοι οργανισμοί προτείνουν τον κανόνα των 2 επαναληπτικών επισκέψεων.[18] Αλλά και οι Durbin και Stuart (1954, σ. 410) αναφέρουν χαρακτηριστικά ότι στη Μεγάλη Βρετανία ο μέγιστος αριθμός συνολικών επισκέψεων είναι οι 3, δηλαδή 2 επαναληπτικές επισκέψεις.

Σύμφωνα με τον Kish (1965, σ. 551), ο αριθμός των επαναληπτικών επισκέψεων δεν χρειάζεται να είναι ίδιος σε όλα τα τμήματα του δείγματος. Καθώς για παράδειγμα στους προσωρινά απόντες μπορεί να χρειάζονται περισσότερες επισκέψεις μέχρι να πετύχει ο/η συνεντευκτής/τρια φυσική παρουσία. Προτείνει (Kish, 1965, σ. 550-556) ωστόσο την πραγματοποίηση το μέγιστο 2 επαναληπτικών επισκέψεων (3 στο σύνολο με την πρώτη απόπειρα επικοινωνίας) στους προσωρινά απόντες, αφού γενικά στη μελέτη του υποδεικνύει, ότι μετά από δύο ή τρείς επαναληπτικές επισκέψεις αυξάνεται δυσανάλογα το κόστος της έρευνας δίχως παράλληλα ραγδαία αύξηση των ολοκληρωμένων συνεντεύξεων.[19] Από τη βιβλιογραφία βέβαια δεν λείπουν και αναφορές σε μια μόνο επαναληπτική επίσκεψη, όπως του Bartholomew (1961).

[17] Βλ. σχετικές αναφορές Kish (1965, σ. 548 και 551).
[18] Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσονται και οι Barna (1945), Hochstim και Smith (1948), Manheimer και Hyman, (1949), Cole (1956).
[19] Και τα αποτελέσματα της μελέτης των Dunkelberg και Day (1973) προτείνουν επίσης τις 2 με 3 επαναληπτικές επισκέψεις.

Παρότι ο μεθοδολογικός κανόνας των 2 επαναληπτικών επισκέψεων φαίνεται να εδραιώθηκε από τη δεκαετία του 1940 ωστόσο ήδη από τη δεκαετία του 1950, όπως αναφέρουν οι Boyd και Westfall (1955), πολλοί στατιστικοί (Birnbaum & Sirken, 1950˙ Cochran, 1954˙ Deming, 1953˙ Hansen & Hurwitz, 1946) προσπάθησαν να συνδέσουν τη θεωρία της δειγματοληπτικής πρακτικής με μαθηματικές φόρμουλες ανάδειξης της βέλτιστης κατανομής των προσπαθειών με συντελεστές τον αριθμό του δείγματος και τον αριθμό των επαναληπτικών επισκέψεων, προτείνοντας σε κάποιες περιπτώσεις μέχρι 5 επαναληπτικές επισκέψεις (Birnbaum & Sirken, 1950) ή σε μικρά δείγματα από 4 έως 6 (Deming, 1953).

Αναλυτικότερα, υπάρχουν αναφορές για δοκιμές μοντέλων με μέγιστο αριθμό τις 3 επαναληπτικές επισκέψεις, όπως των Durbin και Stuart (1951), που σε «πείραμα» που διεξήγαγαν για να συγκρίνουν την απόδοση μεταξύ έμπειρων συντεντευκτών/τριών και φοιτητών/τριών ως συνεντευκτές/τριες, χρησιμοποίησαν αυτόν τον αριθμό επαναληπτικών επισκέψεων, διαπιστώνοντας την ικανότητα των πρώτων να προγραμματίζουν καλύτερα τις επισκέψεις τους.[20] Στις αρχές, ωστόσο της δεκαετίας του 1980, όπως αναφέρει χαρακτηριστικά ο Smith (1983, σ. 7), ο τυπικός αριθμός επαναληπτικών επισκέψεων ήταν 3 με 4. Μέγιστο αριθμό 4 επαναληπτικών επισκέψεων αναφέρουν οι Lemmens, Tan και Knibbe (1988) και οι Groves και Cooper (1998) αναφερόμενοι στην National Survey of Health and Stress.[21] Δοκιμές μοντέλων με περισσότερες από 20 επαναληπτικές επισκέψεις βρίσκει κανείς στον Groves (1989).

Συνεπώς, ο άλλοτε μεθοδολογικός κανόνας των 2 επαναληπτικών επισκέψεων που από τη δεκαετία του 1970 και μετά αντικαταστάθηκε από 3 επαναληπτικές επισκέψεις, σήμερα φαίνεται να έχει τεθεί στο περιθώριο ενώ επιπλέον στη διεθνή βιβλιογραφία εντοπίζεται κενό στην ύπαρξη ενός μέγιστου αριθμού επαναληπτικών επισκέψεων καθολικά αποδεκτού με τη μορφή ενός νέου μεθοδολογικού κανόνα.

Το πότε σταματά κανείς όταν πραγματοποιεί επαναληπτικές επισκέψεις στους αρνούμενους είναι ζήτημα εάν συνυπολογιστεί το ότι για τους Groves κ.ά. (1992)

[20] Μέχρι 3 επαναληπτικές επισκέψεις βρίσκει κανείς στους Bahr και Chadwick (1974), Ilfeld (1976), Bennett και Wiegand (1994) ενώ ο Gilbert (1993, σ. 75) χαρακτηρίζει αυτό το μέγεθος ως συνήθως προτεινόμενο (usually recommended).

[21] Αναφορές για περισσότερες από 4 επαναληπτικές επισκέψεις βρίσκει κανείς στους Gray και Corlett (1950) στον Deming, (1953) και στην Cole (1956), στην οποία αναγνωρίζεται μεν ρητά ως πρακτική η πραγματοποίηση 3 συνολικά επισκέψεων, αλλά παρουσιάζονται αποτελέσματα με >6 επισκέψεις με την Cole να αναφέρει ότι ήταν αναγκαίες οι περισσότερες από 2 επαναληπτικές επισκέψεις για την επίτευξη επικοινωνίας.

όποια υπερβολή θα αποτελεί συνάμα παραβίαση των βασικών αρχών συγκατάθεσης στη δεοντολογία της δειγματοληψίας ή θα αυξάνει την πιθανότητα να αναπαράγεται έτσι η μη-απόκριση λόγω άρνησης, αφού όπως έχουν δείξει οι Stocké και Langfeldt (2004) η συνολική εμπειρία των ερωτώμενων από την τελευταία έρευνα μπορεί να επηρεάσει τη μελλοντική τους στάση απέναντι στην έρευνα εν γένει.

Με αφορμή όσα παρουσιάστηκαν παραπάνω και δοθέντος ότι όπως έχει ήδη ειπωθεί ότι οι αρνήσεις αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία της μη-απόκρισης στο πλαίσιο της παρούσας διατριβής διερευνάται το κατά πόσον οι επαναληπτικές επισκέψεις συμβάλουν σημαντικά στην αύξηση του ποσοστού μεταστροφής τους.

Ένας προτεινόμενος δείκτης μεταστροφής της άρνησης. Ορίζεται ως μεταστροφή η αλλαγή στη στάση της κατηγορίας εκείνης των ερωτώμενων που ενώ αρνήθηκαν να συμμετάσχουν στην έρευνα τελικά το έκαναν και συνεπώς αποτελούν μέρος της απόκρισης. Κατά συνέπεια, παρέχεται η δυνατότητα μέσω αυτής της κατηγορίας απόκρισης να μελετηθεί ένα μέρος της μη-απόκρισης. Στο πλαίσιο αυτό, δημιουργήσαμε έναν Δείκτη Μεταστροφής της Άρνησης που εφαρμόσαμε στα δεδομένα της ESS με σκοπό να οριστεί ποσοτικά ώστε να επιτρέπει τη διερεύνηση πιθανών παραγόντων που τον επηρεάζουν, τη μελέτη σε επίπεδο χώρας, τις διαχρονικές συγκρίσεις και τις συγκρίσεις μεταξύ των χωρών.

Ο προτεινόμενος Δείκτη Μεταστροφής της Άρνησης (Converted Refusals Rate, εφεξής CRR) ορίζεται ως εξής:

$$CRR = \frac{AA}{MA} * 100$$

όπου AA: είναι ο συνολικός αριθμός των απρόθυμων αποκρινόμενων
MA: είναι ο συνολικός αριθμός των αρνούμενων (άρνηση ερωτώμενων)

Ο δείκτης CRR παίρνει τιμές στο διάστημα μεταξύ 0 και 100 όπου το 0 σημαίνει καμία μεταστροφή και το 100 σημαίνει ότι το 100% των αρνούμενων ερωτώμενων παρουσίασε σε επόμενη επικοινωνία με τον/την συνεντευκτή/τρια μεταστροφή της στάσης του και εντέλει συμμετείχε στην έρευνα.

Οι δείκτες απόκρισης

Ένας από τους πιο συνηθισμένους τρόπους «ποσοτικοποίησης» της μη-απόκρισης είναι και ο δείκτης απόκρισης (response rate). Που όπως επισημαίνει ο Kviz (1977)

είναι λογικό, να ορίζεται ως το ποσοστό του αριθμού των αποκρινόμενων από τους οποίους συλλέγεται ένα σύνολο ολοκληρωμένων και άρτιων ως προς χρήση δεδομένων, διά του συνόλου των ερωτώμενων, που πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις να είναι μέρος του δείγματος της έρευνας. Από τη δεκαετία του 1950 μέχρι σήμερα, σε διεθνές πλέον επίπεδο, η συνεχής πτωτική τάση των δεικτών απόκρισης επιβεβαιώνεται από σωρεία μελετών γεγονός, που υποδεικνύει τη βαρύτητα του ζητήματος και τους κινδύνους που ελλοχεύουν στο μέλλον (Bethlehem κ.ά., 2011˙ Beullens κ.ά., 2018˙ Brick & Williams, 2013˙ Curtin κ.ά., 2000˙ de Leeuw & de Heer, 2002˙ Kreuter, 2013˙ Rogers κ.ά., 2004˙ Steeh, 1981). Τη στιγμή που οι δείκτες απόκρισης θεωρούνταν επιπλέον και ένας ενδεικτικός παράγοντας, από ένα σύνολο παραγόντων για τον ποιοτικό έλεγχο μιας έρευνας (Curtin κ.ά., 2000˙ de Leeuw, Hox & Dillman, 2008, σ. 45˙ Groves, Presser & Dipko, 2004).

Σε επίπεδο θεωρίας για πολλές δεκαετίες υπήρχαν οι εξής αντιλήψεις σε πλήρη σύμπνοια: πρώτον όσο υψηλότερο ήταν το ποσοστό του δείκτη απόκρισης τόση μεγαλύτερη θα ήταν και η βεβαιότητα γύρω από την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων της έρευνας (Babbie, 1989, σ. 242˙ Rea & Parker, 1997, σ. 195-196)˙ δεύτερον, τα υψηλά ποσοστά απόκρισης μπορούν να μειώσουν το ρίσκο της μεροληψίας (Groves & Peytcheva, 2008) και τρίτον, η μείωση του σφάλματος που οφείλεται στη μη-απόκριση είναι εξαιρετικά σημαντική αφού δοθέντος, ότι αποκρινόμενοι και αρνούμενοι διαφέρουν, οι βασισμένες στην απόκριση στατιστικές αναλύσεις δεν θα περιγράφουν με εγκυρότητα τον υπό-έρευνα πληθυσμό (Ellis κ.ά., 1970). Φυσικά, και οι τρείς προσεγγίσεις απλά χρησιμοποιούν διαφορετικό τρόπο για να δηλώσουν ουσιαστικά το ίδιο πράγμα που δεν είναι παρά η αντίληψη ότι η αύξηση των δεικτών απόκρισης θα μειώσει τον αντίκτυπο της μεροληψίας της μη-απόκρισης στα αποτελέσματα της έρευνας. Σε αυτή την προβληματική οι Couper και de Leeuw (2003) επεσήμαναν ότι τα διαφορετικά ποσοστά απόκρισης μεταξύ των χωρών σε περιπτώσεις σύνθετων ερευνών και ιδίως σε περιπτώσεις μεγάλων αποκλίσεων μπορεί να απειλήσουν την εγκυρότητα των συγκρίσεων μεταξύ των χωρών.

Τις τελευταίες δεκαετίες σωρεία μελετών διαπιστώνουν ενδείξεις μεγάλου ποσοστού μεροληψίας λόγω υψηλών ποσοστών μη-απόκρισης (Tourangeau, Groves & Redline, 2010). Στον αντίποδα ανευρίσκονται μελέτες, που σημειώνουν μικρά ποσοστά μεροληψίας διερευνώντας ένα μεγάλο εύρος διαφορετικών ποσοστών μη-απόκρισης (Curtin κ.ά., 2000˙ Keeter, Miller, Kohut, Groves & Presser, 2000˙ Keeter, Kennedy, Dimock, Best & Craighill, 2006). Το 70% που έχει θέσει η ESS ως

ελάχιστο αποδεκτό ποσοστό απόκρισης ώστε να κατοχυρώνεται ότι το μέγεθος του δείγματος επαρκεί για τη γενίκευση των αποτελεσμάτων στον υπό-έρευνα πληθυσμό κάθε χώρας αποτελεί μέχρι σήμερα μεθοδολογικό κανόνα για ευρωπαϊκές δειγματοληπτικές έρευνες. Βέβαια να σημειωθεί ότι το αντίστοιχο ελάχιστο αποδεκτό ποσοστό απόκρισης για τις ΗΠΑ αγγίζει το 75% (Groves κ.ά., 2002˙ Fowler, 2002, σ. 42).

Ωστόσο, σωρεία αναφορών υπογραμμίζουν ότι οι δείκτες απόκρισης είναι ελλιπή ή «φτωχά» εργαλεία για τη μέτρηση της μεροληψίας της μη-απόκρισης (Curtin κ.ά., 2000˙ Groves & Peytcheva, 2008˙ Groves, 2006˙ Groves κ.ά., 2002˙ Groves, κ.ά., 2004˙ Heerwegh, Abts & Loosveldt, 2007˙ Keeter κ.ά., 2000˙ Schouten, 2004). Δίχως αυτό να σημαίνει, όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν οι Stoop, κ, Billiet, Loosveldt και Philippens (2003) ότι τα υψηλά ποσοστά απόκρισης θα σταματήσουν να αποτελούν «μεγάλη έγνοια» των επιστημόνων.

Δεν εκλείπουν βέβαια από τη βιβλιογραφία και παραδείγματα πρόσφατων μελετών, όπως των Hendra και Hill (2019), οι οποίοι διαπιστώνουν «μηδαμινή» σχέση (scant relationship) των δεικτών απόκρισης με τη μεροληψία της μη-απόκρισης υπό την έννοια ότι η αύξησή τους συνεπάγεται ελάχιστη ή καθόλου μείωση της μεροληψίας της μη-απόκρισης. Ενώ υποστηρίζουν η χρήση των «έξτρα» πόρων που χρησιμοποιούνται στους σκοπούς των προσπαθειών αύξησης των δεικτών να αποδίδονται σε άλλα μέτρα που αποδεδειγμένα μειώνουν τη μεροληψία της μη-απόκρισης. Καταλήγοντας πως λόγω της προσπάθειας αύξησης των δεικτών πολλές φορές διαπιστώνεται επιμήκυνση του χρόνου συλλογής των δεδομένων γεγονός που δημιουργεί άλλου τύπου προβλήματα στην μέτρηση.

Υπάρχει, ωστόσο, και η αντίληψη ότι όπως μειώνεται κάτι αντίστοιχα κάποια στιγμή αυξάνεται. Την όποια, λοιπόν, κατά περίπτωση πάντα μείωση των δεικτών απόκρισης οι Billiet κ.ά. (2007a) και οι Stoop κ.ά. (2010) υποστηρίζουν ότι έχει ακολουθήσει επίσης σταδιακή αύξηση χρόνο με το χρόνο δίχως όμως να αγγίζουν τους επιθυμητούς κατά περίπτωση στόχους ή να έχουν να επανέλθει στα επίπεδα του παρελθόντος. Επιπλέον, στην υπόθεση που θέλει τους χαμηλούς δείκτες απόκρισης να συνδέονται πάντα και με «χαλάρωση» των όποιων πιο εντατικών και εκτεταμένων επιπλέον προσπαθειών στο πεδίο της συλλογής των δεδομένων, με την έννοια της προσπάθειας μεταστροφής των αρνούμενων, οι Stoop κ.ά. (2010) υποστηρίζουν ότι δεν είναι πάντοτε δυνατόν να διερευνηθεί καθώς είναι αμφίβολη ως υπόθεση.

Αμφίβολη φαίνεται να είναι και η ίδια η διαπίστωση της στατιστικά σημαντικής πτωτικής τάσης των δεικτών απόκρισης σε διεθνές επίπεδο, αφού τέτοιου είδους διαπιστώσεις δεν μπορούν με βεβαιότητα να σταθούν ξεκάθαρα, εφόσον μια σειρά ζητημάτων εμποδίζει την εξαγωγή τέτοιων συμπερασμάτων (Groves & Couper, 1998˙ Groves, 1989˙ Smith, 1995˙ Smith, 2002˙ Stoop, 2005˙ Stoop κ.ά., 2010, σ. 3). Πιο αναλυτικά, κατά τους Stoop κ.ά. (2010, σ. 2) κάποιοι από τους λόγους αυτούς είναι οι εξής: πρώτον η αδυναμία συγκρίσεων μεταξύ των δεικτών απόκρισης στο χρόνο, λόγω έλλειψης δημοσιοποιημένων στοιχείων ή διαφορετικών προσεγγίσεων στον τρόπο υπολογισμού τους˙ δεύτερον η αδυναμία προσδιορισμού της αιτίας μείωσης των δεικτών, που δεν οφείλεται πάντα σε αύξηση των αρνούμενων, αλλά σε κάποιες περιπτώσεις σε μείωση των όποιων επιπλέον προσπαθειών επίτευξης συνέντευξης στο πεδίο συλλογής των δεδομένων˙ και τρίτον η αδυναμία ερμηνείας στο ίδιο πλαίσιο παρόμοιων ποσοστών των δεικτών απόκρισης.

Σε αυτό το σημείο αξίζει να αναφερθεί, πως η έλλειψη μιας εναρμονισμένης καθολικά αναγνωρισμένης προσέγγισης στον τρόπο υπολογισμού των δεικτών απόκρισης, τέτοιας ώστε να είναι εφικτές οι όποιες συγκρίσεις των δεικτών απόκρισης μεταξύ ευρωπαϊκών ερευνών, αποτελούσε κεντρική και ουσιώδης πρόκληση, δυσχεραίνοντας το έργο προσέγγισης του ζητήματος μέσω των δεικτών απόκρισης. Αυτό το κενό ήρθε να καλύψει η σημαντική προσπάθεια της ESS για την παρουσίαση, υιοθέτηση και χρήση ενός εναρμονισμένου τρόπου υπολογισμού του δείκτη απόκρισης, ο οποίος πλαισιώθηκε μέσω των τεχνικών εκθέσεων των χωρών και μέσω των δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών δίνοντας τη δυνατότητα να μετρούνται οι δείκτες απόκρισης και μη-απόκρισης με τρόπο συγκρίσιμο (Billiet & Pleysier, 2007). Θα έλεγε κανείς, βέβαια, ότι το πρόβλημα ήταν καθαρά «ευρωπαϊκό» εάν αναλογιστεί κανείς ότι η AAPOR (American Association for Public Opinion Research) έχει δημιουργήσει για τις αντίστοιχες «τοπικές» ανάγκες παρακολούθησης των επιπέδων απόκρισης μια μέθοδο υπολογισμού των δεικτών απόκρισης (American Association for Public Opinion Research, 2008).

Το πρόβλημα της μη-απόκρισης λοιπόν δεν θα ήταν τόσο σημαντικό εάν δεν συνοδευόταν από την αύξηση χρόνο με το χρόνο του ποσοστού των μη-αποκρίσεων, όπως αυτό αποτυπώνεται στην πτωτική τάση των δεικτών απόκρισης.

Στο πλαίσιο της διατριβής χρησιμοποιούμε τους δείκτες απόκρισης ως εργαλεία για την διερεύνηση του ζητήματος της μη-απόκρισης προσεγγίζοντας και με άλλο τρόπο τον επίσημου δείκτη απόκρισης της ESS.

Ο επίσημος δείκτης της ESS. Για τον υπολογισμό του επίσημου δείκτη απόκρισης της ESS χρησιμοποιήθηκε ο κάτωθι τύπος υπολογισμού του, ο οποίος με αυτή τη μορφή και τη χρήση των συμβολισμών στην ανάλυση των επιμέρους κατηγοριών (break down) της απόκρισης και της μη-απόκρισης χρησιμοποιείται από από τον 7ο γύρο και μετά:

$$Δείκτης\ απόκρισης\ ESS(2014-2016) = \frac{X}{A-[J+K+L+M+N]}$$

όπου *X*: καταγραφές στο αρχείο δεδομένων (records in data file)
A: συνολικός αριθμός εκδιδόμενων δειγματοληπτικών μονάδων (total number of issued sample units)
J: διευθύνσεις που δεν χρησιμοποιούνται ως κατοικία (address not residential)
K: διεύθυνση όχι κατοικημένη (address not occupied)
L: διεύθυνση που δεν πληροί τις προϋποθέσεις (other ineligible address)
M: ερωτώμενος μετακόμισε στο εξωτερικό (respondent move abroad)
N: ερωτώμενος απεβίωσε (respondent deceased)

Η ανάλυση των επιμέρους κατηγοριών της απόκρισης και της μη-απόκρισης, όπως δίνονται στον εν λόγω τύπο δεν διαφοροποιούνται καθόλου στον τρόπο υπολογισμού των δεικτών απόκρισης για τους γύρους από τον 3ο έως και τον 6ο. Αυτό που αλλάζει είναι απλώς ο τρόπος συμβολισμού των κατηγοριών της απόκρισης και της μη-απόκρισης.

Για τον 1ο και 2ο γύρο, λοιπόν, ο τύπος του δείκτη απόκρισης είχε την εξής μορφή:

$$Δείκτης\ απόκρισης\ ESS(2002-2004) = \frac{n-o}{a-[h+i+k+l+m]}$$

όπου *n*: αριθμός επιτυχημένων συνεντεύξεων (number of achieved interviews)

o: μη εγκεκριμένες συνεντεύξεις (interviews not approved)

a: συνολικός αριθμός εκδιδόμενων δειγματοληπτικών μονάδων [total number of issued sample units (addresses, households or individuals)]

h: διευθύνσεις που δεν χρησιμοποιούνται ως κατοικία [address not residential (institution, business/industrial purpose)]

i: διεύθυνση όχι κατοικημένη (address not occupied)

k: διεύθυνση που δεν πληροί τις προϋποθέσεις (other ineligible address)

l: ερωτώμενος μετακόμισε στο εξωτερικό (respondent move abroad/unknown destination)

m: ερωτώμενος απεβίωσε (respondent deceased)

Στην πραγματικότητα αυτό που άλλαξε ήταν μόνο οι συμβολισμοί των υποσυνόλων του τύπου, καθώς για τους δύο πρώτους γύρους ισχύει από τις εκθέσεις ότι $n - o = p$ όπου το p είναι οι καταγραφές στο αρχείο δεδομένων (records in data file) και υπάρχει ήδη στην ανάλυση των επιμέρους κατηγοριών της απόκρισης και της μη-απόκρισης. Άρα σε γενικές γραμμές πέρα από τον συμβολισμό ο τρόπος υπολογισμού των δεικτών δεν διαφοροποιείται και η εν λόγω επισήμανση γίνεται για να αποφευχθούν πιθανές αμφιβολίες για τη συγκρισιμότητα των δεικτών μεταξύ των χωρών στους διαφορετικούς γύρους, βλ. σχετικά τα δύο παραδείγματα που παρουσιάζονται στους Πίνακες 2 και 3 από τα αποσπάσματα της έκθεσης του Βελγίου για τον 1ο και 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS, αντίστοιχα.

Πίνακας 2. Υπόδειγμα της ανάλυσης των επιμέρους κατηγοριών της απόκρισης και της μη-απόκρισης από τη δημοσιοποιημένη έκθεση του Βελγίου για τον 1ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

47 Response rates	
47.1 Break down of response and non response, main questionnaire	
a) Total number of issued sample units (addresses, households or individuals):	3340
b) Refusal by respondent:	612
c) Refusal by proxy (or household or address refusal):	180
d) No contact (after at least 4 visits):	260
e) Language barrier:	60
f) Respondent mentally or physically unable to co-operate throughout fieldwork period:	86
g) Respondent unavailable throughout the fieldwork period for other reasons:	110
h) Address not residential (institution, business/industrial purpose):	19
i) Address not occupied (not occupied, demolished, not yet built):	21
j) Address not traceable:	
k) Other ineligible address:	82
l) Respondent moved abroad/unknown destination:	8
m) Respondent deceased:	3
n) Number of achieved interviews:	1899
o) Interviews not approved:	0
p) Records in the data file:	1899
x) Number of sample units not accounted for:	0
Response rate main questionnaire (n-o)/(a-(sum h,i,k,l,m)):	59.21%

Αναδημοσίευση από Documentation Report της European Social Survey, 2016c (ESS-1 2002, edition 6.5.), σ. 33.
© Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC.

Πίνακας 3. Υπόδειγμα της ανάλυσης των επιμέρους κατηγοριών της απόκρισης και της μη-απόκρισης από τη δημοσιοποιημένη έκθεση του Βελγίου για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

47 Response rates	
47.1 Break down of response and non response, main questionnaire	
A. Total number of issued sample units (addresses, households or individuals):	3204
B. Refusal by respondent:	730
C. Refusal by proxy, or household or address refusal:	36
D. Refusals by opt-out list:	0
E. No contact (after at least 4 visits):	205
F. Language barrier:	115
G. Respondent ill or incapacitated, unable to co-operate throughout fieldwork period:	126
H. Contact, but no interview for other reasons (broken appointment, respondent unavailable, other reasons):	108
I. Address not traceable:	12
J. Address not residential (institution, business/industrial purpose) / Respondent resides in an institution:	6
K. Address not occupied (not occupied, demolished, not yet built) / Address occupied, but no resident household (weekend or second home):	30
L. Other ineligible address:	13
M. Respondent emigrated/left the country long term (for more than 6 months):	36
N. Respondent deceased:	8
U. Invalid interviews:	13
V. Number of valid interviews:	1766
X. Records in the data file:	1766
Y) Number of sample units not accounted for:	0
Response rate main questionnaire X/(A-(sum of J,K,L,M,N)):	56.77%

Αναδημοσίευση από Documentation Report της European Social Survey, 2018b (ESS-8 2016, edition 2.0), σ. 31.
© Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC.

Ο δείκτης απόκρισης της ESS σύμφωνα με τον Kish. Στον Πίνακα 4 παρουσιάζεται η αντιστοιχία της κατηγοριοποίησης της μη-απόκρισης και της μη-κάλυψης σύμφωνα με τον Kish (1965) και όπως ορίζονται από την ESS στις δημοσιευμένες εκθέσεις των χωρών που συμμετείχαν.

Πίνακας 4. Η αντιστοιχία της κατηγοριοποίησης της μη-απόκρισης και της μη-κάλυψης σύμφωνα με τον Kish και τον επίσημο δείκτη απόκρισης της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας (ESS)

	Η θεωρία του Kish	**Οι κατηγορίες του επίσημου δείκτη της ESS**
Οι 5 τύποι της μη-απόκρισης του Kish	Προσωρινή απουσία/ Not-At-Homes (NAH)	Καμία επαφή (μετά από τουλάχιστον 4 επισκέψεις)/ No contact (after at least 4 visits).
	Άρνηση/ Refusal	Άρνηση ερωτώμενου/ Refusal by respondent.
		Άρνηση από λίστα εξαιρέσεων/ Refusal by opt-out list.
		Άρνηση εγγυτέρων/ Refusal by proxy (or household or address refusal).
	Αδυναμία ή έλλειψη ικανότητας/ Incapacity or Inability	Δυσκολία στη γλώσσα/ Language barrier.
		Ψυχική ή σωματική αδυναμία του ερωτώμενου να συνεργαστεί στο χρονικό διάστημα συλλογής των δεδομένων/ Respondent mentally or physically unable to co-operate throughout fieldwork period.
	Διαμονή εκτός κατοικίας/ Not found	Ατελέσφορη συνάντηση, μη διαθεσιμότητα του ερωτώμενου, όχι συνεντεύξεις για άλλους λόγους/ Broken appointment, respondent unavailable, no interviews for other reasons.
		Μη ανιχνεύσιμη διεύθυνση/ Address not traceable.
		Μετακόμιση του ερωτώμενου στο εξωτερικό/ Respondent moved abroad.
		Ο ερωτώμενος απεβίωσε/ Respondent deceased.
	Χαμένη ή κατεστραμμένη πληροφορία/ Lost schedules	Μη έγκυρες συνεντεύξεις ή μη εγκεκριμένες/ Invalid interviews or interviews not approved.
		Ο αριθμός των έγκυρων συνεντεύξεων μείον-καταγραφές στο αρχείο δεδομένων/ Number of valid interviews-(minus) Records in the data file.
		Αριθμός δείγματος που δεν λαμβάνεται υπόψη/ Number of sample units not accounted for.
Η μη-κάλυψη	Μη κάλυψη/ Noncoverage	Διεύθυνση που δεν χρησιμοποιείται σαν κατοικία (ίδρυμα, επιχείρηση, παραγωγικούς σκοπούς) / Address not residential (institution, business/ industrial purpose).
		Διεύθυνση όχι κατοικημένη (όχι κατοικημένη, κατεδαφιστέα, δεν έχει ακόμη κτισθεί/ Address not occupied (not occupied, demolished, not yet built).
		Άλλη διεύθυνση που δεν πληροί τις προϋποθέσεις/ Other ineligible address.

Προσαρμογή από το βιβλίο *Survey Sampling* του L. Kish, 1965, σ. 56, 316-318, 527-535, 539, 573 © John Wiley˙ και European Social Survey, 2016c (βλ. ενδεικτικά Πίνακα 47.1, σ. 27), 2016d, 2016e, 2016f, 2016g, 2016h, 2016i, 2018b © Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC.

Η εν λόγω αντιστοίχιση αποτέλεσε το υπόβαθρο για την δημιουργία ενός δείκτη απόκρισης της ESS σύμφωνα με τη θεωρία του Kish (1965). Η κατηγοριοποίηση της απόκρισης και της μη-απόκρισης του επίσημου δείκτη βασίστηκε στα δεδομένα από τις δημοσιευμένες εκθέσεις των χωρών που συμμετείχαν στην έρευνα (European Social Survey, 2016c, 2016d, 2016e, 2016f, 2016g, 2016h, 2016i, 2018b). Η βασική διάκριση στην οπτική του Kish (1965, σ. 539, 573) είναι πως η ασθένεια και η μετανάστευση του ερωτώμενου δεν εντάσσονται στη μη-κάλυψη αλλά στη μη-απόκριση εφόσον δεν υπάρχει τρόπος να υπάρχουν αυτές οι πληροφορίες πριν από την επίσκεψη των συνεντευκτών/τριών. Συνεπώς, για τη δημιουργία ενός δείκτη σύμφωνα με τον Kish πρέπει να αφαιρείται το κομμάτι της μη-κάλυψης που δεν περιλαμβάνει τις παραπάνω περιπτώσεις (Kish, 1965, σ. 550-551, 533).

Με βάση τα ανωτέρω δημιουργήσαμε ένα δείκτη απόκρισης για την ESS σύμφωνα με τον Kish ώστε να αποτιμηθούν οι επιπτώσεις από τη χρήση διαφορετικών ορισμών στην εκτίμηση του ποσοστού απόκρισης.

Ο δείκτης απόκρισης της ESS κατά τον Kish δίνεται από τον παρακάτω τύπο:

$$\Delta A2 = \frac{X}{A - [J + K + L]}$$

όπου *X*: καταγραφές στο αρχείο δεδομένων (records in data file)

A: συνολικός αριθμός εκδιδόμενων δειγματοληπτικών μονάδων (total number of issued sample units)

J: διευθύνσεις που δεν χρησιμοποιούνται ως κατοικία (address not residential)

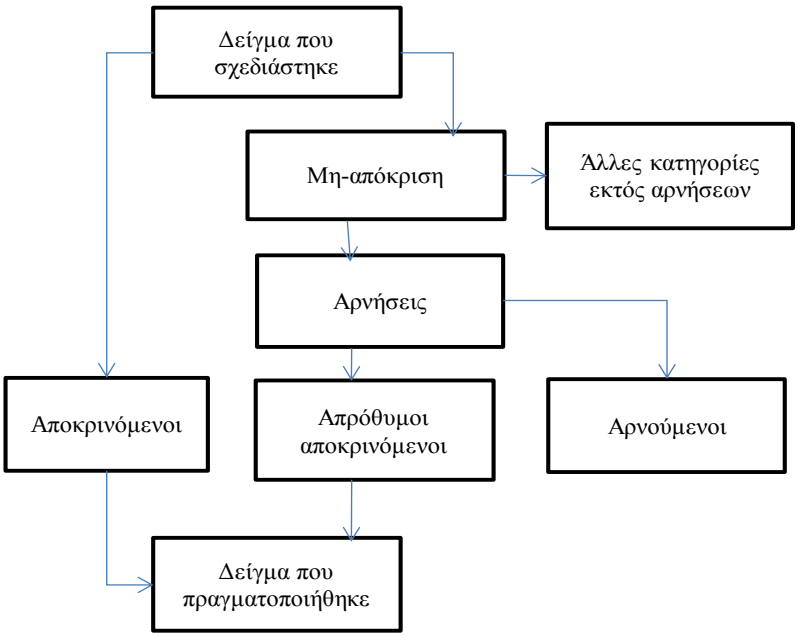
K: διεύθυνση όχι κατοικημένη (address not occupied)

L: διεύθυνση που δεν πληροί τις προϋποθέσεις (other ineligible address)

Ορισμοί βασικών εννοιών

Το σχεδιασμένο και το πραγματοποιημένο δείγμα. Ως σχεδιασμένο και πραγματοποιημένο δείγμα ορίζεται το σύνολο των επιλεγμένων δειγματοληπτικών μονάδων και το σύνολο των αποκρινόμενων, αντίστοιχα. Στο Διάγραμμα 2 παρουσιάζεται η διαφορά μεταξύ των μεγεθών του σχεδιασμένου και του πραγματοποιημένου δείγματος, διαφορά που όπως διαπιστώνεται οφείλεται κυρίως στη μη-απόκριση.

Διάγραμμα 2. Αφαιρετική αναπαράσταση της διαφοράς μεταξύ των μεγεθών του σχεδιασμένου και πραγματοποιημένου δείγματος

Οι αποκρινόμενοι. Εκτός από τους αποκρινόμενους στην πρώτη επίσκεψη των συνεντευκτών/τριών, στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται και οι μετεστραμμένοι αρνούμενοι, δηλαδή οι ερωτώμενοι που μετά από τουλάχιστον μια άρνηση συμμετείχαν εντέλει στην έρευνα (Διάγραμμα 2).

Οι αρνούμενοι. Στην πράξη σε αυτή την κατηγορία δεν καταγράφεται μόνο η άρνηση του ίδιου του ερωτώμενου αλλά και αρνήσεις εκ μέρους του είτε άλλων μελών του νοικοκυριού είτε προσώπων που διαχειρίζονται το συγκρότημα της οικίας στο οποίο συμπεριλαμβάνεται το νοικοκυριό κ.ά. Στη σχετική βιβλιογραφία η άρνηση του ίδιου του ερωτώμενου δεν φαίνεται να έχει άλλη βαρύτητα (βλ. ενδεικτικά Green, 1991˙ Billiet κ.ά., 2007b˙ Billiet κ.ά., 2009˙ Beullens κ.ά., 2010). Εντούτοις, στο πλαίσιο της διατριβής, ως αρνούμενος ορίζεται ο ερωτώμενος που αρνήθηκε έστω και μία φορά αποκλειστικά ο ίδιος να συμμετάσχει στην έρευνα εξαιρώντας τις αρνήσεις εκ μέρους του ερωτώμενου από οποιονδήποτε άλλο (Διάγραμμα 2). Αυτή η διαφορά στους ορισμούς αποφασίστηκε επειδή συνιστά μια βασική προϋπόθεση προκειμένου η ίδια η έννοια της μεταστροφής του ερωτώμενου που αρχικά αρνείται τη συμμετοχή του στην έρευνα να προσεγγίζεται ως γνήσια πράξη του ίδιου του υποκειμένου (βλ. παρακάτω τον ορισμό για τους απρόθυμους αποκρινόμενους).

Ο μέγιστος αριθμός αρνήσεων. Υποδηλώνει δύο εξαιρετικά σημαντικά στοιχεία για την μεθοδολογική διαχείριση της συλλογής των δεδομένων από τις χώρες. Αφενός υποδεικνύει τον αριθμό των ελάχιστων επισκέψεων μετά την πρώτη

άρνηση του ερωτώμενου (μπορεί να μεσολάβησαν επισκέψεις χωρίς άρνηση με άλλες αιτίες μη συνέντευξης που δεν μας αφορούν εν προκειμένω) και αφετέρου είναι ένας έμπρακτος τρόπος να εκτιμήσει κανείς το βαθμό της έντασης των προσπαθειών μεταστροφής των αρνούμενων μέσα από τον αυξανόμενο αριθμό των επαναληπτικών επισκέψεων.

Οι απρόθυμοι αποκρινόμενοι. Ως απρόθυμοι αποκρινόμενοι ορίζονται οι αρνούμενοι που εντέλει συμμετείχαν στην έρευνα, δηλαδή οι μετεστραμμένοι αρνούμενοι τους οποίους εφεξής θα αποκαλούμε ως απρόθυμους αποκρινόμενους και αποτελούν ένα υποσύνολο των αποκρινόμενων (Διάγραμμα 2).

Οι επαναληπτικές επισκέψεις. Όπως έχει προαναφερθεί, οι επαναληπτικές επισκέψεις συνιστούν την κύρια πρακτική στις δειγματοληπτικές έρευνες της απόκρισης. Στην περίπτωση της ESS, από τις οδηγίες δεν προκύπτει σχετική σύσταση για μέγιστο αριθμό επισκέψεων ανά ερωτώμενο αλλά υπάρχει οδηγία για ελάχιστο αριθμό επισκέψεων και ελάχιστο αριθμό τηλεφωνικών κλήσεων για προγραμματισμό συνάντησης (European Social Survey, 2002a, 2004, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014, 2016a). Έτσι, ορίζεται ως κατώτερο όριο οι τέσσερις συνολικά επισκέψεις το οποίο ακόμη και εάν έχει συμπληρωθεί συστήνεται ιδίως στην περίπτωση μεταστροφής αρνούμενων να ξεπερνιέται χωρίς να προσδιορίζεται ανώτατο όριο (ενδεικτικά βλ. European Social Survey, 2002a σ. 6, 7). Πιο συγκεκριμένα, αναφέρονται χαρακτηριστικά τα εξής: «Παρακαλώ προσπαθήστε διαρκώς να επικοινωνήσετε με όλες τις επιλεγμένες δειγματοληπτικές μονάδες μέχρι το τέλος της περιόδου συλλογής των δεδομένων...(η προϋπόθεση των 4 επισκέψεων αποτελεί το ελάχιστο)»... «Εάν επιλέξετε ένα άτομο για συνέντευξη που αποδειχθεί δύσκολο στην επικοινωνία, ακυρώνει ραντεβού για συνάντηση κ.ά. συνεχίστε να προσπαθείτε να τον/την «μεταστρέψετε» μέχρι τη λήξη της περιόδου συλλογής των δεδομένων, ακόμη και εάν έχετε ήδη πραγματοποιήσει 4 επισκέψεις...» (European Social Survey, 2002a, 2004, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014, 2016b σ. 6).

Ωστόσο, πέρα από τη γενική οδηγία των τεσσάρων κατ' ελάχιστον συνολικά επισκέψεων κάθε χώρα ορίζει έναν ελάχιστο αριθμό τόσο επισκέψεων όσο και τηλεφωνικών κλήσεων. Επιπλέον, από τη μελέτη των δημοσιοποιημένων εκθέσεων των συμμετεχουσών χωρών (European Social Survey, 2016c, 2016d, 2016e, 2016f, 2016g, 2016h, 2016i, 2018b) προέκυψε πως κάποιες χώρες έχουν ως οδηγία για την πρώτη προσέγγιση στους ερωτώμενους να γίνεται είτε διά ζώσης με επίσκεψη στο νοικοκυριό είτε τηλεφωνικά.

Τα ερευνητικά ερωτήματα

Για να αποτιμηθεί η σημασία του ζητήματος της μη-απόκρισης στα δεδομένα των δειγματοληπτικών ερευνών πρέπει να διερευνηθεί εάν το δημογραφικό «προφίλ» των αποκρινόμενων, αρνούμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων διαφέρει ή όχι. Στο πλαίσιο αυτό, ελέγχεται επίσης για το εάν διαφέρει ή όχι και το κοινωνικοπολιτικό «προφίλ» των αποκρινόμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων. Αποτιμάται η μέθοδος των επαναληπτικών επισκέψεων που χρησιμοποιείται για την αντιμετώπιση της μη-απόκρισης, προτείνεται ένας δείκτης μέτρησης της μεταστροφής των αρνούμενων και διερευνάται η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής των αρνούμενων. Τέλος, ο δείκτης απόκρισης που εφαρμόζεται από την ESS αξιολογείται βάσει των ορισμών του Kish (1965). Κατά συνέπεια διατυπώνονται τρία ερευνητικά ερωτήματα.

Πρώτο ερευνητικό ερώτημα. Στην βιβλιογραφία το δημογραφικό «προφίλ» των τριών αυτών κατηγοριών (αποκρινόμενων, αρνούμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων) ερωτώμενων της ESS δεν έχει διερευνηθεί. Ωστόσο, οι Billiet κ.ά. (2007b) έδειξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών στο δημογραφικό και κοινωνικοπολιτικό «προφίλ» των αποκρινόμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων της Αυστρίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ελβετίας, της Γερμανίας και της Ολλανδίας με χρήση των δεδομένων του 1^{ου} γύρου της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας. Και λίγα χρόνια αργότερα οι Billiet κ.ά. (2009), ανίχνευσαν διαφορές μεταξύ των αποκρινόμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων της Γερμανίας, Εσθονίας, Ελβετίας, Ολλανδίας και Σλοβακίας με χρήση των δεδομένων του 2^{ου} γύρου διεξαγωγής της ESS με χρήση μοντέλου λογιστικής παλινδρόμησης. Δεν βρέθηκε ωστόσο κάποια μελέτη που να διερευνά σε αρκετούς γύρους για το σύνολο σε αυτούς των συμμετεχουσών χωρών τις στατιστικά σημαντικές διαφορές στο δημογραφικό και κοινωνικοπολιτικό «προφίλ» των αποκρινόμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων. Υπό το πρίσμα αυτό το πρώτο ερευνητικό ερώτημα, δοθέντος ότι για τους αρνούμενους διαθέσιμα είναι μόνο τα δημογραφικά χαρακτηριστικά (φύλο και κατηγορίες ηλικιών), έχει δύο σκέλη και διατυπώνεται ως εξής: Διαφέρει το δημογραφικό «προφίλ» των αποκρινόμενων, των αρνούμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων και το κοινωνικοπολιτικό «προφίλ» των αποκρινόμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων;

Δεύτερο ερευνητικό ερώτημα. Σήμερα, ο άλλοτε μεθοδολογικός κανόνας των 2-3 το μέγιστο επαναληπτικών επισκέψεων έχει πλέον τεθεί στο περιθώριο και η

αύξηση των επαναληπτικών επισκέψεων αποτελεί συνήθη πρακτική αντιμετώπισης του προβλήματος της μη-απόκρισης για την αύξηση της απόκρισης. Όπως προκύπτει από τις προδιαγραφές κάθε γύρου διεξαγωγής της ESS (European Social Survey, n.d.a, 2001, 2005, 2007, 2009, 2011, 2013, 2015) δεν υπάρχουν συστάσεις για έναν μέγιστο αριθμό επαναληπτικών επισκέψεων αλλά δίνεται η οδηγία στις περιπτώσεις που κάποιος ερωτώμενος αποδεικνύεται «δύσκολος» στην επικοινωνία ακόμη και εάν έχει επιτευχθεί το κατώτατο όριο των τεσσάρων συνολικά επισκέψεων, που αποτελεί και το ελάχιστο, ο/η συνεντευκτής/τρια να συνεχίζει τις επισκέψεις (European Social Survey, 2002a, σ. 7, 2004, σ. 7, 2006, σ. 7, 2008, σ. 8, 2010, σ. 8, 2012, σ. 9, 2014, σ. 7, 2016b σ. 6). Ωστόσο, αυτό που ενδιαφέρει περισσότερο στην περίπτωση των επαναληπτικών επισκέψεων πέρα από τη συμβολή τους στον εκάστοτε δείκτη απόκρισης είναι η συμβολή τους σε έναν δείκτη που θα μετρά κατάλληλα το ποσοστό μεταστροφής των αρνούμενων. Στη βιβλιογραφία δεν υπάρχει ένα εργαλείο μέτρησης της μεταστροφής της άρνησης. Ο προτεινόμενος δείκτης μεταστροφής της άρνησης CRR που εφαρμόστηκε στα δεδομένα της ESS αποτελεί ένα εργαλείο για την πραγματική ένδειξη του κατά πόσον μέσω της διαδικασίας συλλογής των δεδομένων και εφαρμογής συγκεκριμένων τεχνικών επαναπροσέγγισης των ερωτώμενων υπήρξε σημαντική μεταστροφή στη στάση των αρνούμενων. Υπό το πρίσμα αυτό, το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα διατυπώνεται ως εξής: Ποιος είναι ο αριθμός επαναληπτικών επισκέψεων ανά χώρα και αν οι επαναληπτικές επισκέψεις μετά από άρνηση επιφέρουν σημαντική μεταβολή στον δείκτη μεταστροφής των αρνούμενων;

Τρίτο ερευνητικό ερώτημα. Η τυπολογία της μη-απόκρισης του Kish (1965, σ. 532-534) όχι μόνο ενέπνευσε και άλλους κλασικούς θεωρητικούς αποτελώντας μια πρώτη ύλη για την όποια εξέλιξη των ορισμών, αλλά αποτελεί μέχρι σήμερα για τους κοινωνικούς επιστήμονες ένα χρήσιμο εργαλείο για την προσέγγιση του ζητήματος της μη-απόκρισης και μια θεμέλιο βάση για την κατασκευή ενός τύπου υπολογισμού ενός δείκτη μέτρησης της απόκρισης. Η ESS προσέφερε σε ευρωπαϊκό επίπεδο έναν εναρμονισμένο κοινά αποδεκτό τρόπο υπολογισμού του δείκτη απόκρισης, που μέχρι τότε δεν υπήρχε ως εργαλείο. Είναι θεμιτό ωστόσο ο επίσημος δείκτης απόκρισης της ESS να προσεγγίζεται και με άλλους τρόπους. Υπό αυτό το πρίσμα το τρίτο ερευνητικό ερώτημα διατυπώνεται ως εξής: Είναι ο τρόπος υπολογισμού του δείκτη απόκρισης της ESS σε συμφωνία με τη θεωρία της μη-απόκρισης του Kish;

Μεθοδολογία

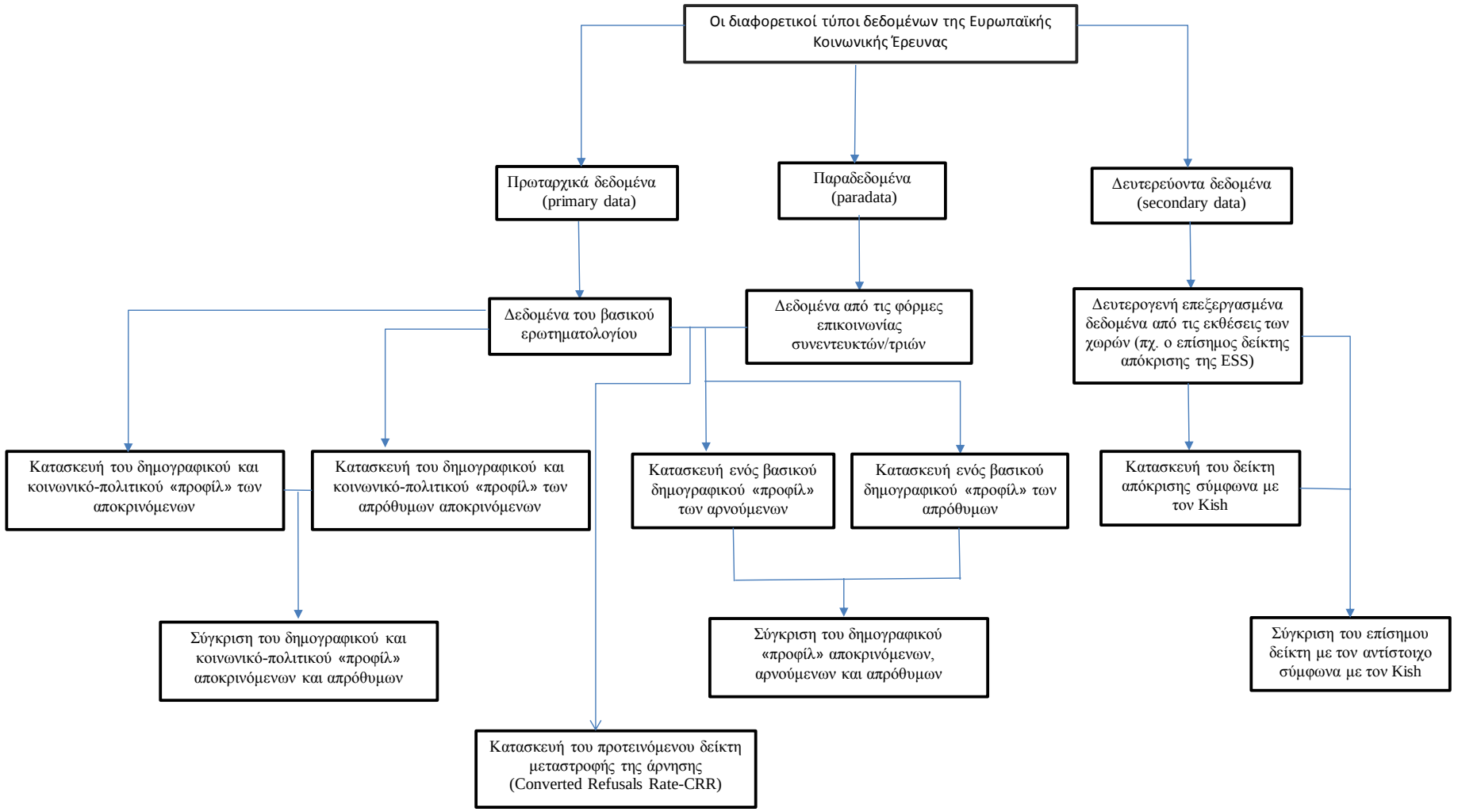
Στο Διάγραμμα 3 παρουσιάζεται η διαδικασία παραγωγής των κυριότερων αποτελεσμάτων της διατριβής από τους τρεις διαφορετικούς τύπους δεδομένων της ESS στα οποία βασίστηκε η ανάλυση: πρωταρχικά δεδομένα από το βασικό ερωτηματολόγιο της έρευνας· παραδεδομένα από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών και δευτερεύοντα δεδομένα από τις εκθέσεις των συμμετεχουσών χωρών.

Όπως φαίνεται, η ανάλυση διακρίνεται σε δύο κεντρικούς πυλώνες. Για τον πρώτο πυλώνα η βασικότερη διαδικασία που πραγματοποιήθηκε ήταν η ανάδειξη των αρνούμενων από τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου. Η δεύτερη διαδικασία ήταν η σύγκριση των δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου και των δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών ώστε να αναδειχτούν και να απομονωθούν ως κατηγορίες αλληλοαποκλειόμενες, οι τρεις διαφορετικοί τύποι ερωτώμενων: οι αποκρινόμενοι, οι αρνούμενοι και οι απρόθυμοι αποκρινόμενοι.

Η τρίτη διαδικασία ήταν η δημιουργία πέντε διαφορετικού τύπου «προφίλ»:

- ένα βασικό δημογραφικό «προφίλ» (φύλο και ηλικία) των αρνούμενων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών
- ένα βασικό δημογραφικό «προφίλ» (φύλο και ηλικία) των απρόθυμων αποκρινόμενων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών,
- ένα βασικό δημογραφικό «προφίλ» (φύλο και ηλικία) των αποκρινόμενων από τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου,
- ένα πιο εμπλουτισμένο δημογραφικό και κοινωνικοπολιτικό «προφίλ» των αποκρινόμενων από τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου,
- και ένα πιο εμπλουτισμένο δημογραφικό και κοινωνικοπολιτικό «προφίλ» των απρόθυμων αποκρινόμενων από τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου.

Διάγραμμα 3. Η διαδικασία της παραγωγής των κυριότερων αποτελεσμάτων της διατριβής μέσα από τους διαφορετικούς τύπους δεδομένων της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

Τα τρία πρώτα προφίλ συγκρίθηκαν στην προσπάθεια ανίχνευσης στατιστικά σημαντικών διαφορών μεταξύ τους όπως και τα δύο τελευταία. Επιπλέον, από την επεξεργασία των πρωταρχικών δεδομένων και των παραδεδομένων προχωρήσαμε στην κατασκευή ενός δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR).

Ο δεύτερος πυλώνας αφορά στα δευτερογενή δεδομένα, όπως αυτά του επίσημου δείκτη απόκρισης της ESS τα οποία συγκεντρώσαμε από τις εκθέσεις των συμμετεχουσών χωρών και αποτέλεσαν τη βάση για την κατασκευή ενός δείκτη απόκρισης της ESS σύμφωνα με τον Kish συγκρίνοντας τους δύο δείκτες.

Τα δεδομένα

Το σχεδιασμένο και το πραγματοποιημένο δείγμα. Για την παρουσίαση των μεγεθών του σχεδιασμένου και του πραγματοποιημένου δείγματος χρησιμοποιήθηκαν οι δημοσιευμένες εκθέσεις των χωρών που συμμετείχαν σε κάθε έναν από τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS: European Social Survey (2016c)˙ European Social Survey (2016d)˙ European Social Survey (2016e)˙ European Social Survey (2016f)˙ European Social Survey (2016g)˙ European Social Survey (2016h)˙ European Social Survey (2016i)˙ European Social Survey (2018b).

Οι αποκρινόμενοι. Η ανάλυση για τους αποκρινόμενους βασίστηκε στα αρχεία δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου της ESS: European Social Survey Round 1 Data (2002a)˙ European Social Survey Round 2 Data (2004a)˙ European Social Survey Round 3 Data (2006a)˙ European Social Survey Round 4 Data (2008a)˙ European Social Survey Round 5 Data (2010a)˙ European Social Survey Round 6 Data (2012a)˙ European Social Survey Round 7 Data (2014a)˙ European Social Survey Round 8 Data (2016a).

Οι αρνούμενοι. Η ανάδειξη των αρνήσεων για την κατασκευή της κατηγορίας των αρνούμενων βασίσθηκε στα δεδομένα από τα αρχεία επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών (contact forms): European Social Survey Round 1 Data (2002b)˙ European Social Survey Round 2 Data (2004b)˙ European Social Survey Round 3 Data (2006b)˙ European Social Survey Round 4 Data (2008b)˙ European Social Survey Round 5 Data (2010b)˙ European Social Survey Round 6 Data (2012b)˙ European Social Survey Round 7 Data (2014b)˙ European Social Survey Round 8 Data (2016b). Στις συγκεκριμένες φόρμες αναγράφεται μεταξύ άλλων στοιχείων το

πότε ο/η συνεντευκτής/τρια επισκέφτηκε το νοικοκυριό και τι εξέλιξη είχε κάθε επίσκεψη (απόκριση, άρνηση, ραντεβού κλπ.). Στο Παράρτημα Α και στα τμήματα Ι και ΙΙ παρουσιάζονται υποδείγματα από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών για τον 1ο και 5ο γύρο συμμετοχής της Ελλάδας στην ESS, αντίστοιχα.

Η διαδικασία ανάδειξης των αρνούμενων. Για τον ορισμό των αρνούμενων χρησιμοποιήθηκαν διαδικασίες μετασχηματισμού (compute/recode) μεταβλητών στο SPSS. Πιο συγκεκριμένα, για τα δεδομένα από τα αρχεία επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών χρησιμοποιήθηκε η μεταβλητή που κατέγραφε το «αποτέλεσμα [της επαφής] σε περίπτωση μη συνέντευξης» (outcome when there was no interview, *outnoi*). Στα ίδια αυτά αρχεία δεδομένων διατίθενται δεδομένα για το φύλο και την ηλικία των αρνούμενων ομαδοποιημένη στις εξής τέσσερις κατηγορίες: έως 20 ετών, 20-39, 40-59 και 60 ετών και άνω. Ο Πίνακας 5 παρουσιάζει αναλυτικά τον ορισμό της μεταβλητής *outnoi* για τον 1ο γύρο διεξαγωγής της ESS. Είναι ονομαστικού επιπέδου και λαμβάνει τιμές από 1 έως 11, με την τιμή 2 να καταγράφει την άρνηση από τον ίδιο τον ερωτώμενο. Όπως φαίνεται, ανάλογα με το αποτέλεσμα κάθε επαφής των συνεντευκτών/τριών με τους ερωτώμενους ορίζεται και μια νέα μεταβλητή *outnoi*.

Πίνακας 5. Οι μεταβλητές «αποτέλεσμα [της επαφής] σε περίπτωση μη συνέντευξης» (outnoi) από τη φόρμα επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριων του 1ου γύρου διεξαγωγής της Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα: Ελλάδα

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΠΑΦΗΣ	ΜΟΝΟ ΕΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΑΦΗ αλλά ΟΧΙ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ									
10. ΔΕΝ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: *(μόνο μια απάντηση)*	X10-α-1	X10-α-2	X10-α-3	X10-α-4	X10-α-5	X10-α-6	X10-α-7	X10-α-8	X10-α-9	X10-α-10
	ΕΠΑΦΗ 1η	*ΕΠΑΦΗ 2η*	*ΕΠΑΦΗ 3η*	*ΕΠΑΦΗ 4η*	*ΕΠΑΦΗ 5η*	*ΕΠΑΦΗ 6η*	*ΕΠΑΦΗ 7η*	*ΕΠΑΦΗ 8η*	*ΕΠΑΦΗ 9η*	*ΕΠΑΦΗ 10η*
	1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*
	X-10-1	X-10-2	X-10-3	X-10-4	X-10-5	X-10-6	X-10-7	X-10-8	X-10-9	X-10-10
1 Ραντεβού ..... **→EP. N1**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2 Άρνηση του ερωτώμενου **→EP. 12**	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3 Άρνηση κάποιου άλλου ατόμου εκ μέρους του ερωτώμενου **→EP. 12**	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4 Ο ερ/νος δεν μπορεί να λάβει μέρος προσωρινά αλλά θα μπορέσει πριν τη λήξη της έρευνας **→ EP. N1** (π.χ. λείπει/διακοπές/ασθενής)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5 Ο ερ/νος είναι ψυχικά ή σωματικά αδύνατο να συνεργαστεί κατά τη διάρκεια της έρευνας **→ EP. N1**	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6 Ο ερ/νος δεν μπορεί να απαντήσει πριν τη λήξη της έρευνας για άλλους λόγους (π.χ. λείπει/εξωτερικό,...) **→ EP. N1**	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7 Ο ερ/νος απεβίωσε **→ ΚΛΕΙΣΤΕ**	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8 Μετακόμισε εκτός χώρας **→ ΚΛΕΙΣΤΕ**	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9 Μετακόμισε εντός χώρας **→ EP. 19**	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10 Πρόβλημα γλώσσας **→ EP. 11**	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
11 Άλλο:..... **→ EP. N1**	Άλλο:...	Άλλο:...	Άλλο:...	Άλλο:...	Άλλο:...	Άλλο:...	Άλλο:...	Άλλο:...	Άλλο:...	Άλλο:...

Αναδημοσίευση από την φόρμα επαφών «ESS-1 2002 Contact Form (Greece)» της European Social Survey, Centre for Comparative Social Surveys, City University London, London, 2001, σ. 6.

Ο Πίνακας 6 παρουσιάζει τον αριθμό των μεταβλητών τύπου *outnoi* οι οποίες μετασχηματίστηκαν προκειμένου να «απομονωθούν» οι αρνούμενοι και τα δημογραφικά τους χαρακτηριστικά.

Πίνακας 6. Παρουσίαση των μεταβλητών τύπου *outnoi* που μετασχηματίστηκαν προκειμένου να «απομονωθούν» οι αρνούμενοι και τα δημογραφικά τους χαρακτηριστικά ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας (ESS)

	Μεταβλητές στα αρχεία επικοινωνίας συνεντευκτών/τριών		
ESS/Γύρος	$outnoi_i$	Gender	Age
1ος	outnoi1-outnoi10	genderr	ager
2ος	outnia1-outnia10	genderr	ager
3ος	outnia1-outnia93	genderr	ager
4ος	outnib1- outnib59	gendera1- gendera5	agea_1- agea_5
5ος	outnib1- outnib86	gendera1- gendera5	agea_1- agea_5
6ος	outnic1-outnic69	gendera1- gendera9	agea_1-agea_9
7ος	outnic1- outnic80	gendera1- gendera4	agea_1- agea_4
8ος	outnic1- outnic67	gendera1- gendera9	agea_1- agea_9

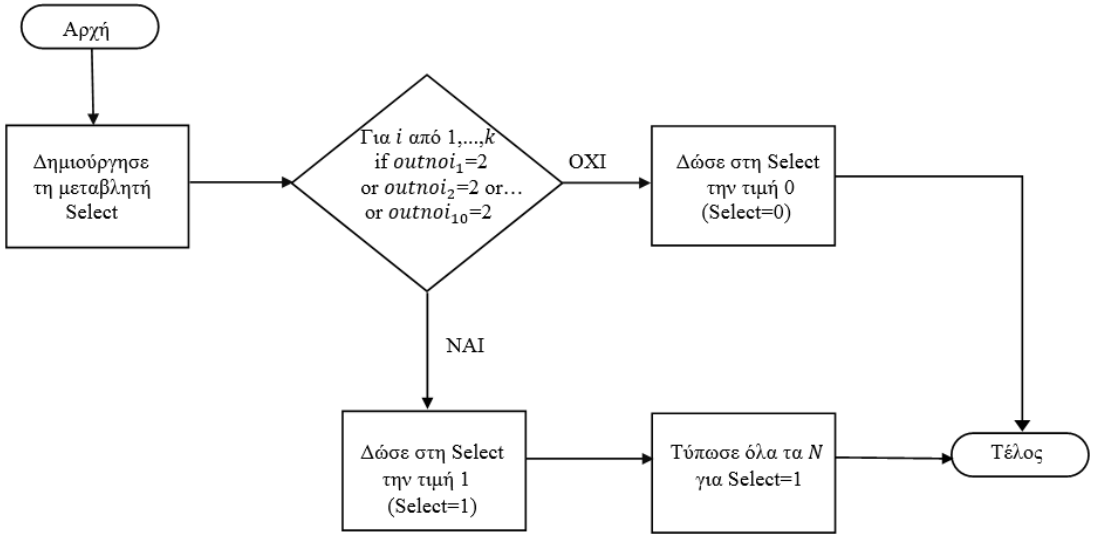
$outnoi_i$= outcome when there was no interview, i = 1,…,k (k= no of visits)· Gender = gender of respondent or household member who refuses, recorded by interviewer· age = estimation of age of respondent or household member who refuses, by interviewer. Όλες οι μεταβλητές τύπου $outnoi_i$ είναι ονομαστικού επιπέδου, οι μεταβλητές gender διχοτόμοι και οι μεταβλητές age τακτικού επιπέδου.

Όπως φαίνεται, τα ονόματα των μεταβλητών δεν είναι όμοια για όλους τους γύρους διεξαγωγής της ESS. Ο συνολικός αριθμός των μεταβλητών τύπου *outnoi* κυμαίνεται από 10 (1ος γύρος) έως 93 (3ος γύρος) και είναι ίσος με τον μέγιστο δυνατό αριθμό επισκέψεων (επαφών), που πραγματοποιήθηκαν από τους/τις συνεντευκτές/τριες στα νοικοκυριά, εκτός από την προκαθορισμένη, δρομολογημένη συνάντηση με τον ερωτώμενο (ραντεβού). Οι τιμές των μεταβλητών *outnoi* επανακωδικοποιήθηκαν (compute) με τη χρήση του SPSS και κατασκευάστηκαν οκτώ νέες μεταβλητές που ονομάσαμε «refusals», μία για κάθε γύρο διεξαγωγής της ESS. Οι μεταβλητές αυτές λαμβάνουν την τιμή 1 για την άρνηση του ίδιου του ερωτώμενου και την τιμή 0 για όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις μη συνέντευξης (π.χ. προσωρινή απουσία, ορισμός ραντεβού για νέα επίσκεψη κ.ά.).[22] Κάθε ερωτώμενος συμπεριλαμβανόταν μόνο μια φορά ανεξαρτήτως του συνολικού αριθμού των

[22] Ένας δεύτερος τρόπος, που εξίσου δοκιμάστηκε και είχε το επιθυμητό αποτέλεσμα είναι μέσω της διαδικασίας recode του SPSS σε κάθε μία μεταβλητή της πρώτης στήλης του Πίνακα 6. Έτσι, επανακωδικοποιούνται οι κατηγορίες δίνοντας την τιμή ένα στην άρνηση του ερωτωμένου και δηλώνοντας όλες τις άλλες τιμές ως ελλείπουσες τιμές του συστήματος (system missing). Οι νέες μεταβλητές, που δημιουργούνται, είναι διχοτόμοι και κατόπιν μέσω άθροισης αυτών των μεταβλητών και διόρθωσης των αποτελεσμάτων, για κάθε αποτέλεσμα, που είναι διάφορο του μηδενός, δηλαδή ίσο με τη μονάδα, προκύπτει μία μεταβλητή ανά γύρο με τους αρνούμενους.

αρνήσεων που έδωσε στο σύνολο των επισκέψεων που δέχθηκε. Στο Διάγραμμα 4 παρουσιάζεται η διαδικασία επιλογής των ερωτώμενων που αρνήθηκαν έστω μία φορά να αποκριθούν στην έρευνα.

Διάγραμμα 4. Διάγραμμα ροής που απεικονίζει αφαιρετικά τη διαδικασία ανάδειξης των ερωτώμενων που αρνήθηκαν να αποκριθούν στον 1ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

Σημείωση: Η μεταβλητή $outnoi_i$ «αποτέλεσμα [επαφής] σε περίπτωση μη συνέντευξης» (outcome when there was no interview), όπου i = 1,..,k (k = αριθμός επισκέψεων του/της συνεντευκτή/τριας) λαμβάνει την τιμή 2 για την άρνηση του ίδιου του ερωτώμενου.

Όπως φαίνεται στον Πίνακα 6, ενώ στους πρώτους τρεις γύρους διεξαγωγής της ESS υπάρχουν από μία μεταβλητή για το φύλο και την ηλικία στους επόμενους γύρους ορίζονται τέσσερις (7ος γύρος), πέντε (4ος και 5ος γύρος) και εννέα (6ος και 8ος γύρος) μεταβλητές και για το φύλο και για την ηλικία.

Μία δυσκολία, λοιπόν, που ανέκυψε στο εγχείρημα της ανάδειξης του δημογραφικού προφίλ των αρνούμενων, αποτέλεσε το γεγονός, πως για παράδειγμα οι 9 διαφορετικές μεταβλητές για το φύλο στον 6ο γύρο της έρευνας δεν είναι αλληλοαποκλειόμενες κατηγορίες μεταξύ τους. Γεγονός, που σημαίνει, πως για κάθε ερωτώμενο υπάρχουν είτε όμοιες κατηγορίες εγγραφής σε κάθε μεταβλητή ή και διαφορετικές. Ομοίως, το ίδιο πρόβλημα ανέκυψε και για την μεταβλητή της ηλικίας. Δοθέντος ότι η ηλικία σαν μεταβλητή έχει τέσσερις τιμές, προέκυψε δυσκολία μέσω οποιασδήποτε απλής διαδικασίας compute στο SPSS να δημιουργηθεί μία μοναδική μεταβλητή για την ηλικία, που σε κάθε κατηγορία της να περιλαμβάνονται οι ερωτώμενοι, που ανήκουν σε αυτή αφενός μόνο μία φορά και αφετέρου οι ίδιοι να μην περιλαμβάνονται και σε άλλες ηλικιακές κατηγορίες.

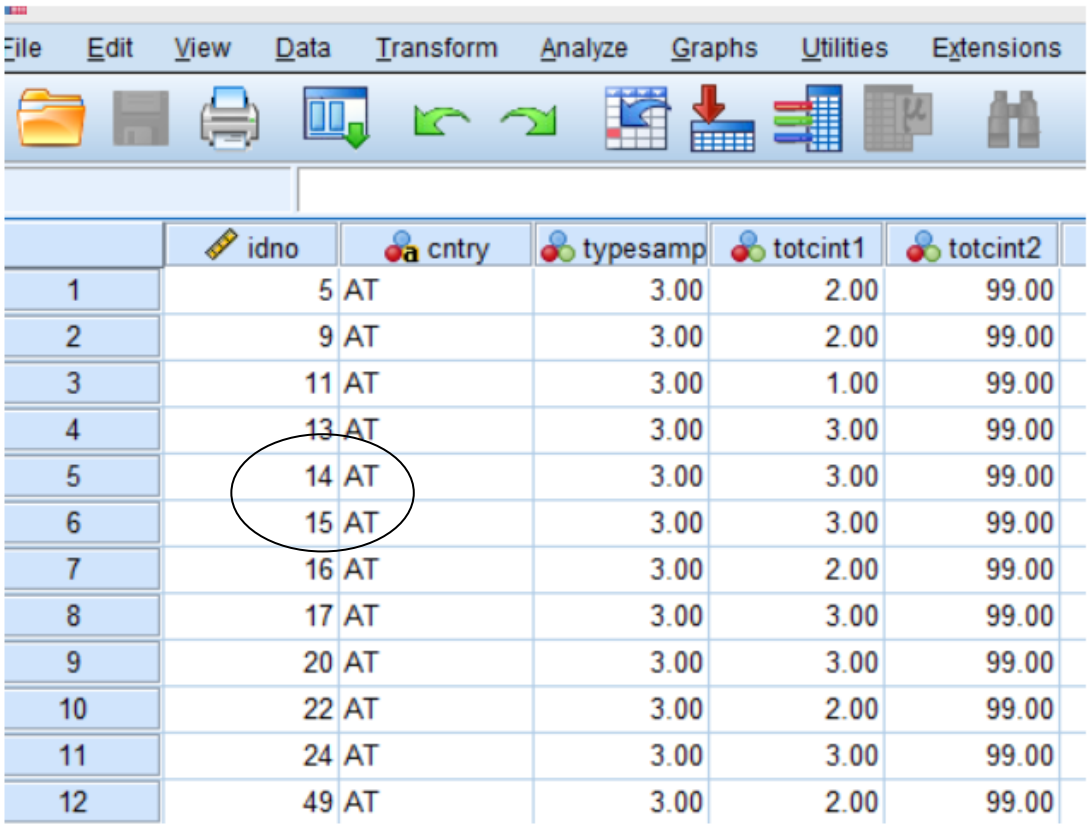
Οι ενέργειες, που έγιναν για την επίλυση αυτού του προβλήματος ήταν μέσω της επιλογής count values within cases του SPSS και αφού έχει αναδειχθεί η κατηγορία, που αριθμητικά υπερισχύει στο σύνολο των μεταβλητών ώστε να διακριθεί από τις υπόλοιπες σε πρώτο στάδιο και να απαριθμηθούν οι περιπτώσεις αυτής της κατηγορίας. Σε δεύτερο στάδιο να θεωρηθεί, ότι στην κατηγορία αυτή οποιαδήποτε μέτρηση μεγαλύτερη της μονάδας εξισώνεται με μονάδα, με λίγα λόγια εάν η ηλικιακή κατηγορία κάτω των 20 για έναν ερωτώμενο έχει καταγραφεί και στις 9 μεταβλητές της ηλικίας στην τελική μεταβλητή είναι ένας ο ερωτώμενος που ανήκει σε αυτή και όχι 9 διαφορετικοί ερωτώμενοι. Τέλος, για τις υπόλοιπες κατηγορίες τόσο του φύλου αλλά και της ηλικίας που δεν μπορούσαν να μετρηθούν στην ίδια διαδικασία μέσω της επιλογής count values within cases, με ταξινόμηση των δεδομένων (sort cases) χειροκίνητα στη νέα τελική μεταβλητή επιλέχθηκε η κατηγορία στην οποία ανήκει κάθε ερωτώμενος. Για τις περιπτώσεις εκείνες ερωτώμενων, στις οποίες σε κάθε μεταβλητή έχει δοθεί διαφορετική κατηγορία, παραδείγματος χάριν μεταβλητή φύλο$_1$=γυναίκα, μεταβλητή φύλο$_2$=άνδρας, μεταβλητή φύλο$_3$=γυναίκα κλπ. δόθηκε, όπως και στην περίπτωση της ηλικίας αλλά και του φύλου, η επικρατούσα τιμή (mode) ενώ όπου δεν ήταν μόνο μία η επικρατούσα τιμή στις μεταβλητές αποδόθηκαν ελλείπουσες τιμές (missing values).

Οι απρόθυμοι αποκρινόμενοι. Η ανάδειξη των απρόθυμων αποκρινόμενων βασίστηκε τόσο στα αρχεία δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου της έρευνας (European Social Survey Round 1 Data, 2002a˙ European Social Survey Round 2 Data, 2004a˙ European Social Survey Round 3 Data, 2006a˙ European Social Survey Round 4 Data, 2008a˙ European Social Survey Round 5 Data, 2010a˙ European Social Survey Round 6 Data, 2012a˙ European Social Survey Round 7 Data, 2014a˙ European Social Survey Round 8 Data, 2016a), όσο και στα δεδομένα από τα αρχεία επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών (European Social Survey Round 1 Data, 2002b˙ European Social Survey Round 2 Data, 2004b˙ European Social Survey Round 3 Data, 2006b˙ European Social Survey Round 4 Data, 2008b˙ European Social Survey Round 5 Data, 2010b˙ European Social Survey Round 6 Data, 2012b˙ European Social Survey Round 7 Data, 2014b˙ European Social Survey Round 8 Data, 2016b).

Η διαδικασία ανάδειξης των απρόθυμων αποκρινόμενων. Για τον ορισμό των απρόθυμων αποκρινόμενων χρησιμοποιήθηκε η λογική της βασικής θεωρίας εξόρυξης δεδομένων. Στα αρχεία επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών

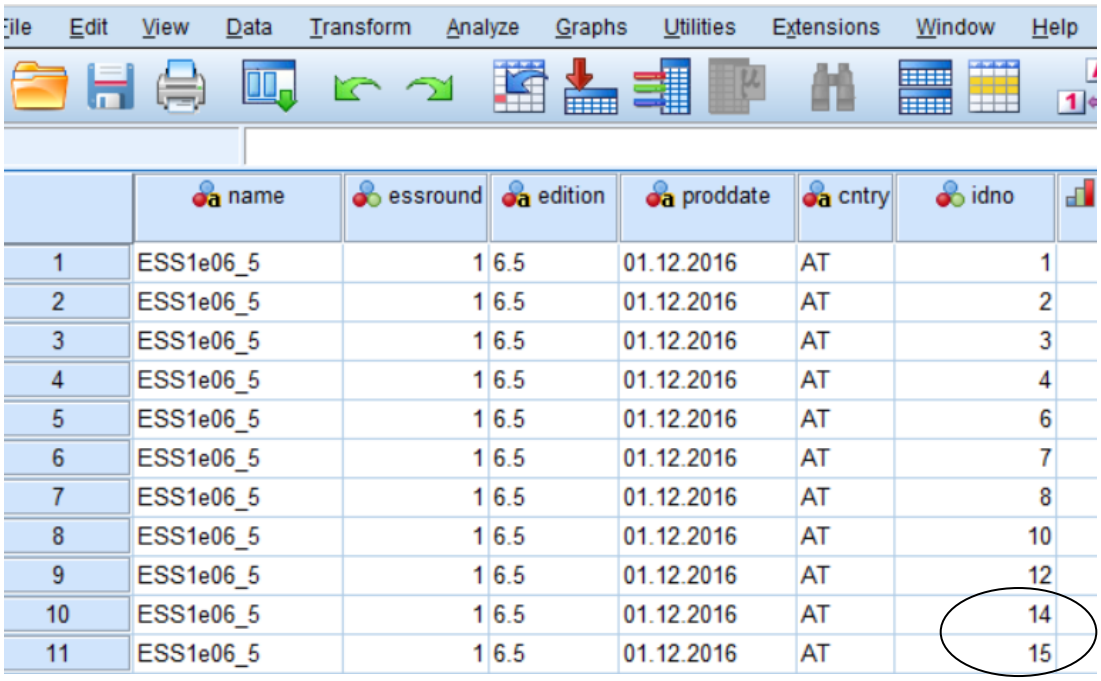
αναγράφεται, μεταξύ άλλων, ο κωδικός της χώρας καθώς και ένας αύξοντας αριθμός ως «ταυτότητα» των ερωτωμένων (idno) ώστε να διαφοροποιούνται ανά χώρα. Όταν ο ερωτώμενος συμμετείχε εντέλει στην έρευνα, τότε στα αρχεία του βασικού ερωτηματολογίου της έρευνας διατηρούσε τον ίδιο αριθμό «ταυτότητας» με αυτόν που είχε στα αρχεία δεδομένων επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών. Στα Διαγράμματα 5 και 6 παρουσιάζονται παραδείγματα από τον 1ο γύρο διεξαγωγής της ESS για τη μορφή των αρχείων επικοινωνίας και αποκρινόμενων, αντίστοιχα. Όπως φαίνεται, οι ερωτώμενοι από την Αυστρία με «ταυτότητα» 14 και 15 ενώ είχαν αρνηθεί τη συμμετοχή τους στην έρευνα (Διάγραμμα 5) τελικά συμμετείχαν σε αυτή (Διάγραμμα 6). Συνεπώς, αντιπαραβάλλοντας αυτά τα δύο διαφορετικού τύπου αρχεία ορίστηκαν σε κάθε χώρα οι απρόθυμοι αποκρινόμενοι ως αυτοί με κοινό αριθμό «ταυτοτήτων» στα δύο αρχεία. Υπογραμμίζεται ότι, οι απρόθυμοι αποκρινόμενοι αποτελούν έτσι υποσύνολο τόσο των αποκρινόμενων όσο και των αρνούμενων της έρευνας.

Διάγραμμα 5. Παράδειγμα μορφής αρχείων των δεδομένων επικοινωνίας συνεντευκτών/τριών της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας όπου φαίνεται η «ταυτότητα» των ερωτώμενων (idno) που έχουν επιλεγεί αλλά αρνήθηκαν να συμμετάσχουν

	idno	cntry	typesamp	totcint1	totcint2
1	5	AT	3.00	2.00	99.00
2	9	AT	3.00	2.00	99.00
3	11	AT	3.00	1.00	99.00
4	13	AT	3.00	3.00	99.00
5	14	AT	3.00	3.00	99.00
6	15	AT	3.00	3.00	99.00
7	16	AT	3.00	2.00	99.00
8	17	AT	3.00	3.00	99.00
9	20	AT	3.00	3.00	99.00
10	22	AT	3.00	2.00	99.00
11	24	AT	3.00	3.00	99.00
12	49	AT	3.00	2.00	99.00

Διάγραμμα 6. Παράδειγμα μορφής αρχείων των δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας όπου φαίνεται η «ταυτότητα» των αποκρινόμενων (idno) και όσων αρνήθηκαν τουλάχιστον μια φορά πριν συμμετάσχουν στην έρευνα

File Edit View Data Transform Analyze Graphs Utilities Extensions Window Help

	name	essround	edition	proddate	cntry	idno
1	ESS1e06_5	1	6.5	01.12.2016	AT	1
2	ESS1e06_5	1	6.5	01.12.2016	AT	2
3	ESS1e06_5	1	6.5	01.12.2016	AT	3
4	ESS1e06_5	1	6.5	01.12.2016	AT	4
5	ESS1e06_5	1	6.5	01.12.2016	AT	6
6	ESS1e06_5	1	6.5	01.12.2016	AT	7
7	ESS1e06_5	1	6.5	01.12.2016	AT	8
8	ESS1e06_5	1	6.5	01.12.2016	AT	10
9	ESS1e06_5	1	6.5	01.12.2016	AT	12
10	ESS1e06_5	1	6.5	01.12.2016	AT	14
11	ESS1e06_5	1	6.5	01.12.2016	AT	15

Πιο αναλυτικά, έχοντας ήδη «απομονώσει» τους αρνούμενους στα αρχεία των δεδομένων επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών αντιπαραβάλλαμε τις ταυτότητες idno των περιπτώσεων για τις οποίες οι μεταβλητές *refusals* λαμβάνουν την τιμή 1 με τις αντίστοιχες ταυτότητες idno όλων των αποκρινόμενων της έρευνας στα αρχεία των δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου ανά γύρο και ανά χώρα. Το αποτέλεσμα της διαδικασίας ανέδειξε εκείνες τις κοινές «ταυτότητες» που υπήρχαν εξίσου και στα δύο αρχεία και ανήκουν στους απρόθυμους αποκρινόμενους. Για την δημιουργία του δημογραφικού τους «προφίλ» καθότι οι απρόθυμοι αποτελούν στα δεδομένα των αρχείων επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών υποσύνολο των αρνούμενων ακολουθήθηκε η ίδια διαδικασία που παρουσιάστηκε εκτενέστερα παραπάνω για τους αρνούμενους.

Η μεταβλητή του τύπου των ερωτωμένων. Δημιουργήσαμε μια «κατασκευασμένη» μεταβλητή που να υποδηλώνει για όλους τους γύρους και όλες τις συμμετέχουσες σε αυτούς χώρες τον τύπο ερωτώμενου, που συμπεριλάμβανε την κάθε μεμονωμένη παρατήρηση της ESS. Η κατασκευασμένη εν λόγω μεταβλητή είναι κατηγορική και λαμβάνει τρεις τιμές και πιο συγκεκριμένα την τιμή 0 για τους αποκρινόμενους στην έρευνα, την τιμή 1 για τους αρνούμενους και την τιμή 2 για τους απρόθυμους αποκρινόμενους. Αξίζει σε αυτό το σημείο να τονισθεί πως πέρα

από τα αρχεία των συνεντευκτών/τριών δεν υπάρχουν άλλα αρχεία που να παρέχουν για τους αρνούμενους δεδομένα εκτός από τα δημογραφικά τους χαρακτηριστικά που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως κοινά αξιοποιήσιμα δεδομένα και για τους τρεις τύπους ερωτώμενων.

Οι συμμετέχουσες χώρες. Στον Πίνακα **7** παρουσιάζονται οι χώρες που συμμετείχαν στους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS (2002-2016). Αρχικά, η ανάλυση διενεργήθηκε για όλες τις χώρες που συμμετείχαν σε αυτούς τους γύρους διεξαγωγής της ESS. Κατά την ανάλυση προέκυψαν τα εξής ζητήματα: ελλείπουσες τιμές στις μεταβλητές του φύλου και της ηλικίας στα αρχεία δεδομένων επικοινωνίας συνεντευκτών/τριών, ελλείπουσες τιμές σε συγκεκριμένες μεταβλητές στα αρχεία δεδομένων για τους αποκρινόμενους συγκεκριμένων χωρών και μηδενική μεταστροφή αρνούμενων. Στον Πίνακα 8 καταγράφονται τα ζητήματα αυτά για όλες τις συμμετέχουσες χώρες και γύρους διεξαγωγής της ESS.

Αναλυτικότερα, ελλείπουσες τιμές στη μεταβλητή του φύλου και της ηλικίας από τα αρχεία δεδομένων επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών διαπιστώθηκαν στις εξής περιπτώσεις: Γερμανία (1ος, 2ος και 8ος γύρος), Δανία (1ος γύρος- μόνο φύλο), Σλοβενία (1ος, 2ος γύρος-μόνο ηλικία), Σουηδία (2ος γύρος), Φινλανδία (6ος, 7ος και 8ος γύρος) και Ισλανδία (8ος γύρος).

Ελλείπουσες τιμές σε επίπεδο χώρας για το σύνολο των συμμετεχουσών αυτής καθώς δεν συμπεριλαμβάνονται καθόλου στα αρχεία δεδομένων επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών διαπιστώθηκαν στις εξής περιπτώσεις: Αυστρία (4ος και 5ος γύρος), Γαλλία (1ος γύρος), Γερμανία (5ος γύρος), Εσθονία (3ος γύρος), Ισλανδία (2ος και 8ος γύρος), Λετονία (3ος γύρος), Ρουμανία (3ος γύρος), Σουηδία (1ος γύρος) και Τουρκία (2ος γύρος). Επιπλέον, στην περίπτωση της Αυστρίας για τον 4ο και 5ο γύρο, τα δεδομένα των αποκρινόμενων είναι διαθέσιμα για συγκεκριμένο μόνο χρονικό διάστημα συλλογής των δεδομένων. Και στην περίπτωση της Ρουμανίας (3ος γύρος) και τη Λιθουανίας (4ος γύρος) διατίθενται δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου της έρευνας σε ξεχωριστά αρχεία στα οποία δεν συμπεριλαμβάνονται οι ανάλογες ανά χώρα σταθμίσεις του σχεδιασμού της έρευνας.

Πίνακας 7. Οι χώρες που συμμετείχαν στην Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα ανά γύρο διεξαγωγής της

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Αλβανία						✓		
Αυστρία	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
Βέλγιο	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Βουλγαρία			✓	✓	✓	✓		
Γαλλία	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Γερμανία	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Δανία	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Ελβετία	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ελλάδα	✓	✓		✓	✓			
Εσθονία		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ην. Βασίλειο	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ιρλανδία	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ισλανδία		✓				✓		✓
Ισπανία	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ισραήλ	✓			✓	✓	✓	✓	✓
Ιταλία	✓	✓				✓		✓
Κόσοβο						✓		
Κροατία				✓	✓			
Κύπρος			✓	✓	✓	✓		
Λετονία			✓	✓				
Λιθουανία				✓	✓	✓	✓	✓
Λουξεμβούργο	✓	✓						
Νορβηγία	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ολλανδία	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ουγγαρία	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ουκρανία		✓	✓	✓	✓	✓		
Πολωνία	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Πορτογαλία	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ρουμανία			✓	✓				
Ρωσία			✓	✓	✓	✓		✓
Σλοβακία		✓	✓	✓	✓	✓		
Σλοβενία	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Σουηδία	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Τουρκία		✓		✓				
Τσεχική Δημ.	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
Φινλανδία	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Σύνολο χωρών	22	26	25	31	28	29	21	23

Αναδημοσίευση από European Social Survey, Data and Documentation by Country. Ανακτήθηκε από τη σελίδα: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country_index.html.

Πίνακας 8. Παρουσίαση των ζητημάτων που προέκυψαν στο στάδιο της επεξεργασίας και διαχείρισης των δεδομένων ανά χώρα και γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας (ESS)

	Ελλείπουσες τιμές μεταβλητών στα αρχεία δεδομένων επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών		Ελλείπουσες τιμές για το σύνολο των εγγραφών της χώρας		Μηδενική μεταστροφή αρνούμενων (άρνηση ερωτώμενου)
ESS/Γύρος	Φύλο	Ηλικία	Αρχεία δεδομένων επικοινωνίας	Αρχεία δεδομένων ερωτηματολογίου	
1ος	Γερμανία, Δανία	Γερμανία, Σλοβενία	Γαλλία, Σουηδία		Νορβηγία
2ος	Γερμανία, Σουηδία	Γερμανία, Σλοβενία, Σουηδία	Ισλανδία, Τουρκία		Ιρλανδία, Ιταλία, Σλοβενία
3ος			Εσθονία, Λετονία, Ρουμανία	Λετονία, Ρουμανία*	Αυστρία, Βουλγαρία, Κύπρος, Πορτογαλία
4ος			Αυστρία	Αυστρία** Λιθουανία[α]	Ελλάδα, Λιθουανία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Τσεχική Δημοκρατία
5ος			Αυστρία, Γερμανία	Αυστρία[β]	Ιρλανδία, Λιθουανία, Πορτογαλία, Τσεχική Δημοκρατία
6ος	Φινλανδία	Φινλανδία	Ισλανδία		Κύπρος, Πορτογαλία
7ος	Φινλανδία	Φινλανδία			Πορτογαλία
8ος	Γερμανία, Ισλανδία, Φινλανδία	Γερμανία, Ισλανδία, Φινλανδία			Λιθουανία, Τσεχική Δημοκρατία

*Διαθέσιμα δεδομένα χωρίς σταθμίσεις.
**Δεδομένα για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα συλλογής.
[α] Διαθέσιμα δεδομένα χωρίς σταθμίσεις.
[β] Δεδομένα για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα συλλογής.

Τέλος, μηδενική μεταστροφή των αρνούμενων διαπιστώθηκε στις περιπτώσεις: Αυστρία (3ος γύρος), Βουλγαρία (3ος γύρος), Ελλάδα (4ος γύρος), Ιρλανδία (2ος και 5ος γύρος), Ιταλία (2ος γύρος), Κύπρος (3ος και 6ος γύρος), Λιθουανία (4ος, 5ος και 8ος γύρος), Νορβηγία (1ος γύρος), Πορτογαλία (3ος έως 7ος γύρος), Ρουμανία (4ος γύρος), Σλοβενία (2ος γύρος), Τσεχικής Δημοκρατία (4ος, 5ος και 8ος γύρος).

Σύμφωνα με τα παραπάνω και για να αποκτήσει συνοχή το κείμενο, αποφασίστηκε η ανάλυση να βασιστεί στις έντεκα από τις δεκαπέντε χώρες που συμμετείχαν σε κάθε γύρο διεξαγωγής της έρευνας: Βέλγιο, Γερμανία, Ελβετία,

Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Νορβηγία, Ολλανδία, Πολωνία, Σλοβενία, Σουηδία και Φινλανδία. Δεν συμπεριελήφθησαν η Πορτογαλία, η Ουγγαρία και η Ιρλανδία καθώς προέκυψαν κατά την διαδικασία της επεξεργασίας των δεδομένων μη στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα στη σύγκριση μεταξύ αποκρινόμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων. Επίσης, δεν συμπεριλήφθηκε και η Γαλλία καθώς, όπως φαίνεται στον Πίνακα 8, δεν υπήρχαν διαθέσιμα δεδομένα για τους απρόθυμους αποκρινόμενους στον 1ο γύρο, ενώ ο απόλυτος αριθμός τους δεν ξεπερνούσε τις δεκαπέντε περιπτώσεις στον 2ο, 5ο και 8ο γύρο. (Ας σημειωθεί ότι, τα αποτελέσματα βάσει διαθέσιμων δεδομένων για όλες τις χώρες που δεν αναλύονται στο κυρίως κείμενο αποφασίστηκε να παρουσιαστούν σε παράρτημα).

Οι μετρήσεις

Στην ανάλυση χρησιμοποιήθηκαν οι μετρήσεις του κεντρικού ερωτηματολογίου της ESS (core questionnaire) που επαναλαμβάνεται αυτούσιο σε κάθε γύρο διεξαγωγής της.

Τυπική εκπαίδευση. Η ερώτηση για τη μέτρηση του συνολικού αριθμού των συμπληρωμένων ετών εκπαίδευσης (eduyrs) διατυπώνεται ως εξής: «Περίπου πόσα χρόνια εκπαίδευσης έχετε συμπληρώσει, είτε πλήρους είτε μερικής; Παρακαλώ να τα αναφέρετε σε αντίστοιχα χρόνια πλήρους εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεωτικών χρόνων εκπαίδευσης». Κατά συνέπεια πρόκειται για κλίμακα λόγου.

Βαθμός αστικότητας. Η ερώτηση για τη μέτρηση του βαθμού αστικότητας (domicil) διατυπώνεται ως εξής: «Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα την περιοχή που ζείτε; 1=Μεγάλη πόλη, 2=Προάστια ή περίχωρα μιας μεγάλης πόλης, 3=Πόλη ή κωμόπολη, 4=Χωριό, 5=Αγρόκτημα ή σπίτι στην εξοχή». Κατά συνέπεια πρόκειται για κατηγορική κλίμακα.

Βαθμός αισθήματος θρησκευτικής πίστης. Η ερώτηση για τη μέτρηση του βαθμού αισθήματος θρησκευτικής πίστης (rlgdgr) διατυπώνεται ως εξής: «Ανεξάρτητα από το εάν ανήκετε σε κάποια συγκεκριμένη θρησκεία, πόσο θρησκευόμενος/η θα λέγατε ότι είστε; (Καθόλου θρησκευόμενος/η=00, 01, ..., 10=Πολύ θρησκευόμενος/η)». Κατά συνέπεια πρόκειται για κλίμακα ψευδο-διαστήματος.

Το οικογενειακό εισόδημα. Η ερώτηση για τη μέτρηση του οικογενειακού εισοδήματος (hinctnt ή/και hinctnta σε κάποιους γύρους) διατυπώνεται ως εξής:

«Χρησιμοποιώντας αυτή την κάρτα, παρακαλώ πείτε μου ποιο γράμμα περιγράφει το συνολικό καθαρό εισόδημα του νοικοκυριού σας από όλες τις πηγές, μετά την παρακράτηση φόρου και τις άλλες υποχρεωτικές κρατήσεις; Αν δεν γνωρίζετε το ακριβές ποσό, σας παρακαλώ να μας δώσετε μια εκτίμηση. Απαντήστε με βάση το μηνιαίο καθαρό εισόδημα». Στον ερωτώμενο επιδεικνύονται κάρτες που αριθμούνται με συνδυασμό γραμμάτων και αριθμών, π.χ. Α 01, Β 02, Γ 03, Γ 04, Δ 05, ΣΤ 06, Ε 07, Ζ 08, Θ 09, Η 10, όπου κάθε κατηγορία αντιστοιχεί σε μια κλίμακα εισοδημάτων. Πρόκειται για τακτική κλίμακα με 10 τιμές (12 για τους τρεις πρώτους γύρους). Στους τρεις πρώτους γύρους της ESS οι κατηγορίες του εισοδήματος ήταν όμοιες για το σύνολο των συμμετεχουσών χωρών ενώ από τον 4^{ο} γύρο και μετά σε κάθε διαφορετικό γύρο οι τιμές που λαμβάνει αντιστοιχούν σε διαφορετικός εύρος τιμών του οικογενειακού εισοδήματος: με βάση τα στοιχεία εισοδηματικών απολαβών των νοικοκυριών από άλλες πηγές όπως απογραφή κλπ. κάθε κατηγορία εισοδηματική έχει υπολογιστεί έτσι ώστε ξεκινώντας από το 10% των νοικοκυριών, που ανήκουν στη χαμηλότερη εισοδηματική κλίμακα κάθε επόμενη κατηγορία να ανταποκρίνεται σε επιπλέον αύξηση αυτού του 10% των νοικοκυριών. Στους Πίνακες Β1 έως Β53 (Παράρτημα Β και ενότητα ΙΙ) δίνονται οι κατηγορίες των υπό μελέτη 11 χωρών από τον 4^{ο} μέχρι τον 8^{ο} γύρο βάσει των οποίων υπολογίστηκαν οι μέσες τιμές του εισοδήματος από τις εισοδηματικές κατηγορίες τοποθετώντας ως ανώτατο όριο του τελευταίου διαστήματος το άθροισμα της κατώτερης τιμής αυτού του διαστήματος συν την απόσταση των τιμών του διαστήματος του ένατου επιπέδου. Για τη μετατροπή σε ευρώ όπου χρειάστηκε, βλ. σχετικά: European Social Survey (n.d.c, n.d.d, n.d.e).

Η συμμετοχή στις τελευταίες εκλογές. Η ερώτηση για τη μέτρηση της συμμετοχής στις τελευταίες εθνικές εκλογές (vote) διατυπώνεται ως εξής: «Για διάφορους λόγους μερικοί άνθρωποι στις μέρες μας δεν ψηφίζουν. Ψηφίσατε στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές τον Σεπτέμβριο του 2009; (1=Ναι, 2=Όχι, 3=Δεν είχα δικαίωμα ψήφου)». Η μεταβλητή είναι διχοτόμος. Στην ανάλυση η τιμή 3 συγκαταλέγεται στις ελλείπουσες τιμές.

Η ενεργή συμμετοχή σε εθελοντικούς οργανισμούς και συλλόγους. Η ερώτηση για τη μέτρηση της συμμετοχής σε εθελοντικούς οργανισμούς και συλλόγους (wrkorg) διατυπώνεται ως εξής: «Υπάρχουν διάφοροι τρόποι με τους οποίους κάποιος μπορεί να προσπαθήσει να βελτιώσει τα πράγματα στην Ελλάδα ή να βοηθήσει ώστε να μην χειροτερέψουν. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12

μηνών, έχετε κάνει κάτι από τα ακόλουθα; Έχετε δουλέψει για κάποια άλλη οργάνωση ή σύλλογο; (1=Ναι, 2=Όχι)». Η μεταβλητή είναι διχοτόμος.

Το ενδιαφέρον για την πολιτική. Η ερώτηση για τη μέτρηση του ενδιαφέροντος για την πολιτική (polintr) διατυπώνεται ως εξής: «Πόσο θα λέγατε ότι σας ενδιαφέρει η πολιτική; Σας ενδιαφέρει… 1=Πολύ, 2=Αρκετά, 3=Λίγο, 4=Καθόλου». Η μεταβλητή είναι τακτική.

Η κοινωνική εμπιστοσύνη. Τρία ερωτήματα (ppltrst, pplfair, pplhlp) χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της κοινωνικής εμπιστοσύνης τα οποία διατυπώνονται ως εξής: α) «Χρησιμοποιώντας αυτή την κάρτα, γενικά, πιστεύετε ότι μπορούμε να έχουμε εμπιστοσύνη στους περισσότερους ανθρώπους, ή ότι πρέπει να είμαστε πάντα επιφυλακτικοί στις σχέσεις μας με τους ανθρώπους; Παρακαλώ απαντήστε μου χρησιμοποιώντας την κλίμακα αυτής της κάρτας όπου το 0 σημαίνει ότι πρέπει να είμαστε πάντα επιφυλακτικοί στις σχέσεις μας με τους ανθρώπους και το 10 σημαίνει ότι μπορούμε να έχουμε εμπιστοσύνη στους περισσότερους ανθρώπους». β) «Πιστεύετε πως οι περισσότεροι άνθρωποι θα προσπαθούσαν να σας εκμεταλλευτούν αν είχαν την ευκαιρία, ή θα προσπαθούσαν να είναι δίκαιοι απέναντί σας; (0 =οι περισσότεροι άνθρωποι θα προσπαθούσαν να με εκμεταλλευτούν έως 10= οι περισσότεροι άνθρωποι θα προσπαθούσαν να είναι δίκαιοι απέναντί μου)». γ) «Θα λέγατε ότι τις περισσότερες φορές οι άνθρωποι προσπαθούν να βοηθάνε τον άλλον, ή ότι νοιάζονται κυρίως για τον εαυτό τους; (0= οι άνθρωποι τις περισσότερες φορές νοιάζονται κυρίως για τον εαυτό τους έως 10=οι άνθρωποι τις περισσότερες φορές προσπαθούν να βοηθάνε τον άλλον). Όλες αυτές οι μεταβλητές είναι ψευδο-διαστήματος. Κατασκευάστηκε μια σύνθετη μεταβλητή από τη μέση τιμή των τριών αυτών ερωτήσεων (averaging) ώστε να διατηρούνται οι τιμές των αρχικών μεταβλητών (0-10).

Η πολιτική εμπιστοσύνη. Πέντε ερωτήματα (trstprl, trstlgl, trstplc, trstplt, trstprt) χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της εμπιστοσύνης σε πολιτικούς θεσμούς τα οποία διατυπώνονται ως εξής: «Χρησιμοποιώντας αυτή την κάρτα, πείτε μου βαθμολογώντας από το 0-10, πόσο εσείς προσωπικά εμπιστεύεστε κάθε έναν από τους θεσμούς που θα σας διαβάσω. Το 0 σημαίνει ότι δεν έχετε καμία απολύτως εμπιστοσύνη και το 10 σημαίνει ότι έχετε απόλυτη εμπιστοσύνη. Πείτε μου πρώτα για α) το ελληνικό κοινοβούλιο, β) τη δικαιοσύνη, γ) την αστυνομία δ) τους πολιτικούς ε) τα πολιτικά κόμματα. Ας σημειωθεί ότι το πέμπτο ερώτημα για τα πολιτικά κόμματα προστέθηκε στο ερωτηματολόγιο μετά από τον πρώτο γύρο

διεξαγωγής της έρευνας. Ως εκ τούτου συγκρίσεις μεταξύ του 1ου γύρου με τους υπόλοιπους δεν επιτρέπονται. Όλες αυτές οι μεταβλητές είναι ψευδο-διαστήματος. Κατασκευάστηκε μια σύνθετη μεταβλητή από τη μέση τιμή του συνόλου των ερωτήσεων (averaging) ώστε να διατηρείται το εύρος των τιμών των αρχικών μεταβλητών (0-10).

Όλα αυτά τα ερωτήματα αυτά παρουσιάζονται αναλυτικά στο Παράρτημα Β και ενότητα Ι σύμφωνα με το ελληνικό ερωτηματολογίου του 5ου γύρου διεξαγωγής της ESS.

Οι στατιστικές αναλύσεις

Μια σειρά σημαντικών αποφάσεων ήταν απαραίτητο να ληφθούν για τις στατιστικές αναλύσεις. Σύμφωνα με τις συστάσεις της Κεντρικής Ερευνητικής Επιτροπής της ESS είναι απαραίτητη η χρήση σταθμίσεων στα δεδομένα.[23] Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται ανά χώρα διαχρονικά (ανά γύρο διεξαγωγής της έρευνας) σταθμισμένα με τη «στρωματοποίηση μετά την επιλογή» (post-stratification weighting).

Τα δείγματα των τριών τύπων ερωτώμενων (αποκρινόμενοι, αρνούμενοι και απρόθυμοι αποκρινόμενοι) είναι μη ισορροπημένα, έχουν δηλαδή διαφορετικό αριθμό παρατηρήσεων και βεβαίως όπως αναμένεται εξ ορισμού ισχύει ανά χώρα και ανά γύρο ότι:

$$N_{απρόθυμων\ αποκρινόμενων} < N_{αρνούμενων} < N_{αποκρινόμενων}$$

Αναλύονται και οι απλές και οι σχετικές συχνότητες για το φύλο και την ηλικία για τους τρεις τύπους ερωτώμενων. Ας σημειωθεί ότι, επειδή σε κάποιες περιπτώσεις οι απλές συχνότητες κυρίως των απρόθυμων αποκρινόμενων αλλά και των αρνούμενων δεν υπερβαίνουν τις 50 περιπτώσεις ανά χώρα και ανά γύρο για να υπάρχει δυνατότητα συγκριτικής παρουσίασης των δεδομένων με αυτά των αποκρινόμενων δεν ακολουθήσαμε τον εμπειρικό κανόνα του Blalock (1979, σ. 34) που υποδεικνύει ότι οι σχετικές συχνότητες πρέπει να παρουσιάζονται μόνο όταν η βάση υπολογισμού τους είναι ≥50 περιπτώσεις.

[23] Βλ. σχετικά https://www.europeansocialsurvey.org/docs/methodology/ESS_weighting_data_1.pdf. και https://www.europeansocialsurvey.org/docs/methodology/ESS_post_stratification_weights_documentation.pdf

Για τους ελέγχους στατιστικής σημασίας αποφασίστηκε η επιλογή του 0,05 ως επίπεδου στατιστικής σημασίας επειδή χρησιμοποιούνται έλεγχοι όχι τόσο ευρέως διαδεδομένοι οι οποίοι έχουν κατασκευαστεί σε αυτό το επίπεδο στατιστικής σημασίας. Το επίπεδο αυτό στατιστικής σημασίας χρησιμοποιείται και σε όλα τα αποτελέσματα ώστε να διασφαλιστεί η συγκρισιμότητά τους διαχρονικά.[24] Όλοι οι έλεγχοι που χρησιμοποιούνται είναι δίπλευροι. Βεβαίως, παρουσιάζονται αποκλειστικά τα αποτελέσματα που είναι στατιστικά σημαντικά.

Για τις στατιστικές αναλύσεις χρησιμοποιήθηκε το IBM SPSS Statistics, Version 25.0.

Έλεγχοι στατιστικών υποθέσεων. Για τις ανάγκες της ανάλυσης χρησιμοποιήθηκαν έλεγχοι στατιστικών υποθέσεων ώστε να διασφαλιστεί ότι τα αποτελέσματα που θα παρουσιαστούν είναι στατιστικά σημαντικά. Έτσι, επιλέχθηκαν έλεγχοι που κρίθηκαν κατάλληλοι με γνώμονα το επίπεδο μέτρησης των εκάστοτε μεταβλητών, τον αριθμό των εξαρτημένων και ανεξάρτητων μεταβλητών, το εάν ακολουθείται ή όχι η κανονική κατανομή (επιλογή μη-παραμετρικής ανάλυσης), το εάν ο αριθμός των περιπτώσεων είναι ικανοποιητικός για να πληρούνται οι προϋποθέσεις χρήσης του εκάστοτε ελέγχου, το εάν υπάρχουν εξαρτημένες ή όχι παρατηρήσεις και σε περίπτωση που ο έλεγχος κρινόταν ως ο καταλληλότερος σε συνδυασμό με άλλες στατιστικές μεθόδους, διορθώσεις και τεχνικές που παρουσιάζονται παρακάτω να κατοχυρωθεί όσο το δυνατόν η ανθεκτικότητα (robustness) του εκάστοτε επιλεγμένου ελέγχου.

Ο ακριβής έλεγχος του Fisher. Όπως προαναφέρθηκε στην περίπτωση των απρόθυμων αποκρινόμενων και των αρνούμενων σε κάποιες περιπτώσεις χωρών ανά γύρο υπάρχει μικρός αριθμός παρατηρήσεων (<50). Στην προσπάθεια σύγκρισης όλων των δυνατών ζευγών των τριών τύπων ερωτώμενων (αποκρινόμενοι-αρνούμενοι, αποκρινόμενοι-απρόθυμοι αποκρινόμενοι και αρνούμενοι-απρόθυμοι αποκρινόμενοι) ως προς τη μεταβλητή του φύλου λόγω περαιτέρω «τεμαχισμού» των δεδομένων στους πίνακες συνάφειας 2x2 που δημιουργούνται περισσότερο από 20%

[24] Επίσης, λόγω της πολλαπλότητας των συγκρίσεων σε αρκετές περιπτώσεις είναι προφανής η αναγκαία χρήση διορθώσεων για παράδειγμα, η επιλογή ενός επιπέδου στατιστικής σημασίας στο 0,01 στην περίπτωση 3 πολλαπλών συγκρίσεων (για τους τρεις τύπους ερωτώμενων ανά δύο) με εφαρμογή διορθώσεων τύπου Bonferroni μας δίνει ένα προσαρμοσμένο επίπεδο στατιστικής σημασίας ίσο με 0,003334, λόγω της χρήσης του προγράμματος SPSS ακόμη και εάν υπάρχει ως επιλογή ο έλεγχος να υποδείξει τα στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα σε επίπεδο 0,01, το πρόγραμμα «εκτυπώνει» στα αποτελέσματα το *p* σε μορφή τριών δεκαδικών. Έτσι στην περίπτωση του παραδείγματος με προσαρμογή του επιπέδου στατιστικής σημασίας στο 0,003334 θα ήταν αδύνατο να βγάλει κανείς συμπέρασμα όντας συνεπής στην τιμή του *a*.

των κελιών εμφανίζει εκτιμώμενες συχνότητας <5. Σε αυτήν την περίπτωση όπως αναφέρει ο Kim (2017), ο ακριβής έλεγχος του Fisher είναι καταλληλότερος αφού οι προσεγγιστικές μέθοδοι είναι ανεπαρκείς. Εφόσον, ο έλεγχος του Fisher αξιολογεί τη μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας εφαρμόζοντας υπεργεωμετρική κατανομή στις τιμές των κελιών του πίνακα. Επιπλέον, ο Koehler (1986) έδειξε ότι, εάν το κλάσμα παρατηρήσεων διά του συνόλου δείγματος ανά κελί είναι μικρότερο του 5 τότε δεν λειτουργεί καλά η προσέγγιση στην κατανομή χ^2. Επιλέχθηκε λοιπόν σε αυτή την περίπτωση ο ακριβής έλεγχος του Fisher (1929) η μηδενική υπόθεση του οποίου είναι πως δεν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των γραμμών και των στηλών του 2x2 πίνακα συνάφειας ή για να ειπωθεί διαφορετικά η πιθανότητα να είναι μια παρατήρηση σε μια συγκεκριμένη γραμμή δεν επηρεάζεται από το να είναι σε συγκεκριμένη στήλη. Ο έλεγχος χρησιμοποιείται στην περίπτωση που δεν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις χρήσης του ελέγχου ανεξαρτησίας γραμμών-στηλών χ^2 του Pearson.

Ο έλεγχος t του Student. Για τον έλεγχο της στατιστικής σημασίας των διαφορών των μέσων τιμών μεταβλητών ψευδο-διαστήματος μεταξύ των αποκρινόμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων χρησιμοποιήθηκε ο έλεγχος του Student *t* (Student, 1908) ο οποίος έγινε ευρέως διαδεδομένος χάρη κυρίως στον Fisher. Η μηδενική υπόθεση του ελέγχου για δύο ανεξάρτητα δείγματα υποθέτει ίσες μέσες τιμές:

$$H_0: \mu_1 = \mu_2$$

Ο έλεγχος ανεξαρτησίας γραμμών-στηλών χ^2. Στις περιπτώσεις των διχοτόμων εφαρμόστηκε ο έλεγχος ανεξαρτησίας γραμμών-στηλών χ^2 του Pearson (1900). Η μηδενική υπόθεση του ελέγχου είναι πως υπάρχει ανεξαρτησία μεταξύ γραμμών-στηλών δηλαδή πως δεν υπάρχει σχέση μεταξύ των δύο μεταβλητών.

Ο μη-παραμετρικός ακριβής έλεγχος του McNemar. Για τον έλεγχο της ύπαρξης ή μη στατιστικά σημαντικών διαφορών στα αρχεία δεδομένων των απρόθυμων αποκρινόμενων του βασικού ερωτηματολογίου και στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών για τη μεταβλητή του φύλου εφαρμόστηκε ο μη-παραμετρικός ακριβής έλεγχος του McNemar για δύο εξαρτημένα δείγματα (ζευγαρωτές παρατηρήσεις). Ο εν λόγω έλεγχος προτάθηκε από τον Quinn McNemar (1947) για πίνακες συνάφειας 2x2 και τον έλεγχο της ισότητας ή μη των περιθώριων πιθανοτήτων (marginal propabilities) του πίνακα.

Η μηδενική υπόθεση και η εναλλακτική της διατυπώνονται ως εξής:

$$H_0: p_1 = p_2$$

$$H_1: p_1 \neq p_2$$

όπου p_1 είναι η πιθανότητα $P(0,1)$, δηλαδή η πιθανότητα οι μεταβλητές X και Y να λάβουν τιμές ίσες με 1 και 0, αντίστοιχα, και

p_2 είναι η πιθανότητα $P(1,0)$, δηλαδή η πιθανότητα οι μεταβλητές X και Y να λάβουν τιμές ίσες με 1 και 0, αντίστοιχα.

Ωστόσο ένα ζήτημα, που θέτει ο McNemar ως περιορισμό και το οποίο οφείλεται στην ίδια την κατανομή χ^2 είναι η περίπτωση που στον πίνακα εάν το άθροισμα των περιπτώσεων των κελιών b και c (βλ. υπόδειγμα πίνακα) δεν είναι μεγαλύτερο από 10 (b+c >10) τότε ο έλεγχος δεν πρέπει να χρησιμοποιείται.

	Ναι	*Όχι*
Ναι	a	b
όχι	c	d

Ωστόσο, στην βιβλιογραφία οι Fagerland, Lydersen και Laake (2013) πρότειναν τη χρήση του εναλλακτικού mid-p ελέγχου που παρουσιάζεται ως καλύτερη από τον ακριβή έλεγχο. Το επιλεγμένο πρόγραμμα επεξεργασίας των δεδομένων το SPSS δεν έχει αυτοματοποιημένη διαδικασία για τον εν λόγω έλεγχο.

Για τον υπολογισμό των αποτελεσμάτων του εναλλακτικού mid-p ελέγχου με παράλληλη χρήση του προγράμματος SPSS ο τύπος, που δίνει τα mid-p *p*-values είναι ο παρακάτω:

mid-p *p*-values =Exact *Sig.* 2-sided – Point Probability

όπου

Exact *Sig.* 2-sided είναι η τιμή στατιστικής σημασίας (*p*-value) για τον δίπλευρο ακριβή έλεγχο και

Point probability είναι η εκτίμηση σημείου της πιθανότητας να ληφθεί η συγκεκριμένη τιμή του ελέγχου δοθέντος των συγκεκριμένων περιθωρίων (marginals).

Ενώ, όταν ισχύει για τα κελιά του πίνακα, ότι b=c τότε ο υπολογισμός γίνεται από τον τύπο:

mid-p *p*-values =1-0.5* Point Probability

και ο δύο τιμές (*Sig.*, point propability) για τον μη-παραμετρικό ακριβή έλεγχο του McNemar δίνονται στο output του SPSS στον σχετικό πίνακα παρουσίασης των αποτελεσμάτων του ελέγχου χ^2 (Chi-Square Tests).

Ο έλεγχος των Fagerland, Lydersen και Laake χρησιμοποιήθηκε και υπολογίστηκαν οι τιμές στατιστικής σημασίας mid-p με τον τρόπο που παρουσιάστηκε παραπάνω. Επειδή τα αποτελέσματα αυτά συμπίπτουν με αυτά του ακριβούς ελέγχου του McNemar αποφασίστηκε να παρουσιαστούν στο Παράρτημα Γ της διατριβής.

Ο προσημικός έλεγχος (sign-test). Για τον έλεγχο της ύπαρξης στατιστικά σημαντικών διαφορών για την μεταβλητή της ηλικίας (τακτική λαμβάνει 4 τιμές) στην περίπτωση των απρόθυμων αποκρινόμενων μεταξύ των αρχείων του βασικού ερωτηματολογίου και των αρχείων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών υπήρχε δυνατότητα να εφαρμοστούν τρείς μη-παραμετρικοί έλεγχοι με βάση τα χαρακτηριστικά της μεταβλητής. Ο προσημικός έλεγχος (sign-test), ο προσημικός βαθμολογικός έλεγχος του Wilcoxon (Wilcoxon signed-rank test) και ο έλεγχος του Friedman για k=2 για ζευγαρωτές παρατηρήσεις. Επιλέχθηκε να παρουσιαστούν τα αποτελέσματα του προσημικού ελέγχου ─ που σύμφωνα με τους Coakley και Heise (1996), δίχως να είναι ευρέως γνωστό, αποδίδεται στους Dixon και Mood (1946) ─ για τους εξής λόγους: Πρώτον, ο συγκεκριμένος έλεγχος δεν λαμβάνει καθόλου υπόψη του τους δεσμούς στα δεδομένα (ties) και στην περίπτωσή μας δεν μας ενδιαφέρει και να το κάνει. Όπως αναφέρουν χαρακτηριστικά οι Coakley και Heise (1996, σ. 1242) «στον προσημικό έλεγχο ένας δεσμός-ισοπαλία εμφανίζεται κάθε φορά που η τιμή μιας παρατήρησης είναι ίση με την διάμεσο της υπόθεσης». Δεδομένου ότι μπορούμε να θεωρήσουμε ότι αυτή η υποθετική τιμή είναι μηδέν χωρίς απώλεια της γενικότητας, μπορούμε να αναφερόμαστε στους δεσμούς-ισοπαλίες ως «μηδενικά», όπως συμβαίνει μερικές φορές στη βιβλιογραφία. Ενώ ο προσημικός βαθμολογικός έλεγχος του Wilcoxon επηρεάζεται πολύ από την ύπαρξη δεσμών (Pratt, 1959). Δεύτερον κατά τους τους Akeyede, Usman και Chiawa (2014) συγκριτικά με τον προσημικό βαθμολογικό έλεγχο του Wilcoxon για μικρά δείγματα μη προερχόμενα από την κανονική κατανομή εμφανίζεται συγκριτικά καλύτερος (τα αποτελέσματά του είναι κοντά στο επιλεγμένο επίπεδο στατιστικής σημασίας χωρίς να το ξεπερνά στην περίπτωση του υπολογισμού του σφάλματος τύπου Ι). Τρίτον, ο έλεγχος του Friedman είναι φτιαγμένος για εξαρτημένα δείγματα (ζευγαρωτές

παρατηρήσεις) με k≥3 και παρότι κατά τον Frey (2018, 708-709) αναφέρεται ότι για k=2 τα αποτελέσματά του ταυτίζονται με αυτά του προσημικού ελέγχου, η χρήση του εν λόγω ελέγχου σε περιπτώσεις με k=2 δεν είναι ευρέως διαδεδομένη στη βιβλιογραφία. Τέταρτον, σύμφωνα με τη μεταπτυχιακή διατριβή του Jutharath Voraprateep (2013), φαίνεται πως το Wilcoxon signed-rank test, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει στη παρουσίαση της μελλοντικών πλάνων της εργασίας του, δεν είναι ανθεκτικός (robust) στην περίπτωση που οι κατανομές των πληθυσμών δεν είναι συμμετρικές. Πέμπτον, εφαρμόστηκαν στο σύνολο των 36 συμμετεχουσών χωρών και οι τρεις έλεγχοι, ωστόσο για τις 11 υπό μελέτη χώρες δεν υπήρχαν σημαντικές διαφορές στα αποτελέσματά τους και έτσι επιλέχθηκε η χρήση του προσημικού ελέγχου.

Η μηδενική υπόθεση του προσημικού ελέγχου είναι πως η διαφορά των διαμέσων των δύο δειγμάτων ισούται με το μηδέν, ο έλεγχος γίνεται με χρήση της διωνυμικής κατανομής.

Ο προσημικός βαθμολογικός έλεγχος του Wilcoxon (Wilcoxon signed-rank test). Εφαρμόστηκε για τη σύγκριση των τιμών του επίσημου δείκτη απόκρισης της ESS (ΔΑ1) και του δείκτη απόκρισης σύμφωνα με τον Kish (ΔΑ2) για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS. Σύμφωνα με τους Akeyede κ.ά. (2014), ο συγκεκριμένος έλεγχος για μικρά δείγματα εμφανίζεται συγκριτικά καλύτερος (τα αποτελέσματά του είναι κοντά στο επιλεγμένο επίπεδο στατιστικής σημασίας χωρίς να το ξεπερνά στην περίπτωση του υπολογισμού του σφάλματος τύπου Ι) σε δεδομένα μη προερχόμενα από την κανονική κατανομή.

Η μηδενική υπόθεση του ελέγχου που χρησιμοποιήθηκε είναι η εξής:

H_0: οι διαφορές των ζευγών $\Delta A1_i - \Delta A2_j$ ακολουθούν μια συμμετρική κατανομή γύρω από το 0, όπου $i, j = k_{γύρου}$, δηλαδή το σύνολο των χωρών που συμμετέχουν ανά γύρο χωρών.

Στατιστικές μέθοδοι, διορθώσεις και τεχνικές. Για τις ανάγκες της στατιστικής ανάλυσης και της εφαρμογής των ελέγχων στατιστικών υποθέσεων χρησιμοποιήθηκαν οι εξής μέθοδοι, διορθώσεις και τεχνικές:

Η διόρθωση Bonferroni. Επειδή σε πολλές περιπτώσεις δημιουργήθηκε το υπόβαθρο για την εξέταση πολλαπλών συγκρίσεων, εφαρμόζονται συγκεκριμένα έλεγχοι σε όλα σε όλα τα πιθανά ζεύγη των τριών τύπων ερωτώμενων παράλληλα. Αυτό ισοδυναμεί με το να εξετάζονται τρεις διαφορετικές υποθέσεις, στις οποίες

όμως επαναλαμβάνονται τα μέρη που περιλαμβάνονται. Έτσι, σε διάστημα εμπιστοσύνης 95% η πιθανότητα να μην έχει γίνει «λάθος» σε κανέναν έλεγχο είναι ίση με $(0,95)^2$= 0,9025, δηλαδή 90,25%, με λίγα λόγια, η πιθανότητα τουλάχιστον ένας έλεγχος να μας δώσει λάθος αποτέλεσμα (σφάλμα τύπου I) είναι ίση με 1-0,9025=0,098, τιμή μεγαλύτερη από το επιλεγμένο επίπεδο στατιστικής σημασίας 0,05. Προκειμένου, αυτή η πιθανότητα όσο το δυνατόν να μειωθεί επιλέχθηκε να γίνει προσαρμογή των τιμών στατιστικής σημασίας του ακριβούς ελέγχου (*p*-values) ακολουθώντας τη διόρθωση Bonferroni[25]. Στη βιβλιογραφία υπάρχουν δύο συνήθεις τρόποι να εφαρμόζεται η εν λόγω διόρθωση στις μη προσαρμοσμένες τιμές στατιστικής σημασίας του ελέγχου. Επιλέχθηκε στην συγκεκριμένη περίπτωση, η μέθοδος πολλαπλασιασμού της τιμής στατιστικής σημασίας με το αριθμό του συνόλου των ζευγών, όπως δίνεται από τον τύπο των Bland και Altman (1995) και περιγράφεται και από τους Chen, Feng και Yi (2017):

$$p'_i = \min\{p_i \times m, 1\}\ (1 \le i \le m)$$

όπου

p'_i είναι οι προσαρμοσμένες τιμές στατιστικής σημασίας (adjusted *p*-values) για i από 1 έως m,

p_i είναι οι μη προσαρμοσμένες τιμές στατιστικής σημασίας και

m είναι ο αριθμός των υπό διερεύνηση υποθέσεων

Το πρόγραμμα του SPSS δεν έχει αυτοματοποιημένη διαδικασία διόρθωσης Bonferroni για πολλαπλές συγκρίσεις του εν λόγω ελέγχου. Έτσι τα αποτελέσματα υπολογίστηκαν με το χέρι και οι αρχικές τιμές στατιστικής σημασίας του ακριβούς ελέγχου Fisher για πίνακες 2x2, πολλαπλασιάστηκαν με m=3 καθώς γίνεται έλεγχος για τρείς υποθέσεις (διαφοροποιήσεις μεταξύ των ζευγών αποκρινόμενοι-αρνούμενοι, αποκρινόμενοι-απρόθυμοι αποκρινόμενοι και αρνούμενοι-απρόθυμοι αποκρινόμενοι).

Η ακριβής μέθοδος (vs η ασυμπτωτική προσέγγιση). Ο έλεγχος ανεξαρτησίας χ^2 του Pearson (βλ. Pearson, 1900 και McHugh, 2013), όπως έχει προτείνει ο Cochran (1954) δεν πρέπει να χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις πινάκων,

[25] Η διόρθωση Bonferroni, πήρε το όνομά της από τον Carlo Emilio Bonferroni ωστόσο η χρήση της στην περίπτωση των πολλαπλών συγκρίσεων οφείλεται στον Olive Jean Dunn (1961), οποίος χρησιμοποίησε τη θεωρία του Bonferroni (βλ. J. Galambos, I. Simonelli, 1966) για το κατώτατα και ανώτερα όρια της πιθανότητας άπειρα σύνολα γεγονότων ως γενίκευσης για τις ανισότητες του Boole, εστιάζοντάς τα στα διαστήματα εμπιστοσύνης των ελέγχων. Ο λόγος που επιλέχθηκε, η συγκεκριμένη διόρθωση παρότι υπάρχουν πολλές στη βιβλιογραφία και ίσως πιο εύρωστες είναι να υπάρχει ομοιομορφία την προσέγγιση της επεξεργασίας των δεδομένων μιας και το SPSS χρησιμοποιεί αυτοματοποιημένα την συγκεκριμένη διόρθωση σε κάποιους από τους επιλεγόμενους ελέγχους που εφαρμόστηκαν στα δεδομένα της διατριβής.

όπου η ελάχιστη αναμενόμενη τιμή είναι 1 όταν μεγαλύτερο μέρος από το 20% των κελιών εμφανίζει αναμενόμενη συχνότητα μικρότερη του 5. Για τους αποκρινόμενους της έρευνας ο αριθμός των παρατηρήσεων είναι ικανοποιητικού μεγέθους και στους σχετικούς πίνακες δεν συναντώνται κελιά με εκτιμώμενη συχνότητα μικρότερη του 5 ενώ για τους απρόθυμους και αρνούμενους (μη-απόκριση) δεν ισχύουν οι προϋποθέσεις για τη χρήση της ασυμπτωτικής προσέγγισης αφού σε μεγαλύτερο ποσοστό από 20% των κελιών συναντάται εκτιμώμενη συχνότητα μικρότερη του 5. Όπου, λοιπόν, η ασυμπτωτική προσέγγιση δεν συνάντησε τις προϋποθέσεις εφαρμογής της χρησιμοποιήθηκε η ακριβής μέθοδος. Για την εφαρμογή της ακριβούς μεθόδου στο SPSS είναι απαραίτητη η ενεργοποίηση και εγκατάσταση του module SPSS Exact Tests (βλπ. https://www.ibm.com/products/spss-exact-tests).

Η μέθοδος προσομοίωσης Monte Carlo. Ένας άλλος τρόπος αντιμετώπισης όταν η ασυμπτωτική προσέγγιση δεν συναντά τις προϋποθέσεις εφαρμογής της είναι μέσω εφαρμογής της μεθόδου Monte Carlo (Metropolis και Ulam, 1949) για την προσομοίωση ενός επιλεγμένου αριθμού δειγμάτων με επιλεγμένο ή όχι seed για την εκτίμηση του μέσου όρου των τιμών στατιστικής σημασίας (*p*-values) σε επιλεγμένο διάστημα εμπιστοσύνης. Η εν λόγω μεθοδολογία εφαρμόστηκε στους ελέγχους του Fisher με διόρθωση Freeman και Halton για τη μεταβλητή της ηλικίας και την μεταβλητή του τύπου του ερωτώμενου (αποκρινόμενοι, αρνούμενοι, απρόθυμοι) αλλά και στον αντίστοιχο έλεγχο σε όλα τα δυνατά ζεύγη των τριών τύπων ερωτώμενου για τη μεταβλητή της ηλικίας. Ωστόσο, στην περίπτωση μικρών δειγμάτων όπου είναι επιθυμητή μια ακριβής μέθοδος και όχι η ασυμπτωματική προσέγγιση είναι επιθυμητή η χρήση της εν λόγου μεθόδου λόγω της λήψης αμερόληπτων εκτιμήσεων ακριβούς στατιστικής σημασίας. Έτσι τη χρησιμοποιήσαμε και στον προσημικό βαθμολογικό έλεγχο του Wilcoxon για εξαρτημένα ζεύγη για τον έλεγχο της ύπαρξης ή μη στατιστικά σημαντικών διαφορών μεταξύ του επίσημου δείκτη απόκρισης της ESS και του αντίστοιχου σύμφωνα με τον Kish για τις έντεκα υπό μελέτη χώρες.

Η διόρθωση των Freeman και Halton. Στην περίπτωση πινάκων συνάφειας μεγαλύτερων από 2x2 η διόρθωση των Freeman και Halton (1951) επεκτείνει τον έλεγχο του Fisher σε πίνακες mxn όπου $m, n > 2$. Η διόρθωση εφαρμόστηκε στους ελέγχους για την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών ως προς τη μεταβλητή του φύλου και ως προς τη μεταβλητή της ηλικίας για τους τρεις τύπους ερωτώμενων (αποκρινόμενοι, αρνούμενοι και απρόθυμοι αποκρινόμενοι. Αλλά και στους ελέγχους

για την ύπαρξη ή μη στατιστικά σημαντικών διαφορών μεταξύ των αποκρινόμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων για μεταβλητές που λαμβάνουν περισσότερες από δύο τιμές.[26]

Οι πίνακες συνάφειας. Για τη σύγκριση των δεδομένων του φύλου και της ηλικίας των απρόθυμων αποκρινόμενων από τα αρχεία του βασικού ερωτηματολογίου και από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών υπολογίστηκαν τα ποσοστά συμφωνίας και διαφωνίας μεταξύ των διαφορετικών τύπων αρχείων.

Για τον υπολογισμό του ποσοστού (%) διαφωνίας θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ένας τύπος, όπως ο παρακάτω:

$$\frac{\sum_{i=1}^{n}|(c_{1BE}-c_{1A\Sigma},\dots,c_{nBE}-c_{nA\Sigma})|}{2} \qquad [2.1]$$

όπου c_{iBE} είναι η συχνότητα (%) του αρχείου δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου για την i τιμή της υπό σύγκρισης μεταβλητής,

$c_{iA\Sigma}$ είναι η συχνότητα (%) του αρχείου δεδομένων των αρχείων επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών για την i τιμή της υπό σύγκρισης μεταβλητής.

Ενώ αντίστοιχα υπολογισμό του ποσοστού συμφωνίας ο τύπος:

$$100-\frac{\sum_{i=1}^{n}|(c_{1BE}-c_{1A\Sigma},\dots,c_{nBE}-c_{nA\Sigma})|}{2}$$

Ωστόσο, οι παραπάνω τύποι δεν λαμβάνουν υπόψη τους την εξάρτηση των δύο μεταβλητών, που δεν είναι άλλες από τις δύο μεταβλητές του φύλου των απρόθυμων αποκρινόμενων στα δύο διαφορετικά αρχεία δεδομένων. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι εάν για παράδειγμα στην περίπτωση της Αυστρίας για τον πρώτο γύρο υπάρχουν στο ένα αρχείο 39 άνδρες και 67 γυναίκες και στο άλλο αρχείο 40 άνδρες και 66 γυναίκες η διαφορά των δύο αρχείων δεν είναι ίση με:

[26] Ας σημειωθεί ότι με την άδεια Exact tests module του SPSS για πίνακες μεγαλύτερους από 2x2 ο έλεγχος του Fisher's exact που εμφανίζεται στο output αντιστοιχεί στον ακριβή έλεγχο ανεξαρτησίας των Fisher-Freeman-Halton, όπως προκύπτει από την επίσημη ιστοσελίδα του προγράμματος http://www-01.ibm.com/support/docview.wss?uid= swg21479647.

$$\frac{\frac{2}{106}*100}{2}=0.94$$

γιατί στην πραγματικότητα το δεύτερο αρχείο εμφανίζει από το σύνολο των 39 ανδρών τους 32 ως άνδρες και τις υπόλοιπες 7 εγγραφές ως γυναίκες κλπ. Έτσι, η εξάρτηση των δύο μεταβλητών υποδεικνύει ότι από την παράθεση των απλών συχνοτήτων δεν μπορεί να διαφανεί το ποσοστό συμφωνίας ή διαφωνίας των δύο αρχείων.

Πρέπει να επισημανθεί πως προκειμένου να γίνουν ορθά οι συγκρίσεις μεταξύ των δύο αρχείων έχουν αφαιρεθεί οι περιπτώσεις των ελλειπουσών τιμών, δηλαδή οι περιπτώσεις όπου στη μεταβλητή του φύλου δεν υπήρχαν διαθέσιμα δεδομένα (missing data). Ως εκ τούτου, παρουσιάζονται παράλληλα οι απλές συχνότητες των έγκυρων και άκυρων συνόλων, ενώ τα ποσοστά δίνονται επί τοις % των έγκυρων συχνοτήτων. Τονίζεται δε ότι για λόγους ομοιομορφίας και συγκρισιμότητας παρότι για κάποιες χώρες οι απλές συχνότητες δεν αγγίζουν καν τους 100 ερωτώμενους επιλέχθηκε η παρουσίαση του συνόλου των συχνοτήτων επί τοις %.

Πως, λοιπόν, θα υπολογιστούν τα ποσοστά συμφωνίας ή διαφωνίας;[27] Δοθέντος, ότι η μεταβλητή του φύλου είναι διχοτόμος και το 1 αντιπροσωπεύει τους άνδρες και το 2 τους γυναίκες, σύμφωνα με το υπόδειγμα τους πίνακα συνάφειας 2x2 τους δίνεται παρακάτω στο Διάγραμμα 7.

Διάγραμμα 7. Υπόδειγμα τους πίνακα συνάφειας 2x2

		Μεταβλητή ΒΕ		
	Τιμές	1	2	Σύνολο
Μεταβλητή ΑΣ	1	x_{11}	x_{12}	$n_{1A\Sigma}$
	2	x_{21}	x_{22}	$n_{2A\Sigma}$
	Σύνολο	n_{1BE}	n_{2BE}	N

[27] Στη συνέχεια γίνεται παρουσίαση του τρόπου υπολογισμού του ποσοστού συμφωνίας/διαφωνίας μεταξύ δύο μεταβλητών τακτικού επιπέδου μέτρησης. Ωστόσο, για την επεξεργασία των δεδομένων στο στατιστικό πακέτο SPSS δίχως τη χρήση της εν λόγω μεθοδολογίας είναι εφικτό μέσω της διαδικασίας compute να δημιουργηθεί μια νέα μεταβλητή, που θα δίνει για κάθε παρατήρηση τις απόλυτες διαφορές μεταξύ των μεταβλητών του φύλου και της ηλικίας. Στις περιπτώσεις, όπου υπάρχει συμφωνία στις τιμές των δύο μεταβλητών το αποτέλεσμα της αφαίρεσης θα δίνει μηδέν ενώ στις περιπτώσεις ασυμφωνίας τιμές ίσες ή και μεγαλύτερες της μονάδας. Μέσω επανακωδικοποίησης (recode into different variable) της μεταβλητής της διαφοράς μπορούμε να έχει κανείς την τιμή 0 για τη συμφωνία και για όλες τις υπόλοιπες τιμές την τιμή 1.

Το κελί x_{11} αντιπροσωπεύει τον συνολικό αριθμό των παρατηρήσεων για τους οποίες και οι δύο μεταβλητές έχουν την τιμή 1, δηλαδή τον συνολικό αριθμό των απρόθυμων που και στα δύο αρχεία εμφανίζονται ως άνδρες. Το κελί x_{22} αντίστοιχα αντιπροσωπεύει τον συνολικό αριθμό των παρατηρήσεων για τους οποίες και οι δύο μεταβλητές έχουν την τιμή 2, δηλαδή τον συνολικό αριθμό των απρόθυμων που και στα δύο αρχεία εμφανίζονται ως γυναίκες. Το κελί x_{12} αντιπροσωπεύει τον συνολικό αριθμό των παρατηρήσεων για τους οποίες η μεταβλητή ΒΕ (φύλο βασικού ερωτηματολογίου) λαμβάνει την τιμή 2 την ίδια στιγμή που η μεταβλητή ΑΣ (φύλο αρχείου συνεντευκτών/τριών) λαμβάνει την τιμή 1, δηλαδή τους απρόθυμους οι οποίοι εμφανίζονται ως άνδρες στο αρχείο των συνεντευκτών/τριών αλλά ως γυναίκες με βάση τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου. Και τέλος, το κελί x_{21} αντιπροσωπεύει τον συνολικό αριθμό των παρατηρήσεων για τους οποίες η μεταβλητή ΒΕ (φύλο βασικού ερωτηματολογίου) λαμβάνει την τιμή 1 την ίδια στιγμή που η μεταβλητή ΑΣ (φύλο αρχείου συνεντευκτών/τριών) λαμβάνει την τιμή 2, δηλαδή τους απρόθυμους οι οποίοι εμφανίζονται ως γυναίκες στο αρχείο των συνεντευκτών/τριών αλλά ως άνδρες με βάση τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου.

Από το παραπάνω υπόδειγμα, είναι προφανές, ότι η διαφωνία μεταξύ των δύο μεταβλητών επί τοις % δίνεται από τον τύπο:

$$\frac{(x_{12}+x_{21})}{N} * 100 \qquad [2.2]$$

και αντίστοιχα το ποσοστό συμφωνίας :

$$\frac{(x_{11}+x_{22})}{N} * 100 \qquad [2.3]$$

ή εναλλακτικά $100-\left(\frac{(x_{12}+x_{21})}{N} * 100\right)$

δηλαδή 100 μείον το ποσοστό της διαφωνίας.

Με λίγα λόγια, ουσιαστικά τα ποσοστά διαφωνίας βρίσκονται στη δευτερεύουσα διαγώνιο του πίνακα. Εάν το μέτρο συμφωνίας μας δεν αφορούσε ποσοστό επί τοις % τότε (τύπος 2.2), μπορεί κανείς εύκολα να διαπιστώσει μια ομοιότητα στον τρόπο υπολογισμού, που δεν έγινε σκοπίμως, αλλά διαπιστώθηκε εκ των υστέρων, με το δείκτη «ομοιότητας» των Sokal και Michener (1958), όπως

μπορεί επιπροσθέτως να πληροφορηθεί κανείς από τη δουλειά του Johnston (1976). Αντίστοιχα, για τον τύπο 2.1 μπορεί κανείς να διαπιστώσει ομοιότητα στην λογική που κρύβεται πίσω του με τον δείκτη διαχωρισμού των Duncan και Duncan (1955).[28]

Για την περίπτωση, τώρα της μεταβλητής της ηλικίας, όπου οι πίνακες συνάφειας είναι πλέον 4x4 αντίστοιχα ισχύουν τα παραπάνω της περίπτωσης των πινάκων 2x2 δηλαδή, όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 8, που αποτελεί ένα απλό υπόδειγμα ενός πίνακα συνάφειας 4x4.

Διάγραμμα 8. Υπόδειγμα ενός πίνακα συνάφειας 4x4

		Μεταβλητή ΒΕ				
	Τιμές	1	2	3	4	Σύνολο
Μεταβλητή ΑΣ	1	x_{11}	x_{12}	x_{13}	x_{14}	$n_{1A\Sigma}$
	2	x_{21}	x_{22}	x_{23}	x_{24}	$n_{2A\Sigma}$
	3	x_{31}	x_{32}	x_{33}	x_{34}	$n_{3A\Sigma}$
	4	x_{41}	x_{42}	x_{43}	x_{44}	$n_{4A\Sigma}$
	Σύνολο	n_{1BE}	n_{2BE}	n_{3BE}	n_{4BE}	N

Το ποσοστό συμφωνίας είναι ίσο με:

$$\frac{(x_{11} + x_{22} + x_{33} + x_{44})}{N} * 100$$

και το ποσοστό διαφωνίας ίσο με:

$$100 - \left(\frac{(x_{11} + x_{22} + x_{33} + x_{44})}{N} * 100\right)$$

[28] Τόσο οι αναφερόμενοι δείκτες συμφωνίας όσο και οι δείκτες ομοιότητας των Sokal και Michener (1958) και Duncan και Duncan (1955), δεν συνδέονται με ελέγχους υποθέσεως, που να δίνουν σαφή αποτελέσματα για την εξαγωγή συμπερασμάτων, που αφορούν στην ύπαρξη ή μη στατιστικά σημαντικών διαφορών. Ο δείκτης, ωστόσο ομοιότητας του Jaccard (1908, 1912) με την επέκταση του Tanimoto (1958), υπό την πιθανοθεωρητική οπτική των Real και Vargas (1996˙ βλ. επίσης Real, 1999) και την εξαιρετική δουλειά των Rahman, Cuesta, Furnham, Holliday και Thornton (2014), μέσω του προγράμματος της R, και όχι μόνο φυσικά, είναι δυνατόν μέσω της χρήσης μιας κατανομής ακραίων τιμών, να δώσει τιμές στατιστικής σημασίας για τον παραπάνω έλεγχο της υπόθεσης περί ύπαρξης ή μη στατιστικά σημαντικών διαφορών.

Αποτελέσματα

Οι αποκρινόμενοι, οι αρνούμενοι και οι απρόθυμοι αποκρινόμενοι της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

Στον Πίνακα 9 παρουσιάζονται τα μεγέθη του σχεδιασμένου και πραγματοποιημένου δείγματος για τις έντεκα χώρες και τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS.[29]

Πίνακας 9. Το σχεδιασμένο και το πραγματοποιημένο δείγμα ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

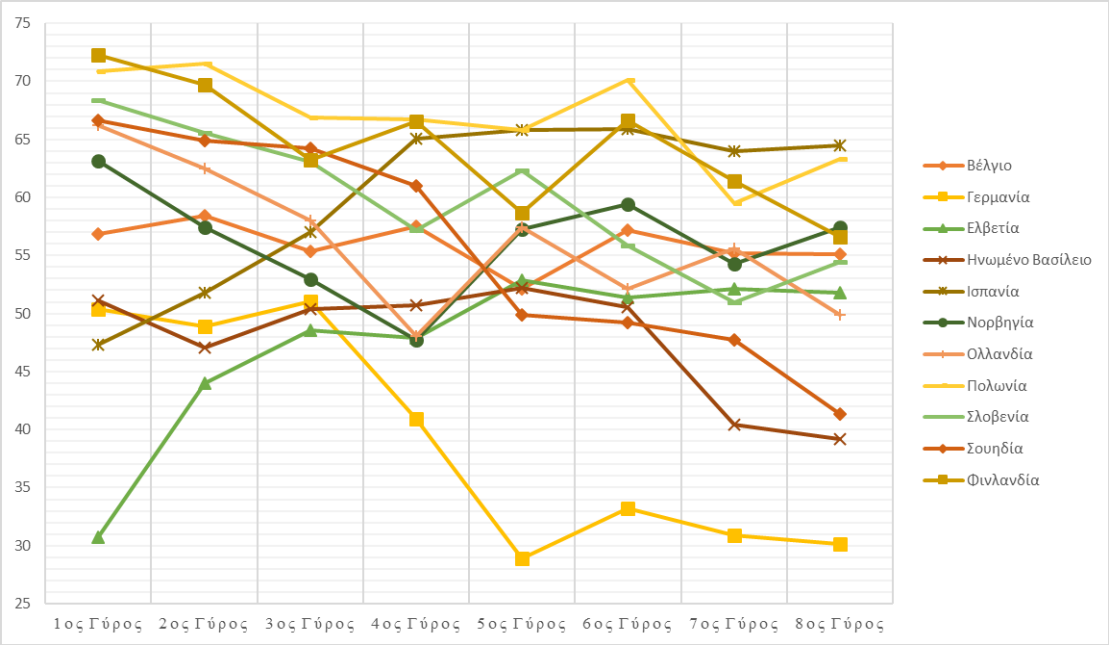
	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Βέλγιο								
Σχεδιασμένο	3340	3042	3249	3060	3267	3267	3204	3204
Πραγματοποιημένο	1899	1778	1798	1760	1704	1869	1769	1766
Γερμανία								
Σχεδιασμένο	5796	5868	5712	6719	10485	8904	9850	9456
Πραγματοποιημένο	2919	2870	2916	2751	3031	2958	3045	2852
Ελβετία								
Σχεδιασμένο	6637	4863	3713	3801	2850	2907	2941	2946
Πραγματοποιημένο	2040	2141	1804	1819	1506	1493	1532	1525
Ην. Βασίλειο								
Σχεδιασμένο	4013	4032	4752	4640	4640	4520	5600	5000
Πραγματοποιημένο	2052	1897	2394	2352	2422	2286	2264	1959
Ισπανία								
Σχεδιασμένο	3657	3213	3290	3962	2865	2868	3010	3038
Πραγματοποιημένο	1729	1663	1876	2576	1885	1889	1925	1958
Νορβηγία								
Σχεδιασμένο	3240	3981	3400	3696	4500	4420	4400	4800
Πραγματοποιημένο	2046	2286	1800	1764	2576	2628	2390	2757
Ολλανδία								
Σχεδιασμένο	3570	3009	3254	3701	3186	3537	3452	3370
Πραγματοποιημένο	2364	1881	1889	1778	1829	1845	1919	1681
Πολωνία								
Σχεδιασμένο	2978	2399	2574	2428	2661	2706	2715	2675
Πραγματοποιημένο	2110	1716	1721	1619	1751	1898	1615	1694
Σλοβενία								
Σχεδιασμένο	2222	2201	2340	2250	2250	2250	2400	2400
Πραγματοποιημένο	1519	1442	1476	1286	1403	1257	1224	1307
Σουηδία								
Σχεδιασμένο	3000	3000	3000	3000	3000	3750	3750	3750
Πραγματοποιημένο	1999	1948	1927	1830	1497	1847	1791	1551
Φινλανδία								
Σχεδιασμένο	2766	2900	3000	3300	3200	3296	3400	3400
Πραγματοποιημένο	2000	2022	1896	2195	1878	2197	2087	1925

Προσαρμογή από European Social Survey (2016c, 2016d, 2016e, 2016f, 2016g, 2016h, 2016i, 2018b) © Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC.

[29] Τα αντίστοιχα δεδομένα καθώς και το ποσοστό επί τοις εκατό του πραγματοποιημένου δείγματος επί του συνόλου του σχεδιασμένου δείγματος για τις υπόλοιπες 25 χώρες που συμμετείχαν στους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS παρουσιάζονται στον Πίνακα Γ1 του Παραρτήματος Γ.

Τα ποσοστά (%) του πραγματοποιημένου δείγματος επί του συνόλου του σχεδιασμένου δείγματος ανά χώρα και γύρο κυμαίνονται ως εξής: 52,16-58,45 (Βέλγιο)˙ 28,91-51,05 (Γερμανία)˙ 30,74-52,84 (Ελβετία)˙ 39,18-52,20 (Ην. Βασίλειο)˙ 47,28-65,79 (Ισπανία)˙ 47,73-63,15 (Νορβηγία)˙ 48,04-66,22 (Ολλανδία)˙ 59,48-70,85 (Πολωνία)˙ 51,00-68,36 (Σλοβενία)˙ 41,36-66,63 (Σουηδία)˙ και 56,62-72,31 (Φινλανδία). Στο Διάγραμμα 9 τα εν λόγω ποσοστά απεικονίζονται γραμμικά ανά χώρα και γύρο.

Διάγραμμα 9. Γραμμική απεικόνιση του ποσοστού επί τοις εκατό του πραγματοποιημένου δείγματος επί του συνόλου του σχεδιασμένου δείγματος ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

Όπως διαπιστώνεται, σε όλες τις χώρες υπάρχουν διαφορές μεταξύ των μεγεθών του σχεδιασμένου και του πραγματοποιημένου δείγματος. Οι διαφορές αυτές δεν οφείλονται αποκλειστικά στη μη-απόκριση μιας και στα δεδομένα που παρουσιάζονται δεν έχουν εξαιρεθεί οι περιπτώσεις μονάδων που ήταν μη επιλέξιμες (ineligible) και δεν έχει ληφθεί υπόψη το μέγεθος της μη-κάλυψης. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον η μη-απόκριση και ιδιαίτερα η άρνηση συνιστά και τη μεγαλύτερη κατηγορία που δημιουργεί αυτές τις διαφορές, τα αποτελέσματα αυτά είναι ενδεικτικά για το μέγεθός της ανά χώρα και γύρο διεξαγωγής της ESS. Κατά συνέπεια, διαπιστώνεται το έντονο πρόβλημα από γύρο σε γύρο διεξαγωγής της έρευνας, που αντιμετωπίζει η πλειονότητα των χωρών με το ζήτημα της μη-απόκρισης. Η Γερμανία αποτελεί το πιο ενδεικτικό παράδειγμα αυτού, αφού από τον

3ο γύρο και μετά φαίνεται να έχει δραματική μείωση του ποσοστού επιτυχίας στη λήψη των συνεντεύξεων. Ενώ στους πρώτους γύρους συνέλεγε ολοκληρωμένες συνεντεύξεις από τους μισούς τουλάχιστον ερωτώμενους του σχεδιασμένου δείγματός της, στους τρεις τελευταίους γύρους φαίνεται να συμμετείχαν λιγότεροι από ένας ανά τρείς ερωτώμενους. Εξαιρέσεις αποτελούν, ωστόσο, τόσο η Ισπανία όσο και η Σλοβενία, οι οποίες όχι μόνο σε σύγκριση με τον 1ο γύρο εμφανίζουν αύξηση του εν λόγω ποσοστού αλλά επιπλέον στους τρεις-τέσσερις τελευταίους γύρους φαίνεται να καταφέρνουν έστω να διατηρούν σταθερά τα ποσοστά τους.

Στον Πίνακα 10 παρουσιάζεται ο αριθμός των ερωτώμενων που αρνήθηκαν έστω μια φορά να πάρουν μέρος στην ESS σύμφωνα με τις δημοσιευμένες εκθέσεις των συμμετεχουσών χωρών και τη στατιστική επεξεργασία των επίσημων αρχείων των δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου και των δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών ανά χώρα.[30] Όπως διαπιστώνεται, τα μεγέθη των δύο κατηγοριών αρνούμενων διαφέρουν στο σύνολο των χωρών. Ωστόσο δεν μοιάζει να υπάρχει κάποιο μοτίβο μικρότερου ή μεγαλύτερου επίσημα δηλωμένου αριθμού αρνούμενων συγκριτικά με τα αποτελέσματα της επεξεργασίας. Σύμφωνα, με τα δεδομένα, η Γερμανία και η Σουηδία φαίνεται να έχουν από γύρο σε γύρο μεγάλη αύξηση του αριθμού των ερωτώμενων που αρνούνται να συμμετάσχουν στην έρευνα ενώ η Ισπανία και η Πολωνία φαίνεται να έχουν συγκριτικά με τα στοιχεία του 1ου γύρου όλο και μικρότερο αριθμό αρνούμενων.

Η συγκριτική παρατήρηση των Πινάκων 9 και 10 αναδεικνύει, όπως προαναφέραμε, πως το ζήτημα της μη-απόκρισης στο μεγαλύτερο βαθμό του εδραιώνεται κυρίως στην κατηγορία της άρνησης συμμετοχής στην έρευνα των ίδιων των ερωτώμενων. Στον Πίνακα 11 παρουσιάζεται το ποσοστό (%) των αρνούμενων ερωτώμενων κατά τη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου και των αρχείων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών επί του συνόλου του σχεδιασμένου δείγματος.[31]

[30] Τα αντίστοιχα δεδομένα για τις υπόλοιπες 25 χώρες που συμμετείχαν στους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS παρουσιάζονται στον Πίνακα Γ2 του Παραρτήματος Γ.
[31] Τα αντίστοιχα δεδομένα για τις υπόλοιπες 25 χώρες που συμμετείχαν στους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS παρουσιάζονται στον Πίνακα Γ3 του Παραρτήματος Γ.

Πίνακας 10. Οι ερωτώμενοι που αρνήθηκαν τουλάχιστον μια φορά σύμφωνα με τις δημοσιευμένες εκθέσεις (Αρνούμενοι Ι) και σύμφωνα με τη στατιστική επεξεργασία των επίσημων αρχείων των δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου και των δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών (Αρνούμενοι ΙΙ) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Βέλγιο								
Αρνούμενοι Ι	612	551	658	746	927	733	835	730
Αρνούμενοι ΙΙ	594	618	675	764	928	835	911	844
Γερμανία								
Αρνούμενοι Ι	1271	1382	1116	1663	4074	3610	4123	4098
Αρνούμενοι ΙΙ	1321	1594	1315	1926	-*	3684	4437	4127
Ελβετία								
Αρνούμενοι Ι	1821	721	634	472	713	784	662	636
Αρνούμενοι ΙΙ	1658	712	692	533	741	827	703	663
Ην. Βασίλειο								
Αρνούμενοι Ι	805	671	567	516	688	727	949	791
Αρνούμενοι ΙΙ	687	619	561	543	703	772	932	833
Ισπανία								
Αρνούμενοι Ι	671	449	525	498	340	253	259	-*
Αρνούμενοι ΙΙ	677	523	586	577	349	292	290	294
Νορβηγία								
Αρνούμενοι Ι	763	634	655	709	736	793	700	694
Αρνούμενοι ΙΙ	765	646	653	735	783	805	720	725
Ολλανδία								
Αρνούμενοι Ι	849	675	783	1179	767	975	684	584
Αρνούμενοι ΙΙ	788	725	846	1199	789	975	760	782
Πολωνία								
Αρνούμενοι Ι	430	313	292	303	372	301	381	310
Αρνούμενοι ΙΙ	416	328	303	321	390	306	391	319
Σλοβενία								
Αρνούμενοι Ι	281	266	292	382	417	465	411	397
Αρνούμενοι ΙΙ	231	322	310	399	425	480	419	402
Σουηδία								
Αρνούμενοι Ι	603	652	648	676	929	981	1222	1301
Αρνούμενοι ΙΙ	-	607	638	715	1015	1234	1369	717
Φινλανδία								
Αρνούμενοι Ι	472	569	626	630	786	677	774	864
Αρνούμενοι ΙΙ	502	581	634	631	799	685	582	695

* Οι εν λόγω χώρες δεν συμπεριλαμβάνονται στα δημοσιοποιημένα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών και η απομόνωση των αρνούμενων δεν κατέστη εφικτή.

Πίνακας 11. Το ποσοστό (%) των αρνούμενων ερωτώμενων κατά τη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου και των αρχείων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών επί του συνόλου του σχεδιασμένου δείγματος ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας								
Χώρα	1ος 2002	2ος 2004	3ος 2006	4ος 2008	5ος 2010	6ος 2012	7ος 2014	8ος 2016	Μέση τιμή
Βέλγιο	17,78	20,32	20,78	24,97	28,41	25,56	28,43	26,34	24,07
Γερμανία	22,79	27,16	23,02	28,66	-	41,37	45,05	43,64	33,10
Ελβετία	24,98	14,64	18,64	14,02	26,00	28,45	23,90	22,51	21,64
Ην. Βασίλειο	17,12	15,35	11,81	11,70	15,15	17,08	16,64	16,66	15,19
Ισπανία	18,51	16,28	17,81	14,56	12,18	10,18	9,63	9,68	13,60
Νορβηγία	23,79	23,49	23,75	27,74	28,46	26,47	26,21	24,17	25,51
Ολλανδία	22,07	24,09	26,00	32,40	24,76	27,57	22,02	23,20	25,26
Πολωνία	13,97	13,67	11,77	13,22	14,66	11,31	14,40	11,93	13,12
Σλοβενία	10,40	14,63	13,25	17,73	18,89	21,33	17,46	16,75	16,30
Σουηδία	-	20,23	21,27	23,83	33,83	32,91	36,51	19,12	26,81
Φινλανδία	18,15	20,03	21,13	19,12	24,97	20,78	17,12	20,44	20,22

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται στον Πίνακα 11, διαπιστώνεται ότι στην περίπτωση της Γερμανίας από το 2010 και μετά σχεδόν ένας στους δύο ερωτώμενους αρνείται τουλάχιστον μια φορά να συμμετάσχει στην έρευνα. Στον αντίποδα, βρίσκονται οι περιπτώσεις της Σλοβενίας και της Ισπανίας για τις οποίες κατά μέσο όρο για κάθε έξι ερωτώμενους του σχεδιασμένου δείγματος λιγότερο από ένας περίπου ήταν αρνητικός απέναντι στην έρευνα.

Πίνακας 12. Οι απρόθυμοι ερωτώμενοι που ενώ αρνήθηκαν έστω μια φορά να αποκριθούν εντέλει συμμετείχαν στην έρευνα ανά χώρα για τους 8 γύρους της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
Χώρα	1ος 2002	2ος 2004	3ος 2006	4ος 2008	5ος 2010	6ος 2012	7ος 2014	8ος 2016
Βέλγιο	24	70	116	63	65	122	172	156
Γερμανία	421	427	453	530	-	188	249	159
Ελβετία	83	65	62	130	152	143	81	58
Ην. Βασίλειο	68	186	63	73	139	183	136	85
Ισπανία	2	55	120	158	84	146	34	48
Νορβηγία	0	52	99	94	117	63	68	71
Ολλανδία	401	424	290	305	321	213	220	197
Πολωνία	17	37	38	53	75	33	41	45
Σλοβενία	50	0	76	65	71	32	31	26
Σουηδία	-	21	241	80	113	353	109	40
Φινλανδία	57	47	28	76	93	176	64	78

Στον Πίνακα 12 παρουσιάζεται το μέγεθος των απρόθυμων ερωτώμενων, δηλαδή των ερωτώμενων οι οποίοι ενώ αρνήθηκαν τουλάχιστον μια φορά να

συμμετάσχουν στην έρευνα εντέλει συμμετείχαν σε αυτή.[32] Όπως διαπιστώνεται, η Γερμανία και η Ολλανδία ενώ στους πρώτους γύρους διεξαγωγής της έρευνας είχαν το μεγαλύτερο αριθμό απρόθυμων αποκρινόμενων, στον τελευταίο υπό μελέτη γύρο έχουν αρκετά λιγότερους απρόθυμους που αναλογούν σχεδόν στους μισούς του 1ου γύρου. Ωστόσο, για το σύνολο των γύρων το μικρότερο αριθμό απρόθυμων ερωτωμένων φαίνεται να έχει η Πολωνία.

Το δημογραφικό «προφίλ» των αποκρινόμενων, των αρνούμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

Στο παρόν υποκεφάλαιο παρατίθεται το δημογραφικό «προφίλ» σύμφωνα με το φύλο και την ηλικία των αποκρινόμενων, των αρνούμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων της ESS. Παράλληλα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των ελέγχων για την ύπαρξη ή μη στατιστικά σημαντικών διαφορών στο δημογραφικό «προφίλ» μεταξύ των τριών τύπων ερωτώμενων.

Στους Πίνακες 13 και 14 παρουσιάζονται οι σχετικές συχνότητες για το φύλο των αποκρινόμενων, των αρνούμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τις έντεκα χώρες και τους τέσσερις πρώτους και τέσσερις τελευταίους γύρους διεξαγωγής της ESS, αντίστοιχα. Στους Πίνακες 15 και 16 παρουσιάζονται οι σχετικές συχνότητες για την ηλικία των αποκρινόμενων, των αρνούμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τις έντεκα χώρες και τους τέσσερις πρώτους και τέσσερις τελευταίους γύρους διεξαγωγής της ESS, αντίστοιχα.[33]

[32] Τα αντίστοιχα δεδομένα για τις υπόλοιπες 25 χώρες που συμμετείχαν στους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS παρουσιάζονται στον Πίνακα Γ4 του Παραρτήματος Γ.

[33] Οι αντίστοιχες σχετικές συχνότητες για το φύλο και την ηλικία για τις υπόλοιπες 25 χώρες που συμμετείχαν στους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS παρουσιάζονται στους Πίνακες Γ5-Γ6 και Γ7-Γ8, αντίστοιχα, του Παραρτήματος Γ.

Πίνακας 13. Η σχετική συχνότητα (%) των αποκρινόμενων (ΔΑ), των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) σύμφωνα με το φύλο ανά χώρα για τους 4 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Βέλγιο												
Άνδρες	51,5	45,0	52,2	49,8	45,1	34,3	46,8	46,4	44,8	49,2	46,9	46,0
Γυναίκες	48,5	55,0	47,8	50,2	54,9	65,7	53,2	53,6	55,2	50,8	53,1	54,0
N	1847	576	23	1708	574	70	1682	666	116	1697	740	63
Γερμανία												
Άνδρες	48,8	-	44,7	49,4	-	41,0	49,8	44,5	46,4	54,1	45,5	47,0
Γυναίκες	51,2	-	55,3	50,6	-	59,0	50,2	55,5	53,6	45,9	54,5	53,0
N	2498	-	421	2443	-	427	2463	886	453	2221	913	530
Ελβετία												
Άνδρες	47,9	43,4	51,8	44,1	39,3	50,8	44,9	39,1	53,2	45,5	45,3	41,5
Γυναίκες	52,1	56,6	48,2	55,9	60,7	49,2	55,1	60,9	46,8	54,5	54,7	58,5
N	1957	1598	83	2076	61	65	1741	92	62	1689	528	130
Ην. Βασίλειο												
Άνδρες	46,7	43,6	45,6	46,0	43,0	41,4	44,8	39,0	55,6	45,8	45,9	44,3
Γυναίκες	53,3	56,4	54,4	54,0	57,0	58,6	55,2	61,0	44,4	54,2	54,1	55,7
N	1984	635	68	1709	453	186	2331	526	63	2272	512	70
Ισπανία												
Άνδρες	47,3	52,5	50,0	51,5	41,8	38,2	48,3	44,9	44,2	47,5	44,3	46,2
Γυναίκες	52,7	47,5	50,0	48,5	58,2	61,8	51,7	55,1	55,8	52,5	55,7	53,8
N	1727	610	2	1607	514	55	1756	477	120	2418	537	158
Νορβηγία												
Άνδρες	54,2	42,6	0,0	51,8	42,1	55,8	51,5	43,6	40,4	52,4	43,9	46,8
Γυναίκες	45,8	57,4	0,0	48,2	57,9	44,2	48,5	56,4	59,6	47,6	56,1	53,2
N	2036	765	0	1708	646	52	1651	653	99	1455	710	94

Πίνακας 13. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Ολλανδία												
Άνδρες	44,8	43,5	40,4	44,7	47,2	31,1	46,1	45,5	45,2	46,8	45,6	42,3
Γυναίκες	55,2	56,5	59,6	55,3	52,8	68,9	53,9	54,5	54,8	53,2	54,4	57,7
N	1963	720	401	1457	655	424	1599	803	290	1473	1111	305
Πολωνία												
Άνδρες	49,0	39,4	41,2	48,8	40,5	35,1	47,5	38,3	39,5	47,3	40,1	43,4
Γυναίκες	51,0	60,6	58,8	51,2	59,5	64,9	52,5	61,7	60,5	52,7	59,9	56,6
N	2093	416	17	1679	328	37	/1683	303	38	1566	307	53
Σλοβενία												
Άνδρες	47,9	44,6	40,0	46,0	41,5	0,0	45,4	44,8	40,8	46,8	47,9	36,9
Γυναίκες	52,1	55,4	60,0	54,0	58,5	0,0	54,6	55,2	59,2	53,2	52,1	63,1
N	1468	231	50	1410	205	0,0	1400	310	76	1221	292	65
Σουηδία												
Άνδρες	50,8	-	-	50,3	-	52,4	49,6	-	48,1	50,2	48,7	48,8
Γυναίκες	49,2	-	-	49,7	-	47,6	50,4	-	51,9	49,8	51,3	51,2
N	1995	-	-	1927	-	21	1685	-	241	1750	39	80
Φινλανδία												
Άνδρες	48,3	49,6	36,8	47,2	51,8	34,0	48,4	47,5	50,0	49,2	47,5	44,7
Γυναίκες	51,7	50,4	63,2	52,8	48,2	66,0	51,6	52,5	50,0	50,8	52,5	55,3
N	1943	502	57	1975	581	47	1868	634	28	2119	631	76

Πίνακας 14. Η σχετική συχνότητα (%) των αποκρινόμενων (ΔΑ), των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) σύμφωνα με το φύλο ανά χώρα για τους 4 τελευταίους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Βέλγιο												
Άνδρες	48,6	46,5	35,4	48,8	46,0	48,4	50,7	46,6	50,6	50,7	45,0	45,5
Γυναίκες	51,4	53,5	64,6	51,2	54,0	51,6	49,3	53,4	49,4	49,3	55,0	54,5
N	1639	896	65	1747	806	122	1597	864	172	1610	791	156
Γερμανία												
Άνδρες	51,3	-	-	50,9	45,6	42,6	50,6	46,8	52,2	52,8	-	54,1
Γυναίκες	48,7	-	-	49,1	54,4	57,4	49,4	53,2	47,8	47,2	-	45,9
N	3031	-	-	2770	900	188	2796	528	249	2693	-	159
Ελβετία												
Άνδρες	52,4	46,6	41,4	50,7	57,0	43,4	50,6	47,4	39,5	52,4	42,2	34,6
Γυναίκες	47,6	53,4	58,6	49,3	43,0	56,6	49,4	52,6	60,5	47,6	57,8	65,5
N	1354	711	152	1350	79	143	1451	612	81	1467	583	58
Ην. Βασίλειο												
Άνδρες	43,7	42,2	42,4	42,5	42,5	44,3	45,3	43,6	44,1	44,7	40,4	40,0
Γυναίκες	56,3	57,8	57,6	57,5	57,5	55,7	54,7	56,4	55,9	55,3	59,6	60,0
N	2283	676	139	2103	713	183	2128	881	136	1874	779	85
Ισπανία												
Άνδρες	49,5	40,2	41,7	49,7	46,0	30,8	51,3	42,2	50,0	49,7	42,1	54,2
Γυναίκες	50,5	59,8	58,3	50,3	54,0	69,2	48,7	57,8	50,0	50,3	57,9	45,8
N	1801	338	84	1743	287	146	1891	249	34	1910	247	48
Νορβηγία												
Άνδρες	52,1	45,9	51,3	52,8	44,2	54,0	53,3	44,0	51,5	53,8	45,3	52,1
Γυναίκες	47,9	54,1	48,7	47,2	55,8	46,0	46,7	56,0	48,5	46,2	54,7	47,9
N	1431	760	117	1561	803	63	1368	712	68	1474	722	71

Πίνακας 14. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Ολλανδία												
Άνδρες	46,2	48,4	43,6	46,4	45,9	46,9	45,0	43,6	43,2	44,2	41,6	48,7
Γυναίκες	53,8	51,6	56,4	53,6	54,1	53,1	55,0	56,4	56,8	55,8	58,4	51,3
N	1508	729	321	1632	892	213	1699	636	220	1484	630	197
Πολωνία												
Άνδρες	48,5	41,0	37,3	48,2	41,6	33,3	46,0	47,0	39,0	47,7	42,1	46,7
Γυναίκες	51,5	59,0	62,7	51,8	58,4	66,7	54,0	53,0	61,0	52,3	57,9	53,3
N	1676	371	75	1865	271	33	1574	370	41	1647	311	45
Σλοβενία												
Άνδρες	46,5	44,0	46,5	45,9	46,0	46,9	45,5	47,9	64,5	45,7	49,6	50,0
Γυναίκες	53,5	56,0	53,5	54,1	54,0	53,1	54,5	52,1	35,5	54,3	50,4	50,0
N	1330	302	71	1225	367	32	1193	405	31	1281	393	26
Σουηδία												
Άνδρες	47,8	50,0	50,4	51,3	48,9	51,0	50,3	77,4	43,1	48,8	99,9	90,0
Γυναίκες	52,2	50,0	49,6	48,7	51,1	49,0	49,7	22,6	56,9	51,2	0,1	10,0
N	1384	8	113	1494	1205	353	1682	870	109	1510	693	40
Φινλανδία												
Άνδρες	48,7	46,9	44,1	48,7	-	51,1	49,3	-	45,3	49,7	-	55,1
Γυναίκες	51,3	53,1	55,9	51,3	-	48,9	50,7	-	54,7	50,3	-	44,9
N	1785	799	93	2021	-	176	2023	-	64	1847	-	78

Πίνακας 15. Η σχετική συχνότητα (%) των αποκρινόμενων (ΔΑ), των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) σύμφωνα με την ηλικία ανά χώρα για τους 4 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Βέλγιο												
<20	7,4	4,6	0,0	8,5	2,9	4,3	9,0	3,3	2,6	8,6	3,4	4,8
20-39	32,8	28,0	16,6	33,4	31,5	22,9	30,0	26,6	22,4	29,8	27,3	27,0
40-59	34,0	37,7	29,2	34,7	33,9	32,8	36,8	34,5	31,0	35,2	37,1	47,6
>60	25,8	29,7	54,2	23,4	31,7	40,0	24,2	35,6	44,0	26,4	32,2	20,6
N	1875	175	24	1708	416	70	1682	635	116	1697	708	63
Γερμανία												
<20	6,8	-	5,0	8,2	-	4,9	6,3	2,0	4,4	4,9	1,0	4,0
20-39	29,7	-	25,7	28,2	-	20,8	26,8	27,8	23,6	25,6	21,9	22,6
40-59	36,2	-	31,6	35,6	-	38,2	37,4	39,6	42,6	41,3	40,6	37,7
>60	27,3	-	37,7	28,0	-	36,1	29,5	30,6	29,4	28,2	36,5	35,7
N	2498	-	421	2443	-	427	2463	879	453	2221	907	530
Ελβετία												
<20	5,4	3,5	6,0	4,6	0,0	0,0	3,8	2,3	3,2	4,1	2,3	1,5
20-39	31,5	26,1	31,3	33,6	25,4	29,2	28,1	24,1	16,1	31,8	24,4	27,7
40-59	36,6	38,1	36,1	32,7	40,7	43,1	36,1	32,2	35,5	34,7	33,9	35,4
>60	26,5	32,3	26,5	29,1	33,9	27,7	32,0	41,4	45,2	29,4	39,4	35,4
N	1957	1584	83	2076	59	65	1742	87	62	1689	528	130
Ην. Βασίλειο												
<20	4,6	1,5	2,9	5,8	2,2	2,2	5,0	1,4	1,6	3,9	1,3	5,5
20-39	31,9	29,0	20,6	32,8	25,8	33,9	29,6	31,6	27,0	30,0	33,5	24,7
40-59	32,7	31,6	35,3	30,0	32,5	36,6	32,8	32,0	28,6	34,4	32,9	34,2
>60	30,8	37,9	41,2	31,3	39,6	27,4	32,6	35,0	42,9	31,7	32,3	35,6
N	1984	620	68	1711	465	186	2331	500	63	2279	462	73

Πίνακας 15. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Ισπανία												
<20	5,7	1,9	0,0	6,5	2,5	3,6	6,8	1,9	2,5	5,7	2,1	3,8
20-39	32,4	26,2	50,0	38,2	24,2	23,6	37,5	30,2	19,2	35,7	30,1	25,3
40-59	28,1	45,1	50,0	29,9	42,8	34,5	30,8	38,8	40,0	30,8	39,5	32,3
>60	33,8	26,8	0,0	25,4	30,5	38,2	25,0	29,1	38,3	27,8	28,3	38,6
N	1727	534	2	1608	397	55	1756	430	120	2418	534	158
Νορβηγία												
<20	4,1	3,0	0,0	5,8	5,9	5,8	7,1	8,0	8,1	8,4	8,3	5,3
20-39	36,2	31,4	0,0	34,7	30,2	21,2	32,2	27,0	29,3	31,1	32,9	37,2
40-59	38,1	34,4	0,0	38,5	32,4	42,3	33,3	34,8	22,2	37,0	32,0	30,9
>60	21,6	31,2	0,0	21,1	31,6	30,8	22,4	30,3	40,4	23,4	26,8	26,6
N	2036	765	0,0	1708	646	52	1651	653	99	1455	724	94
Ολλανδία												
<20	4,6	1,5	3,5	3,8	2,9	3,1	3,3	3,1	2,4	4,2	1,0	3,6
20-39	31,7	33,9	26,4	30,0	35,1	23,8	31,2	33,2	31,7	28,2	34,9	28,9
40-59	37,5	34,1	39,9	36,8	33,3	42,2	36,8	35,1	33,1	37,9	32,7	35,1
>60	26,2	30,6	30,2	29,4	28,7	30,9	28,7	28,6	32,8	29,7	31,4	32,5
N	1963	684	401	1457	579	424	1599	767	290	1473	1000	305
Πολωνία												
<20	11,6	5,5	5,9	10,7	5,8	2,7	10,3	2,6	0,0	8,9	2,2	3,8
20-39	33,3	27,5	29,4	36,6	29,3	32,4	34,0	29,0	28,9	34,2	35,5	39,6
40-59	33,9	40,9	23,5	34,6	39,6	35,1	34,3	42,6	42,1	33,0	39,0	35,8
>60	21,3	26,4	41,2	18,1	25,3	29,7	21,3	25,7	28,9	23,9	23,3	20,8
N	2093	416	17	1679	328	37	1683	303	38	1566	313	53

Πίνακας 15. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Σλοβενία												
<20	8,3	-	6,0	9,3	8,9	-	9,3	1,3	5,3	7,5	3,4	4,6
20-39	35,2	-	26,0	31,8	32,4	-	28,4	21,0	27,6	31,5	26,0	29,2
40-59	33,2	-	36,0	32,0	33,3	-	35,7	49,0	36,8	32,8	43,5	32,3
>60	23,3	-	32,0	26,9	25,4	-	26,6	28,7	30,3	28,3	27,1	33,8
N	1469	-	50	1442	213	-	1400	310	76	1221	292	65
Σουηδία												
<20	6,7	-	-	7,4	-	4,8	7,1	-	7,1	7,4	7,7	5,0
20-39	34,1	-	-	31,2	-	19,0	32,1	-	26,6	30,7	30,8	28,7
40-59	34,2	-	-	34,6	-	28,6	33,9	-	35,7	30,6	48,7	41,3
>60	25,0	-	-	26,9	-	47,6	26,9	-	30,7	31,3	12,8	25,0
N	1999	-	-	1927	-	21	1686	-	241	1750	39	80
Φινλανδία												
<20	9,2	4,0	5,3	7,5	6,4	4,3	6,8	6,6	7,1	6,8	11,7	5,3
20-39	30,1	33,3	22,8	30,1	32,5	14,9	28,6	28,5	17,9	28,5	29,3	22,4
40-59	37,2	38,8	28,1	34,8	41,8	38,3	33,3	40,9	35,7	34,9	39,5	28,9
>60	23,5	23,9	43,9	27,5	19,3	42,6	31,4	24,0	39,3	29,8	19,5	43,4
N	1943	502	57	1975	581	47	1868	634	28	2119	631	76

Πίνακας 16. Η σχετική συχνότητα (%) των αποκρινόμενων (ΔΑ), των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) σύμφωνα με την ηλικία ανά χώρα για τους 4 τελευταίους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Βέλγιο												
<20	8,0	73,6	0,0	7,4	3,1	6,6	7,6	3,9	7,0	7,9	3,3	5,1
20-39	30,0	23,3	40,0	29,7	29,3	23,0	30,2	29,1	26,2	30,3	30,2	30,8
40-59	34,6	3,0	40,0	34,7	35,8	38,5	33,7	35,9	36,6	33,6	33,5	35,9
>60	27,5	0,1	20,0	28,3	31,7	32,0	28,4	31,2	30,2	28,2	33,0	28,2
N	1639	768	65	1747	794	122	1597	825	172	1610	779	156
Γερμανία												
<20	7,5	-	-	7,4	3,0	3,7	6,2	4,2	3,6	7,1	-	6,9
20-39	25,9	-	-	24,5	20,7	22,9	24,8	20,0	21,7	26,9	-	27,0
40-59	37,6	-	-	37,1	37,2	36,2	36,1	34,9	39,4	35,2	-	35,8
>60	29,0	-	-	30,9	39,2	37,2	33,0	40,9	35,3	30,8	-	30,2
N	3031	-	-	2770	802	188	2796	455	249	2693	-	159
Ελβετία												
<20	7,2	4,3	4,6	7,1	2,8	2,1	7,6	2,3	3,7	6,5	2,0	3,4
20-39	27,5	21,5	19,1	30,7	31,9	23,1	30,0	24,3	27,2	29,1	25,9	22,4
40-59	37,7	37,1	38,8	35,4	36,1	37,1	33,7	43,4	34,6	35,4	37,4	25,9
>60	27,6	37,2	37,5	26,8	29,2	37,8	28,7	30,1	34,6	28,9	34,6	48,3
N	1354	726	152	1350	72	143	1451	602	81	1467	537	58
Ην. Βασίλειο												
<20	4,6	1,5	3,6	3,8	1,4	3,8	3,2	0,7	0,7	3,5	0,4	2,4
20-39	27,4	31,6	40,3	25,2	29,3	29,5	24,8	29,7	22,8	26,8	30,6	21,2
40-59	33,4	30,6	31,7	32,4	30,6	29,0	33,5	35,6	36,8	31,3	35,0	34,1
>60	34,6	36,3	24,5	38,6	38,7	37,7	38,5	34,0	39,7	38,4	34,0	42,4
N	2283	667	139	2103	697	183	2128	856	136	1874	749	85

Πίνακας 16. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Ισπανία												
<20	5,4	2,6	7,1	4,9	2,6	1,4	5,3	2,9	0,0	4,3	2,7	4,2
20-39	36,0	30,6	26,2	32,9	24,1	25,3	30,0	27,1	23,5	26,0	19,6	12,5
40-59	35,0	40,5	32,1	35,7	39,5	30,8	36,4	29,0	23,5	39,8	38,4	39,6
>60	23,7	26,3	34,5	26,4	33,8	42,5	28,3	41,0	52,9	29,9	39,3	43,8
N	1801	304	84	1743	266	146	1891	210	34	1910	224	48
Νορβηγία												
<20	8,1	6,4	6,0	8,6	6,4	3,2	8,4	6,4	5,9	7,1	8,0	4,2
20-39	31,1	31,9	26,5	30,6	30,3	15,9	28,4	32,9	30,9	31,0	31,0	28,2
40-59	35,9	36,1	35,0	35,6	33,7	49,2	35,3	32,1	32,4	34,7	32,6	33,8
>60	24,9	25,7	32,5	25,2	29,6	31,7	27,9	28,6	30,9	27,2	28,4	33,8
N	1431	771	117	1561	803	63	1368	720	68	1474	723	71
Ολλανδία												
<20	3,5	1,5	1,2	3,2	2,3	3,3	4,1	0,5	8,2	4,3	1,1	4,6
20-39	26,7	37,5	21,2	23,7	35,3	30,0	24,2	32,2	32,3	25,8	27,2	26,4
40-59	37,7	31,6	40,5	37,6	32,5	38,5	35,1	29,3	31,4	31,8	34,5	29,4
>60	32,0	29,4	37,1	35,5	29,9	28,9	36,6	38,0	28,2	38,1	37,2	39,6
N	1508	678	321	1632	839	213	1699	574	220	1484	611	197
Πολωνία												
<20	8,7	2,7	6,7	7,6	0,8	0,0	6,0	2,4	4,9	6,2	2,9	6,7
20-39	35,4	34,9	37,3	33,6	38,2	36,4	33,3	40,2	19,5	31,7	36,7	28,9
40-59	32,5	33,8	34,7	32,2	33,5	36,4	31,2	28,3	36,6	32,2	29,9	31,1
>60	23,3	28,7	21,3	26,6	27,5	27,3	29,5	29,1	39,0	29,9	30,5	33,3
N	1676	373	75	1865	251	33	1574	381	41	1649	311	45

Πίνακας 16. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Σλοβενία												
<20	6,5	2,0	5,6	6,5	3,2	6,3	5,5	2,5	0,0	6,2	2,3	3,8
20-39	29,4	22,3	31,0	28,3	27,5	31,3	27,7	24,5	29,0	26,1	30,7	34,6
40-59	35,1	50,6	38,0	35,7	36,9	31,3	32,6	38,1	38,7	36,5	36,1	23,1
>60	29,1	25,1	25,4	29,5	32,3	31,3	34,2	34,9	32,3	31,2	30,9	38,5
N	1332	251	71	1225	371	32	1193	404	31	1281	391	26
Σουηδία												
<20	8,1	0,0	4,4	7,1	4,4	5,9	5,2	3,3	1,8	4,2	3,7	10,0
20-39	26,3	12,5	27,4	29,2	35,8	34,3	28,5	29,5	30,3	25,0	32,8	20,0
40-59	32,0	50,0	34,5	30,8	32,9	28,0	30,6	33,6	35,8	31,8	39,4	22,5
>60	33,6	37,5	33,6	32,9	26,8	31,7	35,0	30,6	32,1	39,0	24,2	47,5
N	1384	8	113	1494	1058	353	1682	1110	109	1511	683	40
Φινλανδία												
<20	7,5	7,9	5,4	5,9	-	4,5	5,4	-	3,1	5,3	-	3,8
20-39	27,5	29,8	20,4	27,4	-	25,6	24,7	-	21,9	27,9	-	12,8
40-59	31,5	37,8	36,6	32,0	-	36,9	32,1	-	26,6	32,6	-	35,9
>60	33,6	24,5	37,6	34,7	-	33,0	37,8	-	48,4	34,2	-	47,4
N	1785	799	93	2021	-	176	2023	-	64	1847	-	78

Στους Πίνακες 17 και 18 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα (*p*-values) των ελέγχων στατιστικής σημασίας για τους ακριβείς ελέγχους του Fisher με τη διόρθωση των Freeman-Halton στους 2x3 πίνακες για το φύλο και την ηλικία, αντίστοιχα, και την κατασκευασμένη μεταβλητή για τον τύπο του ερωτώμενου (με επίπεδα την απόκριση, την άρνηση του ίδιου του ερωτώμενου και την απροθυμία) για τις έντεκα χώρες και τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS.[34] Επιπλέον, στους Πίνακες 19 και 20 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του ελέγχου στατιστικής σημασίας για ακριβείς ελέγχους του Fisher (2x2 πίνακες) με ανεξάρτητη μεταβλητή το φύλο και την ηλικία, αντίστοιχα, και εξαρτημένη κάθε φορά μια εκ των τριών κατασκευασμένων διχοτόμων μεταβλητών που προκύπτουν από όλους τους ανά δύο συνδυασμούς των επιπέδων της μεταβλητής του τύπου του ερωτώμενου (αρνούμενοι-αποκρινόμενοι, αρνούμενοι-απρόθυμοι και αποκρινόμενοι-απρόθυμοι) για τις έντεκα χώρες και τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS.[35]

Η ανάλυση, όπως έχει προαναφέρει, επικεντρώνεται αποκλειστικά στα αποτελέσματα για το δημογραφικό «προφίλ» των αποκρινόμενων, των αρνούμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων της ESS που κρίνονται στατιστικά σημαντικά σε επίπεδο στατιστικής σημασίας $p<0,05$.

[34] Τα αντίστοιχα αποτελέσματα για τις υπόλοιπες 25 χώρες, που συμμετείχαν στους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS παρουσιάζονται στους Πίνακες Γ9 και Γ10 του Παραρτήματος Γ.

[35] Τα αντίστοιχα αποτελέσματα για τις υπόλοιπες 25 χώρες, που συμμετείχαν στους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS παρουσιάζονται στους Πίνακε2 Γ11 και Γ12 του Παραρτήματος Γ.

Πίνακας 17. Οι τιμές των ελέγχων στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τους ακριβείς ελέγχους ανεξαρτησίας του Fisher με τη διόρθωση των Freeman και Halton στους 2x3 πίνακες για τη μεταβλητή του φύλου και τον τύπο ερωτώμενου (αποκρινόμενοι, αρνούμενοι, απρόθυμοι) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Βέλγιο	**.024**	**.009**	.902	.545	.084	.432	.154	**.023**
Γερμανία	**-**	**-**	**.017**	**<.001**	**-**	**.003**	.217	**-**
Ελβετία	**.014**	.427	.223	.693	**.005**	.121	.085	**<.001**
Ην. Βασίλειο	.403	.309	**.009**	.974	.757	.892	.685	.105
Ισπανία	.050	**<.001**	.307	.399	**.004**	**<.001**	**.025**	.060
Νορβηγία	**-**	**<.001**	**.001**	**.001**	**.024**	**<.001**	**<.001**	**<.001**
Ολλανδία	.255	**<.001**	.935	.356	.328	.948	.768	.193
Πολωνία	**.001**	**.008**	**.009**	.062	**.008**	**.034**	.639	.195
Σλοβενία	.382	**-**	.740	.265	.755	.993	.090	.362
Σουηδία	**-**	**-**	**-**	.943	.879	.433	**<.001**	**<.001**
Φινλανδία	.187	**.023**	.905	.587	.518	**-**	**-**	**-**

Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν ότι τα αποτελέσματα είναι στατιστικά σημαντικά (*p*<.05).

Πίνακας 18. Οι τιμές των ελέγχων στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τους ακριβείς ελέγχους ανεξαρτησίας του Fisher με τη διόρθωση των Freeman και Halton και χρήση προσομοίωσης Monte Carlo σε 500.000 δείγματα για τη μεταβλητή της ηλικίας και την μεταβλητή του τύπου του ερωτώμενου (αποκρινόμενοι, αρνούμενοι, απρόθυμοι) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Βέλγιο	**.032**	**<.001**	**<.001**	**<.001**	**<.001**	**.001**	**.011**	**.001**
Γερμανία	**-**	**-**	**<.001**	**<.001**	**-**	**<.001**	**.010**	**-**
Ελβετία	**<.001**	.088	.156	**<.001**	**<.001**	**.019**	**<.001**	**<.001**
Ην. Βασίλειο	**<.001**	**<.001**	**.004**	**.040**	**<.001**	**.018**	**<.001**	**<.001**
Ισπανία	**<.001**	**<.001**	**<.001**	**<.001**	**.013**	**<.001**	**.001**	**.014**
Νορβηγία	**-**	**<.001**	**<.001**	.200	.468	**.005**	**.**266	**.**767
Ολλανδία	**<.001**	**.009**	.710	**<.001**	**<.001**	**<.001**	**<.001**	**.006**
Πολωνία	**<.001**	**<.001**	**<.001**	**.001**	**.001**	**<.001**	**.005**	.187
Σλοβενία	**-**	**-**	**<.001**	**.008**	**<.001**	.286	.069	**.020**
Σουηδία	**-**	**-**	**-**	**.048**	.751	**<.001**	**<.001**	**<.001**
Φινλανδία	**<.001**	**<.001**	**.004**	**<.001**	**<.001**	**-**	**-**	**-**

Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν ότι τα αποτελέσματα είναι στατιστικά σημαντικά (*p*<.05).

Πίνακας 19. Οι προσαρμοσμένες τιμές των ελέγχων στατιστικής σημασίας (*p*-values) με τη διόρθωση Bonferroni για πολλαπλές συγκρίσεις για τους ακριβείς ελέγχους ανεξαρτησίας (exact) του Fisher σε πίνακες 2x2 για τη μεταβλητή του φύλου και τις κατηγορίες της κατασκευασμένης μεταβλητής τύπος ερωτώμενου για όλους τους ανά δύο συνδυασμούς των κατηγοριών της (αρνούμενοι (ΜΑ)-αποκρινόμενοι (ΔΑ), αρνούμενοι (ΜΑ)-απρόθυμοι αποκρινόμενοι (ΑΑ) και αποκρινόμενοι (ΔΑ)-απρόθυμοι αποκρινόμενοι (ΑΑ)) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας																							
	1ος			2ος			3ος			4ος			5ος			6ος			7ος			8ος		
Χώρα	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ
Βέλγιο	**.021**	.999	.999	.180	.291	**.042**	.999	.999	.999	.933	.999	.701	.999	.282	.126	.603	.999	.999	.174	.999	.999	**.027**	.999	.720
Γερμανία	**-**	**-**	.126	**-**	**-**	**.002**	**.021**	.999	.999	**.003**	.999	**.012**	**-**	**-**	**-**	**.015**	.999	.087	.351	.501	.999	**-**	**-**	.999
Ελβετία	**.021**	.423	.999	.999	.645	.933	.852	.300	.726	.999	.999	.999	**.036**	.846	**.039**	.897	.204	.339	.579	.582	.201	**.003**	.804	**.030**
Ην. Βασίλειο	.555	.999	.999	.798	.999	.735	.051	**.042**	.288	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.129	.999	.999
Ισπανία	.090	.999	.999	**.003**	.999	.165	.537	.999	.999	.543	.999	.999	**.006**	.999	.540	.756	**.009**	**.003**	**.021**	.999	.999	.078	.459	.999
Νορβηγία	**.001**	**-**	**-**	**.003**	.180	.999	**.003**	.999	.114	**.003**	.999	.999	**.021**	.960	.999	**.003**	.447	.999	**.003**	.756	.999	**.003**	.954	.999
Ολλανδία	.999	.999	.330	.897	**.003**	**.003**	.999	.999	.999	.999	.990	.495	.960	.477	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.810	.252	.759
Πολωνία	**.003**	.999	.999	**.018**	.999	.402	**.009**	.999	.999	.063	.999	.999	**.030**	.999	.180	.111	.999	.339	.999	.999	.999	.219	.999	.999
Σλοβενία	.999	.999	.942	.231	**-**	**-**	.999	.999	.999	.999	.390	.381	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.279	.132	.592	.999	.999
Σουηδία	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	.999	**-**	**-**	.731	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.645	.999	.999	**.003**	**.003**	.498	**.003**	**.003**	**.003**
Φινλανδία	.999	.213	.318	.159	.069	.234	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.999	**-**	**-**	.582	**-**	**-**	.612	**-**	**-**	.358

Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν ότι τα αποτελέσματα είναι στατιστικά σημαντικά ($p<.05$).

Πίνακας 20. Οι τιμές της στατιστικής σημασίας (*p-values*) για τους ακριβείς ελέγχους ανεξαρτησίας του Fisher με τη διόρθωση των Freeman και Halton με προσομοίωση Monte Carlo σε 500.000 δείγματα για τη μεταβλητή της ηλικίας και την μεταβλητή τύπος ερωτώμενου για όλους τους ανά δύο συνδυασμούς των κατηγοριών της (αρνούμενοι (ΜΑ)-αποκρινόμενοι (ΔΑ), αρνούμενοι (ΜΑ)-απρόθυμοι αποκρινόμενοι (ΑΑ) και αποκρινόμενοι (ΔΑ)-απρόθυμοι αποκρινόμενοι (ΑΑ)) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας																							
	1ος			2ος			3ος			4ος			5ος			6ος			7ος			8ος		
Χώρα	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ
Βέλγιο	.214	.132	.020	**.001**	.097	**.015**	**.001**	.415	**.001**	**.001**	.173	.246	**.001**	**.001**	**.012**	**.001**	.162	.408	**.002**	.318	.685	**.001**	.480	.676
Γερμανία	**-**	**-**	**.001**	**-**	**-**	**.001**	**.001**	.038	.093	**.001**	**.003**	**.011**	**-**	**-**	**-**	**.001**	.816	.115	**.004**	.482	.222	**-**	**-**	.999
Ελβετία	**.001**	.333	.981	.129	.785	.131	.363	.690	.090	**.001**	.796	.261	**.001**	.922	.023	.686	.441	**.004**	**.001**	.381	.466	**.001**	.115	.027
Ην. Βασίλειο	**.001**	.319	.143	**.001**	.022	.052	**.001**	.595	.336	**.013**	.066	.635	**.001**	**.014**	**.009**	**.003**	.241	.594	**.001**	.314	.369	**.001**	.042	.653
Ισπανία	**.001**	.759	.592	**.001**	.510	.060	**.001**	.056	**.001**	**.001**	.036	**.009**	.025	.078	.079	**.003**	.211	**.001**	**.002**	.625	.022	.020	.603	.083
Νορβηγία	**.001**	**-**	**-**	**.001**	.428	.141	**.001**	.062	**.001**	.105	.734	.359	.517	.436	.310	.049	.026	**.011**	.067	.980	.830	.682	.595	.627
Ολλανδία	**.001**	**.009**	.098	.129	**.001**	.052	.769	.597	.425	**.001**	**.008**	.713	**.001**	**.001**	**.015**	**.001**	.237	.100	**.001**	**.001**	**.001**	**.001**	.025	.917
Πολωνία	**.001**	.374	.301	**.001**	.838	.180	**.001**	.934	.073	**.001**	.765	.551	**.001**	.225	.931	**.001**	.978	.430	**.004**	.036	.239	.046	.419	.935
Σλοβενία	.358	*	.389	.960	**-**	**-**	**.001**	.050	.680	**.001**	.361	.748	**.001**	.090	.910	.083	.634	.964	**.017**	.936	.646	**.007**	.403	.448
Σουηδία	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	.239	**-**	**-**	.328	.030	.447	.251	.668	.713	.581	**.001**	.127	.295	**.001**	.913	.225	**.001**	**.001**	.149
Φινλανδία	**.001**	**.011**	**.011**	**.001**	**.002**	.042	**.001**	.272	.604	**.001**	**.001**	.113	**.001**	.040	.370	**-**	**-**	.589	**-**	**-**	.417	**-**	**-**	**.010**

Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν ότι τα αποτελέσματα είναι στατιστικά σημαντικά $p<.0166$ λόγω πολλαπλών συγκρίσεων.

Όπως διαπιστώνεται, σε όλες τις χώρες υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές στο δημογραφικό «προφίλ» μεταξύ των τριών κατηγοριών ερωτώμενων σε τουλάχιστον έναν γύρο διεξαγωγής της έρευνας. Στην περίπτωση του Βελγίου, οι αποκρινόμενοι άντρες υπερέχουν ελαφρά έναντι των γυναικών, ενώ οι αρνούμενοι είναι κυρίως γυναίκες (1ος και 8ος γύρος) όπως και τα 2/3 των απρόθυμων αποκρινόμενων (2ος γύρος). Οι αποκρινόμενοι είναι κυρίως από 40 έως 59 ετών, ενώ το 1/3 των αρνούμενων είναι άνω των 60 ετών (2ος έως 8ος γύρος) με εξαίρεση τον 5ο γύρο που είναι κυρίως κάτω των 20 ετών και τα 2/3 των απρόθυμων είναι ηλικίας άνω των 60 ετών (1ος έως 3ος γύρος) με εξαίρεση τον 5ο γύρο που είναι κυρίως από 20 έως 59 ετών.

Στην περίπτωση της Γερμανίας, οι αποκρινόμενες γυναίκες υπερέχουν ελαφρά έναντι των ανδρών, ενώ τα 2/3 των απρόθυμων (2ος γύρος) και τα 2/3 των αρνούμενων (3ος γύρος) είναι επίσης γυναίκες. Η αναλογία ως προς το φύλο, ωστόσο των αποκρινόμενων είναι διαφορετική στον 4ο γύρο και 6ο γύρο, όπου οι αποκρινόμενοι είναι κυρίως άνδρες, ενώ τόσο οι αρνούμενοι όσο και απρόθυμοι είναι κυρίως γυναίκες. Οι αποκρινόμενοι σε μικρότερο βαθμό από τους αρνούμενους (3ος και 4ος γύρος) και από τους απρόθυμους είναι άνω των 60 ετών (1ος, 2ος, 4ος και 7ος γύρος).

Στην περίπτωση της Ελβετίας, οι αποκρινόμενοι άνδρες υπερέχουν σημαντικά έναντι των γυναικών, ενώ στους αρνούμενους και απρόθυμους υπερισχύουν σημαντικά οι γυναίκες (5ος και 8ος γύρος). Ομοίως, με την περίπτωση του Βελγίου και της Γερμανίας, οι αποκρινόμενοι σε μικρότερο ποσοστό απ' ότι οι αρνούμενοι (1ος, 4ος, 5ος , 7ος και 8ος γύρος) και οι απρόθυμοι είναι άνω των 60 ετών (6ος γύρος).

Στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου, τα 2/3 των αρνούμενων είναι γυναίκες ενώ οι απρόθυμοι άνδρες υπερέχουν από τις γυναίκες (3ος γύρος). Ωστόσο, όπως και στις παραπάνω περιπτώσεις, οι αποκρινόμενοι σε μικρότερο ποσοστό απ' ότι οι αρνούμενοι (1ος έως 8ος γύρος) και οι απρόθυμοι είναι άνω των 60 ετών (5ος γύρος).

Στην περίπτωση της Ισπανίας, οι αποκρινόμενοι είναι κυρίως άνδρες ενώ οι αρνούμενες γυναίκες υπερέχουν αριθμητικά έναντι των ανδρών (2ος και 7ος γύρος). Επιπλέον, σε άλλους γύρους, οι αποκρινόμενες γυναίκες υπερέχουν ελαφρά έναντι των ανδρών, ενώ τα 2/3 των αρνούμενων (5ος γύρος) όπως και των απρόθυμων αποκρινόμενων (6ος γύρος) είναι επίσης γυναίκες. Στην περίπτωση του 6ου γύρου οι απρόθυμες γυναίκες υπερέχουν σημαντικά από τους άνδρες κάτι που δεν ισχύει στην

περίπτωση των αρνούμενων. Οι αποκρινόμενοι σε μικρότερο ποσοστό απ' ότι οι αρνούμενοι (2ος, 3ος, 4ος, 6ος και 7ος γύρος) και οι απρόθυμοι είναι άνω των 60 ετών (3ος, 4ος και 6ος γύρος). Με εξαίρεση ίσως τον 1ο γύρο στον οποίο οι αποκρινόμενοι ηλικίας από 40 έως 59 ετών δεν καλύπτουν ούτε το 1/3 ενώ σχεδόν το 1/2 των αρνούμενων είναι ηλικίας από 40 έως 59 ετών.

Στην περίπτωση της Νορβηγίας, οι αποκρινόμενοι είναι κυρίως άνδρες έναντι των αρνούμενων που είναι κυρίως γυναίκες (1ος έως 8ος γύρος). Και στην περίπτωση αυτή, οι αποκρινόμενοι σε μικρότερο ποσοστό απ' ότι οι αρνούμενοι (1ος, 2ος και 3ος γύρος) και οι απρόθυμοι είναι άνω των 60 ετών (3ος και 6ος γύρος).

Στην περίπτωση της Ολλανδίας, οι απρόθυμες γυναίκες ξεπερνούν τα 2/3 ενώ τόσο οι αποκρινόμενες όσο και οι αρνούμενες υπερέχουν έναντι των ανδρών αλλά σε μικρότερο ποσοστό (2ος γύρος). Οι αποκρινόμενοι, σε μια περίπτωση κάποιων γύρων, στο μεγαλύτερο ποσοστό τους είναι από 40 έως 59 ετών ενώ το 1/3 των αρνούμενων είναι άνω των 60 ετών (1ος, 4ος, 7ος και 8ος γύρος). Στην άλλη περίπτωση, μικρότερο ποσοστό των αποκρινόμενων είναι άνω των 60 ετών έναντι του αντίστοιχου ποσοστού των αρνούμενων (6ος, 7ος και 8ος γύρος). Ωστόσο, στην περίπτωση του 5ου γύρου οι αρνούμενοι στο μεγαλύτερο ποσοστό τους είναι από 20 έως 39 ετών, ενώ οι αποκρινόμενοι στο μεγαλύτερο ποσοστό τους και οι απρόθυμοι σε ποσοστό άνω του 40% είναι από 40 μέχρι 59 ετών. Τέλος στην περίπτωση του 7ου γύρου ενώ οι απρόθυμοι αποκρινόμενοι είναι στο μεγαλύτερο ποσοστό τους από 20 έως 39 ετών τόσο οι αποκρινόμενοι όσο και οι αρνούμενοι είναι στο μεγαλύτερο ποσοστό τους άνω των 60 ετών με τη διαφορά πως οι αποκρινόμενοι ηλικίας άνω των 60 ετών υπερέχουν ελαφρά από τους αποκρινόμενους από 40 έως 59 ετών ενώ το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό των αρνούμενων συγκεντρώνουν οι αρνούμενοι από 20 έως 39 ετών.

Στην περίπτωση της Πολωνίας, οι αποκρινόμενες γυναίκες υπερέχουν ελαφρά έναντι των ανδρών ενώ οι αρνούμενες γυναίκες αποτελούν τα 2/3 των αρνούμενων (1ος, 2ος, 3ος και 5ος γύρος). Οι αποκρινόμενοι νέοι μέχρι 20 ετών κυμαίνονται από 6% μέχρι 11,6% ενώ οι αρνούμενοι νέοι μέχρι 20 ετών κυμαίνονται από 0,8 μέχρι 5,8% (1ος έως 7ος γύρος).

Στην περίπτωση της Σλοβενίας δεν παρατηρήθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών των τριών κατηγοριών ερωτώμενων. Ωστόσο, οι αρνούμενοι ηλικίας από 40 μέχρι 59 ετών αποτελούν και σχεδόν το 1/2 των

αρνούμενων κάτι που δεν ισχύει στην περίπτωση των αποκρινόμενων (3ος, 4ος, 5ος, 7ος και 8ος γύρος).

Στην περίπτωση της Σουηδίας, στον 7ο γύρο οι αποκρινόμενοι άνδρες υπερέχουν ελαφρά έναντι των γυναικών ενώ τα 4/5 των αρνούμενων είναι άνδρες και οι απρόθυμες γυναίκες υπερέχουν έναντι των ανδρών. Ωστόσο, στον 8ο γύρο πάνω από το 90% των αρνούμενων και των απρόθυμων είναι άνδρες ενώ οι αποκρινόμενες γυναίκες υπερέχουν ελαφρά έναντι των ανδρών. Παράλληλα, το μεγαλύτερο ποσοστό των αποκρινόμενων είναι ηλικίας άνω των 60 ετών, ενώ των αρνούμενων από 20 έως 39 ετών (6ος γύρος) και από 40 έως 59 ετών (7ος γύρος). Ενώ στον 8ο γύρο ενώ τα 2/5 των αρνούμενων είναι από 40 έως 59 ετών, το 1/2 των απρόθυμων είναι άνω των 60 ετών.

Η ανάλυση ολοκληρώνεται με την περίπτωση της Φινλανδίας για την οποία δεν παρατηρήθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών των τριών κατηγοριών ερωτώμενων. Οι περισσότεροι αποκρινόμενοι είναι ηλικίας από 40 έως 59 ετών με το ποσοστό να κυμαίνεται από 33,3-37,2 % ενώ οι αρνούμενοι της εν λόγω ηλικιακής κατηγορίας ξεπερνούν τα 2/5 (1ος έως 4ος και 5ος γύρος). Παράλληλα οι απρόθυμοι άνω των 60 ετών αποτελούν σχεδόν τα 2/5 (2ος, 4ος και 8ος γύρος), με τους αρνούμενους και τους απρόθυμους να διαφοροποιούνται λόγω αυτού στην περίπτωση του 1ου γύρου.

Το δημογραφικό και κοινωνικό «προφίλ» και οι κοινωνικοπολιτικές αντιλήψεις των αποκρινόμενων και των απρόθυμων

Στο παρόν υποκεφάλαιο παρουσιάζεται το δημογραφικό και κοινωνικό «προφίλ» και οι κοινωνικοπολιτικές αντιλήψεις των αποκρινόμενων και των απρόθυμων σύμφωνα με τα δεδομένα που προκύπτουν από το βασικό ερωτηματολόγιο της ESS. Παράλληλα, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των ελέγχων στατιστικής σημασίας για την ύπαρξη ή όχι στατιστικά σημαντικών διαφορών. Ας σημειωθεί ότι, τα αποτελέσματα και οι έλεγχοι για το δημογραφικό «προφίλ» των δύο τύπων ερωτώμενων έχουν αυτή τη φορά βασιστεί σε διαφορετικά αρχεία δεδομένων από ό,τι στο προηγούμενο υποκεφάλαιο. Έτσι, παρουσιάζονται εκ νέου ώστε να τεκμηριώνεται η παράλληλη παρουσίαση του κοινωνικού τους «προφίλ» και των κοινωνικοπολιτικών αντιλήψεών τους.

Στον Πίνακα 21 παρουσιάζονται οι σχετικές συχνότητες (%), οι μέσες τιμές και τα αντίστοιχα αποτελέσματα των ελέγχων στατιστικής σημασίας για το δημογραφικό και κοινωνικό «προφίλ» των αποκρινόμενων ως πρόθυμων αποκρινόμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων σύμφωνα με τις εξής μεταβλητές: φύλο, ηλικία, αριθμός των συμπληρωμένων ετών τυπικής εκπαίδευσης, βαθμός του θρησκευτικού αισθήματος, οικογενειακό εισόδημα και βαθμός αστικότητας της περιοχής μόνιμης κατοικίας.

Στον Πίνακας 22 παρουσιάζονται οι σχετικές συχνότητες (%), οι μέσες τιμές και τα αντίστοιχα αποτελέσματα των ελέγχων στατιστικής σημασίας για τις κοινωνικοπολιτικές αντιλήψεις των αποκρινόμενων ως πρόθυμων αποκρινόμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων σύμφωνα με τις εξής μεταβλητές της βασικής θεματολογίας της ESS: εμπιστοσύνη στην κοινωνία, εμπιστοσύνη στην πολιτική, ενδιαφέρον για την πολιτική, συμμετοχή στις τελευταίες εκλογές και ενεργή συμμετοχή σε οργανώσεις και συλλόγους εθελοντικής προσφοράς.

Η ανάλυση επικεντρώνεται στα αποτελέσματα που κρίνονται στατιστικά σημαντικά σε επίπεδο στατιστικής σημασίας $p<0,05$.

Πίνακας 21. Τα δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά (%) των πρόθυμων (Π) και των απρόθυμων (Α) αποκρινόμενων και τα αποτελέσματα των ελέγχων Student's *t* του Gosset και των ακριβών ελέγχων του Fisher (με διόρθωση των Freeman-Halton όπου απαιτείται για μεγαλύτερους από 2x2 πίνακες) για 11 χώρες που συμμετείχαν στους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας													
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Φύλο *ποσοστό ανδρών/ έλεγχος* χ^2	Βέλγιο	48,6	38,7	49,1	33,8	48,6	46,7	48,7	44,4	49,2	33,3	48,5	48,4	48,5	49,2	49,0	46,0
		χ_1^2= 1.191		χ_1^2= 6.978		χ_1^2= .173		χ_1^2= .441		χ_1^2= 6.097		χ_1^2= .000		χ_1^2= .033		χ_1^2= .541	
		p=.285		***p*=.008**		*p*=.706		*p*=.507		***p*=.014**		*p*=.984		*p*=.855		*p*=.462	
	Γερμανία	49,1	43,6	49,2	41,8	48,9	45,2	50,2	42,6	-	-	49,1	41,8	48,9	47,9	49,0	50,6
		χ_1^2= 4.443		χ_1^2= 7.841		χ_1^2= 1.951		χ_1^2= 9.791		-		χ_1^2= 3.859		χ_1^2= .084		χ_1^2= .168	
		***p*=.035**		***p*=.005**		*p*=.173		***p*=.002**				***p*=.049**		*p*=.772		*p*=.682	
	Ελβετία	48,1	53,6	48,2	53,0	48,3	55,2	48,8	46,7	49,3	37,6	49,6	43,8	49,6	38,3	49,8	32,8
		χ_1^2= .981		χ_1^2= .587		χ_1^2= 1.067		χ_1^2= .223		χ_1^2= 7.733		χ_1^2= 1.653		χ_1^2= 3.931		χ_1^2= 6.479	
		p=.322		*p*=.443		*p*=.350		*p*=.637		***p*=.005**		*p*=.199		***p*=.047**		***p*=.011**	
	Ηνωμένο Βασίλειο	48,4	50,0	48,9	42,5	48,3	60,7	48,7	44,9	49,6	50,3	48,5	50,6	48,7	49,6	49,1	44,9
		χ_1^2= .088		χ_1^2= 2.510		χ_1^2= 3.681		χ_1^2= .378		χ_1^2= .032		χ_1^2= .279		χ_1^2= .046		χ_1^2= .528	
		p=.767		*p*=.113		*p*=.055		*p*=.539		*p*=.859		*p*=.634		*p*=.830		*p*=.467	
	Ισπανία	-	-	49,4	33,9	49,5	44,1	49,3	42,6	49,3	42,0	50,3	31,2	48,8	48,6	48,5	51,1
		-		χ_1^2= 5.742		χ_1^2= 1.327		χ_1^2= 2.647		χ_1^2= 1.756		χ_1^2= 18.838		χ_1^2= .001		χ_1^2= .118	
				***p*=.017**		*p*=.249		*p*=.104		*p*=.185		***p*<.001**		*p*=.978		*p*=.732	
	Νορβηγία	-	-	48,9	55,4	49,9	36,8	49,4	48,1	49,4	47,1	50,0	50,8	51,8	48,6	51,8	49,3
		-		χ_1^2= .909		χ_1^2= 7.246		χ_1^2= .066		χ_1^2= .228		χ_1^2= .017		χ_1^2= .271		χ_1^2= .169	
				p=.340		***p*=.007**		*p*=.798		*p*=.633		*p*=.898		*p*=.602		*p*=.681	
	Ολλανδία	50,4	45,5	51,9	39,7	49,5	47,7	49,6	47,1	49,8	46,1	49,3	49,4	49,2	49,1	48,6	55,3
		χ_1^2= 3.201		χ_1^2= 19.472		χ_1^2= .262		χ_1^2= .640		χ_1^2= 1.377		χ_1^2= .001		χ_1^2= .001		χ_1^2= 3.145	
		p=.074		***p*<.001**		*p*=.609		*p*=.424		*p*=.241		*p*=.993		*p*=.982		*p*=.076	
	Πολωνία	47,8	37,5	47,9	32,4	47,8	40,0	47,5	43,8	47,9	37,5	48,2	32,3	48,1	41,0	47,8	47,8
		χ_1^2= .676		χ_1^2= 3.237		χ_1^2= .831		χ_1^2= .265		χ_1^2= 3.020		χ_1^2= 3.087		χ_1^2= .755		χ_1^2= .001	
		p=.411		*p*=.072		*p*=.362		*p*=.606		*p*=.082		*p*=.079		*p*=.385		*p*=.999	

Πίνακας 21. (συνέχεια)

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Φύλο *ποσοστό ανδρών/ έλεγχος* χ^2	Σλοβενία	48,7	42,1	-	-	48,9	43,2	49,9	37,5	49,1	51,5	49,2	51,6	48,7	68,8	48,9	57,7
		χ_1^2= 1.129		-		χ_1^2= .910		χ_1^2= 3.727		χ_1^2= .141		χ_1^2= .071		χ_1^2= 5.012		χ_1^2= .780	
		p=.288				*p*=.340		*p*=.054		*p*=.707		*p*=.789		*p*=**.025**		*p*=.377	
	Σουηδία	-	-	49,1	50,0	49,5	47,3	49,2	50,6	49,5	50,5	49,1	51,4	50,8	42,0	49,1	80,0
		-		χ_1^2=.005		χ_1^2= .474		χ_1^2= .059		χ_1^2= .040		χ_1^2= .597		χ_1^2= 3.282		χ_1^2= 1.191	
				p=.942		*p*=.491		*p*=..807		*p*=.841		*p*=.440		*p*=.070		*p*<**.001**	
	Φινλανδία	48,5	36,2	48,5	37,5	48,3	50,0	48,5	44,6	48,6	45,7	48,4	49,7	48,7	45,9	48,6	52,6
		χ_1^2= 3.426		χ_1^2= 2.263		χ_1^2= .032		χ_1^2= .430		χ_1^2= .291		χ_1^2= 1.191		χ_1^2= .188		χ_1^2= .466	
		p=.064		*p*=.133		*p*=.857		*p*=.512		*p*=.589		*p*=.285		*p*=.665		*p*=.495	
Ηλικία *Μέση τιμή/ έλεγχος t*	Βέλγιο	45,72	63,97	45,48	54,98	45,58	54,67	46,63	48,76	46,74	49,72	47,79	50,16	47,33	48,78	47,32	47,94
		t_{1812}= -5.147		t_{1776}= -4.332		t_{1796}= -5.080		t_{1758}= -.873		t_{1702}= -1.207		t_{1867}= -1.299		t_{1767}= -.956		t_{1764}= -.392	
		p<**.001**		*p*<**.001**		*p*<**.001**		*p*=.383		*p*=.228		*p*=.194		*p*=.339		*p*=.695	
	Γερμανία	46,69	50,74	46,55	50,64	47,09	49,16	47,25	50,27	-	-	48,35	51,85	48,65	51,58	48,23	49,67
		$t_{558.79}$= -3.784		t_{2803}= -4.108		t_{2866}= -2.085		t_{2723}= 3.342		-		t_{2034}= -2.530		t_{3029}= -2.258		t_{2847}= -.973	
		p<**.001**		*p*<**.001**		*p*=**.037**		*p*=**.001**				*p*=**.011**		*p*=**.024**		*p*=.331	
	Ελβετία	44,91	50,37	45,52	48,03	46,16	56,08	46,27	48,66	47,94	53,79	46,25	52,33	46,74	50,86	46,94	54,27
		t_{2034}= .754		$t_{71.96}$= -1.110		t_{1801}= -3.984		t_{1817}= -1.459		t_{1500}= -3.655		t_{2034}= .754		t_{1529}= -1.913		t_{1521}= -2.971	
		p=.451		*p*=.164		*p*<**.001**		*p*=.145		*p*<**.001**		*p*<**.001**		*p*=.056		*p*=**.003**	
	Ηνωμένο Βασίλειο	45,42	50,56	45,67	45,39	45,78	51,56	45,98	46,56	45,69	41,12	46,79	45,13	46,80	49,52	46,89	49,21
		t_{2556}= -2.603		t_{1889}= .185		t_{2967}= -2.390		t_{2323}= -.253		t_{2413}= 2.819		t_{2268}= 1.095		t_{2244}= -1.626		t_{1922}= -1.062	
		p=**.009**		*p*=.854		*p*=**.017**		*p*=.801		*p*=**.002**		*p*=.274		*p*=.104		*p*=.288	
	Ισπανία	-	-	45,02	54,17	45,51	54,23	45,66	51,05	46,14	50,37	46,42	52,66	47,73	58,75	48,18	56,39
		-		t_{1640}= -3.774		t_{1875}= -4.884		t_{2569}= -3.487		t_{1878}= -2.086		t_{1886}=-3.903		t_{1923}= -3.521		t_{1956}= -3.049	
				p<**.001**		*p*<**.001**		*p*<**.001**		*p*=**.037**		*p*=**.001**		*p*<**.001**		*p*=**.002**	
	Νορβηγία	-	-	45,02	50,82	45,41	51,30	45,25	46,37	45,57	49,82	44,85	51,57	45,78	46,12	45,66	50,24
		-		t_{1758}= -2.365		$t_{124.9}$= -3.271		t_{2034}= -.581		t_{1546}= -2.376		t_{1622}= -2.821		t_{1434}= -.147		t_{1543}= -2.002	
				p=**.018**		*p*=**.005**		*p*=.561		*p*=**.018**		*p*=**.005**		*p*=.883		*p*=**.046**	

Πίνακας 21. (συνέχεια)

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Ηλικία	Ολλανδία	43,60	46,56	44,87	46,63	45,62	46,84	45,72	47,51	45,75	49,26	47,04	44,16	47,45	42,02	47,03	46,30
μέση τιμή/		t_{2362}= -3.145		t_{1877}= -1.823		t_{1887}= -1.084		t_{1776}= -1.538		t_{1827}= -3.167		t_{1843}= 2.241		t_{1915}= 4.199		t_{1679}= .512	
έλεγχος t		*p*=**.002**		*p*=.068		*p*=.279		*p*=.124		*p*=**.002**		*p*=**.025**		*p*<**.001**		*p*=.609	
	Πολωνία	43,03	49,11	43,02	49,08	43,42	48,88	44,62	44,92	44,76	46,04	45,74	48,77	46,18	50,74	46,69	47,07
		t_{2098}= -1.297		t_{1714}= -1.932		t_{2362}= -1.717		t_{2362}= -.109		t_{1749}= -.568		t_{1896}= -.905		t_{1613}= -1.523		t_{1690}= -.140	
		p=.195		*p*=.054		*p*=.086		*p*=.913		*p*=.570		*p*=.365		*p*=.128		*p*=.889	
	Σλοβενία	44,09	48,25	-	-	45,35	46,68	45,72	47,41	46,42	43,79	47,02	47,56	47,65	48,39	48,37	51,52
		t_{1519}= -1.577		-		t_{1469}= -.603		t_{1284}= -.705		t_{1383}= 1.139		t_{1255}= -.159		t_{1222}= -.221		t_{2362}= -.861	
		p=.115				*p*=.549		*p*=.481		*p*=.255		*p*=.874		*p*=.825		*p*=.389	
	Σουηδία	-	-	46,17	52,40	46,42	47,47	46,88	47,60	46,83	47,23	47,19	46,45	47,70	48,85	47,82	47,32
		-		t_{1946}= -1.469		t_{2152}= -.887		t_{2362}= -.319		t_{1495}= -.211		t_{1843}= .655		t_{1788}= -.578		t_{1545}= .158	
				p=.142		*p*=.375		*p*=.749		*p*=.833		*p*=.512		*p*=.563		*p*=.874	
	Φινλανδία	45,54	52,75	46,07	54,83	46,67	52,06	46,86	53,11	47,35	50,54	48,14	48,40	48,51	53,26	48,52	55,44
		t_{1998}= -2.972		t_{2020}= -3.145		t_{1894}= -1.493		t_{2193}= -2.800		t_{1876}= -1.562		t_{2195}= -.172		t_{2085}= -1.872		t_{1923}= -3.059	
		p=**.003**		*p*=**.001**		*p*=.136		*p*=**.005**		*p*=.118		*p*=.863		*p*=.060		*p*=**.002**	
Τυπική	Βέλγιο	11,56	9,27	11,75	10,88	11,80	10,97	12,23	11,58	12,22	12,17	12,51	13,41	12,94	12,56	13,36	13,59
εκπαίδευση		t_{1860}= 3.435		t_{1768}= 1.859		t_{1793}= 2.337		t_{1757}= 1.383		t_{1660}= -.104		$t_{137.23}$=-2.242		t_{1766}= 1.267		t_{1760}= -.741	
μέση τιμή/		*p*=**.001**		*p*=.063		*p*=**.020**		*p*=.167		*p*=.917		*p*=**.013**		*p*=.205		*p*=.459	
έλεγχος t	Γερμανία	12,29	11,81	12,44	12,38	12,67	13,30	13,22	12,61	-	-	13,44	12,91	13,45	13,26	13,59	13,45
		t_{2971}= 2.760		t_{2791}= .314		t_{2867}= -3.424		t_{2730}= 3.664		-		t_{2946}= 2.102		t_{3036}= .829		t_{2847}= .515	
		p=**.006**		*p*=.754		*p*=**.001**		*p*<**.001**				*p*=**.036**		*p*= .407		*p*=.607	
	Ελβετία	10,73	10,58	10,64	10,59	13,20	12,56	11,35	11,04	11,51	10,50	11,94	11,22	11,10	10,71	11,40	10,62
		t_{2031}= .404		t_{2135}= .138		t_{2362}= 1.292		t_{1812}= 1.018		t_{2362}= 3.587		t_{1484}= 2.165		$t_{93.004}$= 1.259		t_{1520}= 1.664	
		p=.686		*p*=.891		*p*=.197		*p*=.309		*p*<**.001**		*p*=**.031**		*p*=.211		*p*=.096	
	Ηνωμένο	12,87	11,90	12,17	12,83	13,52	13,39	13,64	12,73	12,89	13,50	13,46	13,27	13,87	13,17	14,09	13,15
	Βασίλειο	$t_{73,019}$= 2.704		t_{1878}= -2.649		t_{2926}= .266		$t_{72.66}$= -3.145		t_{2397}= -1.952		t_{2246}= .659		t_{2252}= 2.128		t_{1933}= 2.163	
		p=**.007**		*p*=**.008**		*p*=.790		*p*=**.016**		*p*=.051		*p*=.510		*p*=**.033**		*p*=**.031**	

Πίνακας 21. (συνέχεια)

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Τυπική εκπαίδευση *μέση τιμή/ έλεγχος t*	Ισπανία	-	-	11,08	10,37	11,88	10,89	11,69	9,71	12,37	12,21	12,96	11,60	13,11	12,43	13,10	10,42
			-	t_{1621}= .964		t_{1767}= 1.786		$t_{173.81}$= 4.425		t_{1847}= .265		t_{1865}= 2.531		t_{1872}= .683		t_{1895}= 3.258	
				p=.335		*p*=.074		***p*<.001**		*p*=.791		***p*=.011**		*p*=.495		***p*=.001**	
	Νορβηγία	-	-	12,70	11,52	12,83	11,34	12,61	11,95	13,24	12,31	12,65	12,64	13,41	13,00	13,55	12,95
			-	t_{1756}= 2.616		t_{1735}= 4.263		t_{1542}= 1.701		t_{1542}= 2.658		t_{1617}= .029		t_{1432}= .956		t_{1540}= 1.367	
				p=.009		***p*<.001**		*p*=.089		***p*=.008**		*p*=.977		*p*=.339		*p*=.172	
	Ολλανδία	13,15	12,59	12,65	12,34	13,53	12,66	13,50	12,87	13,50	13,83	13,63	14,09	13,73	13,39	13,81	13,75
		t_{2338}= 2.658		t_{1872}= 1.570		t_{1878}= 3.127		$t_{374.8}$= 2.339		t_{1809}= -1.304		$t_{323,75}$=-1.699		t_{1899}= 1.343		t_{1672}= .213	
		***p*=.008**		*p*=.116		***p*=.002**		***p*=.032**		*p*=.192		*p*=.060		*p*=.180		*p*=.831	
	Πολωνία	11,27	10,15	11,47	11,11	11,41	11,34	11,98	12,75	12,39	11,93	12,26	13,49	12,29	12,68	12,51	12,94
		t_{2101}= 1.333		t_{1706}= -.539		t_{1700}= .124		t_{1611}= -1.452		t_{1734}= 1.092		t_{1877}= -1.973		t_{1594}= -.720		t_{1668}= -.855	
		p=.185		*p*=.590		*p*=.902		*p*=.147		*p*=.275		***p*=.049**		*p*=.472		*p*=.393	
	Σλοβενία	11,17	11,86	-	-	11,51	11,60	11,57	12,11	11,75	12,42	11,73	12,39	12,17	12,48	12,35	12,73
		t_{1513}= .598			-	t_{1458}= -.194		t_{1275}= -1.170		t_{1392}= -1.508		t_{1249}= -1.000		t_{1220}= -.501		t_{1298}= -.561	
		p=.496				*p*=.846		*p*=.242		*p*=.132		*p*=.318		*p*=.617		*p*=.575	
	Σουηδία	-	-	12,50	10,09	12,74	12,03	12,72	12,38	12,53	12,35	12,75	12,09	12,96	12,86	12,90	11,29
			-	t_{1941}= 3.182		t_{2143}= 3.132		t_{1817}= .794		t_{1489}= .511		$t_{598,27}$=3.692		t_{1787}= .270		t_{1544}= 2.778	
				***p*=.001**		***p*=.001**		*p*=.427		*p*=.609		***p*<.001**		*p*=.787		***p*=.006**	
	Φινλανδία	12,04	10,68	12,31	11,30	12,43	9,76	12,82	11,31	12,83	11,85	12,94	13,30	13,29	12,37	13,42	12,05
		t_{1995}= 2.660		t_{2016}= 1.736		t_{1891}= 3.461		$t_{3.164}$= -3.145		t_{1870}= 2.220		t_{2185}=-1.106		t_{2072}= 1.626		t_{1914}= 2.993	
		***p*=.008**		*p*=.083		***p*=.001**		***p*=.002**		*p*=.027		*p*=.269		*p*=.104		***p*=.003**	
Βαθμός αισθήματος θρησκευ-τικής πίστης *μέση τιμή/ t*	Βέλγιο	5,01	5,48	4,82	5,22	4,89	5,63	4,88	4,58	4,59	4,73	4,52	5,09	4,59	4,80	4,55	5,12
		t_{1879}= -.872		t_{1767}= -1.127		t_{1795}= -2.638		t_{1754}= .769		t_{1700}= -.342		t_{1866}= -1.942		t_{1764}= -.820		t_{1764}= -2.166	
		p=.383		*p*=.260		***p*=.008**		*p*=.442		*p*=.733		*p*=.052		*p*=.413		***p*=.030**	
	Γερμανία	4,36	4,21	4,24	4,58	4,22	4,33	4,39	4,56	-	-	4,56	4,61	4,28	4,23	4,37	4,38
		t_{2984}= .963		t_{2840}= -2.198		t_{2893}= .-.680		t_{2737}= -1.184			-	t_{2945}= -.236		t_{3037}= .250		t_{2844}= -.041	
		p=.335		***p*=.028**		*p*=.497		*p*=.236				*p*=.814		*p*=.803		*p*=.967	

Πίνακας 21. (συνέχεια)

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Βαθμός αισθήματος θρησκευτικής πίστης *μέση τιμή/ έλεγχος t*	Ελβετία	5,17	4,61	5,40	5,48	5,43	4,81	5,01	5,21	5,07	5,41	4,96	5,27	4,95	5,33	4,75	5,35
		t_{2020}= 1.804		t_{2127}= -.181		t_{1792}= 1.635		t_{1801}= -.753		t_{1498}= -1.368		t_{1476}= -1.133		$t_{91.622}$=-1.315		t_{1510}= -1.476	
		p=.071		*p*=.856		*p*=.102		*p*=.451		*p*=.171		*p*=.257		*p*=.192		*p*=.140	
	Ηνωμένο Βασίλειο	4,31	3,75	4,40	4,50	3,97	3,83	4,04	3,80	3,94	3,10	4,02	3,78	3,78	3,16	3,59	3,64
		t_{1862}= 1.862		t_{1884}= -.440		t_{2968}= .386		t_{2341}= .652		t_{2396}= 3.302		t_{2249}= 1.021		t_{2254}= 2.207		t_{1943}= -.131	
		p=.063		*p*=.660		*p*=.700		*p*=.514		***p*=.001**		*p*=.307		***p*=.027**		*p*=.896	
	Ισπανία	-	-	4,45	5,14	4,59	5,21	4,46	5,11	4,46	4,67	4,34	4,99	4,12	5,29	4,22	4,66
		-		t_{1652}= -1.847		t_{1867}= .-2.270		$t_{175.07}$=-2.786		t_{1875}= -.669		t_{1880}= -2.370		t_{1916}= -2.339		t_{1945}= -.943	
				p=.065		***p*=.023**		***p*=.006**		*p*=.504		***p*=.018**		***p*=.019**		*p*=.346	
	Νορβηγία	-	-	3,97	4,32	3,83	3,28	3,81	3,42	3,99	3,19	3,81	3,69	3,62	3,50	3,55	3,11
		-		t_{1753}= -.961		t_{1738}= 2.064		t_{1545}= 1.422		t_{1540}= 3.002		t_{1617}= .331		t_{1430}= .351		t_{1540}= .1.317	
				p=.337		***p*=.039**		*p*=.155		***p*=.003**		*p*=.741		*p*=.725		*p*=.188	
	Ολλανδία	5,05	4,64	4,93	4,85	4,84	5,07	4,87	4,84	4,61	4,82	4,55	4,25	4,11	4,09	4,11	4,02
		t_{2358}=2.477		t_{1872}= .460		t_{1882}= -1.166		t_{1770}= .134		t_{1820}= -1.102		t_{1839}= 1.336		t_{1915}= .094		t_{1673}= .334	
		***p*=.013**		*p*=.645		*p*=.244		*p*=.894		*p*=.271		*p*=.182		*p*=.925		*p*=.739	
	Πολωνία	6,60	6,43	6,55	7,48	6,54	6,63	6,43	6,81	6,20	6,01	6,21	6,51	6,31	6,62	6,35	6,82
		t_{2085}= .299		t_{1697}= -2.232		t_{1711}= -.217		t_{1602}= -1.085		t_{1740}= .637		t_{1863}= -.647		t_{1585}= -.737		t_{1644}= -1.195	
		p=.765		***p*=.026**		*p*=.828		*p*=.278		*p*=524		*p*=.517		*p*=.461		*p*=.232	
	Σλοβενία	4,89	5,04	-	-	4,68	4,89	4,60	5,15	4,60	4,40	4,44	5,35	4,43	4,51	4,80	4,81
		t_{1505}= -.366		-		t_{1455}= -.596		t_{1232}= -1.440		t_{1300}= .527		t_{1244}= -1.601		t_{1213}= -.137		t_{1293}= 1.044	
		p=.715				*p*=.551		*p*=.150		*p*=.598		*p*=.110		*p*=.891		*p*=.296	
	Σουηδία	-	-	3,55	2,88	3,55	3,55	3,38	3,27	3,43	3,42	3,21	3,12	3,09	3,36	2,89	3,47
		-		t_{1934}= 1.053		t_{2137}= .024		t_{1823}= .351		t_{1492}= .019		t_{1841}= .535		t_{1780}= -.982		t_{1542}= -1.280	
				p=.292		*p*=.981		*p*=.726		*p*=.985		*p*=.592		*p*=.326		*p*=.201	
	Φινλανδία	5,54	5,89	5,31	5,99	5,24	4,86	5,12	5,54	5,13	5,29	4,91	4,83	4,66	5,16	4,77	5,27
		t_{1992}= -1.015		$t_{50.70}$= -1.757		t_{1885}= .763		t_{2188}= -1.280		t_{1873}= -.528		t_{2188}= .373		t_{2080}= -1.353		t_{1919}= -1.479	
		p=.310		***p*=.028**		*p*=.446		*p*=.201		*p*=.598		*p*=.709		*p*=.176		*p*=.139	

Πίνακας 21. (συνέχεια)

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Οικογε-	Βέλγιο	6,41	4,86	6,55	6,16	6,95	6,07	7,28	7,32	5,81	5,74	5,61	4,80	5,75	5,38	5,61	5,58
νειακό		t_{1487}= 3.863		t_{1354}= 1.355		t_{1525}= 3.878		t_{1555}= -.104		t_{1445}= .184		t_{1693}= .3.322		t_{1605}= 1.809		t_{1675}= .161	
εισόδημα		*p*<**.001**		*p*=.176		*p*<**.001**		*p*=.917		*p*=.854		*p*=**.001**		*p*=.071		*p*=.872	
μέση τιμή/	Γερμανία	6,79	6,28	6,65	6,91	6,62	6,74	4,70	4,19	-	-	5,54	5,62	5,79	5,54	5,75	5,39
έλεγχος t		t_{2321}= 4.181		t_{2089}= -1.874		t_{2083}= -.994		t_{1365}= 2.268		-		t_{2544}= -.370		$t_{238.42}$= 1.307		t_{2534}= 1.457	
		p<**.001**		*p*=.061		*p*=.320		*p*<**.001**				*p*=.711		*p*=.192		*p*=.145	
	Ελβετία	8,75	8,94	8,76	8,63	8,83	8,72	5,73	5,16	5,78	4,96	5,59	4,92	5,38	5,52	5,48	5,51
		t_{1528}= -1.033		t_{1671}= .514		t_{1390}= .711		t_{1365}= 2.268		t_{1231}= 3.378		t_{1227}= 2.630		t_{1298}= -.412		t_{1250}= -.065	
		p=.305		*p*=.607		*p*=.711		*p*=**.024**		*p*=**.001**		*p*=**.009**		*p*=.681		*p*=.948	
	Ηνωμένο	7,31	7,19	7,11	7,56	7,71	7,92	5,67	6,08	5,24	6,38	5,65	5,42	5,47	5,42	5,54	5,89
	Βασίλειο	$t_{80.521}$= .492		t_{1415}= -1.967		t_{2240}= -.568		$t_{53.711}$= -.853		t_{1807}= -3.826		t_{1732}= .820		t_{1837}= .150		t_{1596}= -.898	
		p=.624		*p*=**.049**		*p*=.570		*p*=.397		*p*=**.001**		*p*=.412		*p*=881		*p*=.369	
	Ισπανία	-	-	6,13	5,64	6,10	5,65	5,13	4,12	5,32	5,17	4,73	4,49	5,04	3,88	4,78	3,97
		-		t_{1012}= 1.394		t_{1117}= 1.692		t_{2034}= .754		t_{1454}= .421		t_{1578}= .812		t_{1524}= 2.266		t_{1497}= 1.759	
				p=.164		*p*=.091		*p*=**.001**		*p*=.674		*p*=.417		*p*=.024		*p*=.079	
	Νορβηγία	-	-	8,32	7,47	8,54	8,32	6,34	6,11	4,96	4,83	5,17	5,30	5,20	4,78	5,17	4,65
		-		t_{1702}= 2.736		t_{1675}= .949		t_{1448}= .835		t_{1465}= .503		t_{1541}= -.341		t_{1360}= 1.197		$t_{75.72}$= 1.412	
				p=**.006**		*p*=.343		*p*=.404		*p*=.615		*p*=.733		*p*=.232		*p*=.162	
	Ολλανδία	7,29	6,88	7,33	7,10	7,25	6,99	6,52	6,78	6,02	6,19	6,40	6,48	6,23	6,00	6,42	6,45
		t_{2019}= 3.235		t_{1600}= 1.874		t_{1633}= 1.827		t_{1528}= -1.385		t_{1422}= -.900		t_{1487}= -.348		t_{1675}= 1.091		$t_{215.65}$= -.154	
		p=**.001**		*p*=.061		*p*=.068		*p*=.166		*p*=.369		*p*=.728		*p*=.275		*p*=.878	
	Πολωνία	3,24	3,35	3,31	3,94	3,46	3,42	6,08	5,93	5,14	5,41	5,18	5,33	5,26	5,89	5,29	5,15
		t_{1789}= -.232		t_{1404}= -2.213		t_{1391}= .120		t_{1298}= .299		t_{1314}= -.746		t_{1482}= -.295		t_{1192}= -1.202		t_{1274}= .286	
		p=.817		*p*=**.027**		*p*=.904		*p*=.765		*p*=.456		*p*=.768		*p*=.230		*p*=.775	
	Σλοβενία	4,44	4,41	-	-	5,12	5,23	5,14	4,37	4,70	5,23	4,67	3,90	4,83	4,70	5,12	5,60
		t_{1250}= .112		-		t_{1169}= -.467		t_{1023}= 1.940		t_{1083}= -1.323		t_{928}= 1.319		t_{989}= .237		t_{1113}= -.909	
		p=.911				*p*=.640		*p*=.053		*p*=.186		*p*=.188		*p*=.813		*p*=.363	

Πίνακας 21. (συνέχεια)

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Οικογε-	Σουηδία	-	-	7,17	7,05	7,45	7,47	6,99	7,41	6,14	6,13	6,15	6,11	6,32	6,31	6,27	5,93
νειακό		t_{1992}= -1.015		t_{1806}= .251		t_{1977}= -.181		t_{1715}= -1.401		$t_{130.95}$= .033		t_{1666}= .234		t_{1622}= .016		t_{1437}= .680	
εισόδημα		*p*=.310		*p*=.802		*p*=.856		*p*=.161		*p*=.976		*p*=.815		*p*=.987		*p*=.496	
μέση τιμή/	Φινλανδία	6,59	5,82	6,71	6,55	7,05	6,74	5,91	5,12	5,53	5,45	5,73	6,17	5,58	5,95	5,59	5,56
έλεγχος t		t_{1790}= 2.783		t_{1840}= .489		t_{1708}= .747		t_{2000}= 2.320		t_{1708}= .251		t_{2047}= -1.963		t_{1920}= -1.016		t_{1804}= .082	
		p=**.005**		*p*=.625		*p*=.455		*p*=**.020**		*p*=.802		*p*=.050		*p*=.310		*p*=.935	
Βαθμός	Βέλγιο	13,1	23,3	13,0	26,9	15,3	16,7	15,4	15,9	14,2	22,2	16,2	17,6	13,7	20,4	16,2	25,2
αστικό-		12,8	26,7	12,9	19,2	8,9	10,0	8,2	14,3	13,3	11,1	8,8	7,2	9,3	7,2	8,8	8,6
τητας		23,2	20,0	24,6	21,8	21,5	20,8	23,3	20,6	24,5	19,0	23,8	35,2	24,7	28,2	23,3	19,0
Πόλη		44,7	30,0	43,9	23,1	50,7	50,0	47,6	42,9	43,4	42,9	46,4	35,2	46,9	40,3	46,4	41,7
Προάστια		6,2	0,0	5,7	9,0	3,6	2,5	5,4	6,3	4,6	4,8	4,9	4,8	5,4	3,9	5,3	5,5
Κωμόπολη		χ^2_4= 10.093		χ^2_4= 22.016		χ^2_4= .743		χ^2_4= 3.200		χ^2_4= 3.663		χ^2_4= 9.918		χ^2_4= 8.852		χ^2_4= 8.885	
Χωριό		*p*=**.045**		*p*<**.001**		*p*=.946		*p*=.525		*p*=.454		*p*=**.042**		*p*=.065		*p*=.064	
Εξοχή/	Γερμανία	19,1	20,7	20,8	26,0	16,3	15,5	15,7	16,0	-	-	15,6	16,3	16,4	13,1	13,9	20,0
έλεγχος χ^2		11,7	15,9	10,9	12,7	16,7	18,0	15,9	10,0	-	-	14,2	19,4	12,7	14,0	13,7	12,6
		41,6	43,3	39,5	32,7	41,2	38,6	34,5	39,1	-	-	39,9	28,1	36,4	37,7	35,7	30,3
		25,4	18,0	27,4	27,4	24,6	26,9	31,6	30,6	-	-	27,6	32,1	32,3	33,5	34,3	33,7
		2,1	2,1	1,4	1,2	1,2	0,9	2,3	4,3	-	-	2,9	4,1	2,2	1,7	2,4	3,4
		χ^2_4= 14.418		χ^2_4= 9.708		χ^2_4= 2.096		χ^2_4= 19.874		-		χ^2_4= 12.355		χ^2_4= 2.177		χ^2_4= 6.541	
		p=**.005**		*p*=**.046**		*p*=.718		*p*=**.001**				*p*=**.015**		*p*=.703		*p*=.162	
	Ελβετία	6,4	3,6	7,1	9,1	7,0	6,9	8,0	6,6	9,6	16,7	7,4	10,9	7,6	11,4	8,0	6,9
		13,2	16,7	11,2	6,1	11,6	10,3	9,2	5,9	9,8	11,5	9,2	4,4	11,2	12,7	7,8	5,2
		20,1	20,2	18,6	13,6	20,1	29,3	25,7	32,4	24,3	17,3	25,6	30,7	24,1	12,7	28,4	24,1
		55,2	52,4	55,3	63,6	55,7	50,0	53,4	51,5	52,1	50,6	54,0	46,7	52,9	54,4	51,7	56,9
		5,1	7,1	7,8	7,6	5,6	3,4	3,7	3,7	4,3	3,8	3,7	7,3	4,1	8,9	4,1	6,9
		χ^2_4= 2.536		χ^2_4= 4.163		χ^2_4= 3.213		χ^2_4= 4.102		χ^2_4= 10.325		χ^2_4= 11.773		χ^2_4= 9.523		χ^2_4= 2.269	
		p=.472		*p*=.384		*p*=.523		*p*=.392		*p*=**.035**		*p*=**.019**		*p*=**.049**		*p*=.686	

Πίνακας 21. (συνέχεια)

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Βαθμός	Ηνωμένο	6,1	12,4	12,1	12,0	8,5	3,3	8,5	8,8	9,7	13,2	12,9	2,9	9,3	11,9	11,4	10,4
αστικό-	Βασίλειο	24,5	29,2	22,8	19,3	26,8	16,4	25,6	30,9	23,4	29,9	21,2	23,8	21,3	27,6	19,5	23,4
τητας		44,7	31,5	43,7	51,2	41,3	59,0	45,6	47,1	45,2	41,0	47,2	50,0	45,2	44,8	43,9	49,4
Πόλη		21,7	27,0	18,1	13,9	20,0	21,3	16,7	10,3	17,3	15,3	15,8	20,3	21,0	14,2	20,3	11,7
Προάστια		3,1	0,0	3,3	3,6	3,4	0,0	3,5	2,9	4,4	0,7	2,9	2,9	3,2	1,5	4,8	5,2
Κωμόπολη		χ^2_4= 13.440		χ^2_4= 4.357		χ^2_4= 10.941		χ^2_4= 2.475		χ^2_4= 9.320		χ^2_4= 15.973		χ^2_4= 7.378		χ^2_4= 3.928	
Χωριό		*p*=**.009**		*p*=.360		*p*=**.027**		*p*=.649		*p*=.054		*p*=**.003**		*p*=.117		*p*=.416	
Εξοχή/	Ισπανία	-	-	25,6	33,9	21,4	33,1	19,3	18,8	20,1	37,5	18,1	38,7	18,2	44,4	20,5	19,1
έλεγχος χ^2		-	-	6,0	14,5	4,7	2,5	7,6	1,3	5,4	3,4	7,7	7,3	7,1	5,6	5,9	6,4
		-	-	24,8	16,1	29,9	28,8	29,0	29,9	32,8	29,5	27,7	12,4	30,6	22,2	27,2	27,7
		-	-	40,2	33,9	41,5	35,6	41,5	48,7	39,2	28,4	44,3	40,9	41,2	27,8	44,0	44,7
		-	-	3,4	1,6	2,5	0,0	2,6	1,3	2,4	1,1	2,2	0,7	2,9	0,0	2,4	2,1
		-		χ^2_4= 11.428		χ^2_4= 11.428		χ^2_4= 10.813		χ^2_4= 16.212		χ^2_4= 40.252		χ^2_4= 16.462		χ^2_4= .085	
				p=**.022**		*p*=**.018**		*p*=**.029**		*p*=**.003**		*p*<**.001**		*p*=**.002**		*p*=.999	
	Νορβηγία	-	-	15,3	37,5	13,5	11,7	12,3	23,1	16,2	12,4	16,3	10,9	14,0	18,1	14,6	27,0
		-	-	18,7	17,9	14,9	11,7	17,5	16,3	16,2	11,6	19,7	21,9	16,9	20,8	15,5	21,6
		-	-	24,3	21,4	27,3	23,4	28,7	27,9	28,3	22,3	25,4	34,4	28,3	27,8	29,8	20,3
		-	-	23,2	16,1	22,2	18,9	22,9	14,4	20,3	21,5	19,3	7,8	19,8	15,3	20,4	24,3
		-	-	18,4	7,1	22,2	34,2	18,7	18,3	19,1	32,2	19,3	25,0	20,9	18,1	19,7	6,8
		-		χ^2_4= 21.841		χ^2_4= 8.651		χ^2_4= 11.931		χ^2_4= 13.539		χ^2_4= 8.491		χ^2_4= 2.381		χ^2_4= 17.746	
				p<**.001**		*p*=.070		*p*=**.018**		*p*=**.009**		*p*=.075		*p*=.666		*p*=**.001**	
	Ολλανδία	16,7	15,7	18,0	18,6	18,9	18,2	20,1	17,0	21,5	21,2	20,9	19,4	21,1	27,5	19,9	16,5
		11,3	11,8	12,3	10,7	10,1	10,5	13,4	11,1	8,0	9,1	7,7	9,5%	10,2	8,7	8,2	10,5
		26,3	24,4	25,4	26,2	26,4	24,5	20,8	26,0	26,6	28,7	25,1	22,4	25,0	20,1	26,2	27,5
		41,4	42,9	39,5	40,4	39,7	41,3	40,5	42,0	39,6	37,8	42,2	46,1	40,5	37,6	40,8	38,0
		4,2	5,1	4,8	4,1	4,9	5,6	5,3	3,8	4,3	3,3	4,1	2,6	3,1	6,1	4,9	7,5
		χ^2_4= 1.595		χ^2_4= 1.269		χ^2_4= .799		χ^2_4= 6.415		χ^2_4= 1.770		χ^2_4= 3.459		χ^2_4= 11.760		χ^2_4= 4.936	
		p=.810		*p*=.867		*p*=.939		*p*=.170		*p*=.778		*p*=.484		*p*=**.019**		*p*=.294	

Πίνακας 21. (συνέχεια)

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Βαθμός	Πολωνία	20,2	25,0	21,0	38,2	19,9	41,2	21,8	43,8	24,6	44,4	23,3	40,6	18,9	25,6	21,1	37,0
αστικό-		3,5	6,3	6,4	5,9	4,7	0,0	3,7	2,1	3,2	6,9	3,3	3,1	3,5	7,7	2,8	2,2
τητας		32,6	37,5	31,9	41,2	32,5	32,4	31,7	39,6	30,0	31,9	29,9	40,6	31,6	30,8	31,4	26,1
Πόλη		43,5	31,3	40,4	14,7	42,1	23,5	41,9	12,5	41,4	16,7	42,5	15,6	45,0	33,3	43,7	34,8
Προάστια		0,2	0,0	0,4	0,0	0,8	2,9	1,0	2,1	0,8	0,0	1,0	0,0	1,0	2,6	1,0	0,0
Κωμόπολη		χ^2_4= 1.209		χ^2_4= 11.197		χ^2_4= 13.480		χ^2_4= 21.719		χ^2_4= 24.785		χ^2_4= 10.926		χ^2_4= 4.883		χ^2_4= 6.998	
Χωριό		*p*=.877		*p*=**.024**		*p*=**.009**		*p*<**.001**		*p*<**001**		*p*=**027**		*p*=.300		*p*=.136	
Εξοχή/	Σλοβενία	6,1	10,2	-	-	7,9	9,5	9,7	7,8	7,8	35,3	16,4	22,6	13,1	23,3	12,4	19,2
έλεγχος χ^2		17,0	28,6	-	-	16,9	20,3	13,6	21,9	18,0	16,2	8,7	22,6	7,1	3,3	9,5	19,2
		20,4	28,6	-	-	18,3	33,8	22,9	20,3	18,3	14,7	19,0	19,4	23,5	30,0	21,9	23,1
		47,2	26,5	-	-	48,0	32,4	46,3	43,8	45,3	20,6	49,0	32,3	50,7	40,0	50,8	34,6
		9,3	6,1	-	-	8,8	4,1	7,5	6,3	10,6	13,2	6,9	3,2	5,6	3,3	5,3	3,8
		χ^2_4= 11.319		-		χ^2_4= 14.959		χ^2_4= 3.548		χ^2_4= 3.548		χ^2_4= 9.511		χ^2_4= 4.328		χ^2_4= 4.828	
		p=**.023**				*p*=**.005**		*p*=.471		*p*<**.001**		*p*=.050		*p*=.363		*p*=.305	
	Σουηδία	-	-	14,2	10,5	13,0	15,3	13,8	14,9	14,8	14,3	14,0	11,9	12,6	17,9	12,6	7,5
		-	-	21,3	26,3	23,9	28,1	23,6	16,2	22,0	12,5	27,0	19,9	24,9	22,3	21,7	27,5
		-	-	35,0	36,8	32,1	33,1	34,6	43,2	32,9	42,9	30,6	34,1	34,2	28,6	38,5	37,5
		-	-	18,0	15,8	19,5	15,3	16,5	20,3	18,8	20,5	17,6	22,4	18,5	24,1	16,1	17,5
		-	-	11,4	10,5	11,5	8,2	11,5	5,4	11,4	9,8	10,8	11,6	9,8	7,1	11,0	10,0
		-		χ^2_4= 3480		χ^2_4= 7.493		χ^2_4= 6.187		χ^2_4= 7.848		χ^2_4= 11.339		χ^2_4= 6.061		χ^2_4= 1.510	
				p=.975		*p*=.112		*p*=.186		*p*=.097		*p*=**.023**		*p*=.195		*p*=.825	

Πίνακας 21. (συνέχεια)

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Βαθμός	Φινλανδία	12,2	8,5	15,0	22,9	15,7	10,7	20,0	24,3	17,7	16,1	22,1	19,9	20,4	13,1	22,3	18,2
αστικό-		16,8	23,7	12,7	4,2	14,9	10,7	9,8	9,5	12,1	6,5	11,0	14,2	12,5	14,8	13,0	11,7
τητας		29,2	33,9	29,7	37,5	30,5	39,3	29,9	31,1	29,2	38,7	28,3	33,0	29,2	27,9	27,8	18,2
έλεγχος χ^2		21,1	20,3	21,3	25,0	20,1	17,9	21,8	16,2	19,2	19,4	17,5	17,0	17,2	18,0	17,9	15,6
		20,7	13,6	21,2	10,4	18,8	21,4	18,5	18,9	21,8	19,4	21,1	15,9	20,6	26,2	19,0	36,4
		χ^2_4= 4.163		χ^2_4= 8.544		χ^2_4= 1.643		χ^2_4= 1.761		χ^2_4= 5.449		χ^2_4= 5.149		χ^2_4= 2.752		χ^2_4= 14.652	
		p=.384		*p*=.074		*p*=.801		*p*=.780		*p*=.244		*p*=.272		*p*=.600		***p*=.005**	

Η παύλα (-) δηλώνει αδυναμία παρουσίασης των αποτελεσμάτων των ελέγχων λόγω εξαιρετικά μικρού αριθμού απρόθυμων αποκρινόμενων. Επειδή αφορά μόνο τον 1ο γύρο επιλέχθηκε οι εν λόγω χώρες να συμπεριληφθούν. Επισημαίνεται ότι για τον βαθμό αστικότητας έχει χρησιμοποιηθεί ο ακριβής έλεγχος Fisher με την διόρθωση των Freeman και Halton για πίνακες μεγαλύτερους από 2x2
Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν ότι τα αποτελέσματα είναι στατιστικά σημαντικά (*p*<.05).
Κατηγορίες οικογενειακού εισοδήματος (κατά προσέγγιση παράδειγμα ετήσιου): 1=λιγότερο από 1800 ευρώ, 2=από 1800 μέχρι 3600 ευρώ, 3=από 3600 μέχρι 6000 ευρώ, 4=από 6000 μέχρι 12000 ευρώ, 5=από 12000 μέχρι 18000 ευρώ, 6=από 18000 μέχρι 24000 ευρώ, 7=από 24000 μέχρι 30000, 8=από 30000 μέχρι 36000 ευρώ, 8=από 36000 μέχρι 60000, 9=από 60000 μέχρι 90000 ευρώ, 10=από 90000 μέχρι 12000, 11=πάνω από 120000.
Στα δεδομένα έχουν εφαρμοστεί σταθμίσεις στρωματοποίησης μετά την επιλογή (post-stratification weighting).

Πίνακας 22. Οι κοινωνικοπολιτικές αντιλήψεις (%) των πρόθυμων (Π) και των απρόθυμων (Α) αποκρινόμενων και τα αποτελέσματα των ελέγχων Student's *t* του Gosset και των ακριβών ελέγχων του Fisher (με διόρθωση των Freeman-Halton όπου απαιτείται για μεγαλύτερους από 2x2 πίνακες) για 11 χώρες που συμμετείχαν στους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας													
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Κοινωνική εμπιστοσύνη *μέση τιμή/ έλεγχος* χ^2	Βέλγιο	4,88	3,71	4,91	4,54	5,08	4,67	5,21	5,32	5,15	5,19	5,15	4,79	5,19	4,57	5,28	4,73
		t_{1894}= 3.512		t_{1776}= 1.883		t_{1796}= 2.537		t_{1758}= -.526		t_{1702}= -.179		t_{1867}= 2.393		t_{1767}= 4.981		t_{1764}= 4.042	
		p<**.001**		*p*=.060		*p*=**.011**		*p*=.599		*p*=.858		*p*=**.017**		*p*<**.001**		*p*<**.001**	
	Γερμανία	5,06	4,81	5,06	4,99	5,18	4,99	5,29	5,03	-	-	5,30	5,27	5,39	5,42	5,60	5,30
		t_{2990}= 2.777		t_{2868}= .763		t_{2914}= 2.084		$t_{743.91}$= 2.895		-		t_{2956}= .244		t_{3042}= -.196		t_{2849}= 2.282	
		p=**.006**		*p*=.446		*p*=**.037**		*p*=**.004**				*p*=.807		*p*=.845		*p*=**.023**	
	Ελβετία	5,71	5,52	5,86	6,14	5,94	5,52	5,89	5,76	5,89	5,63	5,90	5,77	5,86	6,20	6,04	6,12
		t_{2036}= 1.117		t_{2139}= -1.460		t_{1802}= 2.060		t_{1815}= .922		t_{1504}= 1.847		$t_{156.21}$= .760		t_{1530}= -1.857		t_{1523}= -.394	
		p=.264		*p*=.145		*p*=**.039**		*p*=.357		*p*=.065		*p*=.449		*p*=.064		*p*=.693	
	Ηνωμένο Βασίλειο	5,33	5,52	5,46	5,49	5,57	5,55	5,51	5,36	5,50	5,34	5,62	5,63	5,67	5,74	5,62	5,70
		t_{2576}= -1.066		t_{1892}= -.228		t_{2971}= .073		t_{2348}= .746		t_{2419}= 1.122		t_{2279}= -.102		t_{2262}= -.482		t_{2036}= 1.117	
		p=.287		*p*=.820		*p*=.942		*p*=.456		*p*=.262		*p*=.919		*p*=.630		*p*=.264	
	Ισπανία	-	-	4,79	4,12	5,01	4,67	4,99	4,30	5,06	4,84	5,11	4,94	4,86	4,90	4,94	4,45
		-		t_{1661}= 2.858		t_{1874}= 2.379		t_{2574}= 5.176		t_{1881}= 1.338		t_{1886}= 1.091		t_{1922}= -.153		t_{1954}= 1.911	
				p=**.004**		*p*=**.017**		*p*<**.001**		*p*=.181		*p*=.276		*p*=.878		*p*=.056	
	Νορβηγία	-	-	6,45	6,63	6,58	6,75	6,48	5,96	6,57	6,26	6,52	6,59	6,50	6,34	6,91	6,45
		-		t_{1757}= -.871		t_{1743}= -1.166		t_{1547}= 3.446		t_{1546}= 2.246		t_{1619}= -.346		t_{1434}= .934		t_{2036}= 1.117	
				p=.384		*p*=.244		*p*=.001		*p*=**.025**		*p*=.729		*p*=.350		*p*=.264	
	Ολλανδία	3,77	4,33	5,88	5,67	5,58	5,70	5,93	6,01	6,02	6,19	5,97	5,93	6,00	6,01	6,08	6,04
		t_{2362}= -.336		t_{1879}= 2.605		t_{1886}= 1.025		t_{1776}= -.837		$t_{467.43}$= -1.989		t_{1843}= .475		t_{1915}= -.123		t_{2036}= 1.117	
		p=.737		*p*=**.009**		*p*=.305		*p*=.403		*p*=**.047**		*p*=.635		*p*=.902		*p*=.264	
	Πολωνία	3,71	4,33	3,75	3,49	4,14	3,89	4,24	4,07	4,41	4,24	4,28	4,23	4,09	3,98	4,28	4,48
		t_{2105}= -1.227		t_{1711}= .823		t_{1715}= .778		t_{1617}= .627		t_{1748}= .761		t_{1896}= .178		t_{1613}= .359		t_{2036}= 1.117	
		p=.220		*p*=.411		*p*=.437		*p*=.531		*p*=.447		*p*=.859		*p*=.720		*p*=.264	

Πίνακας 22. (συνέχεια)

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Κοινωνική εμπιστοσύνη *μέση τιμή/ έλεγχος* χ^2	Σλοβενία	4,30	3,67	-	-	4,48	4,34	4,67	4,66	4,31	4,13	4,86	5,02	4,65	3,66	4,87	5,06
		t_{1518}= 2.176		-		t_{1474}= .567		t_{1282}= .025		t_{1399}= .694		t_{1255}= -.470		t_{1220}= 2.919		t_{1305}= -.516	
		p=**.030**				*p*=.571		*p*=.980		*p*=.488		*p*=.639		*p*=**.004**		*p*=.606	
	Σουηδία	-	-	6,20	6,22	6,32	6,18	6,36	6,19	6,37	6,14	6,20	5,93	6,34	5,98	6,26	6,18
		-		t_{1944}= -.042		t_{2150}= 1.441		t_{1828}= .953		t_{1494}= 1.484		t_{1843}= 2.806		t_{1789}= 2.417		t_{1548}= .283	
				p=.966		*p*=.150		*p*=.341		*p*=.138		*p*=**.005**		*p*=**.016**		*p*=.777	
	Φινλανδία	6,33	6,36	6,34	6,11	6,43	6,26	6,31	6,22	6,33	6,31	6,38	6,56	6,48	6,66	6,55	6,78
		t_{1996}=-.128		t_{2017}= 1.063		t_{1893}= .613		t_{2192}= .472		t_{1875}= .130		t_{2194}=-1.587		t_{2085}= -.960		t_{1923}= -1.293	
		p=.898		*p*=.288		*p*=.540		*p*=.637		*p*=.897		*p*=.113		*p*=.337		*p*=.196	
Πολιτική εμπιστοσύνη *μέση τιμή/ έλεγχος* χ^2	Βέλγιο	4,74	4,59	4,75	4,68	4,88	4,62	4,70	4,35	4,59	4,18	4,87	5,06	4,84	4,57	4,89	4,90
		t_{1883}= .721		t_{1774}= .336		t_{1796}= 1.575		t_{1758}= 1.547		t_{1702}= 1.747		t_{1866}= -1.101		t_{1767}= 1.777		t_{1763}= -.070	
		p=.674		*p*=.737		*p*=.116		*p*=.122		*p*=.081		*p*=.271		*p*=.076		*p*=.944	
	Γερμανία	5,12	4,89	4,53	4,51	4,66	4,38	4,85	4,86	-	-	5,01	4,92	5,09	5,02	5,34	5,13
		t_{2994}= 2.543		t_{2866}= .235		t_{2909}= 2.949		t_{2744}= -.095		-		t_{2955}= .675		t_{3043}= .546		t_{2845}= 1.439	
		p=**.011**		*p*=.814		*p*=**.003**		*p*=.924				*p*=.500		*p*=.585		*p*=.150	
	Ελβετία	5,92	5,73	5,58	5,94	5,77	5,63	5,76	5,64	5,82	5,59	6,04	5,83	6,07	6,21	6,19	6,14
		t_{2028}= 1.120		t_{2138}= -1.744		t_{1801}= .637		t_{1817}= .825		t_{1503}= 1.570		t_{1488}= 1.396		$t_{94.76}$= -.919		t_{1520}= .247	
		p=.263		*p*=.081		*p*=.524		*p*=.409		*p*=.117		*p*=.163		*p*=.361		*p*=.805	
	Ηνωμένο Βασίλειο	4,91	4,68	4,56	4,79	4,45	4,38	4,63	4,56	4,47	4,41	4,82	4,70	4,73	4,50	5,01	5,14
		t_{2576}= 1.179		t_{1893}= -1.515		t_{2972}= .301		t_{2348}= .292		t_{2036}= 1.117		$t_{191.56}$= .732		t_{2261}= 1.246		t_{1957}= -.606	
		p=.239		*p*=.130		*p*=.763		*p*=.770		*p*=.264		*p*=.465		*p*=.213		*p*=.545	
	Ισπανία	-	-	4,57	4,29	4,64	4,51	4,44	4,27	4,07	4,32	3,37	3,37	3,71	3,88	3,88	3,40
		-		t_{1642}= 1.178		t_{1870}= .748		t_{2568}= 1.109		t_{1880}= -1.307		t_{1878}= -.051		t_{1915}= -.516		t_{1946}= 1.625	
				p=.239		*p*=.455		*p*=.268		*p*=.191		*p*=.960		*p*=.606		*p*=.104	
	Νορβηγία	-	-	5,42	5,30	5,57	5,22	5,70	5,25	6,02	5,52	6,16	5,79	6,36	5,85	6,47	5,46
		-		t_{1757}= .504		t_{1743}= 2.216		t_{1545}= 2.669		$t_{135.31}$= 3.214		t_{1618}= 1.806		t_{1433}= 2.656		$t_{77.888}$= 3.943	
				p=.614		*p*=**.027**		*p*=**.008**		*p*=**.006**		*p*=.071		*p*=**.008**		*p*<**.001**	

Πίνακας 22. (συνέχεια)

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Πολιτική εμπιστοσύνη *μέση τιμή/ έλεγχος* χ^2	Ολλανδία	5,37	5,31	5,20	5,07	5,53	5,47	5,67	5,69	5,62	5,77	5,62	5,55	5,47	5,57	5,76	5,66
		t_{2356}= .665		t_{1876}= 1.489		t_{1885}= .643		t_{1776}= -.288		t_{1825}= -1.566		t_{1843}= .571		t_{1917}= -.772		t_{1679}= .811	
		p=.506		*p*=.137		*p*=.520		*p*=.773		*p*=.117		*p*=.568		*p*=.440		*p*=.418	
	Πολωνία	3,71	4,43	2,78	2,50	3,15	2,90	3,35	2,93	3,67	3,31	3,28	3,00	3,07	3,27	3,61	3,43
		t_{2086}= -1.635		t_{1703}= .943		t_{1708}= .843		t_{1605}= 1.681		t_{1730}= 1.596		t_{1884}= .847		t_{1605}= -.659		t_{1681}= .640	
		p=.216		*p*=.346		*p*=.399		*p*=.093		*p*=.111		*p*=.397		*p*=.510		*p*=.522	
	Σλοβενία	4,06	4,24	-	-	3,96	4,10	4,09	3,97	3,13	3,09	3,22	3,42	3,06	2,94	3,60	3,95
		$t_{51.405}$= -.602		-		t_{1453}= -.627		t_{1278}= .458		t_{1386}= .161		t_{1248}= -.551		t_{1217}= .336		t_{1299}= -.914	
		p=.630				*p*=.530		*p*=.647		*p*=.872		*p*=.582		*p*=.737		*p*=.361	
	Σουηδία	-	-	5,27	4,50	5,47	5,48	5,56	5,45	5,98	5,84	5,74	5,39	5,91	5,40	5,70	5,30
		-		t_{1943}= 1.885		t_{2036}= -.080		t_{1827}= .558		t_{1491}= .943		t_{1842}= 3.426		t_{1788}= 2.991		t_{1548}= 1.386	
				p=.060		*p*=.936		*p*=.577		*p*=.346		***p*=.001**		***p*=.003**		*p*=.166	
	Φινλανδία	6,33	6,21	6,16	5,93	6,23	5,73	6,19	5,99	5,85	5,74	6,15	6,03	5,86	6,07	6,11	5,87
		t_{1996}= .541		t_{2016}= 1.000		t_{1892}= 1.585		t_{2191}= 1.081		t_{1873}= .598		$t_{215.57}$=1.060		t_{2084}= -.935		t_{1922}= 1.183	
		p=.589		*p*=.317		*p*=.113		*p*=.280		*p*=.550		*p*=.290		*p*=.350		*p*=.237	
Ενδιαφέρον για την πολιτική	Βέλγιο	7,7	6,3	8,3	5,3	8,4	2,5	7,4	6,5	9,1	4,8	8,5	5,6	10,2	6,6	10,0	8,1
		33,9	31,3	33,7	17,1	36,0	30,6	38,4	38,7	34,7	30,2	35,5	36,8	36,2	30,9	35,7	26,7
		34,6	12,5	34,0	48,7	33,6	36,4	33,9	21,0	33,0	34,9	33,8	36,8	33,5	33,7	36,2	41,6
Πολύ		23,9	50,0	24,0	28,9	21,9	30,6	20,3	33,9	23,2	30,2	22,1	20,8	20,0	28,7	18,1	23,6
Αρκετά		χ^2_3= 13.446		χ^2_3= 12.199		χ^2_3= 9.874		χ^2_3= 8.47		χ^2_3= 2.953		χ^2_3= 1.667		χ^2_3= 9.255		χ^2_3= 7.507	
Λίγο		***p*=.004**		***p*=.007**		***p*=.020**		***p*=.038**		*p*=.399		*p*=.644		***p*=.026**		*p*=.057	
Καθόλου/ έλεγχος χ^2	Γερμανία	19,4	17,3	14,7	13,9	14,4	15,0	15,7	14,5	-	-	18,3	17,9	18,6	18,1	22,4	22,4
		40,6	39,9	39,2	36,9	35,3	40,0	43,6	36,2	-	-	44,3	45,9	45,4	41,4	43,0	39,1
		32,7	33,2	34,2	37,2	38,4	34,7	35,1	39,7	-	-	32,0	27,6	31,5	36,3	31,3	33,9
		7,3	9,7	11,9	12,0	11,9	10,3	5,7	9,6	-	-	5,4	8,7	4,5	4,2	3,3	4,6
		χ^2_3= 3.795		χ^2_3= 1.549		χ^2_3= 4.502		χ^2_3= 18.872		-		χ^2_3= 4.683		χ^2_3= 2.382		χ^2_3= 1.782	
		p=.284		*p*=.671		*p*=.212		***p*<.001**				*p*=.197		*p*=.497		*p*=.619	

Πίνακας 22. (συνέχεια)

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Ενδιαφέρον για την πολιτική	Ελβετία	14,2	11,9	15,1	12,1	14,7	7,0	16,7	13,2	16,6	11,0	17,4	12,4	16,7	8,8	17,2	16,9
		45,8	42,9	45,0	50,0	42,1	38,6	41,9	39,0	42,6	42,6	43,9	43,8	44,3	55,0	40,7	49,2
		30,6	28,6	30,9	27,3	32,8	35,1	30,8	36,8	30,1	33,5	29,7	28,5	29,6	30,0	30,9	25,4
Πολύ		9,4	16,7	9,1	10,6	10,4	19,3	10,5	11,0	10,7	12,9	9,0	15,3	9,4	6,3	11,3	8,5
Αρκετά		χ^2_3= 4.974		χ^2_3= 1.169		χ^2_3= 6.616		χ^2_3= 2.653		χ^2_3= 3.889		χ^2_3= 7.106		χ^2_3= 5.707		χ^2_3= 1.935	
Λίγο		*p*=.174		*p*=.760		*p*=.085		*p*=.448		*p*=.274		*p*=.069		*p*=.127		*p*=.586	
Καθόλου/ έλεγχος χ^2	Ηνωμένο Βασίλειο	10,3	10,0	8,9	10,2	10,9	12,9	13,0	9,9	11,3	10,3	11,8	7,0	15,4	15,9	18,1	21,8
		41,8	42,2	39,2	35,9	41,7	30,6	44,4	38,0	40,2	37,0	37,1	32,2	41,5	36,4	44,3	48,7
		31,1	24,4	32,2	31,7	28,0	33,9	27,8	26,8	24,4	28,1	28,6	27,5	26,3	25,8	22,4	23,1
		16,8	23,3	19,7	22,2	19,4	22,6	14,8	25,4	24,0	24,7	22,4	33,3	16,8	22,0	15,2	6,4
		χ^2_3= 3.434		χ^2_3= 1.168		χ^2_3= 3.084		χ^2_3= 6.272		χ^2_3= 1.246		χ^2_3= 12.451		χ^2_3= 2.807		χ^2_3= 4.804	
		p=.329		*p*=.761		*p*=.379		*p*=.099		*p*=.742		*p*=**.006**		*p*=.422		*p*=.187	
	Ισπανία	-	-	7,0	1,6	6,2	5,9	6,0	3,2	8,6	4,5	12,9	10,1	11,8	8,6	14,7	6,3
		-	-	22,6	11,3	21,0	14,4	22,5	19,4	20,9	18,2	24,4	15,2	30,4	28,6	25,1	22,9
		-	-	42,3	45,2	38,2	38,1	39,6	34,8	39,5	53,4	35,1	39,1	35,8	34,3	35,8	33,3
		-	-	28,2	41,9	34,7	41,5	31,9	42,6	31,1	23,9	27,5	35,5	22,0	28,6	24,4	37,5
		-		χ^2_3= 10.022		χ^2_3= 3.791		χ^2_3= 8.607		χ^2_3= 7.383		χ^2_3= 8.781		χ^2_3= 1.038		χ^2_3= 5.745	
				p=**.018**		*p*=.285		*p*=**.035**		*p*=.061		*p*=**.032**		*p*=.792		*p*=.125	
	Νορβηγία	-	-	9,2	9,1	8,7	5,4	8,4	6,7	9,1	8,3	10,4	6,3	9,0	6,9	10,3	13,5
		-	-	36,9	27,3	36,8	29,7	34,1	32,7	37,0	38,8	37,4	38,1	37,9	31,9	38,2	33,8
		-	-	45,4	50,9	46,8	46,8	47,4	47,1	46,1	43,0	44,5	47,6	42,8	47,2	43,9	37,8
		-	-	8,6	12,7	7,8	18,0	10,1	13,5	7,8	9,9	7,8	7,9	10,3	13,9	7,6	14,9
		-		χ^2_3= 3.434		χ^2_3= 15.697		χ^2_3= 1.435		χ^2_3= 1.064		χ^2_3= 1.107		χ^2_3= 2.068		χ^2_3= 6.326	
				p=.329		*p*=**.001**		*p*=.697		*p*=.786		*p*=.775		*p*=.558		*p*=.097	

Πίνακας 22. (συνέχεια)

Μεταβλητή	Χώρα	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
		Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Ενδιαφέρον για την πολιτική Πολύ Αρκετά Λίγο Καθόλου/ έλεγχος χ^2	Ολλανδία	13,8	11,6	11,3	7,6	11,2	8,7	9,6	10,0	13,7	10,1	13,0	8,7	11,3	9,7	14,7	12,6
		54,6	49,2	52,6	47,5	54,3	47,0	57,9	55,4	52,1	56,8	52,0	48,9	52,2	52,4	48,6	47,7
		24,5	30,1	28,3	32,7	24,8	32,4	22,9	23,5	25,1	24,0	24,5	32,9	25,5	23,3	27,9	30,7
		7,2	9,1	7,9	12,2	9,8	11,8	9,7	11,1	9,1	9,1	10,5	9,5	10,9	14,5	8,8	9,0
		χ^2_3= 8.478		χ^2_3= 14.786		χ^2_3= 10.258		χ^2_3= .838		χ^2_3= 3.851		χ^2_3= 9.232		χ^2_3= 3.126		χ^2_3= 1.063	
		p=**.037**		*p*=**.002**		*p*=**.016**		*p*=.840		*p*=.278		*p*=**.026**		*p*=.373		*p*=.786	
	Πολωνία	5,0	0,0	5,9	5,9	6,4	5,7	6,6	2,1	6,2	6,8	6,1	3,1	5,2	5,0	7,1	11,1
		35,3	25,0	32,7	32,4	32,4	22,9	35,7	25,0	32,9	30,1	33,2	25,0	30,5	47,5	31,5	40,0
		42,5	62,5	41,8	44,1	43,4	54,3	38,8	50,0	42,2	42,5	42,8	53,1	43,3	27,5	43,0	26,7
		17,1	12,5	19,6	17,6	17,7	17,1	18,8	22,9	18,7	20,5	17,9	18,8	20,9	20,0	18,3	22,2
		χ^2_3= 2.979		χ^2_3= .106		χ^2_3= 1.926		χ^2_3= 4.904		χ^2_3= .336		χ^2_3= 1.878		χ^2_3= 5.959		χ^2_3= 5.071	
		p=.395		*p*=.991		*p*=.588		*p*=.179		*p*=.953		*p*=.598		*p*=.114		*p*=.167	
	Σλοβενία	6,3	9,8	-	-	6,7	8,3	7,1	7,8	6,9	7,4	7,4	3,3	8,7	3,3	6,0	7,4
		34,9	23,5	-	-	36,5	29,2	41,9	35,9	35,6	32,4	33,0	20,0	34,3	23,3	33,6	33,3
		37,6	29,4	-	-	35,3	40,3	35,2	42,2	37,2	36,8	35,9	40,0	33,6	56,7	39,8	44,4
		21,2	37,3	-	-	21,4	22,2	15,9	14,1	20,2	23,5	23,7	36,7	23,3	16,7	20,6	14,8
		χ^2_3= 9.528		-		χ^2_3= 1.782		χ^2_3= 1.522		χ^2_3= .565		χ^2_3= 4.379		χ^2_3= 7.122		χ^2_3= .654	
		p=**.023**				*p*=.619		*p*=.677		*p*=.904		*p*=.223		*p*=.068		*p*=.884	
	Σουηδία	-	-	12,5	0,0	15,6	11,8	13,8	5,2	15,5	8,1	12,8	8,5	17,3	19,6	17,2	9,8
		-	-	46,1	36,8	46,8	49,3	45,5	41,6	45,9	46,8	45,4	40,3	48,5	52,7	48,2	43,9
		-	-	33,2	31,6	29,2	31,1	32,5	39,0	30,0	34,2	30,0	38,4	26,1	21,4	28,8	41,5
		-	-	8,3	31,6	8,4	7,9	8,2	14,3	8,7	10,8	11,8	12,8	8,1	6,3	5,8	4,9
		-		χ^2_3= 14.716		χ^2_3= 3.020		χ^2_3= 8.538		χ^2_3= 4.892		χ^2_3= 12.366		χ^2_3= 2.027		χ^2_3= 3.681	
				p=**.002**		*p*=.389		*p*=**.036**		*p*=.180		*p*=**.006**		*p*=.567		*p*=.298	

Πίνακας 22. (συνέχεια)

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας													
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Ενδιαφέρον για την πολιτική	Φινλανδία	7,5	1,7	6,6	6,3	7,1	0,0	8,1	8,1	7,0	3,2	9,5	6,2	9,9	4,8	11,3	7,7
		39,7	29,3	39,0	35,4	40,0	22,2	40,0	31,1	39,2	44,1	43,6	46,9	45,5	38,7	47,4	39,7
		41,9	48,3	41,3	43,8	40,9	51,9	41,0	44,6	40,8	38,7	37,8	39,0	33,3	41,9	33,5	39,7
Πολύ		10,8	20,7	13,1	14,6	12,0	25,9	10,9	16,2	13,1	14,0	9,2	7,9	11,3	14,5	7,8	12,8
Αρκετά		χ^2_3= 9.605		χ^2_3= .308		χ^2_3= 9.068		χ^2_3= 3.461		χ^2_3= 2.510		χ^2_3= 2.601		χ^2_3= 4.104		χ^2_3= 5.026	
Λίγο		*p*=**.022**		*p*=.958		*p*=**.028**		*p*=.326		*p*=.474		*p*=.457		*p*=.250		*p*=.170	
Καθόλου/ έλεγχος χ^2																	
Ψήφος στις τελευταίες εκλογές	Βέλγιο	16,6	29,0	9,6	5,6	8,4	10,2	8,5	6,8	12,9	11,5	10,9	14,7	10,3	8,2	9,3	9,8
		χ^2_1= 3.330		χ^2_1= 1.324		χ^2_1= .394		χ^2_1= .229		χ^2_1= .113		χ^2_1= 1.454		χ^2_1= .710		χ^2_1= .369	
		p=.068		*p*=.250		*p*=.530		*p*=.633		*p*=.737		*p*=.228		*p*=.400		*p*=.544	
Όχι έλεγχος χ^2	Γερμανία	17,1	20,8	21,2	19,2	23,4	18,6	18,2	20,1	-	-	18,8	15,6	18,9	18,4	16,1	10,2
		χ^2_1= 3.213		χ^2_1= .740		χ^2_1= 4.435		χ^2_1= .863		-		χ^2_1= 1.100		χ^2_1= .037		χ^2_1= 3.632	
		p=.073		*p*=.390		*p*=**.035**		*p*=.353				*p*=.294		*p*=.847		*p*=.057	
	Ελβετία	31,6	35,8	32,6	27,6	33,4	45,8	34,3	46,3	36,0	41,3	33,8	38,8	33,0	29,9	29,7	29,8
		χ^2_1= .535		χ^2_1= .655		χ^2_1= .3.220		χ^2_1= 7.182		χ^2_1= 1.312		χ^2_1= 1.251		χ^2_1= .287		χ^2_1= .001	
		p=.464		*p*=.418		*p*=.073		*p*=**.007**		*p*=.252		*p*=.263		*p*=.592		*p*=.994	
	Ηνωμένο Βασίλειο	28,7	16,9	31,9	32,0	29,1	34,5	30,1	33,3	31,7	37,0	30,9	33,8	31,0	33,6	23,7	14,1
		χ^2_1=5.505		χ^2_1= .000		χ^2_1= .795		χ^2_1= .296		χ^2_1= 1.675		χ^2_1= .548		χ^2_1= .381		χ^2_1= 3.522	
		p=**.019**		*p*=.982		*p*=.373		*p*=.586		*p*=.196		*p*=.459		*p*=.537		*p*=.061	
	Ισπανία	-	-	18,7	25,0	21,5	13,2	17,6	16,8	16,9	16,2	22,6	26,9	18,8	17,1	15,1	20,9
		-		χ^2_1= 1.516		χ^2_1= 4.470		χ^2_1= .061		χ^2_1= .025		χ^2_1= 1.247		χ^2_1= .063		χ^2_1= 1.082	
				p=.218		*p*=**.034**		*p*=.805		*p*=.873		*p*=.264		*p*=.802		*p*=.298	
	Νορβηγία	-	-	16,1	23,1	15,4	20,0	15,8	20,0	14,6	18,1	15,0	16,7	13,3	9,1	12,9	12,5
		-		χ^2_1= 1.770		χ^2_1= 1.568		χ^2_1= 1.023		χ^2_1= .950		χ^2_1= .118		χ^2_1= .983		χ^2_1= .008	
				p=.183		*p*=.211		*p*=.312		*p*=.330		*p*=.732		*p*=.321		*p*=.929	

Πίνακας 22. (συνέχεια)

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Ψήφος στις τελευταίες εκλογές *Όχι έλεγχος* χ^2	Ολλανδία	13,7	13,0	18,6	12,2	15,9	16,9	13,8	15,8	16,5	12,2	16,5	15,0	21,9	22,6	18,2	19,4
		χ_1^2= .118		χ_1^2= 8.510		χ_1^2= .147		χ_1^2= .695		χ_1^2= 3.405		χ_1^2= .289		χ_1^2= .043		χ_1^2= .159	
		p=.731		*p*=**.004**		*p*=.701		*p*=.404		*p*=.065		*p*=.591		*p*=.836		*p*=.690	
	Πολωνία	33,8	25,0	35,4	25,0	34,1	38,2	27,0	26,7	25,8	33,8	30,9	43,8	31,4	24,3	25,9	23,3
		χ_1^2= .555		χ_1^2= 1.474		χ_1^2= .254		χ_1^2= .002		χ_1^2= 2.079		χ_1^2= 2.400		χ_1^2= .839		χ_1^2= .154	
		p=.456		*p*=.225		*p*=.615		*p*=.964		*p*=.149		*p*=.121		*p*=.360		*p*=.695	
	Σλοβενία	20,3	23,4	-	-	24,3	26,8	28,2	22,2	29,8	23,8	27,4	44,4	33,9	40,0	27,2	46,2
		χ_1^2= .265		-		χ_1^2= .229		χ_1^2= 1.061		χ_1^2= 1.023		χ_1^2= 3.803		χ_1^2= .491		χ_1^2= 4.551	
		p=.607				*p*=.632		*p*=.303		*p*=.312		*p*=.051		*p*=.483		*p*=**.033**	
	Σουηδία	-	-	10,0	22,2	10,3	13,2	8,8	14,3	6,6	6,0	9,9	11,1	8,6	6,7	7,6	25,7
		-		χ_1^2= 2.891		χ_1^2= 1.882		χ_1^2= 2.431		χ_1^2= .812		χ_1^2= .408		χ_1^2= .483		χ_1^2= 15.029	
				p=.089		*p*=.170		*p*=.119		*p*=.057		*p*=.523		*p*=.487		*p*<.001	
	Φινλανδία	17,5	24,1	21,4	27,9	16,4	40,0	17,4	20,0	20,8	22,1	16,7	13,0	19,3	18,2	18,2	21,1
		χ_1^2= 1.580		χ_1^2= 1.069		χ_1^2= 9.883		χ_1^2= .296		χ_1^2= .085		χ_1^2= 1.505		χ_1^2= .043		χ_1^2= .398	
		p=.209		*p*=.301		*p*=**.002**		*p*=.586		*p*=.771		*p*=.220		*p*=.835		*p*=.528	
Ενεργή συμμετοχή σε οργανώσεις *Όχι έλεγχος* χ^2	Βέλγιο	78,6	96,8	85,8	92,2	74,9	85,8	80,1	79,4	82,0	88,7	82,6	83,1	80,7	86,7	80,0	88,3
		χ_1^2= 6.029		χ_1^2= 2.552		χ_1^2= 7.251		χ_1^2= .022		χ_1^2= 1.860		χ_1^2= .015		χ_1^2= 3.936		χ_1^2= 6.495	
		p=**.014**		*p*=.110		*p*=**.007**		*p*=.881		*p*=.173		*p*=.903		*p*=**.047**		*p*=**.011**	
	Γερμανία	83,2	83,6	80,4	82,9	81,4	78,5	75,9	76,0	-	-	69,1	71,4	72,3	70,9	70,7	76,0
		χ_1^2= .045		χ_1^2= 1.442		χ_1^2= 2.039		χ_1^2= .003		-		χ_1^2= .450		χ_1^2= .206		χ_1^2= 2.240	
		p=.832		*p*=.230		*p*=.153		*p*=.956				*p*=.502		*p*=.650		*p*=.134	
	Ελβετία	82,7	90,5	86,2	54,8	85,9	89,5	86,3	91,9	85,8	93,6	81,9	88,3	83,0	87,5	80,8	88,1
		χ_1^2= 3.473		χ_1^2= .091		χ_1^2= .590		χ_1^2= 3.431		χ_1^2= 7.363		χ_1^2= 3.534		χ_1^2= 1.121		χ_1^2= 2.001	
		p=.062		*p*=.762		*p*=.442		*p*=.064		*p*=**.007**		*p*=.060		*p*=.290		*p*=.157	

Πίνακας 22. (συνέχεια)

		Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
		1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Μεταβλητή	Χώρα	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
Ενεργή συμμετοχή σε οργανώσεις *Όχι έλεγχος* χ^2	Ηνωμένο Βασίλειο	90,7	95,6	92,0	91,6	90,9	98,4	93,2	98,6	94,7	95,8	92,1	94,8	91,4	95,5	92,7	89,9
		χ_1^2= 2.490		χ_1^2= .023		χ_1^2= 4.203		χ_1^2= 3.125		χ_1^2= .338		χ_1^2= 1.615		χ_1^2= 2.731		χ_1^2= .883	
		p=.115		*p*=.880		*p*=**.040**		*p*=.077		*p*=.561		*p*=.204		*p*=.098		*p*=.347	
	Ισπανία	-	-	82,0	90,3	85,3	89,0	88,9	91,6	81,4	92,0	76,3	87,7	77,2	74,3	76,2	85,1
		-		χ_1^2= 2.836		χ_1^2= 1.184		χ_1^2=1.105		χ_1^2= 6.376		χ_1^2= 9.432		χ_1^2= .168		χ_1^2= 2.011	
				p=.092		*p*=.277		*p*=.293		*p*=**.012**		*p*=**.002**		*p*=.682		*p*=.156	
	Νορβηγία	-	-	74,3	88,5	74,4	82,7	74,1	77,9	71,9	76,0	69,2	71,4	71,4	83,3	68,0	57,3
		-		χ_1^2= 2.473		χ_1^2= 3.826		χ_1^2= .729		χ_1^2= .928		χ_1^2= .143		χ_1^2= 4.840		χ_1^2= 3.720	
				p=.116		*p*=.050		*p*=.393		*p*=.335		*p*=.705		*p*=**.028**		*p*=.054	
	Ολλανδία	76,5	80,3	82,1	82,7	75,1	76,0	72,8	76,0	76,0	82,1	75,7	67,5	67,3	68,0	65,8	67,0
		χ_1^2= 2.734		χ_1^2= .066		χ_1^2= .094		χ_1^2= 1.296		χ_1^2= 5.459		χ_1^2= 7.035		χ_1^2= .045		χ_1^2= .107	
		p=.098		*p*=.797		*p*=.759		*p*=.255		*p*=**.019**		*p*=**.008**		*p*=.832		*p*=.744	
	Πολωνία	94,0	100,0	94,3	97,0	95,6	94,1	93,9	95,8	92,8	91,8	92,7	96,9	94,1	84,6	93,7	93,5
		χ_1^2= 1.021		χ_1^2= .425		χ_1^2= .175		χ_1^2= .312		χ_1^2= .118		χ_1^2= .809		χ_1^2= 5.907		χ_1^2= .003	
		p=.312		*p*=.515		*p*=.676		*p*=.577		*p*=.731		*p*=.368		*p*=**.015**		*p*=.957	
	Σλοβενία	-*	-*	-	-	-*	-*	-*	-*	-*	-*	-*	-*	-*	-*	87,0	76,0
		-*		-		-*		-*		-*		-*		-*		χ_1^2= 2.612	
																p=.106	
	Σουηδία	-	-	75,4	84,2	72,6	76,4	73,3	76,6	71,7	77,7	65,9	67,7	63,6	73,9	64,2	57,5
		-		χ_1^2= .783		χ_1^2= 1.780		χ_1^2= .411		χ_1^2= 1.857		χ_1^2= .413		χ_1^2= 4.742		χ_1^2= .752	
				p=.376		*p*=.182		*p*=.522		*p*=.173		*p*=.520		*p*=**.029**		*p*=.386	
	Φινλανδία	68,7	89,8	69,2	79,2	66,5	75,0	66,2	70,3	61,8	72,3	65,0	54,5	60,3	67,2	61,2	76,9
		χ_1^2= 12.059		χ_1^2= 2.200		χ_1^2= .888		χ_1^2= .532		χ_1^2= 4.194		χ_1^2= 7.618		χ_1^2= 1.179		χ_1^2= 2.734	
		p<**.001**		*p*=.138		*p*=.346		*p*=.466		*p*=**.041**		*p*=**.006**		*p*=.278		*p*=**.005**	

Η παύλα (-) δηλώνει περιπτώσεις χωρών με εξαιρετικά μικρό αριθμό δεδομένων των απρόθυμων. Το σύμβολο (*) δηλώνει την έλλειψη δεδομένων. Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν ότι τα αποτελέσματα είναι στατιστικά σημαντικά (*p*<.05). Στα δεδομένα έχουν εφαρμοστεί σταθμίσεις στρωματοποίησης μετά την επιλογή (post-stratification weighting).

Στην περίπτωση του Βελγίου, οι αποκρινόμενες γυναίκες υπερέχουν ελαφρά έναντι των αποκρινόμενων ανδρών ενώ οι απρόθυμες γυναίκες ξεπερνούν το 60% των απρόθυμων αποκρινόμενων (2ος και 5ος γύρος). Οι απρόθυμοι (1ος, 2ος και 3ος γύρος) έχουν μεγαλύτερη μέση ηλικία (54,67-63,97) σε σύγκριση με αυτή των αποκρινόμενων (45,48-45,72). Η μέση τιμή του συνολικού αριθμού των συμπληρωμένων ετών τυπικής εκπαίδευσης είναι μικρότερη για τους απρόθυμους 10,97 (1ος γύρος) και 9,27 (3ος γύρος) συγκριτικά με αυτή των αποκρινόμενων 11,75 (1ος γύρος) και 11,56 (3ος γύρος). Στον 6ο γύρο αυτή τάση αντιστρέφεται με τους απρόθυμους να έχουν μέση τιμή ολοκληρωμένων ετών εκπαίδευσης τα 13,41 έτη και τους αποκρινόμενους τα 12,51 έτη. Οι απρόθυμοι δηλώνουν υψηλότερο αίσθημα θρησκευτικής πίστεως 5,63 (3ος γύρος) και 5,12 (8ος γύρος) συγκριτικά με τους αποκρινόμενους 4,89 (3ος γύρος) και 4,55 (8ος γύρος). Επίσης, οι απρόθυμοι έχουν μικρότερο μέσο οικογενειακό εισόδημα ≈18.864 ευρώ (1ος γύρος), ≈23.942 ευρώ (3ος γύρος) και ≈26.489,64 ευρώ (6ος γύρος) από τους αποκρινόμενους που έχουν ≈26.894 ευρώ (1ος γύρος), ≈32.114 ευρώ (3ος γύρος), και ≈31.279,87 ευρώ (6ος γύρος). Στατιστικά σημαντικές διαφορές παρατηρούνται και στον τόπο διαμονής τους σύμφωνα με το βαθμό αστικότητας (1ος, 2ος, 6ος γύρος). Αναλυτικότερα, στον 1ο γύρο οι απρόθυμοι είναι μοιρασμένοι ισόποσα σε μεγάλες πόλεις-προάστια και κωμοπόλεις-χωριά-εξοχή ενώ η πλειονότητα των αποκρινόμενων διαμένει σε χωριά. Στον 2ο γύρο ενώ η πλειονότητα των αποκρινόμενων διαμένει σε χωριά η πλειονότητα των απρόθυμων μένει σε μεγάλες πόλεις. Στον 6ο γύρο οι απρόθυμοι είναι μοιρασμένοι ισόποσα σε κωμοπόλεις και χωριά ενώ η πλειονότητα των αποκρινόμενων μένει σε χωριά. Επιπλέον, ο μέσος βαθμός κοινωνικής εμπιστοσύνης των απρόθυμων (1ος, 3ος, 6ος έως 8ος γύρος) φαίνεται να είναι μικρότερος (3,71-4,79) συγκριτικά με αυτόν των αποκρινόμενων (4,88-5,28). Τα ποσοστά των απρόθυμων (1ος έως 4ος και 7ος γύρος) που δεν ενδιαφέρονται καθόλου για την πολιτική να είναι υψηλότερα (28,7-50%) έναντι των αποκρινόμενων (20-24%). Και τέλος, οι απρόθυμοι (1ος, 3ος και 7ος γύρος) φαίνεται να συμμετέχουν λιγότερο στα κοινωνικά (3,2-14,2%) έναντι των αποκρινόμενων (19,3-25,1%).

Στην περίπτωση της Γερμανίας, οι αποκρινόμενες γυναίκες υπερέχουν ελαφρά έναντι των αποκρινόμενων ανδρών ενώ οι απρόθυμες γυναίκες αγγίζουν σχεδόν το 60% των απρόθυμων (1ος, 2ος και 6ος γύρος). Όμως, στην περίπτωση του 4ου γύρου οι απρόθυμοι άνδρες υπερέχουν ελαφριά έναντι των αποκρινόμενων γυναικών ενώ οι απρόθυμες γυναίκες ξεπερνούν το 55% των απρόθυμων

αποκρινόμενων. Οι απρόθυμοι (1ος έως 4ος γύρος, 6ος έως 7ος γύρος) έχουν μεγαλύτερη μέση ηλικία (49,16-51,58) σε σύγκριση με αυτή των αποκρινόμενων (46,55-48,65). Η μέση τιμή του συνολικού αριθμού των συμπληρωμένων ετών τυπικής εκπαίδευσης (1ος, 3ος, 4ος και 6ος γύρος) είναι μικρότερη για τους απρόθυμους (11,81-13,30) συγκριτικά με αυτή των αποκρινόμενων (12,29-12,67). Οι απρόθυμοι (2ος γύρος) δηλώνουν υψηλότερο αίσθημα θρησκευτικής πίστεως (5,63) συγκριτικά με τους αποκρινόμενους (4,89) και έχουν μικρότερο μέσο οικογενειακό εισόδημα ≈26.527 ευρώ (1ος γύρος) και ≈26.715 ευρώ (4ος γύρος) από τους αποκρινόμενους ≈30.604 ευρώ (1ος γύρος) και ≈30.188 ευρώ (4ος γύρος). Στατιστικά σημαντικές διαφορές παρατηρούνται και στον τόπο διαμονής τους σύμφωνα με το βαθμό αστικότητας (1ος , 2ος, 4ος και 6ος γύρος). Αναλυτικότερα, για τον 1ο και 2ο γύρο τα ποσοστά των απρόθυμων που διαμένουν σε πόλεις και προάστια είναι μεγαλύτερα έναντι των αντίστοιχων ποσοστών των αποκρινόμενων ενώ για τον 4ο γύρο συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο δηλαδή τα ποσοστά κατοίκων μεγάλων πόλεων και προαστίων των αποκρινόμενων είναι φανερά μεγαλύτερα από τα αντίστοιχα των απρόθυμων και τέλος στην περίπτωση του 6ου γύρου η πλειονότητα των αποκρινόμενων μένει σε κωμοπόλεις ενώ η πλειονότητα των απρόθυμων μένει σε χωριά. Επιπλέον, ο μέσος βαθμός κοινωνικής εμπιστοσύνης των απρόθυμων (1ος, 3ος, 4ος και 8ος γύρος) φαίνεται να είναι μικρότερος (4,81-5,30) συγκριτικά με αυτόν των αποκρινόμενων (5,06-5,60). Ο μέσος βαθμός πολιτικής εμπιστοσύνης των απρόθυμων (1ος και 3ος γύρος) φαίνεται να είναι μικρότερος (4,89 και 4,38) συγκριτικά με αυτόν των αποκρινόμενων (5,12 και 4,66). Το ποσοστό των απρόθυμων (4ος γύρος) που ενδιαφέρεται λίγο και καθόλου για την πολιτική φαίνεται να είναι υψηλότερο (49,3%) έναντι των αποκρινόμενων (40,8%). Ωστόσο, το ποσοστό των απρόθυμων (18,6%) που δεν ψήφισε στις τελευταίες εκλογές (3ος γύρος) είναι μικρότερο συγκριτικά με αυτό των αποκρινόμενων (23,4%).

Στην περίπτωση της Ελβετίας, οι αποκρινόμενες γυναίκες (5ος, 7ος και 8ος γύρος) υπερέχουν ελαφρά έναντι των αποκρινόμενων ανδρών ενώ οι απρόθυμες γυναίκες ξεπερνούν το 60% των απρόθυμων αποκρινόμενων. Οι απρόθυμοι (3ος, 5ος, 6ος και 8ος γύρος) έχουν μεγαλύτερη μέση ηλικία (52,33-54,27) σε σύγκριση με αυτή των αποκρινόμενων (46,16-47,94). Η μέση τιμή του συνολικού αριθμού των συμπληρωμένων ετών τυπικής εκπαίδευσης είναι μικρότερη για τους απρόθυμους 11,22 (5ος γύρος) και 10,50 (6ος γύρος) συγκριτικά με αυτή των αποκρινόμενων 11,94 (5ος γύρος) και 11,51 (6ος γύρος). Επίσης, οι απρόθυμοι (4ος - 6ος γύρος) έχουν

μικρότερο μέσο οικογενειακό εισόδημα (≈47.301-71.262,16 ευρώ) από τους αποκρινόμενους (≈53.024-0.609,59 ευρώ).[36] Στατιστικά σημαντικές διαφορές παρατηρούνται και στον τόπο διαμονής τους σύμφωνα με το βαθμό αστικότητας (5ος-7ος γύρος). Αναλυτικότερα, αυτό που παρατηρείται για το σύνολο των εν λόγω γύρων συγκριτικά στις συχνότητες των δύο τύπων ερωτώμενων είναι τα ποσοστά των απρόθυμων που διαμένουν σε πόλεις και προάστια είναι μεγαλύτερα από τα αντίστοιχα ποσοστά των αποκρινόμενων. Επιπλέον, ο μέσος βαθμός κοινωνικής εμπιστοσύνης των απρόθυμων (3ος γύρος) φαίνεται να είναι μικρότερος (5,52) συγκριτικά με αυτόν των αποκρινόμενων (5,94). Το ποσοστό των απρόθυμων (46,3%) που δεν ψήφισε στις τελευταίες εκλογές (4ος γύρος) είναι μικρότερο συγκριτικά με αυτό των αποκρινόμενων (34,3%). Και τέλος, οι απρόθυμοι (4ος γύρος) φαίνεται να συμμετέχουν λιγότερο στα κοινωνικά (6,4%) έναντι των αποκρινόμενων (14,2%).

Στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου, οι απρόθυμοι στον 1ο γύρο έχουν μεγαλύτερη μέση ηλικία (50,56) σε σύγκριση με την ηλικία των αποκρινόμενων (45,42) αλλά στον 5ο γύρο οι αποκρινόμενοι (45,69) έχουν μεγαλύτερη μέση ηλικία από τους απρόθυμους (41,12). Η μέση τιμή του συνολικού αριθμού των συμπληρωμένων ετών τυπικής εκπαίδευσης αποκρινόμενων (1ος, 4ος, 7ος και 8ος γύρος) είναι μικρότερη για τους απρόθυμους (11,90-13,17) συγκριτικά με αυτή των αποκρινόμενων (12,87-14,09) ενώ στον 2ο γύρο οι απρόθυμοι έχουν μέση τιμή ολοκληρωμένων ετών εκπαίδευσης τα 12,83 και οι αποκρινόμενοι τα 12,17 έτη. Οι απρόθυμοι δηλώνουν υψηλότερο αίσθημα θρησκευτικής πίστεως 3,10 (5ος γύρος) και 3,16 (7ος γύρος) συγκριτικά με τους αποκρινόμενους 3,94 (5ος γύρος) και 3,78 (7ος γύρος). Επίσης, έχουν μικρότερο μέσο οικογενειακό εισόδημα ≈43.729 ευρώ (2ος γύρος) και ≈37577,87 ευρώ (5ος γύρος)[37] από τους αποκρινόμενους ≈37.546 ευρώ (2ος γύρος) και ≈ 29.552,57 ευρώ (5ος γύρος). Στατιστικά σημαντικές διαφορές παρατηρούνται και στον τόπο διαμονής τους σύμφωνα με το βαθμό αστικότητας (1ος, 3ος και 6ος γύρος). Πιο συγκεκριμένα, με εξαίρεση τον 1ο γύρο, φαίνεται πως μικρότερο ποσοστό των απρόθυμων έναντι των αποκρινόμενων διαμένει σε πόλη και προάστια. Επιπλέον, το ποσοστό των απρόθυμων (6ος γύρος) που δεν ενδιαφέρεται καθόλου για την πολιτική είναι υψηλότερο (33,3%) έναντι των αποκρινόμενων

[36] Βλ. για τη μετατροπή του ελβετικού φράγκου σε ευρώ στον αντίστοιχο γύρο διεξαγωγής της ESS: European Social Survey (n.d.c, n.d.d, n.d.e)).
[37] Βλ. για τη μετατροπή της Βρετανικής λίρας-στερλίνας σε ευρώ: European Social Survey (n.d.d).

(22,4%). Ωστόσο, το ποσοστό των απρόθυμων (16,9%) που δεν ψήφισε στις τελευταίες εκλογές (1ος γύρος) είναι μικρότερο συγκριτικά με αυτό των αποκρινόμενων (28,7%). Και τέλος, οι απρόθυμοι (3ος γύρος) φαίνεται να συμμετέχουν λιγότερο στα κοινωνικά (1,6%) έναντι των αποκρινόμενων (9,1%).

Στην περίπτωση της Ισπανίας, οι αποκρινόμενες γυναίκες στον 3ο γύρο υπερέχουν ελαφρά έναντι των αποκρινόμενων ανδρών αλλά στον 6ο γύρο οι αποκρινόμενοι άνδρες να υπερέχουν ελαφρά έναντι των αποκρινόμενων γυναικών ενώ οι απρόθυμες γυναίκες και στους δύο αυτούς γύρους ξεπερνούν το 65%. Οι απρόθυμοι (2ος έως 8ος γύρος) έχουν μεγαλύτερη μέση ηλικία (50,37-58,75) σε σύγκριση με αυτή των αποκρινόμενων (45,02-48,18). Η μέση τιμή του συνολικού αριθμού των συμπληρωμένων ετών τυπικής εκπαίδευσης (4ος, 6ος και 8ος γύρος) είναι μικρότερη για τους απρόθυμους (9,71-11,60) συγκριτικά με αυτή των αποκρινόμενων (11,69-13,10). Οι απρόθυμοι (3ος, 4ος, 6ος και 7ος γύρος) δηλώνουν υψηλότερο αίσθημα θρησκευτικής πίστεως (4,99-5,29) συγκριτικά με τους αποκρινόμενους (4,12-4,59). Επίσης, έχουν μικρότερο (4ος γύρος) μέσο οικογενειακό εισόδημα (≈16.062 ευρώ) από τους αποκρινόμενους (≈20.228 ευρώ). Στατιστικά σημαντικές διαφορές παρατηρούνται και στον τόπο διαμονής τους σύμφωνα με το βαθμό αστικότητας (2ος -7ος γύρος). Αναλυτικότερα, με εξαίρεση τον 4ο γύρο, στον οποίο οι διαμένοντες στην εξοχή απρόθυμοι υπερέχουν ελαφρά έναντι του αντίστοιχου ποσοστού των αποκρινόμενων, στους υπόλοιπους γύρους μεγαλύτερο ποσοστό των απρόθυμων διαμένει σε πόλεις συγκριτικά με το αντίστοιχο ποσοστό των αποκρινόμενων. Επιπλέον, ο μέσος βαθμός κοινωνικής εμπιστοσύνης των απρόθυμων αποκρινόμενων (2ος -4ος γύρος) φαίνεται να είναι μικρότερος (4,12-4,67) συγκριτικά με αυτόν των αποκρινόμενων (4,79-5,01). Τα ποσοστά των απρόθυμων (2ος, 3ος και 6ος γύρος) που δεν ενδιαφέρονται καθόλου για την πολιτική να είναι υψηλότερα (35,5-42,6%) έναντι των αποκρινόμενων (27,5-31,9%). Το ποσοστό των απρόθυμων (13,2%) που δεν ψήφισε στις τελευταίες εκλογές (3ος γύρος) είναι μικρότερο συγκριτικά με αυτό των αποκρινόμενων (21,5%). Και τέλος, οι απρόθυμοι φαίνεται να συμμετέχουν λιγότερο στα κοινωνικά 8% (5ος γύρος) και 12,3% (6ος γύρος) έναντι των αποκρινόμενων 18,6% (5ος γύρος) και 23,7% (6ος γύρος) .

Στην περίπτωση της Νορβηγίας, οι αποκρινόμενες γυναίκες υπερέχουν ελαφρά έναντι των αποκρινόμενων ανδρών ενώ οι απρόθυμες γυναίκες ξεπερνούν το 60% των απρόθυμων αποκρινόμενων (3ος γύρος). Οι απρόθυμοι (2ος, 3ος, 5ος, 6ος και

7ος γύρος) έχουν μεγαλύτερη μέση ηλικία (48,82-51,57) σε σύγκριση με αυτή των αποκρινόμενων (44,85-45,78). Η μέση τιμή του συνολικού αριθμού των συμπληρωμένων ετών τυπικής εκπαίδευσης είναι μικρότερη για τους απρόθυμους 11,34 (3ος γύρος) και 12,31(5ος γύρος) συγκριτικά με αυτή των αποκρινόμενων 12,83(3ος γύρος) και 13,24 (5ος γύρος). Οι απρόθυμοι δηλώνουν υψηλότερο αίσθημα θρησκευτικής πίστεως 3,28 (3ος γύρος) και 3,19 (5ος γύρος) συγκριτικά με τους αποκρινόμενους 3,83 (3ος γύρος) και 3,99 (5ος γύρος) και έχουν μικρότερο μέσο οικογενειακό εισόδημα ≈38.067 ευρώ(2ος γύρος) από τους αποκρινόμενους ≈50.474 ευρώ (2ος γύρος). Στατιστικά σημαντικές διαφορές παρατηρούνται και στον τόπο διαμονής τους σύμφωνα με το βαθμό αστικότητας (2ος, 4ος, 5ος και 8ος γύρος). Αναλυτικότερα, στην περίπτωση του 2ου, 4ου και 8ου γύρου το ποσοστό των απρόθυμων που διαμένει σε πόλεις είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό των αποκρινόμενων ενώ στον 5ο γύρο περισσότεροι από τρείς στους δέκα απρόθυμους μένουν στην εξοχή τη στιγμή που για τους αποκρινόμενους το αντίστοιχο ποσοστό δεν ξεπερνά το 20%. Επιπλέον, ο μέσος βαθμός κοινωνικής εμπιστοσύνης των απρόθυμων φαίνεται να είναι μικρότερος 5,96 (4ος γύρος) και 6,26 (5ος γύρος) συγκριτικά με αυτόν των αποκρινόμενων 6,48 (4ος γύρος) και 6,57(5ος γύρος). Ο μέσος βαθμός πολιτικής εμπιστοσύνης των απρόθυμων (3ος-5ος, 7ος και 8ος γύρος) να είναι μικρότερος (5,22-5,85) συγκριτικά με αυτόν των αποκρινόμενων (5,57-6,47). Το ποσοστό των απρόθυμων που δεν ενδιαφέρεται καθόλου για την πολιτική να είναι υψηλότερο 18% (3ος γύρος) έναντι των αποκρινόμενων 7,8% (3ος γύρος). Και τέλος, οι απρόθυμοι φαίνεται να συμμετέχουν λιγότερο στα κοινωνικά 16,7% (7ος γύρος) έναντι των αποκρινόμενων 28,6% (7ος γύρος).

Στην περίπτωση της Ολλανδίας, οι αποκρινόμενοι άνδρες υπερέχουν ελαφρά έναντι των αποκρινόμενων γυναικών ενώ οι αποκρινόμενες γυναίκες ξεπερνούν το 60% (2ος γύρος). Οι απρόθυμοι έχουν μεγαλύτερη μέση ηλικία 46,56 (1ος γύρος) και 49,26 (5ος γύρος) σε σύγκριση με αυτή των αποκρινόμενων 43,60 (1ος γύρος) και 45,75 (5ος γύρος). Όμως, σε δύο άλλους γύρους οι απρόθυμοι έχουν μικρότερη μέση ηλικία 44,16 (6ο γύρο) και 42,02 (7ο γύρο) σε σύγκριση με αυτή των αποκρινόμενων 47,04 (6ο γύρο) και 47,45 (7ο γύρο). Η μέση τιμή του συνολικού αριθμού των συμπληρωμένων ετών τυπικής εκπαίδευσης (1ος, 3ος και 4ος γύρος) είναι μικρότερη για τους απρόθυμους (12,59-12,87) συγκριτικά με αυτή των αποκρινόμενων (13,15-13,53). Στον 1ο γύρο, οι απρόθυμοι δηλώνουν υψηλότερο αίσθημα θρησκευτικής πίστεως (4,64) συγκριτικά με τους αποκρινόμενους (5,05) και έχουν μικρότερο μέσο

οικογενειακό εισόδημα (≈30.177 ευρώ) από τους αποκρινόμενους (≈36.247 ευρώ). Στατιστικά σημαντική διαφορά παρατηρείται και στον τόπο διαμονής τους σύμφωνα με το βαθμό αστικότητας (7ος γύρος). Πιο συγκεκριμένα, η διαφορά έγκειται στο γεγονός ότι ενώ οι αποκρινόμενοι σε ποσοστό 65,5% διαμένουν σε χωριά και αγροκτήματα το αντίστοιχο ποσοστό των απρόθυμων είναι σημαντικά μικρότερο 57,7%. Επιπλέον, ο μέσος βαθμός κοινωνικής εμπιστοσύνης των απρόθυμων φαίνεται να είναι μικρότερος (5,67) συγκριτικά με αυτόν των αποκρινόμενων (5,88) στον 2ο γύρο αλλά μεγαλύτερος (6,19) συγκριτικά με αυτόν των αποκρινόμενων (6,02) στον 5ο γύρο. Τα ποσοστά των απρόθυμων (1ος-3ος και 6ος γύρος) που ενδιαφέρονται καθόλου και λίγο για την πολιτική είναι υψηλότερα (39,2-44,9) έναντι των αποκρινόμενων (31,7-36,2). Το ποσοστό των απρόθυμων στον 2ο γύρο που δεν ψήφισε στις τελευταίες εκλογές να είναι μικρότερο (12,2) συγκριτικά με αυτό των αποκρινόμενων (18,6). Και τέλος, οι απρόθυμοι για τον 5ο γύρο φαίνεται να συμμετέχουν λιγότερο στα κοινωνικά (17,9%) έναντι των αποκρινόμενων (24%) ενώ για τον 6ο γύρο φαίνεται να συμμετέχουν περισσότερο στα κοινωνικά (32,5%) έναντι των αποκρινόμενων (24,3%).

Στην περίπτωση της Πολωνίας, η μέση τιμή του συνολικού αριθμού των συμπληρωμένων ετών τυπικής εκπαίδευσης στον 6ο γύρο είναι μεγαλύτερη για τους απρόθυμους (13,49) συγκριτικά με αυτή των αποκρινόμενων (12,26). Οι απρόθυμοι στον 2ο γύρος δηλώνουν υψηλότερο αίσθημα θρησκευτικής πίστεως (7,48) συγκριτικά με τους αποκρινόμενους (6,55) και έχουν μεγαλύτερο μέσο οικογενειακό εισόδημα (≈11.160 ευρώ) από τους αποκρινόμενους (≈7.748 ευρώ). Στατιστικά σημαντικές διαφορές παρατηρούνται και στον τόπο διαμονής τους σύμφωνα με το βαθμό αστικότητας (2ος-6ος γύρος). Αναλυτικότερα, σχεδόν 4 στους 10 απρόθυμους διαμένει σε πόλη ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τους αποκρινόμενους κυμαίνεται από 19,9-24,6%. Και τέλος, οι απρόθυμοι στον 7ο γύρο φαίνεται να συμμετέχουν περισσότερο στα κοινωνικά (15,4%) έναντι των αποκρινόμενων (5,9%).

Στην περίπτωση της Σλοβενίας, οι αποκρινόμενες γυναίκες στον 7ο γύρο υπερέχουν έναντι των αποκρινόμενων ανδρών ενώ οι απρόθυμοι άνδρες αποτελούν σχεδόν το 70% των απρόθυμων αποκρινόμενων. Στατιστικά σημαντικές διαφορές παρατηρούνται και στον τόπο διαμονής τους σύμφωνα με το βαθμό αστικότητας (1ος, 3ος και 5ος γύρος). Αναλυτικότερα, για τον 1ο και 3ο γύρο ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό των αποκρινόμενων είναι κάτοικοι αγροκτημάτων ή διαμένουν γενικά στην εξοχή, αντίθετα οι απρόθυμοι είναι στο μεγαλύτερο ποσοστό τους κάτοικοι

προαστιακών περιοχών και κωμοπόλεων ή μικρών πόλεων. Ωστόσο, για τον 5ο γύρο φαίνεται πως τρεις στους δέκα απρόθυμους διαμένουν σε πόλεις ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τους αποκρινόμενους είναι μόλις 7,8%. Επιπλέον, ο μέσος βαθμός κοινωνικής εμπιστοσύνης των απρόθυμων φαίνεται να είναι μικρότερος 3,67 (1ος γύρος) και 3,66 (7ος γύρος) συγκριτικά με αυτόν των αποκρινόμενων 4,30 (1ος γύρος) και 4,65 (7ος γύρος). Τα ποσοστά των απρόθυμων στον 1ο γύρο που ενδιαφέρονται καθόλου και λίγο για την πολιτική είναι υψηλότερα (66,7%) έναντι των αποκρινόμενων (58,8%). Και τέλος το ποσοστό των απρόθυμων στον 8ο γύρο που δεν ψήφισε στις τελευταίες εκλογές είναι μεγαλύτερο (46,2%) συγκριτικά με αυτό των αποκρινόμενων (27,2%).

Στην περίπτωση της Σουηδίας, οι αποκρινόμενες γυναίκες υπερέχουν ελαφρά έναντι των αποκρινόμενων ανδρών ενώ οι αποκρινόμενες γυναίκες αποτελούν το 80% των απρόθυμων αποκρινόμενων (2ος γύρος). Η μέση τιμή του συνολικού αριθμού των συμπληρωμένων ετών τυπικής εκπαίδευσης (2ος, 3ος, 6ος και 8ος γύρος) είναι μικρότερη για τους απρόθυμους (10,09-12,86) συγκριτικά με αυτή των αποκρινόμενων (12,50-12,96). Στατιστικά σημαντικές διαφορές παρατηρούνται και στον τόπο διαμονής τους σύμφωνα με το βαθμό αστικότητας (6ος γύρος) όπου, σε αντίθεση με τους αποκρινόμενους, το μεγαλύτερο ποσοστό των απρόθυμων είναι κάτοικοι μεγάλων πόλεων και προαστίων. Τώρα, ο μέσος βαθμός κοινωνικής εμπιστοσύνης των απρόθυμων φαίνεται να είναι μικρότερος 5,93 (6ος γύρος) και 5,98 (7ος γύρος) συγκριτικά με αυτόν των αποκρινόμενων 6,20 (6ος γύρος) και 6,34 (7ος γύρος). Αλλά και ο μέσος βαθμός πολιτικής εμπιστοσύνης των απρόθυμων φαίνεται να είναι μικρότερος 5,39 (6ος γύρος) και 5,40 (7ος γύρος) συγκριτικά με αυτόν των αποκρινόμενων 5,74 (6ος γύρος) και 5,91 (7ος γύρος). Τα ποσοστά των απρόθυμων (2ος-4ος και 6ος γύρος) που δεν ενδιαφέρονται καθόλου για την πολιτική είναι υψηλότερα (12,8-31,6) έναντι των αποκρινόμενων (8,2-11,8). Στον 8ο γύρο, το ποσοστό των απρόθυμων (25,7%) που δεν ψήφισε στις τελευταίες εκλογές είναι μικρότερο συγκριτικά με αυτό των αποκρινόμενων (7,6%). Και τέλος, στον 7ο γύρο, οι απρόθυμοι φαίνεται να συμμετέχουν λιγότερο στα κοινωνικά (26,1%) έναντι των αποκρινόμενων (36,4%).

Και ολοκληρώνοντας, στην περίπτωση της Φινλανδίας, οι απρόθυμοι (1ος, 2ος, 4ος και 8ος γύρος) έχουν μεγαλύτερη μέση ηλικία (52,75-55,44) σε σύγκριση με αυτή των αποκρινόμενων (45,54-48,52). Η μέση τιμή του συνολικού αριθμού των συμπληρωμένων ετών τυπικής εκπαίδευσης (1ος, 3ος, 4ος και 8ος γύρος) είναι

μικρότερη για τους απρόθυμους (9,76-12,05) συγκριτικά με αυτή των αποκρινόμενων (12,04-13,42). Οι απρόθυμοι στον 2ο γύρο δηλώνουν υψηλότερο αίσθημα θρησκευτικής πίστεως (5,99) συγκριτικά με τους αποκρινόμενους (5,31). Επίσης, έχουν μεγαλύτερο μέσο οικογενειακό εισόδημα ≈23.215 ευρώ (1ος γύρος) και ≈2.603 ευρώ μηνιαίο εισόδημα στον (4ος γύρος) από τους αποκρινόμενους ≈27.933 (1ος γύρος) και ≈2.188 ευρώ (4ος γύρος), αντίστοιχα. Στατιστικά σημαντική διαφορά παρατηρείται και στον τόπο διαμονής τους σύμφωνα με το βαθμό αστικότητας στον 8ο γύρο. Αναλυτικότερα, οι απρόθυμοι είναι στο μεγαλύτερο ποσοστό τους κάτοικοι αγροκτημάτων και κατοικιών που βρίσκονται στην εξοχή την ίδια στιγμή που το μεγαλύτερο ποσοστό των αποκρινόμενων είναι κάτοικοι μεγάλων ή μικρών πόλεων και περιχώρων αυτών. Τώρα, τα ποσοστά των απρόθυμων που δεν ενδιαφέρονται καθόλου για την πολιτική φαίνεται να είναι υψηλότερα 20,7 (1ος γύρος) και 25,9 (3ος γύρος) έναντι των αποκρινόμενων 10,8 (1ος γύρος) και 12,0 (3ος γύρος). Το ποσοστό των απρόθυμων (40%) που δεν ψήφισε στις τελευταίες εκλογές στον 3ο γύρο είναι μικρότερο συγκριτικά με αυτό των αποκρινόμενων (16,4%). Και τέλος, οι απρόθυμοι (1ος, 5ος και 8ος γύρος) φαίνεται να συμμετέχουν λιγότερο στα κοινωνικά (10,1-27,7%) έναντι των αποκρινόμενων (31,3-38,8%) με εξαίρεση τον 6ο γύρο στον οποίο το ποσοστό των αποκρινόμενων που συμμετέχουν ενεργά σε οργανώσεις είναι 35% έναντι 45,5% των απρόθυμων.

Οι επαναληπτικές επισκέψεις

Στον Πίνακα 23 παρουσιάζεται ο ελάχιστος αριθμός επισκέψεων και ο ελάχιστος αριθμός τηλεφωνικών κλήσεων, όπως υπαγορεύουν οι οδηγίες της εκάστοτε συμμετέχουσας χώρας προς τους/τις συνεντευκτές/τριες τους για τις έντεκα χώρες και τους πρώτους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS. [38]

Όπως διαπιστώνεται, η πλειονότητα των χωρών υιοθετεί τις τέσσερις ή πέντε επισκέψεις ως ελάχιστο αριθμό συνολικών επαναληπτικών επισκέψεων. Το Ηνωμένο Βασίλειο από τον 4ο γύρο και μετά υιοθετεί τις έξι επισκέψεις. Η Σουηδία δεν ορίζει από τον 2ο γύρο και μετά κανέναν ελάχιστο αριθμό επισκέψεων και εστιάζει στην τηλεφωνική επικοινωνία. Η Φινλανδία από τον 3ο γύρο και μετά θεωρεί ότι μια τουλάχιστον επίσκεψη επαρκεί.

[38]Τα αντίστοιχα στοιχεία για τις υπόλοιπες 25 συμμετέχουσες χώρες που συμμετείχαν στους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS παρουσιάζονται στον Πίνακα Γ13 του Παραρτήματος Γ.

Πίνακας 23. Ο ελάχιστος συνολικός αριθμός επισκέψεων (Ε) και τηλεφωνικών κλήσεων (Τ) σύμφωνα με τις οδηγίες ανά χώρα και ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
	1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Χώρα	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ
Βέλγιο	5	-	4	-	4	-	4	-	5	-	5	-	5	-	5	-
Γερμανία	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-
Ελβετία	5	-	5	-	5	-	5	-	5	-	5	-	5	-	5	-
Ηνωμένο Βασίλειο	4	-	5	-	5	-	6	-	6	-	6	-	6	-	6	-
Ισπανία	4	-	7	-	4	-	4	-	4	-	6	-	4	-	4	-
Νορβηγία	4	-	3	-	-	4	4	-	4	-	4	-	4	-	-	4
Ολλανδία	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-
Πολωνία	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-
Σλοβενία	5	-	5	-	3	5	5	-	5	-	5	-	5	-	5	-
Σουηδία	4	-	-	4	-	4	-	4	-	4	-	15	-	20	-	20
Φινλανδία	4	-	4	-	1	-	1	-	1	4	1	4	1	4	1	4

Προσαρμογή από European Social Survey (2016c, 2016d, 2016e, 2016f, 2016g, 2016h, 2016i, 2018b) © Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC.

Παράλληλα η πλειονότητα των χωρών δεν υιοθετεί έναν ελάχιστο αριθμό τηλεφωνικών κλήσεων για την απόπειρα επίτευξης επικοινωνίας με τους ερωτώμενους με εξαίρεση τη Νορβηγία, τη Σλοβενία (3ος γύρος μόνο), τη Σουηδία και τη Φινλανδία για τις οποίες οι τέσσερις κλήσεις είναι ο επικρατέστερος αριθμός. Ωστόσο, η Σουηδία από τον 6ο γύρο και μετά υπαγορεύει 15 και 20 προσπάθειες τηλεφωνικής επικοινωνίας σε διάστημα δύο μηνών που διαρκεί η επιτόπια έρευνά της.

Στον Πίνακα 24 παρουσιάζεται ο μέγιστος αριθμός αρνήσεων των μη συμμετεχόντων λόγω άρνησης ερωτώμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τις έντεκα χώρες και τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS. [39]

Ο μέγιστος αριθμός αρνήσεων κατ' άτομο των ερωτώμενων που αρνήθηκαν εντέλει να συμμετάσχουν στην έρευνα λόγω άρνησης των ίδιων ανά χώρα και ανά γύρο κυμαίνεται ως εξής: 3-6 (Βέλγιο), 4-6 (Γερμανία), 3-8 (Ελβετία), 4-7 (Ηνωμένο Βασίλειο), 2-6 (Ισπανία), 3-4 (Νορβηγία), 2-3 (Ολλανδία), 3-4 (Πολωνία), 3-5 (Σλοβενία), 4-6 (Σουηδία) και 3-5 (Φινλανδία). Αντίστοιχα, ο μέγιστος αριθμός αρνήσεων κατ' άτομο των απρόθυμων αποκρινόμενων ανά χώρα και ανά γύρο κυμαίνεται ως εξής: 1-3 (Βέλγιο), 2-6 (Γερμανία), 2-4 (Ελβετία), 2-5 (Ηνωμένο Βασίλειο), 1-6 (Ισπανία), 0-3 (Νορβηγία), 1-3 (Ολλανδία), 1-6 (Πολωνία), 0-4 (Σλοβενία), 1-6 (Σουηδία) και 1-3 (Φινλανδία). Τον μεγαλύτερο αριθμό αρνήσεων

[39] Τα αντίστοιχα δεδομένα για τις υπόλοιπες 25 χώρες που συμμετείχαν στους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS παρουσιάζονται στον Πίνακα Γ14 του Παραρτήματος Γ.

έχει η Ελβετία (8ος γύρος) με 8 αρνήσεις και για την κατηγορία των απρόθυμων η Γερμανία (4ος γύρος), η Πολωνία (3ος γύρος), η Ισπανία (6ος γύρος), η Σουηδία (8ος γύρος) με 6 αρνήσεις.

Πίνακας 24. Ο μέγιστος αριθμός αρνήσεων κατ' άτομο των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) ανά χώρα και ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
	1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Χώρα	ΜΑ	ΑΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΜΑ	ΑΑ
Βέλγιο	3	2	3	3	4	3	6	2	4	2	3	2	3	2	3	1
Γερμανία	4	3	5	3	4	4	6	6	-	-	4	3	5	4	4	2
Ελβετία	4	3	6	2	8	3	5	4	4	2	4	2	3	2	3	2
Ηνωμένο Βασίλειο	5	2	7	4	4	2	4	5	4	4	5	4	5	3	5	5
Ισπανία	2	1	4	3	5	4	5	3	3	3	6	6	3	3	5	3
Νορβηγία	3	0	3	2	3	2	3	2	3	3	3	3	3	2	4	2
Ολλανδία	3	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	2	2	3	2
Πολωνία	3	1	4	2	3	6	4	2	4	3	3	2	3	3	3	2
Σλοβενία	5	4	3	0	3	5	3	3	3	3	6	4	4	2	4	2
Σουηδία	-	-	5	1	4	2	5	4	5	3	5	3	5	3	6	6
Φινλανδία	3	2	3	3	5	1	4	3	4	2	3	3	3	3	3	1

Σε γενικές γραμμές, οι απρόθυμοι όπως είναι αναμενόμενο έχουν μικρότερο μέσο μέγιστο αριθμό αρνήσεων από τους ερωτώμενους που δεν συμμετείχαν στην έρευνα λόγω άρνησης. Ενώ εάν θέλει κανείς συνδέσει τον μέγιστο αριθμό των αρνήσεων με έναν ελάχιστο αριθμό συνολικών επισκέψεων μετά από άρνηση (ελάχιστο διότι μπορεί είτε να έχει μεσολαβήσει είτε να ακολούθησε επίσκεψη με έκβαση διαφορετική από την άρνηση του ίδιου του ερωτώμενου) τότε διακρίνονται δύο κατηγορίες στις οποίες εντάσσονται οι χώρες.[40] Στην πρώτη κατηγορία ανήκουν οι χώρες που πραγματοποιούν μετά την πρώτη άρνηση δύο επαναληπτικές επισκέψεις, σύνολο δηλαδή τριών επισκέψεων μετά από άρνηση ως επικρατούσα τιμή στο σύνολο των γύρων: Βέλγιο, Νορβηγία, Ολλανδία, Πολωνία και Φινλανδία. Και στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν οι χώρες που συνεχίζουν μετά και την τρίτη συνεχόμενη άρνηση να επισκέπτονται τον ερωτώμενο (πάνω από τέσσερις τουλάχιστον συνολικά επισκέψεις) όπως στην περίπτωση της Γερμανίας, Ελβετίας, Ηνωμένου Βασιλείου και Σουηδίας για την κατηγορία των αρνούμενων και Ελβετίας και Σουηδίας για την κατηγορία των απρόθυμων αποκρινόμενων.

[40] Οι κατηγορίες αυτές γίνονται τρεις αν συμπεριληφθεί και αυτή με μια κατ' ελάχιστον επαναληπτική επίσκεψη μετά από άρνηση στην οποία όμως καμία από τις 11 υπό μελέτη χώρες δεν είχε αποτελέσματα. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν Κύπρος, Λιθουανία, Πορτογαλία και Βουλγαρία.

Οι Πίνακες 25 έως 35 παρουσιάζουν τις σχετικές συχνότητες του αριθμού αρνήσεων των μη συμμετεχόντων λόγω άρνησης ερωτώμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενων για το Βέλγιο, Γερμανία, Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Νορβηγία, Ολλανδία, Πολωνία, Σλοβενία, Σουηδία και Φινλανδία, αντίστοιχα, και τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS. [41]

Πίνακας 25. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Βέλγιο

	Αριθμός αρνήσεων (%)						
Γύρος	1	2	3	4	5	6	*N*
1ος Γύρος							
Αρνούμενοι	95,1	4,5	0,3	-	-	-	594
Απρόθυμοι	91,7	8,3	-	-	-	-	24
2ος Γύρος							
Αρνούμενοι	77,8	20,4	1,8	-	-	-	618
Απρόθυμοι	90,0	8,6	1,4	-	-	-	70
3ος Γύρος							
Αρνούμενοι	63,6	34,5	1,8	0,1	-	-	675
Απρόθυμοι	92,2	6,9	0,9	-	-	-	116
4ος Γύρος							
Αρνούμενοι	55,6	41,2	2,9	0,1	-	0,1	764
Απρόθυμοι	96,8	3,2	-	-	-	-	63
5ος Γύρος							
Αρνούμενοι	78,4	20,7	0,8	0,1	-	-	928
Απρόθυμοι	96,9	3,1	-	-	-	-	65
6ος Γύρος							
Αρνούμενοι	70,7	28,3	1,1	-	-	-	835
Απρόθυμοι	93,4	6,6	-	-	-	-	122
7ος Γύρος							
Αρνούμενοι	48,2	50,7	1,1	-	-	-	911
Απρόθυμοι	98,3	1,7	-	-	-	-	172
8ος Γύρος							
Αρνούμενοι	53,6	46,1	0,4	-	-	-	844
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	-	-	156

[41] Τα αντίστοιχα δεδομένα για τις υπόλοιπες 25 χώρες που συμμετείχαν στους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS παρουσιάζονται στους Πίνακες Γ15 έως Γ39 του Παραρτήματος Γ.

Πίνακας 26. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Γερμανία

	Αριθμός αρνήσεων (%)						
Γύρος	1	2	3	4	5	6	*N*
1ος Γύρος							
Αρνούμενοι	91,3	8,0	0,5	0,2	-	-	1321
Απρόθυμοι	96,9	2,6	0,5	-	-	-	421
2ος Γύρος							
Αρνούμενοι	79,7	18,3	1,4	0,5	0,1	-	1594
Απρόθυμοι	93,9	5,6	0,5	-	-	-	427
3ος Γύρος							
Αρνούμενοι	81,4	14,8	3,7	0,2	-	-	1315
Απρόθυμοι	85,9	12,8	1,1	0,2	-	-	453
4ος Γύρος							
Αρνούμενοι	72,1	23,3	4,0	0,5	0,1	0,1	1926
Απρόθυμοι	80,9	14,7	3,4	0,6	0,2	0,2	530
5ος Γύρος							
Αρνούμενοι	-	-	-	-	-	-	-
Απρόθυμοι	-	-	-	-	-	-	-
6ος Γύρος							
Αρνούμενοι	83,3	14,7	1,8	0,2	-	-	1684
Απρόθυμοι	92,6	6,9	0,5	-	-	-	188
7ος Γύρος							
Αρνούμενοι	76,6	20,5	2,6	0,2	0,1	-	4437
Απρόθυμοι	87,1	10,8	1,6	0,4	-	-	16
8ος Γύρος							
Αρνούμενοι	85,6	13,1	1,1	0,2	-	-	4127
Απρόθυμοι	95,0	5,0	-	-	-	-	159

Πίνακας 27. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ελβετία

	Αριθμός αρνήσεων (%)								
Γύρος	1	2	3	4	5	6	7	8	*N*
1ος Γύρος									
Αρνούμενοι	63,9	35,6	0,4	0,1	-	-	-	-	1658
Απρόθυμοι	97,6	1,2	1,2	-	-	-	-	-	83
2ος Γύρος									
Αρνούμενοι	43,5	49,0	5,5	1,7	0,1	0,1	-	-	712
Απρόθυμοι	87,7	12,3	-	-	-	-	-	-	65
3ος Γύρος									
Αρνούμενοι	43,6	31,6	18,6	4,3	1,0	0,4	0,1	0,1	692
Απρόθυμοι	74,2	-	1,6	-	-	-	-	-	62
4ος Γύρος									
Αρνούμενοι	36,4	33,2	28,5	1,5	0,4	-	-	-	533
Απρόθυμοι	83,8	13,8	1,5	0,8	-	-	-	-	130
5ος Γύρος									
Αρνούμενοι	47,1	34,7	18,1	0,1	-	-	-	-	741
Απρόθυμοι	92,8	7,2	-	-	-	-	-	-	152
6ος Γύρος									
Αρνούμενοι	41,2	33,9	22,2	2,4	-	-	0,2	-	827
Απρόθυμοι	87,4	12,6	-	-	-	-	-	-	143
7ος Γύρος									
Αρνούμενοι	52,3	32,4	15,2	-	-	-	-	-	703
Απρόθυμοι	96,3	3,7	-	-	-	-	-	-	12
8ος Γύρος									
Αρνούμενοι	58,8	37,7	3,5	-	-	-	-	-	663
Απρόθυμοι	87,9	12,1	-	-	-	-	-	-	58

.

Πίνακας 28. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ηνωμένο Βασίλειο

	Αριθμός αρνήσεων (%)							
Γύρος	1	2	3	4	5	6	7	*N*
1ος Γύρος								
Αρνούμενοι	65,1	32,2	2,5	0,1	0,1	-	-	687
Απρόθυμοι	95,6	4,4	-	-	-	-	-	68
2ος Γύρος								
Αρνούμενοι	61,6	25,4	10,5	2,3	-	0,2	0,2	619
Απρόθυμοι	81,7	15,6	1,6	1,1	-	-	-	186
3ος Γύρος								
Αρνούμενοι	76,3	22,8	0,7	0,2	-	-	-	561
Απρόθυμοι	98,4	1,6	-	-	-	-	-	63
4ος Γύρος								
Αρνούμενοι	77,0	20,4	2,2	0,4	-	-	-	543
Απρόθυμοι	90,4	5,5	2,7	-	1,4	-	-	73
5ος Γύρος								
Αρνούμενοι	79,5	15,5	3,7	1,3	-	-	-	703
Απρόθυμοι	87,8	9,4	2,2	0,7	-	-	-	139
6ος Γύρος								
Αρνούμενοι	60,0	30,3	6,9	2,1	0,8	-	-	772
Απρόθυμοι	80,9	15,8	2,7	0,5	-	-	-	183
7ος Γύρος								
Αρνούμενοι	73,2	22,7	3,8	0,2	0,1	-	-	932
Απρόθυμοι	87,5	8,1	3,7	-	0,7	-	-	34
8ος Γύρος								
Αρνούμενοι	69,0	25,1	4,4	1,3	0,1	-	-	833
Απρόθυμοι	84,7	12,9	1,2	-	1,2	-	-	85

Πίνακας 29. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους συμμετοχής της Ισπανίας στην Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα: Ισπανία

	Αριθμός αρνήσεων (%)						
Γύρος	1	2	3	4	5	6	*N*
1ος Γύρος							
Αρνούμενοι	98,8	1,2	-	-	-	-	677
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	-	-	2
2ος Γύρος							
Αρνούμενοι	81,1	15,1	2,5	1,3	-	-	523
Απρόθυμοι	90,9	7,3	1,8	-	-	-	55
3ος Γύρος							
Αρνούμενοι	65,9	28,0	5,5	0,5	0,2	-	586
Απρόθυμοι	90,0	9,2	-	0,8	-	-	120
4ος Γύρος							
Αρνούμενοι	75,6	21,1	2,8	0,3	0,2	-	577
Απρόθυμοι	91,8	7,6	0,6	-	-	-	158
5ος Γύρος							
Αρνούμενοι	70,8	25,8	3,4	-	-	-	349
Απρόθυμοι	89,3	9,5	1,2	-	-	-	84
6ος Γύρος							
Αρνούμενοι	47,3	32,5	16,8	2,7	0,3	0,3	292
Απρόθυμοι	69,2	18,5	6,2	4,1	0,7	1,4	146
7ος Γύρος							
Αρνούμενοι	69,7	27,2	3,1	-	-	-	290
Απρόθυμοι	88,2	8,8	2,9	-	-	-	19
8ος Γύρος							
Αρνούμενοι	65,3	26,5	6,8	0,7	0,7	-	294
Απρόθυμοι	81,3	16,7	2,1	-	-	-	48

Πίνακας 30. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Νορβηγία

	Αριθμός αρνήσεων (%)				
Γύρος	1	2	3	4	*N*
1ος Γύρος					
Αρνούμενοι	90,6	9,1	0,3	-	765
Απρόθυμοι	-	-	-	-	-
2ος Γύρος					
Αρνούμενοι	88,9	10,7	0,5	-	646
Απρόθυμοι	94,2	5,8	-	-	52
3ος Γύρος					
Αρνούμενοι	67,5	28,9	3,5	-	653
Απρόθυμοι	90,9	9,1	-	-	99
4ος Γύρος					
Αρνούμενοι	57,4	36,5	6,1	-	735
Απρόθυμοι	93,6	6,4	-	-	94
5ος Γύρος					
Αρνούμενοι	40,6	39,2	20,2	-	783
Απρόθυμοι	80,3	17,9	1,7	-	117
6ος Γύρος					
Αρνούμενοι	90,2	9,2	0,6	-	805
Απρόθυμοι	95,2	3,2	1,6	-	63
7ος Γύρος					
Αρνούμενοι	71,3	26,5	2,2	-	720
Απρόθυμοι	94,1	5,9	-	-	12
8ος Γύρος					
Αρνούμενοι	79,9	18,5	1,5	0,1	725
Απρόθυμοι	90,1	9,9	-	-	71

Πίνακας 31. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ολλανδία

	Αριθμός αρνήσεων (%)			
Γύρος	1	2	3	*N*
1ος Γύρος				
Αρνούμενοι	42,9	44,9	12,2	788
Απρόθυμοι	90,8	9,2	-	401
2ος Γύρος				
Αρνούμενοι	41,2	40,6	18,2	725
Απρόθυμοι	62,3	31,4	6,4	424
3ος Γύρος				
Αρνούμενοι	47,4	41,8	10,8	846
Απρόθυμοι	80,7	16,2	3,1	290
4ος Γύρος				
Αρνούμενοι	35,4	39,7	24,9	1199
Απρόθυμοι	75,1	23,3	1,6	305
5ος Γύρος				
Αρνούμενοι	42,8	48,7	8,5	789
Απρόθυμοι	81,9	18,1	-	321
6ος Γύρος				
Αρνούμενοι	39,7	44,4	15,9	975
Απρόθυμοι	88,3	11,7	-	213
7ος Γύρος				
Αρνούμενοι	69,7	30,3	-	760
Απρόθυμοι	95,9	4,1	-	36
8ος Γύρος				
Αρνούμενοι	70,5	29,0	0,5	782
Απρόθυμοι	95,4	4,6	-	197

Πίνακας 32. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Πολωνία

	Αριθμός αρνήσεων (%)						
Γύρος	1	2	3	4	5	6	*N*
1ος Γύρος							
Αρνούμενοι	87,7	11,8	0,5	-	-	-	416
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	-	-	17
2ος Γύρος							
Αρνούμενοι	86,3	10,4	2,7	0,6	-	-	328
Απρόθυμοι	91,9	8,1	-	-	-	-	37
3ος Γύρος							
Αρνούμενοι	80,2	16,5	3,3	-	-	-	303
Απρόθυμοι	86,8	-	2,6	-	-	2,6	38
4ος Γύρος							
Αρνούμενοι	61,4	34,0	3,4	1,2	-	-	321
Απρόθυμοι	90,6	9,4	-	-	-	-	53
5ος Γύρος							
Αρνούμενοι	78,5	17,9	3,3	0,3	-	-	390
Απρόθυμοι	86,7	10,7	2,7	-	-	-	75
6ος Γύρος							
Αρνούμενοι	75,8	20,3	3,9	-	-	-	306
Απρόθυμοι	93,9	6,1	-	-	-	-	33
7ος Γύρος							
Αρνούμενοι	67,5	27,1	5,4	-	-	-	391
Απρόθυμοι	95,1	2,4	2,4	-	-	-	220
8ος Γύρος							
Αρνούμενοι	62,4	31,0	6,6	-	-	-	319
Απρόθυμοι	84,4	15,6	-	-	-	-	45

Πίνακας 33. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Σλοβενία

	Αριθμός αρνήσεων (%)								
Γύρος	1	2	3	4	5	6	7	8	*N*
1ος Γύρος									
Αρνούμενοι	87,0	10,4	0,9	1,3	0,4	-	-	-	231
Απρόθυμοι	96,0	2,0	-	2,0	-	-	-	-	50
2ος Γύρος									
Αρνούμενοι	88,2	9,6	2,2	-	-	-	-	-	322
Απρόθυμοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3ος Γύρος									
Αρνούμενοι	83,5	14,2	1,9	-	-	-	-	0,3	310
Απρόθυμοι	85,5	13,2	-	-	1,3	-	-	-	76
4ος Γύρος									
Αρνούμενοι	84,7	12,5	2,8	-	-	-	-	-	399
Απρόθυμοι	89,2	9,2	1,5	-	-	-	-	-	65
5ος Γύρος									
Αρνούμενοι	88,7	10,1	1,2	-	-	-	-	-	425
Απρόθυμοι	76,1	22,5	1,4	-	-	-	-	-	71
6ος Γύρος									
Αρνούμενοι	89,0	8,3	2,1	0,2	0,2	0,2	-	-	480
Απρόθυμοι	81,3	15,6	-	3,1	-	-	-	-	32
7ος Γύρος									
Αρνούμενοι	85,7	13,6	0,5	0,2	-	-	-	-	419
Απρόθυμοι	87,1	12,9	-	-	-	-	-	-	68
8ος Γύρος									
Αρνούμενοι	87,3	10,4	1,7	0,5	-	-	-	-	402
Απρόθυμοι	84,6	15,4	-	-	-	-	-	-	26

Πίνακας 34. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Σουηδία

	Αριθμός αρνήσεων (%)							
Γύρος	1	2	3	4	5	6	7	*N*
2ος Γύρος								
Αρνούμενοι	71,5	27,5	0,8	-	0,2	-	-	607
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	-	-	-	21
3ος Γύρος								
Αρνούμενοι	40,8	51,3	6,7	1,1	-	-	0,2	638
Απρόθυμοι	91,7	8,3	-	-	-	-	-	241
4ος Γύρος								
Αρνούμενοι	65,3	30,6	3,6	0,3	0,1	-	-	715
Απρόθυμοι	87,5	7,5	3,8	1,3	-	-	-	80
5ος Γύρος								
Αρνούμενοι	43,7	51,9	3,7	0,5	0,1	-	-	1015
Απρόθυμοι	86,7	11,5	1,8	-	-	-	-	113
6ος Γύρος								
Αρνούμενοι	43,8	34,8	20,8	0,6	0,1	-	-	1234
Απρόθυμοι	83,9	15,9	0,3	-	-	-	-	353
7ος Γύρος								
Αρνούμενοι	53,3	35,0	10,5	0,9	0,3	-	-	1369
Απρόθυμοι	79,8	18,3	1,8	-	-	-	-	41
8ος Γύρος								
Αρνούμενοι	55,2	30,4	10,6	2,9	0,6	0,3	-	717
Απρόθυμοι	62,5	27,5	7,5	-	-	2,5	-	40

Πίνακας 35. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Φινλανδία

	Αριθμός αρνήσεων (%)					
Γύρος	1	2	3	4	5	*N*
1ος Γύρος						
Αρνούμενοι	71,1	27,5	1,4	-	-	502
Απρόθυμοι	98,2	1,8	-	-	-	57
2ος Γύρος						
Αρνούμενοι	77,6	21,5	0,9	-	-	581
Απρόθυμοι	89,4	8,5	2,1	-	-	47
3ος Γύρος						
Αρνούμενοι	82,5	16,1	1,1	0,2	0,2	634
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	-	28
4ος Γύρος						
Αρνούμενοι	60,4	32,8	6,2	0,6	-	631
Απρόθυμοι	94,7	3,9	1,3	-	-	76
5ος Γύρος						
Αρνούμενοι	72,6	25,7	1,5	0,3	-	799
Απρόθυμοι	94,6	5,4	-	-	-	93
6ος Γύρος						
Αρνούμενοι	62,0	32,6	5,4	-	-	685
Απρόθυμοι	77,3	18,2	4,5	-	-	176
7ος Γύρος						
Αρνούμενοι	67,5	30,9	1,5	-	-	582
Απρόθυμοι	95,3	4,7	-	-	-	31
8ος Γύρος						
Αρνούμενοι	68,1	29,2	2,7	-	-	695
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	-	78

Στην περίπτωση του Βελγίου (Πίνακας 25), μόλις σχεδόν ένα 5% των αρνούμενων αρνήθηκε στον 1ο γύρο περισσότερες από μια φορές και ένα 8% των απρόθυμων αρνήθηκε και δεύτερη φορά. Από τον 2ο μέχρι και τον 8ο γύρο το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν μόνο μια φορά κυμαίνεται από 48,2-77,8% και 90-100%, αντίστοιχα. Το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν δύο φορές κυμαίνεται από 20,4-50,7% και 1,7-8,6%, αντίστοιχα.

Και στην περίπτωση της Γερμανίας (Πίνακας 26), τα δεδομένα του 1ου γύρου δείχνουν ότι μόλις ένα σχεδόν 9% των αρνούμενων αρνήθηκε περισσότερες από μια φορές και ένα 3% των απρόθυμων. Όμως, για τους υπόλοιπους γύρους το ποσοστό των αρνούμενων που αρνήθηκαν μόνο μα φορά κυμαίνεται από 72,1 έως 85,6%. Ωστόσο, εάν θέλει κανείς να διαπιστώσει το πρόβλημα που έχει η Γερμανία με τη μη-απόκριση με απλές συχνότητες τότε πρέπει να αναφερθεί ότι στον 4ο γύρο πάνω από

190 ερωτώμενοι αρνήθηκαν 6 φορές και στον 7ο γύρο πάνω από 440 ερωτώμενοι αρνήθηκαν 5 φορές να συμμετάσχουν στην έρευνα.

Στην περίπτωση της Ελβετίας (Πίνακας 27), πάνω από το 1/3 των ερωτώμενων που δεν συμμετείχαν λόγω άρνησης αρνήθηκε δύο φορές ανά γύρο. Ενώ το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν μόνο μια φορά κυμαίνεται από 41,2-63,9 % και 74,2-97,6 αντίστοιχα. Το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν δύο φορές κυμαίνεται από 31,6-37,7% και 1,2-12,3%, αντίστοιχα. Από το σύνολο των γύρων ο 3ος γύρος φαίνεται να ήταν ο δυσκολότερος στην προσπάθεια μεταστροφής των αρνούμενων αφού σχεδόν 6 στους 10 αρνούμενους αρνήθηκαν από δύο έως και οκτώ φορές.

Στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου (Πίνακας 28), το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν μόνο μια φορά κυμαίνεται από 61,6-79,5% και 80,9-98,4%, αντίστοιχα. Το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν δύο φορές κυμαίνεται από 15,5-32,2% και 1,6-15,6%, αντίστοιχα. Ο δυσκολότερος γύρος στην προσπάθεια μεταστροφής των αρνούμενων είναι ο 2ος αφού πάνω από το 40% αυτών αρνήθηκε από δύο μέχρι και επτά φορές.

Και στην περίπτωση της Ισπανίας (Πίνακας 29), ο 1ος γύρος δείχνει ότι η αντιμετώπιση της άρνησης έγινε σε δύο συνολικά επισκέψεις αφού μόλις το 1,2% αυτών αρνήθηκε μόνο δύο φορές ενώ το 100% των απρόθυμων αρνήθηκε μόλις μια φορά πριν συμμετάσχει στην έρευνα. Ωστόσο, για τους υπόλοιπους γύρους το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν μόνο μια φορά κυμαίνεται από 47,3-81,1% και 69,2-90,9%, αντίστοιχα. Το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν δύο φορές κυμαίνεται από 15,1-28% και 7,3-16,7%, αντίστοιχα. Ο δυσκολότερος γύρος στην προσπάθεια μεταστροφής της άρνησης είναι ο 6ος γύρος στον οποίο πάνω από τους μισούς αρνούμενους αρνήθηκαν από δύο έως και έξι φορές ενώ για τους απρόθυμους το ίδιο ποσοστό αγγίζει σχεδόν το 30%.

Για τη Νορβηγία (Πίνακας 30), το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν μόνο μια φορά κυμαίνεται από 40,6-90,6% και 80,3-95,2%, αντίστοιχα. Το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν δύο φορές κυμαίνεται από 9,1-39,2% και 3,2-17,9 %, αντίστοιχα. Η Νορβηγία (και η Ολλανδία στην οποία θα αναφερθούμε μετά) μπορούμε να πούμε ότι στην περίπτωση της άρνησης φαίνεται να ακολουθεί έναν κανόνα 4 συνολικά επισκέψεων συμπέρασμα το οποίο πηγάζει από τα δεδομένα αφού για παράδειγμα στην περίπτωση του 5ου γύρου το 20% των ερωτώμενων που δεν συμμετείχαν λόγω άρνησής τους στην έρευνα,

αρνήθηκε τρεις φορές αλλά δεν έγινε καμία προσπάθεια επαναπροσέγγισής τους. Να σημειωθεί ότι ο εν λόγω γύρος έχει το μικρότερο ποσοστό άρνησης και για τις δύο κατηγορίες ερωτώμενων.

Στην περίπτωση της Ολλανδίας (Πίνακας 31), το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν μόνο μια φορά κυμαίνεται από 39,7-70,5% και 62,3-95,9%, αντίστοιχα. Το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν δύο φορές κυμαίνεται από 29-48,7% και 4,1-31,4%, αντίστοιχα. Όπως προαναφέρθηκε και η Ολλανδία φαίνεται να ακολουθεί έναν κανόνα 4 συνολικά επισκέψεων συμπέρασμα το οποίο πηγάζει από τα δεδομένα αφού για παράδειγμα στην περίπτωση του 4ου γύρου σχεδόν το 25% των ερωτώμενων που εντέλει δεν συμμετείχαν λόγω άρνησής τους στην έρευνα, αρνήθηκε τρεις φορές αλλά δεν έγινε καμία προσπάθεια επαναπροσέγγισής τους.

Στην περίπτωση της Πολωνίας (Πίνακας 32), το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν μόνο μια φορά κυμαίνεται από 61,4-87,7% και 86,8-100%, αντίστοιχα. Το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν δύο φορές κυμαίνεται από 10,4-31% και 2,4-15,6%, αντίστοιχα.

Στην περίπτωση της Σλοβενίας (Πίνακας 33), το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν μόνο μια φορά κυμαίνεται από 83,5-89% και 81,3-96%, αντίστοιχα. Το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν δύο φορές κυμαίνεται από 8,3-14,2% και 2-14,2 %, αντίστοιχα.

Στην περίπτωση της Σουηδίας (Πίνακας 34), το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν μόνο μια φορά κυμαίνεται από 43,7-71,5% και 62,5-100%, αντίστοιχα. Το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν δύο φορές κυμαίνεται από 27,5-51,9% και 7,5-27,5%, αντίστοιχα. Ο δυσκολότερος γύρος στην προσπάθεια μεταστροφής της άρνησης είναι ο 3ος γύρος στον οποίο πάνω από το 60% των αρνούμενων αρνήθηκε από δύο έως και επτά φορές ενώ για τους απρόθυμους ο 8ος γύρος αφού σχεδόν το 40% αρνήθηκε από 2 έως έξι φορές.

Ολοκληρώνοντας την ανάλυση με την περίπτωση της Φινλανδίας (Πίνακας 35), το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν μόνο μια φορά κυμαίνεται από 62-82,5% και 77,3-100%, αντίστοιχα. Το ποσοστό των αρνούμενων και απρόθυμων που αρνήθηκαν δύο φορές κυμαίνεται από 16,1-32,8% και 7,5-27,5%, αντίστοιχα. Ο δυσκολότερος γύρος στην προσπάθεια μεταστροφής της άρνησης είναι ο 4ος γύρος στον οποίο σχεδόν το 40% των αρνούμενων αρνήθηκε από δύο έως και έξι φορές.

Ο προτεινόμενος δείκτης μεταστροφής της άρνησης (Converted refusals rate-CRR)

Στον Πίνακα 36 παρουσιάζονται οι τιμές του προτεινόμενου δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR)[42] για τις έντεκα χώρες και τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS.[43]

Πίνακας 36. Τιμές του προτεινόμενου δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) (%) ανά χώρα και γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας								
Χώρα	1ος 2002	2ος 2004	3ος 2006	4ος 2008	5ος 2010	6ος 2012	7ος 2014	8ος 2016	Μέση Τιμή
Βέλγιο	3,88	10,17	14,66	7,62	6,55	12,75	15,88	15,60	10,89
Γερμανία	24,17	21,13	25,62	21,58	-	4,86	5,31	3,71	15,20
Ελβετία	4,77	8,37	8,22	19,61	17,02	14,74	10,33	8,04	11,39
Ην. Βασίλειο	9,01	23,11	10,10	11,85	16,51	19,16	12,73	9,26	13,97
Ισπανία	0,29	9,52	17,00	21,50	19,40	33,33	10,49	14,04	15,70
Νορβηγία	0,00	7,45	13,16	11,34	13,00	7,26	8,63	8,92	8,72
Ολλανδία	33,73	36,90	25,53	20,28	28,92	17,93	22,45	20,12	25,73
Πολωνία	3,93	10,14	11,14	14,17	16,13	9,73	9,49	12,36	10,89
Σλοβενία	17,79	0,00	19,69	14,01	14,31	6,25	6,89	6,07	10,63
Σουηδία	-	3,34	27,42	10,06	10,02	22,24	7,37	5,28	12,25
Φινλανδία	10,20	7,48	4,23	10,75	10,43	20,44	9,91	10,09	10,44

Όπως διαπιστώνεται, η Νορβηγία (8,72%) και η Ολλανδία (25,73%) παρουσιάζουν τα χαμηλότερα και υψηλότερα κατά μέσο όρο ποσοστά μεταστροφής της άρνησης, αντίστοιχα. Πιο συγκεκριμένα, οι τιμές του δείκτη μεταστροφής της άρνησης κυμαίνονται ανά χώρα ως εξής: 3,88-15,88% (Βέλγιο)˙ 4,86-25,62% (Γερμανία)˙ 4,77-19,61% (Ελβετία)˙ 9,01-19,16% (Ηνωμένο Βασίλειο)˙ 0,29-33,33% (Ισπανία)˙ 0,0-13,16% (Νορβηγία)˙ 17,93-36,90% (Ολλανδία)˙ 3,93-16,13% (Πολωνία)˙ 0,0-19,69% (Σλοβενία)˙ 3,34-22,24% (Σουηδία) και 4,23-20,44% (Φινλανδία).

Από τον Πίνακα 36 (καθώς και τον Πίνακα Γ41) συμπεραίνει κανείς ότι η μόνη χώρα που φαίνεται να παρουσιάζει σε κάθε γύρο συστηματικά ποσοστά πάνω από 15% του δείκτη μεταστροφής της άρνησης είναι η Ολλανδία, η οποία, επιπροσθέτως συγκεντρώνει την υψηλότερη τιμή για τον 1ο (33,73%), τον 2ο

[42] Ο Πίνακας Γ40 του Παραρτήματος Γ της διατριβής παρουσιάζει τις απλές συχνότητες του συνόλου των αρνούμενων (ΜΑ) βάσει των οποίων κατασκευάστηκε ο CRR.

[43] Οι αντίστοιχες τιμές του προτεινόμενου CRR για τις 25 υπόλοιπες συμμετέχουσες χώρες παρουσιάζονται στον Πίνακα Γ41 του Παραρτήματος Γ.

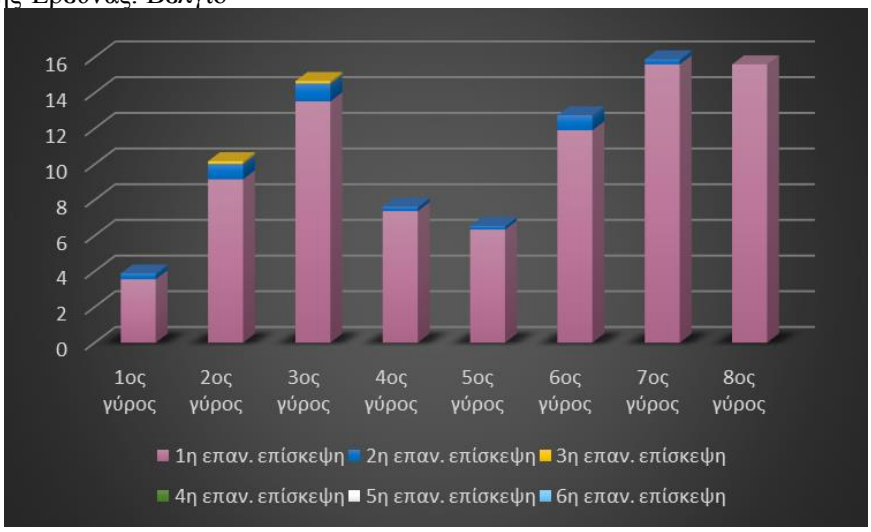
(36,90%), τον 5ο (28,92%), τον 7ο (22,45%) και τον 8ο (20,12%) γύρο. Για τους υπόλοιπους γύρους το υψηλότερο ποσοστό παρουσιάζει η Σουηδία (27,42%) στον 3ο γύρο, η Γερμανία (21,58%) στον 4ο γύρο και η Ισπανία (33,33%) στον 6ο.[44]

Για την Γερμανία παρατηρείται μια τομή από τον 6ο γύρο και μετά, αφού στους πρώτους τέσσερις γύρους εμφανίζει ποσοστά μεταστροφής της τάξεως άνω του 20% γεγονός που αλλάζει ριζικά στους τρεις τελευταίους γύρους, όπου δεν συγκεντρώνει ποσοστά άνω του 6%.

Το ζήτημα ωστόσο είναι κατά το πόσον η αύξηση των επαναληπτικών επισκέψεων πέραν του άλλοτε μεθοδολογικού κανόνα των δύο επαναληπτικών επισκέψεων ως πρακτική αντιμετώπισης του προβλήματος των μη αποκρίσεων δύναται να επιφέρει σημαντική μεταβολή στον δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR).

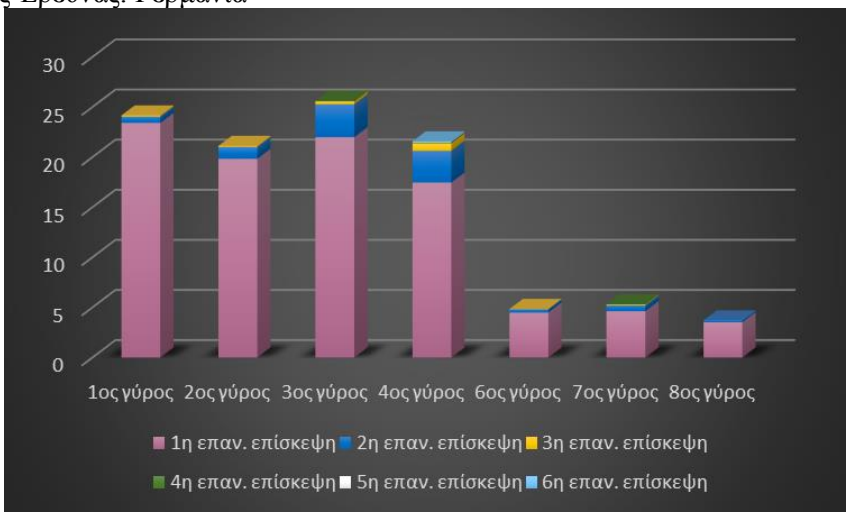
Τα Διαγράμματα 10 έως 20 παρουσιάζουν για τις 11 υπό μελέτη χώρες τη συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS.

Διάγραμμα 10. Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Βέλγιο

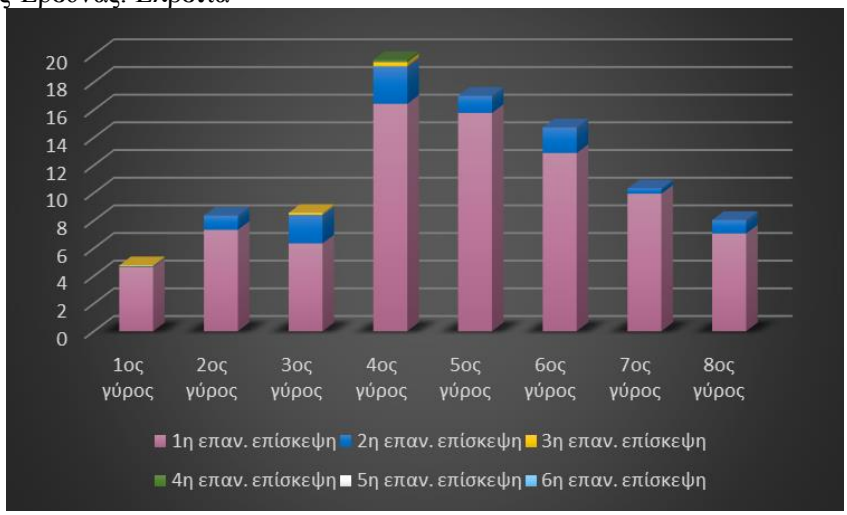

[44] Ωστόσο, εκτός των 11 χωρών, υπάρχουν χώρες που αγγίζουν ποσοστά μεταστροφής εξαιρετικά υψηλά, πάνω από 40% όπως είναι η Εσθονία για τον 2ο γύρο και η Σλοβακία για τον 4ο γύρο.

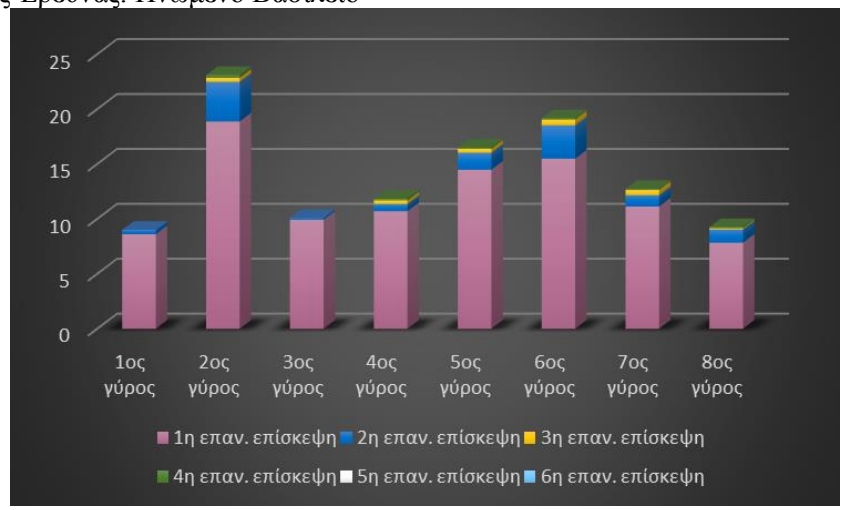
Διάγραμμα 11. Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Γερμανία

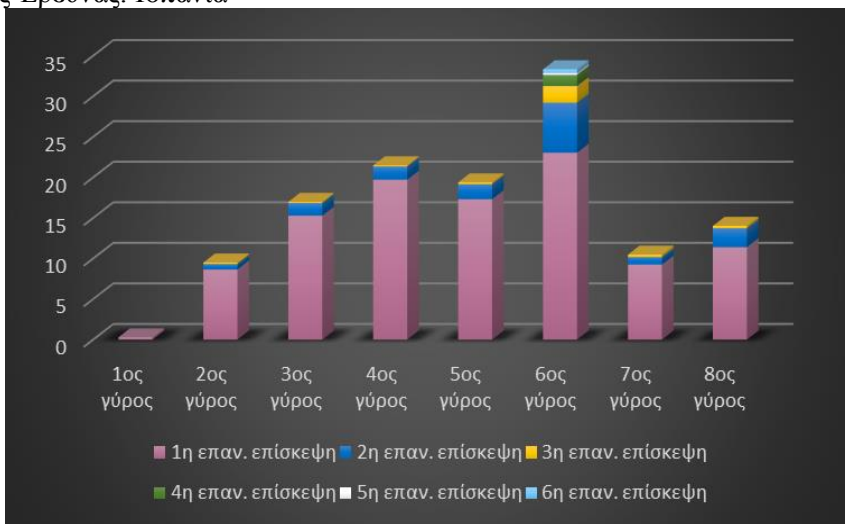
Διάγραμμα 12. Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ελβετία

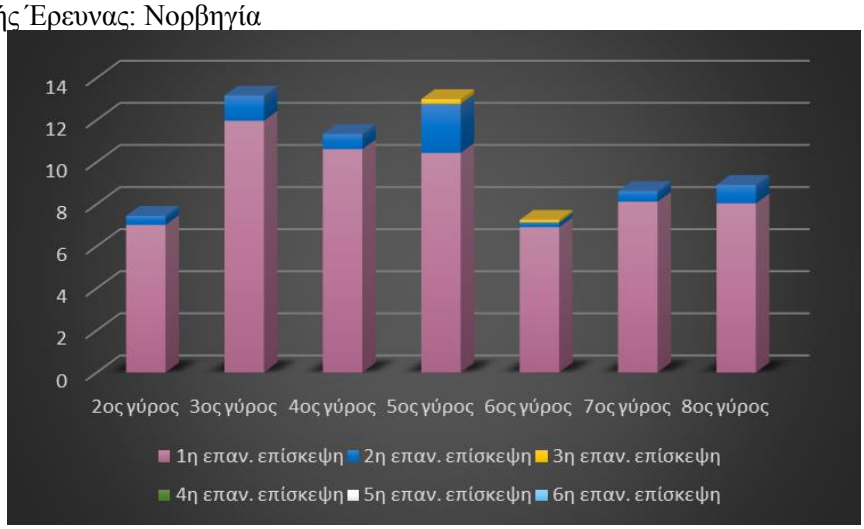
Διάγραμμα 13. Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ηνωμένο Βασίλειο

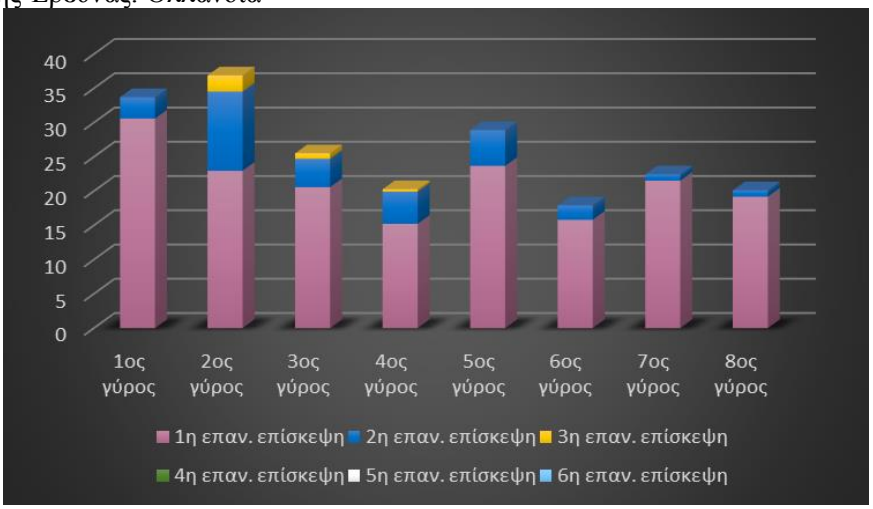
Διάγραμμα 14. Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ισπανία

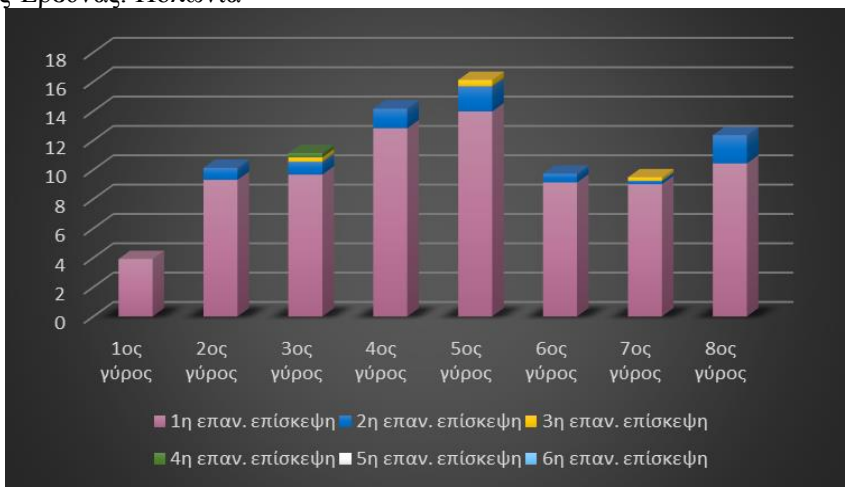
Διάγραμμα 15. Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Νορβηγία

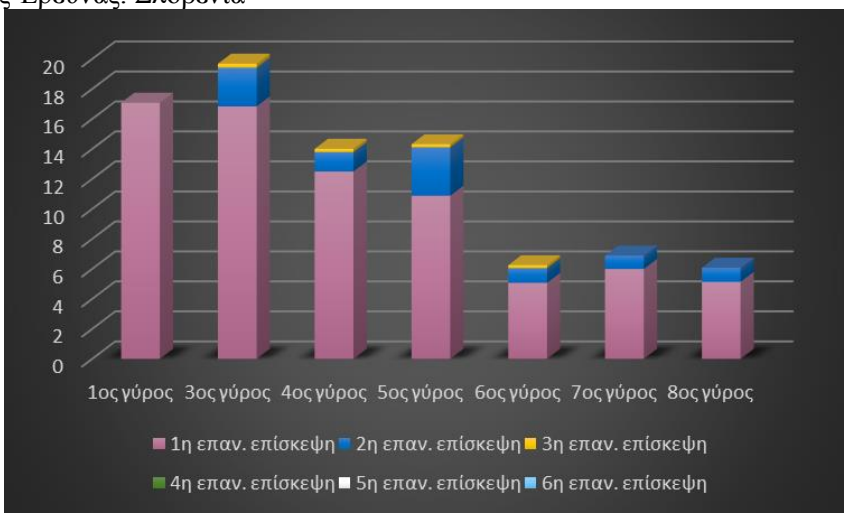
Διάγραμμα 16. Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ολλανδία

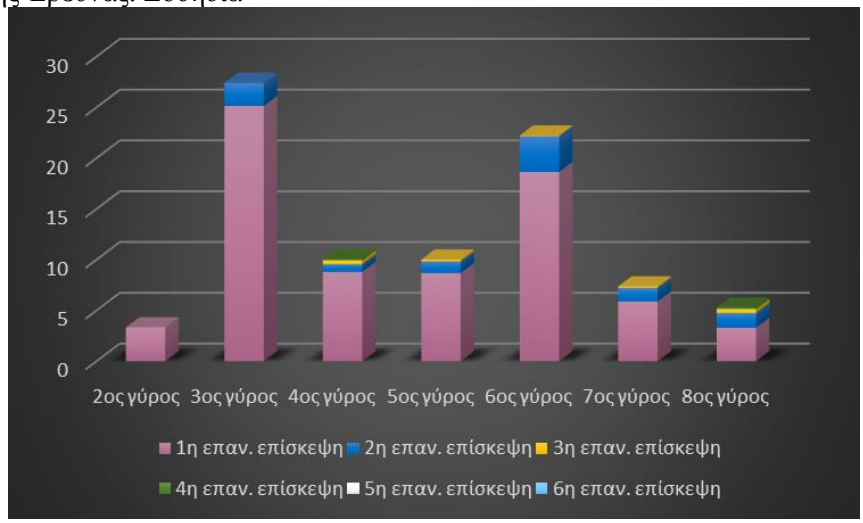
Διάγραμμα 17. Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Πολωνία

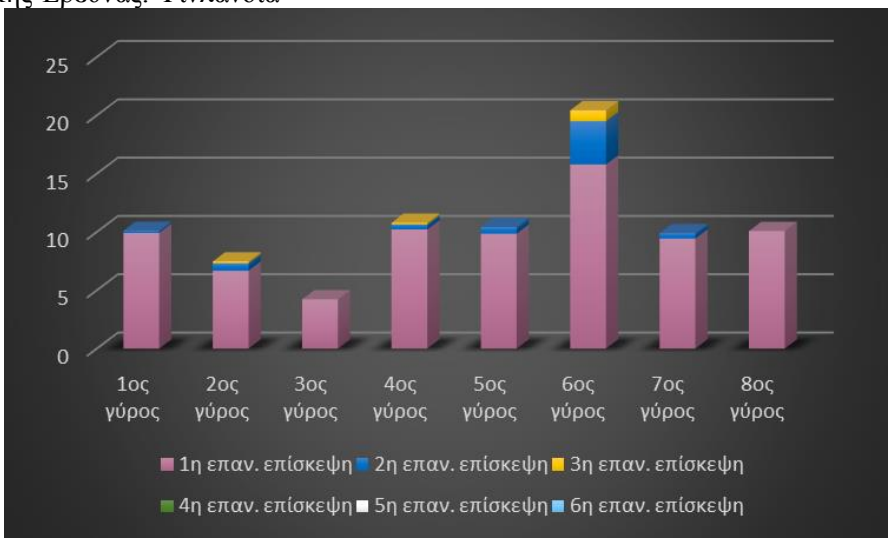
Διάγραμμα 18. Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Σλοβενία

Διάγραμμα 19. Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Σουηδία

Διάγραμμα 20. Η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση στο δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) για τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Φινλανδία

Σύμφωνα, με τα δεδομένα, η αύξηση σε πάνω από δύο του αριθμού των επαναληπτικών επισκέψεων δεν φαίνεται να συμβάλει σημαντικά στην αύξηση του δείκτη CRR των υπό μελέτη χωρών. Οι μοναδικές περιπτώσεις χωρών, που η συμβολή της 3ης επαναληπτικής επίσκεψης συμβάλει σε αύξηση της τάξεως των δύο σχεδόν ποσοστιαίων μονάδων στον CRR είναι της Ισπανίας και της Ολλανδίας. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι για τον 6ο γύρο της Ισπανίας φαίνεται πως η συμβολή των τριών έως έξι επαναληπτικών επισκέψεων συγκεντρωτικά είναι της τάξεως των 4 ποσοστιαίων μονάδων στο δείκτη CRR. Οι εν λόγω μεταβολές στο δείκτη CRR δεν μπορούν να χαρακτηριστούν αξιοσημείωτες.

Οι απρόθυμοι αποκρινόμενοι από τα αρχεία δεδομένων επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριων και του βασικού ερωτηματολογίου

Στο παρόν υποκεφάλαιο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της διερεύνησης για την ύπαρξη ή μη στατιστικά σημαντικών διαφορών μεταξύ των αρχείων δεδομένων επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών και των αρχείων δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου ως προς βασικά δημογραφικά χαρακτηριστικά (φύλο, ηλικία) των απρόθυμων αποκρινόμενων. Καθότι η επιβεβαίωση της ύπαρξης στατιστικά σημαντικών διαφορών δημιουργεί αντίστοιχα ερωτήματα για τα δεδομένα των αρνούμενων τα οποία λόγω της έλλειψης δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου είναι αδύνατον να διερευνηθούν αλλά επιβάλουν από μεριάς των επιστημόνων-ερευνητών που χρησιμοποιούν τα εν λόγω δεδομένα την υιοθέτηση μιας γενικευμένης επιφυλακτικότητας στην παρουσίαση αποτελεσμάτων που τους αφορούν.

Στον Πίνακα 37 παρουσιάζεται η σχετική συχνότητα συμφωνίας και διαφωνίας[45] μεταξύ των αρχείων δεδομένων επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών και των αρχείων δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου για τη μεταβλητή του φύλου για τις έντεκα χώρες και τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS. Παράλληλα, παρουσιάζονται και τα αποτελέσματα των ελέγχων στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τον ακριβή έλεγχο (exact test) του McNemar[46] για δύο εξαρτημένα δείγματα.[47] Αντίστοιχα, στον Πίνακα 38 παρουσιάζεται η σχετική συχνότητα συμφωνίας και διαφωνίας[48] των δύο αρχείων δεδομένων για τη μεταβλητή ηλικίας καθώς και τα αποτελέσματα των ελέγχων στατιστικής σημασίας (*p*-values) του μη παραμετρικού ακριβή ελέγχου Sign-Test για τα δύο εξαρτημένα δείγματα για τις έντεκα χώρες και τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS.[49]

[45] Στο Παράρτημα Γ της εργασίας δίνονται οι Πίνακες Γ42 έως Γ52 από τους οποίους υπολογίστηκαν όπως αναφέρεται αναλυτικά στη μεθοδολογία τα ποσοστά διαφωνίας των δύο αρχείων για τη μεταβλητή του φύλου.

[46] Στο παράρτημα της εργασίας στον Πίνακας Γ53 του Παραρτήματος Γ, δίνονται και τα αποτελέσματα των ελέγχων στατιστικής σημασίας (*p*-values) του μη-παραμετρικού ελέγχου mid-p McNemar για δύο εξαρτημένα δείγματα των Fagerland, Lydersen και Laake (2013), ο οποίος παρουσιάστηκε εκτενώς στην μεθοδολογία. Ο αναγνώστης μπορεί να διαπιστώσει πως τα αποτελέσματα και των δύο μεθόδων του ελέγχου συνάδουν ως προς τα ίδια συμπεράσματα.

[47] Τα αντίστοιχα δεδομένα για τις υπόλοιπες 25 χώρες που συμμετείχαν στους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS παρουσιάζονται στον Πίνακα Γ54 του παραρτήματος Γ.

[48] Στο Παράρτημα Γ της εργασίας δίνονται οι Πίνακες Γ55 έως Γ65 από τους οποίους υπολογίστηκαν όπως αναφέρεται αναλυτικά στη μεθοδολογία τα ποσοστά διαφωνίας των δύο αρχείων για τη μεταβλητή της ηλικίας.

[49] Τα αντίστοιχα δεδομένα για τις υπόλοιπες 25 χώρες που συμμετείχαν στους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS παρουσιάζονται στον Πίνακα Γ66 του παραρτήματος Γ.

Πίνακας 37. Η συμφωνία και διαφωνία για τη μεταβλητή του φύλου μεταξύ των δεδομένων των αρχείων συνεντευκτών/τριών και των αρχείων του βασικού ερωτηματολογίου και τα αποτελέσματα του ελέγχου στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τον ακριβή μη-παραμετρικό έλεγχο McNemar για δύο εξαρτημένα δείγματα ανά χώρα και ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας								
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος	Μέση
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	τιμή
Βέλγιο									
Συμφωνία %	88,9	100,0	97,4	98,4	96,9	96,7	97,2	96,0	96,44
Διαφωνία %	11,1	0,0	2,6	1,6	3,1	3,3	2,8	4,0	3,56
N	18	62	116	62	64	120	143	150	-
p	.500	.999	.999	.999	.999	.625	.125	.219	-
Γερμανία									
Συμφωνία %	-	-	100,0	100,0	-	-	-	-	100,0
Διαφωνία %	-	-	0,0	0,0	-	-	-	-	0,0
N	-	-	453	233	-	-	-	-	-
p	-	-	.999	.999	-	-	-	-	-
Ελβετία									
Συμφωνία %	70,1	50,0	50,0	99,2	100,0	0,0	94,2	97,9	70,18
Διαφωνία %	29,9	50,0	50,0	0,8	0,0	100,0	5,8	2,1	29,83
N	77	2	2	127	151	3	69	48	-
p	.405	.999	.999	.999	.999	.999	.125	.999	-
Ην. Βασίλειο									
Συμφωνία %	98,5	91,3	90,2	91,0	94,7	92,0	87,9	92,7	92,29
Διαφωνία %	1,5	8,7	9,8	9,0	5,3	8,0	12,1	7,3	7,71
N	68	127	61	67	132	176	132	82	-
p	.999	.999	.219	.219	.453	.424	.454	***.031***	-
Ισπανία									
Συμφωνία %	100,0	96,3	98,0	98,0	95,2	100,0	100,0	100,0	98,44
Διαφωνία %	0,0	3,7	2,0	2,0	4,8	0,0	0,0	0,0	1,56
N	2	54	98	152	84	144	29	38	-
p	.999	.500	.999	.999	.625	.999	.999	.999	-
Νορβηγία									
Συμφωνία %	-	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Διαφωνία %	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
N	-	52	99	94	116	63	67	71	-
p	-	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.999	-
Ολλανδία									
Συμφωνία %	62,9	100,0	100,0	79,8	65,4	78,0	64,1	67,5	77,21
Διαφωνία %	37,1	0,0	0,0	20,2	34,6	22,0	35,9	32,5	22,79
N	385	405	278	282	289	200	206	191	-
p	.132	.999	.999	.999	.368	.880	.907	.525	-
Πολωνία									
Συμφωνία %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	97,6	97,8	99,43
Διαφωνία %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,4	2,2	0,58
N	17	37	38	52	75	32	41	45	-
p	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.999	-
Σλοβενία									
Συμφωνία %	98,0	-	100,0	97,5	100,0	100,0	100,0	96,2	98,81
Διαφωνία %	2,0	-	0,0	2,5	0,0	0,0	0,0	3,8	1,19
N	50	-	76	40	48	19	29	26	-
p	.999	-	.999	.999	.999	.999	.999	.999	-

Πίνακας 37. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας								
Χώρα	1ος 2002	2ος 2004	3ος 2006	4ος 2008	5ος 2010	6ος 2012	7ος 2014	8ος 2016	Μέση τιμή
Σουηδία									
Συμφωνία %	-	-	100,0	-	-	99,1	24,1	89,7	78,23
Διαφωνία %	-	-	0,0	-	-	0,9	75,9	10,3	21,78
N	-	-	241	-	-	346	79	39	-
p	-	-	.999	-	-	.999	.417	.125	-
Φινλανδία									
Συμφωνία %	100,0	100,0	100,0	-	-	-	-	-	100,0
Διαφωνία %	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-	-	0,0
N	57	47	28	-	-	-	-	-	-
p	.999	.999	.999	-	-	-	-	-	-

Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν ότι τα αποτελέσματα είναι στατιστικά σημαντικά ($p<.05$). Επίσης, τονίζεται ότι παρότι θεωρείται εξαιρετικά αδόκιμη η χρήση συχνοτήτων επί τοις % όταν οι απλές συχνότητες ανά κελί δεν αγγίζουν τους 100 αποκρινόμενους, επιλέχθηκε να αναφερθούν εντελώς ενδεικτικά λόγω των περιπτώσεων των χωρών εκείνων που έχουν μεγαλύτερες συχνότητες για ομοιομορφία στην παρουσίαση του πίνακα και ως εκ τούτου γίνεται παράλληλη αναφορά των αθροιστικών απλών συχνοτήτων.

Πίνακας 38. Η συμφωνία και διαφωνία για τη μεταβλητή της ηλικίας μεταξύ των δεδομένων των αρχείων συνεντευκτών/τριών και των αρχείων του βασικού ερωτηματολογίου και τα αποτελέσματα του ελέγχου στατιστικής σημασίας (*p*-values) του μη-παραμετρικού ακριβούς ελέγχου Sign-Test για δύο εξαρτημένα δείγματα ανά χώρα και ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας								
Χώρα	1ος 2002	2ος 2004	3ος 2006	4ος 2008	5ος 2010	6ος 2012	7ος 2014	8ος 2016	Μέση τιμή
Βέλγιο									
Συμφωνία %	77,8	87,0	91,7	91,9	29,0	93,9	91,0	93,2	81,40
Διαφωνία %	22,2	13,0	8,3	8,1	71,0	6,1	9,0	6,8	18,60
N	9	46	109	62	62	114	166	147	-
p	.500	.219	**.039**	.999	**.001**	.453	.607	**.002**	-
Γερμανία									
Συμφωνία %	-	-	87,9	81,1	-	-	-	-	84,50
Διαφωνία %	-	-	12,1	18,9	-	-	-	-	15,50
N	-	-	453	233	-	-	-	-	-
p	-	-	.178	.651	-	-	-	-	-
Ελβετία									
Συμφωνία %	84,2	100,0	33,3	96,1	93,4	50,0	80,0	73,9	75,89
Διαφωνία %	15,8	0,0	66,7	3,9	6,6	50,0	20,0	26,1	24,11
N	76	2	3	128	151	2	70	46	-
p	.774	.999	.999	.063	**.021**	.999	.424	.999	-
Ην. Βασίλειο									
Συμφωνία %	88,2	77,4	73,3	71,2	78,8	81,8	81,3	74,7	81,31
Διαφωνία %	11,8	22,6	26,7	28,8	21,2	18,2	18,8	25,3	18,70
N	68	124	60	66	132	165	128	79	-
p	.289	.345	.210	.648	**.038**	**.006**	**.007**	.503	-
Ισπανία									
Συμφωνία %	100,0	58,3	91,5	89,9	73,1	91,6	95,8	82,4	87,53
Διαφωνία %	0,0	41,7	8,5	10,1	26,9	8,4	4,2	17,6	12,48
N	2	48	94	138	67	131	24	34	-
p	.999	.999	.289	.424	.815	.549	.999	.375	-

Πίνακας 38. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας								
Χώρα	1ος 2002	2ος 2004	3ος 2006	4ος 2008	5ος 2010	6ος 2012	7ος 2014	8ος 2016	Μέση τιμή
Νορβηγία									
Συμφωνία %	-	100,0	100,0	97,9	95,7	100,0	97,0	100,0	98,43
Διαφωνία %	-	0,0	0,0	2,1	4,3	0,0	3,0	0,0	1,57
N	-	52	99	94	117	63	67	71	-
p	-	.999	.999	.500	.063	.999	.500	.999	-
Ολλανδία									
Συμφωνία %	55,9	91,6	82,5	73,2	48,7	72,4	60,7	62,7	68,49
Διαφωνία %	44,3	8,4	17,5	26,8	51,3	27,6	39,3	37,3	31,54
N	366	404	268	261	271	185	196	185	-
p	.270	**.026**	**.004**	.073	**.001**	**.002**	.820	.149	-
Πολωνία									
Συμφωνία %	94,1	100,0	100,0	100,0	98,6	88,9	81,6	80,0	95,40
Διαφωνία %	5,9	0,0	0,0	0,0	1,4	11,1	18,4	20,0	4,60
N	17	37	38	52	74	27	38	45	-
p	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.999	**.039**	-
Σλοβενία									
Συμφωνία %	-	-	97,4	84,6	90,3	94,4	89,7	92,3	92,40
Διαφωνία %	-	-	2,6	15,4	9,7	5,6	10,3	7,7	7,60
N	-	-	76	39	31	18	29	26	-
p	-	-	.500	.999	.250	.999	.250	.999	-
Σουηδία	-	-							
Συμφωνία %	-	-	97,5	-	-	73,3	60,8	84,6	77,20
Διαφωνία %	-	-	2,5	-	-	26,7	39,2	15,4	22,80
N	-	-	241	-	-	326	97	39	-
p	-	-	**.031**	-	-	**.001**	**.001**	.687	-
Φινλανδία				-	-				
Συμφωνία %	96,5	95,7	100,0	-	-	-	-	-	98,05
Διαφωνία %	3,5	4,3	0,0	-	-	-	-	-	1,95
N	57	47	28	-	-	-	-	-	-
p	.500	.500	.999	-	-	-	-	-	-

Όταν ο έλεγχος έχει ως αποτέλεσμα .999 σημαίνει ότι δεν έχει νόημα να πραγματοποιηθεί καθότι οι τιμές στη διαγώνιο $n_{12} - n_{21}$ είναι είτε μηδενικές είτε ισχύει ότι $n_{12} = n_{21}$.
Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν ότι τα αποτελέσματα είναι στατιστικά σημαντικά (p<.05).

Το μέσο ποσοστό διαφωνίας μεταξύ των δύο αρχείων ανά χώρα για τη μεταβλητή του φύλου κυμαίνεται από το απόλυτο μηδέν (Γερμανία, Νορβηγία, Φινλανδία) έως σχεδόν το 30% (Ελβετία) και για την περίπτωση της μεταβλητής της ηλικίας από το 1,57% (Νορβηγία) έως σχεδόν το 32% (Ολλανδία).

Η ανάλυση επικεντρώνεται στα αποτελέσματα που σε επίπεδο στατιστικής σημασίας 0,05 κρίνονται στατιστικά σημαντικά. Σύμφωνα με τα δεδομένα, μόνο στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου (8ος γύρος) όπου σε μεγαλύτερο ποσοστό από 7% των απρόθυμων υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά στις διαμέσους των τιμών του φύλου στα δύο αρχεία δεδομένων.

Για την περίπτωση της μεταβλητής της ηλικίας οι περιπτώσεις χωρών που εμφανίζουν στατιστικά σημαντικές διαφορές στις διαμέσους των τιμών της ηλικίας στα δύο αρχεία είναι αρκετές. Αναλυτικότερα, στατιστικά σημαντική διαφορά στις διαμέσους των τιμών της ηλικίας στα δύο αρχεία δεδομένων (διαφωνία μεταξύ των δύο αρχείων) διαπιστώθηκε στις εξής περιπτώσεις:

Στην περίπτωση του Βελγίου για τον 3ο και 8ο γύρο για ποσοστό άνω του 6% και για τον 5ο γύρο για ποσοστό άνω του 70% των απρόθυμων. Στην περίπτωση της Ελβετίας για τον 5ο γύρο για λίγο παραπάνω από 5% των απρόθυμων. Στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου για τον 5ο έως τον 7ο γύρο για πάνω από 18% των απρόθυμων. Στην περίπτωση της Ολλανδίας για τον 2ο, τον 3ο, τον 5ο και τον 6ο γύρο για ποσοστό των απρόθυμων πάνω 8%, 17%, 51% και 27% των απρόθυμων αντίστοιχα. Στην περίπτωση της Πολωνίας για τον 8ο γύρο για ποσοστό 20% των απρόθυμων.

Οι ακρότερες τιμές στατιστικά σημαντικής διαφωνίας για τη μεταβλητή της ηλικίας στους δύο διαφορετικούς τύπους αρχείων εμφανίζονται στην περίπτωση του Βελγίου (71%) και της Ολλανδίας (51,3%) για τη συμμετοχή τους στον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS.

Ο επίσημος δείκτης απόκρισης της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας και ο αντίστοιχος σύμφωνα με τον Kish

Στους Πίνακες 39 και 40, παρουσιάζονται οι τιμές του επίσημου δείκτη απόκρισης της ESS, ο δείκτης απόκρισης σύμφωνα με τον Kish και η διαφορά τους για τις έντεκα χώρες και τους πρώτους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS.[50] Με έντονη και πλάγια γραφή παρουσιάζονται τιμές της διαφοράς των δύο δεικτών μεγαλύτερη της μιας ποσοστιαίας μονάδας συστηματικά στην πλειονότητα των γύρων.

[50] Τα αντίστοιχα δεδομένα για τις υπόλοιπες 25 χώρες που συμμετείχαν στον 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS παρουσιάζονται στους Πίνακες Γ67 και Γ68 του παραρτήματος Γ.

Πίνακας 39. Ο επίσημος δείκτης απόκρισης της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας (ΔΑ1%), ο δείκτης απόκρισης κατά Kish (ΔΑ2%) και η ποσοστιαία διαφορά μεταξύ των δύο δεικτών (ΔΑ1-ΔΑ2) για τις συμμετέχουσες χώρες από τον 1ο έως και τον 4ο γύρο διεξαγωγής της έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ1	ΔΑ2	ΔΑ1-ΔΑ2	ΔΑ1	ΔΑ2	ΔΑ1-ΔΑ2	ΔΑ1	ΔΑ2	ΔΑ1-ΔΑ2	ΔΑ1	ΔΑ2	ΔΑ1-ΔΑ2
Βέλγιο	59,21	59,01	0,20	61,37	59,38	1,99	61,01	59,16	1,85	58,86	58,20	0,66
Γερμανία	55,68	52,01	**3,67**	52,60	50,09	**2,51**	54,47	52,16	**2,31**	47,99	44,41	**3,58**
Ελβετία	33,46	33,38	0,08	46,86	46,44	0,42	51,54	51,20	0,34	49,88	49,22	0,66
Ην. Βασίλειο	55,52	55,52	0,00	50,64	50,59	0,05	54,57	54,54	0,03	55,77	55,71	0,06
Ισπανία	53,22	52,09	**1,13**	54,83	52,74	**2,09**	65,94	58,03	**7,91**	66,79	65,63	**1,16**
Νορβηγία	65,01	64,36	0,65	66,24	65,06	1,18	65,52	64,62	0,90	60,44	59,39	1,05
Ολλανδία	67,85	67,85	0,00	64,33	64,33	0,00	59,80	59,80	0,00	49,83	49,83	0,00
Πολωνία	73,24	72,06	**1,18**	74,35	72,25	**2,10**	70,19	67,23	**2,96**	71,20	66,90	**4,30**
Σλοβενία	70,52	69,32	**1,20**	70,24	68,76	**1,48**	65,05	63,81	**1,24**	59,10	57,67	**1,43**
Σουηδία	69,46	68,65	0,81	65,77	64,98	0,79	65,88	64,66	1,22	62,16	61,00	1,16
Φινλανδία	73,21	72,46	0,75	70,77	69,94	0,83	64,40	63,52	0,88	68,44	67,19	1,25

Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν διαφορά των δύο δεικτών άνω της μίας ποσοστιαίας μονάδας με συστηματικότητα στην πλειονότητα των γύρων.

Πίνακας 40. Ο επίσημος δείκτης απόκρισης της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας (ΔΑ1%), ο δείκτης απόκρισης της ESS κατά Kish (ΔΑ2%) και η ποσοστιαία διαφορά των δύο δεικτών (ΔΑ1-ΔΑ2) για τις συμμετέχουσες χώρες από τον 5ο έως και τον 8ο γύρο διεξαγωγής της έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ1	ΔΑ2	ΔΑ1-ΔΑ2	ΔΑ1	ΔΑ2	ΔΑ1-ΔΑ2	ΔΑ1	ΔΑ2	ΔΑ1-ΔΑ2	ΔΑ1	ΔΑ2	ΔΑ1-ΔΑ2
Βέλγιο	53,43	52,85	0,58	58,74	58,22	0,52	57,03	56,07	0,96	56,77	55,97	0,80
Γερμανία	30,52	30,27	0,25	33,76	33,39	0,37	31,41	31,09	0,32	30,61	30,33	0,28
Ελβετία	53,31	52,99	0,32	51,73	51,46	0,27	52,70	52,41	0,29	52,21	51,89	0,32
Ην.Βασίλειο	56,30	56,30	0,00	53,06	53,06	0,00	43,56	43,56	0,00	42,82	42,26	0,56
Ισπανία	68,52	66,44	**2,08**	70,28	67,44	**2,84**	67,85	64,99	**2,86**	67,66	65,01	**2,65**
Νορβηγία	58,04	57,18	0,86	54,92	54,20	0,72	53,94	53,03	0,91	52,82	52,13	0,69
Ολλανδία	60,03	60,03	0,00	55,09	55,09	0,00	58,61	58,47	0,14	52,99	52,99	0,00
Πολωνία	70,26	66,07	**4,19**	74,87	70,43	**4,44**	65,84	60,04	**5,80**	69,63	63,54	**6,09**
Σλοβενία	64,39	62,97	**1,42**	57,74	56,42	**1,32**	52,31	51,30	**1,01**	55,93	55,01	0,92
Σουηδία	50,99	50,08	0,91	52,44	51,59	0,85	50,10	49,30	0,80	43,01	42,10	0,91
Φινλανδία	59,45	59,00	0,45	67,27	66,66	0,61	62,67	61,97	0,70	57,67	57,09	0,58

Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν διαφορά των δύο δεικτών άνω της μίας ποσοστιαίας μονάδας με συστηματικότητα στην πλειονότητα των γύρων.

Όπως διαπιστώνεται όσον αφορά στον επίσημο δείκτη της ESS, μόνο η Πολωνία (71,20%), η Φινλανδία (65,49%) και η Ισπανία (64,39%) προσεγγίζουν κατά μέσο όρο το κατώφλι-στόχο απόκρισης του 70%. Ενώ η Γερμανία (42,13%) φαίνεται να έχει το μεγαλύτερο πρόβλημα που από τον 5ο γύρο μέχρι τον 8ο γύρο ο δείκτης απόκρισής της δεν ξεπερνά τις 40 ποσοστιαίες μονάδες.

Η Ισπανία, Πολωνία και Σλοβενία παρουσιάζουν αποκλίσεις στους δύο δείκτες μεγαλύτερες της μιας τουλάχιστον ποσοστιαίας μονάδας στην πλειονότητα των 8 γύρων διεξαγωγής της ESS. Το ίδιο ισχύει για την περίπτωση της Γερμανίας μόνο για τους 4 πρώτους γύρους.

Στον Πίνακα 41 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των ελέγχων στατιστικής σημασίας για τον έλεγχο Wilcoxon signed-ranks test για εξαρτημένα ζεύγη με χρήση προσομοίωσης Monte Carlo σε 500.000 δείγματα για την εκτίμηση του μέσου όρου των αποτελεσμάτων του ελέγχου στατιστικής σημασίας σε διάστημα εμπιστοσύνης 99% για τη σύγκριση των τιμών του επίσημου δείκτη απόκρισης της ESS (ΔΑ1) και του δείκτη απόκρισης σύμφωνα με τον Kish (ΔΑ2) για τις 11 χώρες και τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS.[51]

Πίνακας 41. Τα αποτελέσματα του ελέγχου Wilcoxon signed-ranks test για εξαρτημένα ζεύγη για τη σύγκριση των τιμών του επίσημου δείκτη απόκρισης της ESS (ΔΑ1) και του δείκτη απόκρισης σύμφωνα με τον Kish (ΔΑ2) για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας με χρήση προσομοίωσης Monte Carlo σε 500.000 δείγματα για την εκτίμηση του μέσου όρου των αποτελεσμάτων του ελέγχου στατιστικής σημασίας σε διάστημα εμπιστοσύνης 95%

	Γύρος διεξαγωγής Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ο γύρος	2ο γύρος	3ος γύρος	4ο γύρος	5ο γύρος	6ο γύρος	7ο γύρος	8ο γύρος
Z	-2.666	-2.803	-2.803	-2.807	-2.666	-2.666	-2.803	-2.803
p	.0004	.0002	.0002	.0002	.0004	.0004	.0002	.0002
N	11	11	11	11	11	11	11	11

Z=τιμή στατιστικού Z, *p*=η τιμή της στατιστικής σημασίας, *N*=το σύνολο των συμμετεχουσών χωρών.

Όπως προκύπτει, οι διαφορές των τιμών των δύο δεικτών δεν κατανέμονται συμμετρικά γύρω από το 0 γεγονός που υποδεικνύει ότι διαφέρουν στατιστικά σημαντικά. Αντίστοιχο είναι το συμπέρασμα και στην περίπτωση ελέγχου του συνόλου των συμμετεχουσών χωρών στους υπό μελέτη γύρους.

[51] Τα αποτελέσματα του αντίστοιχου ελέγχου για το σύνολο των 36 συμμετεχουσών χωρών που συμμετείχαν στους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS παρουσιάζονται στον Πίνακα Γ69 του Παραρτήματος Γ.

Συζήτηση-Συμπεράσματα

Το ζήτημα της μη-απόκρισης απασχολεί τη διεθνή βιβλιογραφία ως πρόβλημα από τη δεκαετία του 1940 (Hansen και Hurwitz, 1946) λόγω του κινδύνου οι εκτιμήσεις των αποτελεσμάτων της εκάστοτε έρευνας να είναι μεροληπτικές των παραμέτρων του υπό-έρευνα πληθυσμού εφόσον είναι βασισμένες μόνο στους αποκρινόμενους στην περίπτωση της ύπαρξης στατιστικά σημαντικών διαφορών μεταξύ αποκρινόμενων και αρνούμενων.[52] Το ζήτημα γίνεται ακόμη πιο περίπλοκο στην περίπτωση σύνθετων δειγματοληπτικών ερευνών μεγάλης-κλίμακας (Stoop κ.ά., 2010) αφού υπεισέρχονται και μεθοδολογικά ζητήματα συγκρισιμότητας των διεθνών δεδομένων (Kish, 1994). Βεβαίως, η μη-απόκριση θα συνεχίσει να απασχολεί τους επιστήμονες λόγω της ραγδαίας χρόνο με το χρόνο μείωσης των δεικτών απόκρισης.[53] Στο πλαίσιο αυτό, για να αποτιμηθεί η σημασία του ζητήματος της μη-απόκρισης στα δεδομένα των σύνθετων δειγματοληπτικών ερευνών μεγάλης-κλίμακας χρησιμοποιώντας δεδομένα από την ESS διερευνήθηκε εάν το δημογραφικό «προφίλ» των αποκρινόμενων, αρνούμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων διαφέρει ή όχι. Επίσης, ελέγχθηκε το εάν διαφέρει ή όχι και το κοινωνικοπολιτικό «προφίλ» των αποκρινόμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων. Αποτιμήθηκε η μέθοδος των επαναληπτικών επισκέψεων που χρησιμοποιείται για την αντιμετώπιση της μη-απόκρισης, προτάθηκε ένας δείκτης μέτρησης της μεταστροφής των αρνούμενων και διερευνήθηκε η συμβολή των επαναληπτικών επισκέψεων στο δείκτη μεταστροφής των αρνούμενων. Τέλος, ο δείκτης απόκρισης που εφαρμόζεται από την ESS αξιολογήθηκε βάσει των ορισμών του Kish (1965).

Η ανάλυση βασίστηκε στους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της ESS (2002-2016) και στα δεδομένα των εξής 11 χωρών: Βέλγιο, Γερμανία, Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Νορβηγία, Ολλανδία, Πολωνία, Σλοβενία, Σουηδία, Φινλανδία, οι οποίες συμμετείχαν στο σύνολο των γύρων. Χρησιμοποιήθηκαν τριών ειδών δεδομένα: πρωταρχικά δεδομένα από το βασικό ερωτηματολόγιο της έρευνας, παραδεδομένα από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών και δευτερεύοντα δεδομένα από τις εκθέσεις των συμμετεχουσών χωρών.

[52] Βλ. σχετικά: Cochran (1977), Deming (1944, 1953, 1950), Dillman (2000), Dillman κ.ά. (2009), Ellis κ.ά. (1970), Kalton (1983), Moser και Kalton (1979) και Viswesvaran κ.ά. (1993).

[53] Βλ. σχετικά: Bethlehem κ.ά. (2011), Beullens κ.ά. (2018), Brick και Williams (2013), Curtin κ.ά. (2000), de Leeuw και de Heer (2002), Groves κ.ά. (2006), Groves κ.ά. (2002), Kreuter (2013), Rogers κ.ά. (2004), Schwarz, Groves και Schuman (1998), Smith (1995) και Steeh (1981).

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης των δεδομένων αποκλειστικά από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών υποδεικνύουν ότι υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές για το φύλο[54] και την ηλικία[55] μεταξύ των τριών κατηγοριών ερωτώμενων: αποκρινόμενων, αρνούμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων. Εντοπίστηκαν από τα δεδομένα οι διαφορές μεταξύ των επιμέρους δυνατών ζευγών μεταξύ των τριών τύπων ερωτώμενων και σε γενικές γραμμές διαπιστώθηκε ότι οι αποκρινόμενοι διαφέρουν σε περισσότερες περιπτώσεις από τους αρνούμενους συγκριτικά απ' ότι με τους απρόθυμους αποκρινόμενους, ενώ οι απρόθυμοι ίσως να μοιράζονται περισσότερες ομοιότητες στο δημογραφικό τους προφίλ με τους αρνούμενους, δίχως να εκλείπουν περιπτώσεις όπου επισημάνθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ τους τόσο ως προς το φύλο όσο και ως προς την ηλικία. Επιβεβαιώνοντας εν μέρει αναφορές που ισχυρίζονται ότι οι απρόθυμοι αποτελούν την κοντινότερη εκδοχή αρνούμενων ως "proxies for non-respondents" (Studer κ.ά., 2013˙ Hébert κ.ά., 1996).

Συγκρίνοντας τα δεδομένα για τους απρόθυμους αποκρινόμενους με αυτά για τους αποκρινόμενους από τα αρχεία δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου της έρευνας διαπιστώθηκε ότι οι απρόθυμοι σε σύγκριση με τους αποκρινόμενους είναι στη πλειονότητά τους γυναίκες,[56] μεγαλύτερης κατά μέσο όρο ηλικίας,[57] με λιγότερα συμπληρωμένα κατά μέσο όρο έτη τυπικής εκπαίδευσης[58]. Νιώθουν σε μεγαλύτερο βαθμό τη θρησκευτική πίστη, δηλαδή να αισθάνονται σε γενικές γραμμές περισσότερο θρησκευόμενοι[59]. Ενώ διαφοροποιούνται και ως προς το βαθμό

[54] Βέλγιο (1ος, 2ος και 8ος γύρος) ˙ Γερμανία (3ος, 4ος και 6ος γύρος) ˙ Ελβετία (1ος και 8ος) ˙ Ηνωμένο Βασίλειο (3ος) ˙ Ισπανία (2ος και 5ος έως 7ος) ˙ Νορβηγία (2ος έως 8ος) ˙ Ολλανδία (2ος) ˙ Πολωνία (1ος έως 3ος, 5ος και 6ος) ˙ Σουηδία (7ος και 8ος) ˙ Φινλανδία (2ος).

[55] Βέλγιο (1ος έως 8ος) ˙ Γερμανία (3ος, 4ος, 6ος και 7ος) ˙ Ελβετία (1ος, 4ος έως 8ος) ˙ Ηνωμένο Βασίλειο (1ος έως 8ος) ˙ Ισπανία (1ος έως 8ος) ˙ Νορβηγία (2ος, 3ος και 6ος) ˙ Ολλανδία (1ος, 2ος, 4ος έως 8ος) ˙ Πολωνία (1ος έως 7ος) ˙ Σλοβενία (3ος έως 5ος και 8ος) ˙ Σουηδία (4ος, 6ος έως 8ος) ˙ Φινλανδία (1ος έως 5ος).

[56] Βέλγιο (2ος και 5ος γύρος) ˙ Γερμανία (1ος, 2ος, 4ος και 6ος) ˙ Ελβετία (5ος, 7ος και 8ος) ˙ Ισπανία (2ος και 6ος) ˙ Νορβηγία (3ος) ˙ Ολλανδία (2ος).

[57] Βέλγιο (1ος, 2ος και 3ος) ˙ Γερμανία (1ος έως 4ος, 6ος και 7ος) ˙ Ελβετία (3ος, 5ος, 6ος και 8ος) ˙ Ηνωμένο Βασίλειο (1ος και 5ος) ˙ Ισπανία (2ος έως 8ος) ˙ Νορβηγία (2ος, 3ος , 5ος και 6ος) ˙ Ολλανδία (1ος) ˙ Φινλανδία (1ος, 2ος, 4ος και 8ος).

[58] Βέλγιο (1ος και 3ος) ˙ Γερμανία (1ος, 4ος και 6ος) ˙ Ελβετία (5ος και 6ος) ˙ Ηνωμένο Βασίλειο (1ος, 4ος, 7ος και 8ος) ˙ Ισπανία (4ος και 8ος) ˙ Νορβηγία (2ος, 3ος και 5ος) ˙ Ολλανδία (1ος, 3ος και 4ος) ˙ Πολωνία (6ος) ˙ Σουηδία (2ος, 3ος , 6ος και 8ος) ˙ Φινλανδία (1ος, 3ος έως 5ος και 8ος).

[59] Βέλγιο (3ος και 8ος) ˙ Γερμανία (2ος) ˙ Ελβετία (5ος και 7ος) ˙ Ισπανία (3ος, 4ος, 6ος και 7ος) ˙ Νορβηγία (5ος) ˙ Πολωνία (2ος) ˙ Φινλανδίας (2ος).

αστικότητας της περιοχής που διαμένουν[60] και έχουν μικρότερο μέσο οικογενειακό εισόδημα[61]. Παράλληλα, φαίνεται να αισθάνονται σε μικρότερο βαθμό εμπιστοσύνη απέναντι στην «κοινωνία»[62] και στην πολιτική εξουσία[63], δεν ενδιαφέρονται καθόλου για την πολιτική σε μεγαλύτερο ποσοστό έναντι των αποκρινόμενων[64], είναι λιγότερο ενεργοί στα κοινωνικά αφού δεν προσφέρουν στο μεγαλύτερο ποσοστό τους εργασία για αγαθοεργής σκοπούς σε συλλόγους και οργανισμούς[65] αλλά αντίθετα απέχουν σε μικρότερο ποσοστό από την άσκηση των εκλογικών τους δικαιωμάτων[66]. Τα αποτελέσματα της διατριβής επιβεβαιώνουν κάποια από τα αποτελέσματά των Billiet κ.ά. (2007b) για στατιστικά σημαντικές διαφορές στις μέσες τιμές της ηλικίας (Γερμανία), των ετών τυπικής εκπαίδευσης (Ολλανδία), την κοινωνική εμπιστοσύνη (Γερμανία), την πολιτική εμπιστοσύνη (Γερμανία) και την αναλογία του βαθμού αστικότητας (Γερμανία). Αλλά και των Billiet κ.ά. (2009) για στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ αποκρινόμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων για τη μεταβλητή της φύλου (Γερμανία), της ηλικίας (Γερμανία) και του βαθμού αστικότητας (Γερμανία).

Η σύγκριση των παραδεδομένων[67] και των πρωταρχικών δεδομένων[68] ως προς το βασικό δημογραφικό προφίλ των απρόθυμων αποκρινόμενων ανέδειξε την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών στη μεταβλητή του φύλου (Ηνωμένο Βασίλειο (8ος γύρος)) και στη μεταβλητή της ηλικίας[69]. Τα εν λόγω αποτελέσματα επιβεβαιώνουν αναφορές στη βιβλιογραφία (βλ. ενδεικτικά Billiet κ.ά., 2007b) που υπογραμμίζουν την ύπαρξη ζητημάτων μικρής έκτασης με τα δεδομένα από τις φόρμες επικοινωνίας

[60] Βέλγιο (1ος, 2ος, 6ος και 7ος) · Γερμανία (1ος, 2ος, 4ος και 6ος) · Ελβετία (5ος έως 7ος) · Ηνωμένο Βασίλειο (1ος, 3ος και 6ος) · Ισπανία (2ος έως 7ος) · Νορβηγία (2ος, 4ος, 5ος και 8ος) · Ολλανδία (7ο γύρο μόνο) · Πολωνία (2ος έως 6ος) · Σλοβενία (1ος, 3ος και 5ος) · Σουηδία (6ος) · Φινλανδία (8ος).
[61] Βέλγιο (1ος, 3ος και 6ος) · Γερμανία (1ος και 4ος)· Ελβετία (4ος έως 6ος)· Ισπανία (4ος και 7ος) · Νορβηγία (2ος) · Ολλανδία (1ος) · Φινλανδία (4ος).
[62] Βέλγιο (1ος, 3ος, 6ος έως 8ος) · Γερμανία (1ος, 3ος, 4ος και 8ος) · Ελβετία (3ος) · Ισπανία (2ος, 3ος και 4ος) · Ολλανδία (2ος) · Σλοβενία (1ος και 7ος) · Σουηδία (6ος και 7ος).
[63] Γερμανία (1ος και 3ος) · Νορβηγία (3ος έως 5ος, 7ος και 8ος) · Φινλανδία (6ος και 7ος γύρο).
[64] Βέλγιο (1ος έως 4ος και 7ος) · Γερμανία (4ος) · Ηνωμένο Βασίλειο (6ος) · Ισπανία (2ος, 4ος και 6ος) · Νορβηγία (3ος) · Ολλανδία (1ος, 2ος, 3ος και 8ος) · Σλοβενία (1ος) · Σουηδία (2ος, 4ος και 6ος) · Φινλανδία (1ος και 3ος).
[65] Βέλγιο (1ος, 3ος και 7ος) · Ελβετία (5ος) · Ισπανία (5ος και 6ος) · Νορβηγία (7ος) · Ολλανδία (5ος και 6ος) · Πολωνία (7ος) · Σουηδία (7ος) · Φινλανδία (1ος, 5ος, 6ος και 8ος).
[66] Ελβετία (4ος) · Σλοβενία (8ος) · Σουηδία (8ος) · Φινλανδία (3ος).
[67] Γίνεται λόγος για παραδεδομένα (paradata) από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών. Ο Kreuter (2013, σ. xv) ορίζει τα παραδεδομένα ως δεδομένα που παράγονται κατά τη διαδικασία διεξαγωγής της έρευνας.
[68] Γίνεται λόγος για τα δεδομένα από το βασικό ερωτηματολόγιο της έρευνας.
[69] Βέλγιο (3ος, 5ος και 8ος) · Ελβετία (5ος) · Ηνωμένο Βασίλειο (5ος έως 7ος) · Ολλανδία (2ος, 3ος, 5ος και 6ος) · Πολωνία (8ος).

των συνεντευκτών/τριών δίχως ωστόσο, όπως υπογραμμίζουν την ύπαρξη ενδείξεων που να θέτουν υπό αμφισβήτηση την ακρίβεια των εν δεδομένων.

Από τις δημοσιευμένες εκθέσεις των συμμετεχουσών χωρών (European Social Survey, 2016c, 2016d, 2016e, 2016f, 2016g, 2016h, 2016i, 2018b) διαπιστώθηκε ότι η πλειονότητα των χωρών υιοθετεί ως οδηγία τις τέσσερις με πέντε συνολικές επισκέψεις ως ελάχιστο αριθμό επισκέψεων. Κατά συνέπεια, ο άλλοτε μεθοδολογικός κανόνας των 2-3 επαναληπτικών επισκέψεων (Lazarsfeld, 1941˙ Likert, 1947˙ Kish, 1965˙ Moser, 1949˙ Moser και Kalton, 1979) έχει πάψει να ισχύει. Το Ηνωμένο Βασίλειο από τον 6ο γύρο (2012) και μετά προτείνει 6 επισκέψεις ενώ στην περίπτωση των τηλεφωνικών κλήσεων για ραντεβού η Σουηδία συνιστά από 15 (6ος γύρος) μέχρι 20 κλήσεις (7ος και 8ος γύρος). Ωστόσο, από τη μελέτη των εν λόγω δημοσιοποιημένων εκθέσεων των συμμετεχουσών χωρών προέκυψε πως κάποιες χώρες έχουν ως οδηγία η πρώτη προσέγγιση στους ερωτώμενους να γίνεται είτε διά ζώσης με επίσκεψη στο νοικοκυριό είτε τηλεφωνικά. Ίσως στο πλαίσιο μελλοντικής διερεύνησης να έχει ένα ενδιαφέρον να διαπιστώσει κανείς κατά πόσο η επιλογή του διαφορετικού τρόπου πρώτης προσέγγισης επηρεάζει ή όχι τον δείκτη άρνησης των ερωτώμενων της έρευνας.

Αξίζει να υπενθυμιστεί ότι στο πλαίσιο της διατριβής ως αρνούμενος ορίστηκε ο ερωτώμενος που έχει αρνηθεί αποκλειστικά ο ίδιος να συμμετάσχει στην έρευνα εξαιρώντας άλλες περιπτώσεις αρνήσεων εκ μέρους του ερωτώμενου ώστε η έννοια της μεταστροφής να προσεγγιστεί ως γνήσια πράξη του ίδιου του υποκειμένου, σε αντίθεση με τη σχετική βιβλιογραφία (βλ. ενδεικτικά Green, 1991˙ Billiet κ.ά., 2007b˙ Beullens κ.ά., 2010˙ Bach κ.ά., 2020). Υπολογίστηκε, λοιπόν, ο μέγιστος αριθμός αρνήσεων που σαν εργαλείο μπορεί να υποδείξει αφενός τον αριθμό των ελάχιστων επισκέψεων μετά την πρώτη άρνηση του ερωτώμενου (μπορεί να μεσολάβησαν επισκέψεις χωρίς άρνηση με άλλες αιτίες μη συνέντευξης που δεν μας αφορούν εν προκειμένω) και αφετέρου είναι ένας έμπρακτος τρόπος να εκτιμήσει κανείς το βαθμό της έντασης των προσπαθειών μεταστροφής των αρνούμενων λαμβάνοντας παράλληλα πληροφορίες για την μεθοδολογική διαχείριση της συλλογής των δεδομένων από της ίδιες της χώρες. Σύμφωνα με τα δεδομένα, επιβεβαιώθηκε, όπως αναμενόταν πως οι απρόθυμοι έχουν μικρότερο μέσο μέγιστο αριθμό αρνήσεων από τους ερωτώμενους που δεν συμμετείχαν στην έρευνα λόγω άρνησης. Ενώ στις χώρες που συνεχίζουν μετά την τρίτη άρνηση του ερωτώμενου τις επισκέψεις (πάνω από 3 συνολικά επισκέψεις) συγκαταλέγονται η Γερμανία, η

Ελβετία, η Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, ο μέγιστος αριθμός αρνήσεων ανά γύρο των οποίων κυμαίνεται από 6 έως 8 αρνήσεις.

Επιπλέον, παρουσιάστηκε και αξιολογήθηκε ένα νέο εργαλείο για την προσέγγιση και μέτρηση της μεταστροφής των αρνούμενων, που ονομάσαμε δείκτη μεταστροφής των αρνούμενων (CRR). Οι μέσες τιμές του δείκτη κυμαίνονται από 8,72% έως 25,73% για τις υπό μελέτη χώρες με τη Νορβηγία να έχει τη χαμηλότερη μέση τιμή CRR η οποία εμφανίζει ως μέγιστο αριθμό αρνήσεων τις 3 αρνήσεις σε όλους τους γύρους πλην του 8ου. Ωστόσο, το μεγαλύτερο πρόβλημα μεταστροφής των αρνούμενων φαίνεται να αντιμετωπίζει η Γερμανία αφού από τον 6ο γύρο και μετά δεν εμφανίζει CRR μεγαλύτερο του 6%. Διαπιστώθηκε, ωστόσο, πως η αύξηση του αριθμού των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση σε περισσότερες από δύο δεν συμβάλει σε σημαντική αύξηση του δείκτη CRR (τα ποσοστά των μετεστραμμένων δεν ξεπερνούν στην πλειονότητα των περιπτώσεων το 1%). Η τάση αύξησης του αριθμού των επαναληπτικών επισκέψεων χωρίς όριο στην περίπτωση της άρνησης με σκοπό τη μεταστροφή του αρνούμενου ίσως μακροπρόθεσμα να κατασκευάζει μια αρνητική στάση των εν δυνάμει ερωτώμενων απέναντι στη δειγματοληπτική έρευνα εν γένει (Stocké και Langfeldt, 2004). Επείγει όμως να αναδειχθεί εκείνη η χρυσή τομή μεταξύ του σεβασμού στην ερευνητική δεοντολογία και της κάλυψης του μεγαλύτερου όσο το δυνατόν ποσοστού των επιλεγμένων δειγματοληπτικών μονάδων (Groves κ.ά., 1992). Η επαναφορά του μεθοδολογικού κανόνα των 2-3 επαναληπτικών επισκέψεων ίσως θα πρέπει να εκτιμηθεί ως πρόταση.

Τέλος ελέγχθηκε το κατά πόσον οι επίσημοι δείκτες απόκρισης της ESS συμφωνούν με τους ορισμούς για τη μη-απόκριση του Kish κατασκευάζοντας σχετικά έναν δεύτερο δείκτη. Τα αποτελέσματα της σύγκρισης των δύο δεικτών ανέδειξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών και για τις 11 υπό μελέτη χώρες (αλλά και στο σύνολο των συμμετεχουσών χωρών) για τους υπό μελέτη γύρους. Διαπιστώνεται ότι ένα τμήμα της μη-απόκρισης αφαιρείται από τους επίσημους δείκτες της ESS ως να ανήκει στη μη-κάλυψη. Συστηματικά στους περισσότερους γύρους μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ των δύο δεικτών διαπιστώθηκαν στην περίπτωση της Γερμανίας (κυμαίνονται από 2,31 έως 3,67%), της Ισπανίας (από 1,13% έως 7,91%), της Πολωνίας (από 1,18 έως 6,09%) και λιγότερο της Σλοβενίας (από 1,01% έως 1,48%).

Επιπλέον στο πλαίσιο της συζήτησης, περί επάρκειας ή μη των «κλασικών» δεικτών απόκρισης ως εργαλείων επαρκούς προσέγγισης του ζητήματος της μη-

απόκρισης, το πρώτο βήμα στην δημιουργία νέων εργαλείων έγινε από τους Schouten, Cobben και Bethlehem (2008) με την παρουσίαση των δεικτών R (R-indicators) ως εργαλείων για τη μέτρηση της αντιπροσωπευτικότητας. Εν συνεχεία, ακολούθησαν πολλές διερευνητικές μελέτες για τους δείκτες R, από τους Schouten, Morren, Bethlehem, Shlomo, Skinner (2009), Schlomo, Schouten, Cobben, Bethlehem και Zhang (2008). Τους δείκτες R ήρθαν να συνοδεύσουν οι μερικοί δείκτες R (partial R-indicators) των Shlomo, Skinner, Schouten, Carolina, και Morren (2009). Συνεπώς, όποια μελλοντική διερεύνηση θα είχε ενδιαφέρον να κινηθεί στην κατεύθυνση των προαναφερόμενων μελετών που συνιστούν μια άλλη προσέγγιση του ζητήματος.

Η παρούσα διατριβή είναι ισχυρή αλλά βεβαίως έχει και περιορισμούς. Στα ισχυρά σημεία συγκαταλέγεται το γεγονός ότι για πρώτη φορά στη βιβλιογραφία παρουσιάζονται αποτελέσματα που αφορούν στο δημογραφικό «προφίλ» των αρνούμενων της ESS το οποίο συγκρίνεται με το αντίστοιχο των αποκρινόμενων και των απρόθυμων αποκρινόμενών της. Μελετάται διεξοδικά η πρακτική των επαναληπτικών επισκέψεων μετά από άρνηση μέσω της χρήσης ως εργαλείου του μέγιστου αριθμού αρνήσεων των ερωτώμενων. Μελετάται η μεταστροφή των αρνούμενων της ESS σε απρόθυμους αποκρινόμενους της, προσεγγίζοντάς την έννοια της μεταστροφής διαφορετικά από τη σχετική βιβλιογραφία ως δηλαδή γνήσιας πράξης του ίδιου του υποκειμένου. Προτείνεται, για τη μέτρησή της ένας νέος δείκτης μεταστροφής της άρνησης δοθέντος της ύπαρξης κενού στη σχετική βιβλιογραφία ενός αντίστοιχου μεθοδολογικού εργαλείου και τέλος, αποτιμάται ο επίσημος δείκτης απόκρισης της ESS βάσει της κλασικότερης θεωρίας της μη-απόκρισης του Kish. Στο πλαίσιο αυτό, αυτή η πρωτότυπη μεθοδολογική μελέτη συμβάλλει στην έρευνα για την ποιότητα των δεδομένων από δειγματοληπτικές έρευνες μεγάλης-κλίμακας διαχρονικά και μεταξύ διαφορετικών χωρών αναδεικνύοντας τη σημασία της συλλογής δεδομένων για τη μη-απόκριση ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για εξονυχιστικούς ελέγχους.

Βεβαίως, η διατριβή παρά τα πλεονεκτήματά της συνοδεύεται από μια σειρά περιορισμών που θέτουν συγκεκριμένα όρια. Αναλυτικότερα, η ύπαρξη μη ισορροπημένων δεδομένων λόγω της μη συμμετοχής του συνόλου των χωρών στο σύνολο των υπό μελέτη γύρων οδήγησε στην εξαίρεση των εν λόγω χωρών από το κυρίως μέρος της ανάλυσης των αποτελεσμάτων. Ελλείψεις δεδομένων σε τιμές

συγκεκριμένων μεταβλητών (missing values) στα αρχεία των δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών της ESS για τη μεταβλητή του φύλου[70] και για τη μεταβλητή της ηλικίας[71], αλλά και σε επίπεδο χώρας έλλειψη του συνόλου των μονάδων (missing items).[72] Αντίστοιχες ελλείψεις αντιμετωπίστηκαν και στην περίπτωση των δεδομένων των αρχείων του βασικού ερωτηματολογίου της έρευνας.[73] Επιπλέον, η ύπαρξη μηδενικής μεταστροφής των αρνούμενων για μια σειρά χωρών δεν διευκόλυνε μια πιο συγκριτική εικόνα της ανάλυσης και παρουσίασης των απρόθυμων αποκρινόμενων της έρευνας και σύγκρισης των χαρακτηριστικών αυτών με τους άλλους δύο τύπους ερωτώμενων.[74] Τέλος, τα ίδια τα χαρακτηριστικά των δεδομένων έθεσαν περιορισμούς στην προσπάθεια διερεύνησης υποθέσεων εργασίας καθιστώντας δυσχερέστερη την χρήση παραμετρικής ανάλυσης ή την εφαρμογή ελέγχων που ταίριαζαν ίσως περισσότερο στις μηδενικές υποθέσεις. Ο μικρός αριθμός αρνούμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων οδήγησε στην ανάγκη επιλογής ακριβών ελέγχων ή ελέγχων με τη χρήση μεθόδων προσομοίωσης λόγω και του εμπειρικού κανόνα (rule of thumb) του Cochran που υπαγορεύει τη μη επιθυμητή ύπαρξη πολλών κελιών με εκτιμώμενη συχνότητα μικρότερη του 5. Αλλά και η ύπαρξη ετεροσκεδαστικότητας στα δεδομένα των τριών τύπων ερωτώμενων σύμφωνα με την ηλικία σε κάποιες περιπτώσεις χωρών οδήγησε στον χειρισμό της μεταβλητής της ηλικίας ως κατηγορικής και όχι ως τακτικής.

Τα ζητήματα που προκύπτουν από τη μη-απόκριση κατά τη διαχρονική και την μεταξύ χωρών συγκρισιμότητα δεδομένων από σύνθετες δειγματοληπτικές έρευνες είναι ακόμα ανοιχτά (Lynn, Japec & Lyberg, 2005). Βεβαίως, πρέπει

---

[70] Γίνεται λόγος για τις εξής περιπτώσεις: της Γερμανίας και της Δανίας στον 1ο γύρο, της Γερμανίας και της Σουηδίας στον 2ο γύρο, της Φινλανδίας στον 6ο έως 8ο γύρο και της Γερμανίας και της Ισλανδίας στον 8ο γύρο.

[71] Γίνεται λόγος για τις εξής περιπτώσεις: της Γερμανίας και της Σλοβενίας για τον 1ο γύρο και 2ο γύρο, της Σουηδίας για τον 2ο γύρο, της Φινλανδίας στον 6ο έως 8ο γύρο και της Γερμανίας και της Ισλανδίας στον 8ο γύρο.

[72] Γίνεται λόγος για τις εξής περιπτώσεις: της Γαλλίας και της Σουηδίας για τον 1ο γύρο, της Ισλανδίας και της Τουρκίας για τον 2ο γύρο, της Εσθονίας, της Λετονίας και της Ρουμανίας για τον 3ο γύρο, της Αυστρίας για τον 4ο και 5ο γύρο, της Γερμανίας για τον 5ο γύρο και της Ισλανδίας για τον 6ο γύρο.

[73] Στον 3ο γύρο δεν συμπεριλαμβάνονται τα δεδομένα της Λετονίας, της Ρουμανίας είναι διαθέσιμα χωρίς σταθμίσεις, τα δεδομένα της Αυστρίας στον 4ο και 5ο γύρο είναι διαθέσιμα για συγκεκριμένο μόνο χρονικό διάστημα της συλλογής ενώ στον 4ο γύρο τα δεδομένα της Λιθουανίας είναι διαθέσιμα χωρίς σταθμίσεις.

[74] Τέτοιες περιπτώσεις χωρών είναι για τον 1ο γύρο η Νορβηγία, για τον 2ο γύρο η Ιρλανδία, η Ιταλία και η Σλοβενία, για τον 3ο γύρο η Αυστρία, η Βουλγαρία, η Κύπρος και η Πορτογαλία, για τον 4ο γύρο η Ελλάδα, η Λιθουανία, η Πορτογαλία, η Ρουμανία και η Τσεχική Δημοκρατία, για τον 5ο γύρο η Ιρλανδία, η Λιθουανία, η Πορτογαλία και η Τσεχική Δημοκρατία, για τον 6ο γύρο η Κύπρος και η Πορτογαλία, η τελευταία δεν έχει απρόθυμους αποκρινόμενους και στον 7ο γύρο ενώ τέλος στον 8ο η Λιθουανία και η Τσεχική Δημοκρατία έχουν μηδενική μεταστροφή των αρνούμενων.

απαραίτητα να συλλέγονται σχετικά δεδομένα, όπως πρότεινε ο Carey (2000) και να ελέγχονται οι οδηγίες προς τους συνεντευκτές ώστε να αποτιμάται η επιτόπια έρευνα. Παράλληλα, χρήσιμη είναι η εφαρμογή ενός εν είδει ποιοτικού ελέγχου στο πεδίο αναφορικά με τις στρατηγικές που υιοθετούνται για την αύξηση της μη-απόκρισης, για παράδειγμα οι Kalgraff-Skjåk και Harkness (2003) έχουν προτείνει την εφαρμογή του ίδιου πάντοτε τρόπου συνέντευξης στις σύνθετες δειγματοληπτικές έρευνες μεγάλης-κλίμακας με συμμετοχή πολλών χωρών. Επιπλέον για το πεδίο, αυτό που προτείνεται από την ESS είναι η χρήση όλο και πιο έμπειρων συνεντευκτών/τριών και η εκπαίδευσή τους μέσω τεχνικών διαχείρισης της αντίδρασης των ερωτώμενων (βλ ενδεικτικά Matsuo κ.ά., 2010, σ. 46).

Παρά τις όποιες προσπάθειες γίνονται για την αντιμετώπιση του ζητήματος της μη-απόκρισης στην περίπτωση της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας που αποτελεί σημαντικό παράδειγμα αξιόπιστης δειγματοληπτικής έρευνας μεγάλης κλίμακας με αυστηρά πρωτόκολλα συγκρισιμότητας, στα δεδομένα της διαπιστώνονται ενδείξεις για την ύπαρξη μεροληψίας. Γεγονός που υποδεικνύει πως το πρόβλημα της μη-απόκρισης θα συνεχίσει να απασχολεί τη διεθνή βιβλιογραφία. Τα αποτελέσματα της διατριβής επιβεβαιώνουν τη σημασία του προβλήματος της μη-απόκρισης στην σύγχρονη κοινωνική έρευνα και των πρακτικών που υιοθετούνται στο πεδίο να την αντιμετωπίσουν επαρκώς και μπορεί να φανούν χρήσιμα στην παγκόσμια επιστημονική κοινότητα. Τόσο η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε όσο και το νέο προτεινόμενο εργαλείο για τη μέτρηση της μεταστροφής της άρνησης ο δείκτης CRR (Converted Refusals Rate), μπορούν να χρησιμοποιηθούν και από άλλους επιστήμονες σε οποιαδήποτε δειγματοληπτική έρευνα που καταγράφει τις αρνήσεις της. Αυτή η μεθοδολογική μελέτη ευελπιστεί να συμβάλει στο διαρκώς αναπτυσσόμενο πεδίο των σύνθετων δειγματοληπτικών ερευνών μεγάλης-κλίμακας και πιο συγκεκριμένα στην καλύτερη κατανόηση, μέτρηση και αντιμετώπιση του προβλήματος της μη-απόκρισης συζητώντας ζητήματα περαιτέρω διασφάλισης της ποιότητας συλλογής διεθνών συγκρίσιμων δεδομένων υποκινούμενη από τον τρόπο που ο Albert Szent-Györgyi (1957, σ. 57) αντιμετώπιζε την επιστήμη του όταν έγραφε πως: «έρευνα είναι να βλέπεις ότι όλοι έχουν δει και να σκέφτεσαι αυτό που κανείς δεν είχε σκεφτεί».

Πηγές-Βιβλιογραφία

Πηγές

Ιστοσελίδες

Πληροφορίες και δεδομένα για την Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα και τους οκτώ πρώτους γύρους διεξαγωγής της: https://www.europeansocialsurvey.org/

Πληροφορίες και εγκατάσταση του module SPSS Exact Tests για την εφαρμογή ελέγχων με την ακριβή μέθοδο: https://www.ibm.com/products/spss-exact-tests

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

Ζαχαρίου, Σ. (2002). *Η μη απάντηση στην έρευνα εργατικού δυναμικού: Επιπτώσεις στην εκτίμηση του πλήθους των οικονομικών μεταναστών και μέθοδοι αντιμετώπισης του προβλήματος* (Διπλωματική εργασία στα πλαίσια λήψης Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης). Αθήνα: ΑΣΟΕΕ.

Κοκαλάκης, Γ. & Χρυσαφίνου, Ο. (1988). Λεξικό Αγγλο-Ελληνικό και Ελληνο-Αγγλικό στατιστικών όρων με βάση το "Dictionary of Statistical Terms" των M.G. Kendall & W.R. Buckland. Αθήνα.

Μιχαλοπούλου, Κ. (2004). *Στην αυτοκρατορία των ενδείξεων: Η ιστορία της δειγματοληπτικής πρακτικής στην Ελλάδα*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Μιχαλοπούλου, Κ. (2012). Οι περιπέτειες της απόδοσης των όρων της δειγματοληπτικής θεωρίας και πρακτικής στις κοινωνικές διερευνήσεις και το ανύπαρκτο «στατιστικό σφάλμα»: Ένα σχολιασμένο αγγλοελληνικό γλωσσάριο, *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, *137-138*(Α-Β), 3-49. doi: 10.12681/grsr.5

Richardson, C. & Βασίλαινας, Α. (1999). *Εισαγωγή στη στατιστική επιστήμη*, Αθήνα: Κάκτος.

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

Akeyede, I., Usman, M., & Chiawa, M. A. (2014). On consistency and limitation of paired t-test, sign and Wilcoxon sign rank test. *IOSR Journal of Mathematics (IOSR-JM), 10*(1), 1-6. Retrieved from http://iosrjournals.org/iosr-jm/papers/Vol10-issue1/Version-4/A010140106.pdf

American Association for Public Opinion Research (AAPOR). (2008). *Standard definitions: Final dispositions of case codes and outcome rates for surveys*, (fifth edition). Lenexa, Kansas: AAPOR.

Babbie, E. R. (1989). *The practice of social research*. Belmont, CA: Wadsworth. Retrieved from https://archive.org/details/practiceofsocial00babbrich

Bach, R. L., Eckman, S., & Daikeler, J. (2020). Misreporting among reluctant respondents. *Journal of Survey Statistics and Methodology, 8*(3), 566–588. doi: 10.1093/jssam/smz013

Bahr, H. M., & Chadwick, B. A. (1974). Conservatism, racial intolerance, and attitudes toward racial assimilation among whites and American Indians. *The Journal of Social Psychology, 94*(1), 45–56. doi: 10.1080/00224545.1974.9923181

Barna, T. (1945). Rebuilding London: A survey in Stepney, 1946. *The Review of Economic Studies, 13*(2), 84-108.

Bartholomew, D. J. (1961). A method of allowing for "not-at-home" bias in sample surveys. *Applied Statistics, 10*(1), 52-59. doi: 10.2307/2985408

Bebbington, A. C. (1970). The effect of nonresponse in the sample survey with an example. *Human Relations, 23*(3), 169-180. doi: 10.1177/001872677002300301

Bennett, R. R., & Wiegand, R. B. (1994). Observations on crime reporting in a developing nation. *Criminology, 32*(1), 135–148. doi: 10.1111/j.1745-9125.1994.tb01149.x

Bethlehem, J. G., Cobben, F., & Schouten, B. (2011). *Handbook of nonresponse in household surveys*. Hoboken, N.J.: John Wiley.

Beullens, K., Billiet, J., & Loosveldt, G. (2010). The effect of the elapsed time between the initial refusal and conversion contact on conversion success: Evidence from the 2nd round of the European Social Survey. *Quality & Quantity, 44*(6), 1053-1065. doi: 10.1007/s11135-009-9257-4

Beullens, K., Loosveldt, G., Vandenplas, C., & Stoop, I. (2018). Response rates in the European Social Survey: Increasing, decreasing, or a matter of fieldwork efforts? *Survey Methods: Insights from the Field*, 1-12. doi: 10.13094/SMIF-2018-00003

Billiet, J., & Pleysier, S. (2007). Response based quality assessment in the ESS – Round 2. An update for 26 countries. K.U. Leuven: Center of Sociological Research (CeSO). Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round2/methods/ess2_response_ based_quality _assessment.pdf

Billiet, J., Koch, A., & Philippens, M. (2007a). Understanding and improving response rates. In C. Jowell, R. Roberts, G. Fitzgerald, & R. Eva (Eds.), *Measuring Attitudes Cross-Nationally: Lessons from the European Social Survey* (pp. 113-138). London: Sage. doi: 10.4135/9781849209458

Billiet, J., Matsuo, H., Beullens, K., & Vehovar, V. (2009). Non-response bias in cross-national surveys: Designs for detection and adjustment in the ESS. *Ask: Research and Methods*, *18*(1), 3-43. Retrieved from https://kb.osu.edu/bitstream/handle/1811/69563/ASK_2009_3_43.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Billiet, J., Philippens, M., Fitzgerald, R., & Stoop, I. (2007b). Estimation of nonresponse bias in the European Social Survey: Using information from reluctant respondents. *Journal of Official Statistics, 23*(2), 135-162.

Birnbaum, Z. W., & Sirken, M. G. (1950). Bias due to non-availability in sampling surveys. *Journal of the American Statistical Association, 45*(249), 98–111. doi: 10.1080/01621459.1950.10483338

Blalock Jr., H. M. (1979). Social statistics (revised 2nd edition). New York: McGraw-Hill.

Bland, J. M., & Altman, D. G. (1995). Multiple significance tests: The Bonferroni method. *BMJ (Clinical research ed.)*, *310*(6973), 170. doi: 10.1136/bmj.310.6973.170

Blasius, J. (2006). Assessing data quality and construct comparability in cross-national surveys. *European Sociological Review*, *22*(3), 229–242. doi: 10.1093/esr/jci054

Boyd, H. W., & Westfall, R. (1955). Interviewers as a source of error in surveys. *Journal of Marketing, 19*(4), 311–324. doi: 10.1177/002224295501900401

Bradburn, N. M. (1992). Presidential address: A response to the non-response problem. *Public Opinion Quarterly*, *56*(3), 391-398. doi: 10.1093/poq/56.3.391

Brick, J. M., & Williams, D. (2013). Explaining rising nonresponse rates in cross-sectional surveys. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, *645*(1), 36–59. doi: 10.1177/0002716212456834

Campbell, D. T., & Stanley, J. C. (1963). *Experimental and quasi-experimental designs for research*. Chicago: Rand McNally College Publishing.

Carey, S. (Ed.) (2000). *Measuring adult literacy: The International Adult Literacy Survey (IALS) in the European context*. London: Office for National Statistics.

Chamberlin, L. J. (1963). Reluctant respondents information seekers most likely to fail. *The Clearing House: A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas*, *37*(7), 427-429.

Chen, F. F. (2008). What happens if we compare chopsticks with forks? The impact of making inappropriate comparisons in cross-cultural research. *Journal of Personality and Social Psychology*, *95*(5), 1005-1018. doi: 10.1037/a001 3193

Chen, S. Y., Feng, Z., & Yi, X. (2017). A general introduction to adjustment for multiple comparisons. *Journal of Thoracic Disease*, *9*(6), 1725–1729. doi: 10.21037/ jtd.2017.05.34

Coakley, C., & Heise, M. (1996). Versions of the sign test in the presence of ties. *Biometrics*, *52*(4), 1242-1251. doi: 10.2307/2532840

Cochran, W. G. (1954). Some methods for strengthening the common x^2 tests. *Biometrics*, *10*(4), 417-451. doi: 10.2307/3001616

Cochran, W. C. (1977). *Sampling techniques* (3rd edition). New York: John Wiley.

Cole, D. E. (1956). Field work in sample surveys of household income and expenditure. *Applied Statistics*, *5*(1), 49. doi: 10.2307/2985741

Comstock, G. W., & Helsing, K. J., (1973). Characteristics of respondents and nonrespondents to a questionnaire for estimating community mood. *American Journal of Epidemiology*, *97*(4), 233-239. doi: 10.1093/oxfordjournals.aje.a12 1504

Couper, M. P., & de Leeuw, E. D. (2003). Nonresponse in cross-cultural and cross-national surveys. In J. A. Harkness, F. J. R. Van de Vijver, & P. P. Mohler (Eds), *Cross-cultural survey methods* (pp. 157-177), New York: John Wiley.

Curtin, R., Presser, S., & Singer, E. (2000). The effects of response rate changes on the index of consumer sentiment. *Public Opinion Quarterly*, *64*(4), 413-428. doi: 10.1086/318638.

Dalecki, M. G., Whitehead, J. C., & Blomquist, G. C. (1993). Sample non-response bias and aggregate benefits in contingent valuation: an examination of early, late and non-respondents. *Journal of Environmental Management, 38*(2), 133–143. doi: 10.1006/jema.1993.1034

de Heer, W. (1999). International response trends: Results of an international survey. *Journal of Official Statistics, 15*(2), 129-142. Retrieved from https://www.scb.se/contentassets/ca21efb41fee47d293bbee5bf7be7fb3/international-response-trends-results-of-an-international-survey.pdf

de Leeuw, E. D., & de Heer, W. (2002). Trends in households survey nonresponse: A longitudinal and international comparison. In R. M. Groves, D. A. Dillman, E. Eltinge, & R. J. A. Little (Eds), *Survey nonresponse* (pp. 41–54). New York: John Wiley.

de Leeuw, E. D., Hox, J. J., & Dillman, D. A. (Eds) (2008). *International handbook of survey methodology*. New York: Taylor & Francis. Retrieved from http://joophox.net/papers/SurveyHandbookCRC.pdf

Deming, W. E. (1944). On errors in surveys. *American Sociological Review, 9*(4), 359-369. doi: 10.2307/2085979.

Deming, W. E. (1950). *Some theory of sampling*, New York: Dover Publication Inc.

Deming, W. E. (1953). On a probability mechanism to attain an economic balance between the error of response and the bias of nonresponse. *The journal of the American Statistical Association, 48*(264), 743-772. doi: 10.1080/01621459.1953.10501197

Dey, E. (1997). Working with low survey response rates: The efficacy of weighing Adjustment. *Research in Higher Education, 38*(2), 215-227. doi: 10.1023/A:1024985704202

Dickenson, J. R., & Kirzner, E. (2015). Are late survey respondents worth waiting for? An analysis of demographics. In *Proceedings of the 1982 Academy of Marketing Science (AMS) Annual Conference* (pp. 370–373). Springer. doi: 10.1007/978-3-319-16946-0_87

Dillman, D. A. (2000). *Mail and internet surveys: The tailored design method.* New York: John Wiley.

Dillman, D. A., Smyth, J. D., Christian, L. M. (2009). *Internet, mail, and mixed-mode surveys: The tailored design method.* Hoboken, CA: John Wiley.

Dixon, W. J., & Mood, A.M., (1946). The statistical sign test. *Journal of the American Statistical Association, 41*(236), 557-566. doi: 10.1080/01621459. 1946.10501898

Dorer, B. (2012). *ESS round 6 translation guidelines*. Mannheim: European Social Survey, GESIS.

Duncan, O., & Duncan, B. (1955). A methodological analysis of segregation indexes. *American Sociological Review, 20*(2), 210-217. doi: 10.2307/2088328

Dunkelberg, W., & Day, G. (1973). Nonresponse bias and callbacks in sample surveys. *Journal of Marketing Research, 10*(2), 160-168. doi:10.2307/31 49821

Dunn, O. (1961). Multiple comparisons among means. *Journal of the American Statistical Association, 56*(293), 52-64. doi: 10.2307/2282330.

Durbin, J., & Stuart, A. (1951). Differences in response rates of experienced and inexperienced interviewers. *Journal of the Royal Statistical Society, Series A (General), 114*(2), 163-206. doi: 10.2307/2980975

Durbin, J., & Stuart, A. (1954). Callbacks and clustering in sample surveys: An experimental study. *Journal of the Royal Statistical Society, Series A (General), 117*(4), 387-428. doi: 10.2307/2342679

Ellis, R. A., Endo, C. H., & Armer, J. M. (1970). The use of potential nonrespondents for studying nonresponse bias. *Pacific Sociological Review, 13*(2), 103-109. doi: 10.2307/1388313

European Social Survey (n.d.a). Round 2 specification for participating countries. London: Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Retrieved from: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round2/methods/ ESS2_project _specification.pdf

European Social Survey (n.d.b). Round 3- Sampling guide. Retrieved from: https:// www.europeansocialsurvey.org/docs/round3/methods/ESS3_sampling_guideli nes.pdf

European Social Survey (n.d.c): ESS4-2008 Apendix A5: Income. Edition 5.0 Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC. Retrieved from: https://www.europeansocialsurvey.org /docs/ round4/survey/ESS4_appendix_a5_e05_0.pdf

European Social Survey (n.d.d): ESS5-2010 Apendix A2: Income. Edition 4.1 Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for

Research Data for ESS ERIC. Retrieved from: https://www.europeansocial survey.org/docs/ round5/survey/ESS5_appendix_a2_e04_1.pdf

European Social Survey (n.d.e): ESS6-2012 Apendix A2: Income. Edition 2.1 Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC. Retrieved from: https://www.europeansocialsurvey.org/ docs/ round6/survey/ESS6_appendix_a2_e02_1.pdf

European Social Survey (2001). Round 1 specification for participating countries. London: Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round1/methods/ ESS1_project_specification.pdf

European Social Survey (2002a). ESS Round 1 project instructions (PAPI). London: Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round1/fieldwork/source/ESS1_source_project_instructions.pdf

European Social Survey (2002b). Field procedures in the European Social Survey: Enhancing response rates. London: Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Retrieved from http://www.europeansocialsurvey. org/docs/round1/methods/ESS1_enhancing_response_rates.pdf

European Social Survey (2004). ESS Round 2 project instructions (PAPI). London: Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round2/fieldwork/source/ESS2_source_project_instructions.pdf

European Social Survey (2005). Round 3 specification for participating countries. London: Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round3/methods/ ESS3_project_specification.pdf

European Social Survey (2006). ESS Round 3 project instructions (PAPI). London: Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round3/fieldwork/source/ESS3_source_project_instructions.pdf

European Social Survey (2007). Round 4 specification for participating countries. London: Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round4/methods/ ESS4_project_specification.pdf

European Social Survey (2008). ESS Round 4 project instructions (PAPI). London: Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round4/fieldwork/source/ESS4_source_project_instructions.pdf

European Social Survey (2009). Round 5 specification for participating countries. London: Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round5/methods/ESS5_project_specification.pdf

European Social Survey (2010). ESS Round 5 project instructions (PAPI). London: Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round5/fieldwork/source/ESS5_source_project_instructions.pdf

European Social Survey (2011). Round 6 specification for participating countries. London: Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round6/methods/ESS6_project_specification.pdf

European Social Survey (2012). ESS Round 6 project instructions (PAPI). London: Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round6/fieldwork/source/ESS6_source_project_instructions.pdf

European Social Survey (2013). Round 7 specification for participating countries. London: Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round7/methods/ESS8_project_specification.pdf

European Social Survey (2014). ESS Round 7 project instructions (PAPI). London: ESS ERIC Headquarters, Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round7/ fieldwork/source /ESS7_source_project_instructions.pdf

European Social Survey (2015). Round 8 specification for participating countries. London: Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round8/methods/ESS8_project_specification.pdf

European Social Survey (2016a). ESS Round 8 project instructions (PAPI). London: ESS ERIC Headquarters, Centre for Comparative Social Surveys, City

University London. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round8/ fieldwork/source/ESS8_project_instructions.zip

European Social Survey (2016b). ESS Round 8 interviewer briefing: Interviewer Manual. London: ESS ERIC Headquarters. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round8/methods/ESS8_interviewer_briefings_NC_manual.pdf

European Social Survey (2016c): ESS-1 2002 documentation report. Edition 6.5. Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC.

European Social Survey (2016d): ESS-2 2004 documentation report. Edition 3.6. Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC.

European Social Survey (2016e): ESS-3 2006 documentation report. Edition 3.6. Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC.

European Social Survey (2016f): ESS-4 2008 documentation report. Edition 5.4. Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC.

European Social Survey (2016g): ESS-5 2010 documentation report. Edition 4.1. Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC.

European Social Survey (2016h): ESS-6 2012 documentation report. Edition 2.3. Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC.

European Social Survey (2016i): ESS-7 2014 documentation report. Edition 3.1. Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC.

European Social Survey (2018a): ESS-9 2018 Round 9 Survey Specification for ESS ERIC Member, Observer and Guest Countries. Edition v3, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC.

European Social Survey (2018b): ESS-8 2016 documentation report. Edition 2.0. Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC.

European Social Survey Round 1 Data (2002a). Data file edition 6.5. NSD - Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

European Social Survey Round 1 Data (2002b). Contact form data file edition 1.0. NSD - Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

European Social Survey Round 2 Data (2004a). Data file edition 3.5. NSD - Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

European Social Survey Round 2 Data (2004b). Contact form data file edition 3.2. NSD - Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

European Social Survey Round 3 Data (2006a). Data file edition 3.6. NSD - Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

European Social Survey Round 3 Data (2006b). Contact form data file edition 1.1. NSD - Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

European Social Survey Round 4 Data (2008a). Data file edition 4.4. NSD - Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

European Social Survey Round 4 Data (2008b). Contact form data file edition 2.0. NSD - Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

European Social Survey Round 5 Data (2010a). Data file edition 3.3. NSD - Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

European Social Survey Round 5 Data (2010b). Contact form data file edition 2.1. NSD - Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

European Social Survey Round 6 Data (2012a). Data file edition 2.3. NSD - Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

European Social Survey Round 6 Data (2012b). Contact form data file edition 2.0. NSD - Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

European Social Survey Round 7 Data (2014a). Data file edition 2.1. NSD - Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

European Social Survey Round 7 Data (2014b). Contact form data file edition 2.1. NSD - Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

European Social Survey Round 8 Data (2016a). Data file edition 2.0. NSD - Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

European Social Survey Round 8 Data (2016b). Contact form data file edition 2.0. NSD - Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

Fagerland, M. W., Lydersen, S., & Laake, P. (2013). The McNemar test for binary matched-pairs data: mid-p and asymptotic are better than exact conditional. *BMC Medical Research Methodology, 13*(1), 91. doi: 10.1186/1471-2288-13-91.

Filion, F. L. (1975-1976). Estimating bias due to nonresponse in mail surveys. *Public Opinion Quarterly*, *39*(4), 482-492. doi: 10.1086/268245

Filion, F. (1976). Exploring and correcting for nonresponse bias using follow-ups of nonrespondents. *The Pacific Sociological Review, 19*(3), 401-408. doi: 10.2307/1388756

Fisher, R. A. (1929). Tests of significance in harmonic analysis. *Proceedings of the Royal Society of London, Series A, 125*(796), 54–59. doi: 10.1098/rspa.1929.0151

Fitzgerald, R., & Fuller, L. (1982). I hear you knocking but you can't come in. *Sociological Methods & Research, 11*(1), 3-32. doi: 10.1177/0049124182011001001

Fowler, F. J. (2002). *Survey research methods* (3rd edition). CA: Sage Publications. Retrieved from https://archive.org/details/surveyresearchme03 fowl

Frankfort-Nachmias, C., & Nachmias, D. (1992). *Research methods in the social sciences* (4th edition). London: Edward Arnold.

Freeman, G. H., & Halton, T. R. (1951). Note on exact treatment of contingency, goodness-of-fit and other problems of significance. *Biometrika, 38*(1-2), 141-149. doi: 10.1093/biomet/38.1-2.141

Frey, B. (2018). *The SAGE encyclopedia of educational research, measurement, and evaluation*. CA: Sage. doi: 10.4135/97815063 26139

Friedman, E. M., Clusen, N. A., & Hartzell, M. (2003). Better late? Characteristics of late respondents to a health care survey (No. 5b036c2fea4745a4b941073c30 ad8f23). *Mathematica Policy Research*. Unpublished manuscript. Retrieved from https://ideas.repec.org/p/mpr/mprres/5b036c2fea4745a4b941073c30ad8f 23.html.

Galambos, J., & Simonelli, I. (1996). *Bonferroni-type inequalities with applications*. New York: Springer.

Gilbert, N. (Ed.) (1993). *Researching social life*. London: Sage.

Goyder, J. (1987). *The silent minority: Nonrespondents on sample survey*, Michigan: Westview Press. Retrieved from https://pdfs.semanticscholar.org/dc77/04afc0a 20564495e94c557a8a06990863a5b.pdf

Goyder, J., Warriner, K., & Miller, S. (2002). Evaluating socio-economic status (SES) bias in survey nonresponse. *Journal of Official Statistics, 18*(1), 1-11.

Gray, P. G., & Corlett, T. (1950). Sampling for the social survey. *Journal of the Royal Statistical Society, Series A (General), 113*(2), 150. doi: 10.2307/2981039

Green, K. (1991). Reluctant respondents: Differences between early, late, and nonresponders to a mail survey. *The Journal of Experimental Education, 59*(3), 268-276. doi: 10.1080/00220973.1991.10806566

Gregory, T., Cole, S. R., Wilson, C. J., Flight, I. H., Zajac, I. T., Turnbull, D., & Young, G. P. (2013). Exploring the validity of the continuum of resistance model for discriminating early from late and non-uptake of colorectal cancer screening: Implications for the design of invitation and reminder letters. *International Journal of Behavioral Medicine, 20,* 572–581. doi: 10.100 7/s12529-012-9254-1.

Groves, R. M. (1987). Research on survey data quality. *Public Opinion Quarterly, 50*, 156-172. doi: 10.1093/poq/51.4_PART_2.S156

Groves, R. M. (1989). *Survey errors and survey costs.* USA: John Wiley & Sons Inc.

Groves, R. M. (2006). Nonresponse rates and nonresponse bias in household surveys. *Public Opinion Quarterly, 70*(5), 646-675. doi: 10.1093/poq/nfl033.

Groves, R. M., Cialdini, R. B., & Couper, M. P. (1992). Understanding the decision to participate in a survey. *Public Opinion Quarterly, 56*(4), 475-495. doi: 10.1086/269338

Groves, R. & Couper M. (1998). *Nonresponse in household interview surveys,* New York: John Wiley.

Groves, R. M., Couper, M. P., Presser, S., Singer, E., Tourangeau, R., Piani Acosta G., & Nelson, L. (2006) Experiments in producing nonresponse bias, *Public Opinion Quarterly, 70*(5), 720-736. doi: 10.1093/poq/nfl036

Groves, R. M., Dillman, D. A., Eltinge, J. L., & Little, R. J. (Eds.) (2002). *Survey nonresponse,* New York: John Wiley.

Groves, R. M., & Peytcheva, E. (2008). The impact of nonresponse rates on nonresponse bias: A meta-analysis. *Public Opinion Quarterly, 72*(2), 167-189. doi: 10.1093/poq/nfn011.

Groves, R. M., Presser S., & Dipko, S. (2004). The role of topic interest in survey participation decisions. *Public Opinion Quarterly, 68*(1), 2–31. doi: 10.1093/poq/nfh002.

Groves, R. M., Singer, E., & Corning, A. (2000). Leverage-saliency theory of survey participation. *Public Opinion Quarterly, 64*(3), 299-308. doi: 10.1086/317990

Hansen, M. H., & Hurwitz, W. N. (1946). The problem of non-response in sample surveys. *Journal of the American Statistical Association, 41*(236), 517–529. doi: 10.1080/01621459.1946.10501894

Harkness, J. A. (2003). Questionnaire translation. In J. A. Harkness, F. J. R. Van de Vijver, & P. P. Mohler (Eds), *Cross-cultural survey methods* (pp. 35-56), New York: John Wiley.

Harkness, J. A., Braun, M., Edwards, B., Johnson, T. P., Lyberg, L., Mohler, P. P., Pennell, B. E., & Smith, T. W. (Eds). (2010). *Survey methods in multinational, multiregional, and multicultural contexts*. Hoboken, NJ: John Wiley.

Harkness, J., & Schoua-Glusberg, A. (1998). Questionnaires in translation. In J. Harkness, (Ed.) *Cross-cultural survey equivalence,* Zuma-Nachrichten Spezial, 3, Mannheim: Zentrum für Umfragen, Methoden und Analysen - ZUMA-, 87-126. Retrieved from https://www.ssoar.info/ssoar/handle/document/49733

Harkness, J. A., Villar, A., & Edwards, B. (2010). Translation, adaptation, and design. In J. A. Harkness, M. Braun, B. Edwards, T.P. Johnson, L. Lyberg, P. P.

Mohler, B. E. Pennell, & T. W. Smith (Eds) *Survey methods in multinational, multiregional, and multicultural contexts* (pp. 115-140). Hoboken (NJ): John Wiley.

Heerwegh, D., Abts, K., & Loosveldt, G. (2007). Minimizing survey refusal and noncontact rates: Do our efforts pay off? *Survey Research Methods, 1*(1), 3-10. Retrieved from https://ojs.ub.uni-konstanz.de/srm/article/view/46/45

Hendra, R., & Hill, A. (2019). Rethinking response rates: New evidence of little relationship between survey response rates and nonresponse bias. *Evaluation Review, 43*(5), 307–330. doi: 10.1177/0193841X18807719

Herbert, G. (1974). *The use of late respondents to estimate the nature of non-respondents*. Retrieved from https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED083309.pdf

Hébert, R., Bravo, G., Korner-Bitensky, N., & Voyer, L. (1996). Refusal and information bias associated with postal questionnaires and face-to-face interviews in very elderly subjects. *Journal of Clinical Epidemiology, 49*(3), 373–381. doi: 10.1016/0895-4356(95)00527-7

Hochstim, J. R., & Athanasopoulos, D. A. (1970). Personal follow-up in a mail survey: Its contribution and its cost. *Public Opinion Quarterly*, *34*(1), 69-81. doi: 10.1037/h0036456

Hochstim, J. R., & Smith, D. M. K. (1948). Area sampling or quota control?-Three sampling experiments. *Public Opinion Quarterly*, *12*(1), 73. doi: 10.1086/265922

Houston, M. J., & Ford, N. M. (1976). Broadening the scope of methodological research on mail surveys. *Journal of Marketing Research*, *13*(4), 397–403. doi: 10.2307/3151023

Hox, J. J., & Boeije, H. R. (2005). Data collection, primary versus secondary. In *Encyclopedia of Social Measurement*, (pp. 593 – 599). Elsevier. doi: 10.1016/B0-12-369398-5/00041-4

Huxley, S. J. (1980). Predicting response speed in mail surveys. *Journal of Marketing Research, 17*(1), 63–68. doi: 10.1177/002224378001700108

Ilfeld, F. W. (1976). Further validation of a Psychiatric Symptom Index in a normal population. *Psychological Reports*, *39*(3_suppl), 1215–1228. doi: 10.2466/pr0.1976.39.3f.1215

Jaccard, P. (1908). Nouvelles recherches sur la distribution florale. *Bulletin de la Société vaudoise des sciences naturelles*, *44*, 223-270.

Jaccard, P. (1912). The distribution of the flora in the alpine zone. *New Phytologist*, *11*(2), 37–50. doi: 10.1111/j.1469-8137.1912.tb05611.x

Johnston, J. W. (1976). *Similarity indices I: What do they measure?* Office of Scientific and Technical Information (OSTI). doi: 10.21 72/7256702.

Johnson, T. P., O'Rourke, D., Burris, J., & Owens, L. (2002). Culture and survey nonresponse. In D. A. Dillman, J. L. Eltinge, R. M. Groves, & R. J. A. Little (Eds). *Survey nonresponse*. New York: John Wiley.

Kaldenberg, D. O., Koenig, H. F., & Becker, B. W. (1994). Mail survey response rate patterns in a population of the elderly: Does response deteriorate with age? *Public Opinion Quarterly, 58*(1), 68-76. doi: 10.1086/269408

Kalton, G. (1983). *Introduction to survey sampling.* London: Sage.

Kaminska, O., McCutcheon, A. L., & Billiet, J. (2010). Satisficing among reluctant respondents in a cross-national context. *Public Opinion Quarterly, 74*(5), 956–984. doi: 10.1093/poq/nfq062

Kaplowitz, M. D., Hadlock, T. D., & Levine, R. (2004). A comparison of web and mail survey response rates. *Public Opinion Quarterly, 68*(1), 94-101. doi: 10.1093/poq/nfh006

Keeter, S., Kennedy, C., Dimock, M., Best, J., & Craighill, P. (2006). Gauging the impact of growing nonresponse on estimates from a national RDD survey. *Public Opinion Quarterly, 70*(5), 759–779. doi: 10.1093/poq/nfl035

Keeter, S., Miller, C., Kohut, A., Groves, R. M., & Presser, S. (2000). Consequences of reducing nonresponse in a national telephone survey. *Public Opinion Quarterly*, *64*, 125–148. doi: 10.1086/317759.

Kim, H. Y. (2017). Statistical notes for clinical researchers: Chi-squared test and Fisher's exact test. *Restorative dentistry & endodontics*, *42*(2), 152–155. doi: 10.5395/rde.2017.42.2.152

Kish, L. (1965). *Survey sampling*, New York: John Wiley.

Kish, L. (1994). Multipopulation survey designs: Five types with seven shared aspects. *International Statistical Review, 62*(2), 167-186. doi: 10.2307/1403 507

Koch, A., Halbherr, V., Stoop, I. A. L., & Kappelhof, J. W. S. (2014). *Assessing ESS sample quality by using external and internal criteria*. Mannheim, Germany: European Social Survey, GESIS. Retrieved from https://www.europeansocial survey.org/docs/round5/methods/ESS5_sample_co mposition_assessment.pdf

Koehler, K. (1986). Goodness-of-fit tests for log-linear models in sparse contingency tables. *Journal of the American Statistical Association*, *81*(394), 483-493. doi: 10.1080/01621459.1986.10478294

Kreuter, F. (2013). Facing the nonresponse challenge. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, *645*(1), 23–35. doi: 10.1177/00027 16212456815

Kviz, F. J. (1977). Toward a standard definition of response rate. *The Public Opinion Quarterly*, *41*(2), 265-267. doi: 10.1086/268382

Lahaut, V. M. H. C. J. Jansen, H. A. M. van de Mheen, D., & Garretsen, H. F. L. (2002). Non-response bias in a sample survey on alcohol consumption. *Alcohol and Alcoholism*, *37*(3), 256-260. doi: 10.1093/alcalc/37.3.256

Lahaut, V. M. H. C. J. Jansen, H. A. M., van de Mheen, D., Garretsen, H. F. L., Verdurmen G. J. E. E., & van Dijk, A. (2003). Estimating non-response in a survey on alcohol consumption: Comparison of response waves. *Alcohol and Alcoholism, 38*(2), 128-134. doi: 10.1093/alcalc/agg044

Lazarsfeld, P. (1941). Repeated interviews as a tool for studying changes in opinion and their causes. *American Statistical Association Bulletin, 2*(1), 3-7.

Lemmens, P. H. H. M., Tan, E. S., & Knibbe, R. A. (1988). Bias due to non-response in a Dutch survey on alcohol consumption. *Addiction, 83*(9), 1069–1077. doi: 10.1111/j.1360-0443.1988.tb00534.x

Lessler, J. T. & Kalsbeek, W. D. (1992). *Nonsampling error in surveys.* NJ: John Wiley.

Likert, R. (1947). The sample interview survey: A fundamental research tool of the social sciences. In W. Dennis (Ed.) (2012). *Current trends in psychology* (pp. 196–225). University of Pittsburgh Press. doi: 10.1037/13989-008

Lin, I. F., & Schaeffer, N. C. (1995). Using survey participants to estimate the impact of nonparticipation. *Public Opinion Quarterly*, *59*(2), 236–258. doi: 10.1086/ 269471

Lynn, P., Japec, L., & Lyberg, L. (2005). What's so special about cross-national surveys? In Harkness, J., A. (Ed.). *Conducting cross-national and cross-cultural surveys* (pp.7-20). Papers from the 2005 Meeting of the International Workshop on Comparative Survey Design and Implementation (CSDI). Retrieved from: https://www.gesis.org/fileadmin/upload/forschung/publikationen/zeitschriften/zuma_nachrichten_spezial/znspezial12.pd

Manheimer, D., & Hyman, H. (1949). Interviewer performance in area sampling. *Public Opinion Quarterly, 13*(1), 83. doi: 10.1086/266043

Matsuo, H., Billiet, J. Loosveldt, G., & Malnar, B. (2010). *Response-based quality assessment of ESS Round 4: Results for 30 countries based on contact files*. Leuven: European Social Survey, University of Leuven. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round4/methods/ESS4_response_based_quality_assessment_e02.pdf

McHugh, M. (2013). The chi-square test of independence. *Biochemia Medica, 23*(2), 143-149. doi: 10.11613/BM.2013.018

McNemar, Q. (1947). Note on the sampling error of the difference between correlated proportions or percentages. *Psychometrika, 12*(2), 153–157. doi: 10.1007/BF02295996

Metropolis, N., & Ulam, S. (1949). The Monte Carlo method. *Journal of the American statistical association, 44*(247), 335-341. doi: 10.1080/01621459.1949.10483310

Michalopoulou, C. (2016). Statistical internationalism: From Quetelet's census uniformity to Kish's cross-national sample survey comparability. *Statistical Journal of the IAOS, 32*(4), 545-554. doi: 10.3233/SJI-160960

Moser, C. A. (1949). The use of sampling in Great Britain. *Journal of the American Statistical Association, 44*(246), 231–259. doi: 10.1080/01621459.1949.10483302.

Moser, C. A., & Kalton, G. (1979). *Survey methods in social investigation.* London: Heinemann Educational Books.

Newman, S. W. (1962). Differences between early and late respondents to a mailed survey. *Journal of Advertising Research, 2*(2), 37–39.

Osier, G. (2016). Unit non-response in household wealth surveys: Experience from the Eurosystem's Household Finance and Consumption Survey. *Statistics Paper Series, 15*. European Central Bank (ECB). doi: 10.2866/84445

Ozan, J., Pollock, G., Goswami, H., & Lynn, P. (2018). Challenges in conducting a new longitudinal study on children and young people well-being in the European Union. In G. Pollock, J. Ozan, H. Goswami, G. Rees, & A. Stasulane, *Measuring youth well-being: How a pan-European longitudinal survey can improve policy.* Part of the Children's Well-Being: Indicators and

Research book series (CHIR, volume 19). Springer. doi: 10.1007/978-3-319-76063-6.

Pearson, K. (1900). X. On the criterion that a given system of deviations from the probable in the case of a correlated system of variables is such that it can be reasonably supposed to have arisen from random sampling. *The London, Edinburgh, and Dublin Philosophical Magazine and Journal of Science, 50*(302), 157-175. doi: 10.1080/14786440009463897

Pomeroy, W. (1963). The reluctant respondent. *The Public Opinion Quarterly, 27*(2), 287-293.

Porter, S. R. (2004). Raising response rates: What works? *New directions for institutional research, 2004*(121), 5-21. doi: 10.1002/ir.97

Pratt, J., W. (1959). Remarks on zeros and ties in the Wilcoxon signed rank procedures. *Journal of the American Statistical Association, 54*(287), 655–667. doi: 10.1080/01621459.1959.10501526

Rahman, S., Cuesta, S., Furnham, N., Holliday, G. L., & Thornton, J. M. (2014). EC-BLAST: A tool to automatically search and compare enzyme reactions. *Nature Methods, 11*(2), 171–174. doi: 10.1038/nmeth.2803

Rea, L. M., & Parker, R. A. (1997). *Designing and conducting survey research: A comprehensive guide*. San Francisco: Jossey–Bass. Retrieved from: https://www.semanticscholar.org/paper/Designing-and-conducting-survey-research-Rea-%C3%91ames/2d6f1e87e233e0dbbce865f76d944b92eb0d0229

Real, R. (1999). Tables of significant values of Jaccard's index of similarity. *Miscel·lània Zoològica, 22*(1), 29-40. Retrieved from https://www.raco.cat/index.php/Mzoologica/article/view/90015

Real, R., & Vargas, J. (1996). The probabilistic basis of Jaccard's index of similarity. *Systematic Biology, 45*(3), 380-385. doi: 10.1093/sysbio/45.3.380.

Reuss, C. F. (1943). Differences between persons responding and not responding to a mailed questionnaire, *American Sociological Review*, *8*(4), 433-438.

Richardson, A. J., Ampt, E. S., & Meyburg, A. (1995). *Survey methods for transportation planning*. Melbourne: Eycalptus Press.

Robins, L. (1963). The reluctant respondent. *The Public Opinion Quarterly*, *27*(2), 276-286. doi: 10.1086/267168

Rogelberg, S. G., & Luong, A. (1998). Nonresponse to mailed surveys: A review and guide, *Current Directions in Psychological Science*, *7*(2), 60-65. doi: 10.1111/ 1467-8721.ep13175675

Rogers, A., Murtaugh, M. A., Edwards, S., & Slattery, M. L. (2004). Contacting controls: Are we working harder for similar response rates, and does it make a difference? *American Journal of Epidemiology*, *160*(1), 85–90. doi: 10.1093/ aje/kwh176

Rydell, P. C., & Stanton, R. E. (1981). *A plan for analyzing nonresponse bias: Survey of landlords, baseline, site I*. Office of Policy Development and Research, U.S. Department of Housing and Urban Development. Retrieved from https://www.rand.org/pubs /notes/N1096.html

Sax, L. J., Gilmartin, S. K., & Bryant, A. N. (2003). Assessing response rates and nonresponse bias in web and paper surveys. *Research in Higher Education*, *44*(4), 409-433. doi: 10.1023/A:1024232915870.

Schouten, B. (2004). *Adjustment for bias in the integrated survey on household living conditions (POLS) 1998* [Discussion paper 04001]. Voorburg: CBS. Retrieved from https://www.cbs.nl/-/media/imported/documents/2004/10/ discussion-paper-04001.pdf?la=nl-nl

Schouten, B., Cobben, F., & Bethlehem, J. (2008). Indicators for the representativeness of survey response. *Survey Methodology, 35*(1), 101-113.

Schouten, B., Morren, M., Bethlehem, J., Shlomo, N., & Skinner, C. (2009). How to use R indicators? Work package 4, Deliverable 3, RISQ Project, 7th Framework Programme (FP7) of the European Union. Retrieved from http://hummedia.manchester.ac.uk/institutes/cmist/risq/RISQ-Deliverable3.pdf

Schwarz, N., Groves, R. M., & Schuman, H. (1998). Survey methods. In D. T. Gilbert, S. T. Fiske, & G. Lindzey (Eds.), *The handbook of social psychology* (p. 143–179). New York: McGraw-Hill.

Shlomo, N., Skinner, C. J., Schouten, B., Bethlehem, J., & Zhang, L. (2008). *Statistical Properties of R-indicators* (RISQ Project, Work Package 3, No 2.1, Version 2). Retrieved from http://hummedia.manchester.ac.uk/institutes/ cmist/risq/RISQ-Deliverable -2-1-V2.pdf

Shlomo, N., Skinner, C. J., Schouten, B., Carolina, T., & Morren, M. (2009). *Partial indicators for representative response* (Work Package 5, No 4, Version

2).Retrieved from https://hummedia.manchester.ac.uk/institutes/cmist/ risq/ RISQ-Deliverable-4-V2.pdf

Smith, T. W. (1983). The hidden 25 percent: An analysis of nonresponse on the 1980 General Social Survey. *Public Opinion Quarterly, 47*(3), 386-404. doi: 10.10 86/268797

Smith, T. W. (1995). Trends in nonresponse rates. *International Journal of Public Opinion Research, 7*(2), 157-171. doi: 10.1093/ijpor/7.2.157

Smith, T. W. (2002). Developing nonresponse standards. In Groves, D. A. Dillman, E. Eltinge, & R. J. A. Little (Eds), *Survey nonresponse* (pp. 27-40). New York: John Wiley.

Smith, T. W. (2007). Survey non-response procedures in cross-national perspective: The 2005 ISSP non-response survey. *Survey Research Methods, 1*(1), 45-54. doi: 10.18148/srm/2007.v1i1.50

Sokal, R. R., & Michener, C. D. (1958) A statistical methods for evaluating relationships. *University of Kansas Science Bulletin, 38*, 1409-1448. Retrieved from https://archive.org/details/cbarchive_33927_astatisticalmethodforevalua tin1902/page/n1

Speak, M. (1964). Some characteristics of respondents, partial-respondents and non-respondents to questionnaires on job satisfaction. *Occupational Psychology. 38*(3-4), 173–182.

Stanton, F. (1939). Notes on the validity of mail questionnaire returns. *Journal of Applied Psychology, 23*(1), 95–104. doi: 10.1037/h0061723

Stedman, R. C., Connelly, N. A., Heberlein, T. A., Decker, D. J., & Allred, S. B. (2019). The end of the (research) world as we know it? Understanding and coping with declining response rates to mail surveys. *Society & Natural Resources, 32*(10), 1139-1154. doi: 10.1080/08941920.2019.1587127

Steeh, C. J. (1981). Trends in nonresponse rates 1952-1979. *Public Opinion Quarterly, 5*(1), 40-57. doi: 10.1086/268633

Stewart, F. (1948). Some sampling problems in sociometric surveys. *Sociometry, 11*(4), 301-307. doi: 10.2307/2785190

Stocké, V., & Langfeldt, B. (2004). Effects of survey experience on respondents' attitudes towards surveys. *Bulletin of Sociological Methodology/Bulletin de Méthodologie Sociologique, 81*(1), 5–32. doi: 10.1177/075910630408100 103

Stoop, I. (2005). *The hunt for the last respondent. Nonresponse in sample surveys*. Social and cultural planning office of the Netherlands, Sociaal en Cultureel Planbu. Retrieved from https://www.researchgate.net/profile/Ineke_Stoop/publication/27686407_The_Hunt_for_the_Last_Respondent_Nonresponse_in_Sample_Surveys/links/569791b908ae1c427905094e/The-Hunt-for-the-Last-Respondent-Nonresponse-in-Sample-Surveys.pdf

Stoop, I., Billiet, J., Koch, A., & Fitzgerald, R. (2010). *Improving survey response. Lessons learned from the European Social Survey*. Chichester: John Wiley. Retrieved from https://epdf.pub/queue/improving-survey-response-lessons-learned-from-the-european-social-survey-wiley-.html

Stoop, I., Devacht, S., Billiet, J., Loosveldt, G., & Philippens, M. (2003). *The development of a uniform contact description form in the ESS*. Paper presented at the 14th International Workshop on Household Survey Nonresponse, Leuven. Retrieved from https://lirias.kuleuven.be/retrieve/31624

Stoop, I., Jowell, R., & Mohler, P. (2002). *The European Social Survey: One survey in two dozen countries*. Paper to be presented at the International Conference on Improving Surveys. Copenhagen. Retrieved from http://www.europeansocialsurvey.org/docs/about/ess_background_one_survey.pdf

Student (1908). The probable error of a mean. *Biometrika, 6*(1), 1-2. doi: 10.2307/2331554

Studer, J., Baggio, S., Mohler-Kuo, M., Dermota, P., Gaume, J., Bertholet, N., Dappen, J. B., & Gmel, G. (2013). Examining non-response bias in substance use research: Are late respondents proxies for non-respondents? *Drug and Alcohol Dependence*, *132*(1-2), 316-323. doi: 10.1016/j.drugalcdep.2013.02.029

Suchman, E. A. (1962). An analysis of "bias" in survey research. *Public Opinion Quarterly*, *26*(1), 102-111.

Szent-Györgyi, A. (1957). *Bioenergetics*. New York: Academic Press. Retrieved from https://archive.org/details/bioenergetics00szen/mode/2up

Tanimoto, T. T. (1958). *Elementary mathematical theory of classification and prediction*. *IBM Corp*. Internal Report 17th November.

The ESS Sampling Expert Panel (2014). Sampling for the European Social Survey Round VII: Principles and requirements. London: ESS ERIC Headquarters.

Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round7/methods/ESS7_sampling_guidelines.pdf

The ESS Sampling Expert Panel (2016). Sampling guidelines: Principles and implementation for the European Social Survey. London: ESS ERIC Headquarters. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round8/methods/ESS8_sampling_guidelines.pdf

The Sampling Expert Panel of the ESS (n.d). Sampling for the European Social Survey Round II: Principles and requirements. Manheim, European Social Survey, GESIS. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round2/methods/ESS2_sampling_guidelines.pdf

The Sampling Expert Panel of the ESS (2008). Sampling for the European Social Survey-Round IV: Principles and requirements. Manheim, European Social Survey, GESIS. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round4/methods/ESS4_sampling_guidelines.pdf

The Sampling Expert Panel of the ESS (2010). Sampling for the European Social Survey Round V: Principles and requirements. Manheim, European Social Survey, GESIS. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round5/methods/ESS5_sampling_guidelines.pdf

The Sampling Expert Panel of the ESS (2012). Sampling for the European Social Survey Round VI: Principles and requirements. Manheim, European Social Survey, GESIS. Retrieved from https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round6/methods/ESS6_sampling_guidelines.pdf

Tourangeau, R., Groves, R. M., & Redline, C. D. (2010). Sensitive topics and reluctant respondents: Demonstrating a link between nonresponse bias and measurement error. *Public Opinion Quarterly*, *74*(3), 413-432. doi: 10.1093/poq/nfq004

Traugott, M. W., & Katosh J. P. (1979). Response validity in surveys of voting behavior. *Public Opinion Quarterly*, *43*(3), 359–377. doi: 10.1086/268527

Triplett, T., Safir, A., Wang, K., Steinbach, R., & Pratt, S. (2002). Using a short follow-up survey to compare respondents and nonrespondents. In *Proceedings of 2002 Joint Statistical Meeting-Section on Survey Research Methods* (pp. 3496-3501). New York. Retrieved from http://www.asasrms.org/Proceedings/y2002/Files/JSM2002-000996.pdf

Ullman, J. B., & Newcomb, M. D. (1998). Eager, reluctant, and nonresponders to a mailed longitudinal survey: attitudinal and substance use characteristics differentiate respondents. *Journal of Applied Social Psychology*, *28*(4), 357–375. doi: 10.1111/j.1559-1816.1998.tb01710.x

Vincent, C. E. (1964). Socioeconomic status and familial variables in mail questionnaire responses. *The American Journal of Sociology*, *69*, 647-653.

Viswesvaran, C., Barrick, M. R., & Ones, D. S. (1993). How definitive are conclusions based on survey data: Estimating robustness to nonresponse. *Personnel Psychology*, *46*(3), 511-567. doi: 10.1111/j.1744-6570.1993.tb00884.x

Voogt, R. J., & Saris, W. E. (2003). To participate or not to participate: The link between survey participation, electoral participation, and political interest. *Political Analysis*, *11*(2), 164-179. doi: 10.1093/pan/mpg003

Voraprateep, J. (2013). *Robustness of Wilcoxon signed-rank test against the assumption of symmetry* (Master's thesis). University of Birmingham (School of Mathematics). Retrieved from https://core.ac.uk/download/pdf/18614332.pdf

Wenemark, M., Hollman-Frisman, G., Svensson, T., & Kristenson, M. (2010). Respondent satisfaction and respondent burden among differently motivated participants in a health-related survey. *Field Methods*, *22*(4), 378–390. doi: 10.1177/1525822X10376704

West, L. J. (1991). A frequently violated requirement in survey research, *Journal of Education for Business*, *66*(3), 134-135.

Williams, D., & Brick, J. M. (2017). Trends in U.S. face-to-face household survey nonresponse and level of effort. *Journal of Survey Statistics and Methodology*, (September), 1–26. doi:10.1093/jssam/smx019

Παράρτημα Α

Ι. Η φόρμα επικοινωνίας συνεντευκτών/τριών για τον 1ο γύρο συμμετοχής της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα

ΙΙ. Η φόρμα επικοινωνίας συνεντευκτών/τριών για τον 5ο γύρο συμμετοχής της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα

Ι. Η φόρμα επικοινωνίας συνεντευκτών/τριών για τον 1ο γύρο συμμετοχής της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα

ΦΟΡΜΑ ΕΠΑΦΩΝ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ:	Z3	☐☐☐☐☐☐
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΠΟΠΤΗ:	Z4	☐☐☐
ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ:	Z5	☐☐☐
ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΟΛΗΣ:	Z10	☐☐☐
ΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ:	Z11	☐
ΝΟΜΟΣ:	Z12	☐☐☐

1

Z 1					

European Social Survey

Για το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών

Z 2

Χώρα: Ελλάδα GR

Τύπος Δείγματος : *ΔΕΙΓΜΑ ΝΟΙΚ/ΩΝ με KISH*

Κωδ. Επιλ. Νοικ. Μονάδα επιφάνειας

ΔΕΙΓΜ. ΜΟΝΑΔΑ : ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ

Σημειώστε τα στοιχεία του νοικοκυριού από φόρμα καταγραφής

ΚΑΡΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ: (κυκλώστε)

Κ	1
Ρ	2

Χα-3

ΑΤΟΜΑ ΣΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ : (σύνολο στο νοικοκυριό)
2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΕΙΡΑΣ (Αρ. επιλεγμένου ατόμου)
2 1 3 2 4 7 6 5 8 4 1

ΕΠΑΦΕΣ ΑΝΑ ΕΡΕΥΝΗΤΗ

	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΦΩΝ	ΚΩΔ. ΕΡΕΥΝΗΤΗ	
Χα-5		Χα-8	
Χα-6		Χα-9	
Χα-7		Χα-10	

ΟΝΟΜΑ επιλεγμένου ερωτώμενου :

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ επιλεγμένου ερωτώμενου :
……

Χα-4

1.	2.	3.	9.
έχει	δεν έχει	αρνήθηκε	

ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΦΩΝ *(Επαφή = κάθε απόπειρα επαφής με τον ερωτώμενο / το νοικοκυριό)*

Αρ. επαφής	1. ΗΜ/ΝΙΑ ΗΜ/ΜΗΝ	2. ημέρα της εβδο μάδας 1.Δ 2.ΤΡ 3.ΤΕΤ 4.ΠΕΜ 5.ΠΑΡ 6.ΣΑΒ 7.ΚΥΡ	3. Ώρα 24 ωρη βάση	4. ΕΙΔΟΣ ΕΠΑΦΗΣ 1 = προσωπική 2 = τηλεφωνική 3 =προσωπική με θυροτηλ/νο 4 = πληροφορίες μέσω γραφείου		5. Αλλαγή συνεντευκτή; 0 = Όχι 1 = Ναι		5β. Επιλέξατε επιτυχώς ερωτώμενο σ' αυτήν την επίσκεψη; 0 = Όχι 1 = Ναι		6. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ επαφής 1= Συνέντευξη (Μερική ή Ολοκληρωμένη) 2 = Επαφή με ερωτώμενο αλλά ΟΧΙ συνέντευξη 3 = ΜΟΝΟ επαφή με άλλο άτομο 4 = ΚΑΜΙΑ επαφή 5 = λάθος διεύθυνση (ακατοίκητο, προς κατεδάφιση, ίδρυμα...)	
Χβ	Χβ1/Χβ2	Χβ3	Χβ4/Χβ5		Χβ-6		Χβ-7		Χβ-8		Χβ-9
1	/		:								
Χγ	Χγ1/Χγ2	Χγ3	Χγ4/Χγ5		Χγ-6		Χγ-7		Χγ-8		Χγ-9
2	/		:								
Χδ	Χδ1/Χδ2	Χδ3	Χδ4/Χδ5		Χδ-6		Χδ-7		Χδ-8		Χδ-9
3	/		:								
Χε	Χε1/Χβ2	Χε3	Χε4/Χε5		Χε-6		Χε-7		Χε-8		Χε-9
4	/		:								
Χζ	Χζ1/Χζ2	Χζ3	Χζ4/Χζ5		Χζ-6		Χζ-7		Χζ-8		Χζ-9
5	/		:								
Χη	Χη1/Χη2	Χη3	Χη4/Χη5		Χη-6		Χη-7		Χη-8		Χη-9
6	/		:								
Χθ	Χθ1/Χθ2	Χθ3	Χθ4/Χθ5		Χθ-6		Χθ-7		Χθ-8		Χθ-9
7	/		:								
Χι	Χι1/Χι2	Χι3	Χι4/Χι5		Χι-6		Χι-7		Χι-8		Χι-9
8	/		:								
Χκ	Χκ1/Χκ2	Χκ3	Χκ4/Χκ5		Χκ-6		Χκ-7		Χκ-8		Χκ-9
9	/		:								
Χλ	Χλ1/Χλ2	Χλ3	Χλ4/Χλ5		Χλ-6		Χλ-7		Χλ-8		Χλ-9
10	/		:								

2

Σημειώσεις για τις ώρες, τα ραντεβού, κλπ.	ΓΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΡΩΤ/ΝΟΥ **ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ ΤΗΝ ΣΕΛΙΔΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΡ/ΝΟΥ ΣΕΛ. 2**	**ΕΑΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ ΚΩΔ :** **1→** Πηγ. **ΕΡ. 7 = ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ** **2→** Πηγ. **ΕΡ. 10 = ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΕΠΑΦΗ** **3→** Πηγ. **ΕΡ. 10 = ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΕΠΑΦΗ** **4→** Πηγ. **ΕΡ. 17 = ΚΑΜΙΑ ΕΠΑΦΗ** **5→** Πηγ. **ΕΡ. 18 = ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΣ**

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΡΩΤΩΜΕΝΟΥ

ΖΗΤΗΣΤΕ ΝΑ ΕΡΘΕΤΕ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΕΝΑ ΕΝΗΛΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΤΟΥ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟΥ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΕ ΣΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΣΑΣ & ΕΞΗΓΗΣΤΕ ΤΟΥ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ (18+ ΕΤΩΝ)

Β1. Η διαδικασία επιλογής ερωτώμενου έγινε στη διάρκεια της επίσκεψης:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΑΦΗΣ …… Χβ1-α

Β2. *Ρωτείστε*: **μαζί με εσάς, πόσα άτομα ηλικίας άνω των 15 ετών, κατοικούν σε αυτό το σπίτι/ διαμέρισμα/ μέρος της κατοικίας**

Συμπληρώστε τον ακριβή αριθμό [ ] **Χβ2**

ΕΑΝ μόνο ένα άτομο → Αυτό το άτομο είναι Ο ΕΡΩΤΩΜΕΝΟΣ, πηγ. Ερ. Β4
ΕΑΝ 2-12 άτομα → πηγ. Ερ. Β3_α
ΕΑΝ πάνω από 12 → πηγ. Ερ. Β3_β

ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΒΕΤΕ	**ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΕ**
- άτομα που λείπουν για λιγότερο από 6 μήνες (σε διακοπές, νοσοκομείο, εξωτερικό, εργασία κλπ) - παιδιά σχολικής ηλικίας σε οικοτροφείο / εσωτερικά - φοιτητές σε χωριστό δωμάτιο στο νοικοκυριό	- άτομα που λείπουν για παραπάνω από 6 μήνες - φοιτητές που σπουδάζουν σε άλλη πόλη - επισκέπτες, όσοι εργάζονται για στέγη και τροφή - άτομα που φιλοξενούνται σε ιδρύματα

ΕΑΝ 2-12 ΑΤΟΜΑ ΣΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ

Β3_α. Καταγράψτε όλα τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, που ζουν στο νοικοκυριό. Καταγράψτε τους σύμφωνα με την ηλικία τους (από το μεγαλύτερο προς το μικρότερο). Αν παραπάνω από 12 συνεχίστε την καταγραφή στην πίσω σελίδα.

Επώνυμο ή αρχικά	Αριθμός ατόμου	
	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	

Επώνυμο ή αρχικά	Αριθμός ατόμου	
	7	
	8	
	9	
	10	
	11	
	12	

Ελέγξτε την κάρτα επιλογής στη σελ. 1:
- ΑΤΟΜΑ ΣΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ : Βρείτε τον αριθμό συνόλου των ατόμων που ζουν στο νοικοκυριό.
- ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΕΙΡΑΣ : Κάτω από τον αριθμό του συνόλου είναι ο αριθμός του ατόμου που επιλέχθηκε. Κυκλώστε τα αντίστοιχα νούμερα!

→ Πηγ. ΕΡ. Β4

ΕΑΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ από 12 ΑΤΟΜΑ

Β3_β. Για να επιλέξετε τον αριθμό ατόμου συμβουλευτείτε **τον πίνακα επιλογής ατόμων σε νοικοκυριά 12+** μελών στο τέλος των οδηγιών. Καταγράψτε τα αρχικά εκεί.

Συμπληρώστε τον αριθμό επιλεγμένου ατόμου εδώ: [ ] **Χβ3β**

Β4. *ΟΛΟΙ:* **Γράψτε το ονοματεπώνυμο του επιλεγμένου ατόμου στην πρώτη σελίδα της φόρμας επαφής.**

ΖΗΤΗΣΤΕ ΤΟ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΟ ΑΤΟΜΟ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΕ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ

→ ΠΕΡΑΣΤΕ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΡ.6, ΣΕΛ.1 & ΣΥΝΕΧΙΣΤΕ ΜΕ ΤΗ ΦΟΡΜΑ ΕΠΑΦΗΣ

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ	ΜΟΝΟ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ		
	Χ7-1	**Χ7-2**	**Χ7-3**
7. Η συνέντευξη έγινε (ή συνεχίστηκε) στην επαφή νούμερο *(καταγράψτε)*	***ΕΠΑΦΗ*** **....**	***ΕΠΑΦΗ*** **....**	***ΕΠΑΦΗ*** **....**
8. ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ	**Χ8-1**	**Χ8-2**	**Χ8-3**
1 Η συνέντευξη ολοκληρώθηκε → **ΕΡ. Ν1**	1	1	1
2 Η συνέντευξη διακόπηκε, ή αναβλήθηκε για να ολοκληρωθεί άλλη μέρα → **ΕΡ. 8α**	2	2	2
3 Η συνέντευξη διακόπηκε ή αναβλήθηκε και δεν θα ολοκληρωθεί → **ΕΡ.8α**	3	3	3

8α. Γιατί διακόπηκε ή αναβλήθηκε η συνέντευξη;

Διακοπή στην ..... επαφή Χ8α-1 ____

.....

.....

.....

→ **Πηγ. ΕΡ. Ν1, σελ.9**

Διακοπή στην ..... επαφή Χ8α-2 ____

.....

.....

.....

→ **Πηγ. ΕΡ. Ν1, σελ.9**

Διακοπή στην ..... επαφή Χ8α-3 ____

.....

.....

.....

→ **Πηγ. ΕΡ. Ν1, σελ.9**

Σιγουρευτείτε ότι συμπληρώνετε την σωστή κολώνα σύμφωνα με τον αριθμό επαφής !

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΠΑΦΗΣ	**ΜΟΝΟ ΕΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΑΦΗ αλλά ΟΧΙ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ**									
10. ΔΕΝ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: *(μόνο μια απάντηση)*	X10-α-1 *ΕΠΑΦΗ 1η* *1*	**X10-α-2** ***ΕΠΑΦΗ 2η*** ***2***	**X10-α-3** ***ΕΠΑΦΗ 3η*** ***3***	**X10-α-4** ***ΕΠΑΦΗ 4η*** ***4***	**X10-α-5** *ΕΠΑΦΗ 5η* ***5***	**X10-α-6** ***ΕΠΑΦΗ 6η*** ***6***	**X10-α-7** ***ΕΠΑΦΗ 7η*** ***7***	**X10-α-8** ***ΕΠΑΦΗ 8η*** ***8***	**X10-α-9** ***ΕΠΑΦΗ 9η*** ***9***	**X10-α-10** ***ΕΠΑΦΗ 10η*** ***10***
	X-10-1	X-10-2	X-10-3	X-10-4	X-10-5	X-10-6	X-10-7	X-10-8	X-10-9	X-10-10
1 Ραντεβού ..... **→ΕΡ. Ν1**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2 Άρνηση του ερωτώμενου **→ΕΡ. 12**	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3 Άρνηση κάποιου άλλου ατόμου εκ μέρους του ερωτώμενου **→ΕΡ. 12**	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4 Ο ερ/νος δεν μπορεί να λάβει μέρος προσωρινά αλλά θα μπορέσει πριν τη λήξη της έρευνας **→ ΕΡ. Ν1** (π.χ. λείπει/διακοπές/ασθενής)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5 Ο ερ/νος είναι ψυχικά ή σωματικά αδύνατο να συνεργαστεί κατά τη διάρκεια της έρευνας **→ ΕΡ. Ν1**	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6 Ο ερ/νος δεν μπορεί να απαντήσει πριν τη λήξη της έρευνας για άλλους λόγους (π.χ. λείπει/εξωτερικό,...) **→ ΕΡ. Ν1**	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7 Ο ερ/νος απεβίωσε **→ ΚΛΕΙΣΤΕ**	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8 Μετακόμισε εκτός χώρας**→ ΚΛΕΙΣΤΕ**	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9 Μετακόμισε εντός χώρας**→ ΕΡ. 19**	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10 Πρόβλημα γλώσσας **→ ΕΡ. 11**	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
11 Άλλο:…… **→ ΕΡ. Ν1**	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…

……

……

ΕΑΝ το πρόβλημα είναι ότι ο ερωτώμενος δεν μιλάει τη γλώσσα μας

11. Τι γλώσσα (ες) γνωρίζει ο ερωτώμενος; …… **X11**

Ελληνικά	1
Άλλη	6 → **ΕΡ. Ν1 + ΚΛΕΙΣΤΕ**

ΑΝ ΑΡΝΗΣΗ (ΚΩΔ 2 Ή 3 ΣΤΗΝ ΕΡ. 10)			
	X12-1	**X12-2**	**X12-3**
12. Άρνηση στην επίσκεψη νούμερο *(γράψτε το νούμερο)*	ΕΠΑΦΗ	ΕΠΑΦΗ	ΕΠΑΦΗ ....
	$X13-1	**$X13-2**	**$X13-3**
13. ΛΟΓΟΣ για ΑΡΝΗΣΗ; *(κωδικοποιήστε όλες τις αιτιολογίες)*			
1 Λάθος χρόνος (πχ. ασθενής,παιδιά..) άλλη απασχόληση (πχ. επίσκεψη)	1	1	1
2 Πολύ δουλειά, δεν έχω χρόνο	2	2	2
3 Δεν ενδιαφέρομαι	3	3	3
4 Δεν γνωρίζω αρκετά /τίποτα γι' αυτό το θέμα, είναι πολύ δύσκολο για μένα	4	4	4
5 Χάσιμο χρόνου	5	5	5
6 Χάσιμο χρημάτων	6	6	6
7 Προσωπικά δεδομένα / δεν δίνω σε κανέναν προσωπικά στοιχεία	7	7	7
8 Δεν απαντώ σε έρευνες	8	8	8
9 Απάντησα πολλές φορές σε έρευνες	9	9	9
10 Δεν εμπιστεύομαι τις έρευνες	10	10	10
11 Κακή προηγούμενη εμπειρία	11	11	11
12 Διαφωνώ με το θέμα	12	12	12
13 Ο ερ/νος αρνείται γιατί η οικογένεια/ σύζυγος δεν εγκρίνουν τη συνεργασία	13	13	13
14 Άλλο: ……	14	14	14
88 Δεν γνωρίζω	88	88	88
14 . Δώστε μας την προσωπική σας εκτίμηση για την πιθανότητα συνεργασίας του ερωτώμενου στο μέλλον :	**X14-1**	**X14-2**	**X14-3**
1 ΣΙΓΟΥΡΑ ΔΕΝ θα συνεργαστεί στο μέλλον	1	1	1
2 ΜΑΛΛΟΝ ΔΕΝ θα συνεργαστεί στο μέλλον	2	2	2
3 ΜΑΛΛΟΝ θα συνεργαστεί στο μέλλον	3	3	3
4 ΣΙΓΟΥΡΑ ΘΑ συνεργαστεί στο μέλλον	4	4	4
8 Δεν γνωρίζω, δεν συνάντησα τον ερωτώμενο, δεν επιλέχθηκε άτομο	8	8	8
15. Πόσων ετών θα λέγατε ότι ήταν ο ερωτώμενος;	**X15**		
1 Κάτω από 20	1		
2 20 έως 39	2		
3 40 έως 59	3		
4 60 ή μεγαλύτερος	4		
8 Δεν γνωρίζω, δεν συνάντησα τον ερωτώμενο, δεν επιλέχθηκε άτομο	8		
16. Ο ερωτώμενος ήταν	**X16**		
1 Άνδρας	1		
2 Γυναίκα	2		
8 Δεν γνωρίζω, δεν συνάντησα τον ερωτώμενο, δεν επιλέχθηκε άτομο	8		
→ Πηγ. ΕΡ. Ν1, σελ.9	**→ Πηγ. ΕΡ. Ν1, σελ.9**		

ΔΕΝ ΕΓΙΝΕ ΕΠΑΦΗ (= καμία επαφή με οποιοδήποτε άτομο στο νοικοκυριό)

(μόνο μία απάντηση) **17. ΚΑΜΙΑ ΕΠΑΦΗ ΛΟΓΩ .. :** *(καταλληλότητα)*	**X17α-1** ΕΠΑΦΗ 1η 1 **X17-1**	**X17α-2** ΕΠΑΦΗ 2η 2 **X17-2**	**X17α-3** ΕΠΑΦΗ 3η 3 **X17-3**	**X17α-4** ΕΠΑΦΗ 4η 4 **X17-4**	**X17α-5** ΕΠΑΦΗ 5η 5 **X17-5**	**X17α-6** ΕΠΑΦΗ 6η 6 **X17-6**	**X17α-7** ΕΠΑΦΗ 7η 7 **X17-7**	**X17α-8** ΕΠΑΦΗ 8η 8 **X17-8**	**X17α-9** ΕΠΑΦΗ 9η 9 **X17-9**	**X17α-10** ΕΠΑΦΗ 10η 10 **X17-10**
1 Κανείς στο σπίτι **→EP.N1**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2 Άκυρο ραντεβού **→EP.N1**	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3 Ήταν στο σπίτι αλλά δεν άνοιξε την πόρτα **→EP.N1**	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4 Αδύνατη η πρόσβαση στο κτίριο **→EP.N1**	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5 Μετακόμισε / αλλαγή κατοικίας **→EP. 19**	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6 Άλλο : …… **→ EP.N1**	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…

……

ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΣ **ΜΟΝΟ ΕΑΝ Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΝ ΕΝΤΟΠΙΖΕΤΑΙ, ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΚΑΤΟΙΚΗΤΟ Ή ΔΕΝ ΒΡΕΘΗΚΕ ΚΑΝΕΙΣ**

18. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ *(=Ακαταλληλότητα)* **X18**

1 Εγκαταλειμμένο ή κατεδαφισμένο σπίτι / διεύθυνση
2 Ημιτελές / όχι έτοιμο προς κατοίκηση
3 Η διεύθυνση δεν υπάρχει, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία
4 Μη κατοικία: επαγγελματική στέγη /βιομηχανική χρήση
5 Μη κατοικία: Ίδρυμα, Δημόσιο Κτίριο (οίκος ευγηρίας, νοσοκομείο, στρατιωτική μονάδα, μοναστήρι, …)
6 Ακατοίκητο (άδειο, εξοχικό, δεύτερη κατοικία,…)
7 Άλλο (*παρακαλώ περιγράψτε με λεπτομέρειες)*

…… ……

.→ ΚΛΕΙΣΤΕ

ΜΟΝΟ ΕΑΝ Ο ΕΡΩΤΩΜΕΝΟΣ ΕΧΕΙ ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΙ

19. Νέα Διεύθυνση X19

1 Η νέα του διεύθυνση είναι:

Οδός :……Αριθμός:……Περιοχή:……
Πόλη:……Ταχ. Κώδικας:……
Χώρα:…… **→ ΠΗΓ. ΕΡ. 20**

2 Φιλοξενείται σε άσυλο / ίδρυμα **→ ΚΛΕΙΣΤΕ**
8 Η νέα του διεύθυνση δεν είναι γνωστή **→ ΚΛΕΙΣΤΕ**

20. Η νέα διεύθυνση βρίσκεται μέσα στην περιοχή του δείγματος; X20

1 Ναι → Παραλείψτε Ν1, προσπαθήστε να έρθετε σε επαφή με τον ερωτώμενο στη νέα διεύθυνση, καταχωρείστε το σαν νέα "επαφή"
2 Όχι **→ ΚΛΕΙΣΤΕ**

ΦΟΡΜΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

ΜΟΝΟ ΜΙΑ ΦΟΡΜΑ ΝΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ / ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ

N1. Σε τι τύπο σπιτιού κατοικεί ο ερωτώμενος;

N1

1 Φάρμα / αγροικία

Μονοκατοικία:

2 Μονοκατοικία, δεν έχει μεσοτοιχία από καμία πλευρά (πχ έχει κήπο στο πλάι)
3 Μονοκατοικία, με μεσοτοιχία σε κάποια ή δύο πλευρές
4 Συγκρότημα μονοκατοικιών (στο ίδιο νούμερο)
5 Μοναδικό σπίτι /κατοικία μέσα σε κτίριο άλλης χρήσης (Εμπορική χρήση)

Πολυκατοικία :

6 Πολυκατοικία, διαμέρισμα
7 Φοιτητική εστία, δωμάτια
8 Ίδρυμα, άσυλο, κρατική στέγη

Άλλο:

9 Τροχόσπιτο ή σκάφος
10 Άλλο:……
88 Δεν γνωρίζω

N2. Τι από τα παρακάτω φαίνεται στη διεύθυνση του δείγματος;

1	Σύστημα συναγερμού	1 Ναι	2 Όχι	N2-1
2	Ενδοεπικοινωνία / θυροτηλέφωνο/ θυροτηλεόραση	1 Ναι	2 Όχι	N2-2
3	Φωτισμός ασφαλείας	1 Ναι	2 Όχι	N2-3
4	Κλειστή /ανοικτή στεγασμένη πύλη	1 Ναι	2 Όχι	N2-4
5	Πινακίδα προειδοποίησης «προσοχή σκύλος»	1 Ναι	2 Όχι	N2-5
6	Κάγκελα /σιδεριά φύλαξης σε κάποιο παράθυρο	1 Ναι	2 Όχι	N2-6
7	Τίποτα από τα παραπάνω	1 Ναι	2 Όχι	N2-7
8	Άλλο……	1 Ναι	2 Όχι	N2-8

N3. Σε τι κατάσταση βρίσκονται τα κτίρια /οι κατοικίες στην περιοχή;

N3

1 Σε πολύ καλή κατάσταση
2 Σε καλή κατάσταση
3 Σε ικανοποιητική κατάσταση
4 Σε κακή κατάσταση
5 Σε πολύ κακή κατάσταση

N4. Σε τι κατάσταση βρίσκεται το κτίριο του δείγματος, σε σχέση με την κατάσταση των γύρω /περιβαλλόντων κτιρίων και κατοικιών;

N4

1 Σε πολύ καλύτερη κατάσταση από τις κατοικίες που το περιβάλλουν
2 Σε καλύτερη κατάσταση από τις κατοικίες που το περιβάλλουν
3 Περίπου στην ίδια κατάσταση με τις κατοικίες που το περιβάλλουν
4 Σε χειρότερη κατάσταση από τις κατοικίες που το περιβάλλουν
5 Σε πολύ χειρότερη κατάσταση από τις κατοικίες που το περιβάλλουν

N5. Πόσο συνηθισμένη είναι η εικόνα πεταμένων σκουπιδιών και διαφόρων απορριμμάτων στη γύρω περιοχή;

N5

1 Πολύ συνηθισμένη
2 Μάλλον συνηθισμένη
3 Όχι ιδιαίτερα συνηθισμένη
4 Καθόλου συνηθισμένη

N6. Πόσο συνηθισμένο είναι το φαινόμενο βανδαλισμού, γκράφιτι ή ηθελημένης καταστροφής περιουσίας;

N6

1 Πολύ συνηθισμένο
2 Μάλλον συνηθισμένο
3 Όχι ιδιαίτερα συνηθισμένο
4 Καθόλου συνηθισμένο

Φόρμα επιλογής ερωτώμενου σε νοικοκυριό 13-100 μελών

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΣΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ:	ΕΠΙΛΕΞΤΕ ΤΟΝ ΕΡΩΤΩΜΕΝΟ:
13	12
14	8
15	11
16	7
17	13
18	3
19	14
20	2
21	14
22	8
23	13
24	5
25	12
26	6
27	17
28	17
29	2
30	21
31	10
32	26
33	8
34	22
35	8
36	3
37	28
38	19
39	25
40	16
41	41
42	32
43	9
44	40
45	7
46	35
47	8
48	36
49	15
50	44
51	35
52	2
53	24
54	17

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΣΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ: (συνέχεια)	ΕΠΙΛΕΞΤΕ ΤΟΝ ΕΡΩΤΩΜΕΝΟ: (συνέχεια)
55	49
56	27
57	39
58	3
59	48
60	35
61	22
62	10
63	51
64	37
65	64
66	65
67	66
68	28
69	45
70	53
71	25
72	48
73	50
74	39
75	51
76	11
77	12
78	74
79	42
80	9
81	33
82	51
83	69
84	78
85	53
86	19
87	66
88	23
89	17
90	19
91	40
92	11
93	35
94	12
95	41
96	3
97	10
98	25
99	61
100	99

ΙΙ. Η φόρμα επικοινωνίας συνεντευκτών/τριών για τον 5ο γύρο συμμετοχής της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα

METRONANALYSIS

ΦΟΡΜΑ ΕΠΑΦΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΠΟΠΤΗ:	**Z4**	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ:	**Z5**	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΗΜΕΙΟΥ:	**Z10**	

ΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ: **Z11**

Π.Σ. ΑΘΗΝΑΣ – Π. Σ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	**1**
ΑΣΤΙΚΑ > 50.000	**2**
ΑΣΤΙΚΑ 10.000- 50.000	**3**
ΗΜΙΑΣΤΙΚΑ 2000- 9999	**4**
ΑΓΡΟΤΙΚΑ < 2000	**5**

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ **Z12**

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	**1**
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	**2**
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΗΠΕΙΡΟΣ	**3**
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	**4**
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ & ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	**5**
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	**6**
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	**7**
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΑΤΤΙΚΗΣ	**8**
ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ	**9**
ΚΡΗΤΗ	**10**
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΑΘΗΝΩΝ	**11**
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΤΑ ΘΕΣ/ΚΗΣ	**12**

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΠΑΦΗΣ	
ΝΟΜΑΡΧΙΑ	
ΔΗΜΟΣ	
ΟΙΚΙΣΜΟΣ	

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1

European Social Survey

Χώρα: Ελλάδα GR

ΕΠΑΦΕΣ ΑΝΑ ΕΡΕΥΝΗΤΗ

	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΦΩΝ	ΚΩΔ. ΕΡΕΥΝΗΤΗ	
Χα-5		Χα-9	
Χα-6		Χα-10	
Χα-7		Χα-11	
Χα-8		Χα-12	

ΟΝΟΜΑ επιλεγμένου ερωτώμενου :

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ επιλεγμένου ερωτώμενου :
……

1.	2.	3.
έχει	☐ δεν έχει	☐ αρνήθηκε

Χα-4

ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΦΩΝ *(Επαφή = κάθε απόπειρα επαφής με τον ερωτώμενο / το νοικοκυριό)*

Αρ. επαφής	1. ΗΜ/ ΝΙΑ ΗΜ/ ΜΗΝ	2. ημέρα της εβδο μάδας 1.Δ 2.ΤΡ 3.ΤΕΤ 4.ΠΕΜ 5.ΠΑΡ 6.ΣΑΒ 7.ΚΥΡ	3. Ώρα 24ωρη βάση π.χ. 09:20 13:10 20:25	4. ΕΙΔΟΣ ΕΠΑΦΗΣ 1 = προσωπική 2 = τηλεφωνική 3 =προσωπική με θυροτηλ/νο, θυροτηλ/ση 4 = πληροφορίες μέσω γραφείου	5. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ επαφής 1 = Ολοκληρωμένη συνέντευξη → EP. N1 2 = Μερική συνέντευξη → EP. N1 3 = Επαφή με κάποιο άλλο άτομο, ο ερωτώμενος δεν έχει ΑΚΟΜΗ επιλεγεί, όχι κλήρωση → EP.6 4 = Επαφή με επιλεγμένο ερωτώμενο αλλά ΟΧΙ συνέντευξη → EP.6 5 = Επαφή με κάποιο άλλο άτομο εκτός του επιλεγμένου ερωτώμενου → EP.6 6 = ΚΑΜΙΑ επαφή → EP.N1 7 = Λάθος διεύθυνση (ακατοίκητο, προς κατεδάφιση, Ιδρυμα...) → EP.12
Χβ	Χβ1 / Χβ2	Χβ3	Χβ4 : Χβ5	Χβ-6	Χβ-7
1	/		:		
Χγ	Χγ1 / Χγ2	Χγ3	Χγ4 : Χγ5	Χγ-6	Χγ-7
2	/		:		
Χδ	Χδ1 / Χδ2	Χδ3	Χδ4 : Χδ5	Χδ-6	Χδ-7
3	/		:		
Χε	Χε1 / Χε2	Χε3	Χε4 : Χε5	Χε-6	Χε-7
4	/		:		
Χζ	Χζ1 / Χζ2	Χζ3	Χζ4 : Χζ5	Χζ-6	Χζ-7
5	/		:		
Χη	Χη1 / Χη2	Χη3	Χη4 : Χη5	Χη-6	Χη-7
6	/		:		
Χθ	Χθ1 / Χθ2	Χθ3	Χθ4 : Χθ5	Χθ-6	Χθ-7
7	/		:		
Χι	Χι1 / Χι2	Χι3	Χι4 : Χι5	Χι-6	Χι-7
8	/		:		
Χκ	Χκ1 / Χκ2	Χκ3	Χκ4 : Χκ5	Χκ-6	Χκ-7
9	/		:		
Χλ	Χλ1 / Χλ2	Χλ3	Χλ4 : Χλ5	Χλ-6	Χλ-7
10	/		:		

Σημειώσεις για τις ώρες,

Για επιλογή ερωτώμενου από τον πίνακα ακολουθείστε τα βήματα που περιγράφονται στη σελίδα 3

ΑΝ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΕΙΝΑΙ:
1,2,6 → ΠΗΓΑΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ EP.N1
3,4,5 → ΠΗΓΑΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ EP. 6
7 → ΠΗΓΑΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ EP. 12

2

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΡΩΤΩΜΕΝΟΥ

ΖΗΤΗΣΤΕ ΝΑ ΕΡΘΕΤΕ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΕΝΑΝ ΕΝΗΛΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΤΟΥ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟΥ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΕ ΣΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΣΑΣ & ΕΞΗΓΗΣΤΕ ΤΟΥ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ

Β1. Η διαδικασία επιλογής ερωτώμενου έγινε στη διάρκεια της επίσκεψης:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΑΦΗΣ ..... Χβ1-α (από σελ.2)

Β2. *Ρωτείστε*: **μαζί με εσάς, πόσα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, κατοικούν σε αυτό το σπίτι/ διαμέρισμα/ μέρος της κατοικίας**

Συμπληρώστε τον ακριβή αριθμό ☐ **Χβ2-α**

ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΒΕΤΕ	**ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΕ**
- άτομα που λείπουν για λιγότερο από 6 μήνες (σε διακοπές, νοσοκομείο, εξωτερικό, εργασία κλπ) - παιδιά σχολικής ηλικίας σε οικοτροφείο / εσωτερικά - φοιτητές σε χωριστό δωμάτιο στο νοικοκυριό	- άτομα που λείπουν για παραπάνω από 6 μήνες - φοιτητές που σπουδάζουν σε άλλη πόλη - επισκέπτες, όσοι εργάζονται για στέγη και τροφή - άτομα που φιλοξενούνται σε ιδρύματα

Β3_α. Κατάγραψε όλους τους ενήλικες άνδρες/γυναίκες ηλικίας 15 ετών και άνω που ζουν στο νοικοκυριό (μαζί με τις ηλικίες τους), ανεξάρτητα του εάν είναι παρόντες. Άρχισε με τον μεγαλύτερο σε ηλικία και προχώρα προς τον νεώτερο.
Πάρε το τελευταίο νούμερο (ψηφίο) του κωδικού επαφής και βρες το ίδιο νούμερο στην πρώτη γραμμή του παρακάτω πίνακα.
Κοίτα προς τα κάτω κατά μήκος της στήλης και διάβασε το νούμερο που βρίσκεται στην ίδια γραμμή με το τελευταίο ενήλικο άτομο του νοικοκυριού. Αυτός ο αριθμός είναι το κλειδί για το μέλος του νοικοκυριού που θα πρέπει να συμμετάσχει στην συνέντευξη.
Ξανακοίτα τη λίστα με τους άνδρες/γυναίκες της οικογένειας και ζήτα να μιλήσεις στο άτομο που το νούμερό του είναι το ίδιο με αυτό που διάβασες από τον πίνακα.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΝΟΥΜΕΡΟ ΣΤΗΝ ΕΠΑΦΗ

Ονόματα ατόμων νοικοκυριού	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1
3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1
4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2
5	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3
6	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1
7	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5
8	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4
9	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2
10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1

Συμπληρώστε τον αριθμό επιλεγμένου ατόμου εδώ: ☐ **Χβ3β**

Β4. *ΟΛΟΙ*: **Γράψτε το ονοματεπώνυμο του επιλεγμένου ατόμου στην σελίδα 2 της φόρμας επαφής. ΖΗΤΗΣΤΕ ΤΟ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΟ ΑΤΟΜΟ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΕ ΤΟΥ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ**

→ ΠΕΡΑΣΤΕ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΡ.5, ΣΕΛ.2 & ΣΥΝΕΧΙΣΤΕ ΜΕ ΤΗ ΦΟΡΜΑ ΕΠΑΦΗΣ

Σιγουρευτείτε ότι συμπληρώνετε την σωστή κολώνα σύμφωνα με τον αριθμό επαφής !

6. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΠΑΦΗΣ	**ΜΟΝΟ ΕΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΑΦΗ αλλά ΟΧΙ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ**									
	Χ6-α-1	**Χ6-α-2**	**Χ6-α-3**	**Χ6-α-4**	**Χ6-α-5**	**Χ6-α-6**	**Χ6-α-7**	**Χ6-α-8**	**Χ6-α-9**	**Χ6-α-10**
	ΕΠΑΦΗ 1η	***ΕΠΑΦΗ 2η***	***ΕΠΑΦΗ 3η***	***ΕΠΑΦΗ 4η***	*ΕΠΑΦΗ 5η*	***ΕΠΑΦΗ 6η***	***ΕΠΑΦΗ 7η***	***ΕΠΑΦΗ 8η***	***ΕΠΑΦΗ 9η***	*ΕΠΑΦΗ 10η*
	1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***	***9***	***10***
	Χ-6-1	Χ-6-2	Χ-6-3	Χ-6-4	Χ-6-5	Χ-6-6	Χ-6-7	Χ-6-8	Χ-6-9	Χ-6-10
1 Ραντεβού ..... **→ΕΡ. Ν1**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2 Άρνηση του ερωτώμενου **→ΕΡ. 7**	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3 Άρνηση κάποιου άλλου ατόμου εκ μέρους του ερωτώμενου **→ΕΡ. 7**	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4 Άρνηση νοικοκυριού (πριν την επιλογή) **→ ΕΡ. 7**	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5 Ο ερ/νος δεν είναι διαθέσιμος/ δεν θα βρίσκεται σπίτι μέχρι...../..... → Ν1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6 Ο ερ/νος είναι ψυχικά ή σωματικά αδύνατο να συνεργαστεί κατά την διάρκεια της έρευνας **→ ΕΡ. Ν1**	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7 Ο ερ/νος απεβίωσε **→ ΚΛΕΙΣΤΕ**	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8 Ο ερ/νος μετακόμισε εκτός χώρας **→ ΚΛΕΙΣΤΕ**	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9. Ο ερ/ννος μετακόμισε σε άγνωστη κατεύθυνση**→ ΚΛΕΙΣΤΕ**	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10 Ο ερ/νος μετακόμισε εντός χώρας **→ ΕΡ. 13**	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
11 Πρόβλημα γλώσσας **→ ΕΡ. 6β**	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
12 Άλλο:…… **→ ΕΡ. Ν1**	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…	Άλλο:…

……

……

ΕΑΝ το πρόβλημα είναι ότι ο ερωτώμενος δεν μιλάει τη γλώσσα μας **Χ6β**

6β. Ποια είναι η γλώσσα του ερωτώμενου; …… **→ ΠΗΓΑΙΝΕ ΕΡ.Ν1, σελ. 7**

ΑΝ ΑΡΝΗΣΗ (ΚΩΔ 2, 3 Ή 4 ΣΤΗΝ ΕΡ. 6)

7. Άρνηση στην επίσκεψη νούμερο *(γράψτε το νούμερο)*	**X7-1**	**X7-2**	**X7-3**
	ΕΠΑΦΗ	ΕΠΑΦΗ	ΕΠΑΦΗ ....
8. ΛΟΓΟΣ για ΑΡΝΗΣΗ; *(κωδικοποιήστε όλες τις αιτιολογίες)*	**$X8-1**	**$X8-2**	**$X8-3**
1 Λάθος χρόνος (πχ. ασθενής,παιδιά..) άλλη απασχόληση (πχ. επίσκεψη)	1	1	1
2 Δεν ενδιαφέρομαι	2	2	2
3 Δεν γνωρίζω αρκετά /τίποτα γι' αυτό το θέμα, είναι πολύ δύσκολο για μένα	3	3	3
4 Χάσιμο χρόνου	4	4	4
5 Χάσιμο χρημάτων	5	5	5
6 Προσωπικά δεδομένα/δεν δίνω σε κανέναν προσωπικά στοιχεία, πληροφορίες	6	6	6
7 Δεν απαντώ σε έρευνες	7	7	7
8 Απάντησα πολλές φορές σε έρευνες	8	8	8
9 Δεν εμπιστεύομαι τις έρευνες	9	9	9
10 Κακή προηγούμενη εμπειρία	10	10	10
11 Δεν μου αρέσει το θέμα	11	11	11
12 Ο ερ/νος αρνείται γιατί η οικογένεια/ σύζυγος / νοικοκυριό δεν εγκρίνουν τη συνεργασία	12	12	12
13 Δεν δέχομαι άγνωστους στο σπίτι / Λόγοι ασφάλειας	13	13	13
14 Άλλο: ……	14	14	14
9 . Δώστε μας την προσωπική σας εκτίμηση για την πιθανότητα συνεργασίας του επιλεγμένου ερωτώμενου στο μέλλον :	**X9-1**	**X9-2**	**X9-3**
1 ΣΙΓΟΥΡΑ ΔΕΝ θα συνεργαστεί στο μέλλον	1	1	1
2 ΜΑΛΛΟΝ ΔΕΝ θα συνεργαστεί στο μέλλον	2	2	2
3 ΜΑΛΛΟΝ θα συνεργαστεί στο μέλλον	3	3	3
4 ΣΙΓΟΥΡΑ ΘΑ συνεργαστεί στο μέλλον	4	4	4
8 Δεν γνωρίζω, δεν συνάντησα τον ερωτώμενο, δεν επιλέχθηκε άτομο	8	8	8
10. Πόσων ετών θα λέγατε ότι ήταν ο ερωτώμενος;	**X10**		
1 Κάτω από 20	1		
2 20 έως 39	2		
3 40 έως 59	3		
4 60 ή μεγαλύτερος	4		
8 Δεν γνωρίζω, δεν συνάντησα τον ερωτώμενο, δεν επιλέχθηκε άτομο	8		
11. Ο ερωτώμενος ήταν	**X11**		
1 Άνδρας	1		
2 Γυναίκα	2		
8 Δεν γνωρίζω, δεν συνάντησα τον ερωτώμενο, δεν επιλέχθηκε άτομο	8		
→ Πηγ. ΕΡ. Ν1, σελ.7	**→ Πηγ. ΕΡ. Ν1, σελ.7**		

ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΣ **ΜΟΝΟ ΕΑΝ Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΝ ΕΝΤΟΠΙΖΕΤΑΙ, ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΚΑΤΟΙΚΗΤΟ Ή ΔΕΝ ΒΡΕΘΗΚΕ ΚΑΝΕΙΣ**

12. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ *(=Ακαταλληλότητα)*
X12

☐ 1 Εγκαταλειμμένο ή κατεδαφισμένο σπίτι / διεύθυνση

☐ 2 Ημιτελές / όχι έτοιμο προς κατοίκηση

☐ 3 Η διεύθυνση δεν υπάρχει, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία

☐ 4 Μη κατοικία: επαγγελματική στέγη /βιομηχανική χρήση

☐ 5 Μη κατοικία: Ίδρυμα, Δημόσιο Κτίριο (οίκος ευγηρίας, νοσοκομείο, στρατιωτική μονάδα, μοναστήρι, …)

☐ 6 Ακατοίκητο (άδειο, εξοχικό, δεύτερη κατοικία,…)

☐ 7 Άλλο (*παρακαλώ περιγράψτε με λεπτομέρειες)*

……

→ ΚΛΕΙΣΤΕ

- **ΜΙΑ ΦΟΡΜΑ ΝΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΘΕΙ ΣΕ ΚΑΘΕ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ**
- **ΝΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΘΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟ**
- **ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΘΕΙ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΗ ΕΠΑΦΩΝ, ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΑΡΝΗΣΕΩΝ, ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΜΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ**

Ν1. Σε τι τύπου σπίτι ζει ο ερωτώμενος/ η ερωτώμενη (άτομο-στόχος);

1 Φάρμα/ Αγροικία

Μονοκατοικία :

2 Χωρίς καμία μεσοτοιχία

3 Με μία μεσοτοιχία/ μεσοτοιχία από τη μία μόνο πλευρά

4 Με 2 μεσοτοιχίες/ μεσοτοιχίες κι από τις 2 πλευρές

5 Η μόνη οικιστική μονάδα σε κτίριο που έχει άλλο σκοπό (εμπορική χρήση)

Πολυκατοικία:

6 Πολυκατοικία, διαμέρισμα

7 Φοιτητική λέσχη, δωμάτια

8 Γηροκομείο

Άλλο:

9 Τροχόσπιτο ή σκάφος

10 Άλλο (ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΕ)……

88 Δε γνωρίζω

Ν2. Πριν φτάσετε στην ιδιωτική πόρτα του/ της ερωτώμενου/ -ης (ατόμου-στόχος) υπάρχει θυροτηλέφωνο ή κλειδωμένη θύρα/ πόρτα;

ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ: Καταγράφεις αν υπάρχει πόρτα/ θύρα που είναι κλειδωμένη την ώρα που συμπληρώνεις τη φόρμα χαρακτηριστικών της γειτονιάς.

1. Ναι – θυροτηλέφωνο
2. Ναι – κλειδωμένη πόρτα/ θύρα
3. Ναι – θυροτηλέφωνο ΚΑΙ κλειδωμένη πόρτα/ θύρα
4. Όχι – τίποτα από αυτά

Ν3. Ποια είναι η αξιολόγησή σας για τη συνολική κατάσταση αυτού του κτιρίου/ σπιτιού;

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΗ:

Λάβετε υπόψη τα εξής θέματα όταν αξιολογείτε συνολική κατάσταση αυτού του κτιρίου/ σπιτιού.

1. Προβλήματα στέγης (π.χ. στέγη που στάζει, να λείπουν υλικά από τη στέγη)
2. Προβλήματα με παράθυρα (π.χ. σανιδωμένα ή σπασμένα παράθυρα)
3. Άλλα προβλήματα (π.χ. παραμελημένοι εξωτερικοί τοίχοι, σπασμένοι σοβάδες ή μπογιά που ξεφλουδίζει, προβλήματα στην υδρορροή)

1. Πολύ καλή
2. Καλή
3. Ικανοποιητική
4. Κακή
5. Πολύ κακή

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΗ:

Για τις επόμενες δύο ερωτήσεις (Ν4 & Ν5) παρακαλώ δώστε τη συνολική σας άποψη για το «άμεσο περιβάλλον» του κτιρίου/ σπιτιού του ερωτώμενου. Κοιτάξτε στα αριστερά και στα δεξιά του σπιτιού/ κτιρίου λαμβάνοντας υπόψη απόσταση περίπου 2 σπιτιών κανονικού μεγέθους (περίπου 15 μέτρα σε κάθε πλευρά). Υπολογίστε μόνο αυτή το σημείο και την ιδιοκτησία του ερωτώμενου όταν απαντάτε τις ερωτήσεις αυτές. .

Μπορεί να μην υπάρχουν άλλα κτίρια στις πλευρές του σπιτιού/ κτιρίου οπότε υπολογίστε την απόσταση που θα καταλάμβαναν περίπου 2 σπίτια κανονικού μεγέθους σε κάθε πλευρά.

Σημειώστε ότι σε περιπτώσεις πολυκατοικιών θα αναφέρεστε στην περιοχή σε κάθε πλευρά ολόκληρου του κτιρίου κι ΟΧΙ μόνο στο συγκεκριμένο διαμέρισμα στο οποίο ζει ο ερωτώμενος.

Ν4. Στο άμεσο περιβάλλον πόσα σκουπίδια υπάρχουν;

1 Πολύ μεγάλος αριθμός
2 Μεγάλος αριθμός
3 Μικρός αριθμός
4 Καθόλου ή σχεδόν καθόλου

Ν5. Στο άμεσο περιβάλλον πόσα γκράφιτι και βανδαλισμοί υπάρχουν;

1 Πολύ μεγάλος αριθμός
2 Μεγάλος αριθμός
3 Μικρός αριθμός
4 Καθόλου ή σχεδόν καθόλου

Παράρτημα Β

Ι. Υπόδειγμα τμήματος του ερωτηματολογίου από την συμμετοχή της Ελλάδας στον 5ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας που περιλαμβάνει τις ερωτήσεις που αντιστοιχούν στον έλεγχο των συγκρίσεων μεταξύ αποκρινόμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων

ΙΙ. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος για τις 11 συμμετέχουσες χώρες υπό μελέτη (Βέλγιο, Γερμανία, Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Νορβηγία, Ολλανδία, Πολωνία, Σλοβενία, Σουηδία και Φινλανδία)

I. Υπόδειγμα τμήματος του ερωτηματολογίου από την συμμετοχή της Ελλάδας στον 5ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας που περιλαμβάνει τις ερωτήσεις που αντιστοιχούν στον έλεγχο των συγκρίσεων μεταξύ αποκρινόμενων και απρόθυμων αποκρινόμενων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

ΚΥΡΙΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ
(5ος ΓΥΡΟΣ, 2011)

Α8 ΚΑΡΤΑ 3 Χρησιμοποιώντας αυτή την κάρτα, γενικά, πιστεύετε ότι μπορούμε να έχουμε εμπιστοσύνη στους περισσότερους ανθρώπους, ή ότι πρέπει να είμαστε πάντα επιφυλακτικοί στις σχέσεις μας με τους ανθρώπους; Παρακαλώ απαντήστε μου χρησιμοποιώντας την κλίμακα αυτής της κάρτας όπου το 0 σημαίνει ότι πρέπει να είμαστε πάντα επιφυλακτικοί στις σχέσεις μας με τους ανθρώπους και το 10 σημαίνει ότι μπορούμε να έχουμε εμπιστοσύνη στους περισσότερους ανθρώπους.

Πρέπει να είμαστε πάντα επιφυλακτικοί στις σχέσεις μας με τους ανθρώπους										*Μπορούμε να έχουμε εμπιστοσύνη στους περισσότερους ανθρώπους.*	*(Δεν γνωρίζω)*
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88

Α9 ΚΑΡΤΑ 4 Χρησιμοποιώντας αυτή την κάρτα, πιστεύετε πως οι περισσότεροι άνθρωποι θα προσπαθούσαν να σας εκμεταλλευτούν αν είχαν την ευκαιρία, ή θα προσπαθούσαν να είναι δίκαιοι απέναντί σας;

Οι περισσότεροι άνθρωποι θα προσπαθούσαν να με εκμεταλλευτούν										*Οι περισσότεροι άνθρωποι θα προσπαθούσαν να είναι δίκαιοι απέναντί μου*	*(Δεν γνωρίζω)*
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88

Α10 ΚΑΡΤΑ 5 Θα λέγατε ότι τις περισσότερες φορές οι άνθρωποι προσπαθούν να βοηθάνε τον άλλον, ή ότι νοιάζονται κυρίως για τον εαυτό τους; Χρησιμοποιήστε αυτή την κάρτα.

Οι άνθρωποι τις περισσότερες φορές νοιάζονται κυρίως για τον εαυτό τους										*Οι άνθρωποι τις περισσότερες φορές προσπαθούν να βοηθάνε τον άλλον*	*(Δεν γνωρίζω)*
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88

ΣΗΜΕΙΩΣΤΕ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΧΡΟΝΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΡΟΣ Α: ☐☐☐☐

(από 00:00 μέχρι 24:00)

Τώρα θα ήθελα να σας κάνω μερικές ερωτήσεις γενικά για την πολιτική και για πολιτικά ζητήματα.

Β1 Πόσο θα λέγατε ότι σας ενδιαφέρει η πολιτική; Σας ενδιαφέρει… **ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΔΥΝΑΤΑ …**

πολύ,	1
αρκετά,	2
λίγο,	3
ή καθόλου;	4
(Δεν γνωρίζω)	8

ΚΑΡΤΑ 8 Χρησιμοποιώντας αυτή την κάρτα, πείτε μου βαθμολογώντας από το 0-10, πόσο εσείς προσωπικά εμπιστεύεστε κάθε έναν από τους θεσμούς που θα σας διαβάσω. Το 0 σημαίνει ότι δεν έχετε καμία απολύτως εμπιστοσύνη και το 10 σημαίνει ότι έχετε απόλυτη εμπιστοσύνη. Πείτε μου πρώτα για… **ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΔΥΝΑΤΑ…**

		Καμία απολύτως εμπιστοσύνη										*Απόλυτη εμπιστοσύνη*	*(Δεν γνωρίζω)*
Β4	...το ελληνικό κοινοβούλιο;	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88
Β5	...τη δικαιοσύνη;	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88
Β6	...την αστυνομία;	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88
Β7	...τους πολιτικούς;	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88
Β8	...τα πολιτικά κόμματα;	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88
Β9	...το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο;	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88
Β10	...τα Ηνωμένα Έθνη;	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88

Β11 Για διάφορους λόγους μερικοί άνθρωποι στις μέρες μας δεν ψηφίζουν. Ψηφίσατε στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές τον Σεπτέμβριο του 2009;

Ναι	1 **ΡΩΤΗΣΤΕ ΤΗΝ Β12**
Όχι	2
Δεν είχα δικαίωμα ψήφου	3 **ΠΗΓΑΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ Β13**
(Δεν γνωρίζω)	8

ΑΝ Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΝΑΙ ΣΤΗΝ Β11 (κωδικός 1)

Β12 Ποιο κόμμα ψηφίσατε σε εκείνες τις εκλογές;

ΠΑΣΟΚ	01
ΝΔ	02
ΚΚΕ	03
ΛΑΟΣ	04
ΣΥΡΙΖΑ	05
ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΙ	06
Άλλο (**ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ**)_____	
(Δεν απαντώ)	77
(Δεν γνωρίζω)	88

ΕΡΩΤΗΣΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ / ΟΛΕΣ

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι με τους οποίους κάποιος μπορεί να προσπαθήσει να βελτιώσει τα πράγματα στην Ελλάδα ή να βοηθήσει ώστε να μην χειροτερέψουν. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών, έχετε κάνει κάτι από τα ακόλουθα; Έχετε… **ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΔΥΝΑΤΑ...**

		Ναι	**Όχι**	**(Δεν γνωρίζω)**
Β13	…έρθει σε επαφή με κάποιον πολιτικό, ή με κάποιον αρμόδιο της κυβέρνησης ή των τοπικών αρχών;	1	2	8
Β14	…δουλέψει για κάποιο πολιτικό κόμμα ή κάποια πολιτική ομάδα;	1	2	8
Β15	...δουλέψει για κάποια άλλη οργάνωση ή σύλλογο;	1	2	8
Β16	… φορέσει ή επιδείξει το σήμα κάποιας εκστρατείας;	1	2	8
Β17	… υπογράψει για κάποιο αίτημα ή κάποια έκκληση;	1	2	8
Β18	…πάρει μέρος σε νόμιμη δημόσια διαδήλωση;	1	2	8
Β19	… μποϋκοτάρει συγκεκριμένα προϊόντα;	1	2	8

ΡΩΤΗΣΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ / ΟΛΕΣ

Β20a Υπάρχει κάποιο πολιτικό κόμμα στο οποίο νιώθετε ότι είσαστε πιο κοντά σε σχέση με όλα τα άλλα κόμματα;

Ναι	1	**ΡΩΤΗΣΤΕ ΤΗΝ Β20b**
Όχι	2	**ΠΗΓΑΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ Β21**
(Δεν γνωρίζω)	8	

Β20b Ποιο κόμμα;

ΠΑΣΟΚ	01	
ΝΔ	02	
ΚΚΕ	03	
ΛΑΟΣ	04	**ΡΩΤΗΣΤΕ ΤΗΝ Β20c**
ΣΥΡΙΖΑ	05	
ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΙ	06	
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ	07	
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ	08	
Άλλο (**ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ**)_____		
(Δεν απαντώ)	77	**ΠΗΓΑΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ Β21**
(Δεν γνωρίζω)	88	

C21 ΚΑΡΤΑ 23 Ανεξάρτητα από το εάν ανήκετε σε κάποια συγκεκριμένη θρησκεία, πόσο θρησκευόμενος/η θα λέγατε ότι είστε; Παρακαλώ χρησιμοποιήστε αυτή την κάρτα.

Καθόλου θρησκευόμενος/η										**Πολύ θρησκευόμενος/η**	**(Δεν γνωρίζω)**
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88

F11~ΚΑΡΤΑ 47 Αυτή η ερώτηση είναι για την επίσημη οικογενειακή σας κατάσταση, όχι για το αν διαμένετε ή όχι με κάποιον. Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει την επίσημη οικογενειακή σας κατάσταση τώρα;
ΣΗΜΕΙΩΣΤΕ ΜΟΝΟ ΕΝΑ

Γάμος (θρησκευτικός ή πολιτικός)	01
Νομικά αναγνωρισμένη συμβίωση (σύμφωνο συμβίωσης)	02
Διαζύγιο/Λύση συμφώνου συμβίωσης	04
Χήρος/α/ή ο/η σύντροφος έχει πεθάνει*	05
Κανένα από τα παραπάνω (ΠΟΤΕ δεν έχετε παντρευτεί ή ΠΟΤΕ δεν συνάψατε σύμφωνο συμβίωσης)	06
Δεν γνωρίζω	88

(*) Αναφέρεται σε σύντροφο συμφώνου συμβίωσης

ΕΡΩΤΗΣΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ/ΟΛΕΣ
F12 Ο ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗΣ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΕΙ:

Ο/Η ΕΡΩΤΩΜΕΝΟΣ/Η ΕΧΕΙ ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΜΕΝΟΥΝ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ/ΤΗΣ (κωδικός 02 στη F4)	1 **ΠΗΓΑΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ F13a**
ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΠΑΙΔΙΑ	2 **ΡΩΤΗΣΤΕ ΤΗΝ F13**

F13 Ζούσατε ποτέ στο ίδιο σπίτι με δικά σας, ή υιοθετημένα παιδιά, ή παιδιά του/της συζύγου/συντρόφου σας;

Ναι	1
Όχι	2
(Δεν γνωρίζω)	8

ΕΡΩΤΗΣΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ/ΟΛΕΣ

F13a Υπάρχει σταθερό τηλέφωνο στο σπίτι σας

Ναι	1
Όχι	2
(Δεν γνωρίζω)	8

F14 ΚΑΡΤΑ 48 Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα την περιοχή που ζείτε;

Μεγάλη πόλη	1
Προάστια ή περίχωρα μιας μεγάλης πόλης	2
Πόλη ή κωμόπολη	3
Χωριό	4
Αγρόκτημα ή σπίτι στην εξοχή	5
(Δεν γνωρίζω)	8

F15~ΚΑΡΤΑ 49 Ποιο είναι το ανώτατο επίπεδο εκπαίδευσης το οποίο έχετε ολοκληρώσει με επιτυχία;
Παρακαλώ χρησιμοποιήστε αυτή την κάρτα.

Μερικές τάξεις δημοτικού	1
Απολυτήριο δημοτικού	2
Απολυτήριο γυμνασίου	3
Απολυτήριο γενικού λυκείου	4
Πτυχίο επαγγελματικής εκπαίδευσης	5
Απολυτήριο επαγγελματικού λυκείου	6
Πιστοποιητικό επαγγελματικής κατάρτισης επιπέδου 1	7
Δίπλωμα επαγγελματικής κατάρτισης επιπέδου μεταδευτεροβάθμιας επαγγελματικής κατάρτισης	8
Πτυχίο σχολής ανώτερης επαγγελματικής εκπαίδευσης	9
Πτυχίο ΑΤΕΙ	10
Πτυχίο ΑΕΙ	11
Μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης ΑΤΕΙ	12
Πτυχίο ΑΕΙ (5ετούς φοίτησης)*/Πολυτεχνείου	13
Μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης ΑΕΙ/Πολυτεχνείου	14
Διδακτορικό δίπλωμα	15

(*)Πτυχίο ΑΕΙ 5ετούς φοίτησης (π.χ. Πτυχίο Γεωπονικής Σχολής)

ΕΡΩΤΗΣΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ/ΟΛΕΣ

F16 Περίπου πόσα χρόνια εκπαίδευσης έχετε συμπληρώσει, είτε πλήρους είτε μερικής; Παρακαλώ να τα αναφέρετε σε αντίστοιχα χρόνια πλήρους εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεωτικών χρόνων εκπαίδευσης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΠΡΟΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ: Στρογγυλοποιήστε στον επόμενο ακέραιο αριθμό (είτε προς τα πάνω είτε προς τα κάτω).

ΓΡΑΨΤΕ: ☐☐

(Δεν γνωρίζω) 88

F17a ΚΑΡΤΑ 50 Χρησιμοποιώντας αυτή την κάρτα, ποια από αυτές τις περιγραφές ταιριάζει σε αυτό που κάνατε τις τελευταίες επτά ημέρες; Παρακαλώ επιλέξτε όλες όσες ταιριάζουν.
ΣΥΝΕΧΙΣΤΕ Ποιες άλλες δραστηριότητες;

ΣΗΜΕΙΩΣΤΕ ΟΛΕΣ ΟΣΕΣ ΙΣΧΥΟΥΝ

σε αμειβόμενη εργασία (ή απουσιάζατε προσωρινά) ως υπάλληλος, αυτοαπασχολούμενος /η, ή εργαζόμενος /η σε οικογενειακή επιχείρηση	01
σε εκπαίδευση (την οποία δεν πληρώνει ο εργοδότης) ακόμα και αν είστε σε διακοπές	02
άνεργος/η σε άμεση αναζήτηση εργασίας	03
άνεργος/η, θέλοντας εργασία αλλά χωρίς να ψάχνετε ενεργά για εργασία	04
χρόνια ασθενής ή ανάπηρος/η	05
συνταξιούχος	06
σε στρατιωτική θητεία	07
κάνατε δουλειές του σπιτιού, φροντίζατε τα παιδιά ή και άλλους	08
(άλλο)	09
(Δεν γνωρίζω)	88

F40 ΚΑΡΤΑ 54 Παρακαλώ υπολογίστε το εισόδημα όλων των μελών του νοικοκυριού σας και οποιοδήποτε εισόδημα που μπορεί να λαμβάνεται από όλα τα μέλη συνολικά. Ποια είναι η κύρια πηγή εισοδήματος στο νοικοκυριό σας; Παρακαλώ χρησιμοποιήστε αυτή την κάρτα.

Μισθοί ή ημερομίσθια	01
Εισόδημα από αυτό-απασχόληση (εκτός αγροτικής εργασίας)	02
Εισόδημα από αγροτική εργασία	03
Συντάξεις	04
Επίδομα ανεργίας/ αποζημίωση λόγω απόλυσης	05
Άλλα κοινωνικά επιδόματα ή παροχές	06
Εισόδημα από επενδύσεις, αποταμίευση, ασφάλεια ή κινητή/ακίνητη περιουσία	07
Εισόδημα από άλλες πηγές	08
(Δεν απαντώ)	77
(Δεν γνωρίζω)	88

F41 ΚΑΡΤΑ 55 Χρησιμοποιώντας αυτή την κάρτα, παρακαλώ πείτε μου ποιο γράμμα περιγράφει το συνολικό καθαρό εισόδημα του νοικοκυριού σας από όλες τις πηγές, μετά την παρακράτηση φόρου και τις άλλες υποχρεωτικές κρατήσεις; Αν δεν γνωρίζετε το ακριβές ποσό, σας παρακαλώ να μας δώσετε μια εκτίμηση. Απαντήστε με βάση το μηνιαίο καθαρό εισόδημα.

A	01
B	02
Γ	03
Δ	04
E	05
ΣΤ	06
Z	07
H	08
Θ	09
I	10
(Δεν απαντώ)	77
(Δεν γνωρίζω)	88

F41a ΚΑΡΤΑ 56 Σε τι ποσοστό περίπου συνεισφέρετε στο εισόδημα του νοικοκυριού; Παρακαλώ χρησιμοποιήστε αυτή την κάρτα

Καθόλου	01
Πολύ μικρό	02
Κάτω από το μισό	03
Περίπου το μισό	04
Πάνω από το μισό	05
Πολύ μεγάλο	06
Ολόκληρο	07
(Δεν απαντώ)	77
(Δεν γνωρίζω)	88

ΙΙ. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος για τις 11 συμμετέχουσες χώρες υπό μελέτη (Βέλγιο, Γερμανία, Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Νορβηγία, Ολλανδία, Πολωνία, Σλοβενία, Σουηδία και Φινλανδία)

Πίνακας Β1. Ο τρόπος υπολογισμού των διαστημάτων της εισοδηματικής κλίμακας για τη μεταβλητή του οικογενειακού εισοδήματος για τις συμμετέχουσες χώρες από τον 4ο μέχρι τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS

	YOUR HOUSEHOLD INCOME			
	Approximate WEEKLY	Approximate MONTHLY	Approximate ANNUAL	
J	Weekly equivalent	Monthly equivalent	Income corresponding to that held by 10% of households with lowest income (0-10%)	J
R	Weekly equivalent	Monthly equivalent	Income corresponding to that held by next 10% of households (11-20%)	R
C	Weekly equivalent	Monthly equivalent	Income corresponding to that held by next 10% of households (21-30%)	C
M	Weekly equivalent	Monthly equivalent	Income corresponding to that held by next 10% of households (31-40%)	M
F	Weekly equivalent	Monthly equivalent	Income corresponding to that held by 10% of households (41-50%)	F
S	Weekly equivalent	Monthly equivalent	Income corresponding to that held by 10% of households (51-60%)	S
K	Weekly equivalent	Monthly equivalent	Income corresponding to that held by 10% of households (61-70%)	K
P	Weekly equivalent	Monthly equivalent	Income corresponding to that held by 10% of households (71-80%)	P
D	Weekly equivalent	Monthly equivalent	Income corresponding to that held by 10% of households (81-90%)	D
H	Weekly equivalent	Monthly equivalent	Income corresponding to that held by 10% of households (91-100%)	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του 4ου γύρου διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, κάρτα υπ' αριθμόν 73, σ. 74. Η πληροφορία ανακτήθηκε από https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round4/fieldwork/source/ESS4 _ source_ showcards.pdf

Πίνακας Β2. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Βελγίου, της Γερμανίας, της Ελβετίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ισπανίας, της Νορβηγίας, της Ολλανδίας, της Πολωνίας, της Σλοβενίας, της Σουηδίας και της Φινλανδίας για τον 1ο έως και τον 3ο γύρο διεξαγωγής της ESS

	YOUR HOUSEHOLD INCOME[1]			
	Approximate WEEKLY	Approximate MONTHLY	Approximate ANNUAL	
J	Less than €40	Less than €150	Less than €1800	J
R	€40 to under €70	€150 to under €300	€1800 to under €3600	R
C	€70 to under €120	€300 to under €500	€3600 to under €6000	C
M	€120 to under €230	€500 to under €1000	€6000 to under €12000	M
F	€230 to under €350	€1000 to under €1500	€12000 to under €18000	F
S	€350 to under €460	€1500 to under €2000	€18000 to under €24000	S
K	€460 to under €580	€2000 to under €2500	€24000 to under €30000	K
P	€580 to under €690	€2500 to under €3000	€30000 to under €36000	P
D	€690 to under €1150	€3000 to under €5000	€36000 to under €60000	D
H	€1150 to under €1730	€5000 to under €7500	€60000 to under €90000	H
U	€1730 to under €2310	€7500 to under €10000	€90000 to under €120000	U
N	€2310 or more	€10000 or more	€120000 or more	N

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου για τον 2ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 59, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round1/fieldwork/source/ESS1_source_showcards.pdf

Πίνακας Β3. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Βελγίου για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS

	HEBDOMADAIRE	MENSUEL	ANNUEL	
J	Moins de 100 €	Moins de 410 €	Moins de 5000 €	J
R	100 € à moins de 200 €	410 € à moins de 800 €	5000 € à moins de 10000 €	R
C	200 € à moins de 225 €	800 € à moins de 1000 €	10000 € à moins de 12000 €	C
M	225 € à moins de 260 €	1000 € à moins de 1150 €	12000 € à moins de 14000 €	M
F	260 € à moins de 300 €	1150 € à moins de 1350 €	14000 € à moins de 16000 €	F
S	300 € à moins de 350 €	1350 € à moins de 1500 €	16000 € à moins de 18000 €	S
K	350 € à moins de 400 €	1500 € à moins de 1750 €	18000 € à moins de 21000 €	K
P	400 € à moins de 500 €	1750 € à moins de 2150 €	21000 € à moins de 26000 €	P
D	500 € à moins de 650 €	2150 € à moins de 2900 €	26000 € à moins de 35000 €	D
H	650 € ou plus	2900 € ou plus	35000 € ou plus	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου του Βελγίου (στην γαλλική μετάφραση) για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 74, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round4/fieldwork/belgium/french/ESS4_showcards_fre.pdf

Πίνακας Β4. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Βελγίου για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS

	HEBDOMADAIRE	MENSUEL	ANNUEL	
J	< 210 €	< 920 €	< 11040 €	J
R	210 - 270 €	920 - 1180 €	11040 - 14160 €	R
C	270 - 340 €	1180 - 1470 €	14160 - 17640 €	C
M	340 - 410 €	1470 - 1780 €	17640 - 21360 €	M
F	410 - 490 €	1780 - 2130 €	21360 - 25560 €	F
S	490 - 590 €	2130 - 2550 €	25560 - 30600 €	S
K	590 - 720 €	2550 - 3120 €	30600 - 37440 €	K
P	720 - 860 €	3120 - 3740 €	37440 - 44880 €	P
D	860 - 1090 €	3740 - 4730 €	44880 - 56760 €	D
H	> 1090€	> 4730 €	> 56760 €	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου του Βελγίου (στην γαλλική μετάφραση) για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 52, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round5/fieldwork/belgium/french/ESS5_showcards_BE_fre.pdf

Πίνακας Β5. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Βελγίου για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS

CARTE 58

Les revenus nets de votre ménage

	Environ PAR SEMAINE	Environ PAR MOIS	Environ PAR AN	
J	Moins de €240	Moins de €1010	Moins de €12120	J
R	de €240 à moins de €300	de €1010 à moins de €1280	de €12120 à moins de €15330	R
C	de €300 à moins de €370	de €1280 à moins de €1580	de €15330 à moins de €18880	C
M	de €370 à moins de €440	de €1580 à moins de €1900	de €18880 à moins de €22720	M
F	de €440 à moins de €530	de €1900 à moins de €2280	de €22720 à moins de €27300	F
S	de €530 à moins de €650	de €2280 à moins de €2790	de €27300 à moins de €33430	S
K	de €650 à moins de €780	de €2790 à moins de €3360	de €33430 à moins de €40250	K
P	de €780 à moins de €930	de €3360 à moins de €4000	de €40250 à moins de €48000	P
D	de €930 à moins de €1160	de €4000 à moins de €5020	de €48000 à moins de €60230	D
H	€1160 ou plus	€5020 ou plus	€60230 ou plus	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου του Βελγίου (στην γαλλική μετάφραση) για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 59, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round6/fieldwork/belgium/french/ESS6_showcards_main_questionnaire_ BE_fre.pdf

Πίνακας Β6. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Βελγίου για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS

CARTE 69

Les revenus nets de votre ménage

	Environ PAR SEMAINE	Environ PAR MOIS	Environ PAR AN	
J	Moins de €250	Moins de €1050	Moins de €12560	J
R	de €250 à moins de €300	de €1050 à moins de €1290	de €12560 à moins de €15420	R
C	de €300 à moins de €370	de €1290 à moins de €1600	de €15420 à moins de €19160	C
M	de €370 à moins de €450	de €1600 à moins de €1940	de €19160 à moins de €23200	M
F	de €450 à moins de €540	de €1940 à moins de €2340	de €23200 à moins de €28000	F
S	de €540 à moins de €660	de €2340 à moins de €2830	de €28000 à moins de €33900	S
K	de €660 à moins de €790	de €2830 à moins de €3410	de €33900 à moins de €40880	K
P	de €790 à moins de €960	de €3410 à moins de €4150	de €40880 à moins de €49800	P
D	de €960 à moins de €1200	de €4150 à moins de €5200	de €49800 à moins de €62360	D
H	€1200 ou plus	€5200 ou plus	€62360 ou plus	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου του Βελγίου (στην γαλλική μετάφραση) για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 71, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round7/fieldwork/belgium/french/ESS7_showcards_BE_fre.pdf

Πίνακας Β7. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Βελγίου για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS

CARTE 67

Les revenus nets de votre ménage

	Environ PAR SEMAINE	Environ PAR MOIS	Environ PAR AN	
J	Moins de €260	Moins de €1120	Moins de €13390	J
R	de €260 à moins de €320	de €1120 à moins de €1400	de €13390 à moins de €16850	R
C	de €320 à moins de €400	de €1400 à moins de €1720	de €16850 à moins de €20650	C
M	de €400 à moins de €480	de €1720 à moins de €2100	de €20650 à moins de €25210	M
F	de €480 à moins de €580	de €2100 à moins de €2520	de €25210 à moins de €30260	F
S	de €580 à moins de €710	de €2520 à moins de €3060	de €30260 à moins de €36700	S
K	de €710 à moins de €860	de €3060 à moins de €3740	de €36700 à moins de €44870	K
P	de €860 à moins de €1040	de €3740 à moins de €4530	de €44870 à moins de €54330	P
D	de €1040 à moins de €1290	de €4530 à moins de €5580	de €54330 à moins de €67000	D
H	de €1290 ou plus	de €5580 ou plus	de €67000 ou plus	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου του Βελγίου (στην γαλλική μετάφραση) για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 68, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round8/fieldwork/belgium/french/ESS8_showcards_BE_fre.pdf

Πίνακας Β8. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Γερμανίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS

	WÖCHENTLICH ca.	MONATLICH ca.	JÄHRLICH ca.	
J	0-260	0-1100	0-13200	J
R	261-340	1101-1460	13201-17500	R
C	341-430	1461-1840	17501-22100	C
M	431-530	1841-2250	22101-27000	M
F	531-640	2251-2710	27001-32500	F
S	641-750	2711-3190	32501-38300	S
K	751-890	3191-3770	38301-45200	K
P	891-1070	3771-4550	45201-54600	P
D	1071-1380	4551-5870	54601-70400	D
H	>1380	>5870	>70400	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Γερμανίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 75, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round4/fieldwork/germany/ESS4_showcards_DE.pdf

Πίνακας Β9. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Γερμανίας για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS

	Wöchentlich	Monatlich	Jährlich	
J	0-220	0-945	0-11340	J
R	221-300	946-1290	11341-15420	R
C	301-360	1291-1580	15421-18950	C
M	361-430	1581-1890	18951-22630	M
F	431-510	1891-2210	22631-26500	F
S	511-590	2211-2560	26501-30700	S
K	591-690	2561-2980	30701-35710	K
P	691-820	2981-3530	35711-42380	P
D	821-1030	3531-4480	42381-53770	D
H	1031 oder mehr	4481 oder mehr	53771 oder mehr	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Γερμανίας για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 54, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round5/fieldwork/germany/ESS5_showcards_DE.pdf

Πίνακας Β10. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Γερμανίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS

	WÖCHENTLICH	MONATLICH	JÄHRLICH	
J	0 bis 230	0 bis 980	0 bis 11770	J
R	231 bis 310	981 bis 1350	11771 bis 16140	R
C	311 bis 380	1351 bis 1660	16141 bis 19920	C
M	381 bis 460	1661 bis 1990	19921 bis 23880	M
F	461 bis 540	1991 bis 2340	23881 bis 28070	F
S	541 bis 630	2341 bis 2730	28071 bis 32780	S
K	631 bis 730	2731 bis 3200	32781 bis 38340	K
P	731 bis 880	3201 bis 3820	38341 bis 45830	P
D	881 bis 1110	3821 bis 4840	45831 bis 58040	D
H	1111 oder mehr	4841 oder mehr	58041 oder mehr	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Γερμανίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 61, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round6/fieldwork/germany/ESS6_showcards_DE.pdf

Πίνακας Β11. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Γερμανίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS

	WÖCHENTLICH	MONATLICH	JÄHRLICH	
J	0 bis 230	0 bis 1.000	0 bis 12.000	J
R	231 bis 320	1.001 bis 1.380	12.001 bis 16.560	R
C	321 bis 390	1.381 bis 1.700	16.561 bis 20.400	C
M	391 bis 470	1.701 bis 2.040	20.401 bis 24.480	M
F	471 bis 550	2.041 bis 2.400	24.481 bis 28.800	F
S	551 bis 650	2.401 bis 2.800	28.801 bis 33.600	S
K	651 bis 760	2.801 bis 3.280	33.601 bis 39.360	K
P	761 bis 900	3.281 bis 3.910	39.361 bis 46.920	P
D	901 bis 1.150	3.911 bis 4.960	49.921 bis 59.520	D
H	1.151 oder mehr	4.961 oder mehr	59.521 oder mehr	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Γερμανίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 73, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round7/fieldwork/germany/ESS7_showcards_DE.pdf

Πίνακας Β12. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Γερμανίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS

	WÖCHENTLICH	MONATLICH	JÄHRLICH	
J	0 bis 240	0 bis 1.060	0 bis 12.710	J
R	241 bis 330	1.061 bis 1.440	12.711 bis 17.290	R
C	331 bis 410	1.441 bis 1.790	17.291 bis 21.460	C
M	411 bis 490	1.791 bis 2.140	21.461 bis 25.660	M
F	491 bis 580	2.141 bis 2.520	25.661 bis 30.280	F
S	581 bis 680	2.521 bis 2.960	30.281 bis 35.500	S
K	681 bis 800	2.961 bis 3.470	35.501 bis 41.650	K
P	801 bis 960	3.471 bis 4.150	41.651 bis 49.780	P
D	961 bis 1.210	4.151 bis 5.250	49.781 bis 63.050	D
H	1.211 oder mehr	5.251 oder mehr	63.051 oder mehr	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Γερμανίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 70, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round8/fieldwork/germany/ESS8_showcards_DE.pdf

Πίνακας Β13. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ελβετίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS

LE REVENU DE VOTRE MENAGE

	Approximation HEBDOMADAIRE	Approximation MENSUELLE	Approximation ANNUELLE	
J	Moins de CHF 600	Moins de CHF 2600	Moins de CHF 31'500	J
R	CHF 600 à moins de CHF 875	CHF 2600 à moins de CHF 3700	CHF 31'500 à moins de CHF 45'000	R
C	CHF 875 à moins de CHF 1075	CHF 3700 à moins de CHF 4600	CHF 45'000 à moins de CHF 55'500	C
M	CHF1075 à moins de CHF 1250	CHF 4600 à moins de CHF 5400	CHF 55'500 à moins de CHF 65'000	M
F	CHF 1250 à moins de CHF 1450	CHF 5400 à moins de CHF 6300	CHF 65'000 à moins de CHF 75'500	F
S	CHF1450 à moins de CHF 1675	CHF 6300 à moins de CHF 7300	CHF 75'500 à moins de CHF 87'500	S
K	CHF 1675 à moins de CHF 1975	CHF 7300 à moins de CHF 8500	CHF 87'500 à moins de CHF 102'000	K
P	CHF 1975 à moins de CHF 2350	CHF 8500 à moins de CHF 10200	CHF 102'000 à moins de CHF 122'000	P
D	CHF 2350 à moins de CHF 3025	CHF 10200 à moins de CHF 13000	CHF 122'000 à moins de CHF 156'500	D
H	CHF 3025 ou plus	CHF 13000 ou plus	CHF 156'500 ou plus	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Ελβετίας (στη γαλλική μετάφραση) για τον 4ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 75, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round4/fieldwork/switzerland/french/ESS4_showcards_CH_ fre. pdf

Πίνακας Β14. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ελβετίας για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS

LE REVENU DE VOTRE MENAGE

	Approximation HEBDOMADAIRE	Approximation MENSUELLE	Approximation ANNUELLE	
J	Moins de CHF 625	Moins de CHF 2'700	Moins de CHF 32'500	J
R	CHF 625 à moins de CHF 875	CHF 2'700 à moins de CHF 3'800	CHF 32'500 à moins de CHF 45'500	R
C	CHF 875 à moins de CHF 1'100	CHF 3'800 à moins de CHF 4'700	CHF 45'500 à moins de CHF 56'500	C
M	CHF1'100 à moins de CHF 1'300	CHF 4'700 à moins de CHF 5'700	CHF 56'500 à moins de CHF 68'000	M
F	CHF 1'300 à moins de CHF 1'525	CHF 5'700 à moins de CHF 6'600	CHF 68'000 à moins de CHF 79'500	F
S	CHF1'525 à moins de CHF 1'750	CHF 6'600 à moins de CHF 7'600	CHF 79'500 à moins de CHF 91'500	S
K	CHF 1'750 à moins de CHF 2'050	CHF 7'600 à moins de CHF 8'900	CHF 91'500 à moins de CHF 106'000	K
P	CHF 2'050 à moins de CHF 2'450	CHF 8'900 à moins de CHF 10'600	CHF 106'000 à moins de CHF 127'500	P
D	CHF 2'450 à moins de CHF 3'200	CHF 10'600 à moins de CHF 13'800	CHF 127'500 à moins de CHF 165'500	D
H	CHF 3'200 ou plus	CHF 13'800 ou plus	CHF 165'500 ou plus	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Ελβετίας (στη γαλλική μετάφραση) για τον 5ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 53, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round5/fieldwork/switzerland/french/ESS5_showcards_CH_ fre. pdf

Πίνακας Β15. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ελβετίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS

LE REVENU DE VOTRE MENAGE

	Approximation HEBDOMADAIRE	Approximation MENSUELLE	Approximation ANNUELLE	
J	Moins de CHF 675	Moins de CHF 2'900	Moins de CHF 34'500	J
R	CHF 675 à moins de CHF 950	CHF 2'900 à moins de CHF 4'100	CHF 34'500 à moins de CHF 49'500	R
C	CHF 950 à moins de CHF 1'175	CHF 4'100 à moins de CHF 5'100	CHF 49'500 à moins de CHF 61'500	C
M	CHF1'175 à moins de CHF 1'450	CHF 5'100 à moins de CHF 6'200	CHF 61'500 à moins de CHF 75'000	M
F	CHF 1'450 à moins de CHF 1'700	CHF 6'200 à moins de CHF 7'300	CHF 75'000 à moins de CHF 88'000	F
S	CHF1'700 à moins de CHF 2'025	CHF 7'300 à moins de CHF 8'700	CHF 88'000 à moins de CHF 105'000	S
K	CHF 2'025 à moins de CHF 2'350	CHF 8'700 à moins de CHF 10'200	CHF 105'000 à moins de CHF 122'000	K
P	CHF 2'350 à moins de CHF 2'800	CHF 10'200 à moins de CHF 12'100	CHF 122'000 à moins de CHF 145'000	P
D	CHF 2'800 à moins de CHF 3'550	CHF 12'100 à moins de CHF 15'400	CHF 145'000 à moins de CHF 184'500	D
H	CHF 3'550 ou plus	CHF 15'400 ou plus	CHF 184'500 ou plus	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Ελβετίας (στη γαλλική μετάφραση) για τον 6ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 61, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round6/fieldwork/switzerland/french/ESS6_showcards_CH_ fre. pdf

Πίνακας Β16. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ελβετίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS

LE REVENU DE VOTRE MENAGE

	Approximation HEBDOMADAIRE	Approximation MENSUELLE	Approximation ANNUELLE	
J	Moins de CHF 650	Moins de CHF 2'900	Moins de CHF 35'000	J
R	CHF 650 à moins de CHF 950	CHF 2'900 à moins de CHF 4'100	CHF 35'000 à moins de CHF 49'000	R
C	CHF 950 à moins de CHF 1'200	CHF 4'100 à moins de CHF 5'200	CHF 49'000 à moins de CHF 62'000	C
M	CHF1'200 à moins de CHF 1'450	CHF 5'200 à moins de CHF 6'200	CHF 62'000 à moins de CHF 75'000	M
F	CHF 1'450 à moins de CHF 1'700	CHF 6'200 à moins de CHF 7'300	CHF 75'000 à moins de CHF 88'000	F
S	CHF1'700 à moins de CHF 2'000	CHF 7'300 à moins de CHF 8'600	CHF 88'000 à moins de CHF 103'000	S
K	CHF 2'000 à moins de CHF 2'350	CHF 8'600 à moins de CHF 10'200	CHF 103'000 à moins de CHF 122'000	K
P	CHF 2'350 à moins de CHF 2'800	CHF 10'200 à moins de CHF 12'200	CHF 122'000 à moins de CHF 146'000	P
D	CHF 2'800 à moins de CHF 3'650	CHF 12'200 à moins de CHF 15'800	CHF 146'000 à moins de CHF 190'000	D
H	CHF 3'650 ou plus	CHF 15'800 ou plus	CHF 190'000 ou plus	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Ελβετίας (στη γαλλική μετάφραση) για τον 7ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 73, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round7/fieldwork/switzerland/french/ESS7_showcards_CH_ fre. pdf

Πίνακας Β17. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ελβετίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS

CARTE 67

LE REVENU DE VOTRE MENAGE

	Approximation HEBDOMADAIRE	Approximation MENSUELLE	Approximation ANNUELLE	
J	Moins de CHF 650	Moins de CHF 2'800	Moins de CHF 33'000	J
R	CHF 650 à moins de CHF 950	CHF 2'800 à moins de CHF 4'100	CHF 33'000 à moins de CHF 49'000	R
C	CHF 950 à moins de CHF 1'200	CHF 4'100 à moins de CHF 5'200	CHF 49'000 à moins de CHF 62'000	C
M	CHF1'200 à moins de CHF 1'450	CHF 5'200 à moins de CHF 6'200	CHF 62'000 à moins de CHF 75'000	M
F	CHF 1'450 à moins de CHF 1'700	CHF 6'200 à moins de CHF 7'400	CHF 75'000 à moins de CHF 88'000	F
S	CHF1'700 à moins de CHF 2'000	CHF 7'400 à moins de CHF 8'700	CHF 88'000 à moins de CHF 104'000	S
K	CHF 2'000 à moins de CHF 2'350	CHF 8'700 à moins de CHF 10'200	CHF 104'000 à moins de CHF 122'000	K
P	CHF 2'350 à moins de CHF 2'800	CHF 10'200 à moins de CHF 12'200	CHF 122'000 à moins de CHF 146'000	P
D	CHF 2'800 à moins de CHF 3'600	CHF 12'200 à moins de CHF 15'600	CHF 146'000 à moins de CHF 187'000	D
H	CHF 3'600 ou plus	CHF 15'600 ou plus	CHF 187'000 ou plus	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Ελβετίας (στη γαλλική μετάφραση) για τον 8ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 67, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round8/fieldwork/switzerland/french/ESS8_showcards_CH_ fre. pdf

Πίνακας Β18. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS

YOUR HOUSEHOLD INCOME

	Approximate WEEKLY	Approximate MONTHLY	Approximate ANNUAL	
J	Less than £164	Less than £715	Less than £8,550	J
R	£164 to under £220	£715 to under £960	£8,550 to under £11,470	R
C	£220 to under £275	£960 to under £1,200	£11,470 to under £14,440	C
M	£275 to under £333	£1,200 to under £1,450	£14,440 to under £17,360	M
F	£333 to under £405	£1,450 to under £1,760	£17,360 to under £21,120	F
S	£405 to under £492	£1,760 to under £2,140	£21,120 to under £25,650	S
K	£492 to under £592	£2,140 to under £2,570	£25,650 to under £30,870	K
P	£592 to under £730	£2,570 to under £3,170	£30,870 to under £38,060	P
D	£730 to under £961	£3,170 to under £4,180	£38,060 to under £50,110	D
H	£961 or more	£4,180 or more	£50,110 or more	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου του Ηνωμένου Βασιλείου για τον 4ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 285, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round4/fieldwork/united_kingdom/ESS4_showcards_GB.pdf

Πίνακας Β19. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS

YOUR HOUSEHOLD INCOME				
	Approximate WEEKLY	Approximate MONTHLY	Approximate ANNUAL	
J	Less than £180	Less than £780	Less than £9,390	J
R	£180 to under £240	£780 to under £1,040	£9,390 to under £12,510	R
C	£240 to under £300	£1,040 to under £1,300	£12,510 to under £15,590	C
M	£300 to under £360	£1,300 to under £1,570	£15,590 to under £18,880	M
F	£360 to under £440	£1,570 to under £1,910	£18,880 to under £22,940	F
S	£440 to under £530	£1,910 to under £2,290	£22,940 to under £27,530	S
K	£530 to under £630	£2,290 to under £2,750	£27,530 to under £33,060	K
P	£630 to under £790	£2,750 to under £3,420	£33,060 to under £41,090	P
D	£790 to under £1,030	£3,420 to under £4,490	£41,090 to under £53,920	D
H	£1,030 or more	£4,490 or more	£53,920 or more	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου του Ηνωμένου Βασιλείου για τον 5ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 279, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round5/fieldwork/united_kingdom/ESS5_showcards_UK.pdf

Πίνακας Β20. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS

YOUR HOUSEHOLD INCOME				
	Approximate WEEKLY	Approximate MONTHLY	Approximate ANNUAL	
J	Less than £190	Less than £820	Less than £9,850	J
R	£190 to under £250	£820 to under £1,100	£9,850 to under £13,190	R
C	£250 to under £310	£1,100 to under £1,360	£13,190 to under £16,320	C
M	£310 to under £380	£1,360 to under £1,640	£16,320 to under £19,650	M
F	£380 to under £450	£1,640 to under £1,960	£19,660 to under £23,520	F
S	£450 to under £540	£1,960 to under £2,330	£23,520 to under £28,000	S
K	£540 to under £650	£2,330 to under £2,820	£28,000 to under £33,790	K
P	£650 to under £790	£2,810 to under £3,450	£33,790 to under £41,350	P
D	£790 to under £1,050	£3,450 to under £4,580	£41,350 to under £54,910	D
H	£1,050 or more	£4,580 or more	£54,910 or more	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου του Ηνωμένου Βασιλείου για τον 6ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 372, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round6/fieldwork/united_kingdom/ESS6_showcards_GB.pdf

Πίνακας Β21. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS

YOUR HOUSEHOLD INCOME

	Approximate WEEKLY	Approximate MONTHLY	Approximate ANNUAL	
J	Less than £208	Less than £905	Less than £10,858	J
R	£208 to under £279	£905 to under £1,212	£10,858 to under £14,548	R
C	£279 to under £348	£1,212 to under £1,511	£14,548 to under £18,132	C
M	£348 to under £416	£1,511 to under £1,810	£18,132 to under £21,715	M
F	£416 to under £499	£1,810 to under £2,166	£21,715 to under £25,994	F
S	£499 to under £590	£2,166 to under £2,563	£25,994 to under £30,754	S
K	£590 to under £704	£2,563 to under £3,058	£30,754 to under £36,691	K
P	£704 to under £858	£3,058 to under £3,726	£36,691 to under £44,714	P
D	£858 to under £1,124	£3,726 to under £4,885	£44,714 to under £58,620	D
H	£1,124 or more	£4,885 or more	£58,620 or more	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου του Ηνωμένου Βασιλείου για τον 7ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 262, η πληροφορία ανακτήθηκε από https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round7/fieldwork/united_kingdom/ESS7_showcards_GB.pdf

Πίνακας Β22. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS

YOUR HOUSEHOLD INCOME

	Approximate WEEKLY	Approximate MONTHLY	Approximate ANNUAL	
J	Less than £220	Less than £956	Less than £11,475	J
R	£220 to under £295	£956 to under £1,283	£11,475 to under £15,392	R
C	£295 to under £366	£1,283 to under £1,591	£15,392 to under £19,088	C
M	£366 to under £442	£1,591 to under £1,922	£19,088 to under £23,060	M
F	£442 to under £527	£1,922 to under £2,289	£23,060 to under £27,473	F
S	£527 to under £630	£2,289 to under £2,735	£27,473 to under £32,824	S
K	£630 to under £751	£2,735 to under £3,264	£32,824 to under £39,169	K
P	£751 to under £917	£3,264 to under £3,986	£39,169 to under £47,830	P
D	£917 to under £1,214	£3,986 to under £5,273	£47,830 to under £63,277	D
H	£1,214 or more	£5,273 or more	£63,277 or more	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου του Ηνωμένου Βασιλείου για τον 8ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 70, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round8/fieldwork/united_kingdom/ESS8_showcards_GB.pdf

Πίνακας Β23. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ισπανίας για τον 4ο και 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS

	Aproximadament SETMANAL	Aproximadament MENSUAL	Aproximadament ANUAL	
J	180€ o menys	700€ o menys	8.000€ o menys	J
R	Entre més de 180€ i 240€	Entre més de 700€ i 900€	Entre més de 8.000€ i 11.000€	R
C	Entre més de 240€ i 320€	Entre més de 900€ i 1.200€	Entre més de 11.000€ i 14.000€	C
M	Entre més de 320€ i 380€	Entre més de 1.200€ i 1.400€	Entre més de 14.000€ i 17.000€	M
F	Entre més de 380€ i 450€	Entre més de 1.400€ i 1.700€	Entre més de 17.000€ i 20.000€	F
S	Entre més de 450€ i 520€	Entre més de 1.700€ i 1.900€	Entre més de 20.000€ i 23.000€	S
K	Entre més de 520€ i 610€	Entre més de 1.900€ i 2.300€	Entre més de 23.000€ i 27.000€	K
P	Entre més de 610€ i 730€	Entre més de 2.300€ i 2.700€	Entre més de 27.000€ i 33.000€	P
D	Entre més de 730€ i 920€	Entre més de 2.700€ i 3.500€	Entre més de 33.000€ i 41.000€	D
H	Més de 920€	Més de 3.500€	Més de 41.000€	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Ισπανίας (στην ισπανική μετάφραση) για τον 8ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 75, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round4/fieldwork/spain/catalan/ESS4_showcards_ ES_cat.pdf

Πίνακας Β24. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ισπανίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS

	LOS INGRESOS DE SU HOGAR (EUROS)			
	Aproximadamente SEMANAL	*Aproximadamente* MENSUAL	*Aproximadamente* ANUAL	
J	170€ o menos	760€ o menos	9.170 € o menos	J
R	Entre 171€ y 260€	Entre 761€ y 1.160€	Entre 9.171 € y 13.890€	R
C	Entre 261€ y 290€	Entre 1.161€ y 1.260€	Entre 13.891€ y 15.130€	C
M	Entre 291€ y 370€	Entre 1.261€ y 1.640€	Entre 15.131€ y 19.720€	M
F	Entre 371€ y 400€	Entre 1.641€ y 1.750€	Entre 19.721€ y 20.950€	F
S	Entre 401€ y 490€	Entre 1.751€ y 2.140€	Entre 20.951€ y 25.700€	S
K	Entre 491€ y 550€	Entre 2.141€ y 2.400€	Entre 25.701€ y 28.840€	K
P	Entre 551€ y 630€	Entre 2.401€ y 2.760€	Entre 28.841€ y 33.070€	P
D	Entre 631€ y 840€	Entre 2.761€ y 3.700€	Entre 33.071€ y 44.430€	D
H	Más de 840€	Más de 3.700€	Más de 44.430€	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Ισπανίας (στην ισπανική μετάφραση)για τον 8ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 61, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round6/fieldwork/spain/spanish/ESS6_showcards_ES_spa.pdf

Πίνακας Β25. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ισπανίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS

TARJETA 69

LOS INGRESOS DE SU HOGAR (EUROS)						
	Aproximadamente SEMANAL		Aproximadamente MENSUAL		Aproximadamente ANUAL	
J	190€ o menos	J	750€ o menos	J	9000€ o menos	J
R	Más de 190€ y menos de 250€	R	Más de 750€ y menos de 950€	R	Más de 9000€ y menos de 11400€	R
C	Más de 250€ y menos de 300€	C	Más de 950€ y menos de 1200€	C	Más de 11400€ y menos de 14400€	C
M	Más de 300€ y menos de 350€	M	Más de 1200€ y menos de 1400€	M	Más de 14400€ y menos de 16800€	M
F	Más de 350€ y menos de 450€	F	Más de 1400€ y menos de 1700€	F	Más de 16800€ y menos de 20400€	F
S	Más de 450€ y menos de 550€	S	Más de 1700€ y menos de 2100€	S	Más de 20400€ y menos de 25200€	S
K	Más de 550€ y menos de 600€	K	Más de 2100€ y menos de 2300€	K	Más de 25200€ y menos de 27600€	K
P	Más de 600€ y menos de 690€	P	Más de 2300€ y menos de 2750€	P	Más de 27600€ y menos de 33000€	P
D	Más de 690€ y menos de 890€	D	Más de 2750€ y menos de 3550€	D	Más de 33000€ y menos de 42600€	D
H	Más de 890€	H	Más de 3.550€	H	Más de 42600€	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Ισπανίας (στην ισπανική μετάφραση)για τον 7ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 74, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round7/fieldwork/spain/spanish/ESS7_showcards_ES_spa.pdf

Πίνακας Β26. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ισπανίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS

TARJETA 67

LOS INGRESOS DE SU HOGAR (EUROS)						
	Aproximadamente SEMANAL		Aproximadamente MENSUAL		Aproximadamente ANUAL	
J	195€ o menos	J	780€ o menos	J	9.350€ o menos	J
R	Más de 195€ hasta 250€	R	Más de 780€ hasta 1.000€	R	Más de 9.350€ hasta 12.000€	R
C	Más de 250€ hasta 310€	C	Más de 1.000€ hasta 1.250€	C	Más de 12.000€ hasta 15.000€	C
M	Más de 310€ hasta 375€	M	Más de 1.250€ hasta 1.500€	M	Más de 15.000€ hasta 18.000€	M
F	Más de 375€ hasta 450€	F	Más de 1.500€ hasta 1.800€	F	Más de 18.000€ hasta 21.600€	F
S	Más de 450€ hasta 550€	S	Más de 1.800€ hasta 2.200€	S	Más de 21.600€ hasta 26.400€	S
K	Más de 550€ hasta 625€	K	Más de 2.200€ hasta 2.500€	K	Más de 26.400€ hasta 30.000€	K
P	Más de 625€ hasta 710€	P	Más de 2.500€ hasta 2.850€	P	Más de 30.000€ hasta 34.200€	P
D	Más de 710€ hasta 925€	D	Más de 2.850€ hasta 3.700€	D	Más de 34.200€ hasta 44.400€	D
H	Más de 925€	H	Más de 3.700€	H	Más de 44.400€	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Ισπανίας (στην ισπανική μετάφραση) για τον 8ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 70, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round8/fieldwork/spain/spanish/ESS8_showcards_ES_spa.pdf

Πίνακας Β27. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Νορβηγίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS

HUSHOLDNINGENS INNTEKT

	Omtrentlig UKENTLIG	Omtrentlig MÅNEDLIG	Omtrentlig ÅRLIG	
J	Mindre enn NOK 2 400	Mindre enn NOK 10 500	Mindre enn NOK 125 000	J
R	NOK 2 400 til NOK 3 300	NOK 10 500 til NOK 14 000	NOK 125 000 til NOK 170 000	R
C	NOK 3 300 til NOK 4 300	NOK 14 000 til NOK 18 500	NOK 170 000 til NOK 220 000	C
M	NOK 4 300 til NOK 5 200	NOK 18 500 til NOK 22 500	NOK 220 000 til NOK 270 000	M
F	NOK 5 200 til NOK 6 300	NOK 22 500 til NOK 27 000	NOK 270 000 til NOK 325 000	F
S	NOK 6 300 til NOK 7 600	NOK 27 000 til NOK 33 000	NOK 325 000 til NOK 400 000	S
K	NOK 7 600 til NOK 9 100	NOK 33 000 til NOK 39 500	NOK 400 000 til NOK 475 000	K
P	NOK 9 100 til NOK 10 600	NOK 39 500 til NOK 46 000	NOK 475 000 til NOK 550 000	P
D	NOK 10 600 til NOK 12 900	NOK 46 000 til NOK 56 000	NOK 550 000 til NOK 670 000	D
H	NOK 12 900 eller mer	NOK 56 000 eller mer	NOK 670 000 eller mer	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Νορβηγίας για τον 4ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 74, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round4/fieldwork/norway/ESS4_showcards_NO.pdf

Πίνακας Β28. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Νορβηγίας για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS

HUSHOLDNINGENS INNTEKT

	Omtrentlig UKENTLIG	Omtrentlig MÅNEDLIG	Omtrentlig ÅRLIG	
J	Mindre enn NOK 3 900	Mindre enn NOK 17 000	Mindre enn NOK 205 000	J
R	NOK 3 901 til NOK 5 700	NOK 17 001 til NOK 25 000	NOK 205 001 til NOK 295 000	R
C	NOK 5 701 til NOK 7 100	NOK 25 001 til NOK 31 000	NOK 295 001 til NOK 370 000	C
M	NOK 7 101 til NOK 8 600	NOK 31 001 til NOK 37 000	NOK 370 001 til NOK 450 000	M
F	NOK 8 601 til NOK 10 100	NOK 37 001 til NOK 44 000	NOK 450 001 til NOK 530 000	F
S	NOK 10 101 til NOK 11 500	NOK 44 001 til NOK 50 000	NOK 530 001 til NOK 600 000	S
K	NOK 11 501 til NOK 13 000	NOK 50 001 til NOK 56 000	NOK 600 001 til NOK 675 000	K
P	NOK 13 001 til NOK 14 900	NOK 56 001 til NOK 64 000	NOK 675 001 til NOK 775 000	P
D	NOK 14 901 til NOK 17 900	NOK 64 001 til NOK 78 000	NOK 775 001 til NOK 935 000	D
H	NOK 17 901 eller mer	NOK 78 001 eller mer	NOK 935 001 eller mer	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Νορβηγίας για τον 5ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 52, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round5/fieldwork/norway/ESS5_showcards_NO.pdf

Πίνακας Β29. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Νορβηγίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS

HUSHOLDNINGENS INNTEKT

	Omtrentlig UKENTLIG	Omtrentlig MÅNEDLIG	Omtrentlig ÅRLIG	
J	Mindre enn NOK 4 200	Mindre enn NOK 18 000	Mindre enn NOK 216 000	J
R	NOK 4 201 til NOK 6 000	NOK 18 001 til NOK 26 000	NOK 216 001 til NOK 311 000	R
C	NOK 6 001 til NOK 7 400	NOK 26 001 til NOK 32 000	NOK 311 001 til NOK 390 000	C
M	NOK 7 401 til NOK 9 000	NOK 32 001 til NOK 39 000	NOK 390 001 til NOK 470 000	M
F	NOK 9 001 til NOK 10 600	NOK 39 001 til NOK 46 000	NOK 470 001 til NOK 550 000	F
S	NOK 10 601 til NOK 12 000	NOK 46 001 til NOK 52 000	NOK 550 001 til NOK 626 000	S
K	NOK 12 001 til NOK 13 600	NOK 52 001 til NOK 59 000	NOK 626 001 til NOK 706 000	K
P	NOK 13 601 til NOK 15 500	NOK 59 001 til NOK 67 000	NOK 706 001 til NOK 807 000	P
D	NOK 15 501 til NOK 18 700	NOK 67 001 til NOK 81 000	NOK 807 001 til NOK 973 000	D
H	NOK 18 701 eller mer	NOK 81 001 eller mer	NOK 973 001 eller mer	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Νορβηγίας για τον 6ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 59, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round6/fieldwork/norway/ESS6_showcards_NO.pdf

Πίνακας Β30. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Νορβηγίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS

HUSHOLDNINGENS INNTEKT

	Omtrentlig UKENTLIG	Omtrentlig MÅNEDLIG	Omtrentlig ÅRLIG	
J	Mindre enn NOK 4 400	Mindre enn NOK 19 000	Mindre enn NOK 231 000	J
R	NOK 4 401 til NOK 6 300	NOK 19 001 til NOK 28 000	NOK 231 001 til NOK 331 000	R
C	NOK 6 301 til NOK 8 000	NOK 28 001 til NOK 35 000	NOK 331 001 til NOK 417 000	C
M	NOK 8 001 til NOK 9 700	NOK 35 001 til NOK 42 000	NOK 417 001 til NOK 502 000	M
F	NOK 9 701 til NOK 11 300	NOK 42 001 til NOK 49 000	NOK 502 001 til NOK 588 000	F
S	NOK 11 301 til NOK 13 000	NOK 49 001 til NOK 56 000	NOK 588 001 til NOK 672 000	S
K	NOK 13 001 til NOK 14 600	NOK 56 001 til NOK 63 000	NOK 672 001 til NOK 761 000	K
P	NOK 14 601 til NOK 16 700	NOK 63 001 til NOK 73 000	NOK 761 001 til NOK 871 000	P
D	NOK 16 701 til NOK 20 200	NOK 73 001 til NOK 88 000	NOK 871 001 til NOK 1 053 000	D
H	NOK 20 201 eller mer	NOK 88 001 eller mer	NOK 1 053 001 eller mer	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Νορβηγίας για τον 7ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 71, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round7/fieldwork/norway/ESS7_showcards_NO.pdf

Πίνακας Β31. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Νορβηγίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS

HUSHOLDNINGENS INNTEKT I NORSKE KRONER (NOK)

	Omtrentlig UKENTLIG	Omtrentlig MÅNEDLIG	Omtrentlig ÅRLIG	
J	Mindre enn 4 830	Mindre enn 20 900	Mindre enn 251 000	J
R	4 831 til 6 850	20 901 til 29 700	251 001 til 356 000	R
C	6 851 til 8 620	29 701 til 37 300	356 001 til 448 000	C
M	8 621 til 10 330	37 301 til 44 700	448 001 til 537 000	M
F	10 331 til 12 190	44 701 til 52 800	537 001 til 634 000	F
S	12 191 til 14 020	52 801 til 60 700	634 001 til 729 000	S
K	14 021 til 15 960	60 701 til 69 200	729 001 til 830 000	K
P	15 961 til 18 370	69 201 til 79 600	830 001 til 955 000	P
D	18 371 til 22 350	79 601 til 96 800	955 001 til 1 162 000	D
H	22 351 eller mer	96 801 eller mer	1 162 001 eller mer	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Νορβηγίας για τον 8ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 68, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round8/fieldwork/norway/ESS8_showcards_NO.pdf

Πίνακας Β32. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ολλανδίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS

J	Minder dan €900	Minder dan € 225	Minder dan € 11.700	J
R	€ 900 tot € 1.150	€ 225 tot € 290	€ 11.700 tot € 15.000	R
C	€ 1.150 tot € 1.400	€ 290 tot € 350	€ 15.000 tot € 18.200	C
M	€ 1.400 tot € 1.650	€ 350 tot € 400	€ 18.200 tot € 21.500	M
F	€ 1.650 tot € 1.950	€ 400 tot € 490	€ 21.500 tot € 25.300	F
S	€ 1.950 tot € 2.250	€ 490 tot € 560	€ 25.300 tot € 29.500	S
K	€ 2.250 tot € 2.650	€ 560 tot € 660	€ 29.500 tot € 34.200	K
P	€ 2.650 tot € 3.100	€ 660 tot € 780	€ 34.200 tot € 40.200	P
D	€ 3.100 tot € 3.850	€ 780 tot € 960	€ 40.200 tot € 50.300	D
H	€ 3.850 of meer	€ 960 of meer	€ 50.300 of meer	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Ολλανδίας (στην γαλλική μετάφραση) για τον 4ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 77, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round4/fieldwork/netherlands/ESS4_showcards_NL.pdf

Πίνακας Β33. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ολλανδίας για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS

J	Minder dan € 250	Minder dan € 1000	Minder dan € 13.000	J
R	€ 250 tot € 325	€ 1000 tot € 1400	€ 13.000 tot € 17.000	R
C	€ 325 tot € 380	€ 1400 tot € 1600	€ 17.000 tot € 20.000	C
M	€ 380 tot € 460	€ 1600 tot € 2000	€ 20.000 tot € 24.000	M
F	€ 460 tot € 550	€ 2000 tot € 2400	€ 24.000 tot € 29.000	F
S	€ 550 tot € 650	€ 2400 tot € 2800	€ 29.000 tot € 34.000	S
K	€ 650 tot € 750	€ 2800 tot € 3250	€ 34.000 tot € 39.000	K
P	€ 750 tot € 900	€ 3250 tot € 3800	€ 39.000 tot € 46.000	P
D	€ 900 tot € 1100	€ 3800 tot € 4800	€ 46.000 tot € 58.000	D
H	€ 1100 of meer	€ 4800 of meer	€ 58.000 of meer	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Ολλανδίας (στην γαλλική μετάφραση) για τον 5ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 53, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round5/fieldwork/netherlands/ESS5_showcards_NL.pdf

Πίνακας Β34. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ολλανδίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS

J	Minder dan € 200	Minder dan € 900	Minder dan € 11.300	J
R	€ 200 tot € 300	€ 900 tot € 1200	€ 11.300 tot € 15.600	R
C	€ 300 tot € 370	€ 1200 tot € 1500	€ 15.600 tot € 19.300	C
M	€ 370 tot € 460	€ 1500 tot € 1850	€ 19.300 tot € 23.700	M
F	€ 460 tot € 530	€ 1850 tot € 2100	€ 23.700 tot € 27.300	F
S	€ 530 tot € 620	€ 2100 tot € 2500	€ 27.300 tot € 32.500	S
K	€ 620 tot € 740	€ 2500 tot € 2950	€ 32.500 tot € 38.300	K
P	€ 740 tot € 860	€ 2950 tot € 3450	€ 38.300 tot € 44.700	P
D	€ 860 tot € 1050	€ 3450 tot € 4200	€ 44.700 tot € 54.400	D
H	€ 1050 of meer	€ 4200 of meer	€ 54.400 of meer	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Ολλανδίας (στην γαλλική μετάφραση) για τον 6ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 59, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round6/fieldwork/netherlands/ESS6_showcards_NL.pdf

Πίνακας Β35. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ολλανδίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS

J	Minder dan €230	Minder dan €1000	Minder dan €13.000	J
R	€230 tot €300	€1000 tot €1300	€13.000 tot €17.000	R
C	€300 tot €370	€1300 tot €1600	€17.000 tot €20.500	C
M	€370 tot €430	€1600 tot €1850	€20.500 tot €24.200	M
F	€430 tot €510	€1850 tot €2200	€24.200 tot €28.500	F
S	€510 tot €600	€2200 tot €2600	€28.500 tot €33.500	S
K	€600 tot €700	€2600 tot €3000	€33.500 tot €39.200	K
P	€700 tot €830	€3000 tot €3550	€39.200 tot €46.400	P
D	€830 tot €1040	€3550 tot €4500	€46.400 tot €58.200	D
H	€1040 of meer	€4500 of meer	€58.200 of meer	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Ολλανδίας (στην γαλλική μετάφραση) για τον 7ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 72, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round7/fieldwork/netherlands/ESS7_showcards_NL.pdf

Πίνακας Β36. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Ολλανδίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS

J	Minder dan €240	Minder dan €1000	Minder dan €13,200	J
R	€240 tot €310	€1000 tot €1350	€13,200 tot €17,300	R
C	€310 tot €370	€1350 tot €1600	€17,300 tot €20,800	C
M	€370 tot €440	€1600 tot €1900	€20,800 tot €24,500	M
F	€440 tot €510	€1900 tot €2200	€24,500 tot €28,700	F
S	€510 tot €610	€2200 tot €2600	€28,700 tot €33,900	S
K	€610 tot €720	€2600 tot €3100	€33,900 tot €40,100	K
P	€720 tot €850	€3100 tot €3700	€40,100 tot €47,800	P
D	€850 tot €1070	€3700 tot €4600	€47,800 tot €60,100	D
H	€1070 of meer	€4600 of meer	€60,100 of meer	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Ολλανδίας (στην γαλλική μετάφραση) για τον 8ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 69, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round8/fieldwork/netherlands/ESS8_showcards_NL.pdf

Πίνακας Β37. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Πολωνίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS

	MIESIĘCZNE	ROCZNE	
J	mniej niż 850 zł	mniej niż 10 000 zł	J
R	850 zł, ale mniej niż 1100 zł	10 000 zł, ale mniej niż 13 000 zł	R
C	1100 zł, ale mniej niż 1400 zł	13 000 zł, ale mniej niż 17 000 zł	C
M	1400 zł, ale mniej niż 1700 zł	17 000 zł, ale mniej niż 20 000 zł	M
F	1700 zł, ale mniej niż 2000 zł	20 000 zł, ale mniej niż 24 000 zł	F
S	2000 zł, ale mniej niż 2300 zł	24 000 zł,ale mniej niż 28 000 zł	S
K	2300 zł, ale mniej niż 2700 zł	28 000 zł, ale mniej niż 32 000 zł	K
P	2700 zł, ale mniej niż 3200 zł	32 000 zł, ale mniej niż 38 000 zł	P
D	3200 zł, ale mniej niż 4200 zł	38 000 zł, ale mniej niż 50 000 zł	D
H	4200 zł lub więcej	50 000 zł lub wiecej	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Πολωνίας για τον 4ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 75, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round4/fieldwork/poland/ESS4_showcards_PL.pdf

Πίνακας Β38. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Πολωνίας για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS

	MIESIĘCZNE	ROCZNE	
J	1100 zł lub mniej	13 000 zł lub mniej	J
R	Między 1101 zł a 1500 zł	Między 13 001 zł a 18 000 zł	R
C	Między 1501 zł a 2000 zł	Między 18 001 zł a 24 000 zł	C
M	Między 2001 zł a 2400 zł	Między 24 001 zł a 29 000 zł	M
F	Między 2401 zł a 2800 zł	Między 29 001 zł a 34 000 zł	F
S	Między 2801 zł a 3300 zł	Między 34 001 zł a 40 000 zł	S
K	Między 3301 zł a 3900 zł	Między 40 001 zł a 47 000 zł	K
P	Między 3901 zł a 4700 zł	Między 47 001 zł a 57 000 zł	P
D	Między 4701 zł a 6000 zł	Między 57 001 zł a 72 000 zł	D
H	Powyżej 6000 zł	Powyżej 72 000 zł	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Πολωνίας για τον 4ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 52, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round5/fieldwork/poland/ESS5_showcards_PL.pdf

Πίνακας Β39. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Πολωνίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS

	MIESIĘCZNE	ROCZNE	
J	1200 zł lub mniej	14 000 zł lub mniej	J
R	Między 1201 zł a 1600 zł	Między 14 001 zł a 19 000 zł	R
C	Między 1601 zł a 2000 zł	Między 19 001 zł a 24 000 zł	C
M	Między 2001 zł a 2500 zł	Między 24 001 zł a 30 000 zł	M
F	Między 2501 zł a 3000 zł	Między 30 001 zł a 36 000 zł	F
S	Między 3001 zł a 3500 zł	Między 36 001 zł a 42 000 zł	S
K	Między 3501 zł a 4100 zł	Między 42 001 zł a 49 000 zł	K
P	Między 4101 zł a 4900 zł	Między 49 001 zł a 59 000 zł	P
D	Między 4901 zł a 6400 zł	Między 59 001 zł a 77 000 zł	D
H	Powyżej 6400 zł	Powyżej 77 000 zł	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Πολωνίας για τον 4ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 59, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round6/fieldwork/poland/ESS6_showcards_PL.pdf

Πίνακας Β40. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Πολωνίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS

	MIESIĘCZNE	ROCZNE	
J	1300 zł lub mniej	16 000 zł lub mniej	J
R	Między 1301 zł a 1700 zł	Między 16 001 zł a 20 000 zł	R
C	Między 1701 zł a 2200 zł	Między 20 001 zł a 26 000 zł	C
M	Między 2201 zł a 2700 zł	Między 26 001 zł a 32 000 zł	M
F	Między 2701 zł a 3100 zł	Między 32 001 zł a 37 000 zł	F
S	Między 3101 zł a 3700 zł	Między 37 001 zł a 44 000 zł	S
K	Między 3701 zł a 4300 zł	Między 44 001 zł a 52 000 zł	K
P	Między 4301 zł a 5100 zł	Między 52 001 zł a 61 000 zł	P
D	Między 5101 zł a 6600 zł	Między 61 001 zł a 79 000 zł	D
H	Powyżej 6600 zł	Powyżej 79 000 zł	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Πολωνίας για τον 4ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 71, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round7/fieldwork/poland/ESS7_showcards_PL.pdf

Πίνακας Β41. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Πολωνίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS

	MIESIĘCZNE	ROCZNE	
J	1400 zł lub mniej	17 000 zł lub mniej	J
R	Między 1401 zł a 1900 zł	Między 17 001 zł a 23 000 zł	R
C	Między 1901 zł a 2400 zł	Między 23 001 zł a 29 000 zł	C
M	Między 2401 zł a 2900 zł	Między 29 001 zł a 35 000 zł	M
F	Między 2901 zł a 3400 zł	Między 35 001 zł a 41 000 zł	F
S	Między 3401 zł a 4000 zł	Między 41 001 zł a 48 000 zł	S
K	Między 4001 zł a 4700 zł	Między 48 001 zł a 56 000 zł	K
P	Między 4701 zł a 5600 zł	Między 56 001 zł a 67 000 zł	P
D	Między 5601 zł a 7100 zł	Między 67 001 zł a 85 000 zł	D
H	Powyżej 7100 zł	Powyżej 85 000 zł	H

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Πολωνίας για τον 4ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 68, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round8/fieldwork/poland/ESS8_showcards_PL.pdf

Πίνακας Β42. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Σλοβενίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS

Skupni mesečni neto dohodek vašega gospodinjstva:

J manj kot 650 €
R od 650 do 800 €
C od 800 do 950 €
M od 950 do 1100 €
F od 1100 do 1300 €
S od 1300 do 1600 €
K od 1600 do 1900 €
P od 1900 do 2200 €
D od 2200 do 3000 €
H 3000 € in več

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Σλοβενίας για τον 4ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 75, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round4/fieldwork/slovenia/ESS4_showcards_SI.pdf

Πίνακας Β43. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Σλοβενίας για τον 5ο έως και τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS

Skupni mesečni neto dohodek vašega gospodinjstva:

J	do 550 €
R	od 551 do 800 €
C	od 801 do 1000 €
M	od 1001 do 1300 €
F	od 1301 do 1600 €
S	od 1601 do 1900 €
K	od 1901 do 2200 €
P	od 2201 do 2500 €
D	od 2501 do 3100 €
H	nad 3100 €

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Σλοβενίας για τον 5ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 53, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round5/fieldwork/slovenia/ESS5_showcards_SI.pdf

Πίνακας Β44. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Σουηδίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS

Hushållet ungefärliga nettoinkomst i månaden

(J)	**Upp till 8 099**
(R)	**8 100 - 10 199**
(C)	**10 200 - 12 399**
(M)	**12 400 - 14 999**
(F)	**15 000 - 17 699**
(S)	**17 700 - 20 999**
(K)	**21 000 - 26 299**
(P)	**26 300 - 33 099**
(D)	**33 100 - 41 199**
(H)	**41 200 eller mer**

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Σουηδίας για τον 4ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 74, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round4/fieldwork/sweden/ESS4_showcards_SE.pdf

Πίνακας Β45. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Σουηδίας για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS

Hushållets totala nettoinkomst i månaden

(J)	Upp till 11 499
(R)	11 500 – 13 999
(C)	14 000 – 16 999
(M)	17 000 – 19 999
(F)	20 000 – 23 999
(S)	24 000 – 27 999
(K)	28 000 – 31 999
(P)	32 000 – 35 999
(D)	36 000 – 43 999
(H)	44 000 eller mer

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Σουηδίας για τον 5ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 52, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round5/fieldwork/sweden/ESS5_showcards_SE.pdf

Πίνακας Β46. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Σουηδίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS

SVARSKORT 58

(J)	Upp till 10 999
(R)	11 000 - 14 999
(C)	15 000 - 18 999
(M)	19 000 - 21 999
(F)	22 000 - 24 999
(S)	25 000 - 28 999
(K)	29 000 - 32 999
(P)	33 000 - 39 999
(D)	40 000 - 48 999
(H)	49 000 eller mer

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Σουηδίας για τον 6ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 59, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round6/fieldwork/sweden/ESS6_showcards_SE.pdf

Πίνακας Β47. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Σουηδίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS

SVARSKORT 69

(J)	Upp till 10 999
(R)	11 000 - 14 999
(C)	15 000 - 18 999
(M)	19 000 - 21 999
(F)	22 000 - 24 999
(S)	25 000 - 28 999
(K)	29 000 - 32 999
(P)	33 000 - 39 999
(D)	40 000 - 48 999
(H)	49 000 eller mer

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Σουηδίας για τον 7ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 71, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round7/fieldwork/sweden/ESS7_showcards_SE.pdf

Πίνακας Β48. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Σουηδίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS

SVARSKORT 67

(J)	Upp till 11 999
(R)	12 000 - 15 999
(C)	16 000 - 19 999
(M)	20 000 - 23 999
(F)	24 000 - 26 999
(S)	27 000 - 30 999
(K)	31 000 - 35 999
(P)	36 000 - 42 999
(D)	43 000 - 52 999
(H)	53 000 eller mer

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Σουηδίας για τον 8ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 68, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round8/fieldwork/sweden/ESS8_showcards_SE.pdf

Πίνακας Β49. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Φινλανδίας για τον 4ο γύρο διεξαγωγής της ESS

Kotitalouden nettotulot kuukaudessa

J	Alle 900 €
R	900 – 1 199 €
C	1 200 – 1 499 €
M	1 500 – 1 799 €
F	1 800 – 2 199 €
S	2 200 – 2 599 €
K	2 600 – 3 099 €
P	3 100 – 3 699 €
D	3 700 – 4 599 €
H	Vähintään 4 600 €

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Φινλανδίας (στη φινλανδική μετάφραση) για τον 4ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 74, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round4/fieldwork/finland/finnish/ESS4_showcards_FI_fin.pdf

Πίνακας Β50. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Φινλανδίας για τον 5ο γύρο διεξαγωγής της ESS

Kotitalouden nettotulot kuukaudessa:

J	Alle 959 €
R	959 – 1 231 €
C	1 232 – 1 615 €
M	1 616 – 1 970 €
F	1 971 – 2 370 €
S	2 371 – 2 886 €
K	2 887 – 3 484 €
P	3 485 – 4 159 €
D	4 160 – 5 142 €
H	Vähintään 5 143 €

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Φινλανδίας (στη φινλανδική μετάφραση) για τον 5ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 52, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round5/fieldwork/finland/finnish/ESS5_showcards_FI_fin.pdf

Πίνακας Β51. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Φινλανδίας για τον 6ο γύρο διεξαγωγής της ESS

Kotitalouden nettotulot kuukaudessa:

J	Alle 1010 €
R	1010 - 1292 €
C	1293 - 1694 €
M	1695 - 2070 €
F	2071 - 2479 €
S	2480 - 2986 €
K	2987 - 3617 €
P	3618 - 4311 €
D	4312 - 5361 €
H	Vähintään 5361 €

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Φινλανδίας (στη φινλανδική μετάφραση) για τον 6ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 59, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round6/fieldwork/finland/finnish/ESS6_showcards_FI_fin.pdf

Πίνακας Β52. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Φινλανδίας για τον 7ο γύρο διεξαγωγής της ESS

Kotitalouden nettotulot kuukaudessa:

J	alle 1075 euroa
R	1075-1366 euroa
C	1367-1808 euroa
M	1809-2215 euroa
F	2216-2627 euroa
S	2628-3157 euroa
K	3158-3824 euroa
P	3825-4555 euroa
D	4556-5673 euroa
H	vähintään 5673 euroa

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Φινλανδίας (στη φινλανδική μετάφραση) για τον 7ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 71, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round7/fieldwork/finland/finnish/ESS7_showcards_FI_fin.pdf

Πίνακας Β53. Οι τιμές της μεταβλητής του οικογενειακού εισοδήματος στην περίπτωση της Φινλανδίας για τον 8ο γύρο διεξαγωγής της ESS

KORTTI 67

J (alle 1115 euroa)

R (1115–1376 euroa)

C (1377–1749 euroa)

M (1750–2165 euroa)

F (2166–2646 euroa)

S (2647–3211 euroa)

K (3212–3840 euroa)

P (3841–4580 euroa)

D (4581–5709 euroa)

H (vähintään 5710 euroa)

Αναδημοσίευση από τις κάρτες των συνεντευκτών/τριών του βασικού ερωτηματολογίου της Φινλανδίας (στη φινλανδική μετάφραση) για τον 8ο γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, σ. 68, η πληροφορία ανακτήθηκε από: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round8/fieldwork/finland/finnish/ESS8_showcards_FI_fin.pdf

Παράρτημα Γ

Πίνακας Γ1. Το σχεδιασμένο και το πραγματοποιημένο δείγμα ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Αλβανία								
Σχεδιασμένο	-	-	-	-	-	1602	-	-
Πραγματοποιημένο	-	-	-	-	-	1201	-	-
Αυστρία								
Σχεδιασμένο	3828	3672	3800	3631	3800	-	3600	3966
Πραγματοποιημένο	2257	2256	2405	2255	2259	-	1795	2010
Βουλγαρία								
Σχεδιασμένο	-	-	2357	3200	3200	3200	-	-
Πραγματοποιημένο	-	-	1400	2230	2434	2260	-	-
Γαλλία								
Σχεδιασμένο	3748	4400	4680	4500	4000	4200	4173	4300
Πραγματοποιημένο	1503	1806	1986	2073	1728	1968	1917	2070
Δανία								
Σχεδιασμένο	2243	2441	3000	3008	2900	3372	2937	-
Πραγματοποιημένο	1506	1487	1505	1610	1576	1650	1502	-
Ελλάδα								
Σχεδιασμένο	3227	3056	-	2790	4230	-	-	-
Πραγματοποιημένο	2566	2406	-	2072	2715	-	-	-
Εσθονία								
Σχεδιασμένο	-	2867	2800	3077	3336	3707	3620	3140
Πραγματοποιημένο	-	1989	1517	1661	1793	2380	2051	2019
Ιρλανδία								
Σχεδιασμένο	3240	3981	3400	3696	4500	4420	4400	4800
Πραγματοποιημένο	2046	2286	1800	1764	2576	2628	2390	2757
Ισλανδία								
Σχεδιασμένο	-	1200	-	-	-	1431	-	2002
Πραγματοποιημένο	-	579	-	-	-	752	-	880
Ισραήλ								
Σχεδιασμένο	3600	-	-	3255	3230	3230	3500	3500
Πραγματοποιημένο	2499	-	-	2490	2294	2508	2562	2557
Ιταλία								
Σχεδιασμένο	3000	2613	-	-	-	2778	-	5497
Πραγματοποιημένο	1207	1529	-	-	-	960	-	2626
Κόσοβο								
Σχεδιασμένο	-	-	-	-	-	2312	-	-
Πραγματοποιημένο	-	-	-	-	-	1295	-	-
Κροατία								
Σχεδιασμένο	-	-	-	3280	3080	-	-	-
Πραγματοποιημένο	-	-	-	1484	1649	-	-	-
Κύπρος								
Σχεδιασμένο	-	-	1481	1600	1600	1589	-	-
Πραγματοποιημένο	-	-	995	1215	1083	1116	-	-
Λετονία								
Σχεδιασμένο	-	-	2815	3630			-	-
Πραγματοποιημένο	-	-	1960	1980	-	-	-	-
Λιθουανία								
Σχεδιασμένο	-	-	-	3886	4990	4470	3634	3827
Πραγματοποιημένο	-	-	-	2002	1677	2109	2250	2122

Πίνακας Γ1. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Λουξεμβούργο								
Σχεδιασμένο	3773	3497	-	-	-	-	-	-
Πραγματοποιημένο	1552	1635	-	-	-	-	-	-
Ουγγαρία								
Σχεδιασμένο	2484	2463	2635	2635	3238	3194	3339	4006
Πραγματοποιημένο	1685	1498	1518	1544	1561	2014	1698	1625
Ουκρανία								
Σχεδιασμένο	-	3050	3014	3003	3003	3692	-	-
Πραγματοποιημένο	-	2031	2002	1845	1931	2178	-	-
Πορτογαλία								
Σχεδιασμένο	2366	3094	3135	3258	3265	3040	3100	3100
Πραγματοποιημένο	1511	2052	2222	2367	2150	2151	1265	1270
Ρουμανία								
Σχεδιασμένο	-	-	3210	3210	-	-	-	-
Πραγματοποιημένο	-	-	2139	2146	-	-	-	-
Ρωσία								
Σχεδιασμένο	-	-	3551	3785	3982	3772	-	3900
Πραγματοποιημένο	-	-	2437	2512	2595	2484	-	2430
Σλοβακία								
Σχεδιασμένο	-	2500	2500	2500	2500	2500	-	-
Πραγματοποιημένο	-	1512	1766	1810	1856	1847	-	-
Τουρκία								
Σχεδιασμένο	-	4326	-	3990	-	-	-	-
Πραγματοποιημένο	-	1856	-	2416	-	-	-	-
Τσεχική Δημοκρατία								
Σχεδιασμένο	3330	5531	-	3000	3536	3010	3258	3390
Πραγματοποιημένο	1360	3026	-	2018	2386	2009	2148	2269

Προσαρμογή από European Social Survey (2016c, 2016d, 2016e, 2016f, 2016g, 2016h, 2016i, 2018b) © Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC.

Πίνακας Γ2. Οι ερωτώμενοι που αρνήθηκαν τουλάχιστον μια φορά σύμφωνα με τις δημοσιευμένες εκθέσεις (Αρνούμενοι Ι) και σύμφωνα με τη στατιστική επεξεργασία των επίσημων αρχείων των δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου και των δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών (Αρνούμενοι ΙΙ) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Αλβανία								
Αρνούμενοι Ι	-	-	-	-	-	186	-	-
Αρνούμενοι ΙΙ	-	-	-	-	-	140	-	-
Αυστρία								
Αρνούμενοι Ι	837	913	608	459	818	-	845	1123
Αρνούμενοι ΙΙ	807	921	598	-*	-*	-	932	1128
Βουλγαρία								
Αρνούμενοι Ι	-	-	177	211	229	253	-	-
Αρνούμενοι ΙΙ	-	-	177	211	230	254	-	-
Γαλλία								
Αρνούμενοι Ι	192	329	459	480	384	283	185	106
Αρνούμενοι ΙΙ	-*	255	473	480	396	262	197	223
Δανία								
Αρνούμενοι Ι	522	511	682	913	864	833	918	-
Αρνούμενοι ΙΙ	426	521	694	877	798	853	971	-
Ελλάδα								
Αρνούμενοι Ι	184	36	-	293	107	-	-	-
Αρνούμενοι ΙΙ	182	41	-	293	107	-	-	-
Εσθονία								
Αρνούμενοι Ι	-	271	434	483	416	312	574	451
Αρνούμενοι ΙΙ	-	269	-*	504	424	360	581	522
Ιρλανδία								
Αρνούμενοι Ι	385	509	423	467	492	324	380	540
Αρνούμενοι ΙΙ	383	394	383	551	493	408	458	541
Ισλανδία								
Αρνούμενοι Ι	-	441	-	-	-	397	-	722
Αρνούμενοι ΙΙ	-	-*	-	-	-	-*	-	661
Ισραήλ								
Αρνούμενοι Ι	471	-	-	139	118	101	127	242
Αρνούμενοι ΙΙ	523	-	-	137	123	107	133	245
Ιταλία								
Αρνούμενοι Ι	189	334	-	-	-	634	-	-
Αρνούμενοι ΙΙ	305	344	-	-	-	679	-	1419
Κόσοβο								
Αρνούμενοι Ι	-	-	-	-	-	139	-	-
Αρνούμενοι ΙΙ	-	-	-	-	-	140	-	-
Κροατία								
Αρνούμενοι Ι	-	-	-	703	623	-	-	-
Αρνούμενοι ΙΙ	-	-	-	686	665	-	-	-
Κύπρος								
Αρνούμενοι Ι	-	-	5	82	123	101	-	-
Αρνούμενοι ΙΙ	-	-	5	84	110	104	-	-
Λετονία								
Αρνούμενοι Ι	-	-	366	306	-	-	-	-
Αρνούμενοι ΙΙ	-	-	-*	183	-	-	-	-

Πίνακας Γ2. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Λιθουανία								
Αρνούμενοι I	-	-	-	324	0	106	236	-
Αρνούμενοι II	-	-	-	324	0	106	236	293
Λουξεμβούργο								
Αρνούμενοι I	1577	1142	-	-	-	-	-	-
Αρνούμενοι II	1084	1011	-	-	-	-	-	-
Ουγγαρία								
Αρνούμενοι I	336	276	418	577	557	454	864	-
Αρνούμενοι II	262	270	430	610	579	577	875	1241
Ουκρανία								
Αρνούμενοι I	-	383	546	627	617	854	-	-
Αρνούμενοι II	-	383	527	582	612	854	-	-
Πορτογαλία								
Αρνούμενοι I	79	93	232	155	84	83	172	-
Αρνούμενοι II	225	97	112	157	84	83	172	208
Ρουμανία								
Αρνούμενοι I	-	-	275	111	-	-	-	-
Αρνούμενοι II	-	-	-*	111	-	-	-	-
Ρωσία								
Αρνούμενοι I	-	-	160	302	180	158	-	299
Αρνούμενοι II	-	-	160	306	180	160	-	300
Σλοβακία								
Αρνούμενοι I	-	430	268	161	194	251	-	-
Αρνούμενοι II	-	452	281	163	199	252	-	-
Τουρκία								
Αρνούμενοι I	-	191	-	168	-	-	-	-
Αρνούμενοι II	-	-*	-	168	-	-	-	-
Τσεχική Δημοκρατία								
Αρνούμενοι I	477	294	-	507	506	369	399	353
Αρνούμενοι II	615	296	-	506	511	311	401	353

*Οι εν λόγω χώρες συμμετείχαν στους συγκεκριμένους γύρους αλλά δεν συμπεριλαμβάνονται μέχρι την στιγμή τουλάχιστον γραφής του παρόντος στα δημοσιοποιημένα αρχεία δεδομένων των στοιχείων επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών.

Πίνακας Γ3. Το ποσοστό (%) των αρνούμενων ερωτώμενων κατά τη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου και των αρχείων από τις φόρμες επικοινωνίας των συνεντευκτών/τριών επί του συνόλου του σχεδιασμένου δείγματος ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας								
Χώρα	1ος 2002	2ος 2004	3ος 2006	4ος 2008	5ος 2010	6ος 2012	7ος 2014	8ος 2016	Μέση τιμή
Αλβανία	-	-	-	-	-	8,74	-	-	-
Αυστρία	21,08	25,08	15,74	-	-	-	25,89	28,44	23,25
Βουλγαρία	-	-	7,51	6,59	7,19	7,94	-	-	7,31
Γαλλία		5,80	10,11	10,67	9,90	6,24	4,72	5,19	7,52
Δανία	18,99	21,34	23,13	29,16	27,52	25,30	33,06	-	25,50
Ελλάδα	5,64	1,34	-	10,50	2,53	-	-	-	5,00
Εσθονία	-	9,38	-	16,38	12,71	9,71	16,05	16,62	13,48
Ιρλανδία	11,82	9,90	11,26	14,91	10,96	9,23	10,41	11,27	11,22
Ισλανδία	-	-	-	-	-	-	-	33,02	-
Ισραήλ	14,53	-	-	4,21	3,81	3,31	3,80	7,00	6,11
Ιταλία	10,17	13,16	-	-	-	24,44	-	25,81	18,40
Κόσοβο	-	-	-	-	-	6,06	-	-	-
Κροατία	-	-	-	20,91	21,59	-	-	-	21,25
Κύπρος	-	-	0,34	5,25	6,88	6,54	-	-	4,75
Λετονία	-	-	-	5,04	-	-	-	-	-
Λιθουανία	-	-	-	8,34	0,00	2,37	6,49	7,66	4,97
Λουξεμβούργο	28,73	28,91	-	-	-	-	-	-	28,82
Ουγγαρία	10,55	10,96	16,32	23,15	17,88	18,07	26,21	30,98	19,27
Ουκρανία	-	12,56	17,49	19,38	20,38	23,13	-	-	18,59
Πορτογαλία	9,51	3,14	3,57	4,82	2,57	2,73	5,55	6,71	4,83
Ρουμανία	-	-	-	3,46	-	-	-	-	-
Ρωσία	-	-	4,51	8,08	4,52	4,24	-	7,69	5,81
Σλοβακία	-	18,08	11,24	6,52	7,96	10,08	-	-	10,78
Τουρκία	-	-	-	4,21	-	-	-	-	-
Τσεχική Δημοκρατία	18,47	5,35	-	16,87	14,45	10,33	12,31	10,41	12,60

Πίνακας Γ4. Οι απρόθυμοι ερωτώμενοι που ενώ αρνήθηκαν έστω μια φορά να αποκριθούν εντέλει συμμετείχαν στην έρευνα ανά χώρα για τους 8 γύρους της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Αλβανία	-	-	-	-	-	46	-	-
Αυστρία	106	1	0	-	-	-	9	21
Βουλγαρία	-	-	0	3	50	100	-	-
Γαλλία	-	1	38	28	13	10	19	8
Δανία	63	1	2	6	4	10	12	-
Ελλάδα	19	4	-	0	1	-	-	-
Εσθονία	-	194	-	16	13	58	64	86
Ιρλανδία	2	0	50	55	0	49	12	13
Ισλανδία	-	-	-	-	-	-	-	34
Ισραήλ	28	-	-	8	54	26	36	69
Ιταλία	11	0	-	-	-	34	-	331
Κόσοβο	-	-	-	-	-	5	-	-
Κροατία	-	-	-	1	23	-	-	-
Κύπρος	-	-	0	1	2	0	-	-
Λετονία	-	-	-	2	-	-	-	-
Λιθουανία	-	-	-	0	0	1	8	0
Λουξεμβούργο	5	2	-	-	-	-	-	-
Ουγγαρία	4	6	47	45	24	178	14	6
Ουκρανία	-	7	2	6	5	1	-	-
Πορτογαλία	23	7	0	0	0	0	0	6
Ρουμανία	-	-	-	0	-	-	-	-
Ρωσία	-	-	3	12	16	12	-	27
Σλοβακία	-	87	50	112	8	7	-	-
Τουρκία	-	-	-	8	-	-	-	-
Τσεχική Δημοκρατία	20	1	-	0	0	19	16	0

Πίνακας Γ5. Η σχετική συχνότητα (%) των αποκρινόμενων (ΔΑ), των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) σύμφωνα με το φύλο ανά χώρα για τους 4 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Αυστρία												
Άνδρες	46,6	50,1	36,8	46,1	45,5	100,0	46,5	56,0	0,0	-	-	-
Γυναίκες	53,4	49,9	63,2	53,9	54,5	0,0	53,5	44,0	0,0	-	-	-
N	2151	760	106	2255	585	1	2405	598	0	-	-	-
Βουλγαρία												
Άνδρες	-	-	-	-	-	-	39,0	59,3	-	43,9	54,8	33,3
Γυναίκες	-	-	-	-	-	-	61,0	40,7	-	56,1	45,2	66,7
N	-	-	-	-	-	-	1400	177	-	2227	210	3
Γαλλία												
Άνδρες	45,2	-	-	46,6	45,1	0,0	46,6	43,7	57,9	45,4	45,4	46,4
Γυναίκες	54,8	-	-	53,4	54,9	100,0	53,4	56,3	42,1	54,6	54,6	53,6
N	1503	-	-	1805	253	1	1948	467	38	2045	478	28
Δανία												
Άνδρες	50,5	-	57,1	48,5	43,4	100,0	49,1	50,4	0,0	49,8	46,0	16,7
Γυναίκες	49,5	-	42,9	51,5	56,6	0,0	50,9	49,6	100,0	50,2	54,0	83,3
N	1439	-	63	1486	470	1	1503	688	2	1604	877	6
Ελλάδα												
Άνδρες	43,4	45,6	36,8	43,7	34,2	50,0	-	-	-	45,4	54,0	0,0
Γυναίκες	56,6	54,4	63,2	56,3	65,8	50,0	-	-	-	54,6	46,0	0,0
N	2547	171	19	2402	38	4	-	-	-	2072	287	0
Εσθονία												
Άνδρες	-	-	-	41,9	50,9	34,0	43,5	-	-	42,4	40,7	43,8
Γυναίκες	-	-	-	58,1	49,1	66,0	56,5	-	-	57,6	59,3	56,3
N	-	-	-	1795	269	194	1517	-	-	1645	504	16

Πίνακας Γ5. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Ιρλανδία												
Άνδρες	46,2	44,8	0,0	43,1	40,7	0,0	45,6	43,9	45,8	45,7	42,6	52,7
Γυναίκες	53,8	55,2	100,0	56,9	59,3	0,0	54,4	56,1	54,2	54,3	57,4	47,3
N	2044	324	2	2286	324	0	1686	246	48	1709	488	55
Ισλανδία												
Άνδρες	-	-	-	47,5	-	-	-	-	-	-	-	-
Γυναίκες	-	-	-	52,5	-	-	-	-	-	-	-	-
N	-	-	-	570	-	-	-	-	-	-	-	-
Ισραήλ												
Άνδρες	45,7	41,9	55,6	-	-	-	-	-	-	45,7	43,3	62,5
Γυναίκες	54,3	58,1	44,4	-	-	-	-	-	-	54,3	56,7	37,5
N	2467	241	27	-	-	-	-	-	-	2482	97	8
Ιταλία												
Άνδρες	45,3	40,5	54,5	49,1	51,9	0,0	-	-	-	-	-	-
Γυναίκες	54,7	59,5	45,5	50,9	48,1	0,0	-	-	-	-	-	-
N	1196	227	11	1529	314	0	-	-	-	-	-	-
Κροατία												
Άνδρες	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43,1	48,3	0,0
Γυναίκες	-	-	-	-	-	-	-	-	-	56,9	51,7	100,0
N	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1472	611	1
Κύπρος												
Άνδρες	-	-	-	-	-	-	47,6	40,0	0,0	50,4	51,8	100,0
Γυναίκες	-	-	-	-	-	-	52,4	60,0	0,0	49,6	48,2	0,0
N	-	-	-	-	-	-	995	5	0	1214	83	1

Πίνακας Γ5. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Λετονία												
Άνδρες	-	-	-	-	-	-	39,9	-	-	37,8	42,9	0,0
Γυναίκες	-	-	-	-	-	-	60,1	-	-	62,2	57,1	100,0
N	-	-	-	-	-	-	1957	-	-	1978	42	2
Λιθουανία												
Άνδρες	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50,0	49,7	0,0
Γυναίκες	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50,0	50,3	0,0
N	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2002	312	0
Λουξεμβούργο												
Άνδρες	47,3	42,0	80,0	51,8	45,9	0,0	-	-	-	-	-	-
Γυναίκες	52,7	58,0	20,0	48,2	54,1	100,0	-	-	-	-	-	-
N	1544	1044	5	1633	1005	2	-	-	-	-	-	-
Ουγγαρία												
Άνδρες	48,0	45,0	50,0	43,2	45,0	16,7	41,3	44,3	42,6	45,6	46,4	40,0
Γυναίκες	52,0	55,0	50,0	56,8	55,0	83,3	58,7	55,7	57,4	54,4	53,6	60,0
N	1681	262	4	1492	258	6	1471	422	47	1499	549	45
Ουκρανία												
Άνδρες	-	-	-	36,7	48,0	71,4	38,8	50,8	0,0	37,5	48,9	0,0
Γυναίκες	-	-	-	63,3	52,0	28,6	61,2	49,2	100,0	62,5	51,1	100,0
N	-	-	-	2023	358	7	2000	504	2	1839	571	6
Πορτογαλία												
Άνδρες	41,7	37,4	39,1	39,9	44,7	71,4	38,8	53,6	0,0	39,1	44,1	0,0
Γυναίκες	58,3	62,6	60,9	60,1	55,3	28,6	61,2	46,4	0,0	60,9	55,9	0,0
N	1488	163	23	2045	47	7	2222	112	0	2367	152	0

Πίνακας Γ5. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Ρουμανία												
Άνδρες	-	-	-	-	-	-	47,7	-	-	45,0	48,6	0,0
Γυναίκες	-	-	-	-	-	-	52,3	-	-	55,0	51,4	0,0
N	-	-	-	-	-	-	2139	-	-	2146	109	0
Ρωσία												
Άνδρες	-	-	-	-	-	-	40,3	35,6	33,3	39,3	37,3	50,0
Γυναίκες	-	-	-	-	-	-	59,7	64,4	66,7	60,7	62,7	50,0
N	-	-	-	-	-	-	2434	160	3	2500	276	12
Σλοβακία												
Άνδρες	-	-	-	50,4	39,0	48,1	48,4	43,4	50,0	38,1	37,7	36,6
Γυναίκες	-	-	-	49,6	61,0	51,9	51,6	56,6	50,0	61,9	61,3	63,4
N	-	-	-	1398	395	79	1689	258	48	1689	154	112
Τουρκία												
Άνδρες	-	-	-	44,5	-	-	-	-	-	46,6	42,0	62,5
Γυναίκες	-	-	-	55,5	-	-	-	-	-	53,4	58,0	37,5
N	-	-	-	1855	-	-	-	-	-	2408	50	8
Τσεχική Δημοκρατία												
Άνδρες	47,5	44,4	60,0	46,7	55,6	0,0	-	-	-	48,8	61,9	0,0
Γυναίκες	52,5	55,6	40,0	53,3	44,4	100,0	-	-	-	51,2	38,1	0,0
N	1331	516	20	3025	214	1	-	-	-	2018	441	0

Πίνακας Γ6. Η σχετική συχνότητα (%) των αποκρινόμενων (ΔΑ), των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) σύμφωνα με το φύλο ανά χώρα για τους 4 τελευταίους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Αλβανία												
Άνδρες	-	-	-	45,2	52,1	58,7	-	-	-	-	-	-
Γυναίκες	-	-	-	54,8	47,9	41,3	-	-	-	-	-	-
N	-	-	-	1155	140	46	-	-	-	-	-	-
Αυστρία												
Άνδρες	-	-	-	-	-	-	47,5	50,9	55,6	44,7	50,1	52,4
Γυναίκες	-	-	-	-	-	-	52,5	49,1	44,4	55,3	49,9	47,6
N	-	-	-	-	-	-	1786	932	9	1989	1104	21
Βουλγαρία												
Άνδρες	43,8	50,0	42,0	42,8	53,2	34,0	-	-	-	-	-	-
Γυναίκες	56,3	50,0	58,0	57,2	46,8	66,0	-	-	-	-	-	-
N	2384	228	50	2160	248	100	-	-	-	-	-	-
Γαλλία												
Άνδρες	46,4	43,2	53,8	44,7	46,6	50,0	47,9	50,3	21,1	46,1	46,0	25,0
Γυναίκες	53,6	56,8	46,2	55,3	53,4	50,0	52,1	49,7	78,9	53,9	54,0	75,0
N	1715	396	13	1958	262	10	1898	197	19	2062	215	8
Δανία												
Άνδρες	51,3	46,9	50,0	50,5	47,4	50,0	52,0	44,1	33,3	-	-	-
Γυναίκες	48,7	53,1	50,0	49,5	52,6	50,0	48,0	55,9	66,7	-	-	-
N	1572	789	4	1640	835	10	1490	948	12	-	-	-
Ελλάδα												
Άνδρες	43,8	58,8	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Γυναίκες	56,2	41,2	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N	2714	102	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας Γ6. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Εσθονία												
Άνδρες	40,2	43,3	46,2	42,1	46,6	37,9	40,2	46,4	57,8	45,6	39,3	50,0
Γυναίκες	59,8	56,7	53,8	57,9	53,4	62,1	59,8	53,6	42,2	54,4	60,7	50,0
N	1780	404	13	2322	348	58	1987	261	64	1933	511	86
Ιρλανδία												
Άνδρες	46,2	57,8	0,0	47,7	49,0	44,9	46,2	50,4	25,0	49,0	47,1	53,8
Γυναίκες	53,8	42,2	0,0	52,3	51,0	55,1	53,8	49,6	75,0	51,0	52,9	46,2
N	2576	493	0	2579	349	49	2378	427	12	2744	527	13
Ισλανδία												
Άνδρες	-	-	-	50,1	-	-	-	-	-	49,9	-	44,1
Γυναίκες	-	-	-	49,9	-	-	-	-	-	50,1	-	55,9
N	-	-	-	752	-	-	-	-	-	840	-	34
Ισραήλ												
Άνδρες	45,3	54,4	55,6	45,5	44,2	65,4	45,6	56,2	36,1	47,7	56,6	59,4
Γυναίκες	54,7	45,6	44,4	54,5	55,8	34,6	54,4	43,8	63,9	52,3	42,4	40,6
N	2240	114	54	2482	104	26	2526	130	36	2488	235	69
Ιταλία												
Άνδρες	-	-	-	47,5	44,4	55,9	-	-	-	48,3	44,4	52,6
Γυναίκες	-	-	-	52,5	55,6	44,1	-	-	-	51,7	55,6	47,4
N	-	-	-	913	653	34	-	-	-	2295	1340	331
Κόσοβο												
Άνδρες	-	-	-	47,8	64,2	40,0	-	-	-	-	-	-
Γυναίκες	-	-	-	52,2	35,8	60,0	-	-	-	-	-	-
N	-	-	-	1290	137	5	-	-	-	-	-	-

Πίνακας Γ6. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Κροατία												
Άνδρες	43,7	48,1	56,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Γυναίκες	56,3	51,9	43,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N	1618	536	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κύπρος												
Άνδρες	44,9	57,1	0,0	44,1	43,3	0,0	-	-	-	-	-	-
Γυναίκες	55,1	42,9	100,0	55,9	56,7	0,0	-	-	-	-	-	-
N	1073	70	2	1116	104	0	-	-	-	-	-	-
Λιθουανία												
Άνδρες	36,0	0,0	0,0	41,2	59,0	0,0	38,7	46,6	25,0	40,6	46,4	0,0
Γυναίκες	64,0	0,0	0,0	58,8	41,0	100,0	61,3	53,4	75,0	59,4	53,6	0,0
N	1677	0	0	2108	105	1	2242	236	8	2122	293	0
Ουγγαρία												
Άνδρες	46,1	45,1	29,2	45,3	49,9	40,4	42,5	51,6	50,0	41,9	50,6	33,3
Γυναίκες	53,9	54,9	70,8	54,7	51,1	59,6	57,5	48,4	50,0	58,1	49,4	66,7
N	1537	532	24	1836	577	178	1684	865	14	1608	1208	6
Ουκρανία												
Άνδρες	37,3	47,2	20,0	36,7	45,5	0,0	-	-	-	-	-	-
Γυναίκες	62,7	52,8	80,0	63,3	54,5	100,0	-	-	-	-	-	-
N	1926	604	5	2177	833	1	-	-	-	-	-	-
Πορτογαλία												
Άνδρες	39,9	54,8	0,0	39,6	37,8	0,0	45,1	42,0	0,0	41,8	36,0	33,3
Γυναίκες	60,1	45,2	0,0	60,4	62,2	0,0	54,9	58,0	0,0	58,2	64,0	66,7
N	2150	73	0	2151	82	0	1265	169	0	1264	197	6

Πίνακας Γ6. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Ρωσία												
Άνδρες	41,4	48,5	25,0	38,4	46,4	16,7	-	-	-	42,5	47,0	59,3
Γυναίκες	58,9	51,5	75,0	61,6	53,6	83,3	-	-	-	57,5	53,0	40,7
N	2579	171	16	2472	151	12	-	-	-	2403	287	27
Σλοβακία												
Άνδρες	38,7	50,3	37,5	40,5	49,0	42,9	-	-	-	-	-	-
Γυναίκες	61,3	49,7	62,5	59,5	51,0	57,1	-	-	-	-	-	-
N	1845	171	8	1836	239	7	-	-	-	-	-	-
Τσεχική Δημοκρατία												
Άνδρες	49,9	51,4	0,0	49,4	51,6	42,1	47,0	62,0	43,8	48,3	49,6	0,0
Γυναίκες	50,1	48,6	0,0	50,6	48,4	57,9	53,0	38,0	56,3	51,7	50,4	0,0
N	2386	426	0	1990	273	19	2110	395	16	2269	353	0

Πίνακας Γ7. Η σχετική συχνότητα (%) των αποκρινόμενων (ΔΑ), των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) σύμφωνα με την ηλικία ανά χώρα για τους 4 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Αυστρία												
<20	3,7	2,7	4,6	9,7	7,0	0,0	9,1	4,4	0,0	-	-	-
20-39	33,4	29,0	27,4	31,7	35,2	100,0	30,4	32,1	0,0	-	-	-
40-59	37,7	36,7	42,5	38,2	34,3	0,0	39,2	43,6	0,0	-	-	-
>60	25,2	31,6	25,5	20,4	23,5	0,0	21,3	19,8	0,0	-	-	-
N	2151	659	106	2255	532	1	2405	585	0	-	-	-
Βουλγαρία												
<20	-	-	-	-	-	-	4,4	3,4	0,0	3,3	1,0	33,3
20-39	-	-	-	-	-	-	26,0	24,9	0,0	24,4	33,5	33,3
40-59	-	-	-	-	-	-	34,4	53,6	0,0	34,0	41,6	0,1
>60	-	-	-	-	-	-	35,2	18,1	0,0	38,3	23,9	33,3
N	-	-	-	-	-	-	1400	177	0	2227	197	3
Γαλλία												
<20	4,4	-	-	3,9	3,6	100,0	4,9	4,9	7,9	5,5	2,5	7,1
20-39	34,8	-	-	30,2	38,7	0,0	30,2	28,1	28,9	30,3	25,8	28,6
40-59	32,7	-	-	35,7	30,2	0,0	37,5	31,7	42,1	34,2	33,8	42,9
>60	28,1	-	-	30,2	27,5	0,0	27,4	35,3	21,1	30,0	37,9	21,4
N	1503	-	-	1805	222	1	1948	448	38	2054	472	28
Δανία												
<20	5,7	-	1,6	6,5	5,7	0,0	4,4	5,2	0,0	6,4	6,4	16,7
20-39	32,8	-	23,8	29,9	27,6	0,0	26,3	31,8	50,0	24,7	22,0	50,0
40-59	36,8	-	27,0	37,8	36,1	0,0	37,3	34,7	50,0	36,8	37,5	33,3
>60	24,7	-	47,6	25,8	30,7	100,0	31,9	28,3	0,0	32,0	34,1	0,0
N	1443	-	63	1486	460	1	1503	669	2	1604	873	6

Πίνακας Γ7. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Ελλάδα												
<20	4,1	4,1	0,0	3,7	13,5	0,0	-	-	-	4,7	3,6	0,0
20-39	32,3	32,2	31,6	31,3	24,3	50,0	-	-	-	35,9	37,5	0,0
40-59	28,0	36,8	36,8	29,5	37,8	50,0	-	-	-	37,3	36,1	0,0
>60	35,6	26,9	31,6	35,7	24,3	0,0	-	-	-	22,2	22,9	0,0
N	2547	171	19	2402	37	4	-	-	-	2072	280	0
Εσθονία												
<20	-	-	-	9,4	6,7	6,7	7,5	-	-	6,8	7,5	0,0
20-39	-	-	-	28,5	36,1	30,9	29,6	-	-	30,7	32,1	18,8
40-59	-	-	-	31,8	37,9	39,7	32,4	-	-	32,6	35,1	37,5
>60	-	-	-	30,4	19,3	22,7	30,5	-	-	29,9	25,2	43,8
N	-	-	-	1795	269	194	1517	-	-	1645	504	16
Ιρλανδία												
<20	5,3	4,1	0,0	4,7	2,7	0,0	4,3	5,2	4,0	4,4	2,8	0,0
20-39	34,5	32,8	0,0	30,8	24,6	0,0	33,1	33,3	48,0	34,3	35,2	49,1
40-59	36,9	36,8	0,0	35,4	37,5	0,0	30,7	27,3	26,0	32,4	33,8	30,9
>60	23,3	26,4	100,0	29,0	35,1	0,0	31,9	34,1	22,0	29,0	28,1	20,0
N	2044	345	2	2286	333	0	1750	249	50	1709	423	55
Ισλανδία												
<20	-	-	-	5,7	-	-	-	-	-	-	-	-
20-39	-	-	-	36,3	-	-	-	-	-	-	-	-
40-59	-	-	-	36,3	-	-	-	-	-	-	-	-
>60	-	-	-	21,8	-	-	-	-	-	-	-	-
N	-	-	-	579	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας Γ7. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Ισραήλ												
<20	10,8	2,7	3,6	-	-	-	-	-	-	7,1	3,4	0,0
20-39	38,1	35,1	53,6	-	-	-	-	-	-	36,1	25,0	25,0
40-59	29,9	37,3	17,9	-	-	-	-	-	-	30,0	51,1	50,0
>60	21,2	24,9	25,0	-	-	-	-	-	-	26,8	20,5	25,0
N	2471	225	28	-	-	-	-	-	-	2482	88	8
Ιταλία												
<20	4,8	0,5	0,0	5,4	1,7	0,0	-	-	-	-	-	-
20-39	31,2	21,8	45,5	31,3	26,6	0,0	-	-	-	-	-	-
40-59	38,8	33,5	45,5	33,7	36,2	0,0	-	-	-	-	-	-
>60	25,3	44,2	9,0	29,8	35,5	0,0	-	-	-	-	-	-
N	1196	206	11	1529	293	0	-	-	-	-	-	-
Κροατία												
<20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,1	11,1	0,0
20-39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34,2	35,8	0,0
40-59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32,6	34,7	100,0
>60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30,1	18,5	0,0
N	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1483	579	1
Κύπρος												
<20	-	-	-	-	-	-	5,4	20,0	0,0	6,9	2,4	0,0
20-39	-	-	-	-	-	-	31,0	80,0	0,0	36,3	39,8	0,0
40-59	-	-	-	-	-	-	37,6	0,0	0,0	31,9	37,3	100,0
>60	-	-	-	-	-	-	26,0	0,0	0,0	24,9	20,5	0,0
N	-	-	-	-	-	-	995	5	0	1214	83	1

Πίνακας Γ7. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Λετονία												
<20	-	-	-	-	-	-	15,3	-	-	6,2	5,1	0,0
20-39	-	-	-	-	-	-	31,8	-	-	28,3	20,5	50,0
40-59	-	-	-	-	-	-	29,0	-	-	34,2	43,6	50,0
>60	-	-	-	-	-	-	24,0	-	-	31,3	30,8	0,0
N	-	-	-	-	-	-	1960	-	-	1978	39	2
Λιθουανία												
<20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,5	4,9	0,0
20-39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28,5	33,8	0,0
40-59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32,7	37,3	0,0
>60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26,3	24,0	0,0
N	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2002	287	0
Λουξεμβούργο												
<20	11,8	3,3	0,0	9,3	2,6	0,0	-	-	-	-	-	-
20-39	33,7	31,9	20,0	33,7	32,1	50,0	-	-	-	-	-	-
40-59	29,9	29,4	80,0	35,4	36,8	0,0	-	-	-	-	-	-
>60	24,7	35,4	0,0	21,6	28,5	50,0	-	-	-	-	-	-
N	147	540	5	1633	627	2	-	-	-	-	-	-
Ουγγαρία												
<20	7,1	11,8	0,0	5,9	1,4	0,0	3,6	2,1	0,0	5,7	3,4	8,9
20-39	31,5	23,7	25,0	32,4	28,9	33,3	27,7	23,9	36,2	32,2	34,1	40,0
40-59	35,6	33,2	50,0	34,9	41,2	33,3	30,9	45,6	36,2	32,2	37,2	26,7
>60	25,8	31,3	25,0	26,8	28,4	33,3	37,8	28,4	27,7	29,9	25,3	24,4
N	1681	262	4	1492	211	6	1471	419	47	1499	584	45

Πίνακας Γ7. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Ουκρανία												
<20	-	-	-	5,0	2,3	0,0	5,1	2,8	0,0	4,8	3,3	0,0
20-39	-	-	-	26,9	30,3	28,6	30,2	30,2	50,0	30,3	32,0	0,0
40-59	-	-	-	33,1	45,2	28,6	32,0	44,3	50,0	32,5	43,6	66,7
>60	-	-	-	35,0	22,2	42,9	32,6	22,7	0,0	32,4	21,1	33,3
N	-	-	-	2024	347	7	2000	494	2	1839	512	6
Πορτογαλία												
<20	6,5	1,9	4,3	4,1	0,0	0,0	3,7	0,9	0,0	5,2	2,1	0,0
20-39	31,3	22,7	30,4	32,2	23,8	14,3	28,4	24,1	0,0	24,8	17,8	0,0
40-59	30,9	40,3	34,8	28,9	33,3	28,6	30,1	48,2	0,0	26,9	37,7	0,0
>60	31,3	35,1	30,4	34,8	42,9	57,1	37,8	26,8	0,0	43,1	42,5	0,0
N	1488	154	23	2045	42	7	2222	112	0	2367	146	0
Ρουμανία												
<20	-	-	-	-	-	-	8,8	-	-	4,3	9,9	0,0
20-39	-	-	-	-	-	-	32,3	-	-	34,9	29,7	0,0
40-59	-	-	-	-	-	-	30,5	-	-	35,3	37,6	0,0
>60	-	-	-	-	-	-	28,4	-	-	25,4	22,8	0,0
N	-	-	-	-	-	-	2139	-	-	2146	101	0
Ρωσία												
<20	-	-	-	-	-	-	8,0	3,1	0,	6,2	1,8	8,3
20-39	-	-	-	-	-	-	32,3	28,1	66,7	32,2	37,5	25,0
40-59	-	-	-	-	-	-	32,0	44,5	0,0	32,6	41,1	41,7
>60	-	-	-	-	-	-	27,7	24,2	33,3	29,0	19,6	25,0
N	-	-	-	-	-	-	2434	128	3	2500	280	12

Πίνακας Γ7. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Σλοβακία												
<20	-	-	-	10,0	4,7	2,3	8,0	5,3	0,0	2,0	1,3	2,7
20-39	-	-	-	36,5	32,9	29,9	37,6	31,7	32,0	29,0	28,1	25,9
40-59	-	-	-	33,7	37,9	35,6	32,8	40,2	44,0	36,0	47,7	42,0
>60	-	-	-	19,8	24,5	32,2	21,6	22,8	24,0	33,0	22,9	29,5
N	-	-	-	1425	383	87	1716	246	50	1698	153	112
Τουρκία												
<20	-	-	-	10,4	-	-	-	-	-	8,2	12,0	12,5
20-39	-	-	-	45,3	-	-	-	-	-	47,7	48,0	50,0
40-59	-	-	-	29,5	-	-	-	-	-	29,2	26,0	25,0
>60	-	-	-	14,8	-	-	-	-	-	14,9	14,0	12,5
N	-	-	-	1856	-	-*	-	-	-	2408	50	8
Τσεχική Δημοκρατία												
<20	2,8	1,2	0,0	5,0	0,5	0,0	-	-	-	5,6	1,2	0,0
20-39	22,4	22,5	25,0	28,7	28,0	0,0	-	-	-	32,0	18,4	0,0
40-59	33,7	44,0	40,0	34,6	45,8	100,0	-	-	-	34,7	48,8	0,0
>60	41,2	32,3	35,0	31,7	25,7	0,0	-	-	-	27,8	31,6	0,0
N	1340	502	20	3025	214	1	-	-	-	2018	424	0

Πίνακας Γ8. Η σχετική συχνότητα (%) των αποκρινόμενων (ΔΑ), των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) σύμφωνα με την ηλικία ανά χώρα για τους 4 τελευταίους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Αλβανία												
<20	-	-	-	9,8	16,8	6,5	-	-	-	-	-	-
20-39	-	-	-	33,1	4,4	26,1	-	-	-	-	-	-
40-59	-	-	-	32,4	72,3	37,0	-	-	-	-	-	-
>60	-	-	-	24,8	6,6	30,4	-	-	-	-	-	-
N	-	-	-	1155	137	46	-	-	-	-	-	-
Αυστρία												
<20	-	-	-	-	-	-	3,5	6,8	0,0	2,3	5,1	4,8
20-39	-	-	-	-	-	-	29,6	26,1	22,2	28,8	28,9	28,6
40-59	-	-	-	-	-	-	36,7	44,7	22,2	37,3	42,9	38,1
>60	-	-	-	-	-	-	30,2	22,5	55,6	31,7	23,1	28,6
N	-	-	-	-	-	-	1786	739	9	1989	962	21
Βουλγαρία												
<20	2,9	1,8	2,0	1,6	0,8	1,0	-	-	-	-	-	-
20-39	22,9	25,2	24,0	21,2	24,4	23,0	-	-	-	-	-	-
40-59	32,6	41,4	28,0	35,0	46,8	33,0	-	-	-	-	-	-
>60	41,5	31,5	46,0	42,3	25,0	43,0	-	-	-	-	-	-
N	2384	222	50	2160	248	100	-	-	-	-	-	-
Γαλλία												
<20	5,2	5,1	0,0	3,8	3,1	20,0	4,8	2,7	0,0	4,3	5,6	12,5
20-39	28,0	27,0	46,2	24,5	27,1	50,0	27,9	31,9	31,6	24,3	35,3	0,0
40-59	34,6	37,4	38,5	35,1	34,4	10,0	34,0	34,6	10,5	31,7	27,9	12,5
>60	32,1	30,6	15,4	36,6	35,5	20,0	33,4	30,9	57,9	39,8	31,2	75,0
N	1715	396	13	1958	262	10	1898	188	19	2062	215	8

Πίνακας Γ8. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Δανία												
<20	8,1	6,1	0,0	7,4	6,4	0,0	6,8	5,6	8,3	-	-	-
20-39	24,4	21,9	25,0	25,0	26,1	30,0	28,5	28,9	0,0	-	-	-
40-59	36,4	35,1	75,0	36,4	35,3	30,0	34,8	33,8	33,3	-	-	-
>60	31,2	36,8	0,0	31,2	32,2	40,0	29,9	31,6	58,3	-	-	-
N	1572	766	4	1640	830	10	1490	940	12	-	-	-
Ελλάδα												
<20	4,7	3,9	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20-39	33,7	22,5	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
40-59	32,2	48,0	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
>60	29,4	25,5	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N	2714	102	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εσθονία												
<20	6,7	3,4	7,7	5,6	3,4	3,4	4,2	2,0	6,3	5,2	3,3	2,3
20-39	28,4	35,7	30,8	28,7	33,4	36,2	28,8	45,2	29,7	28,7	32,0	32,6
40-59	32,5	33,6	30,8	32,3	40,2	32,8	31,7	37,9	42,2	32,7	33,0	33,7
>60	32,4	27,4	30,8	33,4	22,9	27,6	35,3	15,0	21,9	33,4	31,7	31,4
N	1780	387	13	2322	353	58	1987	454	64	1933	518	86
Ιρλανδία												
<20	5,6	4,5	0,0	4,4	3,1	4,1	4,5	2,3	8,3	2,6	1,9	0,0
20-39	35,3	44,0	0,0	33,9	38,3	30,6	29,4	32,3	66,7	29,3	30,4	23,1
40-59	31,8	34,7	0,0	33,2	36,5	44,9	32,5	36,4	8,3	34,3	45,0	23,1
>60	27,3	16,8	0,0	28,5	22,0	20,4	33,6	29,1	16,7	33,8	22,8	53,8
N	2576	489	0	2579	386	49	2378	440	12	2744	527	13

Πίνακας Γ8. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Ισλανδία												
<20	-	-	-	11,4	-	-	-	-	-	4,6	-	0,0
20-39	-	-	-	31,8	-	-	-	-	-	30,6	-	14,7
40-59	-	-	-	33,6	-	-	-	-	-	34,4	-	50,0
>60	-	-	-	23,1	-	-	-	-	-	30,4	-	35,3
N	-	-	-	752	-	-	-	-	-	846	-	34
Ισραήλ												
<20	9,4	0,9	11,1	9,3	0,0	3,8	5,7	2,3	8,3	6,4	0,9	5,8
20-39	34,5	30,3	37,0	35,9	43,3	57,7	34,8	35,7	38,9	34,2	26,4	36,2
40-59	28,6	57,8	31,5	27,8	34,0	26,9	26,5	52,7	19,4	27,4	52,3	34,8
>60	27,5	11,0	20,4	27,0	22,7	11,5	32,9	9,3	33,3	32,0	20,5	23,2
N	2240	109	54	2482	97	26	2526	129	36	2488	220	69
Ιταλία												
<20	-	-	-	5,0	3,0	0,0	-	-	-	6,9	3,3	6,3
20-39	-	-	-	32,1	19,3	20,6	-	-	-	27,0	18,9	20,8
40-59	-	-	-	34,9	40,3	26,5	-	-	-	35,9	39,0	38,7
>60	-	-	-	28,1	37,3	52,9	-	-	-	30,2	38,8	34,1
N	-	-	-	926	600	34	-	-	-	2295	1357	331
Κόσοβο												
<20	-	-	-	7,8	10,2	20,0	-	-	-	-	-	-
20-39	-	-	-	37,4	35,0	60,0	-	-	-	-	-	-
40-59	-	-	-	35,8	41,6	20,0	-	-	-	-	-	-
>60	-	-	-	19,0	13,1	0,0	-	-	-	-	-	-
N	-	-	-	1290	137	5	-	-	-	-	-	-

Πίνακας Γ8. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Κροατία												
<20	3,7	1,4	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20-39	26,7	22,0	30,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
40-59	33,0	44,6	39,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
>60	36,6	33,1	30,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N	1626	583	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κύπρος												
<20	3,5	1,4	0,0	5,6	1,0	-	-	-	-	-	-	-
20-39	33,8	35,7	0,0	31,5	37,3	-	-	-	-	-	-	-
40-59	31,5	44,3	50,0	33,3	44,1	-	-	-	-	-	-	-
>60	31,2	18,6	50,0	29,5	17,6	-	-	-	-	-	-	-
N	1081	70	2	1116	102	-	-	-	-	-	-	-
Λιθουανία												
<20	4,9	0,0	0,0	7,5	3,8	0,0	7,5	4,0	0,0	6,8	2,1	0,0
20-39	22,5	0,0	0,0	26,6	32,7	0,0	23,2	33,0	12,5	23,8	28,3	0,0
40-59	31,9	0,0	0,0	33,8	32,7	0,0	36,1	29,1	25,0	35,2	34,8	0,0
>60	40,6	0,0	0,0	32,0	30,8	100,0	33,2	33,9	62,5	34,2	34,8	0,0
N	1677	0	0	2108	104	1	2242	227	8	2122	290	0
Ουγγαρία												
<20	4,6	3,3	4,2	5,5	3,0	3,4	4,4	5,7	0,0	4,6	4,6	0,0
20-39	33,8	29,5	45,8	32,0	31,5	32,6	27,1	29,6	42,9	26,2	29,2	16,7
40-59	32,9	37,5	29,2	34,2	42,7	45,5	33,8	41,6	28,6	32,0	37,9	16,7
>60	28,6	29,7	20,8	28,3	22,8	18,5	34,7	23,1	28,6	37,3	28,3	66,7
N	1537	550	24	1836	504	178	1684	776	14	1608	1142	6

Πίνακας Γ8. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Ουκρανία												
<20	4,0	2,3	0,0	4,1	2,4	0,0	-	-	-	-	-	-
20-39	28,5	29,7	60,0	32,4	27,2	100,0	-	-	-	-	-	-
40-59	31,1	39,3	0,0	30,9	39,0	0,0	-	-	-	-	-	-
>60	36,4	28,7	40,0	32,6	31,3	100,0	-	-	-	-	-	-
N	1926	596	5	2177	823	1	-	-	-	-	-	-
Πορτογαλία												
<20	3,6	1,5	0,0	3,3	3,9	0,0	4,7	0,0	0,0	3,5	3,3	0,0
20-39	22,4	33,8	0,0	26,1	18,2	0,0	24,0	22,0	0,0	24,4	14,8	16,7
40-59	30,0	40,0	0,0	31,1	23,4	0,0	29,7	29,9	0,0	32,9	34,4	0,0
>60	44,0	24,6	0,0	39,6	54,5	0,0	41,6	48,2	0,0	39,2	47,5	83,3
N	2150	65	0	2151	77	0	1265	164	0	1264	183	6
Ρωσία												
<20	4,8	1,2	6,3	5,3	2,6	0,0	-	-	-	3,2	3,5	14,8
20-39	35,4	37,6	37,5	34,3	33,1	50,0	-	-	-	37,4	32,0	44,4
40-59	32,5	37,0	25,0	34,0	39,6	16,7	-	-	-	31,5	39,8	25,9
>60	27,3	24,3	31,3	26,3	24,7	33,3	-	-	-	27,9	24,6	14,8
N	2579	173	16	2472	154	12	-	-	-	2403	284	27
Σλοβακία												
<20	2,8	0,6	12,5	2,2	2,6	0,0	-	-	-	-	-	-
20-39	26,7	19,0	25,0	29,3	27,6	57,1	-	-	-	-	-	-
40-59	36,3	43,5	50,0	37,0	39,7	28,6	-	-	-	-	-	-
>60	34,3	36,9	12,5	31,5	30,2	14,3	-	-	-	-	-	-
N	1848	168	8	1840	232	7	-	-	-	-	-	-

Πίνακας Γ8. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ	ΔΑ	ΜΑ	ΑΑ
Τσεχική Δημοκρατία												
<20	5,8	1,2	0,0	6,8	5,5	0,0	5,7	4,2	0,0	6,9	6,8	0,0
20-39	31,7	20,0	0,0	26,5	24,2	15,8	30,6	26,8	43,8	30,9	26,6	0,0
40-59	33,7	45,8	0,0	36,8	47,3	57,9	36,2	38,0	31,3	34,3	39,9	0,0
>60	28,8	33,0	0,0	29,9	23,1	26,3	27,5	31,0	25,0	27,9	26,6	0,0
N	2386	406	0	1990	273	19	2132	384	16	2269	353	0

Πίνακας Γ9. Οι τιμές των ελέγχων στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τους ακριβείς ελέγχους ανεξαρτησίας του Fisher με τη διόρθωση των Freeman και Halton στους 2x3 πίνακες για τη μεταβλητή του φύλου και τον τύπο ερωτώμενου (αποκρινόμενοι, αρνούμενοι, απρόθυμοι) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Αλβανία	-	-	-	-	-	.071	-	-
Αυστρία	**.023**	.670	**<.001**	-	-	-	.221	**.014**
Βουλγαρία	-	-	-	**.005**	.179	**.001**	-	-
Γαλλία	-	.832	.183	.999	.421	.798	**.048**	.540
Δανία	.307	.050	.397	.067	.111	.315	**<.001**	-
Ελλάδα	.739	.517	-	-	**.004**	-	-	-
Εσθονία	-	**.001**	-	.788	.483	.233	**.004**	**.022**
Ιρλανδία	.534	-	.897	.256	-	.829	.091	.678
Ισλανδία	-	-	-	-	-	-	-	-
Ισραήλ	.301	-	-	.592	.061	.126	**.030**	**.006**
Ιταλία	.312	-	-	-	-	.260	-	**.010**
Κόσοβο	-	-	-	-	-	**<.001**	-	-
Κροατία	-	-	-	**.037**	.104	-	-	-
Κύπρος	-	-	-	.865	**.040**	-	-	-
Λετονία	-	-	-	.503	-	-	-	-
Λιθουανία	-	-	-	-	-	**<.001**	**.042**	-
Λουξεμβούργο	**.006**	**.002**	-	-	-	-	-	-
Ουγγαρία	.686	.387	.523	.698	.263	.046	**<.001**	**<.001**
Ουκρανία	-	**<.001**	**<.001**	**<.001**	**<.001**	**<.001**	-	-
Πορτογαλία	.577	.191	-	-	-	-	-	.270
Ρουμανία	-	-	-	-	-	-	-	-
Ρωσία	-	-	.516	.575	.067	**.046**	-	.081
Σλοβακία	-	<.001	.309	.952	**.010**	**.040**	-	-
Τουρκία	-	-	-	.567	-	-	-	-
Τσεχική Δημοκρατία	.237	**.013**	-	-	-	.637	**<.001**	-

Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν ότι τα αποτελέσματα είναι στατιστικά σημαντικά ($p<.05$).

Πίνακας Γ10. Οι τιμές των ελέγχων στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τους ακριβείς ελέγχους ανεξαρτησίας του Fisher με τη διόρθωση των Freeman και Halton και χρήση προσομοίωσης Monte Carlo σε 500.000 δείγματα για τη μεταβλητή της ηλικίας και την μεταβλητή του τύπου του ερωτώμενου (αποκρινόμενοι, αρνούμενοι, απρόθυμοι) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Αλβανία	-	-	-	-	-	**<.001**	-	-
Αυστρία	**.025**	**.038**	-	-	-	-	**<.001**	**<.001**
Βουλγαρία	-	-	-	**<.001**	.061	**<.001**	-	-
Γαλλία	-	**.015**	**.032**	**.003**	.694	.082	**.121**	**.001**
Δανία	-	.233	.061	.207	**.038**	.901	.131	-
Ελλάδα	.176	**.027**	-	-	**.013**	-	-	-
Εσθονία	-	**<.001**	-	.309	**.015**	**.001**	**<.001**	**.**395
Ιρλανδία	.291	-	.354	.178	-	.050	**.004**	**<.001**
Ισλανδία	-	-	-	-	-	-	-	-
Ισραήλ	**<.001**	-	-	**.004**	**<.001**	**.001**	**<.001**	**<.001**
Ιταλία	**<.001**	-	-	-	-	**<.001**	-	**<.001**
Κόσοβο	-	-	-	-	-	.216	-	-
Κροατία	-	-	-	**<.001**	**<.001**	-	-	-
Κύπρος	-	-	-	.320	.090	-	-	-
Λετονία	-	-	-	.758	-	-	-	-
Λιθουανία	-	-	-	-	-	.427	**.006**	-
Λουξεμβούργο	**<.001**	**<.001**	-	-	-	-	-	-
Ουγγαρία	**.012**	**.045**	**<.001**	**.027**	.176	**<.001**	**<.001**	**<.001**
Ουκρανία	-	**<.001**	**<.001**	**<.001**	**<.001**	**<.001**	-	-
Πορτογαλία	**.032**	.545	-	-	-	-	-	**.016**
Ρουμανία	-	-	-	-	-	-	-	-
Ρωσία	-	-	**.021**	**<.001**	.197	.725	-	**.006**
Σλοβακία	-	**<.001**	**.023**	.062	**.026**	**.040**	-	-
Τουρκία	-	-	-	.927	-	-	-	-
Τσεχική Δημοκρατία	**.001**	**<.001**	-	-	**<.001**	**.019**	.413	-

Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν ότι τα αποτελέσματα είναι στατιστικά σημαντικά ($p<.05$).

Πίνακας Γ11. Οι προσαρμοσμένες τιμές των ελέγχων στατιστικής σημασίας (*p*-values) με τη διόρθωση Bonferroni για πολλαπλές συγκρίσεις για τους ακριβείς ελέγχους ανεξαρτησίας (exact) του Fisher σε πίνακες 2x2 για τη μεταβλητή του φύλου και τις κατηγορίες της κατασκευασμένης μεταβλητής τύπος ερωτώμενου για όλους τους ανά δύο συνδυασμούς των κατηγοριών της (αρνούμενοι (ΜΑ)-αποκρινόμενοι (ΔΑ), αρνούμενοι (ΜΑ)-απρόθυμοι αποκρινόμενοι (ΑΑ) και αποκρινόμενοι (ΔΑ)-απρόθυμοι αποκρινόμενοι (ΑΑ)) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας																							
	1ος			2ος			3ος			4ος			5ος			6ος			7ος			8ος		
Χώρα	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ
Αλβανία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.300	.999	.288	-	-	-	-	-	-
Αυστρία	.300	**.039**	.174	.999	.999	.999	**.001**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.294	.999	.999	**.015**	.999	.999
Βουλγαρία	-	-	-	-	-	-	**.001**	-	-	**.009**	.999	.999	.210	.999	.258	**.006**	**.003**	.291	-	-	-	-	-	-
Γαλλία	-	-	-	.999	.999	.999	.768	.378	.570	.999	.999	.999	.789	.999	.999	.999	.999	.999	.999	**.048**	.063	.999	.894	.900
Δανία	-	-	.307	.168	.999	.999	.999	.741	.999	.213	.681	.654	.135	.999	.999	.444	.999	.999	**.003**	.999	.753	-	-	-
Ελλάδα	.999	.999	.999	.762	.999	.999	-	-	-	**.007**	-	-	**.009**	.999	.999	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εσθονία	-	-	-	**.018**	**.003**	.114	-	-	-	.999	.999	.999	.186	.999	.999	.393	.765	.999	.183	.375	**.018**	**.036**	.225	.999
Ιρλανδία	.999	.999	.999	.436	-	-	.999	.999	.999	.999	.465	.999	**.001**	-	-	.999	.999	.999	.381	.423	.480	.999	.999	.999
Ισλανδία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			.999
Ισραήλ	.834	.657	.999	-	-	-	-	-	-	.999	.999	.999	.201	.999	.498	.999	.234	.144	.057	.117	.939	**.027**	.999	.198
Ιταλία	.570	.999	.999	.386	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.711	.651	.999	-	-	-	.069	**.024**	.474
Κόσοβο	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**.003**	.999	.999	-	-	-	-	-	-
Κροατία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.099	.999	.999	.237	.999	.870	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κύπρος	-	-	-	-	-	-	.999	-	-	.999	.999	.999	.144	.582	.999	.918	-	-	-	-	-	-	-	-
Λετονία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.999	.999	.999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Λιθουανία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.951	-	-	-	-	-	**.003**	.999	.999	.063	.882	.999	.058	-	-
Λουξεμβούργ	**.027**	.507	.588	**.009**	.999	.699	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ουγγαρία	.999	.999	.999	.999	.696	.732	.792	.999	.999	.999	.999	.999	.999	.432	.441	.168	.096	.711	**.003**	.999	.999	**.003**	.999	.999
Ουκρανία	-	-	-	**.003**	.813	.324	**.003**	.732	.999	**.003**	.093	.270	**.003**	.999	.999	**.003**	.999	.999	-	-	-	-	-	-
Πορτογαλία	.945	.999	.999	.999	.729	.372	**.002**	-	-	.231	-	-	**.015**	-	-	.818	-	-	.460	-	-	.417	.999	.999
Ρουμανία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.490	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ρωσία	-	-	-	-	-	-	.735	.999	.999	.999	.999	.999	.195	.342	.642	.174	.204	.441	-	-	-	.441	.705	.348
Σλοβακία	-	-	-	**.003**	.402	.999	.423	.999	.999	.999	.999	.999	**.012**	.999	.999	**.045**	.999	.999	-	-	-	-	-	-
Τουρκία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.999	.999	.999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας Γ11. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας																							
	1ος			2ος			3ος			4ος			5ος			6ος			7ος			8ος		
Χώρα	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ
Τσεχική Δημοκρατία	.696	.534	.999	**.039**	.999	.999	-	-	-	**.001**	-	-	.563	-	-	.999	.999	.999	**.003**	.570	.999	.689	-	-

Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν ότι τα αποτελέσματα είναι στατιστικά σημαντικά (p<.05).

Πίνακας Γ12. Οι τιμές της στατιστικής σημασίας (*p-values*) για τους ακριβείς ελέγχους ανεξαρτησίας του Fisher με τη διόρθωση των Freeman και Halton με προσομοίωση Monte Carlo σε 500.000 δείγματα για τη μεταβλητή της ηλικίας και την μεταβλητή τύπος ερωτώμενου για όλους τους ανά δύο συνδυασμούς των κατηγοριών της (αρνούμενοι (ΜΑ)-αποκρινόμενοι (ΔΑ), αρνούμενοι (ΜΑ)-απρόθυμοι αποκρινόμενοι (ΑΑ) και αποκρινόμενοι (ΔΑ)-απρόθυμοι αποκρινόμενοι (ΑΑ)) ανά χώρα για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας																							
	1ος			2ος			3ος			4ος			5ος			6ος			7ος			8ος		
Χώρα	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ
Αλβανία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**.001**	**.001**	.605	-	-	-	-	-	-
Αυστρία	**.007**	.331	.525	.030	.326	.620	**.001**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**.001**	.168	.522	**.001**	.913	.688
Βουλγαρία	-	-	-	-	-	-	**.001**	-	-	**.001**	**.015**	.085	**.012**	.182	.924	**.001**	**.007**	.957	-	-	-	-	-	-
Γαλλία	-	-	-	.084	.040	.039	**.010**	.210	.630	**.001**	.140	.639	.781	.428	.421	.793	.017	**.013**	.413	.064	.059	**.002**	.018	.061
Δανία	-	-	**.002**	.228	.640	.324	.035	.999	.762	.467	.076	.121	.029	.321	.457	.148	.924	.871	.564	.046	.045	-	-	-
Ελλάδα	.047	.958	.867	.019	.726	.370	-	-	-	.832	-	-	**.010**	.272	.999	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εσθονία	-	-	-	**.001**	.660	.035	-	-	-	.223	.294	.481	**.002**	.642	.999	**.001**	.692	.594	**.001**	.024	.081	.167	.999	.649
Ιρλανδία	.528	.151	.157	**.016**	-	-	.637	.214	.167	.509	.183	.071	**.001**	-	-	.023	.598	.361	.021	.019	.025	**.001**	.097	.569
Ισλανδία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.081
Ισραήλ	**.001**	.125	.231	-	-	-	-	-	-	**.001**	.999	.748	**.001**	**.001**	.671	**.001**	**.133**	.107	**.001**	**.001**	.669	**.001**	**.011**	.379
Ιταλία	**.001**	.064	.580	**.006**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**.001**	.243	.025	-	-	-	**.001**	.048	.091
Κόσοβο	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.192	.371	.327	-	-	-	-	-	-
Κροατία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**.001**	.643	.658	**.001**	.764	.290	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κύπρος	-	-	-	-	-	-	**.016**	-	-	.272	.607	.637	.055	.492	.831	**.004**	-	-	-	-	-	-	-	-
Λετονία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.626	.737	.785	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Λιθουανία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**.001**	-	-	-	-	-	.373	.352	.663	**.002**	.432	.522	**.004**	-	-
Λουξεμβούργ	**.001**	.113	.166	**.001**	.554	.609	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ουγγαρία	**.004**	.999	.999	**.010**	.999	.999	**.001**	.280	.235	**.013**	.160	.442	.083	.309	.642	**.001**	.684	**.005**	**.001**	.599	.691	**.001**	.269	.640
Ουκρανία	-	-	-	**.001**	.560	.999	**.001**	.999	.594	**.001**	.294	.265	**.001**	.217	.379	**.001**	.297	.675	-	-	-	-	-	-
Πορτογαλία	**.004**	.584	.976	.355	.881	.638	**.001**	-	-	**.012**	-	-	**.006**	-	-	.056	-	-	**.005**	-	-	.019	.264	.182
Ρουμανία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.079	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ρωσία	-	-	-	-	-	-	**.014**	.238	.628	**.001**	.313	.756	.064	.296	.810	.321	.362	.551	-	-	-	.040	.026	.021
Σλοβακία	-	-	-	**.001**	.468	**.005**	.050	.446	.058	.018	.498	.527	.029	.068	.206	.825	.418	.448	-	-	-	-	-	-
Τουρκία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.757	.999	.894	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας Γ12. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας																							
	1ος			2ος			3ος			4ος			5ος			6ος			7ος			8ος		
Χώρα	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΜΑ	ΜΑ-ΑΑ	ΔΑ-ΑΑ
Τσεχική Δημοκρατία	**.001**	.902	.367	**.001**	.999	.999	-	-	-	**.001**	-	-	**.001**	-	-	**.009**	.701	.647	.207	.564	.723	.198	-	-

Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν ότι τα αποτελέσματα είναι στατιστικά σημαντικά $p<.0166$ λόγω πολλαπλών συγκρίσεων.

Πίνακας Γ13. Ο ελάχιστος συνολικός αριθμός επισκέψεων (Ε) και τηλεφωνικών κλήσεων (Τ) σύμφωνα με τις οδηγίες ανά χώρα και ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
	1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Χώρα	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ
Αλβανία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Αυστρία	1	4	4	-	3	2	4	-	4	-	-	-	4	-	4	-
Βουλγαρία	-	-	-	-	4	-	5	-	4	-	4	-	-	-	-	-
Γαλλία	4	-	5	-	5	-	5	-	5	-	5	-	5	-	5	-
Δανία	4	4	4	-	4	-	4	0	4	-	4	-	4	-	-	-
Ελλάδα	5	-	5	-	-	-	3	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Εσθονία	-	-	5	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-
Ιρλανδία	5	-	5	-	4	-	5	-	5	-	4	-	6	-	6	-
Ισλανδία	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	4	10
Ισραήλ	4	-	-	-	-	-	5	-	5	-	5	-	5	-	5	-
Ιταλία	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	8	-
Κόσοβο	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Κροατία	-	-	-	-	-	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Κύπρος	-	-	-	-	4	-	4	-	4	-	4	-	-	-	-	-
Λετονία	-	-	-	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Λιθουανία	-	-	-	-	-	-	3	-	4	-	4	-	4	-	4	-
Λουξεμβούργο	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ουγγαρία	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-	6	-	6	-	4	-
Ουκρανία	-	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-	-	-	-	-
Πορτογαλία	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-
Ρουμανία	-	-	-	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ρωσία	-	-	-	-	4	-	4	-	4	-	4	-	-	-	4	-
Σλοβακία	-	-	3	-	4	-	4	-	4	-	4	-	-	-	-	-
Τουρκία	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Τσεχική Δημοκρατία	4	-	4	-	-	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-

Προσαρμογή από European Social Survey (2016c, 2016d, 2016e, 2016f, 2016g, 2016h, 2016i, 2018b) © Bergen, European Social Survey Data Archive, NSD - Norwegian Centre for Research Data for ESS ERIC.

Πίνακας Γ14. Ο μέγιστος αριθμός αρνήσεων κατ' άτομο των αρνούμενων (ΜΑ) και των απρόθυμων αποκρινόμενων (ΑΑ) ανά χώρα και ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας															
	1ος		2ος		3ος		4ος		5ος		6ος		7ος		8ος	
Χώρα	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ	Ε	Τ
Αλβανία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	-	-	-	-
Αυστρία	3	3	4	1	3	0	-	-	-	-	-	-	4	1	3	3
Βουλγαρία	-	-	-	-	1	0	2	1	2	2	3	2	-	-	-	-
Γαλλία	-	-	2	1	3	2	2	1	2	1	2	1	4	2	2	1
Δανία	2	2	1	1	2	1	1	1	3	1	4	1	4	1	-	-
Ελλάδα	3	2	3	1	-	-	1	0	1	1	-	-	-	-	-	-
Εσθονία	-	-	5	5	-	-	4	2	3	1	-	-	3	3	4	2
Ιρλανδία	1	2	5	0	3	3	3	2	1	0	3	2	4	1	2	1
Ισλανδία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2
Ισραήλ	4	2	-	-	-	-	4	1	3	3	3	2	3	1	3	2
Ιταλία	2	1	4	0	-	-	-	-	-	-	4	3	-	-	9	7
Κόσοβο	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Κροατία	-	-	-	-	-	-	2	1	4	4	-	-	-	-	-	-
Κύπρος	-	-	-	-	1	0	1	1	1	1	1	0	-	-	-	-
Λετονία	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Λιθουανία	-	-	-	-	-	-	1	0	-	-	1	1	2	1	2	0
Λουξεμβούργο	3	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ουγγαρία	3	1	2	1	3	2	3	2	3	2	7	7	6	2	3	2
Ουκρανία	-	-	4	1	3	1	4	3	1	1	3	1	-	-	-	-
Πορτογαλία	2	1	2	1	1	0	1	0	1	0	1	0	2	0	3	1
Ρουμανία	-	-	-	-	-	-	1	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Ρωσία	-	-	-	-	4	2	3	1	1	3	2	1	-	-	3	1
Σλοβακία	-	-	4	4	4	2	3	3	2	3	4	1	-	-	-	-
Τουρκία	-	-	-	-	-	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Τσεχική Δημοκρατία	4	2	2	1	-	-	2	0	2	0	4	1	4	1	1	0

Πίνακας Γ15. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Αλβανία

	Αριθμός αρνήσεων (%)			
Γύρος	1	2	3	*N*
6ος Γύρος				
Αρνούμενοι	75,7	22,9	1,4	140
Απρόθυμοι	73,9	26,1	-	46

Πίνακας Γ16. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Αυστρία

	Αριθμός αρνήσεων (%)				
Γύρος	1	2	3	4	*N*
1ος Γύρος					
Αρνούμενοι	90,5	7,3	2,2	-	807
Απρόθυμοι	48,1	50,0	1,9	-	106
2ος Γύρος					
Αρνούμενοι	94,5	3,3	2,1	0,2	921
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	1
3ος Γύρος					
Αρνούμενοι	98,7	1,2	0,2	-	598
Απρόθυμοι	-	-	-	-	-
7ος Γύρος					
Αρνούμενοι	89,4	7,8	1,9	0,9	932
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	9
8ος Γύρος					
Αρνούμενοι	97,4	2,4	0,2	-	1128
Απρόθυμοι	76,2	14,3	9,5	-	21

Πίνακας Γ17. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Βουλγαρία

	Αριθμός αρνήσεων (%)			
Γύρος	1	2	3	*N*
3ος Γύρος				
Αρνούμενοι	100,0	-	-	177
Απρόθυμοι	-	-	-	-
4ος Γύρος				
Αρνούμενοι	99,5	0,5	-	211
Απρόθυμοι	100,0	-	-	3
5ος Γύρος				
Αρνούμενοι	98,7	1,3	-	230
Απρόθυμοι	98,0	2,0	-	50
6ος Γύρος				
Αρνούμενοι	98,0	1,6	0,4	254
Απρόθυμοι	99,0	1,0	-	100

Πίνακας Γ18. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Γαλλία

	Αριθμός αρνήσεων (%)				
Γύρος	1	2	3	4	*N*
2ος Γύρος					
Αρνούμενοι	99,6	0,4	-	-	255
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	1
3ος Γύρος					
Αρνούμενοι	74,2	25,6	0,2	-	473
Απρόθυμοι	97,4	2,6	-	-	38
4ος Γύρος					
Αρνούμενοι	73,8	26,3	-	-	480
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	28
5ος Γύρος					
Αρνούμενοι	72,0	28,0	-	-	396
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	13
6ος Γύρος					
Αρνούμενοι	92,4	7,6	-	-	262
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	10
7ος Γύρος					
Αρνούμενοι	52,8	39,1	6,6	1,5	197
Απρόθυμοι	89,5	10,5	-	-	81
8ος Γύρος					
Αρνούμενοι	97,3	2,7	-	-	223
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	8

Πίνακας Γ19. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Δανία

	Αριθμός αρνήσεων (%)				
Γύρος	1	2	3	4	*N*
1ος Γύρος					
Αρνούμενοι	97,9	2,1	-	-	426
Απρόθυμοι	98,4	1,6	-	-	63
2ος Γύρος					
Αρνούμενοι	100,0	-	-	-	521
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	1
3ος Γύρος					
Αρνούμενοι	99,6	0,4	-	-	694
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	2
4ος Γύρος					
Αρνούμενοι	100,0	-	-	-	877
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	6
5ος Γύρος					
Αρνούμενοι	93,5	6,4	0,1	-	798
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	4
6ος Γύρος					
Αρνούμενοι	91,6	7,4	0,8	0,2	853
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	10
7ος Γύρος					
Αρνούμενοι	94,3	5,4	0,2	0,1	971
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	249

Πίνακας Γ20. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ελλάδα

	Αριθμός αρνήσεων (%)			
Γύρος	1	2	3	*N*
1ος Γύρος				
Αρνούμενοι	76,4	20,9	2,7	182
Απρόθυμοι	84,2	15,8	-	19
2ος Γύρος				
Αρνούμενοι	36,6	56,1	7,3	41
Απρόθυμοι	100,0	-	-	4
4ος Γύρος				
Αρνούμενοι	100,0	-	-	293
Απρόθυμοι	-	-	-	-
5ος Γύρος				
Αρνούμενοι	100,0	-	-	107
Απρόθυμοι	100,0	-	-	1

Πίνακας Γ21. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Εσθονία

	Αριθμός αρνήσεων (%)								
Γύρος	1	2	3	4	5	6	7	8	*N*
2ος Γύρος									
Αρνούμενοι	62,1	26,4	7,4	3,3	0,7	-	-	-	269
Απρόθυμοι	76,3	17,5	4,1	1,5	0,5	-	-	-	194
4ος Γύρος									
Αρνούμενοι	89,9	8,1	1,6	0,4	-	-	-	-	504
Απρόθυμοι	81,3	18,8	-	-	-	-	-	-	16
5ος Γύρος									
Αρνούμενοι	90,6	7,8	1,7	-	-	-	-	-	424
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	-	-	-	-	13
6ος Γύρος									
Αρνούμενοι	52,8	25,6	15,8	4,4	0,6	0,6	-	0,3	360
Απρόθυμοι	72,4	22,4	3,4	1,7	-	-	-	-	58
7ος Γύρος									
Αρνούμενοι	62,7	25,5	11,9	-	-	-	-	-	581
Απρόθυμοι	79,7	14,1	6,3	-	-	-	-	-	64
8ος Γύρος									
Αρνούμενοι	68,4	23,9	6,1	1,5	-	-	-	-	522
Απρόθυμοι	93,0	7,0	-	-	-	-	-	-	86

Πίνακας Γ22. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ιρλανδία

	Αριθμός αρνήσεων (%)					
Γύρος	1	2	3	4	5	*N*
1ος Γύρος						
Αρνούμενοι	100,0	-	-	-	-	383
Απρόθυμοι	50,0	50,0	-	-	-	2
2ος Γύρος						
Αρνούμενοι	99,7	-	-	-	0,3	394
Απρόθυμοι	-	-	-	-	-	-
3ος Γύρος						
Αρνούμενοι	93,0	5,2	1,8	-	-	383
Απρόθυμοι	92,0	6,0	2,0	-	-	50
4ος Γύρος						
Αρνούμενοι	82,8	16,0	1,3	-	-	551
Απρόθυμοι	96,4	3,6	-	-	-	55
5ος Γύρος						
Αρνούμενοι	100,0	-	-	-	-	493
Απρόθυμοι	-	-	-	-	-	-
6ος Γύρος						
Αρνούμενοι	41,4	57,8	0,7	-	-	408
Απρόθυμοι	91,8	8,2	-	-	-	49
7ος Γύρος						
Αρνούμενοι	77,1	21,2	1,5	0,2	-	458
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	-	64
8ος Γύρος						
Αρνούμενοι	98,7	1,3	-	-	-	541
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	-	13

Πίνακας Γ23. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ισλανδία

	Αριθμός αρνήσεων (%)				
Γύρος	1	2	3	4	*N*
8ος Γύρος					
Αρνούμενοι	48,6	48,6	2,7	0,2	661
Απρόθυμοι	91,2	8,8	-	-	34

Πίνακας Γ24. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ισραήλ

	Αριθμός αρνήσεων (%)				
Γύρος	1	2	3	4	*N*
1ος Γύρος					
Αρνούμενοι	92,5	5,5	1,1	0,8	523
Απρόθυμοι	92,9	7,1	-	-	28
4ος Γύρος					
Αρνούμενοι	78,8	18,2	2,2	0,7	137
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	8
5ος Γύρος					
Αρνούμενοι	86,2	11,4	2,4	-	123
Απρόθυμοι	94,4	3,7	1,9	-	54
6ος Γύρος					
Αρνούμενοι	57,9	36,4	5,6	-	107
Απρόθυμοι	96,2	3,8	-	-	26
7ος Γύρος					
Αρνούμενοι	67,7	9,8	22,6	-	133
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	136
8ος Γύρος					
Αρνούμενοι	74,3	11,8	13,9	-	245
Απρόθυμοι	95,7	4,3	-	-	69

Πίνακας Γ25. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ιταλία

	Αριθμός αρνήσεων (%)									
Γύρος	1	2	3	4	5	6	7	8	9	*N*
1ος Γύρος										
Αρνούμενοι	72,5	27,5	-	-	-	-	-	-	-	305
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	11
2ος Γύρος										
Αρνούμενοι	92,7	4,1	2,6	0,6	-	-	-	-	-	344
Απρόθυμοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6ος Γύρος										
Αρνούμενοι	82,5	14,1	2,9	0,4	-	-	-	-		679
Απρόθυμοι	-	-	-	-	-	-	-	-		-
8ος Γύρος										
Αρνούμενοι	34,0	24,0	15,4	9,7	6,8	4,3	3,2	2,2	0,4	1419
Απρόθυμοι	63,4	21,8	6,9	4,8	1,5	1,2	0,3	-	-	331

Πίνακας Γ26. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Κόσοβο

	Αριθμός αρνήσεων (%)			
Γύρος	1	2	3	*N*
6ος Γύρος				
Αρνούμενοι	100,0	-	-	140
Απρόθυμοι	61,8	29,4	8,8	34

Πίνακας Γ27. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Κροατία

	Αριθμός αρνήσεων (%)				
Γύρος	1	2	3	4	*N*
4ος Γύρος					
Αρνούμενοι	99,9	0,1	-	-	686
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	1
5ος Γύρος					
Αρνούμενοι	89,5	6,2	1,7	2,7	665
Απρόθυμοι	69,6	21,7	4,3	4,3	23

Πίνακας Γ28. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Κύπρος

	Αριθμός αρνήσεων (%)	
Γύρος	1	*N*
3ος Γύρος		
Αρνούμενοι	100,0	5
Απρόθυμοι	-	-
4ος Γύρος		
Αρνούμενοι	100,0	84
Απρόθυμοι	100,0	1
5ος Γύρος		
Αρνούμενοι	100,0	110
Απρόθυμοι	100,0	2
6ος Γύρος		
Αρνούμενοι	100,0	104
Απρόθυμοι	100,0	5

Πίνακας Γ29. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Λετονία

	Αριθμός αρνήσεων (%)		
Γύρος	1	2	*N*
4ος Γύρος			
Αρνούμενοι	98,9	1,1	183
Απρόθυμοι	100,0	-	2

Πίνακας Γ30. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Λιθουανία

	Αριθμός αρνήσεων (%)		
Γύρος	1	2	*N*
4ος Γύρος			
Αρνούμενοι	100,0	-	324
Απρόθυμοι	-	-	-
6ος Γύρος			
Αρνούμενοι	100,0	-	106
Απρόθυμοι	100,0	-	1
7ος Γύρος			
Αρνούμενοι	99,6	0,4	236
Απρόθυμοι	100,0	-	14
8ος Γύρος			
Αρνούμενοι	99,7	0,3	293
Απρόθυμοι	-	-	-

Πίνακας Γ31. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Λουξεμβούργο

	Αριθμός αρνήσεων (%)			
Γύρος	1	2	3	*N*
1ος Γύρος				
Αρνούμενοι	96,9	3,0	0,2	1084
Απρόθυμοι	100,0	-	-	5
2ος Γύρος				
Αρνούμενοι	100,0	-	-	1011
Απρόθυμοι	50,0	50,0	-	2

Πίνακας Γ32. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ουγγαρία

	Αριθμός αρνήσεων (%)							
Γύρος	1	2	3	4	5	6	7	*N*
1ος Γύρος								
Αρνούμενοι	98,5	1,1	0,4	-	-	-	-	262
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	-	-	-	4
2ος Γύρος								
Αρνούμενοι	95,6	4,4	-	-	-	-	-	270
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	-	-	-	6
3ος Γύρος								
Αρνούμενοι	79,3	18,1	2,6	-	-	-	-	430
Απρόθυμοι	93,6	6,4	-	-	-	-	-	47
4ος Γύρος								
Αρνούμενοι	71,5	27,4	1,1	-	-	-	-	610
Απρόθυμοι	97,8	2,2	-	-	-	-	-	45
5ος Γύρος								
Αρνούμενοι	71,5	27,6	0,9	-	-	-	-	579
Απρόθυμοι	91,7	8,3	-	-	-	-	-	24
6ος Γύρος								
Αρνούμενοι	45,4	7,8	4,3	6,2	9,5	24,4	2,3	577
Απρόθυμοι	35,4	6,2	6,2	7,3	14,0	29,8	1,1	178
7ος Γύρος								
Αρνούμενοι	89,0	8,6	2,1	-	-	0,3	-	875
Απρόθυμοι	92,9	7,1	-	-	-	-	-	8
8ος Γύρος								
Αρνούμενοι	97,3	2,2	0,5	-	-	-	-	1241
Απρόθυμοι	83,3	16,7	-	-	-	-	-	6

Πίνακας Γ33. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ουκρανία

	Αριθμός αρνήσεων (%)				
Γύρος	1	2	3	4	*N*
2ος Γύρος					
Αρνούμενοι	90,9	4,2	3,7	1,3	383
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	7
3ος Γύρος					
Αρνούμενοι	99,4	0,4	0,2	-	527
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	2
4ος Γύρος					
Αρνούμενοι	99,1	0,3	0,3	0,2	582
Απρόθυμοι	50,0	33,3	16,7	-	6
5ος Γύρος					
Αρνούμενοι	100,0	-	-	-	612
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	5
6ος Γύρος					
Αρνούμενοι	98,7	1,2	0,1	-	854
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	1

Πίνακας Γ34. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Πορτογαλία

	Αριθμός αρνήσεων (%)			
Γύρος	1	2	3	*N*
1ος Γύρος				
Αρνούμενοι	98,2	1,8	-	225
Απρόθυμοι	100,0	-	-	23
2ος Γύρος				
Αρνούμενοι	94,8	5,2	-	97
Απρόθυμοι	100,0	-	-	7
3ος Γύρος				
Αρνούμενοι	100,0	-	-	112
Απρόθυμοι	-	-	-	-
4ος Γύρος				
Αρνούμενοι	100,0	-	-	157
Απρόθυμοι	-	-	-	-
5ος Γύρος				
Αρνούμενοι	100,0	-	-	84
Απρόθυμοι	-	-	-	-
6ος Γύρος				
Αρνούμενοι	100,0	-	-	83
Απρόθυμοι	-	-	-	-
7ος Γύρος				
Αρνούμενοι	99,4	0,6	-	172
Απρόθυμοι	-	-	-	-
8ος Γύρος				
Αρνούμενοι	82,2	17,3	0,5	208
Απρόθυμοι	100,0	-	-	6

Πίνακας Γ35. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ρουμανία

	Αριθμός αρνήσεων (%)	
Γύρος	1	*N*
4ος Γύρος		
Αρνούμενοι	100,0	111
Απρόθυμοι	-	-

Πίνακας Γ36. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Ρωσία

	Αριθμός αρνήσεων (%)				
Γύρος	1	2	3	4	*N*
3ος Γύρος					
Αρνούμενοι	84,4	12,5	2,5	0,6	160
Απρόθυμοι	66,7	33,3	-	-	3
4ος Γύρος					
Αρνούμενοι	79,4	17,0	3,6	-	306
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	12
5ος Γύρος					
Αρνούμενοι	96,7	2,8	0,6	-	180
Απρόθυμοι	87,5	6,3	6,3	-	16
6ος Γύρος					
Αρνούμενοι	88,8	11,3	-	-	160
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	12
8ος Γύρος					
Αρνούμενοι	93,3	6,0	0,7	-	300
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	27

Πίνακας Γ37. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Σλοβακία

	Αριθμός αρνήσεων (%)				
Γύρος	1	2	3	4	*N*
2ος Γύρος					
Αρνούμενοι	84,1	11,9	2,7	1,3	452
Απρόθυμοι	74,7	19,5	1,1	4,6	87
3ος Γύρος					
Αρνούμενοι	90,0	7,1	1,1	1,8	281
Απρόθυμοι	84,0	16,0	-	-	50
4ος Γύρος					
Αρνούμενοι	90,8	7,4	1,8	-	163
Απρόθυμοι	81,3	17,9	0,9	-	112
5ος Γύρος					
Αρνούμενοι	97,0	3,0	-	-	199
Απρόθυμοι	87,5	-	12,5	-	8
6ος Γύρος					
Αρνούμενοι	96,4	2,0	1,2	0,4	252
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	7

Πίνακας Γ38. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Τουρκία

	Αριθμός αρνήσεων (%)				
Γύρος	1	2	3	4	*N*
4ος Γύρος					
Αρνούμενοι	94,0	2,4	1,8	1,8	168
Απρόθυμοι	50,0	50,0	-	-	8

Πίνακας Γ39. Η σχετική συχνότητα (%) των αρνήσεων των ερωτώμενων που δεν έλαβαν μέρος στην έρευνα (αρνούμενοι) και των απρόθυμων αποκρινόμενων για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας: Τσεχική Δημοκρατία

	Αριθμός αρνήσεων (%)				
Γύρος	1	2	3	4	*N*
1ος Γύρος					
Αρνούμενοι	95,6	3,6	0,7	0,2	615
Απρόθυμοι	85,0	15,0	-	-	20
2ος Γύρος					
Αρνούμενοι	98,0	2,0	-	-	296
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	1
4ος Γύρος					
Αρνούμενοι	98,6	1,4	-	-	506
Απρόθυμοι	-	-	-	-	-
5ος Γύρος					
Αρνούμενοι	98,8	1,2	-	-	511
Απρόθυμοι	-	-	-	-	-
6ος Γύρος					
Αρνούμενοι	98,7	0,6	0,3	0,3	311
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	19
7ος Γύρος					
Αρνούμενοι	99,3	0,5	0,2	-	401
Απρόθυμοι	100,0	-	-	-	109
8ος Γύρος					
Αρνούμενοι	100,0	-	-	-	353
Απρόθυμοι	-	-	-	-	-

Πίνακας Γ40. Ο συνολικός αριθμός των ερωτώμενων που αρνήθηκαν έστω μια φορά να αποκριθούν ανεξαρτήτως τελικής έκβασης σύμφωνα με τη χώρα για τους 8 πρώτους γύρους της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Αλβανία	-	-	-	-	-	186	-	-
Αυστρία	913	922	598	-	-	-	941	1149
Βέλγιο	618	688	791	827	993	957	1083	1000
Βουλγαρία	-	-	177	214	280	354	-	-
Γαλλία	-	256	511	508	409	272	216	231
Γερμανία	1742	2021	1768	2456	-	3872	4686	4286
Δανία	489	522	696	883	802	863	983	-
Ελβετία	1741	777	754	663	893	970	784	721
Ελλάδα	201	45	-	293	108	-	-	-
Εσθονία	-	463	-	520	437	418	645	608
Ην. Βασίλειο	755	805	624	616	842	955	1068	918
Ιρλανδία	385	394	433	606	493	457	470	554
Ισλανδία	-	-	-	-	-	-	-	695
Ισπανία	679	578	706	735	433	438	324	342
Ισραήλ	551	-	-	145	177	133	169	314
Ιταλία	316	344	-	-	-	713	-	1750
Κόσοβο	-	-	-	-	-	145	-	-
Κροατία	-	-	-	687	688	-	-	-
Κύπρος	-	-	5	85	112	104	-	-
Λετονία	-	-	-	185	-	-	-	-
Λιθουανία	-	-	-	324	0	107	244	293
Λουξεμβούργο	1089	1013	-	-	-	-	-	-
Νορβηγία	765	698	752	829	900	868	788	796
Ολλανδία	1189	1149	1136	1504	1110	1188	980	979
Ουγγαρία	266	276	477	655	603	755	889	1247
Ουκρανία	-	390	529	588	617	855	-	-
Πολωνία	433	365	341	374	465	339	432	364
Πορτογαλία	248	104	112	157	84	83	172	214
Ρουμανία	-	-	-	111	-	-	-	-
Ρωσία	-	-	163	318	196	172	-	327
Σλοβακία	-	539	331	275	207	259	-	-
Σλοβενία	281	322	386	464	496	512	450	428
Σουηδία	-	628	879	795	1128	1587	1478	757
Τουρκία	-	-	-	176	-	-	-	-
Τσεχική Δημοκρατία	635	297	-	506	511	330	417	353
Φινλανδία	559	628	662	707	892	861	646	773

Πίνακας Γ41. Τιμές του προτεινόμενου δείκτη μεταστροφής της άρνησης (CRR) (%) ανά χώρα και γύρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας								
Χώρα	1ος 2002	2ος 2004	3ος 2006	4ος 2008	5ος 2010	6ος 2012	7ος 2014	8ος 2016	Μέση Τιμή
Αλβανία	-	-	-	-	-	24,73	-	-	-
Αυστρία	11,61	0,11	0,00	-	-	-	0,96	1,83	2,90
Βουλγαρία	-	-	0,00	1,40	17,86	28,25	-	-	11,88
Γαλλία	-	0,39	7,44	5,51	3,18	3,68	8,80	3,46	4,64
Δανία	12,88	0,19	0,29	0,68	0,50	1,16	1,22	-	2,42
Ελλάδα	9,45	8,89	-	0,00	0,93	-	-	-	4,82
Εσθονία	-	41,90	-	3,08	2,97	13,88	9,92	14,14	14,32
Ιρλανδία	0,52	0,00	11,55	9,08	0,00	10,72	2,55	2,35	4,60
Ισλανδία	-	-	-	-	-	-	-	4,89	-
Ισραήλ	5,08	-	-	5,52	30,51	19,55	21,30	21,97	17,32
Ιταλία	3,48	0,00	-	-	-	4,77	-	18,91	6,79
Κόσοβο	-	-	-	-	-	3,45	-	-	-
Κροατία	-	-	-	0,15	3,34	-	-	-	1,75
Κύπρος	-	-	0,00	1,18	1,79	0,00	-	-	0,74
Λετονία	-	-	-	1,08	-	-	-	-	-
Λιθουανία	-	-	-	0,00	-	0,93	3,28	0,00	1,05
Λουξεμβούργο	0,46	0,20	-	-	-	-	-	-	0,33
Ουγγαρία	1,50	2,17	9,85	6,87	3,98	23,58	1,57	0,48	6,25
Ουκρανία	-	1,79	0,38	1,02	0,81	0,12	-	-	0,82
Πορτογαλία	9,27	6,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,80	2,35
Ρουμανία	-	-	-	0,00	-	-	-	-	-
Ρωσία	-	-	1,84	3,77	8,16	6,98	-	8,26	5,80
Σλοβακία	-	16,14	15,11	40,73	3,86	2,70	-	-	15,71
Τουρκία	-	-	-	4,55	-	-	-	-	-
Τσεχική Δημοκρατία	3,15	0,34	-	0,00	0,00	5,76	3,84	0,00	1,87

Πίνακας Γ42. Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Βέλγιο

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ		
		Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
1ος γύρος	Άνδρες	11	2	13
	Γυναίκες	0	5	5
	Σύνολο	11	7	18
2ος γύρος	Άνδρες	19	0	19
	Γυναίκες	0	43	43
	Σύνολο	19	43	62
3ος γύρος	Άνδρες	50	1	51
	Γυναίκες	2	63	65
	Σύνολο	52	64	116
4ος γύρος	Άνδρες	28	0	28
	Γυναίκες	1	33	34
	Σύνολο	29	33	62
5ος γύρος	Άνδρες	22	1	23
	Γυναίκες	1	40	41
	Σύνολο	23	41	64
6ος γύρος	Άνδρες	57	3	60
	Γυναίκες	1	59	60
	Σύνολο	58	62	120
7ος γύρος	Άνδρες	67	0	67
	Γυναίκες	4	72	76
	Σύνολο	71	72	143
8ος γύρος	Άνδρες	67	5	72
	Γυναίκες	1	77	78
	Σύνολο	68	82	150

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ43. Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Γερμανία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ		
		Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
3ος γύρος	Άνδρες	210	0	210
	Γυναίκες	0	243	243
	Σύνολο	210	243	453
4ος γύρος	Άνδρες	118	0	118
	Γυναίκες	0	115	115
	Σύνολο	118	115	233

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ44. Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Ελβετία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ		
		Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
1ος γύρος	Άνδρες	26	9	35
	Γυναίκες	14	28	42
	Σύνολο	40	37	77
2ος γύρος	Άνδρες	1	0	1
	Γυναίκες	1	0	1
	Σύνολο	2	0	2
3ος γύρος	Άνδρες	1	1	2
	Γυναίκες	0	0	0
	Σύνολο	1	1	2
4ος γύρος	Άνδρες	52	1	53
	Γυναίκες	0	74	74
	Σύνολο	52	75	127
5ος γύρος	Άνδρες	62	0	62
	Γυναίκες	0	89	89
	Σύνολο	62	89	151
6ος γύρος	Άνδρες	0	1	1
	Γυναίκες	2	0	2
	Σύνολο	2	1	3
7ος γύρος	Άνδρες	25	0	25
	Γυναίκες	4	40	44
	Σύνολο	29	40	69
8ος γύρος	Άνδρες	16	1	17
	Γυναίκες	0	31	31
	Σύνολο	16	32	48

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ45. Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Ηνωμένο Βασίλειο

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ		
		Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
1ος Γύρος	Άνδρες	31	1	32
	Γυναίκες	0	36	36
	Σύνολο	31	37	68
2ος Γύρος	Άνδρες	47	5	52
	Γυναίκες	6	69	75
	Σύνολο	53	74	127
3ος Γύρος	Άνδρες	28	1	29
	Γυναίκες	5	27	32
	Σύνολο	33	28	61
4ος Γύρος	Άνδρες	28	5	33
	Γυναίκες	1	33	34
	Σύνολο	29	38	67
5ος Γύρος	Άνδρες	52	2	54
	Γυναίκες	5	73	78
	Σύνολο	57	75	132
6ος Γύρος	Άνδρες	71	9	80
	Γυναίκες	5	91	96
	Σύνολο	76	100	176
7ος Γύρος	Άνδρες	53	10	63
	Γυναίκες	6	63	69
	Σύνολο	59	73	132
8ος Γύρος	Άνδρες	26	0	26
	Γυναίκες	6	50	56
	Σύνολο	32	50	82

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ46. Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Ισπανία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ		
		Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
1ος Γύρος	Άνδρες	1	0	1
	Γυναίκες	0	1	1
	Σύνολο	1	1	2
2ος Γύρος	Άνδρες	18	0	18
	Γυναίκες	2	34	36
	Σύνολο	20	34	54
3ος Γύρος	Άνδρες	41	1	42
	Γυναίκες	1	55	56
	Σύνολο	42	56	98
4ος Γύρος	Άνδρες	66	1	67
	Γυναίκες	2	83	85
	Σύνολο	68	84	152
5ος Γύρος	Άνδρες	34	3	37
	Γυναίκες	1	46	47
	Σύνολο	35	49	84
6ος Γύρος	Άνδρες	44	0	44
	Γυναίκες	0	100	100
	Σύνολο	44	100	144
7ος Γύρος	Άνδρες	14	0	14
	Γυναίκες	0	15	15
	Σύνολο	14	15	29
8ος Γύρος	Άνδρες	19	0	19
	Γυναίκες	0	19	19
	Σύνολο	19	19	38

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ47. Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Νορβηγία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ		
		Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
2ος Γύρος	Άνδρες	29	0	29
	Γυναίκες	0	23	23
	Σύνολο	29	23	52
3ος Γύρος	Άνδρες	40	0	40
	Γυναίκες	0	59	59
	Σύνολο	40	59	99
4ος Γύρος	Άνδρες	44	0	44
	Γυναίκες	0	50	50
	Σύνολο	44	50	94
5ος Γύρος	Άνδρες	60	0	60
	Γυναίκες	0	56	56
	Σύνολο	60	56	116
6ος Γύρος	Άνδρες	34	0	34
	Γυναίκες	0	29	29
	Σύνολο	34	29	63
7ος Γύρος	Άνδρες	34	0	34
	Γυναίκες	0	33	33
	Σύνολο	34	33	67
8ος Γύρος	Άνδρες	37	0	37
	Γυναίκες	0	34	34
	Σύνολο	37	34	71

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ48. Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Ολλανδία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ		
		Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
1ος Γύρος	Άνδρες	97	81	178
	Γυναίκες	62	145	207
	Σύνολο	159	226	385
2ος Γύρος	Άνδρες	128	0	128
	Γυναίκες	0	277	277
	Σύνολο	128	277	405
3ος Γύρος	Άνδρες	125	0	125
	Γυναίκες	0	153	153
	Σύνολο	125	153	278
4ος Γύρος	Άνδρες	90	28	118
	Γυναίκες	29	135	164
	Σύνολο	119	163	282
5ος Γύρος	Άνδρες	69	45	114
	Γυναίκες	55	120	175
	Σύνολο	124	165	289
6ος Γύρος	Άνδρες	71	21	92
	Γυναίκες	23	85	108
	Σύνολο	94	106	200
7ος Γύρος	Άνδρες	52	36	88
	Γυναίκες	38	80	118
	Σύνολο	90	116	206
8ος Γύρος	Άνδρες	58	28	86
	Γυναίκες	34	71	105
	Σύνολο	92	99	191

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ49. Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Πολωνία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ		
		Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
1ος Γύρος	Άνδρες	7	0	7
	Γυναίκες	0	10	10
	Σύνολο	7	10	17
2ος Γύρος	Άνδρες	13	0	13
	Γυναίκες	0	24	24
	Σύνολο	13	24	37
3ος Γύρος	Άνδρες	15	0	15
	Γυναίκες	0	23	23
	Σύνολο	15	23	38
4ος Γύρος	Άνδρες	23	0	23
	Γυναίκες	0	29	29
	Σύνολο	23	29	52
5ος Γύρος	Άνδρες	28	0	28
	Γυναίκες	0	47	47
	Σύνολο	28	47	75
6ος Γύρος	Άνδρες	10	0	10
	Γυναίκες	0	22	22
	Σύνολο	10	22	32
7ος Γύρος	Άνδρες	15	0	15
	Γυναίκες	1	25	26
	Σύνολο	16	25	41
8ος Γύρος	Άνδρες	20	0	20
	Γυναίκες	1	24	25
	Σύνολο	21	24	45

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ50. Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Σλοβενία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ		
		Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
1ος Γύρος	Άνδρες	20	1	21
	Γυναίκες	0	29	29
	Σύνολο	20	30	50
3ος Γύρος	Άνδρες	31	0	31
	Γυναίκες	0	45	45
	Σύνολο	31	45	76
4ος Γύρος	Άνδρες	17	1	18
	Γυναίκες	0	22	22
	Σύνολο	17	23	40
5ος Γύρος	Άνδρες	22	0	22
	Γυναίκες	0	26	26
	Σύνολο	22	26	48
6ος Γύρος	Άνδρες	10	0	10
	Γυναίκες	0	9	9
	Σύνολο	10	9	19
7ος Γύρος	Άνδρες	19	0	19
	Γυναίκες	0	10	10
	Σύνολο	19	10	29
8ος Γύρος	Άνδρες	13	1	14
	Γυναίκες	0	12	12
	Σύνολο	13	13	26

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ51. Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Σουηδία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ		
		Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
3ος Γύρος	Άνδρες	116	0	116
	Γυναίκες	0	125	125
	Σύνολο	116	125	241
6ος Γύρος	Άνδρες	178	2	180
	Γυναίκες	1	165	166
	Σύνολο	179	167	346
7ος Γύρος	Άνδρες	4	33	37
	Γυναίκες	27	15	42
	Σύνολο	31	48	79
8ος Γύρος	Άνδρες	35	4	39
	Γυναίκες	0	0	0
	Σύνολο	35	4	39

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ52. Η συχνότητα του φύλου στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Φινλανδία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ		
		Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
1ος Γύρος	Άνδρες	21	0	21
	Γυναίκες	0	36	36
	Σύνολο	21	36	57
2ος Γύρος	Άνδρες	16	0	16
	Γυναίκες	0	31	31
	Σύνολο	16	31	47
3ος Γύρος	Άνδρες	14	0	14
	Γυναίκες	0	14	14
	Σύνολο	14	14	28

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ53. Αποτελέσματα του ελέγχου στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τον μη-παραμετρικό έλεγχο mid-p McNemar για 2 εξαρτημένα δείγματα για τη μεταβλητή του φύλου από τα αρχεία των δεδομένων του βασικού ερωτηματολογίου και από τα δεδομένων των αρχείων των συνεντευκτών/τριών για τους απρόθυμους αποκρινόμενους ανά χώρα και ανά γύρο για τους 8 πρώτους γύρους της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Αλβανία	-	-	-	-	-	.125	-	-
Αυστρία	.804	-	-	-	-	-	.500	.500
Βέλγιο	.250	.500	.625	.500	.750	.375	.063	.125
Βουλγαρία	-	-		.500	.500	.813	-	-
Γαλλία	-	-	.500	.500	.999	.500	.250	.625
Γερμανία	-	-	.500	.500	-	-	-	-
Δανία	-	-	-	.500	.500	.500	.500	-
Ελβετία	.308	.500	.500	.500	.500	.625	.063	.500
Ελλάδα	.125	.500	-	-	-	-	-	-
Εσθονία	-	.500	-	.500	.500	.500	.500	.500
Ην. Βασίλειο	.500	.774	.125	.125	.289	.302	.454	**.015**
Ιρλανδία	-	-	.500	.167	-	.648	.289	.500
Ισλανδία	-	-	-	-	-	-	-	-
Ισπανία	.500	.250	.500	.625	.375	.500	.500	.500
Ισραήλ	.727	-	-	.125	.625	.813	.863	.219
Ιταλία	.500	-	-	-	-	.500	-	**.002**
Κόσοβο	-	-	-	-	-	.500	-	-
Κροατία	-	-	-	-	.625	-	-	-
Κύπρος	-	-	-	-	-	-	-	-
Λετονία	-	-	-	-	-	-	-	-
Λιθουανία	-	-	-	-	0		.250	
Λουξεμβούργο	-	-	-	-	-	-	-	-
Νορβηγία		.500	.500	.500	.500	.500	.500	.500
Ολλανδία	.113	.500	.500	.896	.320	.766	.817	.450
Ουγγαρία	-	.500	.500	.250	.500	.453	.500	.750
Ουκρανία	-	.250	-	.500	.500	-	-	-
Πολωνία	.500	.500	.500	.500	.500	.500	.500	.500
Πορτογαλία	.289	-	-	-	-	-	-	.750
Ρουμανία	-	-	-	-	-	-	-	-
Ρωσία	-	-	-	.500	.250	.625	-	.500
Σλοβακία	-	.500	.750	.500	.500	.500	-	-
Σλοβενία	.5	-	.500	.500	.500	.500	.500	.500
Σουηδία	-	-	.500	-	-	.625	.442	.063
Τουρκία	-	-	-	-	-	-	-	-
Τσεχική Δημοκρατία	.500	-	-	-	-	.125	.375	-
Φινλανδία	.500	.500	.500	-	-	-	-	-

Η ανάλυση έχει βασισθεί στην εργασία των Fagerland, M.W., Lydersen, S. και Laake, P. (2013). The McNemar test for binary matched-pairs data: mid-p and asymptotic are better than exact conditional. *BMC Medical Research Methodology, 13*(91).

Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν ότι τα αποτελέσματα είναι στατιστικά σημαντικά ($p<.05$).

Πίνακας Γ54. Η συμφωνία και διαφωνία για τη μεταβλητή του φύλου μεταξύ των δεδομένων των αρχείων συνεντευκτών/τριών και των αρχείων του βασικού ερωτηματολογίου και τα αποτελέσματα του ελέγχου στατιστικής σημασίας (*p*-values) για τον ακριβή μη-παραμετρικό έλεγχο McNemar για δύο εξαρτημένα δείγματα ανά χώρα και ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Αλβανία								
Συμφωνία %	-	-	-	-	-	92,5	-	-
Διαφωνία %	-	-	-	-	-	7,5	-	-
N	-	-	-	-	-	40	-	-
p	-	-	-	-	-	.250	-	-
Αυστρία								
Συμφωνία %	85,8	100,0	-	-	-	-	100,0	100,0
Διαφωνία %	14,2	0,0	-	-	-	-	0,0	0,0
N	106	1	-	-	-	-	9	16
p	.999	.999	-	-	-	-	.999	.999
Βουλγαρία								
Συμφωνία %	-	-	-	100,0	98,0	96,0	-	-
Διαφωνία %	-	-	-	0,0	2,0	4,0	-	-
N	-	-	-	3	50	99	-	-
p	-	-	-	.999	.999	.999	-	-
Γαλλία								
Συμφωνία %	-	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	89,5	62,5
Διαφωνία %	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,5	37,5
N	-	1	38	28	13	10	19	8
p	-	.999	.999	.999	.999	.999	.500	.999
Δανία								
Συμφωνία %	-	100,0	100,0	100,0	75,0	87,5	91,7	-
Διαφωνία %	-	0,0	0,0	0,0	25,0	12,5	8,3	-
N	-	1	2	6	4	8	12	-
p	-	.999	.999	.999	.999	.999	.999	-
Ελλάδα								
Συμφωνία %	76,9	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Διαφωνία %	23,1	0,0	-	-	0,0	-	-	-
N	13	3	-	-	1	-	-	-
p	.250	.999	-	-	.999	-	-	-
Εσθονία								
Συμφωνία %	-	100,0	-	100,0	91,7	98,1	100,0	100,0
Διαφωνία %	-	0,0	-	0,0	8,3	1,9	0,0	0,0
N	-	194	-	16	11	53	21	86
p	-	.999	-	.999	.999	.999	.999	.999
Ιρλανδία								
Συμφωνία %	100,0	-	100,0	65,4	-	62,5	41,7	100,0
Διαφωνία %	0,0	-	0,0	34,6	-	37,5	58,3	0,0
N	2	-	48	34	-	30	5	13
p	.999	-	.999	.238	-	.815	.453	.999
Ισραήλ								
Συμφωνία %	68,2	-	-	40,0	94,3	84,6	77,1	92,5
Διαφωνία %	31,8	-	-	60,0	5,7	15,4	22,9	7,5
N	22	-	-	5	53	26	35	67
p	.999	-	-	.250	.999	.999	.999	.375

Πίνακας Γ54. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Ιταλία								
Συμφωνία %	100,0	-	-	-	-	100,0	-	90,0
Διαφωνία %	0,0	-	-	-	-	0,0	-	10,0
N	11	-	-	-	-	3	-	310
p	.999	-	-	-	-	.999	-	***.004***
Κόσοβο								
Συμφωνία %	-	-	-	-	-	100,0	-	-
Διαφωνία %	-	-	-	-	-	0,0	-	-
N	-	-	-	-	-	5	-	-
p	-	-	-	-	-	.999	-	-
Κροατία								
Συμφωνία %	-	-	-	100,0	72,7	-	-	-
Διαφωνία %	-	-	-	0,0	27,3	-	-	-
N	-	-	-	1	11	-	-	-
p	-	-	-	.999	.999	-	-	-
Λιθουανία								
Συμφωνία %	-	-	-	-	0,0	0,0	75,0	-
Διαφωνία %	-	-	-	-	0,0	100,0	25,0	-
N	-	-	-	-	0	1	8	-
p	-	-	-	-	-	.999	.500	-
Λουξεμβούργο								
Συμφωνία %	100,0	100,0	-	-	-	-	-	-
Διαφωνία %	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-
N	2	2	-	-	-	-	-	-
p	.999	.999	-	-	-	-	-	-
Ουγγαρία								
Συμφωνία %	-	100,0	100,0	95,3	100,0	96,6	100,0	66,7
Διαφωνία %	-	0,0	0,0	4,7	0,0	3,4	0,0	33,3
N	-	5	47	43	22	177	14	6
p	-	.999	.999	.500	.999	.687	.999	.999
Ουκρανία								
Συμφωνία %	-	60,0	100,0	66,7	66,7	-	-	-
Διαφωνία %	-	40,0	0,0	33,3	33,3	-	-	-
N	-	5	1	3	3	-	-	-
p	-	.500	.999	.999	.999	-	-	-
Πορτογαλία								
Συμφωνία %	56,3	-	-	-	-	-	-	66,7
Διαφωνία %	43,8	-	-	-	-	-	-	33,3
N	16	-	-	-	-	-	-	6
p	.453	-	-	-	-	-	-	.999
Ρωσία								
Συμφωνία %	-	-	-	100,0	86,7	75,0	-	100,0
Διαφωνία %	-	-	-	0,0	13,3	25,0	-	0,0
N	-	-	-	12	15	12	-	27
p	-	-	-	.999	.500	.999	-	.999
Σλοβακία								
Συμφωνία %	-	98,1	94,6	100,0	100,0	100,0	-	-
Διαφωνία %	-	1,9	5,4	0,0	0,0	0,0	-	-
N	-	54	37	14	7	7	-	-
p	-	.999	.999	.999	.999	.999	-	-

Πίνακας Γ54. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Τουρκία								
Συμφωνία %	-	-	-	100,0	-	-	-	-
Διαφωνία %	-	-	-	0,0	-	-	-	-
N	-	-	-	1	-	-	-	-
p	-	-	-	.999	-	-	-	-
Τσεχική Δημοκρατία								
Συμφωνία %	91,7	-	-	-	-	62,5	69,2	-
Διαφωνία %	8,3	-	-	-	-	37,5	30,8	-
N	12	-	-	-	-	8	13	-
p	.999	-	-	-	-	.250	.625	

Σε κάποιες περιπτώσεις ο έλεγχος δίνει τιμή στατιστικής σημασίας .999 όταν οι τιμές στη διαγώνιο $n_{12} - n_{21}$ είναι είτε μηδενικές είτε ισχύει ότι $n_{12} = n_{21}$ είτε πολύ μικρός ο αριθμός των παρατηρήσεων.
Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν ότι τα αποτελέσματα είναι στατιστικά σημαντικά (p<.05).

Πίνακας Γ55. Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Βέλγιο

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ <20	20-39	40-59	>60	Σύνολο
1ος Γύρος	<20	0	0	0	1	1
	20-39	0	1	0	0	1
	40-59	0	0	3	1	4
	>60	0	0	0	3	3
	Σύνολο	0	1	3	5	9
2ος Γύρος	<20	2	0	0	0	2
	20-39	0	10	2	0	12
	40-59	0	0	10	3	13
	>60	0	0	1	18	19
	Σύνολο	2	10	13	21	46
3ος Γύρος	<20	3	4	0	0	7
	20-39	0	19	1	0	20
	40-59	0	0	32	3	35
	>60	0	0	1	46	47
	Σύνολο	3	23	34	49	109
4ος Γύρος	<20	3	0	0	0	3
	20-39	0	16	0	0	16
	40-59	0	0	27	2	29
	>60	0	0	3	11	14
	Σύνολο	3	16	30	13	62
5ος Γύρος	<20	0	3	3	1	7
	20-39	0	13	17	10	40
	40-59	0	8	4	0	12
	>60	0	1	1	1	3
	Σύνολο	0	25	25	12	62
6ος Γύρος	<20	6	1	0	0	7
	20-39	0	25	2	0	27
	40-59	1	0	41	2	44
	>60	0	1	0	35	36
	Σύνολο	7	27	43	37	114
7ος Γύρος	<20	10	1	0	0	11
	20-39	0	42	3	0	45
	40-59	2	1	53	5	61
	>60	0	0	3	46	49
	Σύνολο	12	44	59	51	166
8ος Γύρος	<20	8	2	0	0	10
	20-39	0	41	5	0	46
	40-59	0	0	48	3	51
	>60	0	0	0	40	40
	Σύνολο	8	43	53	43	147

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ56. Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Γερμανία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ <20	20-39	40-59	>60	Σύνολο
3ος Γύρος	<20	13	2	0	0	15
	20-39	7	89	13	1	110
	40-59	0	16	170	6	192
	>60	0	0	10	126	136
	Σύνολο	20	107	193	133	453
4ος Γύρος	<20	1	1	0	0	2
	20-39	5	42	10	1	58
	40-59	0	11	75	8	94
	>60	0	0	8	71	79
	Σύνολο	6	54	93	80	233

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ57. Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Ελβετία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ <20	20-39	40-59	>60	Σύνολο
1ος Γύρος	<20	4	0	0	0	4
	20-39	0	21	5	2	28
	40-59	1	2	20	0	23
	>60	0	1	1	19	21
	Σύνολο	5	24	26	21	76
2ος Γύρος	<20	0	0	0	0	0
	20-39	0	2	0	0	2
	40-59	0	0	0	0	0
	>60	0	0	0	0	0
	Σύνολο	0	2	0	0	2
3ος Γύρος	<20	0	0	0	0	0
	20-39	0	1	0	0	1
	40-59	0	1	0	1	2
	>60	0	0	0	0	0
	Σύνολο	0	2	0	1	3
4ος Γύρος	<20	2	0	0	0	2
	20-39	0	36	2	0	38
	40-59	0	0	42	3	45
	>60	0	0	0	43	43
	Σύνολο	2	36	44	46	128
5ος Γύρος	<20	7	3	0	0	10
	20-39	0	26	3	0	29
	40-59	0	0	55	3	58
	>60	0	0	1	53	54
	Σύνολο	7	29	59	56	151
6ος Γύρος	<20	0	0	0	0	0
	20-39	0	0	0	1	1
	40-59	0	0	1	0	1
	>60	0	0	0	0	0
	Σύνολο	0	0	1	1	2
7ος Γύρος	<20	2	1	0	0	3
	20-39	1	14	1	0	16
	40-59	0	3	22	7	32
	>60	0	0	1	18	19
	Σύνολο	3	18	24	25	70
8ος Γύρος	<20	1	0	0	0	1
	20-39	0	8	1	1	10
	40-59	1	3	7	4	15
	>60	0	0	2	18	20
	Σύνολο	2	11	10	23	46

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ58. Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Ηνωμένο Βασίλειο

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ <20	20-39	40-59	>60	Σύνολο
1ος Γύρος	<20	2	0	0	0	2
	20-39	0	14	2	0	16
	40-59	0	0	20	4	24
	>60	0	0	2	24	26
	Σύνολο	2	14	24	28	68
2ος Γύρος	<20	1	1	0	0	2
	20-39	1	35	9	0	45
	40-59	0	7	28	7	42
	>60	0	1	2	32	35
	Σύνολο	2	44	39	39	124
3ος Γύρος	<20	1	0	0	0	1
	20-39	0	14	7	0	21
	40-59	0	3	8	4	15
	>60	0	0	2	21	23
	Σύνολο	1	17	17	25	60
4ος Γύρος	<20	1	1	0	0	2
	20-39	1	14	6	0	21
	40-59	2	3	14	4	23
	>60	0	0	2	18	20
	Σύνολο	4	18	22	22	66
5ος Γύρος	<20	2	4	1	0	7
	20-39	2	45	9	1	57
	40-59	1	4	29	5	39
	>60	0	0	1	28	29
	Σύνολο	5	53	40	34	132
6ος Γύρος	<20	6	2	0	0	8
	20-39	1	45	13	2	61
	40-59	0	3	31	6	40
	>60	0	0	3	53	56
	Σύνολο	7	50	47	61	165
7ος Γύρος	<20	1	2	0	1	4
	20-39	0	25	9	1	35
	40-59	0	2	34	6	42
	>60	0	1	2	44	47
	Σύνολο	1	30	45	52	128
8ος Γύρος	<20	0	0	0	0	0
	20-39	1	13	7	1	22
	40-59	1	4	17	4	26
	>60	0	0	2	29	31
	Σύνολο	2	17	26	34	79

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ59. Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Ισπανία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ <20	20-39	40-59	>60	Σύνολο
1ος Γύρος	<20	0	0	0	0	0
	20-39	0	1	0	0	1
	40-59	0	0	1	0	1
	>60	0	0	0	0	0
	Σύνολο	0	1	1	0	2
2ος Γύρος	<20	0	1	0	0	1
	20-39	1	6	5	1	13
	40-59	1	3	7	3	14
	>60	0	2	3	15	20
	Σύνολο	2	12	15	19	48
3ος Γύρος	<20	2	1	0	0	3
	20-39	0	17	4	0	21
	40-59	0	1	32	1	34
	>60	0	0	1	35	36
	Σύνολο	2	19	37	36	94
4ος Γύρος	<20	3	2	0	0	5
	20-39	0	30	4	0	34
	40-59	1	2	40	3	46
	>60	0	1	1	51	53
	Σύνολο	4	35	45	54	138
5ος Γύρος	<20	1	0	0	0	1
	20-39	2	12	2	1	17
	40-59	1	3	19	7	30
	>60	0	1	1	17	19
	Σύνολο	4	16	22	25	67
6ος Γύρος	<20	0	0	0	0	0
	20-39	0	32	1	1	34
	40-59	1	2	38	5	46
	>60	0	1	0	50	51
	Σύνολο	1	35	39	56	131
7ος Γύρος	<20	0	0	0	0	0
	20-39	0	4	1	0	5
	40-59	0	0	5	0	5
	>60	0	0	0	14	14
	Σύνολο	0	4	6	14	24
8ος Γύρος	<20	1	0	0	0	1
	20-39	0	3	3	0	6
	40-59	0	1	10	1	12
	>60	0	0	0	14	14
	Σύνολο	1	4	13	15	33

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ60. Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Νορβηγία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ <20	20-39	40-59	>60	Σύνολο
2ος Γύρος	<20	3	0	0	0	3
	20-39	0	11	0	0	11
	40-59	0	0	22	0	22
	>60	0	0	0	16	16
	Σύνολο	3	11	22	16	52
3ος Γύρος	<20	8	0	0	0	8
	20-39	0	29	0	0	29
	40-59	0	0	22	0	22
	>60	0	0	0	40	40
	Σύνολο	8	29	22	40	99
4ος Γύρος	<20	5	2	0	0	7
	20-39	0	33	0	0	33
	40-59	0	0	29	0	29
	>60	0	0	0	25	25
	Σύνολο	5	35	29	25	94
5ος Γύρος	<20	7	2	0	0	9
	20-39	0	29	2	0	31
	40-59	0	0	39	1	40
	>60	0	0	0	37	37
	Σύνολο	7	31	41	38	117
6ος Γύρος	<20	2	0	0	0	2
	20-39	0	10	0	0	10
	40-59	0	0	31	0	31
	>60	0	0	0	20	20
	Σύνολο	2	10	31	20	63
7ος Γύρος	<20	3	0	0	0	3
	20-39	0	21	2	0	23
	40-59	0	0	20	0	20
	>60	0	0	0	21	21
	Σύνολο	3	21	22	21	67
8ος Γύρος	<20	3	0	0	0	3
	20-39	0	20	0	0	20
	40-59	0	0	24	0	24
	>60	0	0	0	24	24
	Σύνολο	3	20	24	24	71

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ61. Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Ολλανδία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ <20	20-39	40-59	>60	Σύνολο
1ος Γύρος	<20	2	3	3	0	8
	20-39	4	57	38	20	119
	40-59	4	22	74	24	124
	>60	2	12	29	71	114
	Σύνολο	12	94	144	115	365
2ος Γύρος	<20	10	5	0	0	15
	20-39	3	91	11	0	105
	40-59	0	0	152	8	160
	>60	0	0	7	117	124
	Σύνολο	13	96	170	125	404
3ος Γύρος	<20	6	3	0	0	9
	20-39	1	73	15	0	89
	40-59	0	6	67	16	89
	>60	0	0	6	75	81
	Σύνολο	7	82	88	91	268
4ος Γύρος	<20	3	0	2	0	5
	20-39	4	61	23	3	91
	40-59	3	12	60	15	90
	>60	0	1	7	67	75
	Σύνολο	10	74	92	85	261
5ος Γύρος	<20	1	2	2	0	5
	20-39	1	38	35	20	94
	40-59	2	13	55	33	103
	>60	0	9	22	38	69
	Σύνολο	4	62	114	91	271
6ος Γύρος	<20	2	3	2	0	7
	20-39	2	49	17	3	71
	40-59	3	6	48	12	69
	>60	0	0	3	35	38
	Σύνολο	7	58	70	50	185
7ος Γύρος	<20	6	3	1	0	10
	20-39	5	38	18	1	62
	40-59	5	16	34	17	72
	>60	0	5	6	41	52
	Σύνολο	16	62	59	59	196
8ος Γύρος	<20	1	2	2	0	5
	20-39	0	31	15	4	50
	40-59	7	12	33	18	70
	>60	1	2	6	51	60
	Σύνολο	9	47	56	73	185

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ62. Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Πολωνία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ <20	20-39	40-59	>60	Σύνολο
1ος Γύρος	<20	1	0	0	0	1
	20-39	0	5	0	1	6
	40-59	0	0	4	0	4
	>60	0	0	0	6	6
	Σύνολο	1	5	4	7	17
2ος Γύρος	<20	1	0	0	0	1
	20-39	0	12	0	0	12
	40-59	0	0	13	0	13
	>60	0	0	0	11	11
	Σύνολο	1	12	13	11	37
3ος Γύρος	<20	0	0	0	0	0
	20-39	0	11	0	0	11
	40-59	0	0	16	0	16
	>60	0	0	0	11	11
	Σύνολο	0	11	16	11	38
4ος Γύρος	<20	2	0	0	0	2
	20-39	0	21	0	0	21
	40-59	0	0	19	0	19
	>60	0	0	0	10	10
	Σύνολο	2	21	19	10	52
5ος Γύρος	<20	4	0	0	0	4
	20-39	0	28	1	0	29
	40-59	0	0	25	0	25
	>60	0	0	0	16	16
	Σύνολο	4	28	26	16	74
6ος Γύρος	<20	0	0	0	0	0
	20-39	0	6	0	0	6
	40-59	0	1	11	2	14
	>60	0	0	0	7	7
	Σύνολο	0	7	11	9	27
7ος Γύρος	<20	1	0	0	0	1
	20-39	1	7	2	1	11
	40-59	0	1	10	1	12
	>60	0	0	1	13	14
	Σύνολο	2	8	13	15	38
8ος Γύρος	<20	3	3	0	0	6
	20-39	0	9	4	0	13
	40-59	0	0	10	1	11
	>60	0	1	0	14	15
	Σύνολο	3	13	14	15	45

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ63. Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Σλοβενία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ <20	20-39	40-59	>60	Σύνολο
3ος Γύρος	<20	4	0	0	0	4
	20-39	0	20	0	0	20
	40-59	0	1	27	0	28
	>60	0	0	1	23	24
	Σύνολο	4	21	28	23	76
4ος Γύρος	<20	1	0	0	1	2
	20-39	1	9	1	0	11
	40-59	0	1	12	1	14
	>60	0	0	1	11	12
	Σύνολο	2	10	14	13	39
5ος Γύρος	<20	1	0	0	0	1
	20-39	0	10	1	0	11
	40-59	0	0	14	2	16
	>60	0	0	0	3	3
	Σύνολο	1	10	15	5	31
6ος Γύρος	<20	1	0	0	0	1
	20-39	0	4	0	0	4
	40-59	0	0	5	0	5
	>60	0	0	1	7	8
	Σύνολο	1	4	6	7	18
7ος Γύρος	<20	0	1	1	0	2
	20-39	0	8	0	0	8
	40-59	0	0	11	1	12
	>60	0	0	0	7	7
	Σύνολο	0	9	12	8	29
8ος Γύρος	<20	1	0	0	0	1
	20-39	0	8	0	0	8
	40-59	0	1	6	1	8
	>60	0	0	0	9	9
	Σύνολο	1	9	6	10	26

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ64. Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Σουηδία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ <20	20-39	40-59	>60	Σύνολο
3ος Γύρος	<20	17	2	0	0	19
	20-39	0	62	2	0	64
	40-59	0	0	84	2	86
	>60	0	0	0	72	72
	Σύνολο	17	64	86	74	241
6ος Γύρος	<20	15	11	1	0	27
	20-39	4	93	27	1	125
	40-59	0	7	56	30	93
	>60	0	1	5	75	81
	Σύνολο	19	112	89	106	326
7ος Γύρος	<20	0	0	0	0	0
	20-39	0	14	1	0	15
	40-59	0	0	17	4	21
	>60	2	14	17	28	61
	Σύνολο	2	28	35	32	97
8ος Γύρος	<20	2	1	0	0	3
	20-39	0	7	0	0	7
	40-59	2	0	8	3	13
	>60	0	0	0	16	16
	Σύνολο	4	8	8	19	39

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ65. Η συχνότητα της ηλικιακής κατηγορίας στα αρχεία δεδομένων από τις φόρμες επικοινωνίας (ΑΣ) σε αντιστοιχία με τα δεδομένα του βασικού ερωτηματολογίου (ΒΕ) για τους απρόθυμους αποκρινόμενους και τους οκτώ γύρους διεξαγωγής της ESS: Φινλανδία

Δεδομένα ΑΣ/ Γύρος της ESS		Δεδομένα ΒΕ <20	20-39	40-59	>60	Σύνολο
1ος Γύρος	<20	3	0	0	0	3
	20-39	0	13	2	0	15
	40-59	0	0	14	0	14
	>60	0	0	0	25	25
	Σύνολο	3	13	16	25	57
2ος Γύρος	<20	2	0	0	0	2
	20-39	0	7	2	0	9
	40-59	0	0	16	0	16
	>60	0	0	0	20	20
	Σύνολο	2	7	18	20	47
3ος Γύρος	<20	2	0	0	0	2
	20-39	0	5	0	0	5
	40-59	0	0	10	0	10
	>60	0	0	0	11	11
	Σύνολο	2	5	10	11	28

Παρουσιάζονται οι έγκυρες περιπτώσεις και για τις δύο μεταβλητές. Στην περίπτωση ελλειπουσών τιμών (missing values) σε μια από τις δύο μεταβλητές η εγγραφή δεν συμπεριελήφθη.

Πίνακας Γ66. Η συμφωνία και διαφωνία για τη μεταβλητή της ηλικίας μεταξύ των δεδομένων των αρχείων συνεντευκτών/τριών και των αρχείων του βασικού ερωτηματολογίου και τα αποτελέσματα του ελέγχου στατιστικής σημασίας (*p*-values) του μη-παραμετρικού ακριβούς ελέγχου Sign-Test για δύο εξαρτημένα δείγματα ανά χώρα και ανά γύρο διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Αλβανία								
Συμφωνία %	-	-	-	-	-	97,2	-	-
Διαφωνία %	-	-	-	-	-	2,8	-	-
N	-	-	-	-	-	36	-	-
p	-	-	-	-	-	.999	-	-
Αυστρία								
Συμφωνία %	77,4	100,0	-	-	-	-	55,6	100,0
Διαφωνία %	22,6	0,0	-	-	-	-	44,4	0,0
N	106	1	-	-	-	-	9	16
p	.125	.999	-			-	.125	.999
Βουλγαρία								
Συμφωνία %	-	-	-	100,0	92,0	93,0	-	-
Διαφωνία %	-	-	-	0,0	8,0	7,0	-	-
N	-	-	-	3	50	100	-	-
p	-	-	-	.999	.125	.999	-	-
Γαλλία								
Συμφωνία %	-	100,0	89,5	96,4	92,3	100,0	94,7	62,5
Διαφωνία %	-	0,0	10,5	3,6	7,7	0,0	5,3	37,5
N	-	1	38	28	13	10	19	8
p	-	-	.999	.125	.999	.999	.999	.999
Δανία								
Συμφωνία %	-	100,0	100,0	66,7	75,0	100,0	91,7	-
Διαφωνία %	-	0,0	0,0	33,3	25,0	0,0	8,3	-
N	-	1	2	6	4	8	12	-
p	-	.999	.999	.999	.999	.999	.999	-
Ελλάδα								
Συμφωνία %	92,3	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Διαφωνία %	7,7	0,0	-	-	0,0	-	-	-
N	13	3	-	-	1	-	-	-
p	.999	.999	-	-	.999	-	-	-
Εσθονία								
Συμφωνία %	-	98,5	-	93,8	90,9	98,3	81,3	97,7
Διαφωνία %	-	1,5	-	6,2	9,1	1,7	18,8	2,3
N	-	194	-	15	10	57	39	84
p	-	.999	-	.999	.999	.999	.999	.500
Ιρλανδία								
Συμφωνία %	50,0	-	89,8	55,8	-	51,0	58,3	100,0
Διαφωνία %	50,0	-	10,2	44,2	-	49,0	41,7	0,0
N	2	-	49	43	-	49	12	13
p	.999	-	.063	.999	-	.152	.375	.999
Ισραήλ								
Συμφωνία %	43,5	-	-	85,7	80,9	73,1	37,1	82,8
Διαφωνία %	56,5	-	-	14,3	19,1	26,9	62,9	17,2
N	23	-	-	7	47	26	35	64
p	.267	-	-	.999	.999	.999	.832	.999

Πίνακας Γ66. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Ιταλία								
Συμφωνία %	100,0	-	-	-	-	100,0	-	97,5
Διαφωνία %	0,0	-	-	-	-	0,0	-	2,5
N	11	-	-	-	-	1	-	314
p	.999	-	-	-	-	.999		.289
Κόσοβο								
Συμφωνία %	-	-	-	-	-	80,0	-	-
Διαφωνία %	-	-	-	-	-	20,0	-	-
N	-	-	-	-	-	5	-	-
p	-	-	-	-	-	.999	-	-
Κροατία								
Συμφωνία %	-	-	-	100,0	42,9	-	-	-
Διαφωνία %	-	-	-	0,0	57,1	-	-	-
N	-	-	-	1	14	-	-	-
p	-	-	-	.999	.999	-	-	-
Λιθουανία								
Συμφωνία %	-	-	-	-	0,0	100,0	62,5	-
Διαφωνία %	-	-	-	-	0,0	0,0	37,5	-
N	-	-	-	-	0	1	8	-
p	-	-	-	-	-	.999	.250	-
Λουξεμβούργο								
Συμφωνία %	50,0	100,0	-	-	-	-	-	-
Διαφωνία %	50,0	0,0	-	-	-	-	-	-
N	2	2	-	-	-	-	-	-
p	.999	.999	-	-	-	-	-	-
Ουγγαρία								
Συμφωνία %	-	80,0	100,0	95,3	95,7	66,0	85,7	66,7
Διαφωνία %	-	20,0	0,0	4,7	4,3	34,0	14,3	33,3
N	-	5	47	43	23	159	14	6
p	-	.999	.999	.500	.999	.683	.999	.999
Ουκρανία								
Συμφωνία %	-	50,0	100,0	33,3	33,3	-	-	-
Διαφωνία %	-	50,0	0,0	66,7	66,7	-	-	-
N	-	4	1	3	3	-	-	-
p	-	.500	.999	.500	.500	-	-	-
Πορτογαλία								
Συμφωνία %	56,3	-	-	-	-	-	-	75,0
Διαφωνία %	43,8	-	-	-	-	-	-	25,0
N	16	-	-	-	-	-	-	4
p	.999	-	-	-	-	-	-	.999
Ρωσία								
Συμφωνία %	-	-	-	91,7	100,0	77,8	-	72,0
Διαφωνία %	-	-	-	8,3	0,0	22,2	-	28,0
N	-	-	-	12	15	9	-	25
p	-	-	-	.999	.999	.999	-	.999

Πίνακας Γ66. (συνέχεια)

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος
Χώρα	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Σλοβακία								
Συμφωνία %	-	79,7	77,5	83,3	71,4	85,7	-	-
Διαφωνία %	-	20,3	22,5	16,7	28,6	14,3	-	-
N	-	59	40	12	7	7	-	-
p	-	.999	.508	.999	.500	.317	-	-
Τουρκία								
Συμφωνία %	-	-	-	100,0	-	-	-	-
Διαφωνία %	-	-	-	0,0	-	-	-	-
N	-	-	-	1	-	-	-	-
p	-	-	-	.999	-	-	-	-
Τσεχική Δημοκρατία								
Συμφωνία %	81,8	-	-	-	-	46,2	69,2	-
Διαφωνία %	18,2	-	-	-	-	53,8	30,8	-
N	11	-	-	-	-	13	13	-
p	.500	-	-	-	-	.999	.625	-

Σε κάποιες περιπτώσεις ο έλεγχος δίνει τιμή στατιστικής σημασίας .999 όταν οι τιμές στη διαγώνιο $n_{12} - n_{21}$ είναι είτε μηδενικές είτε ισχύει ότι $n_{12} = n_{21}$ είτε πολύ μικρός ο αριθμός των παρατηρήσεων.
Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν ότι τα αποτελέσματα είναι στατιστικά σημαντικά (p<.05).

Πίνακας Γ67. Ο επίσημος δείκτης απόκρισης της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας (ΔΑ1%), ο δείκτης απόκρισης κατά Kish (ΔΑ2%) και η ποσοστιαία διαφορά μεταξύ των δύο δεικτών (ΔΑ1-ΔΑ2) για τις συμμετέχουσες χώρες από τον 1ο έως και τον 4ο γύρο διεξαγωγής της έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	1ος (2002)			2ος (2004)			3ος (2006)			4ος (2008)		
Χώρα	ΔΑ1	ΔΑ2	ΔΑ1-ΔΑ2	ΔΑ1	ΔΑ2	ΔΑ1-ΔΑ2	ΔΑ1	ΔΑ2	ΔΑ1-ΔΑ2	ΔΑ1	ΔΑ2	ΔΑ1-ΔΑ2
Αυστρία	60,41	60,41	0,00	62,41	62,30	0,11	63,96	63,92	0,04	62,26	62,26	0,00
Βουλγαρία	-	-	-	-	-	-	64,75	64,75	0,00	74,98	74,98	0,00
Γαλλία	43,09	42,93	0,16	43,57	43,33	0,24	45,97	45,97	0,00	49,38	49,37	0,01
Δανία	67,56	67,14	0,42	65,11	64,42	0,69	50,78	50,23	0,55	53,88	53,52	0,36
Ελλάδα	79,99	79,54	0,45	78,78	78,76	0,02	-	-	-	74,27	74,26	0,01
Εσθονία	-	-	-	79,27	70,23	**9,04**	64,97	59,05	**5,92**	57,37	55,26	**2,11**
Ιρλανδία	64,46	64,46	0,00	62,51	62,51	0,00	56,76	56,76	0,00	51,55	51,50	0,05
Ισλανδία	-	-	-	51,28	49,91	1,37	-	-	-	-	-	-
Ισραήλ	70,99	70,99	0,00	-	-	-	-	-	-	77,69	77,69	0,00
Ιταλία	43,72	42,53	1,19	60,84	60,43	0,41	-	-	-	-	-	-
Κροατία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45,70	45,70	0,00
Κύπρος	-	-	-	-	-	-	67,32	67,27	0,05	78,74	78,59	0,15
Λετονία	-	-	-	-	-	-	71,20	70,96	0,24	57,88	56,67	1,21
Λιθουανία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52,41	52,31	0,10
Λουξεμβούργο	43,90	42,03	**1,87**	50,02	47,47	**2,55**	-	-	-	-	-	-
Ουγγαρία	69,86	68,83	1,03	66,52	65,30	1,22	66,06	66,06	0,00	61,29	60,03	1,26
Ουκρανία	-	-	-	66,59	66,59	0,00	66,42	66,42	0,00	61,50	61,44	0,06
Πορτογαλία	68,81	68,81	0,00	70,52	70,51	0,01	72,76	72,76	0,00	75,74	75,67	0,07
Ρουμανία	-	-	-	-	-	-	71,80	71,80	0,00	67,95	67,88	0,07
Ρωσία	-	-	-	-	-	-	69,45	69,23	0,22	67,93	67,73	0,20
Σλοβακία	-	-	-	63,29	60,99	2,30	73,19	71,35	1,84	72,55	72,55	0,00
Τουρκία	-	-	-	50,70	49,30	1,40	-	-	-	65,24	65,24	0,00
Τσεχική Δημ.	43,33	43,32	0,01	55,29	55,21	0,08	-	-	-	69,49	69,37	0,12

Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν διαφορά των δύο δεικτών άνω της μίας ποσοστιαίας μονάδας με συστηματικότητα στην πλειονότητα των γύρων.

Πίνακας Γ68. Ο επίσημος δείκτης απόκρισης της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας (ΔΑ1%), ο δείκτης απόκρισης κατά Kish (ΔΑ2%) και η ποσοστιαία διαφορά μεταξύ των δύο δεικτών (ΔΑ1-ΔΑ2) για τις συμμετέχουσες χώρες από τον 5ο έως και τον 8ο γύρο διεξαγωγής της έρευνας

	Γύρος διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας											
	5ος (2010)			6ος (2012)			7ος (2014)			8ος (2016)		
Χώρα	ΔΑ1	ΔΑ2	ΔΑ1-ΔΑ2	ΔΑ1	ΔΑ2	ΔΑ1-ΔΑ2	ΔΑ1	ΔΑ2	ΔΑ1-ΔΑ2	ΔΑ1	ΔΑ2	ΔΑ1-ΔΑ2
Αλβανία	-	-	-	78,60	78,60	0,00	-	-	-	-	-	-
Αυστρία	59,60	59,45	0,15	-	-	-	51,58	51,30	0,28	52,54	52,54	0,00
Βουλγαρία	81,43	81,43	0,00	74,74	74,73	0,01	-	-	-	-	-	-
Γαλλία	47,05	47,05	0,00	52,05	52,02	0,03	50,94	50,94	0,00	52,38	52,37	0,01
Δανία	55,40	54,62	0,78	49,43	48,93	0,50	51,85	51,30	0,55	-	-	-
Ελλάδα	65,60	65,60	0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εσθονία	56,21	53,97	**2,24**	67,83	64,53	**3,30**	59,94	56,86	**3,08**	68,44	66,00	**2,44**
Ιρλανδία	65,17	64,66	0,51	67,99	67,89	0,10	60,74	60,37	0,37	64,46	64,21	0,25
Ισλανδία	-	-	-	54,65	52,55	2,10	-	-	-	45,81	44,65	1,16
Ισραήλ	72,85	72,46	0,39	78,06	78,00	0,06	74,35	74,28	0,07	74,37	74,22	0,15
Ιταλία	-	-	-	36,04	35,70	0,34	-	-	-	49,74	48,50	1,24
Κόσοβο	-	-	-	67,45	67,24	0,21	-	-	-	-	-	-
Κροατία	54,49	54,15	0,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κύπρος	69,74	69,64	0,10	76,75	76,39	0,36	-	-	-	-	-	-
Λιθουανία	39,41	38,30	1,11	49,61	49,47	0,14	69,36[&]	69,00	0,36	64,03	63,72	0,31
Ουγγαρία	49,15	48,43	0,72	64,53	63,61	0,92	52,70	51,50	1,20	42,71	40,45	2,26
Ουκρανία	64,41	64,30	0,11	59,10	59,07	0,03	-	-	-	-		-
Πορτογαλία	67,08	67,02	0,06	77,12	77,04	0,08	43,00	43,00	0,00	45,00	45,00	0,00
Ρωσία	66,64	66,52	0,12	67,01	67,01	0,00	-	-	-	63,41	63,41	0,00
Σλοβακία	74,66	74,63	0,03	74,09	74,06	0,03	-	-	-	-	-	-
Τσεχική Δημοκρατία	70,16	69,95	0,21	68,40	68,22	0,18	67,93	67,82	0,11	68,45	68,45	0,00

[&] Καθώς η επίσημη δημοσιευμένη τιμή μάλλον είναι τυπογραφικό λάθος η παρούσα έχει υπολογισθεί σύμφωνα με τους επίσημους δημοσιευμένους αριθμούς.
Τιμές σε έντονη γραφή δείχνουν διαφορά των δύο δεικτών άνω της μίας ποσοστιαίας μονάδας με συστηματικότητα στην πλειονότητα των γύρων.

Πίνακας Γ69. Τα αποτελέσματα του ελέγχου Wilcoxon signed-ranks test για εξαρτημένα ζεύγη για τη σύγκριση των τιμών του επίσημου δείκτη απόκρισης της ESS (ΔΑ1) και του δείκτη απόκρισης σύμφωνα με τον Kish (ΔΑ2) για τους 8 πρώτους γύρους διεξαγωγής της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας με χρήση προσομοίωσης Monte Carlo σε 500.000 δείγματα για την εκτίμηση του μέσου όρου των αποτελεσμάτων του ελέγχου στατιστικής σημασίας σε διάστημα εμπιστοσύνης 95%

	Γύρος διεξαγωγής Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας							
	1ο γύρος	2ο γύρος	3ος γύρος	4ο γύρος	5ο γύρος	6ο γύρος	7ο γύρος	8ο γύρος
Z	-3.516	-4.197	-3.621	-4.287	-4.197	-4.373	-3.724	-3.724
p	.0001	.0001	.0001	.0001	.0001	.0001	.0001	.0001
N	22	26	25	31	28	29	21	23

Z=τιμή στατιστικού Z, *p*=η τιμή της στατιστικής σημασίας, *N*=το σύνολο των συμμετεχουσών χωρών.